اي كوكل تاج سر سرّ سخن ❊ حسن عنوانددر بسمله ده ❊ بسمله حرف
خدادر تحقيق كافراولورآني نكارايده ❊ شبهه وار دردمكي
جهالتدر واريكن آنه دليل روشن ❊ اهل كشف اهل صحيح بويله ديدي
ايليوب قول حقه فتح دهن ❊ خط خوبيله يازه كاتب آني ❊ طوته فردوس
برين ايچره وطن ❊ بسمله بحر وبادر آنه صدف ❊ نقطه سي اولدي آنك
درّ عدن ❊ نقطه نك نامي الفدر زيرا ❊ مدّنه باعث اولدي شهر يمن ❊
اولمسيدي بومدّ بسم الله ❊ قصر اولوردي عدمه روح وبدن ❊ دوريم اولدي
سرّي كردونك ❊ سرّنه اولدي آنك چون كردن ❊ الفك صورتيدر لفظ جلال
ذاتي مخفي واسميدر كورينن ❊ فيض واحد دراشو بحر وجود ❊ موج بر موج حينه
نظر قلسك ❊ هاء الله دردر دوره ماه ❊ يدي اسمايه مظهر اولدي پرن ❊
عكس خرشيد تجلّيدر هب ❊ دانه لردركه جمع ايدر خرمن ❊ قلزم رحمتنك
قطره سيدر ❊ اوقيانوس مهابتا فكن ❊ فيضنه اولدي انس وجان غريق
جسم وجان تازه لندي همچو چمن ❊ طالب اولدي شاه وكدا بونعمته هم ❊ آلدي آنده
نصيبي مرد له زن ❊ ايكي عالم پر اولدي رحمتله ❊ قنده قالدي نتيجه سي
سن بن ❊ يا الهي كرم احسانك ❊ بزه ايدرسين بن محزن محزن ❊ دائم ايله بزه

فيض

فيض كرمك ❊ اوله لم تا كل كلشن كبي شن ❊ آچي وير چشم دل وجانمزه ❊
روضهٔ حسنك قرشو روزن ❊ بعده احمد وثنا ايليه لم ❊ دليچين ضوء
وسنا ايليه لم ❊ اولدي چونكه مولي نعمت مولا ❊ نعمتك شكرن ادا ايليه لم
دلمز كلشن مدحن آنك ❊ بلبل نغمه سرا ايليه لم ❊ جمله اركانمز ايله شب
وروز ❊ خدمت بارخدا ايليه لم ❊ كنهنه چونكه ايرشمز [illegible] ❊ [illegible]
نه چون وچرا ايليه لم ❊ كوره لم كلشن تجلّيسين ❊ آچي پرشو[illegible] ايليه لم ❊
بله لم حدّ يمزي معناده ❊ ادب لفظي روا ايليه لم ❊ ويره لم روح رسوله
صلوات ❊ همره بادصبا ايليه لم ❊ اوله لم سالك عزم دركاه ❊ خاك
دركاهن جا ايليه لم ❊ كوريجك روضه سن اول سلطانك ❊ كل كبي
چاك قبا ايليه لم ❊ بله لم بزده شفاعتكهمز ❊ جرم وعصياني رجا
ايليه لم ❊ آچلورسه بزه كرباب قبول ❊ اوتورب ذوق وصفا ايليه لم
كيده لم شرع مطهر يولنه ❊ طوره لم عهده وفا ايليه لم ❊ تير عزمي
ارمكيچون منزلنه ❊ قدّمز درد له يا ايليه لم ❊ جان ودل عشقنه اولوب
مرهون ❊ وار يمز آكه فدا ايليه لم ❊ دخي هم دست بدركاه ايدوب ❊
آل واصحابه دعا ايليه لم ❊ كندمز جادهٔ معناده ❊ پيرو اهل هدا
ايليه لم ❊ ترقيوب لبلرمز مدحتده ❊ جانمز فيضه سزا ايليه لم ❊ دوستنه
دوست اوله لم دنياده ❊ ميل دشمنده ابا ايليه لم ❊ چونكه احبابي خدادر

بو کرام دلمز ظرف ولا ایلیه لم حقّا هر سوز مناجاته درکه حقّه ندا
ایلیه لم ایلیه تا که دعامز مقبول قرع ابواب عطا ایلیه لم کندمز
اولغی قپوسنه مظهر فقر وفنا ایلیه لم الله الله نه باکرامه هدی
اول بارکاهنه حیا ایلیه لم بو یله ذو الکبریا شهنشاهه نه ایچون
کبر وریا ایلیه لم اتمیوب فیض خدایی امساک برزه بذل فقرا ایلیه لم
خلف الصدق سلفا ولغیچون خدمت میز وکدا ایلیه لم اما بعد
بو محتاج ترقّی شیخ اسمعیل حقّی غفر الله ذنب وجوده بفیض فضله
وجوده وایدّه بالتأیید الملکوتی الاولیّ وافاض علیه سجال عطائیه
واحسانه الکلّی کلک بدایع نکارله صحیفهٔ تحریره بو وجهله
نقشبند اولور وزبان سنجیده کویده تقریر حاله بو یله راه بولورکه
بفضل الله تعالی علوم رسمیّه ومعارف حقیقیّه دن بقدر
الاستعداد بهره ورن وکیسهٔ قال وحالم نقود ملکات والهامات
پرسیم وزر اوله لیده برو کشیدهٔ سلک وبیان قلدیغم جواهر آثار
وزر افشان حکم وحقایق اولدیغم صحایف اسرار علم الله عدد
اسماء حسنایه رسیده اولوب ولکن دائرهٔ مبایعه مه دخول
وپایهٔ محبّت ومتابعته وصول بولان اصحاب واحبابم ایچون
کلیّات علم حاله دایر بر کتاب جامع تألیف ولطایف ظواهر

وبواطنه

وبواطنه ناظر بر اثر لامع تصنیف ایتمکه اتّفاق دوشمیوب
بو معنی بو قدر ریاد داشتم ایکن کثرت اشغال وعلقدن ناشی
وسهام قضا وقدر قوس حکمتدن انداختهٔ هدف حالمه اصابت
ایتمکدن ناشی عقدهٔ تأخیرده قالمش واوراق وجودن ریح نکبای
حوادث آلمش وصحرای پهنا ورعدمه صالمش ایدی تا که دفعهٔ
رابعه ده چرخه پولاد هجره سوار ومرکب بادپای هجرت اوزره
برقرار اولوب باغیبدن مأمور ودست بر قدر ایله نهضته مجبور
اولدیغم اوزره اوتوز بش سنه ده بری دار القرارم اولان بلدهٔ بروسه دن
بیکیوز یکرمی طقوز سالی مشتمل اولدیغی شهر رجبک اواخرنده اهل
واولاد ایله خروج وتوفیق ملک علّام ودین بانی خضر ایله
نصف شهر رمضانده شام جنّت مشامه ولوج مقرّ وحطّ
رحل ایتمک میسّر اولدقده سال مزبور ذی الحجّه سی اوائلنده فیض
جدید الهی متوارد وقاصد پیام رسن غیبی وارد اولمغه بشلیوب
صفای بالم رشک آور آیینهٔ اسکندر وسرشار جام غبطه آور
جم نامور اولوب نتیجهٔ هجرت وجود وثمرهٔ ابتلا ومحنت ظهور وصورت
حال دیکر شهود بولدی بعض آثار حقایق اشعار که عقدهٔ
نقصانده قالمش ایدی شیرازه بند تکمیل اولدقده نصکره بیک یوز

اوتوزنجي شهر ربيع الآخرك غرّه سي جمعه كيجه سنن حاطرهٔ سابقه
درونه مرور وقلبه عبور اتدكن استخاره يه توجّه وكتابه مصمّمك
اسمي دركاه والاي كبريادن درخواست اولندقن چشم دين بنا دريچهٔ
خيالدن صحراي عالم مثالي مطالعيه هنوز رخصت داده اولمدن الهام
الهي مساعدت والقاء ربّاني مسابقت ايدوب اول كتابك نامي كتاب الخطاب
ويكرمي نوع احكام ربّانيّه وحكم سبحانيّه يي حاوي بر اثر مستطاب
دنلدي فامّا عنوان كلامدن اثر مذكورك ابواب وفصولي بطريق
الفهرس تعيين اولنمديغي محلّنن بحسب انجرار الكلام بيان ملكي علومه
منوط واختيار قادر مطلقه مربوط اولدوغيدن بناءً علي هذا
غرّهٔ مسطوره ده كشيدهٔ بياض اولمغه بدا اولنوب لسان تركي اوزره
مسرود اولمق ترجيح قلنديغي منفعتي عامّه وفايده سي تامّه اولمق
ملاحظه سيله دن تاكه امّي اولنلر فهم ايدنلر وعمل ايدوب منهاج
شريعت وحقيقته كيدنلر واعتقاداتن زيغ وضلالدن مصون
وانحراف سمتدن محفوظ وطريق استقامتده متوجّه دركاه ملكوت
اولوب بزم خاص الهيدن مايدهٔ قبولدن ملذوذ ومحظوظ اوله لر
وكلشن سراي قربده تمام نشاط وسرور بوله لر والله الموفّق لكلّ
محقّق الباب الاوّل في الاعتقاد معلوم اولاكه اعتقاد پاك

ارباب الحاد وبدعتي اهل سنت وجماعتدن تمييز وتشخيص واحدهماني
مذمّت واخرايي محمدتله تخصيص ايتديكچون سائر ابوابه اوزرينه تقديم
ومبناي دين قويم قلنديغي وبو مقامه وضع قلم اولندقن ابتدا
وارد الهي بو اولديكه مبتدي المنتهي منتهي المبتدا بو كلام غريبك
لسان تصوّف اوزره معناي عجيبي بودركه سالك الي الله اولمكسه
قرب نوافل مرتبه سنن مقام فنايه دخول وقرب فرائضدن سير
فناي تكميل وطور انسانيدن تحليل بعد التعقيدده صكره كمال
الهي ظهور ومعراج اوّل ايله اصله وصول ومعاد مبدا اولدقدن
صكره عالم بقايه رجوع وطور الهيدن تعقيد بعد التحليلدن
صكره كمال انساني بروز ومعراج ثاني ايله مبدا معاد اولدوغني
اشعار دركه دائرهٔ سيرك ابتدا وانتهاسنك بري برينه التقاسي
نعمت جليلهٔ الهيّه اولدوغي فهم وذوق تمكله شكره تحريض
وملازمت عبوديّته ترغيبدر ومعراج رسول الله اهل شركه
كوره منكر ومنتقد وارباب توحيده نسبت ايله مسلّم ومعتقد
اولديغي كبي ذكر اولنان معنيده دخي اهل عقيدهٔ طريقتيانندن مسلّمات
ومعتقداتدن اولمغله عنوان كلامدن تخصيص بالذكر اولندي
تاكه بو تأليفك صحّتنه دليل واهل دلك مذاكره وصحبتنه سبيل اوله

معلوم اولاکه اعتقاد بر نسنه یی قلبنده عقد و ربط اتمکه دیرلر
پس اول معقود و مربوط اولان معنی معتقد اولمش اولور معتقدات
عشره کبی که ذات احدیه و صفات کمالیه و تقدیس ذات و شمول علم
و احاطهٔ قدرت و تعلق ارادت و سمع و بصر و کلام ازلی و افعال
عدلیه و یوم آخر و نبوت کبی و سایرلردخی بونلره قیاس اولنه
اکرچه که عشرهٔ کلیات و غیریلر آنده مندرجدر خصوصا اعتقاد
نبوت انزال کتبی مشتمل و امور معادی جامعدر عذاب و تنعیم
قبر و سؤال ملکین و حشر اجساد و وزن و کتاب و حساب و کوثر
و صراط و جنت و نار و شهادت اعضا و شفاعت اهل الکبائر و امثالی
کبیکه کتب کلامیه بیان و تفصیلنه متکفلدر و اعتقاد مجرد اهل نظره
آشغه مرتبه در زیرا عامهٔ خلقک مقتی عقایددر علوم دکل
اکرچه بعض عقایدده تحقیق رایحه سی واردر که اصحابی اعتقادلری
اوزرنه راسخلردر و بعض علومده تقلید شمه سی واردر که اربابی
تزلزل و مناقضه ده خالی دکللردر مؤمنه کرکدر که درت مرتبه ده
اهل سنت اعتقادی اوزرنه اوله اول درت مرتبه شریعت و طریقت
و معرفت و حقیقتدر اکر بو درت مرتبه ده و یاخود بعضنده اعتقادنه
خلل بولنورسه الحاددن خالی اولمز و عوام ناسک اعتقادلری

اهل

اهل ظاهردن اولان علماء شریعتک اعتقادلرینه تابعدر فهم ایتدکلری اوزره
و خواص عبادک اعتقادلری اهل بواطن اولان علماء حقیقتک اعتقادلرینه
تابعدر آنلرک فهم و ذوق ایتدکلرینه کوره زیرا خلقک مدارکی علوم
و اذواقده تفاوتلری واردر پس بر کمسه نک ادراکی قاصر اولسه
ادراکی تام اولنلره تابع اولمق کرکدر تا که کندی عقلی قیدندن خلاص
اوله انکچون دیرلر که آمنت بالله علی مراد الله خصوصا متشابهاتده که
تأویل عقلی آنده جاری دکلدر زیرا تعریف الهی اولمدقجه مقصود ندر
بلنمز و بعض معانی مستوره اولدیغی عقول ضعیفه اهلنه عنایت
حقدر نتکم اهلنه معلومدر و بعض کلماتده کلور که ان عرفت
فاتبع وان جهلت فسلم یعنی مجهول اولان مواضعده اقل الامر تصدیق
مکرکه ظاهر شرع رد اتمش اوله و قابل تأویل اولمیه بو صورتده
بلا توقف رد اولنور و خیر اولان امورده اصل اولان اعتقاد و شرده
انتقاددر یعنی اعتراض و عدم تسلیمدر پس حسن ظن و سوء ظنک
هر برینک موقع مخصوصی واردر و شبهه طاری اولان یرده اهل
علمه استکشاف لازمدر نتکم قرآنده کلور فاسئلوا اهل الذکر
ان کنتم لا تعلمون واهل علمدن مراد محققدر مقلد دکلدر زیرا علماء
اعصارک اکثری فتوای تأویلات زایغه اوزرنه بنا ایدوب هوالرنه

تابع اولورلر نفس الامرده ایسه مخالفدر و بو مقوله لره ائمۂ مضلون
دیرلر رسول الله علیه السلام امّتیم اوزرینه آنلردن خوف ایلمشدر
واهل بدع واهوا که معتقدلری اهل سنّتک معتقدلرینه مخالفدر
اگرچه جملهسی اهل قبله در که آصلنده آلتی فرقهدر خارجیّه رافضیّه
قدریّه جبریّه معطّله و مرجیّهدر و هر برلری اون ایکیشر فرقه اولوب
مجموعی یتمش ایکی اولور که جملهسی فرق هالکهدر زیرا سنّت وجماعتدن
خارجلردر و فرقۂ ناجیه بونلرک ماعداسیدر و اگر فرق مذکورهنک
اعتقادلری موجب کفر و منافی ایمان وارسه مخلّد فی النّار اولورلر
والّا اهل کبائر اولوب شفاعت ایله نجات بولورلر و خارجیّه اول
طائفهدر که حضرت عثمان و علی و طلحه و زبیر و عایشه و معاویهیی
اکفار ایدرلر و رافضیّه حضرت ابوبکر و عمره شتم ولعن ایدرلر
و بونلردن بر طائفه کافرلردر که دابّة الارضدن مراد حضرت علی
واصحابیدر که قیامتدن اوّل دنیایه رجوع ایدوب اعدادن انتقام
آلورلر و وجه ارضی عدل ایله طولدرورلر دیو اعتقاد ایدرلر بو
ایسه نصّه مخالفدر نتکم سورۂ یس ده کلور الم یروا کم اهلکنا
قبلهم من القرون انّهم الیهم لا یرجعون و ابن عبّاسه قول مذکور
عرض اولندقده بئس القوم نحن اذاً نکحنا نساءه وقسمنا میراثه

دیدی

دیدی یعنی اگر حضرت علی دنیایه رجوع ایدیجک ایدی حیّاً اولوردی حینئذ
ایسه خاتونلری نکاح و میراثی قسمت اولنمزدی نتکم فقهادن گلور که
بر خاتونه زوجنک وفات ایتدی دیو خبر ویرسهلر اولدخی بعد العدّة
آخره تزویج اولنوب آندن اولاد دخی کتورسه صکره زوج اوّلی
کلسه اول خاتون ینه زوج اوّلک منکوحهسیدر که نکاح سابق
اوزره باقیدر پس نکاح ثانی نکاح فاسد اولمش اولور و نکاح
فاسدده عدّت لازمه اولمغله بعد العدّة ینه زوج اوّله عقد
اولنور و قدریّه خیر و شر الله تعالینک تقدیریله اولدوغنی
نفی ایدرلر و هر عبد کندی فعلنک خالقیدر دیرلر و امام مطرّزی
بونک خلافنه ذاهب اولوب قدریّه هر نسنه الله تعالینک تقدیریله اولدوغنی
اثبات ایدوب قبایحی حقّه نسبت ایدنلردر دیمشدر و جبریّه فعل
عبدی الله تعالییه نسبت ایدوب عبد ایچون قدرت یوقدر فاعل
و محرّک الله دردیمشلردر و اهل سنّت قاتنده جبر اختیاری منافی
دگلدر نتکم بر استاد کاغد اوزرینه بر نسنه رسم ایدوب نقش ایچون
شاگردینه ویرسه اول شاگرد اختیارنده مجبوردر و بونک
غیری دخی کلام دقیق واردر که سرّ قدره متعلّق اولمغله ایرادی
وافشاسی حرامدر و معطّله ذات حق صفاتدن خالیدر دیرلر

واهل سنّت دمشلردر که صفات الهیّه یی نفی ایتمك تعطیل واثبات مکان
واعضا ایتمك تشبیه واثبات کمال ایدوب غیریسی نفی ایتمك عدلدر
ونفی صفاتده فلاسفه ومعتزله وصوفیّه نك قوللری واردرکه
بو محلده ایرادی صدددن خروجدر وبر معطّله دخی واردرکه
نفی آله ایدوب صانع عالم یوقدر دیرلر فامّا بعض کبار بیورمشلردرکه
مطلقا تعطیلی اعتقاد ایدر کمسه عالمده متصوّر دکلدر بلکه تعطیل
اثبات آله ایله نك اعتقاد ایتدیکی صفتی تعطیلدر پس جایزدرکه
مثبتك اعتقاد ایتدیکی صورتده غیری وجهله اعتقادی اوله
ولکن سؤال وارد اولورکه حکماء اقدمینده بر طایفه واردرکه صانع
عالمی انکار ایلیوب زندیق اولمشلردرکه آنلره دهریّه دیرلر وقرآنده
کلورکه وما یهلکنا الا الدهر جواب بودرکه دهره اسناد حوادث
ایتمکده بالکلیّه تعطیل صانع لازم کلمز مع هذا دهره اسناد حوادث
ایتدکلری اعتقاد ایله بله اولسه دهر اسماء اللّهدن اولمغله اول اسناد
حق تعالی یه اسنادی متضمّن ولوب بالاعتبار تعطیلدن خالی اولور
ومرجیّه آنلردرکه ایمان واریکن کناهك ضرری اولمز دیرلر واهل
تصوّف دخی اون ایکی فرقه اولوب بر فرقه سی سنّیه وباقیسی
بدعیّه در سنّیه اولان اعمال وعقاید جهتندن مُثنی علیه وممدوح

اولنلردر وبدعیّه آنلردرکه خلوفیدرکه حلولیّه وحالیّه واولیائیّه وشمراخیّه
وحبیّه وحوریّه واباحیّه ومتکاسله ومتجاهله وواقفیّه والهامیّه در
حلولیّه آنلردرکه وجه جمیله صفت حق اولمغله کوزللره نظر ایتمك
جایزدر زن اولسون جوان اولسون دیرلر وحالیّه آنلردرکه رقص وضرب
یدحلولدر وبعض حالات واردرکه آنده شرع اعتبار اولنمز دیرلر
واولیائیّه آنلردرکه مرتبهٔ ولایته قدم بصالمسه دن تکلیف شرع
ساقط اولور دیرلر وشمراخیّه مناهی وملاهی حلالدر دیرلر
وحبیّه درجهٔ محبّتده احکام شرعیّه ساقطدر دیرلر انکچون آرالرنده
ستر عورت ایتمزلر وحوریّه غلبهٔ حالده وطء حوری دعواسن
ایدرلر انکچون افاقت بولدقلرنده اغتسال ایدرلر واباحیّه امر ونهیی
ترك ایدوب حرامه حلالدر دیرلر ومتکاسله کسب رزق ایتمکدن قعود
ایدوب ابواب ناسده سؤال ایدرلر ومتجاهله ظاهرده لباس عشّاق کیوب
باطنلری حلیهٔ تقوی واخلاقدن عاری اولنلردر وواقفیّه آنلردرکه
معرفة الله طلبنده اولمیوب حتّی بحق حق بیلوردیرلر والهامیّه
آنلردرکه قرآنه مجادلدر وقرآن طریقتا اشعاردر دیو قرآنی قویوب
اکابرك اشعار وغزل تعلّم ایدرلر وبونلرانسه کوره اولان فرق
مختلفه درکه عقیدلرنده زیغ وضلال واردر ودمشلردرکه جن

دخی انس کبیدر یعنی آنلرده دخی مسلم ویهود ونصاری وعبدهٔ اوثان
ومجوسی ورافضی وسایر مبتدعه وفرق ضالّه واردر بلکه آنلر
مارج ناردن مخلوق اولمغله وجودلرنده خفّت وهوایی غالبدر
آنکیچون انسک کمال مرتبه سنه بالغ اولمزلر بو سببدن جنّته دخول
اتمیوب اعرافده قالورلر زیرا اهل برزخدر اعرافه کیررلر انس ایسه
ذوالجناحیندرکه جمال وجلالی جامعدر بویله ایکن آنلرک دخی
اکثری غواشیء بشریّه وطبیعیّه ایله متلبّس اولدقلری جهتدن
برزخده قالمشلر ومعرفة اللهده قصورلری اولدیغی یوزدن
اعتقادلرنده زیغ وضلال اهلی اولمشلردر ودنیا آخرینه دک
اهواء ناس فزون اولوب دورلو دورلو بدعت شعبه لری بیتمشدر
ودعاوی خاص وعام نه درجه لره یتمشدر پس طریق سداد
استین هدایته تابع اولوب کتاب وسنّتی الدن قومزو باطنی
عقاید فاسده ایله افساد اتمز ویا حقّی قویوب اهل بطلانه اویوب
کیتمز زیرا زمانک زیاده اختلالی وخواص زیّ وهیأتده اولنلرک
کمال اوزره سوء حالی واردر پس زنهار فطرت اصلیّه سوردینک
قیماغنی بوزمه والا بردخی اولکی صورت وصفتی بولمزسین
ودمشلردرکه عالمک علمی ومعتقدک اعتقادی بابا کبی وحضوری

ویا استحضاری آنا کبیدر وبو ابوّت وامومّت آراسنده ارواح اعمال
حاصل اولور اگر علم ویا اعتقاد اولمسه عمل بلا روح قالور مقام
علوی یه حرکت ایده من الحاصل صور اعمال اعراض مقوله سیدر که آنک
جواهری مقاصد اعمال وعلوم واعتقادات ومتعلّقات همم دردر
بونلر اولمسه صور اعمال بنفسها قائم اولمز بلا روح جسد قائم
اولمدیغی کبی بو جهتدن حدیثده گلورکه یؤجر ابن آدم فی نفقته کلّها
الّا شیئاً وضعه فی الماء والطّین یعنی بر کمسه بر بنایی تنزّه وتفاخر
وانفساح واستراحت ایچون ویا بر مسجد ومدرسه وامثالی ریا وسمعه
طریقیله بنا ایلسه آنک بناسی بو عالم دنیایی تجاوز اتمز وآخرتده آنک
اصل وثمره سی اولمز زیرا اعراض زائله دن در واگر بو دنیانک اغراضنده
محجوب مطمح نظری بونک وراسنده بر امر محقّق ایسه که رضای حق
وتقرّب ربّ مطلقدر اول بنا آنک نیّت واعتقادینه کوره روح
بولور ومقامی علوی علیّین اولور وآنکله آخرتده فایده لنور
وسایر اعمال دخی عموما بویله در ومؤمنه گرکدرکه مالنی وعمرنی
یوق یره اسراف ایدوب خسارت آخرتی چکمیه اهل سوق کسب یوزنده
واهل علم واصحاب وعظ وخطابت وامثالی ولنلر تدریس وتعلیم
زحمتلرینی چکرلر اقلّ قلیل واردرکه عملنده منتفع اولور زیرا باطنی حقده

خالیدر ومعرفتك درجات متفاوته سی وار در که بری برندن اعلودر
وابتداسی حق تعالی یی من حیث المعتقد اصنام وامثالندن تمییز در
نتکم قل یا ایها الکافرون الی آخر السوره اول معنایی تبیین وحقی
ماسوادن تعیین ایدر واصنامدن جمله هوایه متعلق اولان نسنه لر
داخلدر نتکم قرآنده کلور افرأیت من اتخذ الهه هواه وفقهده
بر مسئله کلور که برکسه برجاریه اشترا ویا برخاتون نکاح ایدوب
صفت سلوم ندر دیدکده بلمم دیسه مسلمه اولمز ولکن بلمکدن مراد
معتادا ورزنه جواب ویرمکدن عاجزه اولدیغیدر کلدر بلکه اعتقادنده
خلل ولمقدر ارسال رسل وانزال کتب وامور مبداء ومعادده شك
ویا انکارکبی والا یا الکزلوا عرف دمکده توحید واقرار واعتقادیچون مانع
دکلدر زیرا جائزدر که اصطلوح وعبارت ایله وصفدن عجزنی بیان
اوله وکفر صفت باطنه درکه دین محمددن اولدوغی ضروری اولان
نسنه یی انکاردر بویله یرلرده احوط اولدر عبارتده قصوری اولانلره
تلقین ایدوب سویلمك وسویلتمکدر که الدین النصیحة وارد اولمشدر
آنکچون قلبنده غل وغش اولنلر بعض امیلری قاضی حضورنده سئوالده
تشدید واداده تعمیق ایله ابطال حقه باعث ولدقلرنده ماعدا اهل
دینك دینی جرح واهل سنتی تضلیل اتمش اولورلر سئوال

وجواب

وجواب ایسه هرکسك مقامنه کوره اولور لا یکلف الله نفسا الا وسعها
وبرکسه نکده یانده خبر واحد صحیح اولسه اکر آنك حکمی افعال دنیایه
متعلق ایسه آنکله حکم وعمل ایلیه واکر آخرته دائر نسنه ایسه آنی
علی التعیین عقیده سنده طوتمیه بلکه دیه که اکر رسولدن بزه واصل
اولدیغی کبی فی نفس الامر ثابت ایسه آنی وجمله رسول اللهدن وحق
تعالیدن وارد وثابت اولان احکام واخباری کرکده بالفعل معلوم
اولسون وکرکده اولمسون مأمور اولدوغم اوزره قبول واعتقاد وعمل
ایتدم دیه زیرا برنسنه مقطوع به اولمدقجه عقائدده طوتلمز بلکه اکر
نقلی ایسه تواتر ایله ثابت اوله واکر عقلی ایسه اوراده دلیل عقلی بولنه
مادامکه اول دلیل عقلی یی نص تواتر قدح اتمیه وایکیسنك بینی جمع
اتمك ممکن دخی اولمیه والا دلیلی ترك ایدوب نصی اعتقاد اتمك کرکدر
ودمشلردر که برکسه کلمهٔ کفری تلفظ ایلسه واعتقادی دخی آنك
اوزرینه اولسه کفری متفق علیه در واکر اعتقادی اولمیوب ولکن اختیاری
ایله سویلدیسه جهلی عذر اولمیوب عند عامة العلماء کافر اولور
وبعضیلر جهل عذر در دیو عدم کفرینه فتوی ویردیلر والا جملهٔ
جهال اکفار اولنمق لازم کلور زیرا آنلر الفاظ کفرندر بلمزلر
بلسه لر سویلمزلردی فاما حق بودر که اکر دین محمددن اولدوغی

بالضروره معلوم اولنسه لردن ایسه اوراده جهل عذر اولمز
وجهاله لازمدر که بو مقوله ضروری اولن علم حالی تعلم ایدنلر
واعتقادلرینی تصحیح وکلمه لرینی تسدید ایلیه لر واعتقاداتده تفاوت
اولمغله یوم قیامتده الله تعالی صور مختلفه ده تجلی ایتسه کرکدر
شویله که هر طایفه کندی معتقدلری اولن صورتی قبول وماعداسی
انکار ایلیه انسان کاملدن غیری زیرا انسان کامل وجه کلیی واسم جامع
اهلیدر پس بو دنیاده اکا نسبتله تجلیده تخصیص اولمدیغی کبی
آخرتده دخی اولمز وبعض کلمات کبارده کلور که عقد الخلایق فی الاله
عقایدا وانا اعتقدت جمیع ما اعتقدوا بونک معناسی بودر که
جمیع معتقداته اعتقاد اتمک جزئیاتی مقیده سی جهتندن دکلدر
زیرا کفر محضدر بلکه کلیات مطلقه سی یوزندندر که ایمان صرفدر
وقرآنده کلور که وقضی ربک الا تعبدوا الا ایاه وینه کلور که
ومن یکفر بالطاغوت ویؤمن بالله فقد استمسک بالعروة الوثقی
بونده طاغوتدن مراد جمیع ماسوادر تقدیم اولندیغی تخلیه
بابندن اولمغله در زیرا ماسوادن بوشالمدقجه نور ایمان وعیان
وسر وحدت ایله طولمق یوقدر وماسوادن مراد تعینات خارجیه
جزئیه درکه اول تعیناتک حاوی اولدیغی وحداتک جمعیتیدر که

حقیقت

حقیقتا ایمان واعتقاد انکله قایمدر وقیامتده اولان اختلاف تجلی یوم
میثاقده اولان اختلاف تجلیدندر زیرا ایکیسی حضرة التمثیلده در اکر
اولده وآخرده بر صفت ایله تجلی واقع اولوردی کیمسه انکار اتمزدی
وبعضیلر دیدیلر که یوم میثاقده اولان تجلی صورت واحده اوزرینه
ایدی مختلف دکل ایدی زیرا تمثل ایدن ارواح ایمان وکفر مواطننده دکل بلکه
فطرت اصلیه وقابلیت اولی اوزرینه ایدی پس یکباره قابلینه یکباره تجلی
واقع اولدی اما یوم موقف یوم میثاق کبی دکلدر دنیاده اولان تجلیات
مختلفه اختلاف اعتقاداتی اقتضا اتمکله تجلی آخرت دخی کا بناء
اویله اولور حتی مقام کثیبک تجلیسی دخی موقفک تجلیسی کبی
مختلفدر که اختلاف اعتقاداته تابعدر وکثیبه عودتده اهل قصور
وملکک آراسنده اولان رؤیت دخی بشقه کونه درکه مقام کثیبده اولانه
مغایردر وبونک اصلی بودر که الله تعالی یجوه من حیث نفسه
احدیة العین ومن حیث صفاته کثرت تجلیات وارد رکه هر بری
آخره مخالفدر واول تکرار لازم کلوردی ایسه الله واسعدر پس مظاهر
اسمانک حالنه کوره تجلی ایدر الحاصل اکر یوم میثاقده احدیت
فطرته نظر اولنورسه تجلی الهی صورت واحده اوزرینه اولمق
کورینور واکر عالم اجسامده اولان تفاوت حال واختلاف عقایده

باقلورسه تجلّي صور كثيره ده اولمق كوسترر زيرا ابدازلك آيينه سيدر

اكرچه بالقوّه وبالفعل آراسنده تفاوت واردر آنكچون قبل البلوغ

وفات ايدن صبيانڭ حقّنده ايكي روايت واردر بري فطرتري حالي

وبري دخي بعد البلوغ اولان كفر وايمانڭ اعتباريدر آني ايسه انجق

الله تعالى بيلور فاعلم ذلك وتجلّيء مذكور نور شمسه بكزركه

اكرچه نوري صفت واحده او زرنه در ولكن زجاج متلوّن اولدقده

عكس اتسه اول زجاجڭ حمرة وصفرة وزرقه لوني نه ايسه

اول لون ايله متلوّن اولور پس زجاج قلوب والوان اعتقاداتدر

وتجلّيء الهي متغيّر اولمز نور شمس كبي ولكن محلّنڭ تغيّرنده متغيّر

كورينور وجنيد بغدادي يه معرفت عارفدن سؤال اولندقده

لون الماء لون انائه ديو جواب ويردي يعني عارف اولدركه

اخلاق الهيّه ايله بر وجهله متحقّق اولوركه كويا حق كندي اوله

مع هذا حق حق در وعبد عبد در فاعرف جدّا وبر كمسه نڭ نبوّته

اعتقادي اولسه ولكن ظواهر اخباري معاني نفسيّه يه حمل ايليسه

اولكمسه جاهل بلكه كافردر وبر كمسه ظاهر وباطني وحسن معاني

جمع ايليوب ايكي طرفه دخي قايل ومجموعيله عامل اولسه اولكمسه

عالم ومؤمن كاملدر زيرا روح وجسدده هر برينڭ حكمني ويرمش

وانّ

وانّ للقرآن ظهرا وبطنا سرّنه ايرمش اولور آنكچون شجره لوز اهل

معرفته اشارتدر زيرا لوزڭ لبّي معرفت ودهني حقيقتدر چونكه

ميوه لبّ ودهندن خالي دكلدر وانسانكه شجره كائناتڭ ميوه سيدر

اكا دخي لازمدركه بالفعل شريعت وحقيقتڭ مجموعيله قايم اوله

يا الكز جانب شريعتي طوتوب منكر ويا الكز طرف حقيقتي طوتوب اشق

اولميه بلكه جناحين ايله پرواز ايليوب ايكي دور لوجنّته داخل ومنزل

نعيم ومقام قربه واصل اوله وشريعتده حدود الله كه افعال

مكلّفينده اولان احكامدر وجوب وحظر وكراهت وندب واباحتدر

بر كمسه كه يا حركت ويا سكون ايله متصرّف در بو بش حكمدن خالي دكلدر

اكر فعلي واجب ولازمي تركي ويا تركي لازم كلمي شارع الله تعالى

تعيين ايلديكي حدّي تجاوز ايدوب عاصي اولور واكر قلب احكام

ايدوب فعلي ويا تركي واجب دكلدر ديو اعتقاد ايدرسه كافر

اولور زيرا هر منقوله امر كه رسول لندن ويا وارث رسول يوزندن

وارد اولور بلومينزي قبول واعتقاد ومقتضاسيله عمل لازم

كلور وهر نه كه عالم معاده يدالتّهدن كلور ميزاني شرع ايله اخذ

اتمليدر زيرا رسول امّتنه مكرله مبعوث اولمز بلكه امّته منزل ولدي

معنالي تبيين ايچون كلور الله تعالى دن اخذ اتمك ايسه بويله دكلدر

زيرا حق تعالينك عباده مكري چوقدر بو مكردن خلوص اولمق
استين طرف رسولدن كلن ميزان شرعيي دائما الندن طوتمليدر اكر وارد
باطن اكا موافق كلورسه اخذ ايده والا تركن ايده آنكچون جنيد
بغدادي بيورر علمنا هذا مقيد بالكتاب والسنة يعني كتاب وسنت
ميزان شرعك ايكي كفه سيدر و سرمنكور اولورزنه در رسول حديثكه كلور
من رآني في المنام فقد رأى الحق فان الشيطان لا يتمثل بي يعني بر كمسه
رسول اللهي منامنده حلية اصليه لريله كورسه رؤياسي حقدر
زيرا رسول و وارثي رسول اسم هادي يه مظهرا ولمغله شيطان
آنلرك صورتلريله كورنمز والا خلط وتلبيس لازم كلور
واكر حق تعالييي كورسه جائزدركه شيطاني كورمش اوله و حقدر
ديو اعتقاد ايتديكي باطل چيقه زيرا حق تعالي ايچون اصلنده صورت
يوقدر و مضل وهادي آنك اسماسندندر پس احتمالدركه كورينن
صورت اكا مكر الهي اوله زيرا شيطان بين السماء والارض كرسيي قورر
اوزرنده اوتورر وكنديني تكريليه اولمق اوزره كوسترر واهل خواب
واصحاب كشف خياللرينك اكثري ممكور اولورلر كيمي مصر اولنوب اول اعتقاد
اوزره قالورلر وكيمي اهل علم صحيحه ويا اهل كشف صريحه مقارنتله
رجوع واستغفار و بلكه اول اعتقاددن بريء اولوب صلواتيني اعاده

وسائر اعمالني تكرار ايلر والله تعالى هو الحفيظ وحق تعالي مباحي
عوام ناسه مشقت تكليفدن تنفيس وخواصه ابتلا ومحنت قلمشدر
تاكه عبوديته ملازم اولوب سيدلرينك اوامري تحتنده محصور
اولورلر مجرد يوخسه مخصوص اولورتبه اطلاقه مزاحمه ايدوب
تحجيري رفع ايدرلر مي ظاهر اوله پس خواص ولو العزمدن اولمغله
آنلره ترك مباح اقوي واولادر و قرآنده كلوركه هو الذي خلق لكم ما
في الارض جميعا بو آيتده لام انتفاع ايچوندر ديو اكثر علماء اباحت اشيايه
ذاهب اولوب ضال ومضل اولمشلردر زيرا اشياء نافعه ده اصل اولان
اباحتدر مطلقا اشياده دكل حتي كبار محققين خواص ردييه يي مشتمل
اولان حلواليله تركن التمشلردر فكيف كه خواص مضره سي اولان مشتبهات
مع هذا بو راده لام انتفاع ايچون اولميوب بلكه اجليه اولمق دخي
محتملدر پس معنا لاجل امتحانكم دمك اولور و بر نسنه ده كه امتحان الهي
اوله عارف بالله يانندن اكا تعرض ايتمك ويا خود حلني اعتقاد ايلمك
ويا اباحتنه ذاهب اولمق حرامدر آنكچون عرفا حرام ومشتبهات ومباحات
دكل بلكه كوندنيبله ترك ايدوب ماسواده حرام اولدييلر اكرچه دشمنلري
چوقدر زيرا فقها ومحدثون وسائر علمانك اكثري عقائد و نقولده
طريق مخصوصه سالك واكثر امورده رخصته ذاهب اولمشلردر

خلو فلرینه بولنان ارباب عزایمه در و انکار ایلدیلر و هر کیمک اعتقاد و عملنه
کوره بر ملک و بر شیطان واردر اگر استقامت و عزیمت یولنه کیدرسه
تأیید و تثبیت ملکدندر نتکم قرآنده کلور فثبتوا الذین آمنوا و اگر
اعوجاج و رخصته سالک اولورسه تزیین و تلقین شیطاندندر
نتکم تنزیلده کلور الشیطان سول لهم و أملی لهم و ملک طریق حلوله
دعوت ایدر و لکن مباحه دعوت اتمز شیطان ایسه حرامه دعوت ایتدیکی کبی
مباحه دخی دعوت ایدر زیرا مرادی مباح یوزنده مکر ایدوب رعونت
طبع بولدقده محرماته دوشورمکدر و حقیقتده ملک و شیطان
سنک عسکرکدر آنکچون حدیثده کلور که ان الله یخلق من الاعمال ملائکة
یستغفرون للعامل الی قیام الساعة و قرآنده کلور فینبئکم بما کنتم
تعملون یعنی عملکزی صور حسنه و قبیحه سنده اظهار ایدر
و معتقدات اهل سنتدن بری نصب امامک دلیل سمعی ایله واجب
و یا فرض کفایه اولدوغیدر قال تعالی و اولوا الامر منکم و قال
علیه السلام من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة سبب
وجوب بودر که الله تعالی اقامت دین ایله امر ایتدی اقامت دین ایسه
امن و امان ایله اولور یعنی خلق کندی نفسلری و ماللری و اهللری
اوزرینه بری برلرینک تعدیسندن امین اولهلر بو معنی ایسه سلطنتده

خوف

خوف و رحمتدن رجا اولنور بر کسهنک وجودینه موقوفدر که خلق
امورده اکا مراجعت ایدهلر تا که خوفدن قلبلری فارغ اولیجق مأمور
اولدقلری اقامت دین دخی میسر اوله و واجبه توسل اولنان شئ
واجبدر آنکچون اتخاذ امام دخی واجب و کذلک اطاعتی دخی واجبدر
زیرا الله تعالی آنی کندی منزلهسنه تنزیل ایلمشدر کا بناء اطاعت
ایدن نجات بولور و عاصی اولان هلاک اولور و بر عصرده ایکی خلیفه
اولمز زیرا وحدت وجوده ناظردر قطب الاقطابک وحدتی کبی
و سلطانک امور دینیهده بر نسنهیی تغییر اتسه اولوقتک علماسنه
لازمدر که آنی انکار ایدهلر و لکن رفق ایله طوتهلر رفقک سببی نفوس
اینیهلریدر و انکارک باعثی احترام الوهیت و محافظهٔ شرع و تقویم
امور عالمدر زیرا ظلم نفس و ظلم عباد ایله نظام دنیا مختل و مشوش
اولور که بو جهتدن یالکز سلطنتک صورت و مرتبهسی ایله نظام بولمز
بلکه صاحبنک عدلی ایله قوام بولور و حدیثده کلور بالعدل
قامت السموات والارض و عدل ایله مشهور اولان انوشروان اگرچه شرع
منزل اوزرینه دکل ایدی فاما عدلی سببیله وراء حجابدن نائب حق ایدی
و کسرای مذکوره عادل دیمک صفت عدلک منقبتنی بیاندر نتکم مشرکلری
زکوة ویرمزلر دیو وصف اتمک ترک زکوة صفت اهل شرک اولدوغی

اعلونله مانع زكوة اولنلرك حاللرينه تقبيحدر اكرچه عند الحنفيه كفّار
فروع ايله مخاطب دكللردر و انوشروان صفت عدل ايله نايب حق و ليجوق
ملوكك عادله حقك و رسولك نوابي اولدوقلري بطريق الاولى در
و اكر ظالم اولورلرسه اخوان الشّياطين اولورلر و بر كمسه صفت عدل ايله
موصوف و معناي انصاف ايله قائم اولسه خلق آني نصب اتمسه لر ده
اتمسه لر ينه حكما ملك و خليفه در نتكم ظالم اولان منصوب ايسه ده
معزول حكمنده در و پادشاه عادل اولورسه فائده سي دنيا و آخرتده
هم سكا و هم اكادر و اكر ظالم اولورسه دنياده فائده سي اكا و آخرتده سكادر
زيرا سن صبر ايله مأجور اولورسون و او متاع قليل دنيا ايله متمتّع
اولوب ظلمي سببيله آخرتده مؤاخذ اولنور و پادشاهه معصيتك
غيرنده اطاعت لازمدر و الّا مطيع اولمين مبتدع اولور حتّي بر
كمسه نك سلطان دعوتنه يدوب اجابت اتمسه اهل بدعت اولور زيرا حكم
مبايعه متابعتدر و اكر بلا دعوت وارسه جاهلدر شول جهتدن كه
علما امناء حقدر اكر سلطان ايله مخالطه اتمزلرسه يعني كركدر كه
مخالطه علما طرفندن اولميه بلكه سلطان جانبندن اوله زيرا فرائضك
غيرنده حركت فرائضده كبي اضطراري اولورسه مقبولدر اختياري
هوا ايله مخلوط اولمقدن خوف اولنور و سلطانك غيابنده دعا اولنمق مندوبدر

كركدر

كركدر سكا اصلاحيچون اولسون كرك اولمسون زيرا مملكتن آسوده اولدوغي
نعمت كافيدر و بعض كبار ديورمشلردر كه اكر حق تعالي بكا بر دعوت
مستجابه ويرسه سلطانه صرف ايدردم زيرا سلطان قلب عالمدر
و قلب صلوح پذير اولنجق سائر اعضا دخي اولور و سلطان باعث
حيات عالم و سبب نظام امور بني آدم اولديغندن ادني عمل و اقلّ حال
ايله سائرلردن مقبول اولور و جميع اسما اسم اعظمه مربوط اولديغي
كبي جميع عباد دخي سلطان اعظمه متّصللردر كه خارج اولان ضال
و مبتدعدر و دمشلردر كه ارباب الدّول ملهموندر زيرا ملوك و امرا
و علما اسماء كليّه مظاهريدر و سمواتده بونلرك حيواني فاضل ملائكه
تعيين اولنمشدر كه دائما الهام حق ايدرلر جماعي لطيف اولنلره تأثير
ايدوب عمل ايدرلر و مقبول الهي اولورلر و جماعي كثيف اولنلر حقدن
منحرف قالورلر و اكر ظاهر شرعه تابع اولمزلرسه مردود حق اولورلر
و سلطان وجود انسانده روح امري و عقل قدسي و نيرو قواي روحانيّه
و جسمانيّه جنود روحدر و اصلنده اهل خلوت تنزّل روح اولان
قلبدر كه مظهر سرّ اكبردر و آني اسم جامع نصب ايدوب جميع كائنات
آنك مبايعه سنه كلورلر و خلوتني تبريك ايدرلر و قطب وجود
و سائر ورثه اقطاب آنك سرّيله قائمدر و خليفه زمانكه مرشد كاملدر

آنك تحت مبايعه سنده اولمين في الحقيقه جاهليّت وزرنه دره زيرا
اسماء الهيّه بري برينه مسخّر اولديغي كبي مظاهرنخي بويله دره وانبيا
واوليا متابعتيله مأمورلر دره وبلومرشد راه هدا بولوب منزل
مقصوده ايرمك كوچدره وقرآنده كلوركه فبهداهم اقتده وهدى
ايكي درلودره هداي شريعتدركه اكا علماي ظاهر متعيّندره وهدى
حقيقتدركه اكا علماي حقيقت متكفّلدره وبو آنه كلنجه سلسلهٔ
جسماني وروحاني مستمرّه ومتّصله دره ودولت عثماني مهدي يه
ودولت خلافت حضرت عيسايه منتهيدره وبو خلافت ودولتده ضكره
سنّت وجماعت وبدعت وضلالت اسمي ومدلولي مرتفع اولوب صورت
عالمه معناي جلول كلّي مستولي اولونه قيامتلر قوپه كركدره والله
العليم الحكيمه وفروعده كلوركه سلطانه ويا قاضي يه لايق دكلدركه
تسعير ايليه يعني بازارده صاتيلان قوت ونفقه اوزرنه ثمن تقدير
ايليوب شو بها يه بيع وزياده يه بيع اتمكز ديه زيرا رسول الله زماننده
مدينهٔ منوّره ده قحط وغلو واقع اولوب يا رسول الله اهل سوقه نرخ
ويرسكز مناسب اولور ديدكلرنده رسول الله المسعّر هو الله بيورديلر
يعني نرخ ويره الله دره يعني خصب ورخا وقحط وغلو ده هر بري
الله الندن دره پس هر نوجهله تقدير اتديسه آنك نرخي رواجنه كوره در

نتكم ديرلركه رزق كندني اوجوزوبهالي ايدر يعني نرخ ويرمكه حاجت
يوقدره مكركم اهل سوق تعدّيء فاحش ايدوب مثلا اللي آقچيه آلدقلري
ذخيره يي يوز آقچيه صاتالره بوصورتده بعض علما قولي اوزرنه ضرر
ناسي دفع ايچون بها تقدير وتعيين اتمك جائزدره بو دخي اهل رأيك
مشورتيله اولمليدر تاكه حدّندن زياده نقصانه ويرميكله ظلم لازم كلميه
بناءً على هذا بر كمسه ضرب سلطان وقاضيدن خوفا تعيين اولنان نرخ اوزرنه
بيع اتسه ولكن اول بهايه صاتمغه كندينك رضاسي اولمسه مشتري يه
لازمدركه برنسنه اشترا اتديكي وقتده بايعي ارضا وتطييب ايليه تاكه
اكل اتديكي حلال اوله زيرا حديثده كلوركه لا يحلّ مال امرء مسلم الّا
بطيب نفس منه وبو مسئله امور اعتقاديّه دن اولمغله نصب سلطان ذيلنه
درج اولندي زيرا فرق اهل بدعتدن طائفهٔ معتزله تسعير افعال
عباددندر دخي اولوردييلر فامّا اهل زمانه زياده بي انصاف ومغلوب
شعرك لزومي واضحدر الباب الثّاني في العقل عقل دماغ انسانده
بر قوّتدركه آنكله ادراك حاصل اولوره وجه تسميه انسانكاملي منكر
وقبيحدن اولان نسنه لردن عقل وحبس اتدكيدره وعقل نفس ناطقه نك
غيريدره زيرا نفس ناطقه تدبير وتصرّف طريقيله اجسامه تعلّق
اتمشدره عقلك ايسه كرچه تعلّقي واردره ولكن تدبير طريقيله دكلدر

بلكه قلبه تابع بر قوتدر زیرا قلب ملوئكله وانبیا وكمّل اولیانكدر
آنكچون صاحبی خطا اتمز وصاحب القلب اودركه جمیع اسماء الهیه نك
احدیتی اولان اسم اعظمه عارف اوله عقل ایسه ذكر اولنان طوائف
جلیله نك غیری ایچوندر آنكچون عقلك صاحبنك خطا اتمك شانندندر
زیرا محفوظ دكلدر بناء علی هذا عقلك قلبه متابعتی عنایت و
توفیقدر وقلبك عقله اقتداسی خذلان وخرماندندر شوقدر واردر كه
عقول تفاوتا وزرنه اوچ قسمدر برقسمی عقل اولدر كه عقل كلدر
انبیا وكمّل اولیانك عقولی بو عقلده داخلدر وبرقسمی عقل وسطدر كه
عقول افلاكدر یعنی فلوكده ساكن ومتحیّز اولنلرك عقولیدر
محرّكات افلاك اولسون وغیریلر اولسون وبرقسمی عقل آخردر كه عقول
جزئیّه در واكثر ناسك عقلی بونده داخلدر آنكچون عقل جزئی وعقل
معاش دیرلر عقل كلّی وعقل معاد دیمزلر زیرا عقل معاد نفوس
كمّلك عقلیدر كه عقل قدسیدر شول جهتدن كه معاد یالكز آخرت
دكلدر بلكه مبداء اولان معاده دخی شاملدر آنكچون قدسی دینلدی كه
قدس شوائب تعینات وامثالنده تقدّس وتطهّردر وبو مثلدر كه
حق تعالی حضرت آدمه نفخ روح اتدكدنصكره جبرائیلی اكا اوچ
تحفه ایله ارسال اتدیكه عقل وحیا وعلمدر وبو اوچ نسنه

اراسنده

آراسنده مخیّر ایلدی تا كه برن اختیار ایلیه آدم دخی عقلی اختیار
اتدكده جبرائیل علم وحیایه سز ایكیكز مقاملریكزه كیدیكز دیو اشارت
قلدقده علم وحیا عقلدن مفارقت ایتمیوب وزارع مرتبه سیله عقله تابع
اولدیلر عقل دماغده وعلم قلبده وحیا كوزده قرار ایلدی پس عقل
انسانیده دماغ روح القدسه سدرة المنتهی وجنّة النّعیم كبیدر
وبركسه رؤیاسنده جبرائیلی كورمك كندی عقلی صورتنی كورمكدر
زیرا هر نقدر تمثّلوت وارسه صفت غالبهٔ انسانیّه صوری اولدیغی
عند المحقّقین بی ریبدر اگرچه حقایقه اطلاعی دخی مانع دكلدر
متروحن اولنلرك تمثّلاتی كبیكه خضر وملك الموت وسائرلر بونده
داخلدر آنكچون بركسه واقعه سنده حلیهٔ اصلیّه سیله وزرینه
رسول اللهی كورسه حقّا كورمش اولور مع هذا كوردیكی ولنوركی
ظلّیدر ولكن ظلّك مظلولدن مفارقتی اولمدیغندن احدهمایی رؤیت
آخری رؤیت حكمنده در بو مقام دقایق تصوّفدن اولمغله ادراكی عقل
كامل ویا كشف شامله محتاجدر وبرعقل دخی واردر كه اكا قلم دخی
دیرلر رسول اللهك روح مطهّرلریدر خلق اولندقده قلم اولدیغی
یوزدن اكا اوچیوز آلتمش دندان ویرلدی وعقل اولدیغی جهتدن
اوچیوز آلتمش تجلّی ویا خود رقیقه احسان اولندیكه هر دندان ویا

هر رقيقه علوم اجماليهدن اوچيوز آلتمش درلو علم درياسندن
اغتراف ايلدي و بو علومك جملهسي علي وجه الاجمال لوح محفوظ
اوزرنه تحرير ايلدي و قيامته دكن بين الخلق متداول و متعارف
اولان علوم كونيه بو علوم مدركه اوچيوز آلتمش كره اوچيوز آلتمش
علمدر و بو علومك تفصيلني الله تعالي بيلور و كمل اوليايه دخي
استعدادلري قدر تعريف ايلمشدر و بو علومك اكمل مظاهري صحابيه
كوره حضرت عليدر كه سر الانبياء والمرسليندر و سايره نسبت ايله
شيخ محي الدين العربيدر كه ختم الاولياءدر و عقلا آنلردر كه رياضات
و مجاهدات و خلوات و ساير سير عرضيه ايله نفسلرنه مشغول اولهلر
و واردات الهيهيه متهيئ بولنوب علوم جليله مذكورهدن حظ
اوفي آلورلر علوم نبويهدر آنكچون علمت علم الاولين والآخرين
بيوردي و اثرده كلور كه اكثر اهل الجنة البله والعقلاء في عليين يعني
عقلا اهل جنت مقابلهسنده مذكور اولدقلرندن مفهوم اولديكه عليينده
مراد مقامات جنانيهنك ماوراسنده طبقات قربت و وصلتدر كه عقل كل
اهلنه مخصوصدر و شول كمسهلر كه اصحاب لقلقه و كلام و جدلدر
آنلر مستهزئ بالدين دركه قلبلري اوزرنه حب دنيا و طلب جاه و رياست
مستولي اولوب طريق عقل قدسي و جادهٔ علم الهيدن خارج اولمشلردر

وآنلر

وآنلر علمي نيجه ذليل ايتديلرسه حق تعالي آنلري ذليل ايتمشدر بو جهتدن
آنلرك عند العقلا والعلما اصلا مقدارلري يوقدر و بونلرك عندنده
وزني اولميلرك حق عندنده دخي وزني يوقدر زيرا بونلر ظاهر حقدن
و قبول و رد بونلره موصوفدر آنكچون ابو يزيد بسطامي اتباعندن
بري تركك ادبا ايتدكده دعوا هذا الساقط عن نظر الله ديدي مقصود كندي
نظري ايديكه نظر حقدن عبارتدر و قرآنده دخي بو معاني مشعر آيات
واردر من يطع الرسول فقد اطاع الله ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله
و ما رميت اذ رميت ولكن الله رمي كبي و اهل جدلك و رسومك بر طايفه
دخي فراعنة الاوليا و دجاجلة عباد الله الصالحيندر و لوحق تعالينك
خدمتنه مختص و عبوديتنه مقرون و تجلي و نظرنه مرهون اولنلره
اذيت و جفا في الترام ايتمشلردر اولئك الذين لعنهم الله فاصمهم
واعمي ابصارهم و دمشلردر كه عقلك استحاله ايتديكي نسنه في طلب العلمك
جايز اولمز تجويز ايدرسه اولور حضرت موسانك طلب رؤيتي
بو قبيلدندر زيرا قوت استعداد و نظر عقلي رؤيتي استحاله ايتمزد
و رؤيت محال اولميجق ذاتيني طلب ايتمك دخي محال اولمز زيرا مقصود
في الحقيقه كمال ايجاد ادراكدر و عقل في نفس الامر عاجز و ضيق اولديغنده
حديثده كلور كه زدني فيك تحيرا يعني بكا اولوجهله تجلي ايله كه

عقل آني من كلّ الوجوه استبعاد ايليه وجلا لكه لا يقا ولان نعوتي
ادراكده عجزي ظاهر اوله پس بر كسنه الله تعالي عقلله ادراك اولنور
دمكدن زياده جهل بتر زيرا الله تعالي محسوس دكلدر كه حواس ظاهره
ايله كورينه ومعقول دكلدر كه قواي باطنه ايله ادراك اولنه و عقلك
شاني لحوق ادراكي تجويز در غيري دكل پس انبياء مرسلين و شرع مبيندن
نوجهله بالغ اولديسه اول وجهله اعتقاد كافيدر مكركه بصيرتي
نور كشفله منوّر اوله اول وقتده تجلّيء الهي ايله حسب الطاقة البشريّه
ادراك ذات الهيّه حاصل اولور زيرا تجلّي ايله قلبه دخولي ممكن
اولان ذاتك ادراكي دخي ممكندر وعلم بالله ايكي طريقله در كه
بري نظر فكريدر و بو نظر اهلي الى آخر العمر حيرتدن خلاص اولمز
زيرا بر دليل بو قدر كه دخل و شبهه يه مجالي اولميه شول سببدنكه
عالم خيالك اتّساعي واردر و قوّه مفكره نك تصرّفي حضرت
خياليّه ده در وانسان نوجهله زنده اولورسه اول خيال الله مرده
اولور آنكچون نظر فكري اهلي آخرته حيرت ايله كيدر وآخرتده كشف
حاصل اولدقده حيرتي زياده اولور زيرا اوراده عقل وادراكي
مرتبه سنده اختلاف صور بولنسه كركدر آنكچون آخرتده دنياده
اولديغي حالدن اضلّ اولور شول جهتدنكه دنياده كشفله زوال

حيرت مرجو ايدي اوراده انتقال دنصكره ايسه امكان قالمدي پس عاقل
فرصتي تفويت ايتميوب دنياده ايكن تدارك ما فات ايليه وعلم باللهك
ايكنجي طريقي تجلّيدر حق تعالي ايسه ايكي دفعه بر صورتده تجلّي
اتمز زيرا واسعدر آنكچون بو علمك صاحبي دخي حيرتدن خلاص اولمز
واختلاف تجلّيدن سكون كلمز و قرار بولمز نظر فكري اهلنك آخرتده حيرتي
كبي الحاصل نظر فكري اهلنه آخرتده حاصل اولان حيرت علم عن التجلّي
اهلنه دنياده حاصل اولور شو قدر وار در كه حيرت علماء بالله
ممدوحه وسائري مذمومه در زيرا تجلّي ايله تعقّل آراسنده فرق
عظيم واردر وتقليد كرچه مرجوع اليهدر كه هر علم نظري وضروري
وكشفي اكا رجوع ايدر ولكن مقلّد اولنلر مراتبا ورزنه دركه بعضيلر ربّ
العالمينه تقليد ايديلر كه اصحاب علم صحيح اولان طايفه عليّه ده و بعضيلر
دخي عقله تقليد ايديلر فامّا اوراده فكر مداخله اتميوب علم ضروري
اهلي اولديلر سحرۀ فرعون وحضرت عمرك ايمانلري بو مرتبه ده واقع
اولمشدر وعقله تقليد ايدنلر فكرلري حسبيله يعني فكر و نظرلري مساعده
اتديكنه كوره تقليد و آني قبول اتديلر ومساعده فكرا وليمن مرتبه لري
قبول اتمديلر واهل نظردن جميع عقلا وعلما دنزديو تخيّل اتديلر مع
هذا نظر و حسّ وعقله تقليد ايلديلر و بو قول ايسه غلطدن خالي كلدر

پس نیجه عالم ولورلركه علم ایچنده جهل وغلطلری واردر اگر اهل الله كبی
حق تعالی یه كثرت نوافل ایله تقرّب اتسه لردی الله تعالی آنلرك سمع
وبصر وسائر قوتلری اولوب هرنسنه یی حقّیله ادراك ایدرلردی وجهل
وشبهه وشكدن نجات بولورلردی فامّا تقوی وطاعتك یرینه جدل
نصب اتمشلر وطاعت وتقوی صددندن اولنلری دخی انكار یولنه گتمشلردر
آنكچون حسد اوزرینه مقصور قالمشلر وعقل قاصره زبون ومغلوب اولمشلر
ودعوالرنده خطالر ایدوب یوللرن یاكلمشلردر وعقلك عصمتی افكار
وقلبك عصمتی خواطردندر ونفوسی تقدیس ریاضاتله دركه تهذیب
اخلاقدر ومزاجی تقدیس مجاهداتله دركه كدوراتدن تصفیه دروعقولی
تقدیس مطالعات ومكاشفاتیله دركه اوائل فتوحدر وجوارحی تقدیس
عند الاوامر والنواهی وقوفله دركه طریق رضادر وانوثتك سرّی
عالمه ساریدر طایفهٔ نساده اظهردر آنكچون خواص ناسه تحبیب اولنمشلردر
حتّی حضرت موسی حضرت شعیبك كریمه سی صفورایه مهر اولمق اوزره اون
سنه خدمت اتدی واعظم ملوكك عند الوقاع هیئت ساجد اوزرینه اولور
نظر عقل ایسه بو معنایی استبعاد ایدر كه شهوت طبیعیه دن بعیددر
ومزاج انسانی ایسه حقیقتده ناظردر زیرا منشاء تناسل حوادر وحوا
آدمك جزئیدركه ضلع قصیر ایسریدر وضلع عناصر اوزرینه مبنیدر

عناصر

عناصر دخی طبیعته مستندرکه اصل الکلدر وانوثت ایله متصفدر
پس هر کمسه نك ذاتنده اول انوثت صفتی واردر كه نسا اول صفتك مظاهریدر
زیرا كشی كندی كبینی سومك اولمز بناءً علی هذا محبّت صورت بولمغه بر
آیینه لوزم كلدیكه اول آیینه نسادر زیرا سن قوّت فاعله وآنلرسنك قوّة
قابله كك صورتلریدر وفی الحقیقه سن بوایكی حقیقتك جامعی سین
وملك عقل وحیوان شهوت محضه وجنّ وانس شهوت وعقلی جمع ایلمشدر
وانسان كامل ملك شهوتی نار عشقدن صكره تولّد ایدن حرارتك شررلریدر وعقول
انس وجن شهوات ایچوندر اقتناء علوم ایچون دكلدر بلكه اقتناء
علوم ومعارف ایچون قوّهٔ مفكّره وسائر قوّتلر وضع اولنمشدر وبعض
امرا استشاره وقتنده اهل رأی ونظر صحیحك بعضی خلاصه امور
ناسه كیمی تولیه ایدهیم دیو خطاب اتدكده اولدخی ولذلك رجلا عاقلا
دیدی زیرا بركمسه عالم ایسه علمی ایله حكم ایدر واگر عاقل ایسه بیلمدیكن عالمه
سؤال ایدر آنكچون دیدیلركه ارسل الحكیم ولا توص یعنی بر كار ایچون
مبعوث اولنمسه اگر عاقل وعالم ایسه وصیّت ونصیحته محتاج دكلدر
بلكه مقتضای عقلی اوزره سنك سپارشكدن زیاده مصلحت كورر وهر
ایشی یرلی یرنده ایدر وبركمسه یا علمه ویا عقله تابع اولمسه اهل شهوت
اولور آنكچون بو اعصارده امور خطیره توكیل اولنان اشخاصدن خیر كلمز

زیرا آتش هوادر و هوا آرزویه تابع اولور مسند امری تنجیس و لباس منصبی
تدنیس ایلمشلردر پس عقل کامل کرکدر که فضائل ایله مقیّد و مقابحدن
آزاده اوله و اهل الله بصر ایله عقلی جمع ایتدیلر یعنی تعقّل ایتدکلری
نسنه یی مشاهده یه دخی قادرلردر عوام عقلا ایسه مشاهده دن عاجزلردر
و وحدت وجودی نظر اهلی محالدر دیدیلر زیرا ذاتین ذات واحده
اولمق لازم کلور جواب بودر که وجودده عین بردر زیرا نور
تجلّی بردر اختلاف نسب و وجوهده در نسب ایسه اعیان وجودیه
دکلدر بلکه عدمیه در پس ذات واحده نسبتین مختلفتین جهتندن
ضدّیتی قبول ایدر الحاصل واقع اولان احوال ذات واحده نک
احوالیدر ذوات متعدّده نک دکل و کبار بیورمشلردر که انتم آیته
وهو مرآت احوالکم و دیمشلردر که شجره موساده متکلّم اولان حق
ایدی تکلّم لسان عبدن و سمع و بصر اولدی یعنی هویتی ایله یوخسه
صفتی ایله دکل تکلّم صور مختلفیه تحوّل ایدر مع هذا هویت
بردر و حق صورت شجره اولور آنده تکلّم ایدن حق اولدوغی کبی
موسادن اولان کلامی اشیدن دخی حق ایدی پس حق صورت موسا اولدی
سامع اولدیغی جهتندن تکلّم شجره اولدی متکلّم اولدیغی یوزدن و شجره
ینه شجره و موسی ینه موسادر که آصلا حلول یوقدر و بر شی کندی

ذاتنه

ذاتنه حلول ایتمز زیرا حلول ایکی ذات لازمدر آب ایله ظرفی کبی بوراده
ایسه ذات بر و حکم ایکیدر و مواطن حسبیله حکم مختلف اولور تکلّم بر کمسه
حق تعالی یی خیالده کورسه صورت جسدانیه ده کورر و اکر خزانه خیالدن
چقوب نظر عقلی موطننه داخل اولسه منزّه کورر زیرا خیال تشبیه
و عقل تنزیه اقتضا ایدر شول جهتدن که خیال حسّه مستنددر عقل
ایسه بویله دکلدر پس ذات حق حقیقتی اوزرینه معلوم و مرئی اولمق
محالدر زیرا عالم و اهل مشاهده اولان کمسه البتّه مواطندن بر موطنده
اولمقدن خالی دکلدر که حقّه علم و مشاهده سی اول موطن حسبیله در
آنکچون بزم علمز ناقص و حقّک علمی غیر متناهیدر و مواطن بالذّات تنوّع
اوزرینه در و الّا جمله سی موطن واحد اولمق لازم کلور بطلانی ایسه
بدیهیدر زیرا مواطن صوریّه نیجه ایسه مواطن معنویّه دخی اویله در
تکلّم اسماء الله اختلاف معانی اوزرینه ایکن اسم واحد اولمز و عربده
جاریدر که اوچ اوغلانک اسملرنی عبدالله وضع ایدر و لکن برینک
دالک ضمّی و برینک فتحی و برینک کسری ایله و اختلاف حرکات تغایر اسما
اعتبارات
بولنور زید و عمرو و بکر بولندیغی کبی و مشهوردر که دیمشلردر لولا الاعتبارات
لبطلت الحقایق و بر کمسه نظر عقلی ایله تعیین خالق ایدوب اعتقاد ایلسه
اول کمسه آله مجعوله عبادت ایدر آنکچون خلق مأمور اولدیلر که رسولک

تلقین و کتابک تبیین اتدیکی آلهه عبادتایله‌لر. و بو خصوصده حقه تابع
اوله‌لر عقله اویمیه‌لر. و الا بت‌پرستکبی اولورلر که آنلرک معبودلری
جعلیدر حقیقی دکلدر. نتکم قرآنده کلوردر ان هی الا اسماء سمیتموها انتم
واباؤکم. یعنی طلوقلا تذکلری اسمانک حقایقی یوقدر بلکه اسماء مجرده‌در
فارغه قبیلندندر. حبشی‌یه کافور و جبانه اسد دمک کبی. و معقولاتده
قطاع طریق شبهات و مشروعاتده تأویلدر خصوصا متشابهاتده. و مسافر
حق و ابن السبیل آخرت بو ایکی طریقده و یا خود برنده اولمقده خالی دکلدر.
و اکر شویله که اصلا شبهه و تصرف عقلی ایله تأویلی یوغیسه اول
کمسه مسافر دکلدر بلکه اول قدمده منزلده‌در. و منزلده اولو محله
خوف و خطری کذر ایلمش و دریای بی‌اما سلوکده متاعنی کنار
سلامته طرح قلمشدر. و نفوس انبیا و کمل اولیا مراتب عقول اولیده
وقوفلری عار اتدیلر. زیرا ارواح عالیه آنلره مسخره‌در. نتکم قرآنده
کلوردر. وسخر لکم ما فی السموات و ما فی الارض. بو سببدندر که متروحن
اولان کمسه اکر مراتب تجلیاتی استیفا اتمزسه نادم اولور. زیرا نصف
نشئه اوزرنه قالور. و آنده ارشاد کلمز. شول جهتدنکه عقل اولک
ارواح مهیمه‌دن مفارقت ایدر. بو عالم ناسوته سفری تکمیل نشئه و
ارشاد نفوس ایچون ایدی. متروحن و مجذوب مغلوب اولنلر ایسه بو کمالدن

محروم

محروم اولدیلر. متروحن اولدرکه ملائکه کبی روحانیتی غالب وله
و صور مختلفه‌ده تمثله کندی نفسنده اقتدار بوله. و مجذوب طی الارض
ایدن صاحب خطوه‌یه بکزر. پس ناس مراحل معتاده‌یی مدت معلومه‌ده
علی التفصیل سیر و قطع ایدرلر. مجذوب بلا ریبه سرعتله مرور ایدوب کیدر.
ولکن مرور اجمالی کفایت اتمدیکندن سلوکه مستقلا محتاج اولورلر. اول
وقتده آنلره مجذوب سالک دیرلر. نتکم قبل الفتح سلوک ایدنلره سالک
مجذوب دیرلر. و بو ثانی عادت الهیه اوزرنه اولمغله اولی اعلی و مقبولدر.
نتکم قرآنده کلوردر. لا یستوی منکم من انفق من قبل الفتح وقاتل. و برطائفه
واردرکه حکم تکلیف آنلردن ساقط اولور. ارواح مهیمه کبی بی‌شعور
اولمشلردر. زیرا سکر غالب جنونه مطابق حکمنده‌در. الحاصل مجاذیب احکام
شرعیه و ادابه رعیه ایله مطالب دکلدر. زیرا تجلی عظمت ایله
عقللری ذاهب اولمشدر. و ذاهب العقل اولان ذاهب الروح کبی اموات
معدوددر. فاما طبعنک بقاسی سببیله احیادندر که حیوانات حکمنده‌در
آنکچون اکل و شرب ایدرلر. و حیوانات کبی آنلره برنسنه خفی دکلدر.
زیرا سویلزلر سویلسه‌لر زائل اولور. و مجذوب ایله مجنونک فرقی
بودرکه مجذوبک عقلی عند الله باقی و محفوظ و کندی شهود ذات
ایله منعم علیه‌در. مجنون ایسه مطعوم کونی و یا غیری نسنه سببی

واستعمالي ايله عقلي ذاهب اولمشدر پس کرچه ایکیسنده دخی حکم شرع
ساقطدر ولکن مجذوبك اهل شهود اولمغله اهل فضلدر مجنونك ایسه
بو شرفی یوقدر و عقلاء مجانین دیو تسمیه اولنمغه سبب بودرکه بونلرك
جنونلری مجنونلر کبی فساد مزاجدن دکلدر نتکم ذکر اولندی بلکه
قلبلرینه فجأة تجلی الهی حاصل اولوب وزرلرینه آثار قدرت ظاهر اولمقدندر
بو صورتده آنلره مجنون دمك تدبیر عقولدن مستور و عالم حسدن
مطلق دمکدر و بونلرك اوصافندندرکه اذا رأوا ذکر الله موجبنجه
مشاهده لری مشاهدهٔ حق ایراث ایدر و قلب انسانه عظمت و تأثیر
کتورر و رسول اللهك بعض حالاتندندرکه وحی الهی وارد اولدقده
عالم حسدن مأخوذ و منسلخ اولوردی اکر تبلیغ رسالت و سیاست
اولمایدی مشاهده ایتدیکی امور عظامك هیبتندن عقلی زایل اولوردی
ولکن الله تعالی رسله قوت زائده ویرمشدرکه آنکله عقللرینه خلل
کلمیوب عالم حسه رجوع و خلقه تبلیغ احکام قلورلر و رسول اللهك
جبل نورده جبرائیلی صورت اصلیه سیله اوزره مشاهده ایتدکده مغشی
علیه اولدیغی کتب معتبره ده مسطوردر و مجاذیب بر قج درلودر
اولکیسی مغلوب الحال درر و اول واردات طورندقجه تدبیر نفس
ایدمز و بعضیلر الی آخر العمر اول حال اوزرینه مستمر اولورلر بو عقلا

مغربی

مغربی کبیکه ابتداء مغلوبیتندن دررت سنه غایتنه دك اکل و شرب ایتمیوب
آنك اوزرینه وفات ایلدی و ایکنجیسی بودرکه عقلی عند الله امساك اولنوب
عقل حیوانیسی باقی اولمغله اکل و شرب ایدر و تصرفنده تدبیر و رؤیتی اولمز
بونلره عقلا دیدیلر زیرا عیش طبیعیلری وارد رسایر حیوانات کبی
و اوچنجیسی بودرکه مغلوبیتی مستمر اولمیوب صحوه کلور و تدبیر و تصرفه
رجوع ایدر مرتبهٔ ارشادده اولوب اقطاب و ارباب احوال کبی و دردنجیسی
بودرکه وارد و تجلیسی قوتنه مساوی اولور ولکن آنی کورن آنده نوعا
جذبه استشعار ایدر و بشنجیسی بودرکه قوتی وارددن اقوی اولور
آکا غالب الحال دیرلر شویله که سنکله محادثه ایدرکن حال وارد اولور
و سنك آکا شعورك اولمز و بونلره بهالیل دیرلر بهلول و سعدون
و سمنون و ابو وهب و امثالی کبی و بو مجاذیبك بعضیلری دائما مسرت
و ضحك و انبساط اوزرینه درر و بعضیلری دائما محزون و مغموم کزنلر
و بونلرك بو حال ایله مرور ایدن عمرلری ضایع اولمیوب و قتلری اعمال صالحه
ایله کذر ایدنلرك اجرلریله مأجور اولورلر زیرا جذبه لری حقدندر
کندی اختیارلریله دکلدر پس اکر مجذوب اولمسلر طاعتده قائم اولورلردی
نتکم بر کسه وضو اوزرینه یاتوب کیجه قالقوب نماز قلمق نیتی ایلسه و صباحه دك
اویانمسه آکا قیام لیل ثوابی یازیلور زیرا قابض الارواح الله در نتکم بیورر

الله يتوفى الانفس حين موتها و بوندن اوقات صلوتده مردود العقول
اولنلر مقبولدر شيخ شبلي و امثالي كبي زيرا طاعتده خلوص اولور و حقيقت
و شريعت بري برينه مطابق اولدقده لسان ذنب جاري اولمز يعني خلق
شو كسه نماز قلدي و امر شرعه اويدي ديمزلر و بو ايله مستور اولنلر حماية
الهيه اهليدر كه ذوق عبوديت اوزرينه مستمرلردر و دور قمرده كلنلر كه
آيتدي قمرك آيتي كبي محوه در آنكچون كبار اوليا حق تعالى دن كرامات علميه
طلب ايتديلر كه و قل رب زدني علما آيتنده مذكور اولان علم الهيدر بوخصه
كرامات كونيه و تصرفات ملكيه و خرق عادات استمديلر زيرا بونده آثار
الوهيت ايله ظهور واردر و دمشلردر كه كن عبد الرب و لا تكن رب
العبد و شيخ اكبردن منقولدر كه اوائل حالده جذبة قويه ايله مبتلا
اولوب آلتي آي قدر زمان آنك اوزرينه مستمر اولديلر و هر وقتده تجديد
وضوء برله خلقه امامت ايدوب نيتده سهو ايتمزلردي ولكن نه كنديلري
ونه خود جماعتي و نمازي اصلا بلمزلردي اشته بو مقوله وليه
محفوظ ديرلر رزقنا الله شفاعته و جذبه و اختيار ايله اولان عملك
فرقنده كلوركه جذبة من جذبات الحق توازي عمل الثقلين يعني جذبه
ايله بر عمل جذبه سز انس و جنك عملنه مقابل و بلكه افضلدر زيرا جذبه
روح واردر عقل كبي دكلدر آنكچون عشق ممدوحدر كه عاشق و معشوق

آراسنده

آراسنده رابطه در عقل ايسه عاقل و معقول آراسنده رابطه دكلدر
زيرا حقده محبوب و معشوق ديو معقول دينلمز زيرا عقل ايله ادراك
اولنمز نته كيم بالاده كذر ايلدي و حضرت داود اعبد اهل ارض ايدي
و هركون اهل ارضك عملي قدر سمايه عملي مرفوع اولوردي ديو خبر
نبوتي واردر اولدخي جذبه مذكوره يه بناء در زيرا اصالة خليفة
حقدر نته كيم قرآنده كلور يا داود انا جعلناك خليفة في الارض
الباب الثالث في العلم معلوم اوله كه علم حق تعالينك صفات ذاتيه
سيدر غنا كبي و جهل عبدك صفت ذاتيه سيدر فقر كبي و جمله عالم
حق تعالى يه عبددر و عبد مملوكدر و مملوكه تعليم علم ايتمك مالكك
اوزرينه در آنكچون حق تعالى علمله تجلي ايليوب هر كسك حالنه كوره
ذات و صفات و افعالني تعريف ايلدي و بو علم حقله خلق آراسنده
رابطه اولديكه اعظم نعم مجيه در و خزائن الهيه دن عالم بالله
ابتدا مفتوح اولان علم بالوجوددر مطلقا يعني علم قديم اولسون
و علم حادث اولسون و وجودك دخي تميزي بنفسه اولسون يا خود
ضدي اولان عدم ايله اولسون ولكن وجود حقده كوره ظاهر اولان
تميز بنفسه در و وجود خلقده نسبت ايله بضده در زيرا وجود
حقه مقابله سنده عدم ذكر اولنمز سائر اشيادر كه ضدي ايله متبين اولور

ليل ونهار كبي، وعلمك شرفي ذاتيسي وشرف عارضيسي واردر، شرف
ذاتي اودر كه سني معلومك حقيقتنه ايصال ايدر، واول معلومدن
اولن جهل وظن وشك وغفلتي ازاله ايدر، وشرف عارضي متعلقي
اولن معلومي جهتندندر، زيرا بعض معلومات بعضندن اشرف اولديغي
بعض علوم دخي بعضندن اشرف اولور اول معلومدن شرف كسب ايدر،
مثلا حقتعالينك اوصافنه علمله زيدك دارنه وعمروك سوقنه اولن علمي
بيلمك بر دكلدر، حتى سور قرآنيه نك جمله سي كلام الهي اولمقده برابر
ايكن سورهٔ اخلاص سورهٔ تبتدن افضل وتلاوتي آنك تلاوتندن
اثوب اولدي، زيرا سورهٔ اخلاصده ذات وصفات حق ذكر اولنمشدر،
وعلم عرفاندن اقوادر، زيرا عارف اودر كه آنك همتي بر نسنيه تعلق
ايدر، يا نفسنه ويا ربنه، شول معنادن كه معرفت بر مفعوله تعديه
ايدر، پس فائدهٔ واحده صاحبي اولور، وعالم اودر كه ربني ونفسي
جميعا مشاهده ايدر كه آنده بقاء رسم ايله تعبير ايدرلر، پس عالم
صاحب الفائدتين در، زيرا علم ايكي مفعوله متعدي در، وعلماء
بالله اولنلره عرفا ديدكلري علما باحكام اللهدن تمييز ايچوندر،
يوخسه شرف معرفتدن اوتوري دكلدر، زيرا حقه عالم ديرلر
عارف ديمزلر، وكذلك ولي ديرلر نبي ديمزلر، بناءً على هذا

جهت

٤٤

جهت ولايت وعلم جهت نبوت ومعرفتدن افضل اولور، يعني
نبينك ولايتي نبوتندن افضلدر، زيرا ولايت جانب حقه ناظردر،
يوخسه مطلقا ولايت دكل، زيرا آحاد امت هر نقدر كه اقصاي
درجات معرفته بالغ اولسه لر نبيه اول غايت نبوتك بدايتيدر، وتمام
معرفت معرفة اللهدر كه همتله در، ومعرفت دنيادر كه اذاي خلقله
تأذيدن سلامت ايله در، ومعرفت شيطاندر كه جوعله در، ومعرفة
نفسدر كه سهر ايله در، پس بو درت نسنيه ملازمت ايدن معرفت كامله
اهلي اولور، وعلم موهوب اودر كه آنك تحصيلنده تحمل وتكلف
اولميه، علم مكسوب ايسه بويله دكلدر، انكچون علومك مرتبه جهتندن
اعلوسي علم باللهدر كه علم وراثتدر، وبو علمك حدي محصوري
يوقدر، بلكه ابدي متزايد اولمقده در، آندن نصكه علم نظري واستدلالي
علم دراستدر، وبو علم في الحقيقه محدوددر، زيرا نظر ضيقدر،
وعلم وراثتك علومي اودر كه عقول آني من حيث الافكار استشكال
ايليه وايمانله مقبول ايده، وعلم باللهدر كه رسول الله آنك حقنده
زياده لكني طلب ايله مأمور اولمشدر، نتكم قرآنده كلور، وقل رب زدني
علما، وعلماء باللهدن اولوبا علماء باحكام الله زعم ايتديكي مجازا لوم
معناسنه دكلدر، العلماء المخلصون لله معناسنه بلكه آصلي اوزرنه در

لكن بقيد وتقديري العلماء بالله من حيث الارتباط بينه وبين الخلق و
انشاء العالم منه بقدر الطاقة البشرية اذ منه مالا يعينه الطاقة البشرية
وهو ما وقع فيه الكمل في ورطة الحيرة واقروا بالعجز عن حق المعرفة
پس علم بالله الهيه كنهنه وكليتنه علم لازم كلمز وعلم استدلالي انبيايه
كوره اولمز مكر كه قبل النبوة اوله نتكم قصة خليلده مذكوردر كه كواكبه
نظر ايتدكده افولي حسبيله الوهيته عدم استحقاقلرينه استدلال ايلدي
وجهي بودر كه وحيله حاصل اولان علم ضروري نظردن مغنيدر و بركمسه
عدم طلب و ياخود رجي كه قانمقدر نا قابل اولمقدر زيرا قابلك
استعدادي علم محدود ووقت معينه تخصيص كوترمز آنكچون ابدي
طلبي ومطلوبي دخي زياده لكن خالي دكلدر بو سببدندر كه مؤمنك
جنتده اون ايكي مراتبي واردر دوردي جنت اختصاصدر و دردي جنت
ميراثدر و دردي جنت اعمالدر اول عمللر كه كنديلك دنياده كسب ايتديكي
عمللر اولسون وكرك غيرك اهل ايتديكي اعمال اولسون زيرا غيرك اهل ايتديكي
عمل ايله انتفاع ايتمك ارباب حقايق وظواهر آراسنده متفق عليهدر كه
مذهب اهل سنتدر و جنتده بر آغاج واردر كه اكا شجرهٔ مونسه ديرلر
هر مؤمنك خانه سنه آندن حصه واردر تاكه اولوركه اهل جنت
اول شجره نك سايه سنده جمعيت ايدوب جلوا حقه متعلق مذاكره

ايدرلر و مرتبه لري قدر بري برلرينه افادهٔ علوم ايلرلر بو جهتدن
حاصل اولان علومك علوي سببيله مرتبه لري اولكيدن عالي اولور
و مقاملرينه عودتلرنده منازل زايده و درجات عاليه بولوب تعجب
ايدرلر و سببينه اولديغن بلمزلر صكره نفس رحمانده ريح مبشره
اسوب اول درجات و منازل شجرهٔ مونسه تحتنده اكتساب ايتدكلري علوم
الهيه نك ثمراتي اولديغن علوم ايدرلر و آنلره اول درجاتده اول
قدر لذت حاصل اولور كه كنهني الله تعالى بلور زيرا علم لذيذدن
حاصل اولان ثمره دخي لذيذ اولور و رسول الله شرب لبن ايتدكلرنده
اللهم بارك لي فيه و زدني منه ديو دعا ايدرلر دي يعني لبن علم فطري
صورتيدر و لمغله زياده لكين طلب ايدرلر دي سائر اطعمه و اشربه ده
ايسه دعاء بركت و زيتنه اقتصار قلورلر دي و علم فطري جنتده
نهر لبن و علم كسبي نهر الماء و علم ذوقي نهر العسل و علم سكر
نهر الخمر صورتنده جريان ايتسلر كركدر و قرآنده مذكور اولان انهار
و علم بر اعتبارله دخي اوچ قسمدر كه علم اليقين و عين اليقين و حق
اليقيندر زيرا آخرين علم يقيني نك مراتبندن اولمغله علمده معدود
درجهٔ احساني ايماننده اولديغي كبي مع هذا ايمان غيبه و احسان مشاهده به
تعلق ايدر و علم اليقين دليل ايله حاصل اولان علمدر كه دخل و شبهه

قبول اتمیه و الله اعلم دنلمز آنکچون یقینه مضاف اولدی زیرا یقین علمک
قلبده رسوخ و استقرارینه دیرلر نفس علمه دمزلر علماء راسخ دیمک و هم
اتدیکی کبی و عین الیقین مشاهده و کشفله حاصل اولان علمدر و هر عینده
رسوخ اولمدیغندن بو دخی یقینه مضاف اولدی و حق الیقین
عین الیقین مرتبه سنک سری و حقیقتیدر مثلا برکسه مکه شریفده
کعبه اولدوغنی بیلور بو خصوصده اصلا شبهه سی یوقدر اکا علم
الیقین دیرلر صکره که واروب کعبه یی مشاهده برله یقینی وضوح
بولور اکا عین الیقین دیرلر و بعده عین بصیرتی آچیلوب کعبه نک حقیقتی
مضاف اولمغله بیت الله اولدیغی سرینی بلسه و معنای احدیت ذاتیه
کعبه ایله صورتی بولدوغنی اذعان قلسه و سایر اسرار کلیه و جزئیه سنه
مطلع اولسه اکا حق الیقین دیرلر و عینیتده رسوخ لازم کلدیکی
کبی حقیتده دخی اقتضا التمکین لفظ حق دخی یقینه مضاف اولدی
زیرا بعض حقیقت واردرکه مرتبه صفاتده اولمغله اضطراب قبول
ایدر مرتبه ذاتده ایسه بویله دکلدر و حقیقة حق الیقین دخی
واردرکه رسول الله یه مخصوصدر پس اول مرتبیه دخوله
کمسه قادر دکلدر ابو یزید بسطامی اول مرتبیه دخول مراد
اتدکده اوراده برنور شعشعانی ظاهر اولوب ابو یزیدی احراق

ایلدی

ایلدی شو قدر واردرکه اهل کمالک مرتبه لرینه وصول ممکن
اولمدیغی صورتده ایراقدن اولسون سیر اولنور یردن کوکده
اولان یلدزلر سیر اولندیغی کبی و دنیاده رعیت پادشاهک
تختنه جلوسن کوروب سراین مطالعه قیلورلر فاما اول مقامک
لذتی نه ایدیکنی ادراک ایده مزلر نتکم بالحد مکده آغز طتلو اولمز
بلکه یمکده اولور و حدیثده کلورکه و اسئلک لذة النظر الی
وجهک الکریم ابداً دائماً سرمداً دون ضراء مضرة و لا فتنة
مضلة بوندن ضراء مضره دن مراد بعد التجلی حصول حجاب
و یا بر صفت ایله تجلیدرکه سدل حجبی مستلزمدر و فتنه مضله دن
مراد شبهه درکه علم و شهوده خلل کتوره و یاخود نقصنی
ایجاب ایده پس کرکدرکه دوام شهود و کمال فیض وجود اوزرینه
اوله و عالم اولان کمسه نک صفتی خشیتدرکه بر نسنه نک
نتیجه سنه اطلاعی حاصل اولور و غیرک حالی خوفدرکه
مطلقا شارعک وعیدینه تصدیقدن کلور پس عالم طبیب حاذقه
بکزرکه مضر اولان نسنه لری تناول اتمز و غیریسی مریضه بکزرکه
طبیبک دیدیکنه اعتماد ایدوب عمل ایدرکن اول نسنه نک حقیقتن
بلسون کرک بلمسون و حق تعالینک خلق اتدیکی نسنه لرده و تنزیل

اتدیکی علومڭ مرادی عبادی کندی طرفنه ارشاددر آنکچون برکمسه علومی
جمع ایدوب ولکن حقده دلالتی نه یوزدن اولدوغنی بلمسه اول کمسه
نفسنه زحمت مجرده ویروب مقصود اعظمدن محروم اولور ونقدر علوم
واریسه حتی هندسه وحساب ومنطق وامثالی جمله سنڭ وجه حقده
دلالتی واردر وعارفلرڭ بومقوله علوم اربابنی ذم اتدکلری
جهت دلالتدن غافل اولوب مجرد رسمده قالدقلری چوندر وامام
غزالی قبل السلوك هر علمڭ مبادی ومقاصدینه نظر ایدوب علم
تصوفی حقه ایصالده سائر علومدن راجح بولمغله اهلنه مقارنت
ایچون بغدادده جمعیتن پریشان وتدریسی تأخیر ایدوب عجمه کتدی
واوراده سلوك اتدی تاکه رؤساء شریعتدن اولدیغی کبی عظماء
طریقتدن دخی اولدی وبعد السلوك دمشق الشامه کلوب منارهٔ
بیضاده اون برسنه قدر عزلت وکتب جلیله تألیفنه رغبت بعده
بغداده عزیمت برله کالاول تدریسه مشغول اولدی وآخر عجمده
طوسده متواری خاك اولدی ودمشلردرکه حال مرض ومقام
صحتدر وعلم بالله حالدن اشرفدر زیرا حالك صحتی علمله متمیز
ومتقرر اولورکه میزاندر وصاحب الحال حالندن نقدر خشنود
ایسه ده وقت انتقالده تبری ایدوب نولیدی اولمیایدی دیسه کرکدر

وحال

وحال حقده امر مقرب دکلدر دنیا ایسه محل تقریب وآخرت محل قربیتدر
وحالك حکمی آخرتده درعلمك ایسه دارینده در وجنتده انسانه
مستصحب اولور علم ذوقی وایمان فطریدر ماعداسی خروج روحله
زائل اولور وعالمه کرکدر که علم رسمی یه مغرور اولمیه آنکچون دمشلردرکه
فتنهٔ علم فتنهٔ مالدن اشددر زیرا علم فقر وغنا حالنده صاحبندن
مفارقت اتمز مال ایسه یاحرق ویاغرق ویاغصب ویاخود غیری
آفتایله زائل اولور وعلم حجابدر دیدکلری صاحبنڭ پندارنه کوره در
ویاخود جهلدن حجاب برده مکدر ویاخود علم صفتدر صفت ایسه
ذاته حجابدر نتکم عند الصوفیه معلومدر پس جمیع ملوحظاتدن
فنا کرکدر زیرا کمال حقکدرکه کمسه آنڭ کمالنه مزاحمه اتمز ونقصان
عبدکدرکه حقده تجاوز قلمز مع هذا علم حق قدیم وعلم خلق
حادثدر وعلم حق غیر منتهی وعلم خلق منتهیدر مکرکه رسول اللهڭ
واسعی وکلیم جامعی اوله بودخی فی الحقیقه خلقه کوره در حقده
کوره دکلدر آنکچون قرآنده کلورکه وما اوتیتم من العلم الا قلیلا
مقصود هرکس استعدادی قدر حامل علم اولدوغنی بیاندر وسؤال
ایدوب الله تعالی نهایه معلوماتی بیلورمی واهل جنتڭ عدد
انفاسنه علمی محیط میدر دمکدر ایو سوزدکلدر زیرا الله تعالی بیلورکه

ذات وصفاتنه ومعلوماتنه ومقدوراتنه وعدد انفاسنه نهایت یوقدر
پس سؤال مذکور حق تعالی کندی کبی خلق اتمکه قادرمیدر دمک کبی اولور
زیرا قادردر دنلسه مخلوق خالقه نظیر اولمق لازم کلور مثلا آدم صورت
الهیه اوزرینه مخلوق اولمقله نظیر حق اولمز زیرا آدم اصلنده مقدوردر
مقدور ایسه معدومدر آنکچون صورت وجود بولمغه حقه معادل
اولمز زیرا وجودی حقدن مستفاددر وقادر دکلدر دنلسه نظیری
متعلق قدرت اولمزلق معناسنه اولسه دخی ظاهرا نفی قدرت
اتمک ترک ادبدر اگرچه عرفی شعرنده کلور ذات تو قادرست بایجاد
هر محال الا بآفریدن چون تو یکانه وذات حق متعلق قدرت اولمدیغنه
اهل تفسیر والله علی کل شیء قدیر نظمنده شیء لفظنی مقدوره تخصیص
ایدرلر که اشیادر ودمشلر که برکمسه نکته علی نظر واستدلال طریقیله
اولسه آندن مخالفات صادر اولور زیرا حقدن محجوبدر اما علم
ذوقی وکشفی ایسه بویله دکلدر زیرا مقام هیبت وجلول آنی سوء مقال
وفعالدن منع ایدر مگرکه قضاء مبرم اوله بو صورتده تنفیذ
امر ایچون عقل مسلوب اولور ومکاشف دخی محجوب اولور فافهم جدا
نظر ایله برکمسه غایبانه سلطانه سب ایدر حضورنه وارمقده
ترک ادب ایدمز مگر مجنون اوله الحاصل اهل دلیل عصا ایله سالک

اولد

اولدیغی کبیدر وبو مقوله مسلوک بصیرتک حالنه قیاس بکزر وحیدر
اخذ ایدن ایله غیبدن اخذ ایدنک نیجه برابر اولور وقرآنده کلور فاسئلوا
اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون اهل ذکردن مراد اهل قرآندر پس برکمسه نک
ظاهر دیننده مشکلی اولسه اهل قرآن واهل حدیثدن استفتا ایده اگر
اول مسئله‌یی اوراده بیلوریو غیسه غیری یلوده اولو علمایه مراجعت
ایده تا که حقنده نص معمول به بوله لر اگر بولنمزسه قیاس ایله عمل
اولنور زیرا اهل یرده رأیی جاری وقیاس جایز دکلدر واگر مشکلی
باطن دیننده ایسه اکا کوره اهل ذکردن یعنی ارباب حقایقدن استفسار
ایده تا که کشف صحیح ایله حجاب مسئول زایل اوله والا جاهله
سؤالدن فتوی حاصل اولمدیغی کبی مدعی ومکوره عرضحالدن دخی
شفاء صدر وجود بولمز وعالمه گرکدر که علمنی بذل ایلیه که آنک
صدقه سیدر وصدقه محلنه تسلیم ایده زیرا علم وحکمت جواهر
کبیدرکه آنی مزابله طرح ویا اعناق خنازیره تعلیق اتمک روا دکلدر
وتعلیمی مقابله سنده متعلمدن برفایده ملاحظه سنده اولمیه بلکه
انبیا کبی ان اجری الا علی الله دیه اگرچه متعلمه دوشن معلمه خدمتدر
نتکم حین مبایعه ده مالندن بعضیسنه اخراج اتمک سنن اهل ارادتدندر
تا که دنیادن قصد خروج علامت ومقدمه اوله بلکه دخول

مجلسنه مقدم بله فقدموا بين يدي نجواكم صدقة موجبنجه تقديم
صدقه لازمدر ولكن بو معنا صورتا حال فقرايه كوره حرجدن
خالي اولمديغندن حرجي منسوخ اولوب يالكز تركي اولنديكه كلمهٔ حسنه
وامثالي دخي صدقه در وقرآنده كلور واما السائل فلا تنهر
وسائل ايكي وجهله در اكر سائل معروفا اولورسه الله تعالايه
ويا قطب وجوده ويا سلطان اعظمه ويا امرا واغنياده طلب ايليه
زيرا بونلر اسعافه مراده اقتدر در نتكم حديثده كلور اللهم اغنني
بالافتقار اليك والله تعالينك غيرندن طلب اتمكه وسائل اولمق
ملاحظه سيله در والا ممنوعدر نتكم قرآنده كلور يا ايها الناس
انتم الفقراء الى الله يعني هر قنغي قپويه مراجعت اتسكز مظهرده ظاهر
ملاحظه سيله دق بابا ايديكز فافهم واكر سائل علم اولورسه آني
دخي ظاهرا وباطنا اهلندن سؤال ايليه نتكم مرور ايلدي زيرا علم كه
سطورده ويا ظاهر صدورده در قشريدر بلكه علم اسرارده ووحي
قلوبده وابتلا نفوسده در يعني سر انسان مظهر علمدر كه آنكله
حق اراسنده واسطه يوقدر بونلردر كه ديرلر جسمك وراسنده
روح مجرد وروح مجردك فوقنده عين مجرده آنك فوقنده سر مجرد
واردر ووحيك قلبده اولديغي نزل به الروح الامين على قلبك

نصنه

نصنده مفهومدر وابتلانك نفوسده اولديغي عن بيانه حاجت يوقدر
حتي وجع موت بله نفس حيوانيه اوزرينه محمولدر كل نفس ذائقة
الموت كلام منده نفسله مراد نفس ناطقه در ذوقدن مراد بدنك
تدبيريني تركي وآنك تعلقيني قطعدر والا روح منفوخه ذوق
ووجع يوقدر پس انسان دنيا وآخرتده روح حيوانيسي مرتبه سنده
مبتلا ومعذبدر واعظم معاصي اماتهٔ قلب ايدن معصيتدر كه
علم باللهدن خالي اولمقدر وقلب الله تعالينك نشئهٔ انسانيه دن
كندي نفسي ايچون اصطفا اتديكي بيتدر كه جهل اول خانه يي غصب
اتمشدر وبو سببدن حق طرفندن حاصل اولاجق خير كثيردن قلب محروم
اولمشدر زيرا شر اولان جهل ايله خير اولان حكمت بر يرده مجتمع اولمز
نور وظلمتك عدم اجتماعي كبي پس انسانه كركدر كه قلب خانه سني
جهل وشركدن اوجاغي تميه بلكه بذل مجهود وصرف همت ايليوب سراي
الهيده علم وتوحيد اسكان ايليه وجهل انسانك كرچه صفت ذاتيه سيدر
فاما آنده علم الهي دخي مودعدر آنكچون هر علم كه انسان اني بلور تذكر
طريقيله در بو حصه ابتداي علم دكلدر ولكن عالم ارواحدن بري
دور اطوار ومفارقت دار ودياره اتمكله نسيان عارض اولمشدر
وحجاب غفلتده قالمشدر آنكچون تنبيه وايقاظ اولنوب يا ايها الناس

يا ايها الذين امنوا ديو منادى و مخاطبدر و بعضيلر واردر كه بو خطابده
خارجلردر زيرا آنلره غلبهٔ حكم وجوب وانكشاف عالم غيب الغيوب ايله
زمان ماضى وحال بر اولمش و كاسهٔ بزم الست طولمش و بالفعل اللرينه
كلمشدر و بركسه علم ظاهر و علم باطنى جمع ايتمسه عالم مطلق دكلدر
و آندن تربيه و تسليك نادر اولور زيرا طريق قوم كتاب و سنتله مقيددر
مكركه تعليم الهى واقع اوله نتكم بعضيلر دمشدر كه اميست كردى يافوا
عربستانى بو ايسه نادردر و بعض احاديثده كلمشدر ما اتخذ الله من ولى
جاهل ولو اتخذه لعلمه يعنى جاهل اولان ولى عرفى اولمز اولمق لوزم كلسه
مقدم تعليم الهى واقع اولور و مشايخ عجمدن حبيب عجمى و اولياء
عربدن على الخواص و كمل رومدن يونس امره اميت ايله معروفلردر
ولكن هر برى لسان الغيب و ترجمان القرآندر پس عربيده او زمركه علم حال
اهلى اوله و علم دينى ايله و فرض و سنتى فرق ايليه و حرام و حلالى
آكليه و مهماتى ولميلرى ترك ايده زيرا ذكره مواظبتدن اشتغال
ايدر و صاحب الواردات دمشدر كه كلما اشتغلت بالدرس زدت بعدا
عن درك الحق علم حجابدر ديدكلرى بورادندر و الا علم صفت شريفهٔ
الهيه در و بغير علم متعبد اولنمسه دكرمن مركبى كبيدركه دور ايدر
ولكن مسافه قطع اتمز و علم زائدى اولانك دخى سلوكندن

قطع

٧..باقى

قطع نظر اقرارى بله نادردر و مقر اولنور سلوكى تقديرى اوزرينه
دخى البته بركه قالور زيرا امى كبى ساده دل دكلدر آنكچون امى يى
ارشاد آسان و عالمى صعبدر فاما من وجه آخر بالعكسدر زيرا اميه
وارد اولان اشارات خصوصا قرآن و حديثى تفهيم ايتمك معالجهٔ
عظيميه محتاجدر عالم ايسه بويله دكلدر و ارشاد اعجمى دخى كوچدر
زيرا رؤيا طرفى مسدوددر و اوائل سلوك ايسه رؤيا اوزرينه مبنيدر
نبوت دخى بويله در آنكچون رسول الله قبل النبوه اوچ سنه قدر
اسرافيل مقارنت ايلدى اسرافيلك كلامنى استماع و اثرن احساس ايدوب
كندنى كورمزدى صكره التى آى قدر رؤيا ايله عمل ايلدى تا كه وحى له
جبرائيل نزول ايتدى و حديثده كلور كه ان من العلم كهيئة المكنون
لا يعلمه الا العالمون فاذا نطقوا به لم ينكره عليهم الا اهل العزة
بالله بو حديثده كهيئة المكنون ديدى كالمكنون دمدى زيرا مكنون
اولان علم الله تعالى يه مخصوصدر و علماء بالله آنلردر كه
اشيانك حقه ارتباطنى و سائر حقايقى بيلهلر و حقيقتده عالم
بالله اودر كه حقك كنهى اوزره معلوم اولمديغن بيله پس غير
معلوم حق و معلوم خلقدر مع هذا دمشلردر كه حقى بيلمك
آسان و انسان كاملى بيلمك مشكلدر زيرا حق اسماء سلبيه سى ايله

معلومدر. فاما انسان کامل صفات بشریه ایله مستوردر. مع هذا
آنک بر وجه خاصی واردر که اکر او وجه ایله خلقه ظاهر
اولسه خلق آنی معبود اتخاذ ایدرلردی. وعلماء بالله اکر اسرار
مکتومه یی کندی مجانسلری اراسنده لسانه کتوررلرسه قبول واقع
اولور. واکر مجلسلرنده مغرورلر وار ایسه آنلر رد وانکار ایدرلر.
ومغرورلردن مراد علم دعواسنده اولنلر حقی بلدک دیو زعم
ایدنلردر. مع هذا ادلهٔ عقلیه دن بلدیلر. کشف ایله وجه ارتباط
نه ایدیکن بلمدیلر. علم نظری ایسه وراء پرده دن بر علمدر که اکا
شعور دیرلر. آنکچون جرجدن خالی اولمز. علم ضروری کشفی ایسه
بویله دکلدر. بو سببدن مثلدن کلور که ولیس وراء عبادان قریة
یعنی عبادان نهایة القری اولدوغی اوته یه کچلمدیکی کبی علم کشفی دخی
منتهی العلومدر که آنک ما وراسنده مرتبه اولمز. زیرا مرتبهٔ
رسوخدر. نتکم قرآنده کلور. واعبد ربك حتی یأتیك الیقین
یعنی عبادت شرعیه نک غایتی من عمل بما علم ورثه الله علم
ما لم یعلم. وفقیه علم کشفیدر که آنکله قلبه استقرار حاصل اولور و
وحدیثده کلور من مات وهو یعلم ان لا اله الا الله دخل الجنة یعنی
وهو یعلم دیدی وهو یؤمن دیمدی. بوندن فهم اولندیکه موحد

دخی مؤمن سترجی کبی مخلد فی النار اولمز. بلکه ارحم الراحمین نظریله
خلاص اولور. اهل کبائر شفاعت انبیا واولیا ومؤمنین ایله نجات
بولدقلری کبی. زیرا انبیا خیر ایله مبعوث اولدیلر خیر ایسه
متعلق الوهیتدر. موحد ایسه زمان فترتده کلوب ویا شواهق جبال
وجزائر بحارده واقاصی ارضده بولنوب حق تعالی یی ادلهٔ
عقلیه ایله بلندر. پس بو علم توحید اکا بالآخره دسترس اولوب
دوزخدن خلاصنه سبب اولور. سائر استدلال ایله قادر اولیوب
منافی توحید اولان اعتقاد وعمله بولنانلر کافر ومشرک و
معطل اولنلر کبی مخلد فی النار اولورلر. پس هر مؤمن موحد اولور
لکن هر موحده مؤمن دنلمدی. زیرا دعوت رسله اجابت ایتمدی
ایمان شرعیسی یوقدر. وموت ایله غطا منکشف اولدقده عالم اولور
اهل عیان اولور. واهل عیان دخی ترقی ایدوب اهل حق اولور.
وعلم متقدمی اولمین عمادن ابصاره انتقال ایدر. ولکن نافع
اولور. زیرا دنیاده اعمی اولان آخرتده دخی اعمی اولور. یعنی شهود
اهلی اولمز. بلکه احوال واهوال آخرتی کورر. بو کورمک ایسه
بصر حالیدر. ترقی ایسه بصیرتده کلور. وعلم حقده اجمالی یوقدر
بلکه اشیا اکا کوره مفصلدر که اولمش واولاجق علمنده حاضر

وعلي حده مشهود در اجمال یره كوره در مكرّم انبيا واكابر اولياء
كوره مفصّل اوله زيرا رسّام حاذق مداد ده حروف وكلماتي مشاهده
اتديكي كبي آنلر دخي عالم نوننده اولان شئوني علي التّفصيل ادراك ايدرلر
خصوصا كنديلرنك عين ثابته لري احوالنه واقف اولورلر شيخ
اكبر حضرتلري مغرب درياسنده سفينه يه ركوب وقتنده الي آخر
العمر اولاجق احوالي منكشف اولمشدر اشته بو مقوله لره حكماء
الهيّه ديرلر وآنلر كه حكماء رسميّه در اجمال وتفصيله خبرلري يوقدر
زيرا اوزلريه رسم دخول ايتمز بلكه كشف دخول ايدر كشف ايسه
اختصاص الهيدركه كسبله وجود بولمز ولكن كسب طريقي دبدر
وحق تعالي برنسنه يي اسبابله ايشلمز بلكه عند الاسباب ايشلر
بو يله ايكن تخصيص ارادت لازمدر نتكم قرآنده كلور يختصّ
برحمته من يشاء وبونك غيري دخي آيات واردر كه مشيّتله مخصّصدر
وعالمده هر موجودك حقّه وجه خاصي واردر كه آنكله حق
اراسنده اول وجهده واسطه يوقدر اول موجود وجه مذكورله
حقدن مستفيض اولمقده در پرتو شمس واقع اولديغي محل اول پرتو له
شمسدن دائما استفاده ايتديكي كبي كركه اول موجود بو معنايي بلسون كركه
بلمسون وارباب كشفك سايرلر اوزرينه رجحانلري اول وجهي علم

ومشاهده

ومشاهده ايله در وسرّ الهي ديدكلري وجه خاص مذكورك تجلّيسيدر
پس هر كسده سرّ الهي واردر ولكن فهم محقّق ويا خود كشف صحيح يوقدر
شول فقير ودرمانده كبي كه ساكن اولديغي خانه ده دفينه واردر
ولكن بي وقوف ويا خود زياده مريض اولدوغندن استخراج ايدمز
وشويله مفلس قالور وناس قيامتده نفسلرنده حاصل اولان معرفتلري
مقداري اوزرينه محشور اولورلر يوخسه طريق علم ومعرفته
معرفتلري مقداري اوزرينه دكل والّا كتب ورسائل اوقيان مقلّدلر
محقّقلر ايله محشور اولمق لازم كلور مع هذا هر مقلّدده فهم
محقّق دخي يوقدر زيرا بو فهم بر مقدار طريق ذوقده بولنانلره
حاصلدر وبو راده تحقيقي اولمين كسه لره ذلّت قدم واقع اولمشدر
پس هر كس مقدارني بيلوب طورني تجاوز ايتمك كركدر وعلم رسميدن مقصود
اصلي عملدر وعملدن دخي مقصود لذاته علم حقيقيء الهي وفنا وبقا
ايله تكميل نشئه در الحاصل علوم كونيّه نك متعلّقي علم الهيّه يه
موصله اولان اعمال صالحه در بناءً علي هذا بر كسه نك علوم و
معارفي نتايج تقوي وسلوك صحيح وعمل صالح اولمسه اكا علوم
ومعارف شيطانيّه ديرلر رحمانيّه دمزلر وبعض كشف وعلوم
واردر كه عالم خيالدن اخذ اولنور مقبول دكلدر زيرا عالم خيال

ظاهر عالمدرکه عالم ملکدر و عالم قلب باطن عالمدرکه عالم ملکوتدر
وچوق سالکک عالم خیالده اخذ ایتدیکی نسنه یی عالم قلبده قیاس
ایدوب غلط دعوایه دوشمشلردر بو فقیر بر مغرور هندی یه ملاقی
اولوب حالندن سؤال ایلدکده هر کیجه معراج معنوی ایدرم دیو جواب
ویردی و بعض کلمات کشفیه دخی اوقیدی مع هذا شرعه متهم ایدی
و خلاف شرعکه عدم مانعیتنه اعتقاد ایدردی تا که نماز قلمق
ثقلتدر دیو بی نمازلغنی قرار ایلدی قاتله الله و بر خلوتی یه دخی
راست کلوب حالت سجده ده بندن نطفه نزول ایدر و زیاده تلذذ
ایدرم دیو اول حالت قبیحه یی استحسان ایدوب اول معنا ایله افتخار ایلردی
زیرا بونلر نتیجهٔ علمیه و حقیقت شهوددن بیخبرلردر مراتب فهم
ایتمزلر و مکری عین منت الهیه عد ایدرلر و بر اهل تسلیکه سر فرو
ایتمکه پندارلری برزخ عظیم اولمشدر و بعضیلر دخی مس اولدقلری
جهتدن زمانی شیخوخت و یبوست و برودتده سلوکه اتسلر دخی خیر
ایتمز و ترقی بولمزلر و بعضیلر دخی تجلیء علمیه قالوب حدلرنه عدم
وقوفدن ناشی ضال و مضل اولمشلردر و دعوا ایله تنزل عظیم
بولمشلردر و بعضیلر دخی خیالات نفسانیه و شیطانیه یی اخبارات
الهیه و الهامات رحمانیه ظن ایدوب خلقه اظهار ایتدکلرنده واقعه

مطابقتی

مطابقتی اولمدقده بین الناس تخجیل اولنجق قهار ذو الجلال اعتراض
صوم و صلوة و سایر فرایضی ترک ایتمشلر و بلکه مصحفی حاشا
اکر تشن کرحیک اولدیکی بزی تکذیب ایتمزدی دیو پرتو ایتمشلردر
اشته کیجه هلککه زبونی و کیجه علمکه آرغونی و لوب بو خسران ایله کیدرلر
آنکچون اکر طوایف اهل علمدن و اکر فرق ارباب سلوکدن نجات بولمش قلتدر
اوزرنه در خصوصا که بو اعصارک احوالی لسانه کلمز و صدد بیان
قلم ایله تحریره امکانی اولمز نسأل الله العافیة و حضرت خضرک
دعاسنده کلورکه یا حی یا قیوم یا بدیع السموات و الارض یا
ذا الجلال و الاکرام اسئلک ان تحیی قلبی بنور معرفتک حی و قیوم
اسم اعظمدر الله و رب اسملری کبی و لکن معرفة الله حیات قلبه سبب اولغله
حی اسمنی اختیار ایلدی و قیوم اسمنی قراءته موافقة الکا ضم ایلدی
مع هذا مابینلرنده مناسبت معنویهٔ جامعه واردر زیرا جمیع اشیا
حقله قایمدرکه سر حیاتدر و سر حیات ساریدر آنکچون بعض سالکه
ابتدا سر حیات منکشف اولور و بدیع صفت مشبهه در مبدع معناسنه
دخی اولور الیم مولم و حکیم محکم معنالرنه اولدقلری کبی و ابداع
بر صنعی بکیدن انشا ایتمکدرکه آنک نمودار یعنی ورنکک و غیره اقتدا
ایتمک اولمیه و حق تعالینک ابداعی بر نسنه یی بغیر آلة و لا مادة

ولا زمان ولا مكان ايجاد اتمكدر وجلال صفت عظمت حقدر اكرام
جمالك اثريدر وجلال وجمال اراسنده فرق بودر كه جلال جمالدن
رتبه جهتندن اعظم واعلادر وجمال فضيلت يوزندن اكرم واولادر
زيرا جلال اصل وعدلدر وجمال فرع وفضلدر ومرتبهٔ جلال
اطلاق وتجريد وتفريددر ومرتبهٔ جمال تقييد وتسليم وتوحيددر
وموجب جلال قهردر كه مقتضاي احديتدر ومقتضاي جمال لطفدر كه
ثمرهٔ واحديتدر واحديت واحديتك فوقندهدر كه احديت مرتبهٔ
ذات وواحديت مرتبهٔ صفاتدر وصفات ذاته تابعدر ومتبوعك
مرتبه سي تابعدن مقدمدر ومعرفت برنسنه يي على ما هو عليه ادراك
اتمكدر ولكن نسيانله مسبوق اولمغين حقه عارف دنلمدي زيرا حق
برنسنه يي نسيان ايدوب صكره تذكر اتمكدن منزهدر ومعرفت في الحقيقه
علم وتقوي وسلوكدن حاصل اولن علمدر كه كشف محققدن اولمغله
اكا شبهه دخول اتمز علم نظري ايسه بويله دكلدر وبو معرفته كه
شيطانك نورندن محترق اولنوا ولياية تعرض اتمكه قادر اولمز
وابو علي سينا اشعارنده كلور كه اعتصام الورى بمغفرتك عجز
الواصفون عن صفتك تب علينا فاننا بشر ما عرفناك حق معرفتك
يعني حق تعالي كندي حسب وقدر ذاتنه كوره حق معرفتي يوقدر

زيرا اكمل

زيرا اكمل اوليا اظهار عجز اتدكلري يرده سائرلر بطريق الاولي در ولكن
بزم حسب ومقدار استعدادمز قدر حق معرفت واردر آنكچون بويورديلر كه
فاعلم انه لا اله الا الله يعني مرتبهٔ الوهيته وارنجه جميع اشياني كما هي
ادراك وعلمله امر ايدر كه مرتبهٔ استعداددر ومرتبهٔ الوهيتك ماوراسي
اولان غيب الذات وغيب الغيوبي ادراك ايلمك درجهٔ قابليتك فوقندهدر
زيرا اسم ورسم منقطع اولديغي يردر كه او قيانوس عزته احاددن آنك
سفينهٔ ادراكي يوريمز وبلكه بحر حيرت كبريايه غوص ايدر وعند الاشراق
بويله ديه كه اللهم نور قلبي بنور معرفتك كما نورت الدنيا بنور الشمس يعني
ظاهر دنيا نور شمسله وباطن دنيا نور روحله منوردر وانسان مختصر عالم
وعونهٔ كائناتدر كه جسدي نور روحله منور اولدقدنصكره قلبي دخي
نور معرفت ايله منوردر پس نور روحك نور شمس كبي اثري محسوسدر
ولكن نور معرفت معنويدر اكرچه لساندن وقلمدن في الجمله اثري جاريدر
ولكن بصيرت اهلي كركدر كه بو نور معنويي ادراك ايليه واكثر ناس بي
بصيرت اولدقلرندن نور شمسده اعمي اولن خفاش كبي قالديلر وارباب
انواره ارباب ظلمات ردّ وانكارله مقابله قلديلر نعوذ بالله تعالي

الباب الرابع في التوحيد توحيد لغتده برنسنه نك واحد اولدوغني
بيلمك واحد در ديو حكم اتمكدر واصطلاحده ذات الهيه يي نسب واضافاتدن

قطع وتصورات افهام وتخيلات اوهام واذهاندن تجريد ايلمكدر
ووحدت صفت حقدر ووحدانيت واحدك وحدت ايله قياميدر ووحدت صفاتي
تنزيهدر زيرا حقده ثنويت وكثرت وصفت وقيد اولمز پس آنكك وحدتي
وحدت حقيقيه در آنكچون مقابله سنده كثرت تعقل اولنمز وتصور ضد
اوزرينه توقف ايتمز واكا وحدت ديدكلري آنكله غيريله اعتبار اولنمقدن
تنزيه ايچوندر زيرا كان الله ولا شيء معه دنلدي وكذلك تفخيم ايچوندر
زيرا استغنا وعدم عجزي مشعردر پس حقك وحدتي كثرت مقابله سنده
اولان وحدت اولمديكه وحدت مقيده در زيرا وحدت مقيده مقابلي اعتبار
مخلوقدر بلكه بو وحدت مقيده نك مبدائي اولان وحدت اولديكه وحدت
مطلقدر وحق تعالي اطلاق ذاتي ايله مطلقدر ووحدتي كبي وحق
تعاليده كثرت اولمدي زيرا كثرت حكم تعدددر ووجود باري ايسه
صرافت توحيد اوزرينه در كه آنده تعدد اقتضا ايدن نسبت يوقدر
بلكه وحدتنك بالقوه نسبتلري واردر كه آنكله واحديت مرتبه سي
ظهور بولور وتجلياتي حسبيله صفات ثبوتيه سي واردر كه سميع
وبصير وامثاليدر الحاصل توحيد اودر كه آنده يالكز وجود
واجب اعتبار اولنور ووجود ممكن دكل زيرا وجود ممكن اعتبار
اولنمقده توهم تعدد واردر كه شرك خفي وذنب وجود ديدكلري

وذات

وذات حقك كنهي مجهول اولمغله وهو معكم اينما كنتم آيتنده معيت
ذاتيه مراد اولمدي بلكه عامه خلقه علم ولطفي واصفيايه تولّيسي
وانبيايه تأييد دعوي وخاصه انس ومباسطه وامثالي ايله تأويل
اولندي اگرچه وجه خاص اولان نور فايض آنك شعله تجلي ذاتيدر
بو صورتده معيت ذاتيه دن مراد نسبت ارتباطدر وصفله موصوف
اراسنده اولان ارتباط كبي پس بين الذاتين حلول واتحاد واردر ديلر
تفريط ايلديلر وتوحيده منافي سوز سويلديلر پس انسانه نور علم
بالله كركدر كه نفسنك ظلمت جهلي تنفير وازاله ايده تا كه كندي كوننده
وتعيننده وجميع اكوان وتعيناتده ارتباط نوجهله اولدوغني
ادراك ايده وشركدن خلوص وله زيرا اضاءت اولمدقجه ابصار
اولنمز وبو نور سويه منسوب ايچون مشكوة وزجاجه ايچنه وضع اولندي
مشكاتدن مراد نشئه ظاهره در جسد واعضا كبي وزجاجه دن مراد
قوي ونشئه باطنه در قلب وسمع وابصار وامثالي كبي وقرآنده
كلور كه ان الهكم لواحد يعني لوحد دنلمدي زيرا واحديت اسماء تقييد
دندر كه آنكله خلق اراسنده ارتباط واردر احديت ايسه ارتباط اولمز
زيرا اولكسي رب العالمين وايكنجيسي والله غني عن العالمين سرّي
اوزرينه در كه برنده اضافت وبرنده عدمي معتبردر ووحديتده كلور

ان الله خلق آدم علي صورته يعني صورتي صفت تقييد دركه صفت آدم دن ولام الفكه لا دره منزل التقافدر الف خطي حقدركه غيبدر ولام وسط لساندن اوقلغله خطي خلقدركه شهادتدر آنكچون كلمهٔ شهادت لا ايله ابتدا اولندي تاكه حضرتين يعني حضرت الهيه وحضرت كونيه نك اجتماعي ظاهر اولوب مجمع البحرين نه در معلوم اوله وجلاله ده الف تقديم اولندي غيب اعتباريله ولاوده لام تقديم اولندي شهادت اعتباريله وعبد اگرچه صورت الهيه اوزرينه خلق اولنمشدر ولكن بينه حدود حقيقت الله ايله مجتمع دكلدر كه حقك لذاته حدي يوقدر زيرا احد مقتضاي تركيبدر انسان ايسه حد ذاتي ايله محدوددر آنكچون انسان صفحهٔ حديدن بكزركه آنكله ياقوتهٔ يتيمه وزن اولنمشدر كرچه ياقوت ايله مقدارده برابردر ولكن قدر وذات وخاصه ده برابر دكلدر وفتوحات مكيه ده كلوركه هر ايكي ضدك اراسنده البته بر امر جامع واردر فاما رب ايله عبد اموردن بر امرده مجتمع اولمق يوقدر صاحب الوهمك غايت توهمي كه رب وعبدك وجودده جمع اتمكدر بو ايسه في الحقيقه امر جامع دكلدر زيرا رب العالمينك وجودي عيني در وجود عبد ايسه ذاتنك عيني دكلدر بلكه ذاتي اوزرينه زائددر كه حقدن مستفاددر پس ايكيسي نيجه برابر اولور وبر خانه يه نور شمس

دخول اتمكدن اول خانه شمس اولمز بلكه نور شمسله منور اولور كه اكا دليل دخي اولور يعني نور شمس ينه شمسه دليل اولور كه ارالرنده مناسبت واضافت واردر يوخسه خانه ايله شمسك مناسبتي يوقدر

وابو العتاهيه شعرنده كلوركه وفي كل شيء له آية تدل علي انه واحد يعني هر نسنه نك حقده آيتي ولمسي احديتيدركه اول احديت ايله غيريدن ممتاز اولور واول احديت آنك هويتيدر وهويت اصلنده بردر ولكن كثرت ماهيات حسبيله حصه حصه كورنور وهر حصه تعيني جهتيله بري برندن ممتاز اولور نور شمسك خانه لره اولان پرتولري خانه لره كوره بري برندن ممتاز اولديغي كبي واحد اجق واحد ايله بلنور ديدكلري بو احديته ناظردر وبو احديت كرچه امر ساريدر ولكن شدت وضوحندن اوتوري خلق آندن محجوبدر حيات سار يه كبيكه حيواناتده اولديغي كبي نباتات وجماداتده دخي واردر ولكن بي بصيرته خفي وباطندر آنكچون انكار وتسبيح اشياي دلالت معناسنه حمل ايلر اشته نظري حسن ظاهره مقصور اولنلرك حاللري بودر اربات مكاشفه حاللري خود غيري يوزدندر كه آنلر تسبيح اشياي باطنلريله ادراك اتدكلرنده ما عدا سمع ظاهرلريله دخي اشيدرلر ومشاهده اوچ مرتبه دركه بري توحيددر يعني

مظاهر آفاق وانفسدن ظهور حقّی مطالعه در که مرتبهٔ قلبدر وظهور
حقدن مراد ظهور اسمادر که مسمّای حقیقی‌یه دالدر وزیر وامیر ودفتر
وامثالی سلطان اعظمه دال اولدقلری کبی وبری دخی تجرید توحیددر
یعنی آفاقه التفاتی قطع وانفسه اتّصالدر که مرتبهٔ روحدر
واکا تفصیلدن اجماله ومطوّلدن مختصره انتقال دیرلر وبری دخی
تفرید در که انفسه دخی التفاتی قطعدر که مرتبهٔ سردر پس مختصره
تصوّر ذهنی‌یه انتقال کبی اولور وبو مرتبه‌یه قرآن دیرلر آنکچون اهل سنّت
اونلر تلاوت قرآنه وحقایقی تحریره مشغوللردر پس حقایق اوچ
اولدیکه حقایق آفاق وحقایق نفس وحقایق قرآندر بونلره نسخ
ثلث دیرلر که آیات تکوینیّه وتنزیلیّه در وبو اوچ نسخه‌نک اصل
ومبدئی نسخهٔ حقایق رحمانیدر وکتب اربعه بو دورت نسخه‌یه اشارتدر
ومقام سرده جمیع وحدات وحدت واحده‌یه رجوع ایدوب کثرات
وکثراتک مشتمل اولدیغی وحدات عین واحد اولور ولکن هر بر وحدت
وحدت جامعه ایله قائم اولمغله بالفرض آنلردن بر وحدت منعدم
اولمق لازم کلسه جمیع عالم منعدم اولور زیرا وحدت روح کثرتدر که
عالمدر وجسد بلا روح قوام بولمدیغی ظاهردر وبوندن اظهر کلام
بودر که شلو زید وفات ایتدکده زید اولدیغی جهتدن ناطقیّتی دخی

زائل

زائل اولور فامّا انسان اولدیغی جهتدن زائل اولمز والّا جمیع افراد انسانیه‌دن
زائل اولوب انسان حیوان کبی اولمق لازم کلور وبر سالکه توحید حقیقینک
نوری طلوع ایتمدن شمس حیاتی غروب ایتسه اکر سعی ومجاهده‌سنه فتور
کلمیوب الی آخر العمر مستمر اولدیسه حال وفاتده فلا تعلم نفس ما اخفی لهم
من قرّة اعین وفحواسنجه قرّة العین اولان مشاهده ظاهر وحیات اولیّه‌سنک
سرّی باهر اولوب حقّه ازل وابد بو جهله مسافر اولدیغی بارز اولسه
کرکدر وحدیثده کلور که کان الله ولا شیء معه کلامی لفظی حرف وجودیدر
نتکیم امام اهل النحو سیبویه ذاهب اولمشدر پس دیمکدر که الله تعالی
موجود ایدی آنکله بیله آندن غیری واجب لذاته بر غیری یوغیدی صکره ممکن
آنک نور تجلّیسی ایله وجود خارجی بولدی وحقّه مرآت اولدی
بو جهتدن ممکنک عین ممکنه‌سی مستوره اولوب ظاهر اولان نور حق
اولدی نتکیم آیینه‌یه ناظر اولان کمسه آیینه کورمز بلکه متجلّی
اولان رائینک صورتیدر آنکچون حضرت الوهیته آیینه دیدیلر وبو
صورتده کورینن صورت انسانده حق اولور زیرا کائناتی خلقدن
مراد کندی ذاتنی سیر وتماشادر که مرتبهٔ استجلادر وجنید بغدادی
دمشدر که لا یکون الرّجل عندنا بالغا درجة الحقیقة حتّی یشهد فیه
الف صدّیق بانّه زندیق یعنی صدّیقلرکه علی وتوحیدی غیریلر

اوزرینه غالبدر آنکچون آنلر حاکم وغیریلر محکوم علیه در واصل زندقه
دائما قاصر فهمله معامله ایلیوب مظاهر اسمایی انکار وهر بر اسمده علی
حده شهودی تعطیلدر زیرا حق تعالی اشیایی عبث خلق ایتمدی پس
اجمالی جمالده و تفصیلی تفصیلده مشاهده کرکدر تاکه آیینه لرك
حکمی باطل اولمیه وشعرده کلورکه جمالکی بنجه یوزده کورم دین
دللر شکسته آیینه کبی پاره پاره کرکدر وموحد حقیقی اولدرکه اشیاده
شهود حق تقدیری اوزرینه مظاهر جزئیه مقیده ده حقی مطلق
طوتوب وجه کلیسنه توجه ایلیه واله اسمی مسمای حقیقیه جامع
اوزرینه اطلاق ایلیه تاکه شرکدن خلاص اوله زیرا کرچه مشرکلر
دخی عبادتی ذاته ایتمزلر بلکه ذاتك الوهیتی جهتندن ایدرلر زیرا
ذات ایله عابدك مناسبتی یوقدر بلکه مناسبت عابد ومعبود واله
ومألوه اراسنده در ولکن آنلر اسمی مسمانك غیری اوزرینه اطلاق
ایتدیلرکه اله مجعول ومقیددر وفطرت دیدکاری روحك توحید
حقه عارف وسر ربوبیته واقف اولدوغیدر پس عارف واقفك
جهل اولمز بلکه جهل نفسك احتجابندن حاصل اولوردر وعلوم
معادننده اولدقجه تغییر وتبدیل قبول ایتمز زیرا واسعه مطلقه
قیچنکه حروفله مقیده اوله اکواندن اولور تغیر وتبدل آندن دخی اولور

بوسببدن

بو سببدن عارفلر قلوبنده اولان توحید فطری یه اعتماد ایتدیلرکه نقص
قبول ایتمز فاما شول علم وتوحید وایمانکه رسم وتقلید وتقییدله اوله
حالی مشکلدر ومشرك کرچه حقه شریك اثبات ایدر ولکن وجوب وجودده
وعلم وقدرت وسایر صفات کمالیه ده شریکی ایله حقی مساوی طوتمق
بو آنه کلنجه هیچ بر مشرکدن صادر اولمشدر وثنوی ایکی اله اثبات ایدوب
بری حکیم یزداندرکه خالق الخیردر وبری سفیه اهرمندرکه خالق الشردر
دیوب سر فردانیتدن غافل اولمشلردر زیرا الله تعالینك ایکی وتریتی
واردر بری وتریت احدیه درکه ذاتنه راجعدر وبری وتریت
فردیه در الوهیته ناظردرکه ذات وصفات وفعلدر بو جهتدن
صلوة جمعه فردانیته دلالت ایتمز زیرا منفرد ایچون مشروع دکلدر
بلکه احدیت فعله دلالت ایدرکه عبدی ایجاد ایدوب کندی اوزرینه دال
قلدیغیدر وایجادی امور ثلثه مذکوره یه موقوفدر انما قولنا
لشیء اذا اردناه ان نقول له کن فیکون قولنده مجموعی مذکوردر
زیرا نون جمع ذاتدر وارادت صفاتدر وقول فعلدرکه مراد مقلوبی
اولان لقادر زیرا متعین تعینه ملاقی اولمدقجه تعین حیات بولمز
ولقادن مراد نور وجودك ظهوریدرکه داخل تعینه کلور خارجدن
دکل ونفخت فیه من روحی ده اولان نفخه دخی مقصود بودر

ونفخ شدّت ظهوري تمثيل ايچوندر وبونده كن سرّي دخي مفهوم
اولدي يعني كن كلمه سنده كاف ونون اراسنده واو محذوف اولوب
آنكله اوچ حرف اولور كه سرّ فرد انيتدر وكاف ايكيدر بري كاف كن دركه
كاف اثباتدر وبري كاف لم يكن دركه كاف نفيدر نتكم كلور ما شاء الله
كان وما لم يشاء لم يكن ثنوي كن ده لفظا وخطا انجق ايكي حرف مشاهده
ايدوب توحيدده وسرّ فردانيته وقوفدن محروم وسوء اعتقاد له
قلبني افساد ايلدي ودخي مشلردركه حق تعالى هر عضو اوزرنه علامت
معروفه وعبادت مخصوصه قومشدر پس قلب اوزرنه توحيد
واعتقاد ولسان اوزرنه شهادت ووجه اوزرنه وضو وجبين اوزرنه
سجده ورأس اوزرنه مسح وشفه اوزرنه قص شارب واصابع اوزرنه
تقليم اظفار وعانه اوزرنه حلق شعر وابط اوزرنه نتف وذكر
اوزرنه ختان وضع ايلدي وهر عضوي ما خلق له ده استخدام اتمك
سبب سعادت وخلافي باعث شقاوت اولدي وقلب انسان پرشاهينه
بكزر شاهين زاغلره صالنمديغي كبي قلب دخي افكار ما سوايه صالنمز
بلكه آنكله توحيد حقيقي وتجلي الهي صيد اولنور وتوحيد ايماندن
اعمدر زيرا ايمان دعوت پيغمبري قبول وتصديقدر آنكچون ايمان شرعي ديرلر
فاما توحيد ادلهٔ عقليه ايله دخي اولور نتكم باب سابقده تفصيل اولندي

وقرآننده وارد اولديكه وكان حقا علينا نصر المؤمنين بو آيتده نصر الموحدين
دمدي زيرا موحدده قصور غالبدر پس مخذول اولمق شاننده مؤمن
شرعي ايسه بويله دكلدر زيرا مقتضاي ايمان كامل شعب ايمانك جمله سني
مراعات ومحافظه واقرار وعمل بالاركانك مجموعني وجوده كتورمكدر نصرت ايسه
بو كمال اوزرنه موقوفدر نتچنكه بو كماله زوال وبو نظامه خلل كلسه ايمانك
صاحبي مخذول اولور اعصارمزده اولديغي كبي زيرا نور شرايع
واحكام بالكليه منطفي اولمغه آز قالمشدر وحق تعالى بزه علم بالتوحيد
ايله امر ايلدي علم بالذات ايله امر اتمدي بلكه آندن نهي ايتدي نتكم قرآننده
كلور ويحذركم الله نفسه وحديثده كلور تفكروا في آلاء الله ولا تتفكروا
في ذات الله زيرا شأن عاليسي ليس كمثله شيء اولان ذاتك معرفت ذاتنه
وصول ممكن دكلدر آنكچون امام غزالي ذات اللهده بحث ايتديكچون تخطئيه
اولندي وعلم بالتوحيد له امرده كلور فاعلم انه لا اله الا الله پس كلمه
معرفت اله اولديغي والوهيته متعلق ولوصف كماليه سي جهتندن
آنكله اله اولمينلردن وما ألوه اولنلردن ممتاز اولور وطلب ذات اتمك
كماله راجعدر يوخسه من حيث الذات دكلدر وطلب رؤيت طلب
ذاتيبي دكلدر زيرا بر نسنه يي رؤيت كنهني ادراكي لازم كلمز وتوحيد
اشراكك مقابليدر وشرك جلي وخفيدر كذلك توحيد دخي رسمي وحقيقيدر

وتوحيد حقيقي ميزانه صغمز اولمز زيرا ذو قيد عبارتي يوقدر توحيد
رسمي ايسه بويله دكلدر نتكم صاحب البطاقه قصه سي اكا دالدر يعني
قيامتده بر كمسنه كله كه بر كاغذ پاره اوزرنه يازلمش كلمهٔ شهادتدن
غيري خيري اولميه و اول كاغذ پاره يي ميزانك بر كفه سنه و سائر
اعمال سيئه سني بر كفه سنه قويالر كاغذ پاره كفه سي اعمال قبيحه يي
اولان طقسان طقوز سجل اوزرنه راجح كله و توحيد وجود كه مرتبه سنه
كوره در لا اله الا الله لا اله الا هو لا اله الا انا لا اله الا انت
جمله سي توحيد در كه قرآن مجموعي ناطقدر لا اله الا انا شجرهٔ موسادن
مسموع اولان توحيد در انا الحق انا الباطل مقابليدر باطل وجودي
غيريدر اولا نشئهٔ ظاهرهٔ انسانيه كبي آنك ايچون زائل وهالكدر
وحق وجه خاصدر اولان نور وجود در كه هر قنغي سالكه تجلي ايدرسه
ستري واجب اولور والا دارينده مؤاخذ اولنور و بعض تفصيل
دخي كلمهٔ شهادت ذكر اولنديغي موضعده كلور ان شاء الله تعالى
وكبار محققين ديمشلردر كه الله تعالى بر شيئي بر شي ايله خلق ايلمز
يعني شيء ثاني عين موجوده دكلدر كه آنكله اشيايي خلق ايليه بلكه
بر شيئي عند شيء خلق ايدر پس هر بار كه قرآنده سببيت و استعانت
اقتضا ايدر في الحقيقه لام حكمتدر نتكم كلور هو الذي خلق السموات

والارض

والارض بالحق اي للحق بو حقدن مراد عبادتدر نتكم وما خلقت الجن
والانس الا ليعبدون اكا دالدر زيرا عين خلق عين حكمتدر شول
جهتدنكه فعل حق معلل بالغرض دكلدر بلكه خلقي خلق اتديكي منت
وابتداء فضليدر وهو الغني عن العالمين و قرآنده كلور ولا يشرك
بعبادة ربه احدا يعني احدي تنكير ايليدي تاكه عالم خلق وامرده
جميع اشيايه شامل اوله و بونده شرك خفي دخي داخل اولديكه عموم
ناسده اولان شركدر و اكا ربوبيت مستوره ديرلر نتكم فعلت و صنعت
و فعل فلان ولولا فلان لما كان كذا و امثالنده مفهومدر و اكا شرك مغفور
ديرلر زيرا بو شرك اهل حقيقتده موحد دركه سؤال اولنسه
مؤداي قولني انكار ايدوب هر نسنه الله تعالى دندر و مؤثر و فاعل
حقيقي اودر ديرو و اثرده كلور كه بعض اهل توحيد ناره دخولدن آنلري
نوم اخذ ايدر يعني حسدن منسلخ اولوب عذابي احساس ايتمزلر
اكرچه معذبلردر و بو معني قلبلرنده توحيدك عنايتندن كلور
و اعمالي جنايتنده آنلره منتظر اولوب طورر تاكه آنلر نارده محترق اولوب
فحم صورتنه كيررلر بعده اخراج اولنور قلرنده الله تعالى آنلري
نهر الحياته غمس ايدر و حميل سيلده حبه بتركي بتررلر و تازه لنوب
جنته كيررلر و جهنمده حق تعالينك اله واحد ولدوغني

بلنلردن كمسه قالمز و توحيد مرتبه سي طوائفدن بر كمسه انكار ايتمشدر
فاما توحيد مشروعي انكار ايتمشلردر زيرا توحيد مشروع دعوتدن
كلور انسان ايسه هواسنه مخالفا ولان دعوتي قبول ايتمز و توحيد
اقرار اولنسه دخي في الحقيقه عبارته صغمز زيرا علوم اذواقدندر
آنكچون كلمهٔ توحيدن دعوا ايدنلر نفس توحيدن دكلدر زيرا نفس توحيدي
كمسه انكار ايتمز و توحيد خلقك اقراري و انكاري ايله متغيّر اولمز
بلكه مرتبه سي حالي اوزرنه باقيدر و حديثده كلور كه كلّ مولود
يولد على الفطرة ولكن ابواه يهوّدانه او ينصّرانه او يمجّسانه
بو حديثده اَبَوَيْن تخصيص اولنديغي زيرا اغلبدر پس شولكه
يتيمدر آنك مربّيسي ابوين منزله سنده در و بو اوچ طائفه
تخصيص اولنديغي شهرت و عموم ملزمه بناءدر و الّا ابويندن مقوله دن
اوزرنه ايسه اولو دي اول دينه داعيلردر و معناي حديث
بودر كه هر مولود فطرت معتدله كه غلبهٔ طبيعيّه و انحرافدن سليم
و مصوندر آنك اوزرنه مولوددر صكره نسخهٔ حقيقيّهٔ اصليّه
غلبهٔ طبيعيّهٔ عارضيّه و مغلوبيّت روحانيّه واقع اولور
پس طرف طبيعته اعتدالدن انحراف عارض اولیجق قواي طبيعيّه سي
قواي روحانيّه سي اوزرنه غالب كلور و حيوان بلكه شيطان كبي

بلكه

بلكه دخي اشد اولور نتكم شياطين انسك بعضيلرنده مشاهده در
و اهل اعتدال دخي بونده فهم اولنه آنكچون انسانك ايوسي ملكدن ايودر
زيرا ملكده بولنميين بعض خصال انسان كاملده موجوددر و قرآنده كلور
اولئك هم خير البريّة زيرا بريّه لفظي ملائكه يه دخي شاملدر و لطائف
بعض اهل حقايق بيدر كه و فضّلناهم على كثير نصنده اولان كثيري
ملائكه يه حمل ايلمشلردر كه آنلر انساندن اكثردر نتكم محلّنده كلور و توحيد
العيان اودر كه سالك شهود غيرده حتّى نفسنده بيله فاني اوله و بو معاينه
محّض دخي ديرلر كه استهلاك كلّيدر و توحيد اشرف مقاماتدر كه
آنك ماوراسي يا تشبيه و يا تعطيلدر و بر كمسه ده توحيد رسمي
اولمسه مخلّد في النّار اولور زيرا مشركدر و توحيد حالي بولنمسه اهل
غفلتدر و ذكر و امثالي ايله معالجه اولنسه غفلت زائل اولور
زيرا اصل باقي اولیجق فرع وجود بولمق مرجودر نتكم اشجارده مشاهده در
و شهادت توحيد علمه موقوفدر پس غلبهٔ ظنّ و تقليد ايله شهادت
توحيد اولمز قال الله تعالى شهد الله انّه لا اله الّا هو والملائكة
واولوا العلم يعني حق تعالى الوهيّتي ايله كندي نفسيچون شهادت
ايلدي عبادنه تنبيه ايچون كه آنلرك توحيدندن مستغنيدر و كندي
نفسني بنفسه موحّددر نتكم و كفى بالله شهيدا محمّد رسول الله اكا نظم

يعني بر بيردركه حق تعالى بالذات شهادت رسالة ايليه غيركي شهادتنه
حاجت قالمز. و اولوا العلم ديديكي اولوا الايمان ديمديكي زيرا كندي نفسنه
توحيدله شهادتي خبردن ناشي دكلدركه ايمان اوله. و خبر لسان رسول
اوزرينه اولور. و اراده ايسه رسولك غيريدر. انكچون شاهد شهادت ايتديكي
نسنه يي بلمسه شهادتي صحيح اولمز. و ملائكه يي كندي نفسي اوزرينه عطف
ايتدي. زيرا انلرك توحيدي علمدر تجلي الهيدندر كه علم ضروريدر.
بشرك علمي ايسه غالبا ادله يه نظردندر علم تجلي ضروري ايسه علم
نظردن اقوادر. زيرا شبهه طاري اولمز. و حديثده كلور ان لله
ثلثمائة وستين خلقا من لقيه بخلق منها مع التوحيد دخل الجنة.
ابوبكر صديق بيوردي كه يا رسول الله بو اخلاقدن بنده هيچ
بر خلق وارميدر. جوابنده بيوردي كه يا ابابكر بو اخلاقك جملهسي
سنده موجوددر. و بو جملهنك الله تعالىيه احبي سخادر. زيرا سخا
و حسن خلق سنك ايله خلق آراسنده و رضا و تسليم سنك ايله حق
اراسنده زياده مقبول و ممدوحدر. و توحيدك صورتي لا اله الا الله
عالم تعينه كوره. و حقيقتي لا موجود الا الله در عالم لا تعينه كوره
و تعين الهينك اولي هويت ذاتيه و آخري كلو مدركه ايدي السبعهدر
عبد الشكورك مقاميدر. و تعين كونينك اولي حقيقت محمديه و آخري

نشئة

نشئة انسانيهدر. و بو اثناده مراتب كليه و جزئيه چوقدر. پس توحيدي
قوتده اولنلر سيرا كوانده ترقي ايدوب سير واجب ايله متحقق اولورلر.
و سر وجوب ايله قائم بولورلر. و مقام غيبده قرار ايدوب قالورلر. و كسه
انلرك مراتبنه ايرمز. و دريائي فيضي نيندكورمز. و الله مفيض الخير و الجود
لكل موجوددر. و توحيد حقيقينك طريقي ذكر الهيدر. يعني لسان ايله
اسماء الهيه اشتغالدر. و اسماء الله طقسان طقوزدر كه افضلي لا اله الا الله
كلمه سيدر. سالك مجذوب اولنلره ابتدا ذكر بودر. و مجذوب سالك
اولنلره ابتدا ذكر لفظة جلالهدر. صكره اسماء سبعه و يا اثني
عشره يه دك ترتيب اوزره احصا اولنور. و لكن ذاكرك حالينه
اقتضا ايدرسه مرشد النده در. و ذكر اولنان اسملره اسماء لفظيه
مجازيه ديرلر كه اسماء الاسمادر. زيرا اسماء حقيقيه ملفوظه
اولوندن غيريدر كه تعينات ذاتيهدر. و بو تعينات ذاتيهيه اسما
ديديلر. زيرا اسما ايله آرالرنده ارتباط قوي و مناسبت تامه
واردر كه احدهما آخر ايله قائمدر. خصوصا كه اسم علامت مسما
ديمكدر. جميع اشيا ايسه علوم حقدر. انكچون عالم ديديلر كه
اصلنده علمدر. و الف اشباع ايچوندر. و بو علوم اچنده ذات
حقه دلالتده حقيقت محمديهده اوسع و اعظم يوقدر. و انك

فلكنه فلك الحيات ديرلركه جميع اشيايي محيطدر داشته بو عالم
محمّدي يه عالم اعلى ديرلركه جمله دن مقدّمدر بعده عالم استحاله
درلركه عالم فنادر بعده عالم تعمير درلركه عالم بقا و فنادر بعده عالم
نسب و اضافاتدركه كمّل اوليانك بو دور و طورده سلوكي تمام
اولنوب حيات طيّبه ايله حيات بولورلر و بقاي ابدي ايله باقي اولورلر
وهر اسمكه ذاكر انكا مشغول اولور اول اسمك روح و سرّي واردركه
كثرت اشتغال ايله ذاكرله آنك آراسنده مناسبت والفت ظهور ايدر
تسخير روحانيين ايچون اسماء مخصوصيه اشتغال ايدنلرك حالي كبي
و بو الفتده روح حاصل اولدقدنصكره اكر فتور عزيمتدن محفوظ اولنوب
مشغول اولديغي اسمه مواظبت ايدرسه اسم حقيقي ايله آرالرنده
مناسبت اخري ظهور ايدوب آندنصكره مسمّاي حقيقي يه وصول ميسّر
اولور بفضل الله تعالى و بو دخول ايله سرّ وحدت منكشف و توحيد
حقيقي وجود بولور اسباب مسبّبه رجوع ديدكلري بودر كويا
انهارده اصلي اولان بحره وصولدركه بحرده كثرت يوقدر زيرا بحر
واحددركه امواج كثيره سي واردر واول امواج ينه اول بحرك
عينيدر وريح بحري تحريك ايدوب امواج پيدا ايلديكي كبي نفس
رحماني دخي بحر وجودي تمويج ايدوب تجليات مختلفه كوسترمشدر

پس اول

پس اول انهار آصلنده بحردر ولكن تعيّن مخصوصي جهتندن انهار دنلدي
الحاصل ماء بحرك وحدتي وحدت حقيقيه در و مياه انهارك كثرتي دخي
كثرت حقيقيه در ولكن وحدت ماء بحر موجوده و كثرت مياه انهار
موهومه دركه مجازي اولان انهارك كثرتنده توهّم اولنمشدر پس بحرده
موجود اولان ماء البحر و وحدت الماء اولديغي كبي انهارده دخي موجود
اولان ماء البحر و وحدت الماءدر فامّا انهارده تعيّن و جرياني اعتبار ايله
انهاره اضافت عارض اولنوب ماء الو نهار دنلدي و بو اضافت حسبيله
وحدت كثرت صورتنده كورندي و ماء بحرك مياه انهارله معيّتي
شيئك كندي نفسيله معيّتي اولدي غيريله دكلدر و بونده وهو معكم
اينما كنتم سرّي و معيّتي دخي معلوم اولدي فاعلم فانّه من لباب المعرفه
بعد ذا طريق ذكره سالك اولنلره شرط و آداب واردركه محلّنده تفصيل
اولنمشدر ولكن دمشركه كلمهٔ توحيد تحصيل نور و ازالهٔ ظلمات ايچوندر
و يسار انسانده قبضهٔ جلاليه اولمغله محلّ احتجاب و ظلمات و يمين قبضهٔ
جماليه اولمغله محلّ انكشاف و نوردر آنكچون ذاكر كركدركه ذكري
حالنده كلمهٔ توحيدي صول طرفندن ابتدا ايده يعني لا كلمه سيله صولندن
بدأ ايدوب اله لفظي ايله صاغنه ميل ايليه و آنده اثباتي صول جانبنه
ضرب ايليه زيرا لا نفي و ازاله ايچوندركه ظلماته تعلّق ايدر پس انكله

صولده اولان ظلماني الوب صاغ جانبنه طرح ایدر و محل ظلمات خالي قالور
صكره الله اثبات وتحقيقي ايچون نوره تعلق ايدر آنكله صاغده
اولان نوري آلوب صول طرفده بوش قلان محل ظلماته طرح ايدر واوراني
نورله طولدرر بناءً علي هذا صاغ وصول نور اولور زيرا صاغ
يانندن نور آلوب صوله القا ايتمكله صاغ ظلمتده قالمزكه منبع نوردر
وظلمت صاغ جانبنه طرح اولنمق مطلقا ازاله دمكدر وبوندن قرآنده
يسعى نورهم بين ايديهم وبايمانهم سرّي دخي ظاهر اولدي يعني ايمانك
صاغ طرفيله تخصيص بالذكر اولندي زيرا طرف يسارك نوري طرف
يميندن مأخوذدر نور قمر شمسدن مستفاد اولديغي كبي بو صورتده
صاغ وصول في الحقيقه بر اولور بوندندركه ارنلرك صاغ و
صولي اولمز ديرلر مشهوردر وسرّ عظيمدر وحديثده كلورركه كلتا
يدي ربّي يمين مباركة يعني ربّمك ايكي قبضه سي دخي يمين مباركه دركه
آنده يسار دمك يوقدر زيرا يسار يمينه منقلبا اولور نتكم امام بعد السلام
جماعتنه استقبالده يساري يمين اولور فاما قطبك يميني يسار
اولمق محل خلوف وصورت نشئه نك حكمنه كوره در يعني قطب العالم
كرچه وزيرلري اولان امامين ايله بردر ولكن صاغ طرفنده اولان امام
صوله كچدكجه قطبك وفاتنده صكره يرينه قائم اوله من زيرا طرف

يمينك

يمينده اولان امام عالم ملكوتي ويسارنده اولان امام عالم ملكي حفظ وضبط
ايدر عالم ملك ايسه صورته تعلق ايتمكله عالم ملكوته اقربيدر
مع هذا مقصود اصلي صورتي حفظدركه فنا شأننده زيرا ملكوت
عالم بقادندر وتوحيد بو ايكي عالمه ساريدر وجميع اشيانك دهاني
ويا خود سرّي هاء هويّتي رمز اولورنده در مادامكه عالم صورتده
باقي اوله لر وانتقاللري قريب اولدقده تقوّس ايدرلر يعني ياي
كبي اولورلر ودايره نك بدايت ونهايتي كبي اصله التقا بولورلر بو
سرّ ايچوندركه پيرلر آخر منحني اولورلر فاما انحنادن مقصودنه
ايدوكن بلمزلر نتكم تلبّس ايدنلري لباسك كريبانلري لوكلمه سي صورتنده
كورنور ولكن چه سودكه نفي وجود ايتمشلردر وذاكر محجوب كبي نفيك
ظاهرنده ولفظنده قالمشلردر اكر صورت توحيد كافي اولیدی توحيد
مرتبه اربابي كه جميع اشيا درجمله نجات بولورلردي ولكن مرتبه نكده
وسرّي بندن وصاحبي لكدر معرفة محتاجدر ودمشلردركه في كلّ شيء
فيه كلّ شيء يعني جمله اسمانك سرّي بر ذرّه ده بيله موجوددر ولكن
بالقوّه در بالفعل دكل كمالاته تفاوت ايسه ظهوراتله دركه فعلده
والّا جميع اشيا برابر اولورلر انبيانك اوليا واوليانك ساير مؤمنين
اوزرنه رجحاني اولمق لوازم كلوردي مع هذا رسل بيله بر بري اوزرنه

مفضللردر نتکم قرآنده کلور تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض
ومطلقا انسانده دخی غیریله کوره بویله در نتکم تنزیلده کلور ولقد فضلناهم
علی کثیر ممن خلقنا تفضیلا وبو تفضیلک سری حاکم اولان اسماء
الهیه نک تفاوتیدر که مراتب صفاتک مقتضاسیدر فافهم جدا

الباب الخامس فی الایمان

معلوم اوله که ایمان اصل سعاداتدر وسعادتدن
نصف وجود وشقاوت دخی نصف آخریدر پس فضلی عدلی وعدلنی
دخی فضلی اوزرینه حکم ایتمز زیرا ایکی قبضه وایکی کتاب وارددر
وایمانله مستسعد اولنلر قدر نصکره درجاتده دخی لازمدر زیرا کرچه
الایمان یجب ما قبله وارد اولمشدر ولکن یا الکز مغفور اولمغله قناعت
ومطلقا دخول جنت ایله اکتفا ایتمه زیرا اهل درجاتی کوردکده تحسر
دوشرسین وسبب ارتفاع درجات علوم الهیه درکه کشفله حاصل
اولور واحوال سعادتده دخی مختار اولان جنتده مقام کثیبده رؤیة
الله درکه لذت بصره برلذت معادل اولمز زیرا معبود حق حضوصندن
عین الیقین در وایمانک غایت درجاتی بودر بودنیا وآخرتک سعادتی
عملله عیندر وشرح کرمانیده کلور که رؤیت مسائل مختلف فیهادندر
ضروریات دینیه دکلدر پس آکا ایمان واجب اولمز وکبار محققین بیوردیلر که
الله تعالی جل ولنه لایق اولان وجهله کورنور که اکا رؤیت منزهه

وغیر

وغیر مکیفه دیرلر وبو رؤیتده حق محسوس اولمق لازم کلمز زیرا حسنده
حصر وتقیید واردر وعلت رؤیت شیئک موجود اولدیغی دکلدر
نتکم اکثر متکلمین ذاهب اولدیلر بلکه مرئینک رؤیته استعدادیدرکه
کرکه موجود وکرکه معدوم اولسون نظر ایله که اشیا الله تعالینک
ازلا وابدا علم وعیننده مشهوددر پس علم مرتبه سنده اشیایی کورمکی
دمکه جایز اولمز مع هذا علمده اشیا معدومدر ورؤیت علم نظریده
مزید وضوحدر دینلر طریق کشف وتجلیده آنلرده علم بالله بوقدر
ورؤیت محالدر زیرا ابصارده تقیید عادی واردر دینی عدم ذوقندن
اولان تقییدیدر رؤیت ابصارده امر طبیعی ذاتی یه قیاس ایتدیلر بو قیاس ایسه
صحیح دکلدر زیرا اول قید ذاتی دکلدر بلکه صورت تعین حسبیله
عارضیدر اکر بصرده ذاتی اولسه سمعده دخی ذاتی اولوردی وحضرت موسی
کلام حقی جهات ستهده ایشتمزدی وایمان تصدیقدر شول نسنهیه که
دین محمدده اولدیغی بالضروره معلوم اوله ودلیله محتاج اولیه
توحید ونبوت وبعث وجزا کبی اکرچه بونلرک هر بری فی نفس الامر
نظریدر فاما دین محمدده اولدیغی ضروریدر پس بالضروره معلوم اولان
عوام وخواصک معلومیدر ودیدیلر که اجمالا ملاحظه اولنان یرده
ایمان اجمالی کافیدر وتفصیلا ملاحظه اولنان یرده تفصیل شرطدر حتی

نمازك وجوبنه وخمرك حرمتنه سؤال اولنلرقده وجوب وحرمتي تصديق
اتمسه كافر اولور سؤال اولنورسه كه معلوم ضروري تصديق كفايت
اتمز بلكه دين محمدده اولان اموركه جملهسني تصديق لازم ميدر كركه ضروري
اولسون وكركه اولمسون جواب بودركه رسول اللهك قبل حقدن كتورديكي
اموركه جملهسي حقدر ديمك ضرورتدر ديدنلر وبو معنايه كفر
ايمانك مقابليدركه بالضروره دينه اولان نسنهيي انكاردر وعلم ضروري
اولميوب دينه اولديغي يا استدلال ويا روايت آحاد له معلوم ايسه منكري
كافر اولمز احكام اجتهاديه وغيري كبي پس تواتر ايله معلوم اولاني
انكار اتمك كفردر وجود صانع وصفت كمالي وآفات ونقايصدن
تنزيهي كبي وانكار نبوت وصحت قرآن وشرايع ضروريه دخي بويله
صلوة وزكوة وصوم وحج كبي يعني بونلرك وجوبني وخمر وزنا
وامثالنك حرمتني انكار اتمك كفردر فاما دينه اولديغي دليل ايله معلوم
اولسه الله تعالى عالم بالعلم ميدر ياخود عالم بالذات ميدر ويا مرئيدر
دكلميدر وافعال عبادي خالقميدر دكلميدر بو مقوله لرده احد قولين
تواتر قاطع ايله منقول دكلدر بلكه احد القولينك صحتي وآخرك
بطلاني استدلال ايله معلوم اولور آنكچون اقراري ويا انكاري
ماهيت ايماندن داخل وموجب كفر اولمدي وبوندن استحالت رؤيته

وخلق

وخلق قرآنه وسب شيخينه ذاهب اولنلري عدم اكفار لازم كلدي
مع هذا عند البعض كفار اولنمشلردر و دمشلردركه ارباب التأويل
واهل القبلة لا يكفرون وشد الزنار ولبس الغيار كفر اولديغي علامت
تكذيب اولمغله در مصحفي قاذوراته القا واوزرنه اوترمق وفضبا
اوراقني تمزيق اتمك وحقده غيريه سجده ايلمك وامثالي كبي ويا
اوزون قلنسوه دركه اوايل اسلامده كيرلردي حالا اهل كفرك
شعاريندر قلنسوۀ يهود كبي سائر تشبه قوي لازم كلمين اسباب
فسقي شارع علامت تكذيب قلمغله مرتكبي كافر اولمدي والا هر فاسق
اولاندن فسقي جهتندن علامت تكذيب واردر ومؤمنه كركدركه
انا مؤمن حقا ديه ان شاء الله ديميه زيرا شكي ايهام ايدر قابل تأويل
ايسه ده ايماندن ايسه شك وعلامت شك اولمز الحاصل هر نسنهنك
حقيقتي واردر وايمانك ادنى امر حقيقتي قطعدركه حقه حسن
ظني موجبدر وايمان كامل تصديق بالجنان واقرار باللسان وعمل بالاركاندر
وصحت اقرار وعمل ايكي نسنه اوزرنه توقف ايدر بري نيت وبري اخلاصدركه
مخلص ومنافق بري برندن ممتاز اوله بو ايكي شرطك ايكي حكمي واردر
بري زمانيدركه اوقات صلوة وموسم صوم وحج وامثالي كبيدر
وبري مكانيدركه استقبال قبله وكنايس مصوره ومواضع نجسه

وامثالندن نمازده وجوب اجتناب كبي وحجك احكامي زمان ومكانه مجتمع
اولور زيرا عشر ذي الحجه وعرفاته اختصاصي واردر وبالاده اشارت
اولنديغي اوزره تصديق ايماني ايكي قسم اوزرينه در اولكسي تصديق
اجماليدر كه وجه كلي اوزرينه مخبر صادقي تصديق ايتمكدر يا كندي
نفسندن علم ضروري حصولي ايله كه آنك سببي خارجي اولميه
وياخود موجب تصديق آيت ويا معجزه اوله وايكنجيسي تصديق
تفصيليدر كه وعد ووعيد واحكامه علي التفصيل ايماندر وحديث شريف
دخي روايات صحيحه نك جمله سين قبول ايتمك كركدر وقرآنه
وسائر كتب الهيه يه ايمان اجمالي فرض عيندر وقرآنه ايمان تفصيلي فرض
كفايه در زيرا هر كس اوزرينه علي التفصيل فرض عين اولمقده حرج
وفساد معاش واردر اكا علماء زمانه بله قادر دكللردر فكيف كه
غيريلر زيرا بو اعصارده اغلب اشتغال ما لا يلزم اولوب علومده
متبحر في العلم ولو مشار بالبنان اولنلر قرآنك نظم ومعناسندن
بيخبرلردر وكتب سالفه يه ايمان تفصيلي اصلا لازم دكلدر زيرا بز
قرآنك تفاصيلي ايله مكلفز آنلرك دكل وكتب منزله نك احكامي
متنافيه ايكن آنلره ايمان ايتمك ايكي وجهله در بري جمله سي
من عند الله اولدوغني تصديقدر وبري دخي منسوخ اولمغني

احكامني تصديقدر كه شريعت محمديه آني تقرير ايتمشدر ملت ابراهيميه
اتباعي دخي بو قبيلدندر يعني شرع مقرر اولديغي وجهله در مطلق
دكلدر ومقلدك ايماني صحيحدر ولكن اصول دينده استدلال لازمدر
واستدلالده اثردن مؤثره انتقال كافيدر زيرا نظر ميزانينده هر كسه
كوره حرج واردر وايمان وطاعته رغبت ايتمك في نفس الامر ايمان
وطاعت امر مستحسن اولديغي جهتله معتبردر طلب ثواب وخوف
عقاب غرضيله مقيد دكلدر زيرا جنت ونار اولمسه دخي حق تعالي
عبادته مستحقدر پس اكر رغبت ورهبت في الحقيقه حقه اولورسه
مفيددر زيرا هر حالده مرجو ومخشي ولي الله تعاليدر وحديث شريف
كلور اللهم اسلمت وجهي اليك وفوضت امري اليك والجأت ظهري
اليك رغبة ورهبة اليك لا ملجأ ولا منجا منك الا اليك آمنت
بكتابك الذي انزلت وبنبيك الذي ارسلت وبو دعاء منجي ياتديغي
وقتده اوقنور وتصديق اجمالي ايله تفصيلي آراسنده فرق بودر كه
تصديق اجمالي اهلي مخالفتدن مصون دكلدر وتفصيلي اهلي ايسه وقت
مخالفتده استحضار وعيد ايليوب جرأت ايتمز بو دخي علم ايله عمل اولوب
عنايت حقه مقرون وحفظ الهي يه مرهون اولنلرك حاليدر زيرا حال
حضورده معصيت چوق كره واقع اولمشدر كه قضاي مبرمدر

وكان امر الله قدراً مقدوراً وحق تعالی امرنی تنفیذ ایتمک مراد ایلسه سلب
عقول وسدل حجاب ایدر ومن الله العصمة وایمانک یتمش زیاده شعبه
وخصلتی واردر زیرا جنات اعمال دخی یتمش ایله سکسان اراسنده در پس
جمیع اعمال بر مشروع اولدی ودخول جنت بر عمل مخصوص ووزنه مجبور
اولمدی تاکه قنغی عملی دیلرسه اشلیوب جنته داخل اوله لر عمل اعتکاری
صورتده باری فعلنه دال اوله لر بو جهتدندر که رسول الله جمله
عالمینک اجری ایله مأجورلردر زیرا هم عامل وهم دال اولدیلر وحیا
شعب ایماندندر حیاء نفسانی کشف عورت وامثالندن حیادر وحیاء
ایمانی ارتکاب معصیتدن حیادر ومؤمنک محل ایمانی قلبدر آنکچون قلبه
نار الله الموقدة مطلع دکلدر اگرچه معذب اوله مؤمنک ایمانی
باب جهنمک خارجنده طورر ولکن مؤمنی داخل وخارجدن حمایه در
حالی دکلدر ودنیاده معصیت حالنده دخی بویله در نتکم حدیثده
کلوردر ان العبد اذا زنی خرج عنه الایمان حتی یصیر علیه کالظلة فاذا
اقلع رجع الیه الایمان وجه خروج بودر که نور ایمان نور
محمدینک ثمره سیدر که مؤمن اول نوری حاملدر ونور محمدی ایله
ظلمت معصیت بر یرده مجتمع اولمز حتی مرویدر که حضرت آدم شجره
منهیه دن اکل ایتدیکی وقتده نور محمدی آندن منزوع اولوب بعد تلقی الکلمات

والتوبه ینه عودت ایلدی آنکچون دیمشلردر که حب الله علمدن وحب الرسول
ایماندندر وولایت ومعرفت دیدکلری مقامات ایماندندر یوخسه ایمان
کبی نفسنده رتبه مستقله دکلدر نتکم رسالت وعزمیت دیدکلری مقامات
نبوتدندر وبعضیلر دیدیلر که مقامات دورتدر بری ایمان وبری ولایت
وبری نبوت وبری رسالتدر وایمان حقیقی واصلی ایمان فطریدر که زیاده
ونقصانی قبول ایتمز قبول ایدردیه نک سوزی سابقه ایله خاتمه
آراسنده اولان حالته کوره در وفطرت وجود حقه وربوبیت جناب
مطلقه علم وعبودیت نفسه وقوفدر وبو قابلیتک اثریدر که اخذ
میثاقده تمثل واقع اولدقده اقرار ربوبیت وشهادت وحدانیت
ایتدیلر ولکن صکره محل طبیعتی اولان جسمه نزول ایتدکلرنده نسیان
وجهل حاصل اولوب نظر واستدلاله محتاج اولدیلر وقرآنده کلورکه
یا ایها الذین آمنوا آمنوا یعنی ایمان اول ایمان فطری ومیثاقی وایمان ثانی
ایمان شرعی یه اشارتدر کویا ایمان اولده عوارض عایقه یوزندن ذهول ایتمکله
تنبیه اولنوب تجدیده دعوت قلندیلر وتجدید ایمان ونظر واستدلال
بالغ اولنلره کوره در حد نظره ایرمینلر والدینی حکمنده در یعنی اکر
والدین مؤمن ایسه لر اولر دخی آنلره تقلید ومتابعت ایله مؤمنلردر
واللا قنغی دین اوزرنه بولندیلرسه اکا الحاق اولنورلر ورسلکه حرب

وقال ایله مأمور اولدقلرینك سرّی اكثر ناسك ایمان فطریسی تبدیل ایدر
زیرا كفر ومعصیتده فساد واختلال عالمه حاصل اولور وقرآنده كلور
ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض واول مخالفلر
ضدّ مثل دیرلر یعنی بشریتده كرچه مثلیت واردر ولكن اوصافده اضداددر
واحد ضدّین عدم قبول ایتمدكجه آخر وجود بولمز پس سیف ازالهٔ اضداد
ایچون اولدی تا كه اعدا تحت ارضه انتقال ایدوب احباب وجه ارضه
قاله‌لر وشرایع واحكامی اجرا قیله‌لر ونور ایمان وتوحید اقطاره
منتشر اوله وامر الله كلنجیه دك بركات اعمال ایله عالم طوله وكامل ایله
اكمل بیننده فرق بودر كه كاملك معرفت نفسی معرفت ربی اوزرینه سابقدر
آنكچون نفسنه مشغولدر واكملك بالعكسدر آنكچون ربنّه مشغولدر
پس كامل خلقی مشاهد وحقّه مؤمندر واكمل حقّی مشاهد وخلقه
مؤمندر زیرا خلق وار ایدیكن اخبار حقّله بلور یوخسه مشاهده‌سندن
دكلدر نتكم مؤمن بالغیب اولور بونك خلافنده‌در ومشرب كه خلقه
كوره علم بالنفس اصلدر زیرا علم بالنفسه معرفت حقّه انتقاله نوردر
نتكم حدیثده كلور من عرف نفسه فقد عرف ربّه وبعض اولیایه خطاب
الهی وارد اولمشدر انت الاصل وانا الفرع یعنی سكا معرفت اصل
ومقدّم وبكا معرفت فرع ومؤخّردر وحقّه كوره عكسدر یعنی

حقّك

حقّك علمی رتبه‌ده مقدّمدر علّت معلول اوزرینه رتبه‌ده مقدّم اولدیغی
كبی واول علم حقّده تقدّم وتأخّر یوقدر شویله كه ذاتنه علمی ایله
اشیایه علمی انكا برابردر وبونك نظیری سبقت رحمتی غضبی
مقاله‌سنده رحمتك سابقیتی وغضبك مسبوقیتیدر زیرا مقصود
تعلّقده سابقیت دیمكدر واول صفات حقّده تقدّم وتأخّر یوقدر
افراط اولمدیغی كبی آنكچون حقّه عاشق دینلمز زیرا عشق افراط
محبّتدر مگر كه تأویل ایله اطلاق اولنه مشاكله ومحبّت غالبه كبی
ولكن بو ذكر اولنان قول هرنقدر مقبول ایسه‌ده سالكه كوره‌در زیرا
مجذوبه كوره واقع اولان عكسدر كه من عرف ربّه عرف نفسه سرّیدر
زیرا سالك اول حقّی خلقله بلور پس قیدده كوچ خلوص اولور
فامّا مجذوبده بو قید یوقدر بلكه ذات حقّه معرفتندن صكره معرفت
نفسه نزول ایدر الحاصل مآلده ایكیسی دخی بردر ولكن بری زحمت
بولنده وبری رحمت بولنده‌در ومقام ایمانده شول كمسه متحقّق
اولور كه غیب آنك یاننده شهادت كبیدر یعنی اصلا شكّ وریبی یوقدر
نتكم كلام علی‌ده كلور لو كشف الغطاء ما ازددت یقینا وآنده نفس
عالمه امانی ساری اوله نتكم لفظ مؤمن آنی اشعار ایدر یعنی نفس
واموال واهل واولادی اوزرینه آنی امین بله‌لر وامان وامانته

تهمت وخیانت تخلل ایتمیه. حضرت شیخ اکبر اوائل حالنده اخبار ایدیه که
بعض صحاریده رکض دابه ایدوب سرعتله کیدرکن ناگاه بر مرعاده
رعی ایدن بعض آهولره طوقندی. آنلر باشلرین قالدروب بقمزلر.
واصلا تنفر قلمزلردی. اشته ایمانک حکمی بودر یوخسه خلقی
اخافه اتمک دکلدر. نتکم زمانمزده اعراب واتراک واکراد وعجم
وتاتار وعوام وخواصک حالیدر. پس بو صفتلو اکری مؤمنلرده
دوغری سلوک نیجه حاصل اولور. وحدیثده کلور اللهم انی اسئلک
ایمانا یباشر قلبی ویقینا لیس بعده کفر. بونده ایمانک قلبه مباشرتی
قلبده تمکین ورسوخیدرکه آندنصکره کفر وتلوین اولمز. آنکچون
رسوخی اولمینلر مرتد اولدیلر. زیرا ایمانلری صدرده وحلقومده
ولفظده ایدی. وبونده اهل تقلیدی تحذیر واردر. زیرا تقلیدک
قوتی اولمز بلکه ادنی بهانه ایله زوال قبول ایدر. یا حیاتده و
یاخود عند الموت. پس تحقیقله منهاج سنته سلوک لازمدر.
وبر نباشده محکیدرکه درتیوز قبر آچوب آنجق درت دینک یوزنی
قبله ده بولمشدر. اشته اول منحرف اولنلر سنن شریعته وطریق
سنته خروج ایدنلردر. زیرا قبله حقدر. وشریعت وسنت کا
وصوله یولدر. وقرآنده کلورکه وذکر فان الذکری تنفع المؤمنین

یعنی برکسه نک قلبنده تذکیرک تأثیری اولمسه اول کمسه ده حقیقت
ایمان یوقدر. زیرا قلبی قسوت قبول ایدوب حجر کبی اولمشدر. حجر ایسه
تلیینی وتربیه یی قابل دکلدر. قرآن ایسه تربیه ایچون نزول اتمشدر.
وبرکسه علمی ایله عمل اتمسه عالم دکلدر. زیرا علمدن مراد عملدر. وایمان علم
اوزرینه مبنیدرکه مجهولی تصدیق اولمز. وعلمک غایتی کشف الهی و فتح
ربانیدر. ومعتبر اولان ایمان ضروریدرکه مؤمن آنی قلبنده بولور ودفعنه
قادر اولمز. دلیل ایله اولان ایمان ایسه شبهه ده قورتلمز. ادنی الامر
بودرکه نوجهله اخبار اولندیسه اکا تقلید ایلیه. زیرا ایمانک اصلنده
خبر ایله اولور عیانده خبر اولمز. وخبر من حیث هو صدق وکذبه
محتملدر. ممکن کبی که وجود وعدمی قابلدر. پس من عند الله وارد اولان
خبر غیبی تصدیق ایدن مؤمندر. وصدر اولدن صکره کلن مؤمنلرک
فضیلتلری بو جهتدندر. زیرا آنلر صدر اولده کبی آیات بینه ومعجزات
قاهره کورمدیلر. بلکه احکام الهیه نوجهله وارد اولدیسه قبول
ایلدیلر. آنکچون رسول الله ایمان بالغیب اهلنه تعظیماً اخوانم دیدی.
وآنلری انبیا منزله سنه تنزیل ایلدی. وآنلردن بر عامله اللی عدد شهید
ثوابی ایله تبشیر قلدی. آنکچون دیدیلرکه پادشاهک نزماسنده خازن
قلعه سین وخطه سین محافظه ایدنلر من وجه افضلدر. وبو معنادن

اوتوري حديثده كلديكه بنم امتم يغموره بكزر اولي مي خيرليدر آخري مي خيرليدر
معلوم دكلدر يعني اولنده ده آخرنده ده خير واردر زيرا اولي اصحاب وآخري
خلفا واقطابدر كه دنيا آنلرك انفاس طيبه سيله زنده وعالم آنلرك
انقطاعيله مرده در وهر كسه احتضارنده برنفس مقدم ايمان كوترسه
اول ايمانك اكا نفعي واردر واحتضار اودر كه انتقال اينجك عالم ملكك
احوالني مشاهده ايليه پس بو مشاهده بولنمديقجه اكا احتضار وحضور
موت دينمزلر وبو احتضارده نيجه مؤمنلره درجات عاليه وترقيات غير
مترقبه ظهور ايدر زيرا ايماني تحقيقيدر تقليدي دكلدر بوندن ديدلركه
ايمان بش قسم اوزرينه در ايمان تقليددر كه عوام ايچوندر وايمان علم در كه
اصحاب دليل ايچوندر وايمان عيان در كه اهل مشاهده ايچوندر وايمان
حقدر كه عارفلر ايچوندر وايمان حقيقتدر كه واقفلر ايچوندر وبشنجي
مرتبه سي واردر كه حقيقة الحقيقه ديرلر عالم الملك مرسللر ايچوندر كه
كشف وايضاحي ممنوعدر وبو الي مرتبه مقابله سنده قلب عوام
ايچوندر وسر القلب اصحاب دليل ايچوندر وروح اهل مشاهده ايچوندر وسر
الروح عارفلر ايچوندر وسر السر واقفلر ايچوندر وسر اعظم عالم الملك ايچوندر
اكر نور ايمان اولمسه يالكز عقل ايله ذات الله واكا منسوب اولان نعوت
بلنمز ونور عقل اولمسه الوهيت وآنك حقيقتي جائز وواجب

وحال

وحال نه ادراك اولنمز پس ايمان وعقلك فائده لري نه در فهم اولنه
حتي ديمشلردر كه انوار ربوبيت مؤمن وموحددن غيريه منكشف اولمز
فاما اسرار روحانيه مؤمنه وكافره شاملدر زيرا روح منفوخك
مؤمنه اختصاصي يوقدر آنكچون بعض كمالات روحانيه ده كافرلرك دخي
حصه مندردر بو اجلدن بعض كافر وكافره نك افسون وعملياتله خسته لره
شفا حاصل اولمق استبعاد اولنميه مع هذا بعض نفوس خاصه
واردر كه آنلرده عمل وتأثير حاصل اولور بو خود صاحبنك كمالني
اقتضا اتمز زمانمزده فَسَقَهُ وفَجَرَهْ مقوله لرندن چوق خارق عادت
نسنه لر ظهور ايتمشدر حتي بعض بيمارلر كه مصروع وعلته وامراض
هائله اهلنه خرقه لرندن برجزئي بخور ايتمكله خلاص مشاهده
اولنمشدر بونلر شرعدن خارج اولمغله كفاره ملحق اولمش برآلتي
ممكور ومستدرجلردر مؤمنه كركدر كه الله دشمننده دوستنه
فائده اولمز ديو اعتقاد ايليه واهل مكرك حالنه وجود ويرب
صراط مستقيمدن عدول اتميه زيرا بو مقوله حجب روحانيه اربابينك
حالي حجب جسمانيه اهلندن يماندر كه جذام زحمتي كبي علاج قبول
اتمدن قالمشدر وطائفه رهابنه وفلاسفه كبي حاللري خراب
اولمشدر زيرا غرور وپندارلري كمالدن اولمغين اول طريق معوجده

رجوعی نقصان عد ایدرلر و علی العمیا وادی کفر و ضلاله اشوب کیدرلر
ومن یضلل الله فلا هادی له الحاصل برکسه هر نقدر کمالات روحانیه
اهلی وبلکه بعض مکاشفات و مشاهداتدن حصه مند دخی اولسه
مرتبۂ ایمانی محافظه ایتمدکجه ساقطدر و ایمان دخی حکم رسوله متابعت
ایله مقبولدر آنکیچون اهل کتاب مردود اولدیلر زیرا لا اله الا الله دیدکلری
امر موسی ویا امر عیسی اولمق اعتقادنه مستند ایدی امر محمد ردیو
دمدیلر بوسببدن یا ایها الذین آمنوا آمنوا وارد اولدی یعنی اکر کتب
متقدمیه ایمانکز وار ایسه محمده دخی ایمان کتوروک وبو کلمۂ ایمان و سائر احوال لکن
آنک امرینه مستند اولسون عملکزه استناد ایتمکز زیرا یالکز علم فائده
ایتسه انبیا زمانلرنده کلن حکما و فلاسفه دخی علملرندن منتفع
اولورلردی مع هذا انبیایه عدم متابعتلری ایچون سجیننه منکوس
اولدیلر و نبی اولک قولی دخی تقریر شریعت جدیدن یه موقوفدر
پس اکا اتباعک صحتی بعض شرایعی مقرر اولمق حسبیله در مطلقا
دکل الحاصل دینک واسطه لوزمدر و واسطه رسول الله در آنکیچون
لیلۂ معراجده باب سمادن قاولندقده کمدر دنلدی جبرائیل دخی محمددر
دیو جواب ویردکده آندن غیریه فتح بابه مأذون دکلم دیو مؤکل قپوی
آچدی بوندن فهم اولندیکه معراج معنویه طالب اولنلره فتح باب

صلوات

صلوات ایله درکه تصدیق نبوی در فافهم جدا وایمانک متصرفی
واکا متولی اولان فی الحقیقه الله تعالیدر آنکیچون رسول الله اکرم
الخلق ایکن همتی ابو طالبک ایماننه تأثیر ایتمدی نتکم قرآنده کلور
انک لا تهدی من احببت یعنی محب هدایت اولمقسزکا مضاف اولمغله
اثری ظهور ایتمدی اکر تجیب طریقیله اولسه که بکا مضافدر تأثیر ایدردی
زیرا مراد الله ارادتدن تخلف ایتمز مراد خلق ایسه بویله دکلدر و اخلاص
وحضور و همت و عنایت برمعنایه در لکن فقهاء اخلاص و صوفیه
حضور و محققین همت و شیخ اکبر حضرتلری عنایت دیو تعبیر ایدرلر
و همت برنسنه اوزرینه جمع خاطر ایتمکه دیرلر تا که مقصود اولان
معنا یا کندی نفسی ایچون ویا غیری ایچون حاصل اوله و مشلردرکه
نفوذ همتده ایمان شرط دکلدر کاه اولورکه رهبانک دخی همتی
تأثیر ایدر خصوصا که کفار هنودک همتلرینک تأثیرات عجیبه سی
واردر آنکیچون براهل ترو حسن و تقدیس دیو زعم ایدرلر محکیدرکه سلطان
محمود غزنوی بلاد هنده سفر و آنده برشهره واردیکه اکا قصد ایتدکده
مریض اولورلردی سببندن سؤال ایتدکده بو شهرده برقوم واردر که
هر نه زمان برکسه حقنده صرف همت ایتسه لر اهتماملری اوزرینه اول کسه
مریض اولور دیدیلر پس بعض صحابی تشویش خاطر ایچون دقت طبول

ونفع بو قاني رأي يليوب اويله اتدكلرندن مرض زايل وشهر
خلوص اولدي. واكامل ناسدن همت قتاله صادر اولمز زيرا ترك
تصرف وحقي وكيل اتخاذ امتثالردر. بلكه مرتبهٔ كماله بالغ اولمين
مريدلردن صادر اولور. وبو معنانك نفوس رضيه ده تأثيري
اولديغي كبي ارواح سماويه ده دخي تأثيري واردر نتكم محلنده كلور.
وعطانك نفوسده تأثيري واردر كه كمال ايمانه مانعدر. يعني
حذر ايليه كه حق تعالي معاداتي ايله امر ايتديكي عاصينك هديه سن
آلميه. زيرا نفوس بشريه محسن اولنلره محبتا وزرنه مجبولدر.
بو جهتدندركه رشوت تحريم مغلظ ايله محرم اولدي. زيرا مرتشي
خاطر راشي ايچون عدلي ظلمه تبديل ايدر. وطبعده خروج ايدوب
حكمي ترك اتمك مشكلدر. مكركه اصلاح نفسه تمشي اوله. بو صورتده
احقاق حق وابطال باطله تمكن زيد وعمرو يانندن برابر وهديه
وعدمي مساويدر. وبركسه عدوي ولي وولي عدو اتخاذ ايلسه
اولكسه مخلطدر كه آندن استقامت دين وحقيقت ايمان ويقين
يوقدر. وبو معنا ايچون الله تعالي بيوردركه لا تتخذوا عدوي
وعدوكم اولياء. يعني حقه عداوت سبب نهي اولمق اوزرنه اقتصار
ايلمدي. بلكه مخاطبلره اولان عداوتي دخي درج ايلدي. زيرا بلكه بز

آندركه

آندركه ايلكلرندن كوردككز بره ضررلري يتزرديه لر. بو ايسه زياده مروتسزلكدر.
پس مؤمنلره واجبدركه حقه عدو اولنلري عدو بيلوب عداوت ومعامله
قيله لر كركه اول عدولر كنديلرينه نفعي اولسون كركه اولمسون. وبو سر عظيم
اوزرنه رسول آيتكه كلور يخرجون الرسول واياكم وبونده فهم اولنوركه
اكر حبتا اولسه دكمه مؤمن حقه عبادت تميزدي. زيرا بكا فائده سي
اولمين حقه نيچون عبادت ايدهيم ديردي. وبو مقوله نك عبادتي
معلولدر. زيرا استحقاق ذاته بيخبردر. وايمان مكارم اخلاقي مقتضي
دكلدر كاه اولوركه مكارم اخلاق مؤمنك غيرنده دخي بولنور.
ومكارم اخلاق سنكله خلق آراسنده اولان نعوت جليله ومعامله
حسنه در. ودنيا وآخرتده صاحبنه آثار جميله سي واردر. حتي كفاردن
اولسه باعث ايمان وسبب توحيد اولور. ومؤمن كامل وجه بلا قفادركه هر
جانبي بصردر. زيرا وجود حقه هيأتنده در. ووجود حق ايسه بتون وجهدر.
ومؤمن ناقص ظاهرده وجه وباطنده قفادر. زيرا اكرچه في الجمله اهل
جمالدر. ولكن باطني نور حقيقت ايله منور اولمشدر. وكافر ظاهرده
قفادركه اهل جلالدر. وباطنده وجه دركه اهل جمالدر. زيرا احقاب
كثيره مرورندن صكره سر ايمان وتوحيدي ادراك ايدر. فاما معذب
اولمقدن خالي اولمز. وجهنمدن چيقمز. ومؤمن منور الباطنه عاصي

اولورسه ده‌ وكافر ومظلم اولور باطنده مكارم اخلاق اهلی ايسه ده زيرا كفر اعمالنی ابطال ايدر اگرچه بعض حسنات باعث ايماندن ايسه ده تتكم مردود اولور
ومؤمن معذب اولدوغی صورتده عذابی ظاهرنه در زيرا سبب عذاب
اولان اعمالی شلين جوارحيدر باطنی مقام ايمان ومحل توحيددركه
آنكله كراهت معاصی ايدر آنكچون درك اعلاده اولوركه اول طبقه‌نك
عذابی خفتلو وزرده در ومنافق درك اسفلده ظاهر وباطنی ايله
معذب اولوركه اول طبقه‌نك عذابی ساير طبقاتدن اشددر و
ظاهری ايله معذب اولديغی باطننك فسادندندر آنكچون نار الله
الموقده باطنه مطلعه اولنوب اول شدتده ظاهری دخی علو اولنور
ودمشلردركه افئده يه مطلعه اولان نار اعمال باطنه معنويه‌نك
نتيجه سيدر ونار جهنم اعمال ظاهره حسيه‌نك اثريدر پس بو
ايكی صفاتی جمع ايدن ايكی درلو عذابی جمع ايدركه عذاب ظاهر وعذاب
باطندر الم جسمانی والم روحانيدر وايمان وثمراتی تازه لك وكهنه لك
قبول ايدر يعنی اگر استعمال اولنورسه تازه وترطوروب اولورسه كهنه
وپژمرده كبی قالور پس صباح واخشام لا اله الا الله كلمه سيله تكرار الله
تجديد ايمان لازم واصلاح عمل واجبدر زيرا معاصی مطلقا كفره
بريدر ووسيله سيدر وطاعت نور ايمانی تمامه باعثدر پس

نورنا قص اولسه غلبۀ ظلمته سببدر وبو غلبه‌نك غايتی رين
ديدكلری پاسدركه قلبله ايمان آراسنده حائل وحجاب كثيفدر
پاس رينك اخفدركه معاملۀ كثرتدن ناشی اولان حجاب وتلويندر
وحيدن كلور انه ليغان علی قلبی ولكن قلب رسول وزرينه اولان
غيندن بحث اولنمز زيرا افراد امتك حالی كبی دكلدر نتكم تصليۀ
حق دخی بويله دركه سرنی كندی بيلور پس ايمانی تازه لمكدن واستغفار
قلمقدن كفر ومعصيت سبقلی تمكك لازم كلمز بلكه تلوين واحتجابی
رفع وتصديقی تحقيق وتثبيت وحضوری ادامه ايچون دخی
اولور زيرا توبه كاه اولوركه رجوعی ادامه معناسنه كلور
واستغفار بو روحدن ايله ستر كثرت مضمونندن استعمال اولنور
ومؤمنه لازمدركه ذنب وجودی مغفور اولمق ايچون تجلی
وحدته يوزطوته وهر دم وجود ترايله تازه چمن كبی بته
والله يقول الحق وهو يهدی السبيل **الباب السادس فی الايمان بالله**
وجوب وجودنه ووحدت وجودنه والوهيت وربوبيتنه وصفات
كماليه سی اولان حيات وعلم وارادت وقدرت وسمع وبصر وكلام
وسايرلره ايماندر وآنك ذاتنده وصفاتنده وافعالنده شريك
ونظيری يوقدر فاعل مختار ومتصرف مطلقدر وجوب وجود وازليت

واحاطه ونزاهت ذاتكا مخصوصدركه بو صفاتده عبدك اصلا نصيبي
يوقدر نصيبي اولديغي صفاتده دخي كمال مطلق حقكدر زيرا عبد
قيود بشريتله مقيّددر ومحل كمالاتينك وسعت تجلّيه تحمّلي يوقدر پس
حقك حظّي استعداد وقابليتي قدردر وقرآنده كلور ليس كمثله شيء
وهو السميع البصير يعني عالم لا تعيّنه كوره غنيّ مطلقدركه كائناته
اصلا مساسي يوقدر وانساني كرچه كندي صورتي اوزرينه خلق ايتمشدر
ولكن وجودي ذاتنك غيريدركه حقدن مستفاددر حقك وجودي ايسه
ذاتنك عينيدر پس مخلوق كائنجه معادل اولور ولكن بحر العما ديدكلري
مرتبه كه بين الحق والخلق برزخدر بو مقامده ممكن اسماء الهيّه ايله
متّصف اولديغي كبي عالم وقادر ومريد وامثالي كبي بو مقامده حق دخي
تعجّب وتبشبش وضحك وفرح ومعيّت واكثر نعوت كونيّه ايله متصف
اولمشدر وحقيقتده حقك صفاتي ينه كندينك وعبدك صفاتي ينه كندي
نفسنكدر وحقك سكا وسنك صفاتكه نزول ايتديكي كرم ورحمتندندر
وسنك دخي اكا وصفاتنه عروج ايتديكك صورت الهيّه نك حكمي وعلو
همتكدندر وحقده حقيقتده حركت اولمز اكرچه كه ينزل ربنا كل
ليلة الى السماء الدنيا وارد اولدي وسكون واستقرار دخي يوقدر
اكرچه تنزيلده كلور الرحمن على العرش استوى وفلاسفه حقك ذاتنده

حركت

حركت وسكوني تجويز ايتدكلريله اكفار اولنديلر زيرا مجسّمه كبي حقيقته
حمل ايتديلر پس مؤمنه كركدركه بو نعوت كونيّه ايله اتّصافدن مراد حق نه ايسه
آنك اوزرينه ايمان كتوره واعتقاد ايليه كندي عقل قاصري ايله تأويل
ايدوب مراد شودر ديو تعيين ايلميه وقرآنده كلوركه ما منعك ان تسجد
لما خلقت بيدي يعني يدين ايله مراد قوّت وقدرتدر ويا جمال
وجلالدر ويا تشبيه وتنزيهدر ديديلر يعني حضرت آدم بو
ايكي سرّي مشتملدر نتكم بعض كلام كبارده كلور فصرنا كالحروف
العاليات با آيات بلا متشابهات يعني تعيين معنوي وروحاني وجسمانيده
اوّل تشخّص مزج وتعيّن تركيبدن مجرّده وعاريه اولوب حروف عاليه
كبي اولدق يعني صور علميّه وصور عينيّه دن تجرّد مزجيله
محكمات اسماء الهيّهٔ تنزيهيّه مظاهري ايدك صكره مرتبهٔ واحديّتده
صور مذكوره ايله تركيبه مقارنتمز سببيله متشابهات اسماء تشبيهيّه
مظاهري اولدق پس اسماء ذاتيّه نك مرتبهٔ احديّتده حقايق كونيّه يه
عدم تعلّقي جهتندن حالي بر درلو اولديكه تنزيهدر ومرتبهٔ
واحديّتده تعلّقي يوزندن بر درلو دخي اولديكه تشبيهدر وحالو
دلدره اولوب اسماء لفظيّهٔ مجازيّه اسماء تشبيهيّه يه انتقال وآندن
اسماء تنزيهيّه يه ترقّي وآندن مسمّاي حقيقيّه اولوب ذاته وصول

و بلوغ ایچوندر که ترتیب وزرنه وضع اولنمشدر تا که عقول آنی
اولو جهله ادراک ایلیه وهر مقامک حکمنی ویروب افراط و تفریط
ایلمیه و قرآنده کلور وذروا الذین یلحدون فی اسمائه اسماء اللهده
الحاد چوق وجهله در جمله دن بری بودر که کتاب سماوی ناطق
اولمدیغی و یاخود نص نبویده ورود بولمدیغی اسمله تسمیه در
خصوصا که آنده معنای فاسدک ایهامی اوله اهل بادیه نک حقه
یا ابا المکارم یا ابیض الوجه دیدکلری کبی اگرچه ابو المکارمده
مرادلری مستجمع لصفات الکمال وابیض الوجهده ذاتنک نقایص
مکدره دن تنزهی ایدی پس اعتبار اگرچه معانی مفیده یه در ولکن
اطلاقده تحجیر ورفع تحجیر حقه راجعدر یعنی ادب بودر که اطلاق
اتدیکی اسمی اطلاق ایده وز و منع اتدیکینی منع ایده وز اشته اسماء الله
توقیفیه در دیدکلری بودر و فلوسفه دخی الله تعالی یه علة العلل و
موجب بالذات دیدیلر یعنی فعلنده و خلقنده و ایجادنده مختار
دکلدر معناسنه یعنی حقک عالمی ایجادی لوازم ذاتندندر که آنده
خلوی ممتنعدر دیدیلر و ارادت و قدرتنی انکار و اتحادی اثبات ایلدیلر
و وجود مطلقه علة العلل و عقل کله علت تامه اطلاق ایلدیلر
و صوفیه اگرچه وجود مطلق دیدیلر ولکن برشیئه علت و بر

نسنه

نسنه نک معلولی دکلدر بلکه خالق العلل والمعلولات دمکله مراد ایتدیلر
و کبار محققین بیوردیلر که بر وجودک که کمال و غنای ذاتیسی اوله
برشیئه علت اولمز زیرا علت اولمق معلول وزرنه توقفی اقتضا ایدر
ذات باری ایسه برشیء وزرنه توقفدن منزهدر پس علت اولمسی محالدر
ولکن الوهیت مرتبه سنک نسب و اضافاتی واردر و فی الحقیقه آله
دمک اول نسب و اضافات اوزرنه توقف اتمز علت معلول وزرنه
توقف اتدیکی کبی اگرچه مرتبهٔ مذکوره جهتندن توقف ایدر
پس مؤمنه گرکدر که جمال ذاته غنی بالذات معناسنه شین و کمال
الهیتنه نقصان گتوره اسما و صفاتده ذاتنی تنزیه و صفاتنی تقدیس
ایلیه و ادب عبارت نه ایسه آنکله تعبیر ایدوب سویلیه و قرآنده کلور
و من یکفر بالطاغوت ویؤمن بالله طاغوتدن مراد کل ما عبد من
دون الله در که جمیع ماسوادر زیرا انک تعلقه صالحدر و نفس انسان
دخی آنده داخلدر و کفر طاغوت تقدیم اولندیغی تخلیه باشنده
اولمغله در پس انسان جمیع ماسوادن حتی کندی نفسنه بیله تعلقدن
منقطع اولوب خلوتخانهٔ سری تخلیه اتمدکجه ایمان حقیقی آنده مقام
طوتمز و تعلق مذکور وار ایکن دعوای ایمانده اولانک ایشی
بتمز زیرا یار و اغیار بر یرده مجتمع اولمز پس تعلق ماسوی غفلتده

ووجود ممکنی اثبات ایتمک وهمدن ناشیدر آنکیچون لا اله الا الله دنلدی
یعنی بو کلمه وهم ناسی دفع ایچوندر والا فی الحقیقه لانک وجودی
لادر ووجود یالکز دائرهٔ وجوبدر قوسین ولموحظ امکانی
متوهمدندر وایمان رسمی حجابی غیبی عوامکدر وحقیقی کشفی شهودی
خواصکدر ولکن شهود مرتبهٔ الوهیتی تجاوز ایتمز غایتی اهل تدبر
ایله ایمان بالغیبده اشتراکدر نتکم قرآنده کلور قل هو الله احد
وحدیثده کلورکه قل هو الله احدا وقیا حقه ایمان کتورمش اولور
شول معنادنکه احد لفظی حق تعالینی مرتبهٔ عددیه دن تنزیه
ایچون وضع اولنان درجاتک اک نهایتی ایچون وضع اولنمشدر ونسب
واضافات ساقط اولدقده حجبک مرتبهٔ معرفتی تمام اولور پس
آنک ماوراسنده تصدیقده غیری یشتقالمز وتصدیق ادراکه
حقی کنه ذاتی مرتبه سنده ایچون حق بیلور دیه بو جهتدندرکه
حقک اسم علمی یوقدر بالمطابقه ذاتنه دلالت ایده واقع
اولان اسما بعض لوازم وحقایق اعتباریله وضع اولنمشدر
وبو مرتبه ده ابو علی سینا انصاف ایدوب دمشدرکه حقایق
اشیایه واقف اولمق قدرت بشریه ده دکلدر بلکه غایت انسان
خواص ولوازم وعوارض اشیانی ادراک ایلمکدر وکلام

الکبریا

الکبریاده کلور ولست ادرک من شیء حقیقته وکیف ادرکه وانتم
فیه یعنی حقایق ممکناته ساری اولان تجلی الهی اول حقایقی
کنهی اوزره ادراکه مانعدر زیرا تجلی الهی بمنزلهٔ حقایق دخی
معلوم اولمز آنکیچون دمشلردرکه لا یعرف الله الا الله یعنی وجود
کونی وجود ظلیدر وظل مظلولیکه وجود حقیقیدر فی الجمله آنی
ادراکه وسیله در کماهیله دکلدر نتکم سایه پرتو شمسه و پرتو دخی نفس
شمسه دلیلدر الحاصل ظلمتک نوره دلالتی ضدیتی ایله در بو جهتدن
ممکن واجبی ادراک ایلمک محالدر زیرا ظلمت ایله نورک آراسنده
مناسبت یوقدر فاما نور شمس شمسه اضافتله شمسه دلیلدر زیرا
کندی نوریدر پس شمسی بیلن ینه شمس اولور فافهم جدا وهر کسک
وجه خاص دیدکلری اول پرتودرکه تجلی الهی ایله فیض اقدسدن
حاصل اولان عین ثابته در وبو تجلی هر کسک تعیننه کوره اولمغله حقه
ارتباطی حصهٔ تجلیه کوره در اما وراسی مرتبهٔ ایماندندر شوقدر وار
اکمل ناس اولنلرک تجلیاتنده عموم اولمغله حقه توجهلری وجه کلیدندرکه
وجه مطلقدر والا وجوه مقیده اهلی ایله آرالرنده فرق قالمز وبو
محل دقیقدر عبارته صغمز زیرا دمشلردرکه جمیع اسمانک علومنده
تعبیرا تمک ممکندر باطن اسمندن غیریکه آنک علی عبارته کیرمز

واسراري عبارتيله كلدكجه اغمض اولور شفا ويرمز كيميا علمي كبيكه ابو عليه
استكشاف اولندقده برقاج درلو جواب ويرور بري برنده اشكال اولمغله
مضموني بلنمدي پس علوم فلوسفه نك باطني اولان علم كيميايه عبارت
صغمايجق علوم حكماء الهيه نك باطني اولان حقيقته نوجهله
عبارت دخول ايدر آنكچون ديرلركه من لم يذق لم يعرف يعني بالذ مكله
آغز طتلو اولمز دانمغه محتاجدر وحق تعاليتك اولي دمكك مرتبه
معناسنه در اوليت موجود كبي وازليت دخي نعت سلبيدر يعني
ازل وديركه اولي يوقدر ولكن نزول اعتباريله اول وعروج اعتباريله
آخر وتجلي حسبيله ظاهر وغشاء صور ايله مغشي ولديغي جهتدن
باطندر ورسول الله ليلة معراجده اولان حالنده سئوال ايدوب
ارأيت ربك ديدكلرنده نور اني اراه بيوردبلر يعني اني فتح همزه
وتشديد نون ايله كيف معناسنه در زيرا بو كون ظلمت وحق نور
مبين در ونور وظلمت ابدي مجتمع اولمز ليل ونهار مجتمع اولمديغي
كبي پس هر بري كندني اظهار وآخري تغطيه اتمكدن خالي دكلدر
آنكچون نهاري كورن ليلي كورمز وليلي كورن نهاري كورمز زيرا صورت
اولي ده نهار ظاهر وليل باطن وصورت ثانيه ده عكسيدر بو جهتدن
حق وخلقي بر برده مشاهده اتمك ابدي مجتمع اولمز مكر شهود

عالم

عالم ايله اوله زيرا غشا ومغشي در وعارف هر نه قدر اعلا درجه
كماله بالغ اولسه ينه نفسندن خارج اولمز زيرا جميع احوال و
مقامات وصفاتي حفظ ايدن نفسيدر پس اكر قبل الكمال واكر بعد الكمال
نفس انساني مدبر وجود ومظهر شهوددر وبو نفس خرقه بر ظرف
كبيدر كه ايچينه صو قونلو كنشه قرشو وضع اولندقده نور شمسي
ضبط ايدر شويلكه اكر اول خرقه كثافتي اولمسه نور شمس متلاشي
اولور فافهم وقرآنده كلور وان من اهل الكتاب الا ليؤمنن به قبل
موته يعني اكر اهل كتاب واكر غيريلر قبض روح حالنده اخبار الهيه
كتوردكي اموري تصديق ايدر ومحتضرده مراد قبل القبض مرضي تقدم
ايدنلردر پس بر كمسه نجاة وفا ايلسه شويلكه نفس داخل خارج
ويا خارج داخل اولسه ويا غافل ايكن قفاسنه ضرب وقتل اولنسه
بونلرك بوندن مقدم ايماني وكفري نه حال اوزره ايسه اول وجهله انتقال
ايدرلر محتضر ايسه بويله دكلدر بلكه موتندن اول مشاهده ملكه
ايدوب ايمان كتورورلر نتكم قرآنده كلور فكشفنا عنك غطاءك
فبصرك اليوم حديد ولكن بو مقوله ايمانك آخرتده نفعي يوقدر
واول ايمانه صورت ايمان فطري ديرلر عند الاحتضار قبليلرنده
ظاهر اولور زيرا وقت احتضارده هر كس اصله رجوع ايدوب

مرآت لاحقه ده صورت سابقه ظهور ایدر و قرآنده کلور فلم
یك ینفعهم ایمانهم لما رأوا بأسنا یعنی ایمان بأس بأء موحده ایله
ایمان یأس کبی دیاء مثناة ایله زیرا شارع بأسی یأس منزله سنه
تنزیل ایلمشدر قوم یونسك ماعدا یه نتکم قرآنده مستثنادر بو تقریرده
مفهوم اولدیکه موت فجاءه مانع ایمان و موجب کفر کلدر یعنی مؤمنك
ایمانه ضرر ویرمز لکن مستعد موت اولمیانلره اثر غضب اللهدر نتکم حدیثده
کلور موت الفجاءة اخذة اسف ای غضبا و بینه حدیثده کلدیکه اکره موتا
کموت الحمار قیل وما موت الحمار قال موت الفجاءة ای البغتة دون تقدم
مرض ولو سبب و بو کراهته باعث غفلتدر زیرا ناکاه وفات ایدن کمسنه
تجدید توبه و رد مظالم و تقدیم توصیه و عزدا ولمز مکر که منقطع
الی الله اوله نتکم مرویدر که حضرت ابراهیم و داود و سلیمان علیهم السلام
بغتة وفات ایلدیلر و بعض سلف دیدیلر که فجاءة وفات ایدنلرك قلتنه
موکل اولان حضرت خضردر نتکم قصة موسی ده اولان غلامی قتل ایلدی
و بوندن خضرك احیا و اماته صفاتلرینه مظهر اولدیغی ظاهر در زیرا
ملك الملوك ارواح یعنی القدس کبی نفخ و افاضه اهلیدر نتکم
بعض اهل الله آنك نفس نفیسی زننده سیدر و بو فقیر دخی حرم
کعبه ده حطیمده ایکن سحر علاوده ملاقی اولدم جعلك الله من اهل

الونفاس

الونفاسدر بو خیر دعا ایلدی و دمشلردرکه حق تعالی ازلده رب
ایدیکه ربوبیتی علمنده اولان اعیان ممکنة ثابته اوزرینه ایدی زیرا حق
کندی نفسی اوزرینه رب اولمق صحیح دکلدر و اعیان اولوقتده بریه مربوب
ایدی و حقده عین وجودی طلب ایدوب ممکن اولدقلری جهتدن افتقار
کوستررلردی و رب العالمین دخی آنلره عین رحمت ایله نظر ایدردی
پس عالم علمده قدیم و ظهورده حادث اولدی و وجود خارجیدن
اول امکان وار ایدی ولکن کون یوغیدی زیرا کون امر وجودیه دیرلر
حضرة العلمیه بالقوه کون وار ایدی ولکن بالفعل یوغیدی بلکه
بالفعل امکان وار ایدی اکا بناءً علم اللهده اولان امر ثبوتی امکانیدر
یوخسه کونی دکلدر و خارجده اولان امر وجودی هم امکانیدر
آصلنه نظر ایله و هم کونیدر فرعنه بناءً و بوندن ثبوتله وجودك
فرقی ظاهر اولدیکه وجودده اولان ظهور تام ثبوتده یوقدر
زیرا ثبوت علم و وجود عیندر الحاصل کرچه ازلده علم قدرت و ربوبیت
وامثالی صفاتلر یچون تعلق ایدجك معلوم و مقدور و مربوب
خارجی یوغیدی بلکه ثبوتی واریدیکه الله تعالینك علمنده بری برندن
متمیز و متفصل ایدی یعنی جمیع اشیاده علم حقنده کوره اجمال
یوقدر شو قدر وار درکه علمده اولان حاله تمییز و تفصیل ثبوتی

وعين خارجيه اولان حاله تميز وتفصيل وجودي ديرلر پس فرق ثبوت
ووجودله اولدي وحقه نسبتله شهودك فرقي اولمدي وباوره
مروراتديكه علت رؤيت مشاهده وجود ديدكلري دكلدر نتكم متكلمين
ذاهب اولديلر بلكه مرئيه امكان واستعداد رؤيت وقابليت مشاهده
اولمقدر زيرا اكر علت وجود اوليدي اشيا علمده مشهود حق اولماق
لازم كلوردي بو ايسه باطلدر واشيانك ازلا وابدا مقامنه كوره
مشهود حق اولديغي حقدر اشته جميع عوالمده حق تعالي اشيايي
تفصيلا مشاهده اوزرنه در ولكن اشيا علم الهيده وعين روحانيده
بالفعل انكار وكفرله متصف دكلدر بلكه اول ايكي عالمده بو مقوله
صفاتك وجودي بالقوه وعين جسمانيده بالفعلدر پس كفر وانكار
دوشمك حجاب جسماني وعوارض طبيعيه ده كلدي ولكن بعضيلر اوندن
جلول آصليه ذاتي حكم ايدوب اصرار اوزرنه قالديلر وبعضيلر اوندن
دخي جمال ازلي غيبي حكم ايدوب عالم شهادته كلدكلرنده اوچ فرقه
اولديلركه برسي مؤمن مقلد وبري دخي دلائل عقليه ونقليه يه نظر
ايدوب مؤمن محقق وبري دخي غلبه احكام وجوبيه حسبيله ايمان
شهودي ضروري ايله مؤمن موحد اولدي وبو فرقه اخيره نك تسليمي
سائرلر اوزرنه غالب كلدي زيرا دين وايمان واسلام حقيقي ترك اعتراضدن

نتكم

نتكم قرآنده كلور ان الدين عند الله الاسلام شريعت محمديه
غايتنه دكن دين مقبول اسلامدر دور آدمدن بري وقرآنده كلورهو
سماكم المسلمين من قبل وفي هذا يعني الله تعالي كتب متقدمه وقرآنده
سزه مسلمين ديو تسميه ايلديكه امت مرحومه اولديغكز جهتدن هم اسمكز مسلم
وهم حقيقت دينكز دخي اسلام اولوب دينكز صورت ومعنا سيله قائم اولدي لكن
امم متقدمه نك مؤمنلرنه ايسه مسلمين تسميه اولنميوب انجق حقيقت
اسلام ايله قائم اولديلركه توحيددر وصورت شرايعده وشرايعك فروع
اختلافندن اصولده اختلاف لازم كلمز پس حقيقت دين ازلا وابدا
بر معنا اولدي وعهد آدمدن بو آنه كلنجه وبوندنصكره جنتده
مستمر اولور عبادت مشروعه انجق ايكي نسنه در كه بري ايمان وبري
نكاحدر يعني كرچه جنتده تكليف يوقدر ولكن مرتبه ايمان باقيدر
زيرا عين خارجيه اولان اعتقاد وعمل اوزرنه مبنيدركه بالفعلدر
ايمان ميثاقي ايسه بويله دكلدر زيرا اورادا اولان اعتقاد وعمل بالقوه در
آنكچون عالم ارواحده كورن ايمان شرعي يوقدر بلكه ايمان فطري واردركه
قابليت توحيددر وكذلك جهنمده رتبه كفر باقيدر زيرا جنتده اولان
تنعم ايمان فعلي اوزرنه ترتب ايتديكي كبي ناردره اولان تعذيب دخي كفر
فعلي اوزرنه مترتبدر آنكچون اهل جنت حقيقة مؤمنلر واهل

نار دخی حقیقتده کافرلردر و اهل ناردن مراد اهل خلوددر زیرا عصاة
مؤمنینک کفارله عذابده اشتراکلری امر عارض حسبیله درکه ایمان اصلیه
منافی دکلدر و دنیاده عبادت ایکی وجهله درکه بری مرتبهٔ ایماندن تخیل
حق اولورنده و بری دخی مرتبهٔ عیاندن شهود حق اولورنده در و تخیل
و شهودک فرقی نیجه ایسه ایمان بالغیب و ایمان بالعیانک فرقی دخی
اویله در و عالم حقیقته کوره ایمان شهودی اصل و ایمان خیالی آنک
تنزلی تنزلندر و لکن عالم صورته کوره ایمان خیالی مقدمدر که برنسنه ابتدا
خیاله و آندن قلبه نزول ایدر و خیالک حسه استنادی جهتندن
حجابیتی کثیفدر و لغلبه اکثر مؤمنین ایمان خیالی مرتبه سنده قالدیلر
زیرا رفع حجاب اتمکده عسرت واردر مکر که الله تعالیدن تیسیر اوله
و بو تفاوتدن اوتوری آخرتده نهایة اذواق المؤمنین دنیاده عارفلر
ذوقاتدکلری شهوددر و ینه آخرتده نهایة العارفین دنیاده
انبیانک مرتبهٔ شهودلریدر و انبیا ایله مرسلین و مرسلین ایله
اولوا العزم و اولوا العزم ایله رسول الله کذلکدر الذی اکا قیاس اولنه
پس مؤمنه غیرت لازمدر که علم و شهودده درجات عالیه اهلی اولوب
اکا ملن ناسک بولدقلری اذواقی بوله بفضل الله تعالی الباب السابع
فی الایمان بالملائکه معلوم اوله که بعض وجوهله ملائکه مختاردر

زیرا اجسام

زیرا اجسام نورانیه درکه نوردن مخلوقلردر نتکم تعریفنده مشلردر
الملک جسم لطیف یتشکل باشکال مختلفة یعنی اصناف مخلوقاتدن
ملک اطلاق اولنان صنف جسم لطیف نورانیدرکه اشکال مختلفه ایله
تشکل و تمثله قادردر اکرچه حقیقت ملکیه بردر و اصناف ماسوی الله
طقوزدر که ملک و فلک و کوکب و طبیعت و عنصر و معدن و نبات
و حیوان و انساندر و جن ملکده داخلدر زیرا ایکیسی دخی اسم تحتنده در
اکرچه جوهرلری مختلفدر که جنک مارج ناردندر و نار نورک غیریدر
زیرا نار عناصردندر پس ایکیسی بر اصلدندر دیین بلمدی و جسم لطیف
اولورسه جسم ملک و جسم جن اولور و جسم کثیف اولورسه جسم
انسان اولور و جسمک مقابلی روحدر که آنده نه جسم کثیف ولورارواح
مهیمه کبی آنکچون آنلره ملک دمک مجازدر و ملکک نوره نسبتی زیاده
اولمغله رسول الله دعا ایلدی واجعلنی نورا بیوردی زیرا خلقت
انسانده ظلمت طبیعت و عناصر اولدیغی بیلوب کثافت و کراهت عناصری
ازاله ایچون استعمال طبیبی سوردیلر و ملکده اولان قوت نورانیه نوردر
جمیع اشیا ظهوره محتاجدر ظهور ایسه نورله در پس نوردن اقوی
نسنه یوقدر و حق تعالی ملائکه دن روحی اختیار ایلدی زیرا
هر صورت ملکیه و فلکیه و عنصریه و مادیه ده منفوخ منه در

وجمله اشيانك حياتي آنكله در كه نفس الرحمن در و قرآنده اكا اشارت
ايلدوب يوم يقوم الروح والملائكة صفّا وانسانكا ملك روحي اول
روحله تعيين بولنوب صفّا قوّلده كلمش و بلكه جملهٔ ارواحه امام
اولمشدر و ملك وجن كرچه مختلف صفتلر ايله تشكّل ومرور ايلدكى ولكن
لطافتلري حسبيله اعين ناسدن مستترلردر و ملك سماوي صنف
واحددر كه مطيعدر فقط و جن مطيع وغير مطيع اولور انسان
كبي و مطيع اولمينه شيطان اطلاق اولنور و ملك خيرله تنفيذ
ارادت و شياطين ضدّ خيرله اوزرلرينه مسلّط ومرسل اولمغله ملائكه
جن وجنّه ملائكه اطلاق اولنديكي و قرآنده كلور واذ قال ربّك
للملائكة اسجدوا لآدم بورا ده ملائكه ده ابليس دخي داخلدر زيرا
رسالت و تسلّطده مستعملدر ملك وانس كبي و بر دخي عمل ابينده
صورت ملائكه ده ايدي آنكچون فسجدوا الّا ابليس ديو انتصا لله
استثنا اولنديكي پس هر ملك في نفس الامر ملكدر كه بر امري تبليغ ويا
خود بر ارادتي تنفيذ ايله مأموردر الحاصل بركاره استعمال و
استخدام اولنمشدر و كلّي ملك روحدر كه روحانيّتي جسمانيّتي
اوزرينه غالبدر آنكچون متروحن ديرلر آنلره و انسانده حضرت خضر
كبي روحانيّتي غالب اولنلره ولكن هر روح ملك اولمز ارواح مهيّمه

كبيكه

كبيكه آنلر شهود ذاتده دائم اوزرينه اولنوب عالم و آدم بلمزلر و اهل
ذكرك انفاس و اعمالندن مخلوق اولان ملائكه كبي كه آنلر ارواح محضه در
و درمشلر در كه انفاس و اعمال نساده مخلوق اولان ملائكه رجالدن مخلوق
اولاندن اقوادر زيرا وجود عالم سرّ نوثت اوزرينه مبنيدر كه عالم طبيعتده
و بر دخي نساده قوّة بودر كه نسا مطلوب و ناكح طالبدر طالب اليه مطلوبه
مفتقر و عزّت مطلوبكدر و متروحنلرك لطافت زائده اولدري و غنده
تجسّد اتدكلرنده عين رائيده كثيف كورنورلر و محتجب دخي اولورلر پس
بونلرده تنوّع صور واردر تنوّع اعراض اولديغي كبي كه حمرت خجل و صفرت
وجل و امثاليدر و كثيفك لطيف اولديغي تحليل سببيله در جمد كبي كه
حرارت شمسله منحل اولنوب آب اولور و صور مختلفه قبول ايلمك استحاله دن
كلور تفكّر ايله كه تلحين اهلي صوتي كاه تغليظ و كاه ترقيق ايدر اقتضا
حسبيله تاكه سامعه تأثير ايليه بونلردركه اهل موسيقي بم و زير
و مثنّي و مثلّث ديو دورت صوت پيدا اتديلر زيرا بو اصواتك تأثيري
مراد اولان محل دخي دورت نسنه ده مركبدر كه مرّتين و دم و بلغمدر و بونده
انّما قولنا لشيء اذا اردناه ان نقول له كن فيكون سرّي ظاهر اولدي
زيرا ارادت قصد اهل تلحين كبيدر و قول آصلنده نور الهي اولمغله
اجسام كثيفه و طبيعيّه نك في الحقيقه مرجعي نوردر اكر اشياده نورانيّت

باطنه اولسه مكاشف وراء جداري وتحت الارضي وفوق السمائي كشف
وخرق حجاب ايتمزدي وبو لطافت حسبيله دركه بعض اوليا ديوارلردن
ايچري كيررلر وميتك قبرده قيامي وقعودي دخي بويله در مع هذا
اوزرنده تراب وياخود تابوت واردر پس اكر سم الخياطدن يعني اكنه دلوكندن
اولسه دخي ينه اكا مقامنه كوره قيام وقعود ممكندر وهر نسنه نك
اصل اولي نور اولمغله اشياده بر نسنه يوقدر كه اصل خلقتنه ميل
اتميه وبر نسنه نقدار معوج ومقوس يعني اكري اولورسه اصل
اولان استداراته اقرب اولور وبورادندر كه ابتدا جسم اول قبول
ايدن شكل استداره تدركه اكا فلك ديرلر وانسان كاملك لطافتي
اول قدار در كه مراد ايتديكي صورتلره كيرر صور نبات وجماد وحيوان
وزيد وعمرو وامثالي كبي اشته بو عالم ملكدن اولان صورتيدر وعالم
ملكوتدن ملك صورتنده ظاهر اولور فاما ملك ملائكه اراسنده
وعالم غيبدن غيرينك صورتنه كيرمز مثلا جبرائيل ويا ميكائيل ويا اسرافيل
بربرلرينك وغيريلرينك صورتلريله تمثل ايتمزلر فاما عالم ملكدن بشر
صورتنده ظاهر اولورلر جبرئيل دحيه صورتنده ظاهر اولديغي كبي
وانسان متروحن ايدوب عالم غيبدن هر نه صورتده كورنورسه ملائكه
آنك متروحن ومتجسد اولدوغني ادراك ايدرلر نتكم اهل دل بريني

برين

برين بيلورلر وكوكلدن كوكله يول واردر ديرلر فاما عالم شهادتده
روح متجسم كورسه لر روح ايديكن بيلمزلر مكركه تعريف شارع
واقع اوله نتكم حديثده كلور هذا جبرئيل يعلم الناس دينهم
زيرا انسانك اكثري جسم كثيفا اولمغله جسم لطيفي تشخيص ايدهمزلر
وانسك ظاهر جني اوزرينه تسلطي يوقدر مكركه متروحن ومتلطف
اوله پس بو صورتده باطن جننه سرايت ايدر جنك باطن انسه سرايتي كبي
ولكن جني اول حالي بيلمز بلكه آني كندي نفسنك حكمندن اولمق اوزره تخييل
ايدر مع هذا اول حكم متروحن اولان انسك حكميدر ومتروحن اولان
انسان بذاته تصور وتمثل ايدر مثلا اسد ويا فرس ويا غيري صورته
كيرر وبو جسد اولي صورتي بالكليه منعدم اولور وجسم انسانيسني تدبير
ايدن لطيفه يعني روح اول تمثل ايتديكي صورتي تدبير ايدر لكن هب
صورتده روح اول صورتك ماده سي حسبيله اولور والا مجرد تمثلدن
فايده اولمز زيرا حقيقت وطبيعت سرمثلو نزد بيلمز وارواح بكا
وجريان دموعله موصوفلردر مع هذا بو معنا عالم طبيعيه حكامندندر
ولكن صور جسدانيه ده تمثل تمكله نعوت طبيعيه يي قبول ايدرلر قال تعالى
فتمثل لها بشرا سويا وفي الحديث ان جبرائيل وميكائيل يبكيان من خوف
مكر الله واكر تمثل واقع اولمزسه بكاء روحاني اولور يعني عالم روحانيتده

مناسب نه ایسه مقامنه کوره بکا یه محمولدر و اذ قال ربک آیتنده اولان
مقاوله کبیکه اختلاف عوالم ایله مختلفا اولور یعنی اکر عالم مثالده ایسه
مکالمهٔ حسیه یه شبیهدر زیرا حق تعالی اول عالمده اهل آخرته صور
مختلفه ده تمثل ایتدیکی کبی تجلی ایدر و اکر عالم ارواحده ایسه کلام نفسی
کبی اولور و سیما ایله بین القوم تمثلک فرقی بودر که سیما نوم حالنده
کبیدر اکلدن شبع بولیور خیالده حمامه کیرسه مستریح البدن اولمز
فاما بین القوم واقع اولان تمثلده شبع و استراحت بولنور برنسنه یی
امساک ایتسه الده قالور نتکم رسول الله عرض حایطده حقیقة تمثل
ایتدی آنکچون بیوردیلر که نماز ایچنده تقدم ایتدیکمی کوردیکزمیکه جنت
قطفندن قوپارمغه مراد ایلدم اکر قوپاریدم سزه چقارمش اولسم دنیا
طوردقچه آندن اکل ایدردیکز و توکنمزدی و شیخ اقطع مدینهٔ الله
منوره ده یدی کون افطار ایتیوب مواجههٔ رسول اللهه واروب یا رسول الله
بوکیجه سزه مهمانم دیدی و دونوب منبر شریف یاننه کلوب مراقبیه
واردی کوردیکه حضرت علی رسول اللهک اوکنه دوشوب اول محله
کلورلر شیخ دخی استقبال ایدوب ملاقات حاصل اولدقده رسول الله
آکا بر قرصه صوندی شیخ اول قرصه نک نصفنی اوراده اکل ایدوب
نصف آخرینی حسه کلدکده الده بولدی و بو معنا حضرت عیسانک

مائده سی

مائده سی کبی اولدیکه محض قدرتدن مستنددر و صوم وصالدن نهی
بیوروب یا رسول الله سز مواصله ایدرسکز بزی نیچون منع ایدرسکز
دیدکلرنده بیوردیلر که انی لست کهیئتکم انی ابیت مع مطعم یطعمنی
وساق یسقینی پس اول اکل و شربدن قوت مزاجیه بولورلردی
زیرا حسه قریب وجهله ایدی بو جهتدن صومی وصل ایدوب برقچ
کیجه ده برکره افطار ایدرلردی و اول وقتده مخاطب اولان جماعت
ایسه بو قوتی بولمدیلر آنکچون لست کهیئة الناس دمدی صکره بو امت
مرحومه نک اکاملندن طقوز آیده و یا درت سنه ده و یا دخی زیاده ده
برکره افطار ایدنلر ظهور ایلدی پس نهی اولنلر قدری شفقت طریقیله
ایدی زیرا اول وقتده صحابه اکثری قوت قلیل ایله تعیش ایدرلردی
وهوالرده حرارت زایده واریدی عبادتده ایسه اعتدال المزاج شرطدر
اکا بنا هرکس کندی مزاج مخصوصنه کوره ریاضت ایتملیدر حتی برکمسه نک
اعتدال مزاجی هر کیجه افطاری مقتضی ایسه اکا کوره عمل ایدوب
وصل صوم ایتمز و بو معنا دخی شابهٔ بشریتدندر و الا ملائکه اکل و شربدن
مبرا و مقام صمدانیتده قائمدر زیرا آنلرده مزاج طبیعی و نفس
نباتی یوقدر و وجودلرنه دخی فتور کلیوب عبادتده دائمدر نتکم قرآنده
کلور یسبحون اللیل والنهار لا یفترون یعنی ملائکه نک تسبیحلرنه

طرفة العین فترت کلمز زیرا آنلرك ذکر و تسبیحله تعیّشلری انسانك نفس
وحوتك صوایله تعیّشلری کبیدر ولکن آنلرك طاعتنك مثوباتی بشرڭ
اولان مؤمنلره اعطا اولنمشدر زیرا نشئه لری ثوابله مجازات کوترمز
بلکه وما منّا الا له مقام معلوم موجبنجه مقاملرنده قیام و عمل و مشاهده
لرنده دوام کوسترلر ومزاج طبیعی حکامنده مستغنی و بریلر
بو جهتدندر که آنلرده موت طبیعی یوقدر بلکه آنلرك موتلری بعض کبار
ذاهب اولدیغی وزره غشیه دن عبارتدر که مغشیّ علیه اولمقدر
فامّا جنّك محلّ ثوابنده و کیفیتنده اختلاف ایلدیلر بعض محققین
بیوردیلر که جنّك مؤمنلری کرچه عملری وزرنه مجازات اولنورلر
ولکن جنّته دخوللری متحقق دکلدر زیرا نفس جنّتده مجازاة اولنملری
وزرنه نصّ صریح یوقدر وذوقله دخی معلوم اولمشدر پس
آنلر کسبا تدکلری خیرلرینك ثمراتینی نره ده اجتنا ایدرلر الله تعالی بیلور
و بعض کاشفین محلّ مجازاتنی کشفله بیلدیلر ولکن ادبا مع السلف ستر
ایلدیلر وظاهر اولان بودر که اول محلّ اعراف در و تفصیلی کتاب المرآت
نام تصنیفمزده در و بونده معلوم اولورکه آکام المرجان نام کتابده
لیس للجنّ ثواب غیر النجاة من النار ثمّ یقال لهم کونوا ترابا مثل البهایم
دیدیکی صحیح دکلدر زیرا جن انس کبی مأمور و منهیدر پس طاعتی

مقابله

مقابله سنده ثواب ولمامق عدل الهی یه مناسب دکلدر و امام اعظمك
توقفی کیفیت ثوابنده دریوخسه نفس ثوابنده دکلدر و جنّك انسه
نسبتله کثرتی واردر ملائکه نك جنّه نسبتله کثرتی اولدیغی کبی حتی
حضرت موسی حق تعالی یه اهل سمانك عددندن سؤال ایتدکده الله تعالی
بیوردیکه اهل سما اون ایکی سبطدر یعنی قبیله در و هر سبطك عددی ترابك
عددی یعنی ذرّاتی قدردر و قرآنده کلور وما یعلم جنود ربّك الا هو
یعنی ملائکه که جنود اللهدر عددینی بحق الله تعالی بیلور زیرا کثرت زائده سی
واردرکه احاطهٔ عقل و کشفدن خارجدر و عذاب و قهر اهل ارض بحسب
الغالب تسلّط ملائکه یوزندن اولمغله جندیّته تخصیص اولندیلر
وجند حرب ایچون اعدادا اولنان عسکره دیرلر پس جمیع اشیا جنود حقدر
آنکچون پشّه نمروده و قومنه تسلیط اولنوب انتقام آلندی و قرآنده کلور
بعثنا علیکم عبادا لنا اولی بأس شدید بو عباددن مراد مذلّ و منتقم
و قهّار اسملرینه مظهر اولان بخت النصر و جنودیدیکه بونلر بابل شهرینك
مجوسندن ایدیلر پس اسماء قهریّه نك اعدایه دخی شمولی واردر و ظالم
حق تعالینك عدلیدر یعنی آنکله ظالملردن انتقام آلوب صکره آندن دخی
غیری وجهله انتقام آلور و بونده کما تکونون یولّی علیکم سرّی ظاهر اولدی
و قرآنده کلور و تذیق بعضکم بأس بعض یعنی استحقاق ناسه کوره

مؤمنك بأس وشدّتني كافره وكافرك دخي جنكه وحربني مؤمنه اذاقه
ايدرلر ديو بيته كلوركه ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض
يعني مدافعات اولماسه حكمت الهيّه بيان ايدركه اصلوح ارضدر
زيرا ظلم ونسيان ذكردن فساد ارض حاصل اولور وملائكه دن بر صنف
واردركه آنلره ملائكة سيّاحون ديرلر انفاس بني آدمدن مخلوقلر ولمشلردر
وآنلر دائما يريوزنده سفر وسياحت ايدوب مجلس ذكر طلب ايدرلر پس هر نرده
جمعيّت ذكر وتذكير بولورلرسه بري برلرينه اوراية دعوت قيلوب حاضر اولورلر
آنكچون اهل ذكره رعايت آداب لازم واهل تذكيره مراعات عبارت واجبدر
زيرا اجل اولحقّه وشان ملائكه واصفيايه لايق اولمين وجهله معامله
وتعبير حاضر اولان ملائكه يي تنفيردن ماعدا اول مجلسه غضب الله حلولنه
باعث اولور بناءً على هذا مراقبه وحيا كركدركه سبب استجلاب رحمت اوله
پس زمانه ذاكر ومذكّرلرنده هر برينك مجلسنه حاضر اولمق ممنوعدر زيرا
شريعت وطريقتدن خارج وضعلري چوقدر وباعث مقت الهي اولاجق قول
وفعللري حددن آرتوقدر اولئك الذين لعنهم الله وملائكه دن بر
طائفه واردركه آنلره ملائكة الماء ديرلر كانونده نزول ايدوب
مكشوف اولان ظرفلرده كه صولره صبّ بلا ايدرلر وهر كيم اول صودن
ايچرسه بردرلو دردن مبتلا اولور سببي نه ايدوكن بيلمز پس كيجه لرده

خصوصا

خصوصا قيش كيجه سي كانون آيلرنده طعام وشراب ظرفلرني تغطيه
لازمدر تاكه اصابت بلادن محفوظ اوله زيرا مستور اولان نسنه يه
تسلّط بلا يوقدر خصوصا كه استعاذه وبسمله وذكر او زرنه مبني
اوله وحديثده كلور فيم يختصم الملأ الاعلى وقرآنده كلور ما كان لي
علم بالملأ الاعلى اذ يختصمون بو خصامك اصلي ولمخاصمه ايله ذكري
نور طبيعيدن حاصل اولدر وغيردر شول بخار كبي كه سماوات آنده خلق اولندي
بو جهتدن بونلرده من وجه بري برلرينه موافقت ومن وجه مخالفت
بولندي پس مخالفتلري بري برلرينه دريوخسه حقّه دكلدر زيرا آنلر نصّله مخالفت
حقّدن معصوملردر وخصاملري دخي عمالك افضلي نزدده بو آيت
بيانندهدر تاكه بني آدمه اول على القا ايدهلر زيرا ملائكه لمات اهليدر كه
بشري دائما انشاء عمل صالحه دعوت وآخرته ترغيب ايدرلر لمات شياطين
بونلرك خلافنه اولدوغي كبي پس آنلر مسائل حيضده مناظره ايليين ايكي
كمسه كبي ولديركه حيضدن نصيبلري يوقدر بو جهتدن آنلرك خصامي
تسبيح يرينه كچر فاما اصحاب مذاهبك خصامي اهل نارك خصامي كبيدركه
بري برلرينك حجتلرين ابطاله چالشورلر وحديثده كلور عند نبيّ لا ينبغي
التنازع وايراد احاديث وبيان شرع وحكايت قوللرده دخي حكم حضور واردر
يعني مجلس نبويده رفع صوت وبحث وجدال جائز اولمدوغي كبي بو مقاماتده

دخي بويله در زيرا آصل دبن سماع صوت بني ايله حكاية قوليدر سنن
فرق يوقدر وحديثده كلور ما ضل قوم بعد هدى كانوا عليه الا اوتوا
الجدل يعني اهل جدل وبي ادب اولندركه طريق هداده خارج وسنتدن
منحرف اولدقلرى بياندر ودخي مشترك ركه ملائكه عمل وكسبله مقاماتده ترقي ايتمزلر
ولكن آنلره ايچون علوم الهيه زياده اولمق واردر پس بو علوم فكر واستدلال
طريقيله دكلدر زيرا فكر طبع عنصري احكامندندر ملكده ايسه طبع
عنصري يوقدر ودخي هر ملك كندي فوقنده اولانك مقامنده تصرفي اولمز
زيرا مقام معلومي صورة ومعنا تجاوز ايدن مردر وجناح ملائكه صعود
ايچون دكلدر زيرا صعود آنلره علوي اولدقلري جهتيله طبيعي وذاتيدر
بلكه نزول ايچوندر طائرك جناحي ايسه بونك عكسنه در يعني صعودي
جناحله ونزولي طبعله در الحاصل ملكده جناح مقامنك مادوننه
نزول وطائرده مقامنك ما فوقنه صعود ايچوندر تاكه هر مخلوق
عجزني بيله والله تعالينك اعطا اتديكي طاقتك اكثريله تصرف ايدهميه
دميه وذلك حصر وتقييد وعجزه قائلدر واحقك كمال مطلق ايله
انفرادني تيقن ايليه وقرآنده كلوركه يوم يقوم الروح والملائكة صفا
بوراده روحدن مراد منفوخ منه اولان روحدركه روح كليدر وجميع
ارواح آندن مستفيد اولمغله صف واحد حكمنده در وكذلك روح

امام

امام وملائكه جماعتدر زيرا امام يالكز صف واحد حكمنده دركه احديت
احدية المجموعدر وحقكده اهل صفوفه تجليسي مجموع احديتنده در
احديت مجموعه دكلدر زيرا اشخاص صفوفده هر شخصك علم وحضوري
قدر حقله مناجات ايتمكدهدر پس تجليده اجمال اولمق تفصيل صفوف واشخاصي
منافيدر الحاصل هر كسه حالنه كوره حقك تجلي واردر يالكز امامه تجلي
واقع اولمق كفايت ايلمز زيرا پادشاه سراينه نور شمس منعكس اولوب سائر
رعيتخانه لري نوردن محروم اولمق كبي اولور وبونده ظاهر اولوركه
بقا مرتبه سي مرتبه فنادن اقوادر زيرا فناده اشيا شيء واحد قيلوب
احديتده جمع ايتمك واردركه تجليات مختلفه اعتبارني منافيدر بقاده
ايسه هر مظهر اسمنه كوره ظاهر ونور حق هر برنده على حده باهردر
بو جهتدن بعض عارف كه اهل بقا دكلدرلر زنديق ديديلر زيرا آنده اشيايي
واشيايه اولان تجليات مختلفه يي انكار واردر يعني حالي انكار حكمندهدر
پس صديق اودركه محقق باقي بالله اوله وهر بر مرتبه ده نظري مخصوص
بوله كركسه وجه كلي فيضندن قلبي طوله وسنده بو جمله يي بر خوش
فهم ايله تا ورطه الحادده قالميه سن واسفل دركه انحرافه دوشوب
تنزل بوليه سن وديديلركه هر مصلي منفرد ملائكه يه امام اولور
وملائكه آنك خلفنده اكا سجده ايدرلر ولكن آصل ايله فرع يعني

آدم ایله ذریتنك فرقی بودرکه آدمه اولان سجده متعلمك معلمه
اولان سجده سیدر و ملائکه نك مصلییه سجده سی قرآنده و صلوتده
اولان سجده سنه اوتوریدر پس سجوده مجتمع و سببده مختلفلردر
و قرآنده کلور اسجدوا لآدم یعنی گرچه سجود الله تعالینك غیریه دردر
ولکن عباد اللهه در غیره دکلدر زیرا شركدن اعظم نسنه یوقدر و کیسه نك
اللهك امریله اللهك غیریه سجده ایلسه اول سجده حقه طاعت و قربتدر
و بلا امر سجده اتسه معصیت و بعددر و بوراده غیر دیمك اعتبار ایلدر
زیرا آدم یا قبله و محراب و یا مظهر نور ذات و هابدر پس ایکی صورتده
دخی سجده حقه در فافهم جدا و ملك الله تعالینك امرنه موافقتده
افضلدر و انسان کامل اسماء الٰهیه یه اعلم و جمعیت و احاطه ده اتم
و اکملدر اشته انسانله ملك بیننده فرق بودر مع هذا مفاضله یه
دخی حاجت یوقدر زیرا ملك انسانك جزئیدر و جزء من حیث هو
کلدن افضل اولمز و جزئیتی جمالی یوزندندر فقط انسان کامل ایسه
جمال و جلالی جمع ایدوب کمال ایله موصوفدر و ملك نبی یه و ولی یه
نزول ایدر لکن نبی آنی مشاهده ایدر و ولی ایسه انجق اثرنی احساس
ایلر و ولی یه نزولی حکم جدیدله دکلدر بلکه اظهار حقایق قرآنیه
ایله در پس ولی نبی اولمق لازم کلمز و ارواح اوچ قسمدر بری

ارواح مهیمیندر که جلال حقی مشاهده اوزرنه دائملر و مقام هیمان و
حیرتده قائملردر عالین بونلردر که قرآنده کلور ام کنت من العالین زیرا
بونلر سجده آدم ایله مأمور اولمشلر دکلدر و ارواح مسخره در یعنی عمار
السموات و مصالح دنیویه و اخرویه ده انسانه مسخرلردر که عدم عصیان ایله
موصوفلردر و ارواح مدبره در یعنی ارواح انسانیه که آمره و ناهیه دردر
الله تعالی ملکی سعید خلق اتمشدر که شقاوده اصلا نصیبی یوقدر انس
و جن ایسه بویله دکلدر آنلرك سعیدی مؤمن و شقیسی کافردیلر
و کافر انس و جن شیطنتده مشترکلردر نتکم قرآنده کلور شیاطین الانس
والجن و ینه کلور الذی یوسوس فی صدور الناس من الجنة والناس و جنك
مؤمن و کافرنده حقه جاهل و مشرکی یوقدر زیرا مشرك انجق انساندندر
ولکن جن شقاوتی جهتیله انسانی شركه حمل ایدر و شرکی قبول اتدکده
آندن تبری ایدر نتکم تنزیلده کلور انی بریء منك انی اخاف الله رب العالمین
ابلیس رئیس المشرکیندر دیدکلری معنای مذکوره راجعدر و یا خود رئیس
الکافرین دیمکدر نتکم ان الله لا یغفر ان یشرك به قولنده اهل کتاب دخی داخللردر
مع هذا مشرك دکلدر بلکه کافردر و ابلیس گرچه خلقده شقا و ضلالتی
مراد ایلدی ولکن و بالی کندنه رجوع ایلدی آنلرك جمله مشرکین و عصاتك
عذابیله معذب اولسه گرکدر پس بوننده بزه تنبیه واردر که هیچ برکسه نك

شقاسن اسمیه لم وطلب سعادت ورحمتدن اوله لم بوندندرکه برکمسه
آخرکن کفرنجی ادا ایلسه کفرندن اختلاف ایلدیلر ولکن شدّت عقوبته مستحقّ
ایسه لو باٴس ولحوق کورینور زیرا قرآنده شواهد کثیره سی واردر
تنزیلده کلور وجعلوا بینه وبین الجنّة نسبا بوراده جنّتدن مراد
ملوٴیکه در بنات الله دیو افترا ایلدیلر زیرا ملوٴیکه ذکوریت وانوثیتله
متّصف دکللردر الله تعالی والدیّت ومولودیّت ایله متّصف اولمدیغی
کبی نتکم سورهٴ اخلاصده کلور لم یلد ولم یولد وملوٴیکه ده جنّت
آنلردرکه انسه ملازمت ویاخود نزول ایدرلر ولکن انس آنلری کورمز
وکاه اولورکه باذن الله ملک وجن انسه تجسّد ایدوب کورینورلر
کرک صورت بشریّه ده وکرک غیریده وکاه اولورکه صورت اصلیّه لری
اوزرنه ظاهر اولورلر نتکم رسول الله جبرائیلی صورت اصلیّه سی اوزرنه
ایکی کرّه مشاهده ایلدیلر لکن بو وجهله مشاهده نک کندیلرنه اختصاصی
واردرکه آنلردن غیریه مقدور ومیسّر اولمشدر کرّهٴ اولی ده جبل نورده عالم
ملکده واقع اولمغله مغشیّ علیه اولدیلر وکرّهٴ ثانیه لیلهٴ معراجده
سدرة المنتهاده عالم ملکوتده واقع اولدوغنده مغشی اولمدیلر وبونده
ظاهر اولدیکه بشرک ملکی کورمز یکی رحمت حقدندر زیرا اعظم جثّه
وهیبت صورت ویا حسن وجمالنه طاقت کتورمیوب هلاک اولور

وبالوده

وبالوده ذکر اولندیکه اصل اجسام ملوٴیکه نور وجن مارج نار وبشر
ماٴ وترابدر ولکن آصلدرنده حالا اولدقلری صوره استحاله ایلدیلر
وبو اوج طائفه دن هر بری بشقه صورتده خلق اولنمشلردرکه بربری
برلرنه صورتده مباینلردر وجنّک نشئه سنده ناریّت غالب اولمغله مکّه ده
دفوجن واقع اولدقده شعلهٴ آتش کبی کورینورلردی بو سببدن
ابلیسک جهنّمده غالب عذابی زمهریر ایله اولسه کرکدر وحق تعالی
جوف کرسیده بر جسم شفّاف مستدیر خلق ایدوب اون ایکی قسم اوزرنه
مقسوم قلمشدرکه هر قسمنه برج اطلاق اولنور وهر برجده بر ملک
اسکان اتمشدر وآنلر اهل جنّته اهل دنیایه عناصر کبیدرکه کیمی مائی وکیمی ترابی
وکیمی هوائی وکیمی ناریدر وجنّتده هر نقدر تکوّن واستحاله ایدر نسنه
وار ایسه ملوٴیکهٴ مذکوره یه مستنددر بو جهتدندرکه طایفهٴ امامیّه
اون ایکی امام اثبات ایدرلر زیرا بو ملوٴیکه کندی تحت حیطه لرنده اوله
علمانک ائمّه سیدر وبونلر منزلرنده ابدی متغیّر اولمزلر اکچون طائفهٴ
مذکوره عصمت ائمّه یه ذاهب اولدیلر ولکن صحیح دکلدر زیرا احادیثده
کلورکه صلّوا خلف کلّ برّ وفاجر اکر عصمت شرط اولسه سجدهٴ سهو
وامثالی مشروع اولمزدی وملوٴیکهٴ مزبوره قوایم عرش عددنجه
درجه مرتبه اوزرنه در ومنازلی وجدرکه دنیا وآخرت وبرزخدر

وبواوج منزلك هر بري ايچون دوردر ملوئكه واردركه اول منازل
اهلي اوزرينه حاكملردر واوج كره دورت اون ايكي اولورلر وحملهٔ عرش
حالا دردركه بري صورت اسرافيل وبري صورت جبرائيل وبري صورت ميكائيل
وبري صورت عزرائيل اوزرينه در يعني آنلرك نشئه لري مقامنده مظهرلردر
وملوئكهٔ اربعه في الحقيقه مظاهر اسماء الهيهٔ اصليهٔ ذاتيه دركه
حيات وعلم وارادت وقدرتدر ويوم قيامتده اربعهٔ مذكوره يه
دورت دخي منضم اولسه كركدركه اسرافيله آدم وجبرائيله محمد وميكائيله
ابراهيم وعزرائيله اسماعيل عليهم السلام مضاف اولورلر ودنياده دورت
وآخرتده سكز اولدوغنك سري بودركه دنيا دار امتزاج واختلاطدر
زيرا سعيد صورت شقيده وشقي دخي صورت سعيده ظاهر اولور
اكا بناءً تدبير عرشه موكل اولان حمله دورت اولور عدد سعيد وشقي
اوزره كه بري صورت سعيده سعيد وبري صورت شقيده شقي
وبري صورت سعيده شقي وبري صورت شقيده سعيددر و
آخرتكه دار امتياز وافتراقدر آنكچون عدد جمله سكز اولوركه اربعهٔ
هر قسيم باعتبار الصورة والمعنا ايكي يه منقسم اولور وكلمات الله
التامات اسماء الهيهٔ جامعه در وكلمات الله مطلقا مظاهر اسما
اولان ارواحه دخي اطلاق اولنور لكن تامات ارواح طيبهٔ خيره دركه

ملوئكه

ملوئكهٔ كرامدر وناقصات ارواح موذيهٔ خبيثه دركه شياطين لئامدر
آنكچون شرور خبيثه دن طاهره يه استعاذه مشروع اولمشدر اعوذ بكلمات الله
التامات من كل شيطان وهامة ومن كل عين لامة وارد اولمشدر وامام عليدن
مرويدركه شير سبعدن خوف اولنان واديلرده اعوذ بدانيال وبالجب من شر الاسد
دمك كركدركه باعث امن واماندر جب قيودن محكيدركه بخت نصر دانيال
پيغمبري بر قيويه القا ايدوب اوزرينه ايكي آرسلان طرح ايلدي تا كه دانيالي
تمزيق واهلاك ايليه لر آرسلانلر لسانلريله دانيالي لحس واكا تبصبص
ايدوب ضرر وتعدي كوسترمديلر بو سببدن استعاذهٔ مذكوره مشروع اولدي
وبونده شركدن لوازم كلمدي زيرا نظر مظاهره دكل بلكه اسمايه در بناءً
علي هذا مآل استعاذه اعوذ بك منك ديمكدر فاعرف وجرد يعني
شول موجوداتكه متحيزه اولميوب ومتحيزه حلول دخي اتميه ايكي قسمدر
بري ارواح عاليه دركه تدبير اجسامدن مقدسدرلر بونلره اهل شرع ملوئكه
مقربون وطائفهٔ مشائين عقول وفرقهٔ اشراقيين انوار عاليهٔ قاهره
ديرلر وبر قسمي تدبير اجسامه متعلقدركه مشائون نفوس سماويه واشراقيون
انوار مدبره ديرلر بونلر حملهٔ عرش وحافون وملوئكهٔ كرسي وملوئكهٔ
كرهٔ اثير وهوا وزمهرير وبحار وجبالدر بعضي اجسام نباتيه وحيوانيه ده
متصرف اولان ارواح سفليه در وبو مجردات ارضيهٔ سفليه اكر مشرفهٔ الهيهٔ

خيره اولورسه صالحون الجن تسميه اولنورلر اگر كافره وشريره اولورسه شياطين
دنيلور پس جن وشياطين عند البعض مجرّداتدندر وبعضيلر ديديلر كه
آنلر اجسام هوائيّه ويا خود ناريّه دركه اشكال مختلفه ايله تشكّله
واعمال شاقّه يه قادرلردر وآنلرك وجودنده بشر گبی عقول وافهام واردر
وشيخ اكبر حضرتلری بعض رسائلنده ايراد ايتمشلردر كه چونكه جنّك
تركيب وجودلری آتش وهوادندر زيرا خفيفدر لاجرم آنلرده سخافت
وخفّت واردر وبونلرك تركيبلری بنيادر كه بنی آدمك جزئی توجّه
ايله اريوب هلاك اولورلر وبونلرك علم ودانشی قليلدر وامور معنويّه ده
خصوصا معرفة اللهده ادراكاتی قاصردر واكثری بليد وبی فهمدر وآنلرله
صحبت واختلاطده چند فائده يوقدر بلكه كبر وسركشلك حاصل اولور
زيرا علوّ واستكبار مقتضای ناردر وقاصرغه ديدكلری آنلرك اثر مضاربه
ومحاربه سيدر واول قاصرغه آراسنده اولوركه ايلرهيدكه جنك وجدال
ايدرلر وآنلرك آرالرنده آشوب ومجادله چوق واقع اولور زيرا انلر
تكبّر وتجبّر آنلرك ذاتنه لازمدر وآنلر وفاتن تركده برزخه انتقال ايدرلر
وبرزخده وقت حشره دك دنيايه رجوع ايتمزلر ورجال باطنلك عالم
غيب وملكوتده تصرّفه قادرلردر ارواح علويّه يی همّتلريله مراد
اتدكلری خصوصده استنزال ايدرلر مقصود ارواح كواكبدر

ارواح

٧١

ارواح ملكيّه دكلدر زيرا ارواح ملكيّه امر الهی ايله نزول ايدرلر نتكم
قرآنده كلوردر وما نتنزّل الّا بامر ربّك واول نسنه كه آنك تنزّلی امر
الهی ايله اوله آنده خاصيّت تأثير ايتمز ارواح كواكب ايسه بويله دكلدر
يعنی آنلر همم ايله تنزّل ايدرلر وخاصيّت دخی تأثير ايلر استخدام اسما
واستعمال بخورات وامثالی كبی واكا تنزّل معنوی ديرلر زيرا ذات كواكب
سماده مكاننده مفارقت ايتمز ولكن الله تعالی عالم كون وفساده آنلرك
مطارح شعاعاتلی بجوق تأثيرات معتاده قلمشدر ومراتب ملائكه ده
تفاوت واردر كه كيمی اكبر وكيمی كبيردر پس جبرائيل صاحب فلك القمر اولان
اسماعيلدن اكبردر وميكائيل جبرائيلدن واسرافيل ميكائيلدن اعظمدر
نتكم رسول الله جبرائيلدن وجبرائيل ميكائيلدن وميكائيل اسرافيلدن و
اسرافيل الله تعالیدن روايت ايلديكی كا دالدر وكذلك اسم رب مقام
برزخيدر سماء سابعه ايله كرسی آراسنده ومتوسطدر مقام جبرائيل
ايله مقام ميكائيل ميانندهدر وجبرائيل انبيايه كتورديكی احكام شرعيّه يی
اول مقامدن اخذ ايدر الحاصل وحی تشريعی حضرت الربدن جبرائيله
وجبرائيلدن انبيايه واصحاب شريعه واصلدر ميكائيلك بو امورده
مدخلی يوقدر فامّا رسول اللهك جبرائيلدن وجبرائيلك ميكائيلدن
وميكائيلك اسرافيلدن واسرافيلك حقدن روايت ايتديكی اخبار مقام

تشريع وتكليفدن خارجدر وبعض ملائكه يي ايل لفظنه مضاف ايله يركه
الله دمكدر جبرائيل وميكائيل واسرافيل كبي جبر وميك وامثالي عبد
معناسنه اولور وتوراتده بسمله مقامنه ايل راحون شداي
يازلمشدر ايل الله راحوه رحمان شداي رحيمدر وطايفۀ جن اكر
عالم نوردن يعني مؤمن ايسه لر ايل لفظنه مضاف اولورلر واكر مردود
ايسه شينه اضافت اولنورلر قوش قليوش كبي وانسان اكر مرتبۀ تقديسه
يعني طهارت ذاتيۀ فطريّه يه بالغ ايسه اضافت مذكوره حقيقتا ولور
عبد الله وهابيل واسماعيل كبي والا مجازا ولور قابيل وامثالي كبي و
ملائكه نك برقسمي اعمال عبدي حفظ و برقسمي وجود عبدي حفظ
ايدرلر پس وجود عبدي حفظ ايده محفوظلك غداسي كبي اولور
انتهاء عمرده غدا منقطع اولديغي كبي ملك دخي آندن منفصل اولور
وصور اعماله مرهون قالور خير ايسه صورت حسنه ده والا
صورت قبيحه ده كلور نعوذ بالله تعالى الباب الثامن في الايمان
بالكتب معلوم اوله كه كتب وصحف الهيّه يوز دورتدر زيرا
اون صحيفه آدم ع م اوزرينه منزلدر كه حروف تهجّي آندن بر
صحيفه درن سرّي بودر كه آدم ابو البشردر نتكم قرآنده كلور
خلقكم من نفس واحدة ودنياده اولان لغات مختلفه نك جمله سيله

تكلم اتمشدر كه بعض رواياتده يدي يوز بيك لغاتدر وقرآنده كلور
ومن آياته خلق السموات والارض واختلاف السنتكم بو اختلاف
السنه دن مراد اختلاف لغاتدر وجميع لغاتك اصولي حروف تهجيدر
يعني بر لسان يوقدر كه حروف تهجي وزرينه دورامیه پس معناي مذكور
ايچون وكذلك آدمك بساطتنه اوتوري حروف بسيطه اكا اعطا
اولنديكه عدد منازل قمر اوزره يكرمي سكزدر زيرا لا الف ايله لام
مركبدر كه منزل النفاق ومجمع البحرينر يعني الف غيب الهيدر كه
مبدأ ولام وسط لساندر اولمغله شهادت كونيه در كه منتهادر
الف اوزرينه تقديم اولنديغي ظهورنه اوتوريدر صكره بويكرمي
سكزه درت حروف عجميّه الحاق اولنديكه بعض عرب مصريّه ويمانيّه
آنكله تكلم اتمشلردر واول حرفلر پا وچيم وژا وكاف فارسيّه در
وبو درت ايله مجموع حروف عدد اسنان انسانيه اوزرينه اوتوز ايكي
اولور سؤال اولنورسه عدد حروف نيجه اوتوز ايكي اولور كه حروف
اربعه تكرير قيلنيندر جواب بودر كه زياده لك صفات اعتباريله درذات
اعتباريله دكلدر صفاتده اختلاف ايسه ذاتده اختلاف حكمندهدر سؤال
اولنورسه كه حروف مذكوره آدم اوزرينه نيجه منزل اولديكه حروف
مباينه در وحروف مباينه معاني يوقدر جواب بودر كه انزال مباني

آياتدن جمع اولنمشدر. پس حروفی انزال اصول كلمات وآيات وسوری انزالدر.
وبر جواب دخی بودر كه حروف مبانی دمكدر اهل رسومه كوره در. فاما علماء
حقايق عندنده حروف معانيدر نتكم اوائل سورده اولان مقطعات كبی دالدر
انكچون كهيعص نزول اتدكده رسول الله فهمت بيوردیلر وامام علی رضی الله عنه
كلامنده يا كهيعص ديو وارد اولدی يعنی كلمهٔ مذكوره نك اسم الله اولدوغنه
دلالت ايدر. ولكن بو فقيرك فهم اتديكی بودر كه هر حرفی بر اسمه دلالت حسبيله در
مثلا كاف كافی وها هادی ويا يعلم ما فی السموات وما فی الارض وعين علی
وصاد صادق الوعد كبی. پس يا كافی ويا هادی دمك اولور وعلی هذا
الحاصل بونلر حروف معانی وبلكه كلمات عربيه در كه اوائلنده بر حرفله
اكتفا اولنوب بقيه سی طی اولنمشدر نتكم شعرده كلور. قلت لها قفی
فقالت لی ق ای وقفت. بعده حضرت شيث اوزرينه اللی صحيفه و
ادريس پيغمبره اوتوز صحيفه وابراهيم الخليله اون صحيفه وحضرت موسايه
تورات وحضرت داوده زبور وحضرت عيسايه انجيل وخاتم النبيين
محمد المصطفی جنابلرينه قرآن ذيشان انزال اولنمشدر وتفسير تيسيرده
كلور كه صحف شيث آلتمش وصحف ابراهيم اوتوز وصحف موساكه
قبل التوريه در اون. وتوريه وزبور وانجيل وقرآندر. پس بو قول اوزرينه
صحف موسی توراتدن غيريدر نتكم قرآنده كلور صحف ابراهيم وموسی

وقول

وقول اول اوزرينه صحف موسادن مراد الواح زبرجددر كه يد قدرت
ايله اوزرينه تورات يازلمش ايدی نتكم قرآنده كلور وألقى الالواح
يعنی حضرت موسی طوردن توراتيله عودت اتدكده قومنی عبادت عجل اوزرنده
بولوب شدت غضب وفرط ضجرتندن النده اولان الواحی يره براقدی
وبرادری هارونی كه يرينه خليفه قومشدی بطريق الزجر والعتاب
آنك صاچ وصقالنه ياپشدی وبو القادن الواح منكسر اولمشدی
وبعض علما ديديلر كه منكسر اولوب ايدی سبعه بری قالوب آلتی سبعی
مرفوع اولدی. ليلهٔ معراجده اللی وقت نمازك قرق بشی مرفوع اولديغی
كبی. وعلی كلا القولين مجموع كتب يوزدرت اولور. وبو مجموعه كتاب اطلاقی
تغليب طريقيله دركه مجازدر. زيرا فی الحقيقه كتاب تورات وقرآندر
وزبور وانجيلك كتاب اولديغی صحفه نسبتله دركه حجمی كبير ونفعی
كثيردر. وسر عدد بودر كه كتب اربعه نسخهٔ آفاقيه وانفسيه وقرآنيه
وحقايق رحمانيه مقابله سنده در. ويوز عدد صحيفه دخی يوز اسم
الهيه ناظردر. زيرا اسماء الهيه كرچه طقسان طقوزدر. ولكن احديتی
اعتباريله يوز اولور. وبو مجموعی منزل من عند الله در. واحكام غير منسوخه سی
شريعت محمديه ده تقرير اولنمشدر. وقرآنه وساير كتب الهيه يه ايمان
اجمالی مذكورلرك هپسی اوزرينه فرض عيندر. وقرآنه ايمان تفصيلی فرض كفايه در

وسائر کتبه ایسه ایمانی تفصیلی اصلا فرض کلدر یعنی نه فرض عین و نه
فرض کفایه در زیرا بزلر آنلرک تفاصیلی ایله مکلف دکلز و جمیع کتبک
اسراری قرآنده و قرآنک حقایقی سورهٔ فاتحه ده و فاتحه نک بسمله ده
و بسمله نک باده و بانک نقطه ده درکه تحت الباده در زیرا نقطه
رمز وحدتدر و وحدت واحدیت منبع واحدیتدر و واحدیت مرتبه سی
بالفعل جمیع اسما و صفاتی مشتملدر که تفصیلنه نهایت یوقدر و حضرت
کلورکه اکر سز بسمله نک تفسیرنده درت بیک یل تفکر اتسکوز عشر عشیرنه بالغ
اوله مزسکز درت بیک سنه یی تصریح اتدکی زیرا بسمله درت کلمه دن
عبارتدر که جمیع حقایق الهیه و کونیه یی مشتملدر و عشر دیدیکی ضم عیله در
زیرا علوم الخلقکه اوچیوز آلتمش کره اوچیوز آلتمش درلو علوم اجمالیه در
قلم اعلا ایله لوح محفوظه رسم اولنمشدر و لوح محفوظه دکی مراتب
اوندرکه سموات سبع و کرسی و عرش و لوحدر و بعض صلوات شریفه ده
اون برکره دیو تخصیص اولندیغی قلم اعلا اعتباریله درکه عقل اولدر
و قلم و عقلدن مراد روحانیت محمدیه در پس بزه فیض الهی اون بر
مرتبه ده نزول ایدر اکرچه صورت رسم اونیجی اولان لوحده درکه اکا نفس
کلیه دیرلر و مؤنثدر رحم کبیردر که محل نقشدر نتکم قرآنده کلور
هو الذی یصورکم فی الارحام یعنی صورت بشری رحم مادرده و معنا

وعلوم

و علوم بشری لوح محفوظده تصویر ایدر و بعض کبار بیوردیلر که
الله تعالی کلامندن قرآنی اختیار ایلدی آنکچون افضل الانبیایه تنزیل
ایدوب جبرئیلی کبی ملکی کریمی درت بیک کره ارسال ایلدی سائر انبیایه ایسه اقل
قلیل کوندردی و سور قرآنیه دن یس سوره سنی مختار قلدی زیرا عالم
ملکوته و امام یمینک حالنه اشارتدر نتکم سورة الملک امام یساره
ناظردر و آیات قرآنیه دن آیة الکرسی یی اصطفا ایلدی زیرا آنده ذات
و صفات و کمالاتی درج اولنمشدر و سور قصاردن اخلاص شریفی
مجتبا قلدی زیرا آنده هویت و احدیت و صمدیتی ذکر له عالم تعینی
ولا تعینه رمز ایلدی و کذلک سورهٔ طه اشرف سوردندرکه حق تعالی
آنی جنتده مقام کثیبده اهل ایمانه بلا واسطه تلاوت ایدوب جمله سی
حقدن استماع اتسه کرکدر و قرآن ایله تغنی جایزدر لحن جلی و مد فحش
زیرا تحریک باطن و اثارهٔ خشیت ایدر و حدای عرب مشهوردر که آنی
رسول الله استماع ایلمش و حالی اوزرنه مقرر قلمشدر و یوم عیدده
بیت عایشه ده تغنی ایدن عرب قزلرینی منع اتمدکلری دخی مثبتدر
ولکن بو معنا مبتدی و متوسطه کوره در منتهی یه جمیع احوال
برابردر زیرا آنک ذوقی باطندن مستنبطدر خارجده اسباب
مخصوصه ایله دکلدر و حسن صوت نصله ممدوحدر نتکم قرآنده کلور

یزید فی الخلق ما یشاء زیرا بعض اهل تفسیر بو زیاده دن مراد حسن صوتدر
دیدیلر ومقام امتنانده مذکور اولدوغی حسنه دلالت ایدر
وحق تعالی جمیع انبیایی حسن الصورة وحسن الاسم وحسن الوجه
خلق اتدیکی بعض احادیث صحیحه ده مسطوردر تاکه دعوت
وارشادی قبوله وسیله اوله آنکچون انبیاده اسباب منفره یوقدر
وایوبک ابتلاسی بعد التبلیغ یاخود ایام ابتلاده منقطع ومنفرد
ایدی ویاخود بر ابتلای مخصوص ایدی که قومنه بر مشقته ابتلا ایدی
زیرا آنلر شهرتی ونبوتنی قبول اتمز ایکن ابتلاینی نیجه قبول ایدرلر خصوصا که
ابتلای ایوب اوله پس عالملره ایشاسی وجاهللره دشواردر آنکچون
عفو وعافیت طلب اتمک کرکدر زیرا صبر ایوبی بیلمینلره انسب ومطلع
اولنلرده ضعف اعتقاد ویقین اهلنه انفعالدر وحدیثده کلورکه
القرآن حجة لک او علیک یعنی حجت صحت دعوایه شاهد اولور برهاندر
یعنی برکسه قرآنه کلام الله ومنزل من عند الله در وحقکده احوال خلقه
اولو علمنی اظهار ایدیجیدر دیسه ومطلع اولمدیغی اسرارنی حقه
تفویض ایدوب اوامر ونواهیسنه منقاد اولسه وآدابیله متأدب
واخلاقیله متخلق اولمقده قصور اتمیوب تردد وارتیابی اولسه
وکندی عقل قاصریله تأویل اتمیوب حقکده اتباع اتدیکی وجه اوزرنه

اعتقاد

اعتقاد ایدوب یورسه اول کمسه قرآنه ایمان کتورمش اولور وقرآن
آنک ایماننه وحسن حالنه شاهد اولور واکر ایمانی اسلوب مذکور اوزرینه
اولمزسه قرآن آنک سوء حالنه حجت اولور وجمیع اوامر الهیه که کتب
سماویه مشتملدر امتحان عباد ایچوندر تاکه مطیع وعاصی بربرندن ممتاز
اولوب حکم سعادت وشقاوت ظهور ایده که لکل واحد منهما ملؤها
موجبنجه دارینده قرار وتنعم وتعذب ایده وجمیع کتب الهیه وشرایع
انبیا فی الحقیقه کتاب واحد وشریعت واحده در که کتاب محمدی وشرع
احمدیه در وایچنده ناسخ ومنسوخ واردر ولکن صور مختلفه وفروع
متنوعه ده تفصیل اولنمشدر صور انبیا کبی یعنی انبیا دخی فی الحقیقه
نبی واحددر که رسول اللهدر ولکن اعصار مختلفه ده کیمی آدم وکیمی
غیری پیغمبر صورتیله تمثل ایدوب خلقی حقه دعوت قلمشلر وارشاد ناس
ایلمشلردر وصورتک تنوعنده آصلک تنوعی لازم کلمز نتکیم بر روحدن
جاریدر حتی بعض کمل بیورمشلردر که ادریس والیاس فی الحقیقه
بردر ولکن ادریس الیاس صورتیله تمثل ایدوب نواحی شامده بعلبک
نام قصبه یه مبعوث اولمشدر وبونده تناسخ لازم کلمز نتکیم اهلنه معلومدر
ومصحف حضرت عیساده صکره یرینه خلیفه اولوب مقعدله اوچ سنه
حیاتده اولسه کرکدر آنک موتیله سمایه مرفوع اولور زیرا قرآن

انسان کامل ملکک خلقیدر. پس انسان کامل وجه ارضدن منقرض اولیجق قرآن دخی
مرتفع اولور. موصوفک ارتفاعیله صفاتک ارتفاعی کبی. و قرآن
کلام اللهدر. و کلام آخر تعیّنات الهیّه‌در و مقلوبی کمالدر. آنکچون کلامک
ارتفاعیله کمال الهی دخی اصلنه رجوع اولنوب ظهور بطونه دخول ایدر. فافهم
و بو سرّ اوزرینه درکه ینزل ربّنا کلّ لیلة الی السّماء الدّنیا مضمونی ناطق
اولدی یعنی نزول الهی صعوده مقلوب اولور. و شمسک قبل مغربه طلوعی
دخی کمالاتی ظاهردر زیرا غروب انسانیت و بقا حیوانیّته دلالت ایلر. و حالا
نصف قرآنکه ظاهره رجوع ایلر و نصف آخرکه باطندر اکا دخول ایدر
و کونه اخشام ایدر دیدکلری اکا رمز ایدر. و قرآنله کلام غیرک فرقی بودرکه
هر وجهله قرآنک مفهومی مدرع ادا الهیدر. زیرا علمی محیطدر. کلام غیر ایسه
بویله دکلدر زیرا لفظی محتمل اولسه بیله متکلّمک مقصودی دکلدر
شول معنادرکه متکلّمک اول لفظدن جمیع معانی محتمله‌یی قصد
و استحضاری ممنوعدر. زیرا احاطه‌دن عاجزدر. بو دخی انسان ناقصه
کوره‌در. فامّا انسان حقدر متکلّم و مترجم اولان انسان کامل ملکک کمالاتی کمالا
حقدر آنکچون برکسه اول کمالاتی لسان آخر ایله ترجمه ایتمک مراد ایتسه
معنای مدلولی اوزرینه اقتصار ایتملیدر. تاکه لفظک محتمل اولدیغی
معانیدن عدول لازم کلمیه. بو تقریره بناءً برکسه تفسیر قرآنی لفظک

محتملاتندن

محتملاتندن خارج اولسه اول کمسه مفسّردر. یعنی تفسیری خارج سوزی
یوقدر. و کلامی مقبولدر. و اکر کندی رأیی ایله تفسیر ایدرسه کافر اولور.
یعنی تفسیری ترکیبی وجهیله اول لفظدن اهل لسانک بیلمیوب و مقابله سنده
وضعی اصطلاح ایتمدیلرسه تفسیری مردوددر. بو سببدن کشّافی بعض
مواضعده و من بدع التّفاسیردر. زیرا ثقاتدن مروی و مناسبات
اوزرینه مبنی دکلدر. و لغاتده مشتهر اولنه دخی مخالفدر. پس بو مقوله
مفسّر بدعی دخی من فسّر القرآن برأیه فقد کفر وعیدندن داخلدر. و
بونده فهم اولنورکه شول اشاراتکه اهل حقایق آیی شریعته تطبیقله
سویلمشلردر مقبولدر. زیرا اشارات قلبیّه‌در. تصوّرات ذهنیّه و خیالیّه
دکلدر. و اهل قلب ایله اهل خیالک بینلرنده فرق بودرکه اهل خیالک روحی
طبعنه مشغول اولمغله تلاوتندن لذّت والمز. زیرا قرآن خیالندن لساننه
نازل اولوب قلبنه تجاوز ایتمز. ذوق حال ایسه باللهدر. اولورلر آنکچون اهل
قلب تلاوتندن متلذّذ اولوب نازل اولانی دخی فهم ایدر. ذکرکه کندی لسانی
اوزرینه اولسه و کرکه اولمسه. و مؤمنک قلبنه قرآن نزول ایتمکی
نزول حقدن عبارتدر. زیرا صفات الهیّه‌در. صفات ایسه موصوفی مفارق
ایتمز. بو سببدندرکه ما وسعنی ارضی ولا سمائی الی آخره وارد اولمشدر
و قرآنک هر سوره بر منشور و عنوانندن اولان بسمله رحمت الهیّه‌در

تاجدن مناشیرا وزرنه علامت سلطانیکی که طغرا تعبیر ایدرلر و سوره‌ٔ
توبه ایله سوره‌ٔ انفال فی الحقیقه سوره‌ٔ واحده‌در که حق تعالی
آنی ایکی فصل اوزرینه ایلمشدر آنکچون سوره‌ٔ توبه دنلدی یعنی
مغضوب علیه اولنلره حقک رحمتیله رجعتی سوره‌سیدر
و قرآن منصوص اولنان ماعدا امورده جانب حرمت تغلیب اولنور
اگرچه اشیاء نافعه‌ده اصل اولان اباحتدر ولکن حرمت عارضدر
زیرا تجربه‌ده اصلاح طبیعت و مجاهدهٔ نفس واردر آنکچون مباحات
عوامه تنفیس و خواصه ابتلادر تا که رغبتی اولان اهل
رخصت ایله زهدی اولان اهل عزیمت متمیز اوله‌لر بو اعصارده
خواص صورتنده اولنلر ایسه تحجیری بالکلیه رفع ایدوب
تنفیس و اباحت مطلقه سمتنه ذاهب اولمغله منزل هدایی
یا گملشلر و خدایی آگلامشلردر و بعض علما فرمیبور دیرلر که توریت
ید الله ایله مکتوب ایکن علماء یهود آنی تحریف اتدی ولکن توریت
نوجهله محرف اولور که کلام الهیدر بلکه فی نفس الامر محرف
اولان کتاب و تلفظ اتدکلریدر که افتراء محضدر و کلام الله محفوظدر
زیرا حکمدر حکم ایسه معصومدر و آنک محلی علماء بالحکمدر پس حکم
علما قاتنده محرف دگلدر بلکه اتباع خاطر ایچون تحریف ایدرلر

وآدم

وآدم ید الله ایله مخلوق ایکن تغیر قبول ایلمدی زیرا آدم فی نفس الامر
حکم قسمندن دگلدر آنکچون نفسنده اکا عصمت لازم گلمز زیرا ابتداء
آنک طینت و طبیعتنه توجه اتمشدر و وسوسه دخی طینت
و طبیعت جهتندندر الحاصل آدم جمال و جلالی مشتمل اولمغله معصوم
اولمق لازم گلمز بلکه نقل اتدیکی حکمده عصمت لازمدر آنکچون انبیا
و جبرائیل وحی الهی خصوصنده معصوملردر حتی دمشلردر که
رسول اکرم وحی الهیی صقلسه سوره‌ٔ احزابده قصهٔ زید و زینبی
و سوره‌ٔ تحریمده حکایهٔ عایشه و حفصه‌یی و سوره‌ٔ عبسده
قصهٔ اعمایی صقلردی زیرا جمله‌سنده خلق آراسنده تخجیل اولاجق
معنا واریدی ولکن ستر اتمدی زیرا امیندر خصوصاً که ولا تکونن
من الجاهلین دنلدی بو ایسه سائر خلقه گوره نقدار گراندر
پس بوندن امته تنبیه الهی واردر که کلام الهی هر نقدر نفسه ثقیل ایسه‌ده
اصغا ایدوب عمل ایدنلر و حکم الهینک خلافن سویلیه‌لر و خلقدن حیا
ایلیوب امر حقی کتم اتمیه‌لر و قرآن حق ایله خلق آراسنده واسطه و برزخدر
پس تلاوت اولندیغی وقتده گویا آنی حقدن اشیدرکبی احضار قلب لازمدر
و قرآنک قلبده ظهوری احدیتی العیندر صکره خیال آنی تجسید و تقسیم
ایدر بعده لسان اخذ ایدوب ذو حرف و صوت اولور و مخاطبک سمعنه

دخی مقید کلور. بو جهتدن انا جعلناه قرآناً عربیاً قولنده اولان عبارت
جعلدن مخلوقیتی لازم کلمز. زیرا آصلنده صفات الهیه درکه هر موطنک
حکمنه کوره صورت بولور. و اقتضاسنه کوره ظاهر اولور. موطنک
وصور موطنک اختلافندن ایسه آصلک اختلافی لازم کلمز. بلکه
کلام نفسی اولدیغی وجهله قیوددن مبرادر. و قرآن اکر مخلوق اولسه
اکا استعاذه اولنمزدی. نتکم کلور اعوذ بکلمات الله التامات. زیرا
کلمات الله اسماء جامعیه و کتب منزلیه شاملدر. مخلوق ایسه استعاذه
اولنمز مکرکه مظهریتی جهتندن اوله. بو صورتده ایسه استعاذه حقه
اولور. نتکم کلور اعوذ برب الناس. و لکن هر کس بو اسراردن خبردار
اولمدیغندن انکاره دوشوب شرکه حمل ایدر. مؤمن موحّد ایسه شرکه اولمز
و علوم الهیه ده هر نقدر کشف زایددر واقع اولسه ینه اسرار قرآن
و حقایق فرقانی تعدّی ایتمز. زیرا قرآنده کلور ما فرطنا فی الکتاب من شیء
پس نقدر اسرار آفاق و انفس وار ایسه آنده مندرج. بلکه هر کسک
علی حده احوال کلیه و جزئیه سی آنده مندرجدر. بناء علی هذا بر مکاشف
کشفنی استعظام ایتمه. عجبا بو معنا قرآنده وارمیدر دیمک بر جاهل صوفینک
بر مقامه وصولنده عجبا پیغمبر بو مقامه ایرمشمیدر دیمسی کبی اولور
نعوذ بالله تعالی. و قرآن لیلهٔ قدرده نزول ایلدی. زیرا آیات قرآنیه

نوردرکه ظلماتی اولان شبهه مضلّه یی طرد و رفع ایدر. لیلهٔ قدرده ایسه
نور الانوارک تجلی خصوصیسی واردر. آنکچون قرآنک نوریله منوّر اولان قدره
ایرشمش اولور. و بر دخی دنیا و آخرتک ظلماتی یوزینی کورمز. و قرآندن هر کسک
نصیبی نه قدر ایسه آخرتده درجاتی دخی اول قدردر. پس درجات عالیه
استین قرآن عظیمک نظمنی معاهده و معناسنی معاقده ایدوب
اشارات و حقایقیله عمل ایدر. و اولی پست پایه قالور. و اقران آراسنده
تنزّل عظیم بولوب شرمسار اولور. نسأل الله تعالی ان یجعل القرآن ربیع
قلوبنا و جلاء احزاننا و قائدنا و سائقنا الی مقامات الابرار و المقربین

الباب التاسع فی الایمان بالرسل علماء دین و کبرای اهل یقین بیورمشلردرکه
نبی رسولدن اعمدر. زیرا نبی اودرکه یا ملک ایله ایحاء و یا قلبنه القا
و یا رؤیای صالحه ایله تنبیه اولنه. رسولک وحیی ایسه خاصدر.
الخاص نبی اودرکه حقدن خبر ویره و خلقی ارشاد ایلیه. اکر شریعت
جدیده سی اولورسه رسول دخی اولور. و بعضلر بیوردیلرکه هر رسولک
کندی نفسی حقنده احکامدن بر نسنیه مخصوص اولمیه اکا رسول دیرلر.
نبی دمزلر. و اکر مخصوص اولوب تبلیغ ایله دخی مأمور اولورسه
هم رسول و هم نبی دیرلر. پس هر رسول نبی و هر نبی دخی رسول
اولمز. و بعضیلر دیدیلرکه نبی بشره مخصوصدر و رسول اعمدر.

نتكم رسول الملائكه ديرلر ملائكهٔ اربعه وامثالنه ونبوت مكتسبه
دكلدر بلكه اختصاصيدر سلطنت كبي وولايت ايسه اكتسابيدر
وزارت كبي ولكن كامله كوره مرتبه ومقام نبوت حاصلدر واما
مرتبه سنك حصولندن كندي وغيري حقنده تشريع لازم كلمز
الحاصل اكر نبوت عين شرع ونصب احكام معناسنه اولورسه
اختصاصيدر واكر من غير تشريع حصول منزلت ايسه اكتسابيدر
زيرا في الحقيقه مرتبهٔ ولايتدركه انبيا اول مرتبه ده مقام نبوته
ترقي ايدرلر آنكچون بو مرتبه اهلنه نبي اطلاق اولنمز زيرا نبوت
تشريعي يهم ايدر نبوت تشريع ايسه نبوت عرفيدر وليكن ايسه نبوت
عرفيه اولمز بناءً على هذا لا نبي بعدي نك معناسي بندن صكره
نه نبي مشرع ونه نبي متابع يوقدر دمكدر والا مرتبهٔ انباء
عن الله باقيدركه صفت ورثه در بونك نظيري واردر نتكم
حديثده كلور اذا هلك كسرى فلا كسرى بعده واذا هلك قيصر
فلا قيصر بعده يعني كسري كه ملك فرس وقيصر كه ملك رومدر
بونلرك هلاكندن صكره بو اسملر منقطعدر مع هذا ملكلري قيد
وغيري اسمله تسميه اولنورلر پس بعد الرسول نبوت تشريعيه قالمجق
نبي اطلاقي قالمز وباقي ولايت اجتهاد اولوركه شرعده مستنبطدر

آنكچون شرعه مغاير دينلمز وكذلك اخذ عن الله واخذ عن الملك
باقي قالوركه بونلره نبوت دينلمز زيرا اخذ عن الله وجه خاصده
واخذ عن الملك اخذ عرفينك غيريدر وجهله دخي بو سببدن وليه
نبي اطلاق قايلين ضال ومضلدر واكر مذهبنه دعوت ايدرسه قتل
اولنور وابتدا نبوت روحانيه ايله متصف اولان روح محمديه در كه
اكا اصل الارواح وابو الآباء الروحانيه ديرلر آنكچون ديديلركه
الله تعالى خلق آراسنده رسلي ورسلده دخي رسول اللهي اختيار
ايلدي زيرا آنك مزاجي سائر امزجهٔ انسانيه كبي دكل ايدي بلكه
مزيد كمال وفرط اعتدال اقتضا ايتمكين آدم هنوز بين الماء والطين
وبين العلم والعين ايكن كندي نبوتني مشاهده ايتدي مع هذا
مولدات عنصريه ده هنوز متفرق الاجزا ايدي وعالم ارواحده
ايكن بالفعل نبي اولدي وجميع ارواح كمالي توحيده دعوت قلدي
سائر انبيا ايسه عين خارجيه كلوب شرائط نبوتي استكمالدن صكره
بالفعل انبيا اولديلر ورسول اللهه تجلي نور واقع اولوب عالم
ابداعده جلوه كرچين شهود اولدقلرنده ابتدا تكلم ايتدكلري كلمه
لا اله الا الله ايدي اول مقابلده الله تعالى دخي محمد رسول الله
دمكله تشريف قلدي وبو شهادت جميع امم اوزرينه لازم كلدي آنكچون

الله تعالى هر پيغمبردن عهد آلديكه اكر زماننده رسول الله ايرشورسه آكا
ايمان كتوروب تابع اوله وحديثده كلور لو كان اخي موسى حيا ما وسعه
الا اتباعي وابتداء نبوت جسمانيه ايله متصف اولان جسم آدميدركه
اصل الاجسام البشريه وابا الآباء الجسمانيه در وآدمك نبوتي ارضه
هبوطندن صكره در نتكم قرآنده فغوى لفظندن صكره ثم اجتباه
ربه وتاب عليه وهدى اكا دالدر بو معنايه كوره زلتي قبل النبوه
اولور وآباء رسالتك اولي حضرت نوحدر زيرا آنده اول كلنلر انبيا
ايدي رسل دكل ايدي مراد ايدن شريعتنه داخل اولورلردي اتمين دخول الله
مكلف اولمزدي ولكن دخولدن صكره رجوع اتسه وياخود داخل
اولميوب تكذيب ايلسه كافر اولورلردي واكر تكذيب ايتميوب توحيد واصول
شرايعه ورزنه قالورسه اول نبينك شريعتنه متابعت تمكيله
كافر اولمزدي زيرا نبي رسول كبي صاحب دعوت دكلدر ودعوت
بولنمدقجه دخول شريعت واجب اولمز نتكم ارباب اجتهاد كندي
مذهبلرنه متابعت وتقليده خلقي دعوت ايتديلر بلكه صكره كلنلر
كنديلرهيا التزام ايلديلر وشولكه قرآنده كلور وان من امة الا خلا
فيها نذير بو نذير رسالتده نص دكلدر بلكه هر امتده عالم بالله
وبامور الآخرة كمسه اولمغه دالدر بو امتك يجنده هر عصرده ورثه

رسول

رسول كبي زيرا حق تعالى بونلري انبيا منزله سنه تنزيل ايلدي نتكم
قرآن وحديث آني ناطقدر وحضرت ادريس بنيادن ايدي آنكيچون حقنده
كلور انه كان صديقا نبيا بناء على هذا استفتاح رسالت ايله حضرت
نوحدركه قومنه مرسلدر و ورثه نك دخي رسالتده في الجمله نصيبي
واردر آنكيچون معاذ بن جبل حضرتلرنه رسول رسول الله دنلدي
رسل عيسى دنلديكي كبي ولكن في الحقيقه اطلاق لغويدر الرسول
لو يقتل كبي مراد ايلچيدر ومحدثون رسل ايله محشور اولورلر زيرا
اسانيد متصله ايله روايت احاديث ممكله اهل تبليغ اولورلر وفقهاده
روايت حديث اولمسه عامه ناسله محشور اولوب عملري ايله انلردن
ممتاز اولورلر وكذلك عباد وزهاد عدم روايتلري تقديرينده
عامه ناسله محشور اولوب زهد وعبادتلري ايله آنلردن امتياز بولورلر
وبر كمسه كشف يوزندن رسول الله ايله صحبت ايدوب اخذ حديث
اتسه رسول ايله محشور اولور زيرا اصحابي حكمنده در واكر صحبت
مذكوره نومده واقع اولورسه درجه صحبته بالغ اولمز زيرا كشفله
نوم آراسنده فرق عظيم واردر وباب رابع ابراهيمدركه اسلام
وملت حنيفيه ده بزم بابامزدر نتكم قرآنده كلور قال اسلمت
لرب العالمين وينه كلور هو سماكم المسلمين وبيت شريف دخي آنك

یدیله درجۀ رکنا وزرنه قائم اولدیغی دیلک درجۀ مقدّمه سی کبی وشول
یرده که محمّد وآدم ونوح وابراهیم مقدّماً اولورلر نتیجه اولور ولد
نقدار ارفع اولیا اولمق کرکدر قیاس اولنه وهر عصرده عدد اوتاد
عدد انبیا قدردر که یوز یکرمی درت بیک وبلکه دخی زیاده در وهر
ولینک بر نبینک عملنده قدمی وزرنه درکه اکا وارثدر و وراثتی شرعیۀ
محمّدیّه ده منسوخ اولمین امورده کوره در وقدمی وزرنه درجۀ ملک
مقام ولایتدندر مقام نبوّتده دکلدر تحقیقی بودر که اولیانک ایکی
معراجی واردر بری شول معراجدر که آنده قلوب انبیا اوزرنه اولورلر
ولکن انبیا اولیا اولدقلری جهتدندر یوخسه اهل تشریع اولدقلری
جهتدن دکلدر وبری دخی شول معراجدر که آنده اقدام انبیا اوزرنه
اولورلر اصحاب شرایع اولدقلری جهتدن یوخسه قلوب انبیا اوزرنه
اولمزلر والّا آنلر دخی انبیا اولمق لازم کلوردی واکر بعض تعریف
الهی واقع اولوب مأخذ انبیادن اخذ ایتسه لر دخی بحکم المتابعة اخذ
ایدرلر پس معراج تشریع اوزرنه بر ولی بر نبینک قلبی اوزرنه
اولمز وزمان رسالتده کامل اولوب رسول اولوردی فامّا زمان انقطاع
رسالتده کامل اولوب وارث اولوردی ورسولک زماننده وارثه ظهور
اولمز زیرا وارث موروثعنه وفاتندن صکره اولوردی بر عصرده

ایکی

ایکی صدّیق اولمز دیدیکلری دخی بوراده ن اخذ اولنوردی پس زمان رسولده
اولان کامل کامل علی نبی ورسولدر اکا انعام دیرلر یوخسه میراث دکلدر وهر
زمانده کلن وارث متقدّمک وارثیدر متأخّرک دکلدر آنکچون بو امّتک
ورثه سی سائر امّتدن اکمل اولدیلر زیرا جمله دن متأخّر اولمغله جملیه
وارثلردر وعلم میراثی موروثعنهک فیض نورندندر وحق تعالینک
انبیایه نظر وفیضی سائرده تمام دکلدر آنکچون علم میراث اتمّ العلومدر
واصحاب فترانک علومی علم میراث دکلدر زیرا انبیایه اتباعلری یوقدر
بلکه ارواح ملکیّه دن تلقّی اولنان علملردر ویاخود نظر فکریلری مقداری
الله تعالینک فیضیدر پس آنلر هر نقدر اصحاب تصفیه ومجاهده وخلوت
اهلی اولسه لر مادامکه متّبع شریعت دکلدرلر آنلرده کشف الهی اولمز
وعملدری عمل انبیایه موافق اولمق مؤثّر دکلدر زیرا قصد اتّباع مشلردر
بونده اتباعک فائده سی معلوم اولدی آنکچون قرآنده کلور فبهداهم
اقتده ولیلۀ اسراده حضرت موسایه اللّی وقت نمازدن خصوص صنعنده مراجعت
وآنک قولیله عمل شرف اقتدا ومتابعتی بیان ایچوندر پس انبیایه علی الاطلاق
ایمان وهدالرینه اتّباع واجبدر مقصود شریعتلری منسوخ اولمزده
مقدّم نبوّتلرنه ایماندر زیرا خاتم النّبیینک ماعداسی حالا وبالفعل
نبوّت ایله متّصف دکلدرلر آنکچون بزم پیغمبریمز حالا رسول

وخاتم الانبیا دردیو ایمان کتورمک لازمدر حتی رسالتنه ایمان کتوروب
ولکن خاتمیتنی والی یوم القیام شریعتنک عدم منسوخیتنی بلمسه ایمانی
درست اولمز و برکمسه جمیع انبیایه ایمان کتوروب ولکن حضرت آدمک
نبوتنده متردد و پیغمبرمیدر کلمیدر بلمم دیسه کافر اولور زیرا خلافتی
منصوص و مجتبی اولدیغی مصرحدر اکرچه حضرت داووده اولان خطاب
مشافهه یا داود انا جعلناک خلیفة فی الارض آدم ایچون یوقدر
لکن کلوردر انی جاعل فی الارض خلیفة زیرا خلیفه دن مراد آدم
اولدیغی مقطوعدر بناء علی هذا اکرچه قرآنده مذکور اولان انبیانک
اسماسی ایله ضبط ایلیوب آنلره و آنلردن غیری نبوتی محقق اولوب
ولکن اسملری غیر مذکور و شانلری غیر مقصوص اولنلره جمله سنه نتکم
قرآنده کلور منهم من قصصنا علیک ومنهم من لم نقصص علیک ایمان
کتوردم دیه و اعتقادنی حفظ ایلیه زیرا خطرلرک محلدر حتی
نسبده بله کذبدن اجتناب ایلیه که کذب النسابون وارد اولمشدر و نسب
نبویه عدنانه وارنجه متفق علیه و آندن ما فوقی مختلف فیه در اکرچه
نسابلر آدمه دک سرد سلسله ایدرلر فاما مشتبهدر و رسول اللهک
حالا بالفعل نبوتیله اتصافنک سری بودرکه شریعتی باقیه در
زیرا آنده ایکی نور الهی واردرکه بری نور نبوت و بری نور شریعت مطهره در

آنکچون حالا قبرنده حیدر یعنی اکرچه حیات قبر حیات برزخیه در فاما حیات
حسیه یه زیاده قریبدرکه سایرلرده بو حالت متصور دکلدر بو دخی
اصلنده کمال اعتدال المزاج و توجهات تامه و تجلیات ذاتیه دندر
توجهات امتدن مراد صلوة و سلامدر که باعث حیات نبویه در نتکم آثارده
کلمشدر و نور ولایت باطن قطبه انتقال ایدوب جمیع اقطاب و اولیانک
انواری اول نورک پرتویدر و انتقالدن مفارقت دکلدر بلکه انعکاسدر
نور وجود الهی ماهیات کائناته منعکس اولدیغی کبی نظر ایله که شمسک
نوری قمره منعکسدر مع هذا نور مذکوره زوال و یا انتقاص کلمشدر
بوندندرکه برکمسه رسول اللهی منامنده حلیهٔ اصلیه سی اوزره
کورسه فی الحقیقه آنی کورمش اولور زیرا کورەنک خیالی کوزنه متصل
اولان نور جمال نبویدر و الا شریعتنه ناظردر و آنک نورنک
جمیع خیالاته اتصالی نور شمسک کائناته اتصالی کبیدر و بو
نوردرکه انسانده منزوع اولمدقجه عاصی اولمز زیرا آنک نزعیله
ظلمت طبیعتده قالور عاصی اولور حتی حال آدم دخی اکل شجرده
بویله در و آنک وارثلرینک صورتنده شیطان تمثل ایتمز زیرا بونلر
هادی اسمنه مظهرلردرکه مضل اسمی آنلره مداخله ایدەمز
ولکن شیطان صورت حقده تمثل ایدوب ادعاء ربوبیت ایلر

زیرا آصلندن حقّك صورت مخصوصه سی یوقدر پس مکر الهی قوابلنه
شیطانی یوزندن تکرهیدیوا اضلال حاصل اولوردر و اول کورینن آئینك
صورت هواسیدر ولهذا محمول اولدر نتکم قرآنده کلور افرأیت من اتخذ
الهه هواه و حق تعالی هادی و مضلّ اولدیغی قرآنده مذکوردر
و انبیا و اولیا که حق تعالی یی جمال صورتنده کورمشلردر حقّدر
زیرا آنلر مکردن معصوم و محفوظ اولدقلری جهتدن بعض تجلّیات
مثالیّه ایله مشرّف اولورلر و بو مرتبه یی انکار اتمك جهلدن معدوددر
زیرا بو معنا جمال ذاتك تنزّهنه شین ویرمز بلکه عالم صفاتده
کورنمز ویرر و کاه اولور که کورینن آئینك خاصّهٔ حالی صورتی
اولور و خلق عالمدن مراد اظهار تجلّیاتدر که عموماً و کرکه خصوصاً
و حدیث قدسیده کلور لولاك یا محمّد ما خلقت الکائنات و بعض
روایاتده لما خلقت الافلاك وارد اولمشدر تخصیص افلاکك معظم
اجرام اولدوغندندر و بر دخی افلاکدن مراد انواردر زیرا هر فلکك
بر جرم منیره محلّدر و انوار اجرام علویّه و سفلیّه یی مقتضیدر که
مهابط و مواقع اضوادر پس مراد عالم اکوانك مجموعیدر که متعلّق
خلقتدر و فقهانك کلام مزبوری منع ایدوب سائر انبیا و اصفیا
حقّنده شیئیلهم ایدر دیدکلری ضیق معرفتلرندندر زیرا لولاك

خطابی عبارة رسول اللهه و اشارة سائر انبیا و ورثه یه در پس
دیمك اولورکه لولاك یا محمّد و لولا الانوار المأخوذة منك
نحو آدم و نوح و ابراهیم الی آخرهم ما خلقت الکائنات زیرا بونلرك
جمله سی تعیّن واحد ایله تعیّن بولمشلر و صکره بری برلرندن بعض
فضائل ایله ممتاز اولمشلردر سؤال اولنورسه که جمیع حصّه مندن
نور نبوی و لیحق تأویل مذکورك فائده سی ندر جواب بودرکه انبیا
و اولیاده ظهور نور کمال بالفعلدر سائر الهیه بویله دکلدر
فامّا اولکه دلائل بیهقیده کلور و لولا محمّد ما خلقتك یا آدم
بو کلام آدمك وقت استغفارده بحقّ محمّد ان تغفرلی دیدیکندن
ناشیدر که محلّ استشفاعدن اولمشدر مع هذا مصرّح اولور که خلقتده
جانب جسمانیه راجعدر جعل طرف روحانیّته ناظر اولدیغی کبی
پس دیمك اولورکه سنك خلقتك مقدّمهٔ خلقت نبویّه در و سبب تقدیم
علوّ شأن مؤخّری اشعاردر زیرا ظهور کمال انسانی تدریجی و ظهور اکمل
ظهور کامل اوزرنه مبتنیدر تا که غیرلر اوزرنه فضل زائدی ظاهر اوله
اکرچه فی الحقیقه نور بردر فاعرف جدّاً و بونده شیئك نفسی اوزرنه
فضلی لازم کلمز زیرا تعیّناتده اختلاف اولدیغی مقرّردر و حق تعالی
اشیاده مراد اتدیکی تعظیمه محلّ ایدر شمس و قمر و لیل و نهار و تین

وزیتون وامثالنه قسم ایله تعظیم ایتدیککی تحقیرک لزومی عبادتده
صدورینه کوره در؛ نظر ایله رسول اللهک کمال ادبنه که انا سید ولد
آدم بیوردی؛ انا سید الانبیا دمدی؛ مع هذا سید الناس دائما در؛ وولد
آدم عرفده نوع انسانیده مستعملدر؛ الحاصل اول الانبیا آدم وآخری محمد
علیهم السلامدر؛ ورسول اللهک اولاد ذکوری تعیش اتمدیکی تشریفادر
زیرا علم حقده خاتم النبیین اولدیغی سابقدر؛ وخضر والیاس آنک
امت ظاهرهسنده وآدمدن زمان بعثته کلنجه امت باطنهسندندرکه
حکماً امتدرلر؛ وعیسی آخر زمانده نزول ایدوب ولایت کبرای عامه
آنکله ختم اولنجقدر؛ وبونده تشریف محمدی واردر؛ زیرا حق تعالی
هر امتده اولان ولایتی رسول اللهه تابع اولان رسول ایله ختم ایلدیکه
عیسادر؛ وتابعیتی نزولندن صکره ظاهر اولور؛ زیرا شرع نبوی
ایله حکم وعمل ایدر؛ وتغییر ایتدیکی احکام نسخی زماننه منوط اولان
امورددر؛ یوخسه مشرّع اولدیغی جهتدن تجدید شرع ایتمک قبیلندن
دکلدر؛ وعیسی قبل النزول امت ظاهرهدن عدّ اولنمز؛ زیرا سماده در
خضر والیاس ایسه ارضده در؛ ورسول اللهه ایمانده اسمنی بیلمک
شرطدر؛ پدرنک وجدّنک اسملرینی بیلمک شرط دکلدر؛ ولا اله الا الله
محمد رسول الله دیین کمسه آنک اسلام اولدوغن بیلسه مسلم اولور؛

کرکی کلماتنک معناسنی بیلسون وکرک بیلمسون؛ وبلاد اسلامیهده اولان
یهود ونصاری کلمهٔ شهادتدن صکره یهودیت ونصرانیت وسائر ادیان
باطلهدن تبرّی ایتدیرملیدر؛ زیرا جائزدرکه مرادی مؤمنلره کوره
بویله درر دیمک اوله؛ وجماعت ایله نماز قلمق دخی دلیل اسلامدن
منفرد دکل؛ زیرا هیئت جماعتک شریعت نبویهیه اختصاصی واردر
سؤال اولنورسه که یا مریم اقنتی لربک واسجدی وارکعی مع الراکعین
آیتی شریعت عیسویده هیئت جماعته دلالت ایدر؛ جواب بودرکه آیت مذکوره
جماعت ایله نماز خصوصنده قطعی دکلدر؛ زیرا بعض علما رکوعی خضوع
معناسنه؛ ویاخود مطلق صلوته حمل ایتمشلردر؛ معیّتده ایسه هیئت
جماعت مقطوع دکلدر؛ بلکه مقصود اهل صلوتده اولمغه امردر
نظیری واسلمت مع سلیمانده اولان معیتدر؛ زیرا مقصود اسلامده
سلیمانه تابعیتی بیان دکلدر؛ کرچه مؤخر اولسون؛ وعند الشافعی اقرار
لسانی بولنمدقجه هیئت عمله اعتبار اولنمز؛ زیرا حدیثده کلور؛ امرت
ان اقاتل الناس حتی یقولوا لا اله الا الله یعنی لسان مترجم جناندر؛ واولغله
اصل ایمان اقرار ایله مقرّر اولمجق عمل ظاهر معتبر اولمز؛ بو فقیرک فهم
ایتدیکی بودرکه مقاتلهنک قول مذکور ایله مغیّا اولدیغی غالبه بنادر
خصوصا که صدر اولده شرکک شیوعی وار ایدی؛ پس اکا کوره قول

مذكوردر لوبداية حنفيه كلومنك اوله اعتبار هيأت اختصاصاً بناءً
والوصلوتك ايمانه دلالتي دون اولو قراردن واطفال ناس ايمان وكفرده
ابوينه تابعدر ولكن كفاردن سبي اولنان طفل كه هنوز عقل وتمييزي
اولمسه وفات ايتدكده نمازي قيلنور زيرا مالكنه تابعدر نتكم قبل القسمه
وفات ايلسه ابوينه تابعدر وطفل طفلدن مأخوذدر كه صباحلرده و
كيجه لرده يغاچه ديكلريدر ويللر ورشته نسبتله ضعيفي ولطافتله طفل
دنلدي پس طفل ضعفنه بناءً مرحومه تابع ايسه مرحوم ومغضوبه
تابع ايسه مغضوبدر هيزمكه خرده لري احتراقده كبارنه تابع
اولديغي كبي ولكن مغضوبيتنك كيفيتي وسري مسكوت عنه در
ويا خود يوم حشرده آنلره نبي بعث ودعوتي قبولي وزنه درنكه
قبول ايتمين مجوع ومغضوب اوله والعلم عند الله الخبير وبو ذمي
سبّ نبي ايلسه عند الامام قتل اولنمز ولكن علماء متأخرين قتل اولنور
وهو الحق كما في كتاب السير من الذخيرة وكبار اهل الله مشاهده بيوردلركه
جميع شرايع مرسلين مبناسي شهود ثنويتدر وزنه دركه رب ايله
عبدك اثبات يعني وجود واجب ايله وجود ممكني فرق ايدر تاكه خطاب
وتكليف صحيح اوله ومعجزات انبيا رفع انكار وتأييد دعوي ايچوندر كه
وهو معكم ده اولان معناي معيت بودر وكرامات كونيه دخي معجزاته

لوحقه دن فهم محقق اهلي ويا معتقد مصدق يانندن كرامات علميه
دخي بويله در مكركه ظواهره مخالف اوله وهيچ بر وجه ايله تأويل
وتوفيقي ممكن اولميه بو صورتده كرامات علميه دن خارج اولور و
بشارت انبيا عمل مشروعه متعلقه دركه بركمسه شو عملي اشلرسه حق تعالى
آني جنته ادخال ويا درجاتن ويرر ويا خود نار جحيمدن نجات ايدر ديمك آنلره
مخصوصدر وليه بو مرتبه يوقدر بلكه كشف الهي يوزندن بركمسه نك
سعادت ويا شقاوتني تعيين ايتمك واردركه شو آدم سعادت ايله
ويا فلان كمسه شقاوت ايله مختوم اولور ديرلر وآخر ديكلري كبي اولور
بو معنادن اوتوري وضع حديثدن منع اولنديلر زيرا مراتب ثواب
وعقابي شارعدن غيري كمسه بلمز ترغيب وترهيب ايچون وضع ايتدم
دمك بالاتفاق باطلدر پس سالكك خلوتده فكرهيدن جهتنده تعييناتي تعيين
الهي قبيلندندر وبس مقام تصديقي استمديلر مع هذا تصديق
اوزرنه معين ايدي زيرا بلديلركه اظهار رجحت مبالغه لري مصر
اولندركه ويا سحر وشعبده دردينكه هلاكنه سببدر پس آنلره شفقت
ايدوب محل عذر آليقو ديلر وكاملدر دخي بو طريقه سلوك ايتديلر
حتي شيخ اكبركه قيامته دكين كله جك اقطابي تعيين ايدردم ولكن
ناسه شفقةً ستر ايتدم ديدكلري بو قبيلدندر زيرا خلقك علمي

تعلّق ايتدكلري صكره انكارلري سببي هلاك اولدلر وبوندن فهم اولندي كه
كرامت كونيّه ده مبالغه ايتمك دخي يوقدر بلكه بالكلّيه ترك تصرّف
ايتمك درجهٔ اكمليّتدر ومتابعت عبوديّتدن اقوادر بو جهتدندر كه
شرع منزلدن غيري وجهله تعيين ورع ايتمك منكردر زيرا خلقي
حرجه ايقاعدر اكرچه اكامل ناسك اقوال وافعالي معتقدلر ايسه
شرع ويا قانون طريقتدن فا فهم وبوندن فهم اولنوركه اليوم اكملت لكم
دينكم وفقيهه دينده زياده لك روا اولميجق دنيا خصوصنده بطريق
الاولى كيدر انكچون اخصّ ناس مورد دينيّه نك اقلّي ايله اكتفا ايلديلر
حتّى رسول اللهه زينت دنيا حرام اولدي زيرا مظهر اسم رحماندر
بو اسمك حكمي ايسه ابديدر زينت ايسه منقضيه در پس باقي اسيتين فانيدن
اعراض ايدر بو سببدندر كه ازواج مطهّره زينت دنيايي قبول ايتمديلر
نتكم ان كنتنّ تردن الحيوة الدّنيا وزينتها آيتنده مبيّندر و رسول
اللهك ابو البشر ووزرنه فضلي ايكي وجهله در بري آدمك خاتوني
حوّا آدمك خطاسنه معينه اولدي رسول اللهك ازواجي ايسه
طاعته ظهيره اولديلر بري دخي آدمك شيطاني سلام قبول
رسول اللهك قريني ايسه مسلم حقيقي اولدي زيرا شياطينك
مؤمنلرنه جن ومتمرّدلرنه شيطان ديرلر بني آدمك شقي وسعيدي

كبي سئوال

كبي سئوال اولنورسه قرين رسول مؤمن اولمجق ابليس آني عزل ايدوب
يرنه برغيري شقي ومتمرّد نصب ايتمكه قادر دكلميدر جواب بودركه ممكن
اولسه ابليس كندي بنفسه قرين اولوردي فامّا رسول الله معصوم
اولديغي جهتدن حق تعالي آنك يانندن شياطيني مطلقا طرد وابعاد
ايدوب ملك وجن مؤمني ابقا ايلمشدر وبو معنا آندركه نشأه لرندن اصلو
اثر غضب وقهر وجلال اولميوب رحمت محضه ولطف وجمال صرف
اولدقلرنه دليلدر ويوم قيامتده نفسلرندن اعراض وامّته اقبال الله
امّتي امّتي بيورمقلري دخي مدّعايه بوره شاهد عدلدر وديديلركه
انسان برقوم آراسنده بولنسه كه آنلره نبي ورسول بعث اولنمش اولمسه
اول كمسه نه ملك ونه شيطان مقترن اولمز بلكه بحكم الطّبع متصرّف
اولنوب قالور واكر بعث اولنمش ايسه حين ولادتنده بري برملك و
برشيطان اكا قرين اولوركه هر برينك برلمّه سي واردر وبو ايكي
قرينك ملازمتي بالغ مكلّف اولدقدنصكره دكلدر بلكه ابوينك
ويا خود ابوين حكمنده اولنلرك مرتبه لري جهتندندر پس قرين ولو
شيطانك اول مولودي همزي واردركه مولودك سبب بكاسي
ويا خود لعبله برنسنه يي باعث فسادي اولوب مولودك اول حركت
وفعلنا ملوبمي غيره كوره ضجرت وتسخّط وكراهت ايرات ايلدوب غيه

اولیوزدن آثم اولوردر و ملکک سببی صحّت و باعث خیر اولوب بو جهتدن نفس
غیرده اثارهٔ خیر ایدر و الّا و صبیّ صغیر ایچون بلوغه دک حرکت نفسیّه
و ربانیّه یوقدر و موت حالنده سکرات صبیانه دخی بوکا قیاس اولنه زیرا
او حالده حاضر اولنلره تربیه و تنبیه الهی واردر مع هذا مقتضای
بشریّت اوجاع و آلام ایله ابتلادر صغیره و لسوء کبیره و لسوء نبیه و لسوء ولیه و لسوء
پس حکم ظاهرده کمال باطنک تأثیری یوقدر مگرکه ارادت الهیّه تعلّق ایلیه
بعض مجاذبه اولدیغی کبی و رسول الله صورت قرآن عظیم اولغله دنیادن
مفقود اولمدی پس قرآنه نظر ایتمکله رسول اللّهه نظر ایتمک بیننده فرق
قالمز و هر ممکن خلقی قرآن اولوب لیل طبیعت و ظلمت هیکلده صور
اعمال نورانیّه انشا ایدرسه اول کمسه رسول اللّهی قبرنده بعث و تمثیل اولنور
زیرا شریعت و سنن حسنه‌سنی احیا ایتمک آنی احیا حکمنده در و آنی احیا
جمیع ناسی احیادر زیرا مجموعهٔ عالم و نسخهٔ کبرادر و بر کمسه قرآنی
جمیع روایاتی ایله استظهار ایلسه حفظاً و علماً و عملاً اول کمسه
امانت کبرایه اهل اولوب صورت الهیّه اوزرنده ظاهر اولور و عمل قیدنده
فهم اولنیکه هر حافظ و عالم شرف مذکوره نائل اولمز و صورت عمل
دخی کفایت ایتمیوب فجور معنویه‌دن حذر لازمدر و فجور معنویه‌دن مراد
الحاد و ارباب حقایقه سوء ظن و امثالیدر و عندیّات ایله تخطئه

دخی کا

دخی کا محققدر و قرآنده کلور لتحکم بین الناس بما اراک الله یعنی
وحیله حکم ایله رأی ایله حکم ایتمه دیو امر ایلدی زیرا دین وضع الهیدر
رأی ایله دگلدر آنکچون عایشه و حفصه قصّه‌سنده عسلی کندی اوزرینه
رأیی ایله تحریم ایلدکده عتاب الهی وارد اولوب نحله یمین ایله امر ایلدی و
لکن بعض احادیثده انبیا ایچون وحی الهی اولمیان مواضعده جواز اجتهاده دلالت
قول وارددر جواب بودر که کلام نصّ وارد اولمیان موضعده رأیک بطلاننده در
مطلقا دگل آنکچون مشاوره مسنونه اولدی و وحی جلی ولیّه یرده
وحی خفی دخی کافیدر و ملائکه‌نک قلوب انبیایه نزولی احکام و شرایع ایله
و قلوب اولیایه القاسی علوم و اخبار ایله در زیرا اولیاده حکم جدید
اولمز و بعض حالاتده نزوللری اولیانک انبیایه فی الجمله مشارکتی واردر
و بو مقوله مشارکتده ولی نبی اولمق لازم گلمز حالت اخذده حسدن
منسلخ اولمق کبی و بو حالتده نزول قلبی و خطاب اجمالی دیرلر که آنده
مزاج متأثّر و صورت متغیّر اولور زیرا نور الهی ظلمت طبیعیتی قهر ایدر
آنکچون بو مقوله حالتده رسول الله بر ثوب ایله تسجیه اولنوردی تا که تغیّر
مزاج طبیعیسنه کمسه نظر ایلمیه بورادن ذکر که بعض اهل طریقک تمامه
رساله کتوررلر الحاصل خارجدن القاده لذّت و سهولت و داخلدن
القاده شدّت و صعوبت واردر زیرا عادت انسان عالم حسدن اخذ

اتمکدرکه آنکله مزید انسی واردر چونکه ملک آنی عالم روحه نقل ایلیه که
عالم طبیعتک فوقندەدر اول جرم عادتنه خروجله تغیّر وشدّت
حاصل اولوردی وحضرت موسی یه طورده مقام کلامده تغیّر کلدیکی
خطاب الهی قلبه متوجّه اولمیوب بلکه سمع وبصر وفواده تلقّی اتمسی
سببیله ایدی بو جهتدن رسول الله اوزرینه رجانی لازم کلمدی وهر
رسولک رسالته متعلّق اولان علمی امّتنک محتاج اولدیغی مقداریدر
وولایته متعلّق اولان علمی نا محصوردر زیرا شریعت عملدر وعملده توسّع
باعث حرجدر علم ایسه نقدار کثیر اولسه غذای روحدر وروح
محیط ملکوتدر که فی الحقیقه ما لا نهایه در ورسلدن اولوا العزم اولنلر
کما ندر ندر اوتوری سیفله مأمور اولدیلر زیرا اوزرلرنه ضعف حقیقی
غالب اولمغله صورت ایله مقاتله ایدرلردی اکر معنا ایله مقاتله ایتسلر
هر بری صد هزار ملک یرینه قائم اولورلردی ملک ایسه قوتده عمدر
وهمم اتباع دخی آنلره منضم ایدی اکرچه اکثر اتباع اولهمتک تأثیرن بیلمزلردی
بونده ظاهر اولورکه جهاد ایچون خروج ایدن ملوک وسرایایه توجّه قلوب
واتّفاق بین النّاس لازمدر وخلوی فی سبیل نهزامدر اکرچه رؤسای
اعصار بو معناده بیخبرلردر واولوا العزم اولمینلر تبلیغ ایله اکتفا
ایتدیلر زیرا عزمده ضعفلری وار ایدیکه ضعف معرفتلردر وعملری

عالم

۸۸

علم واحد اولمش ایدیکه بو مقوله علم آنلره مخصوصدر پس بورده
ضعف معرفت عوامّ فهم ایتدیکی دکلدر آنکچون بعض قوی یا ضعیف
وبعض ضعفا قوی اولوردی وجنید بغدادی دمشدرکه یقین
سببیله چوق کمسه لر صوا اوزرنده یوریدیلر ویقینده آنلردن
افضل اولانلر نیجه لر عطشدن هلاک اولدیلر وعارفلر دیدیلرکه وجود
جمله سی کلمات الله وواردات رسل اللهدر وهر ناطقک نطقی علم الهی
وسرّ ربانیدر ولکن فهم لازمدرکه تفاضل آنکله در وعلماء رسوم
فرقان اطلاق اولنان کلام معیّن ومحمّد تسمیه اولنان رسول معیّن اوزرنه
اقتصار ایلدیلر وعارفلر تعمیم ایتدیلر پس یا ایّها الّذین آمنوا استجیبوا
لله وللرّسول ده اولان لام آنلرک قتنده جنس وشمول ایچوندر عهد
واختصاص ایچون دکلدر الحاصل جمله عالم عارفی یانندە رسول من اللهدر
رسول ایسه حقدن رحمت ایله مبعوث اولسه دخی طینده رحمت
واردر زیرا رحمت هر نسنه یه واسعه در واثرده کلورکه اکرموا الضیف
ولو کان کافرا بعض عرفاء بورده کافری بطریق الاشارة نفس وهمه
حمل ایتمشلردر زیرا مهما کبی نزول ایدن کرکسه کافر کبی شر وکریه اولسون
وقرآنده کلوردی لا نفرق بین احد من رسله یعنی حق تعالی طرفندن
وارد اولان حلو ومرّک جمله سن قبول ایتمک کرکدر زیرا مرّ ایچنده دخی

حلو واردر و دمشلردر که امت احمدیه و ملت محمدیه نك غایة عمری
یتمش سنه در اکر زیاده اولورسه آدمدن خالد بن سنانه کلنجه مبعوث اولان
انبیادن بونه وارنج اولور و آنك عمری قدار عمر بولور پس یتمشدن
و آلتمشله یتمش میاننده وفات ایلین ایچون اختصاص محمدی واردر
و ما فوقنده وفات ایلین شرع مشترکده مقبوض اولور زیرا بعد الاختصاص
اشتراك دخی حصوله کلور حضرت شیخ اکبر کبی که ختم الاولیا
و سر خاتم الانبیا ایکن سن شریفلری سکسانه قریب اولدقده وداع عالم
فانی قلدیلر و بو فقیر حقیقیه بعض خطابات الهیه ده کلمشدر که رسول
اللهك صدیقیتنده سنك دخی بو قدر سن شریفلری آلتمش اوچ
اولمق شرعه ناظردر انتهی پس بوندن اجتهاده ترغیب و تسویفه
تحذیر و سنله اعتزارده تنفیر واردر زیرا لازم اولان کمال مطلقدر
سن دکلدر و امام شافعی اللی درت یاشنده وفات ایتدی مع هذا اوتاد
اربعه ده ایدیکی اتفاقیدر و رؤساء طریقتدن سهل بن عبد الله التستری
آلتی یاشنده ایکن عالم غیبدن واردات الهیه توارد ایتمکه باشلدی اشته
کیمی تدریج ایله بولدی و کیمی چوق کیدوب بولمادی و کمنه دخی قپو آچلدی
و لکل بتقدیر العزیز العلیم و اولیادن بر طایفه واردرکه آنلر
انبیاء الاولیا دیرلر اکرچه اولیا اوزرنه انبیا اطلاقی ممنوعدر

زیرا نبوت

زیرا نبوت تشریعیه بی ابهام ایدی آنلرك ایسه نشانلری بودرکه صورت
جبرائیلیه نك صورت محمدیه اوزرنه القاسنی مشاهده و استماع
ایدرلر یعنی عالم انسلاخده والا معتبر کلدر و انسلاخ قیود حسیه
مطلقه و حکم طبیعتدن خروجدر بونك دخی مراتبی واردر زیرا
ابتدا احکام قیود حسیه دن انسلاخ بعده احکام قیود مثالیه دن
بعده احکام قیود روحانیه دن بعده احکام قیود معنویه دن
خروجدر و بو اخیرك ارباجی اقل قلیلدر و بالکلیه رفع احکام
قیود ایتمك محالدر زیرا جناب حقه مختصدر انسان و سائر الهیه
هر نقدر ملکیت و روحانیت بولسه لر ینه حجاب نورانیه دن خالی دکلدر
و آخرده عناصری تلطف ایتدیکی صورتده دخی حجاب اکوان باقیدر
زیرا مرآت الخضر ترددر و بلو مرآت رائی و مرئی تصور اولنمز و نبینك
ولایتی نبوتی ایله محتجبدر و ولینك ولایتی بشریتی ایله محتجب
اولدیغی کبی زیرا نبوت و بشریت هر بری جانب خلقه ناظردر
و خلق حقه پرده در لیل نهاره پرده اولدیغی کبی نسئال الله
سبحانه ان یکشف عنا غطائنا بلطفه و کرمه و یخصنا فی
مقام الکثیب باخص نعمه انه ذو الفضل و النوال ما العباده
من دونه **الباب العاشر فی الایماء بالیوم الآخر** یوم آخر بعد

بعد الموتدن آخر دنلدي زيرا آندن صكره يوم يوقدر بلكه شمس وقمر
ونجومك ارتفاعيله يوم اعتباري مرتفع اولور واهل جنت نور جمال
واهل جهنم نار جلوله قالورلر و قرآنده كلور ولتنظر نفس
ما قدمت لغد كويا دنيا وآخرت متعاقب ومتلاصق ايكي كوندركه
دنياده يوم وآخرتده غد ايله تعبير اولنمشدر پس دنيانك آخرته دنوسي
يومك غده دنوسي كبي اولدي وزمان حسبيله يوم وغد دنلديكي كبي
قرار جهتيله دخي دار دنيا و دار الآخرت دنلدي وبعض كبار محققين
بيوردي يركه فلك اعظمك حركتنده اللي درت بيك سنه مرور ايتدكدن صكره
الله تعالى دار دنيايي خلق ايدوب آنكچون امر معلوم قلدي ونوع انساني
دور فيكه دوسنبله دن جمع آخرتده برجمعه ايلديكه يدي بيك ييلدر
وفلك مزبورك مدت حركتي آلتمش اوچ بيك سنه صكره دار آخرتي خلق
ايلديكه جنت ونار در پس خلق دنيا ايله خلق آخرتك ما بيني
اعوام دنياده طقوز بيك سنه اولدي آنكچون آخرت دنلدي زيرا خلق
دنيادن متأخردر نتكم دنيايه اولى دنلدي خلقي آخرتدن اول اولغله
وآخرتك ايچون مدت معلومه قوميوب لا الى نهايه قلدي وبعض
عارفين بيوردي يركه آخرت لفظنده اولان تا عارضه ولاحقه در
آصلي آخر دركه الله تعالىدر زيرا عروج عبادك نهايتيدر خصوصا كه

قيامت كبري فرعي اصله وكثرتي وحدته وتفصيلي اجماله رجوع ايچوندر
ويوم قيامته يوم معراج دنلديكه اللي بيك سنه دن عبارتدر و
اللي بيكه تخصيص اللي عدد موقفي ايچوندركه هر بر موقفده امور
ديني وشعب ايماندن برنسنه سئوال اولنسه كركدر وبو مقامك علي وجه الترتيب
تفصيلي بودركه انسان ديدكلري اوچ نسنه نك مجموعندن عبارتدر بري
جسم طبيعي وبري نفس حيوانيه وبري روح مجرددركه مدبر هيكلدر
وهر فعلكه انساندن صادر اولور بو اوچ نسنه دن هر برينك اول
فعلك وجودنده مدخل ونصيبي واردر وقبل الكمال بو اموره
ثلثه دن عبارت اولان انسانه انسان حيواني ديرلر زيرا حيوانيتي اوزرينه
غالبدر وبعد الكمال انسان حقيقي ديرلركه انسان حيوانينك اكا نسبتي
ميتك ذي روحه نسبتي كبيدر يعني ميت صورت وحي معنادر و
عالمك قيامي صورتله دكل بلكه معنا ايله در آنكچون ديديلر شول
انسانكه تكميل نشئه ايدوب مراتب ومقاماتده غاية الغاياته ايرشمشدر
سبب قيام سماواتدر يعني عماد معنوي چرخ برين در وآنك ذكري
الله الله دركه مقصود ذكر متصل ومكرردر وبو ذكر اهلي منقرض و منقطع
اولدقده انها واهيه سري ظاهر اولور قيامت قوپر وسموات وجه
ارضه واقعه وساقطه اولور نتكم قبل الانقراض انّ الله يمسك السموات

والارض ان تزولا مفهومي قدرتنه ممسوكه ومعلقه ايدي بو جهتدن كه
انسان كاملك براسمنه دخي بر ديار دير لر معناسي سموات ودار آنكله
ممسوكه در ديمكدر پس سموات ودار ايچنده اولنلرك بقاسي دخي آنك
بقاسنه منوطدر بو معنادندر كه الانسان الكامل غذاء الكائنات ديرلر
يعني مغتذي غذا ايله بقا بولديغي كبي كائنات دخي انسان كامل ايله بقا بولور
وشول كمسه كه انسان حقيقي اولمق صددندن در غذاء روحانينك
قدر وقيمتني بيلور آنكچون وقتني كسب معاش صوريه حصر ايتمز
بلكه غذاء مذكوري جلبه سعي ايلر بو سببدن انسان كامل صحبتنه
ملازمت قيلماينه سنه طفيل اولور وشولكه انسان حيوانيدر ابناء
جنسنه متصل اولمغله اسراف عمر ايدر وخسارت بولور وبو مقوله لر كه
التزام اذي وجفا ايله انسان كاملي آزرده دل ايدر دنيا وآخرتده ملعون اولور
زيرا ورثه انبيا اولنلر انبيا حكمنده در وقرآنده كلمشدر ان الذين
يؤذون الله ورسوله لعنهم الله في الدنيا والآخرة دنياده ملعون
اولدقلري كفر وضلال اوزره قالوب اسباب ايمان وهدايته مقارنتدن
محروميتلريدر وآخرتده ملعونيتلري ايمانلري تقديري اوزرنه
درجات مقربيندن دور وعدم ايمان صورتنده دار القطيعه ده
ساحت عز وصلدن ابدي مهجور اولدقلريدر وشمسك مشرقدن

طلوعي

طلوعي انسان كاملك روح اضافيسنك بقا واشراقي صورتيدر انتكم آخر
زماندن مغربدن طلوعي روح مزبورك انقطاع ضوئي وروح حيوانينك
ظهور واستيلاسي شكليدر آنكچون مظلم طوغوب خلفنه دونر زيرا
زمان ادباردر كه نور تجلينك احتجابي وقتيدر الحاصل نور تجلي حجب
مراتب سما وصفات وحقايق الهيه وكونيه نك ظهوري اقتضا ايتمشيدي
وعالمك بقا وحياتي اول نور وظهور له ايدي پس اول نور مقام جمع
احديه عودت ايدوب لباس وحدت ايله مكتسبي اولسه كركدر قطره نك
دريايه وصولنده لباس بحر ايله تلبسي كبي وبو استتاره فناء عالم
ديرلر يعني عالم صورةً فنا بولور يوخسه علماً فنا بولمز زيرا مرتسم
علمدر علمي بما كان عليه باقيدر وبو فنادنصكره حشر اولور سئوال الدو
بو قدر انكشاف وانبساطدنصكره سر احتجاب وانقباض ندر جواب
تجلي اول ايله كه مجمل مفصل اولمشيدي بو احتجاب ايله تكرار مقام احديت
جمعه وارلوب مفصل مجمل اولور پس اول عين آخر وباطن عين ظاهر
اولديغي كبي آخر دخي عين اول وظاهر عين باطن اولوب كمال قدرت
الهيه ظهور ايدر مع هذا بالاده مرموز اولنديغي اوزره مجلي دن
مقصود الهي كمال انسانينك حصولي ايدي بو معنا ايسه بين النشأتين
وجود بولوب بقايه حاجت قالمدي بوندندر كه انسان كامل نشئه سني

تكميلدن صكره غالبا بين الستين والسبعين دنيادن انتقال اوزرينه در
زيرا بقايه ضرورت يوقدر مكركه حكمت الهيّه اوزرينه مبني اولوب حيات
باقيهٔ طيبه ايله برمدّت دخي معمّر وكيمي سكسان وطقسان ويوزه وكيمي عمر
طبيعي غايتنه بالغ اولور و قطب طويل العمر اولور ديدكلري معناي
مذكوره راجعدر واجل ايكيدر نتكم قرآنده كلور ثمّ قضي اجلاً
واجل مسمّي عنده اجل اوّلدن مراد عمر جسمانيدر كه تناهيدر كه نشئهٔ اولي‌ده
يعني دنياده اولور عمردر قليل اولسون كثير اولسون واجل ثاني عند اهل
التفسير اجل قيامت كبرادر وعند ارباب الحقايق نشئهٔ اخيره‌ده يعني
آخرتده اهل جنّت واهل ناره كوره اولور عمر روحانيدر غير متناهيدر كه
اني حق تعالي بيلور يعني حق بيلور كه اول اجلك نهايتي يوقدر و
احكام تجلّينك ظهوري الي يوم القيام تعاقب وتناسب اوزرينه اولدقندنك
سرّي بودركه قرن صورك اسفلي سائر قرونه مخالف ضيقدر پس
توسيع زمانه احتياج بوراده در فامّا بو معنا آدمه والي يوم القيام
اولورنه كوره‌در حق تعالي‌يه نسبت ايله ايسه تجلّيء احدي ووجود
احاطيده زمان ومكان وتعاقب ولمز نتكم بيورر وما امرنا الا كلمح
بالبصر يعني امر الهينك انبساطي زمانه منوط اولمق امركده في نفس
الامر انبساطي وزمانه توقّفي قضا اتمز زيرا حق تعالي قيوددن مطلقدر

تعيّنات

تعيّنات ايسه مقيّددر نظر ايتكه انسان افضل الموجودات ايكن كمالي تدريجيدر
يعني كمالنك قوّتدن فعله خروجي فرق سنيه وبلكه دخي زياده‌يه موقوفدر
پس نفس كمالكه نفسنده مستجمع ومختفيدر ظهوري زمان كثيره محتاجدر
زيرا حجبك كثرتي واردر نتكم منازل بعيده‌يه وصولده قطع
مسافات كثيره لازمدر وشو لكه خطوتان وقد وصلت دمشلردر
اعتباريدر يعني ماسوادن اعراض تمامك برخطوه وحقّه اقبال دخي
برخطوه كبيدر مع هذا اوزتاده خطوات كثيره واردر و مشلردركه
خلوفت آدم منبسطه دكل ايدي زيرا اولوقتده نوع انسانينك قلّتي
واريدي آنكچون نوح اوّل الرّسل اولدي زمان داووده كلدكده انبساط
تام ظهور ايتمكله خلوفتي منصوص عليها اولوب عدد اسماء حسني
قدر رخاتون آلدي اسم ذاتله ظهوره طمع ايتدكده مثل نعجه ضرب
اولندي نتكم قرآنده مبيّندر صكره اوغلي سليمان ملكده پدرينه وارث
ومرتبهٔ صفاتده زياده‌يه مالك اولمغله تمام ملكله دعا ايليوب
ربّ هب لي ملكا لا ينبغي لاحد من بعدي ديدي آندن صكره امر وجود
ظهوردن بطونه رجوع ايدوب قيامته دك تحجير واقع اولدي
الحاصل هر نبينك آخردن امتيازي تجلّيات تحقّقك اسم مخصوص
بوزنده غلبهٔ ظهوريله در واول نبي وامّتي اول اسمك حقايق وداقايقنه

مظهرلردر وهر امّتك بر مهديسي ظهور ايدوب اول نبينك شريعتني اَيله حكم
اتديكي كبي بر دجّال دخي بروز ايدوب آنك خلافنه طوتردي تا اول
اسمك حكمي ولنجه صكره ينه بو اسلوب اوزره اسم آخر و بر نبي مبعوث اولوب
ظهور ايلردي وهر اسمك آخرنده فتن دجاليّه ايله عهد
واحكام متبدّل اولوردي بو جهتدن صكره كلن اسمك مظهرني
تكذيب ايدرلردي تا كه مظهر اسم اعظم اولان حضرت رسول اكرمك
خيمه زن وجود و رايات فراز شهود اولدي وآنلر دخي امّتندن
مهديلر و دجّاللر ظهور ايدوب مرافعات و مقارعات چوغالدي و
نبوّتي ايله بسط مذكور تمام اولوب نهايت بدايته رجوع اتمكله بدا
ايلديكه نبوّت روحانيهٔ مقدّمه درنتكم بيوررلر كنت نبيّا وآدم
بين الماء والطّين وهجرتك يدي سنه سندن صكره اسم باطنك حكمي
غالب ولوب هر كمال بطونه كتدي وبيكدن صكره خلقك ايشي بتدي
زيرا الف كه حدّ فاصلدر اشراط كبرايه مفتاح اولدي ويوز يكرمي
يدي تاريخنده دور عدل بالكليّه اختتام بولدي واصحاب مراتبك
فقط رتبه لري قالدي وقرآنده كلوبدر واتّقوا يوما ترجعون
فيه الي الله بو رجع ورد محجوبلرك وهملرنه كوره در والّا معيّت
حقّله متّصف اولان كمسنه نرده دن نرده يه رجوع ايدر مكر كه بر
حقيقتدن

حقيقتدن حقيقت اخرايه رجوع ايليه كه رجوع اعتباريدر وعالمك
طلب حقدن غايتي حقدر كه منتها در وحقّك غايتي خلقدر
زيرا حقّك غايتي مرتبه در ومرتبه آنك الوهيّتيدر كه بالذّات مألوه
طلب ايدر وفي الحقيقه غايت وبدايت اودر آنكچون رجوع دنلدي
زيرا رجوع خروج مقدّمه اولور جميع كائناتي يسه وجوده
حقدن اخراج اولنمشلردر بو سببدن حقّه مبدأ اولدي ديرلر وقرآنده
كلوبدر واليه يرجع الامر كلّه يعني احكام عالم حقّه ردّ اولنور
ورجوع دنلديكي رؤيت سابقه او توريدر كه اعين اهل نظره
حجابدر پس سببدن سببه ترقّي ايدن كرچه سببلر وله بالغ اولور كه رجوع
رجوع ديدكلري بودر ودنيادن آخرته رجوع دخي قياس اولنه
زيرا آخرت دنيانك قلبيدر چونكه حجاب مرتفع اولور قالب قلب اوله
انتقال كبي بر صورتده ظهور ايدر بو جهتدن موطن آخرت ديرلر
مع هذا بردر يعني مواطن دمكدر احكام تجلّيات واختلاف ظهوره
حسبيله در نظر ايله كه ليل ونهار متّحددر ولكن ليل القاء ظلّ اتدكده
نهار مستتر ونهار اظهار ضحي اتدكده ليل محتجب اولور غشا ومغشي
ديدكلري بودر وقيامت ايكيدر بري قيامت صغري وبري قيامت كبرادر
قيامت صغري عبدك موت طبيعيله حيات دنيادن برزخه انتقاليدر كه

اوراده روحی عملنه كوره متجسد ومقامی حسبیله حواس وقوا ایله
متمثل اولور یعنی برزخه مناسب اولور وجهله كورر وایشیدر و
تكلم ایدر وزیارت قلور دنیاده منامده اولدیغی كبی ولكن حال
برزخ دنیایه قریب وجهله دركه حال منامده روشندر وحدیثده
كلور من مات فقد قامت قیامته یعنی زمان موتی قیامته متصل
اولمغله آنك موتی قیامت كبری حكمنده اولور الحاصل میت قبرده
بطنده جنین كبیدر وجنین ایچون مدت معلومه اولور عند التمام
بطن آنی رحمه القا ایتدیكی كبی میت دخی مدت برزخی استكمال ایتدكده ارض
آنی خارجه القا ایدر كه حیات جدیدهسی اعتباریله نشر ووجه ارضه
ملقی اولدیغی جهتده بعث وموضع مخصوصه سوق وجمع
بوزنده حشر دیرلر وقرآنده كلور واخرجت الارض اثقالها وبینه كلور
افلا یعلم اذا بعثر ما فی القبور ووقت موت من حیث الاجزاء یوم قیامته
متصل اولمغله قبرده میتك قیامتی قوپمش كبی اولدی واهل مشاهدهنك
قیامة العارفین دائمة دیدكلری دخی من وجه معنای مذكور
متصلدر و برزخ ایكیدر كه بری بین الارواح والاجسام اولان
عالم مثالدر وبری دخی بین الدنیا والآخرة اولان عالمدر ونوم
ملكك اولمز بلكه نشئه عنصریه حیوانیهیه مخصوصدر

تاكه

تاكه نائم خصوص الخیاله دخول سببیله برزخ آنی ایله الفت ایلیه
وبركسه اهل رؤیتدن اولسه موتله اكا رؤیت باری حاصل اولور
نتكم حدیثده كلور ان الله لا یراه احد حتی یموت بونده فنا
فی الله دخی شامل واردركه قیامة العارفیندر وبو مقامده رؤیت
بصیرت ایله در موتوا قبل ان تموتوا مقالهسی دخی موت اختیاریه
دائردر وموتله مرضك فرقی بودركه مرض منفوردر اداء حقوقدن
عبادی شاغلدر زیرا روح حیوانی احساس ایلمه ایتدكده تدبیر جسدده
غائب اولور تكلیف ایسه جسدله قائمدر پس حالت سكر كبی اولور
مكركه مراد حق اولدیغی جهتده محبوب اوله زیرا عبد مریض آنده
نی اختیار ایدر فاما موت عند العارفین محبوبدر سبب لقاء
الهی اولدیغی وجهله نعمت وتحفه در آنكچون هیچ بر نبی موتده
خصوصنده تخییر اولنمدی الا موتی اختیار ایلدی وكمل اولیا
دخی انبیا طریقنه سلوك ایتدیلر وحیات برزخده سؤال منكرین
لیمیز الله الخبیث من الطیب وفقیحه مخلص ومنافقی امتحان
وتمییز ایچوندر و بر دخی بودركه سؤال الذی سنك ایچون دكلدر
بلكه كندیلر ایچوندر زیرا كندیلری سنك علم وایمانك مرتبهسنی
سؤال وجوابدن صكره بیلورلر سكا كوره ایسه آنلرك سؤالنده

برنسنه آرتوب اكسلمز زيرا عملك بينه اولكي علم و عملك دخي تقديم
ايتديكك عملدر و انسانك عالم علودن حصه سي واردر كه روح
و علمدر و عالم اسفلدن دخي نصيبي واردر كه جسد و عملدر و بو ايكي
عالمك بربرينه ارتباطي واردر روحك اجسامه ارتباطي كبي اگرچه كه
آصلنده حقيقت واحده در بو جهتدن قبرده سؤال ايچون ايكي ملك
ظاهر اولور كه بري عالم علويه و بري دخي عالم اسفليه ناظردر
پس بونلر في الحقيقه سنك علم و عملك صورتلريدر كه سندن خارج
دكللردر و ملك الموت دخي مظهر اولديغي سر الهينك صورت قهريه
سيدر كه اسم جامعده داخلدر و قيامت كبرى بعث و حشر اعظمدر كه
حق تعالى لمن الملك اليوم لله الواحد القهار موجبجه خلقي عموما
افنا و اهلاك و صكره احيا و جمع ايدوب هر برينك حالنه كوره
معامله سيدر يعني عبادك بربرلري آرالرنده اولان امور و ماجرالري
حكم و فصله شروع ايدر نتكم قرآنده كلور سنفرغ لكم ايها الثقلان
اما كنديني حقوقنه كوره معامله سي مساهله اوزرنه اولمق ظن اولنور
زيرا حق غيره تعلق ايتمكله ترك مواخذه ايله ظلم لازم كلمز مع هذا
حقوق عبادك مغفوريتي حقنده دخي كلام واردر نتكم بحث
مزدلفه ده اشاهده در و قرآنده كلور ان الله يحب التوابين پس بر كمسه

ترك

ترك اصرار و توبه كار اولمغله محبوب الهي اولسه تداركي حق ايله
مؤاخذه دن قورتلور و اصلاح ذات البين ايله جاي مناص بولور
و اكر خصمي كافر ايسه قبل الاحتضار ايمانه توفيقي مستبعد دكلدر
و اكر حيوان ايسه دخي سهلدر زيرا موطن آخرتده مناسب صورتلر ايله
جنته ادخال و ارضا اولنور نتكم اولوجهله بعض حيوانات دخول
ايتسه كركدر و حق تعالى قيامتك وقتني و قدرتنك مقدوره
تعلقي كيفيتني كمسيه بلدرممشدر بو جهتدن اول كونده ارض و سما
تبديل اولنمق مراد اولدقده خلقي ظلمته القا ايتسه كركدر تا كه كيفيت
تبديل نيجه در واقف اولميه لر و دفع تمايل ارض ايچون جبال اوتاد
خلق اولنديغي وقتده حق تعالى آني اعين ملائكه دن ستر ايلدي
و حكيمك كيفيت وضع عسله وقوف ايچون نحلي شيشه يه قويوب
نحل دخي درون شيشه يي طلو و اخفاي عمل ايتديكي مشهوردر بعد
نشر و بعث ديدكلري اعاده در و اعاده حكمنده اولور يوخسه عين
موجوده ده اولمز زيرا حاصلي تحصيلدر مثلا پادشاه بر واليي
عزل ايدوب صكره ينه اولكي مرتبه سنه نصب ايتسه اعاده اولونه
كوره در فقط زيرا وجودي اولكي وجوددر پس يوم قيامتده اولان
اعاده نك معناسي روحك تدبير بدنه رجوعيدر بدنه ايسه

عناصر اصليّه سي جهتندن بدن اوّلدر اكرچه عوارض مشخّصه سي
يوزندن مثليدر زيرا اوّلكي عوارض چوريمش و فنا بولمشدر مكر كه ابدان
كمّل اوله زيرا آنلرك بركات نفوس فاضله سي ابدانه ساريه اولوب ابدانلرينك
انحلول و انفساخنه حائل اولمشدر يعني ارواح عالم بقاده اولمغله
آنلره مضاف اولان ابدان نقيّه بقا بولوب هيئاتي اوله رق اوزرينه محشوره اولورلر
شو قدر واردر كه تلطيف عناصر اولنمغله عناصر كثيفهٔ دنيويّه كبي مقتضي
بول و غائط و مخاط و اذي دكلدر و بو لطافت زائده ايله دركه مستعدّ
رؤيت اولورلر و قلبلري قالبه كلوب روح صورتنه بولورلر انتكم مقام
اولوب اشقيانك عناصري تكثيف اولنمغله جابلري متراكم و حاللري
ديكر كون اولور و بو تقريرده فهم اولنديكه اكرچه نفوس ناطقه
في الحقيقه مجرّدات مقوله سيدر يعني متحيّزه حلولدن خالي تمثّلدر
اجساد طبيعيّه كبي ولكن تدبيري دوام اوزرينه دردر موتله تدبيري
منقطع اولور ديدكلري صورت حياته كوره در و الّا ابدانه كمّله
بعينها قبرده دخي تعلّقي باقيدر شويله كه مقناطيس جذب حديد
ايتديكي كبي ارواح مذكوره دخي ابدانني جذب ايدوب انحلول و انفساخدن
منع ايدر زيرا ميانه تعلّق قوي واردر و اهل نقصانه كوره تعلّق
عناصر باقيدر زيرا مركبك انحلول و مفرداتنك تفرّقنده اجزاء اصليّه

كلّيه

كلّيه فنا بولمق لازم كلمز بلكه هذا الموجود ايله وجودك بيننده
فرق جلي واردر الحاصل فنا بولان تعيّن و تشخّصدر كه عالم ملكه
ناظردر حقيقت وجود دكلدر كه ملكوتيدر معدوم بعينه معاد
اولمق مستحيلدر ديدكلري عوارضنه راجعدر پس سعي ايله كه معدوم
اولميه سن كمّل كبي تا كه عين ذاتيّه و عوارض اوليّه و هيئات و نسب اصليّه
اوزرينه معاد اوله سن و علي وجه الكمال حشر روحاني و عود جسماني
بوله سن زيرا بعث بو ايكي صورته شاملدر بعضي حكما ذاهب اولديغي
اوزره نشر نفسانيّه يه منحصر دكلدر زيرا آنده نعيم بدني يوقدر عمل ايسه
مستلزم نعيمدر پس مؤمنه واجبدر كه ذكر اولنديغي وجه اوزره
بعثه ايمان كتوره و اقرار ايده كافرلر استبعاد و انكار ايتديلر كه قرآن
مجيد مجيب اولوب بيورر قل يحييها الذي انشأها اوّل مرّة و دخي
مواضع كثيره ده قدرت تامّه سنه دلالت ايدر آيات باهره وارد
اولمشدر و آيات تكوينيّه ده خزان و بهار دخي اعاده يه حجّت نيّره در
بالخصوص كه اعاده عجب الذنب ديدكلري جزء لا يبلي اوزرينه مبني
اوله آنكچون بيوردي و هو اهون عليه مع هذا اكا نسبتله اسباب
و عدمي برابردر زيرا اسباب دخي ابتداء آنك خلقيدر آنكچون بيوردي
فاطر السموات و الارض زيرا فطر نسنه يي ابتدا و انشا دردر

وعرش مجيد فعلنه آلتاً يسه ده حاوي ولديغي اجرامك كبي آنك
مفطوريدر وقدم عالمه ذاهب ولنلرك ايمانلرنه اعتبار اولنمدي
زيرا نفي حشري مستلزمدر مگرکه مرادلري قدم هيولي ومادهٔ اصليه
اوله اجزاء اصليهٔ انسانيه نڭ قدمي كبي زيرا صورتڭ تغيّري
معنانڭ تغيّرني مستلزم دگلدر الحاصل جوهر عالم مطلقا قديمدر كه
ممكنه تعلّقي حدوثي وفناسني اقتضا ايتمز وانسان كاملڭ وجودي مستثنادر
زيرا قدم جوهري كبي بقاء تعيّني دخي واردر زيرا موتي عارض ايله
ظاهراً وباطناً متغيّر دگلدر وبو سرّه بناءً حديثده كلوردر المؤمنون
لا يموتون بل ينقلون من دار الى دار بو سببدندركه مؤمن كامله اولدي
دمك منهيدر بلكه انتقال ايلدي دمك كركدر نتكم قرآنده كلور
ولا تقولوا لمن يقتل في سبيل الله اموات بل احياء عند ربهم يرزقون
وانسان كاملڭ فنا بولديغي نفس وطبيعت حكمي جهتندندركه تعلّقندن
قطع وتزكيه در آنكچون جنّته دخولده مستصحب اولميوب بلكه نارده
القا اولنوب نار آنكله ممتلي وهل من مزيد دمسي منقطع اولسه كركدر
واكا قدم جبّار ديرلر بشقه برمخلوق قدركه ذكر اولنان نفس وطبيعتڭ
صورتيدر وجنّت عالم ملكوتده اولمغله اوراده مستصحب اولان قلب
وروح مرتبه لريدر فقط آنكچون جنّته خواب اولمز زيرا قلب وروح

حكم

حكم طبيعتڭ مقدّسيدر بلكه جهنّمده بعض عصاة مؤمنينه موت ونوم
كبي حالت عارض اولوركه آنكله عذابي حساس ايتمزلر زيرا جهنّم محلّ
طبيعت ظلمانيه در ودمشلردركه قيامتده وجه ارض مدّ اولندقده
اكا ساهره ديرلر زيرا سهر كيجه اويومقدر بعد الدنيا ايسه كمسيه نوم
حقيقي يوق بلكه سهر ابدي واردر وفلك مكوكبڭ مقعّرنده اشاغيسي
جهنّمدر سجّين واسفل سافلينه وارنجه يه پس ارض حشرده اهل جنّتده
كمسه قالمدقده جمله سي دار النار والعذاب اولسه كركدر وصراط اسفل
مركزده فلك مكوكبه طوغري قوريلور منتهاسي سور جنّتڭ خارجنده
اولور مرجدر ونهر كوثردن ايكي ميزاب كه حوض نبوي يه منصبّ
اولور مؤمنلر آنده قبل دخول الجنّة وبعد مرور الصراط نوش ايدوب ابدي
تشنه لكڭ كورمسلر كركدر وآنڭ حقيقتي كوثر معرفت الهيه دركه آنده سيراب
اولان تشنكيء جهالتدن ابدي ايمن اولور ومرج مذكورده مأدبهٔ عظمي اولور
حامل ارض اولان حوت وثور اوراده بري برلريله تلاعبدن صكره ذبح
اولنوب اهل جنّت ابتدا زيادهٔ كبد حوتدن تناول واهل جهنّم ابتدا طحال
ثوردن اكل ايتسلر كركدر تا كه حوت مذكورڭ زيادهٔ كبدي حيات ابديهٔ اهل
نعيمه نشان وثور مزبورڭ طحالي كه بيت الاوساخ در اهل جحيمڭ لاينقطع
ورهناك ودردناك اولملرنه علامت اوله واهل نعيمڭ ابتدا دخول

اتدیکی جنت نعیمدر و جنتك ابوابی ثمانیه سی واردر که اعضاء تکلیفیهٔ
ثمانیه مقابله سنده وضع اولنمشدر عین و اذن و لسان و ید و بطن
و فرج و رجل و قلب کبی و ابواب نار اعضاء سبعه مقابله سنده
یدی اولدی زیرا قلب اخذ میثاقده بری مطبوعدر ظاهری عذابدر که
مطیع اولمز نار در و باطنی رحمتدر که اقرار ربوبیت و اعتراف عبودیتدر
و منافق ظاهرده مطیع و باطنده عاصی اولدیغی اچون نار الله الموقده
درونه تأثیر ایلدی و کلام کبارده کلور که غزات یعنی اهل مقوله سی
و فی سبیل الله استعمال اولنان حیوانات و خاصّة اهل جنتك دنیاده
تغذی اتدیکی ذبایح اهل جنته اکراما اول موطنك اقتضا اتدیکی
صوره اوزره جنانه ادخال اولنورلر و جمله وحوش ناره
ادخال اولنورلر ولکن نار آنلری احراق اتمز ملوئکهٔ نار کبی زیرا
دنیاده اهل تکلیف دکللردی پس ناره دخوللری بطریق الجزاء
دکلدر که محترق اوله لر بلکه تراب اولنلره نسبت ایله آنلره انعامدر
شمس و سائر اجرام منیره کبیکه انواری منسلخ اولدقدن صکره
جهنمده طلوع و غروب ایدرلر و حضرت آدمك مقدما داخل اولدیغی
جنت جنة المأوی دیرلرکه سدرة المنتهادن آشاغه دندر و بو جنت
عالم کون و فساد حدنده داخل اولمغله ذاتنده خلود اقتضا اتمز

بلکه

بلکه خلود اقتضا ایلین جنان ثمانیه درکه فوق سموات السبعده در
و آنك عطاسی غیر مجذوذ یعنی غیر منقطعدر الحاصل سماء سابعه نك
محدّبندن اشاغیسی فانی و هالکدر سائر اشیا کبی باقی اولمز کرسی که سطح
جنتدر و عرش آنك سقفیدر و بو سطح و سقفك عرض و ارتفاعنه
نهایت یوقدر اگرچه که اجسام متناهیه در زیرا عالم ملکوتدن اولمغله
سیرینه نهایت یوقدر نتکم ابدالدن بری صلوة ضحایی دامن کوه قافده
و عصری ذروه سنده قلدی اما هر خطوه سی بشر یوز ییللق مسافه اولمق
اوزره مع هذا جبل مذکورك ظاهرده اوقدر ارتفاعه تحملی یوقدر
پس بو مقوله لره بسط و نشر دیرلر قبض و طی اولدیغی کبی و یوم
قیامتده غضب الهی خلقی بسته زبان قلدیغی وقتده دنیاده ابو البشرك
سجده و تعلیم اسما ایله ملوئکه اوزرینه فضیلتی ظهور اتدیکی کبی اورده
دخی رسول اللهك فتح باب شفاعت ایله جمله اوزرینه تفوق و رجحانی
باهر اولسه کرکدر نتکم قرآنده کلور عسی ان یبعثك ربك مقاما
محمودا زیرا مقام محموددن مراد مقام شفاعت عظمادر سؤال
اولنورسه که ابو یزید بسطامی بیوردیکه اگر حق تعالی بنم قیامت کوننده
جمیع خلق خصوصنده شفاعتمی قبول ایلسه بنم قتمده بر امر عظیم دکلدر
زیرا بر لقمه طین حقنده شفاعتدر که طینت آدمیه در و بونده

مقام جليل اولوب مقام محمودي احتقار لازم كلور ديو جواب بودر كه
مقام محموددن مراد مجرد شفاعت ايچون دكلدر بلكه رسول اللهك
اول مقامده رب العالمين اوزرينه اتديكي ثنادن اوتوريدر پس مقام
محمود اولديغي من اجل الله در يوخسه من اجل الشفاعة دكلدر
بلكه شفاعتك محموديتي بطريق التبعيه در الحاصل اصالة محمود
اولان الله تعالى در ولكن تبعية مقام حمده مضاف اولان شفاعت دخي
محمود اولدي وحديثده كلور انا سيد الناس يوم القيمة يعني بو سيادتي
اخباردن مرادي افتخار دكلدر بلكه اول كونده امتي تعبدن مستريح
قلمقدر تا كه سائر امم كبي غيري قپولره مراجعت ايتميه لر زيرا آخر اول
باب نبويه رجوع ايدرلر نتكم دمشلردر كه رأي الامر يقضي الى آخر
فصيره آخره اولا يعني اول امردن آخر ايله عمل ايليوب امر آخره محتاج
اولمدي پس امت محمديه اول موطنده سائر اممدن متميز اولديغي امور كي
بري دخي معناي مذكوردر وبونده اشارت واردر سيادت مراتبنه كه
امر عدميدر وعدم فخر عبوديت ذاتيه دن اوتوريدر كه امر
وجوديدر پس بو معنايي تأمل ايليوب آداب نبويه ايله متأدب اولمق
كركدر وباب شفاعت مفتوح اولدقده ابتدا ملوئكه بعده انبيا
آندن صكره مؤمنلر شفاعت ايلسه لر كركدر وشفاعتلري كمنه نجات

وكمنه

وكمنه رفع درجات ايچوندر دنياده اولديغي كبي زيرا دنيا آخرتك
مثاليدر پس آني انكار ايتمك جهل محضدر هبهٔ ثواب اعمالي انكار كبي
زيرا امور دنيويه ده هبه وآنكله انتفاع ايتمك جائز اولديغي كبي
امور اخرويه ده دخي واقعدر وآخر شفاعت ارحم الراحمينه در
يعني الله تعالى اسم رحمان شفاعتيله جهنمدن بر قومي اخراج ايلسه
كركدر كه آنلر ايماني شرعي بلموب بلكه ادلهٔ عقليه ايله موحد اولمشلردر
پس بو طريقله اولسون توحيددن منتفع اولورلر وآخر جنته
وصول بولورلر وآنلر اهل فترت وجبال شاهقه وجزائر بحورده بولنوب
اقطار ارضده اولنلردر نتكم بالاده مرور ايلدي بو دخي توحيد
اوزرينه انتقال ايتديكي صورتده در اكر نظر ودليلنه شبهه طاري
اولورسه مشرك اولوب مخلد في النار اولورلر سؤال اولنورسه كه ابليس دخي
الله تعالينك وحدانيتني بلور پس نيچون علم توحيد له خلوص
اولمز جواب بودر كه اكرچه ابليسده علم مذكور واردر ولكن ابتدا
شركي او پيدا ايليوب خلقي اكا دعوت ايلمشدر آنكچون جميع مشركينك
اثمي قدر اثمي حاملدر ومشركلر ناردن چيقمزلر آنكچون ابليس دخي
مخلددر وحديثده كلور كه من مات وهو يعلم انه لا اله الا الله
دخل الجنة ابليس آنك مضموننه داخل دكلدر وقيامتده بقيهٔ

تكليف وارد رکه سجود در و اول سجود له اصحاب اعرافك كفهٔ حسناتى
راجح اولور لا اله الا الله اهلندن اولور قدري جهتدن داخل جنت اولورلر
آنكچون دعالرنده كلور ربنا لا تجعلنا مع القوم الظالمين زيرا بورادە
ظلمله مراد شرکدر فقط و اولوقت اهل نفاقك و كفارك ظهرلري
نحاس كبي اولور سجود اتمكه قادر اولمسلر كركدر نتكم قرآنده كلور يوم
يكشف عن ساق ويدعون الى السجود فلا يستطيعون و كشف ساق
اهوال قيامته متعلق اولان امر عظيمدن عبارتدر و التفت الساق بالساق
نصنده التفاف ساق دخي بويله در يعني قيامتك اهوال و امور
عظامي بري برينه دخول ايلديكي نتكم تنزيلده كلور يوما يجعل
الولدان شيبا يعني قيامتك شدت هول و فظاعت امري ايله ولداني
حقيقةً پير ايدر يا خود تمثيله محمولدر زيرا هم زايدك شاني شابي
شيخ اتمكدر و دمشلردركه دورت طايفه وارد ر آنلرده اهل تناسخ
ديرلر آنلر روحك عوالمي انكار ايدوب برزخ و حشر و جناني نفي
اتمشلردر قدم عالمه ذاهب اولان حكما كبي اولكسي اهل نسخدر
ديرلركه روح انساني بدن انسانيه تعلقهٔ ذكلدر بر بدندن تعلقي
منقطع اولسه آنا رحمنده بر بدنه دخي تعلق ايدر و ايكنجيسي
اهل مسخدر ديرلركه روح انسانيه قنغي حيوانك صفتي غالب

وراسخ

وراسخ ايسه اكا انتقال ايدر مثلا حرام خور خنزير اولور و اوچنجيسي
اهل فسخدر ديرلركه روح درجهٔ حيواندن دخي آشغه ايسه جسم
نباتيه تعلق ايدر او تدرك و آغاجلرك بريسي صورتنده متمثل اولور
و دردنجي اهل رسخدر ديرلركه روح انساني جسم حيوانيه و آندن نباتيه
و آندن معدني و جماديه انتقال ايدوب صكره تدريجله ينه نباته
آندن حيوانه آندن انسانه ترقي ايدر و دوريني تكميل ايلدكدن بردن
دخي شروع ايلر و بونلرك دوري دخي باطلدر بلكه هر بدنه
تعلق ايدن روح انساني بدنندن مفارقتدن صكره صور اسرافيله دك
محل معين و مقام معلومنده متحيز و قرار داده اولوب بعده قيامت
كبراده ينه جسدنه عودت و اكا تعلق ايدر و اهل نعيم ايسه جنتده
علي وجه الكمال منعم و اكر اهل جحيم ايسه نارده علي وجه التمام معذب
اولور زيرا برزخده اولان لذت و الم نصفدر و زنده دركه صفا روحدر
جعلنا الله و اياكم من اهل لذة النعيم و اعاذنا من الم الجحيم

الباب الحادي عشر في الايمان بالقدر خيره و شره من الله تعالى

قدرك لكن فحيله تقدير معناسنه در يعني ازلده تا ازليه نك وجود
اشيايي اوقات مخصوصيه تعيينيدر زيرا قضاء ازلي حكم كلي
تعلق ايدن موجودات خارجيه زمانه مرهوندركه سنه و شهر

وهفته و يوم و ساعتده در و كذلك مكانه دخي موقوفدر بلده و قريه
و خانه و سوق و امثاليدن پس هر مؤمنه قضايه رضا واجبدر كركسه
اول قضا خير و محبوب و حلو و كركسه شر و مكروه و مر اولسون يعني كرك
طبعه ملوم و غير ملوم اولسون جمله سي قضاء الهي و تقدير ربانيدر دونمامق
لازمدر و قضايه رضاده مقتضي يه دخي رضا لازم كلمز شول جهتدن كه
صفات الهيه دركه حكم و تعيين در و مقتضي ايسه اول حكمك متعلقيدر
متعلق و مقتضي ايسه كاه اولور كه كفر و معصيت اولور كفر و معصيته
رضا ايسه كفردر نته كيم قرآنده كلور ان الله لا يرضى لعباده الكفر
پس رضا ارادتك غيريدر كه هر ارادتده رضا اولمز بلكه هر رضاده اراده
اولور زيرا مرضي اولان مراد و محبوبدر و مرضي اولمين مراد و مكروهدر
و مكروهي دفع ايچون دعا لازمدر زيرا مكروه مقتضيدر و لديغي كبي
دعا ايله ارتفاعي دخي مقتضي اولمق جائزدر پس دعاده يا رب
قضاء بدي برزه دوندر دمك مقتضي يه راجعدر زيرا نفس قضا
صفة الله اولديغي جهتدن بد لك اولمز و الا موصوفه ساري اولور
حاشا حق تعالى بد دمكه راجع اولور و زبان پارسيده كلور
دوران چو مي نويسد بر عارضت خط خوش يا رب نوشته بد
از يار ما بكردان بو بيتده خواجه حافظ محبوبه خطاب و طريق

التفاته

التفاته سلوك ايدوب ديركه اي جانان چونكه سنك عارضك اوزرينه
قلم دوران و تقدير خط خوش يازه و خط غبار كبي صقالك بتمكه
باشليه يا رب اول وقتده لوح محفوظ اوزرينه يازيلان قضاء بدي
آندن دوندر و كوزدن كمالنه حفظ ايله پس بونده مراد مقتضي اولور
عين الكمالك ضررندن محافظه ايله دعادر و ارباب حقايق بيورمشلردر
مقدراتك ايكي نوع اوزرينه دركه بري كليات اجماليه و بري جزئيات
تفصيليه در و انسانه مخصوص اولان كليات درت نسنه دركه عمر
و رزق و اجل و سعادت و يا شقاوتدر و بونلر في الحقيقه زياده
و نقصان قبول اتمزلر نته كيم مذهب اهل سنتدركه مقتول اولان كمسنه
اجلي ايله ميتدر زيرا اجل بردر اكرچه موتك اسباب مختلفه سي واردر
قتل و غرق و حرق و طاعون و غيريلر كبي زيرا بو اسباب اجل انساني اخترام
و انقطاع امتزاج حتف انفه يعني بلا سبب معهود موت كبيدر و رزق و
اجلك زياده لكي كه بعض احاديثده كلور بركاتي و يا غيري اعتبار ايله در
مثلا صدقه و صلهٔ رحمك فضيلت زائده وارد دركه بالفرض عمر
و اجل و رزق زياده اولمق لازم كلسه بونلر ايله اولوردي و مشلردركه
عمر انسان في الحقيقه انفاسدر انفاس ايسه بعض اعراض حسبيله
سرعت و بطيء قبول ايدر پس سرعتله كوره كويا كه عمر اكسيلور تأنيه كوره

آرتاره الحاصل امور مذکورهٔ اربعه انسانه آثار رحمندن ایکن نفخ روح
وقتنده ملک موکل ایله یازیلور اسباب وشروطه توقف ایتمزلر
سائر جزئیات تفصیلیه ایسه بویله دکلدر یعنی اکر دعا ویا کسب
وسعی وتحمل وزرنه بنا اولنور ایسه دعا وسعیک فائدهسی اولور
بونلره معلقات دیرلر بونلردر که احوال عالم دنیا لوح محفوظه
ناظردر که محو واثبات قبول ایدر بو مقامدندر که اولیا آتیلان اوقی کیرو
دوندرر وآنلرک اللرنده طاش جوهر اولور دیرلر نتکم لسان فارسیده
کلور اولیارا هست قوت از آله تیر جسته باز کرداند ز راه کرچه تو سنک
وصخره ومرمر شوی چون بصاحب دل رسی کوهر شوی وآثار حتمی
علم اللهه ناظردر که محو واثبات قبول ایتمز والا صفت علم متغیر اولوب که موصوفه
دخی ساری اولور بونلردر که آتلان اوق کیرو دونمز وطاشدن آینه اولمز
دیرلر نتکم بعض بلغاء عجم دمشدر توان پاک کردن ز زنک آینه
ولیکن نیاید ز سنک آینه وبعضیلری دخی دمشدر کر جان بدهد
سنک سیه لعل نکردد با طینت اصلی چه کند بدکهر افتاد بعده
سر قدر دیدکلری شی غیبیدر یعنی عین ثابتهنک مقتضیاتی اولان
احکام واحوالدر که انسانده بهر وقت صدور وظهور ایتمکده در
ولکن معرفتی محجوبلردن خفیدر وحتی دخی جبر مطلقه طریق

اولدیغی

اولدیغی جهتدن ممنوعدر حتی حضرت عزیر اکثار سؤال قدر ایلدکده
خطاب الهی وارد اولدیکه لئن لم تنته لامحون اسمک عن دیوان النبوة
وبو کلامک لسان اشارتده اوزرنه معناسی بودر که یا عزیر طلب
ایلدیکک سر قدر مرتبهٔ نبوت لسانته مناسب دکلدر زیرا نبوت رب وعبدک
مرتبهلرینی فرق وامر ونهی وتکلیفی اقتضا ایدر عمل ایسه تجربه بابنده
علم کبی موسع دکلدر بلکه مرتبهٔ ولایته مناسبدر زیرا هر حوصله
اکا تحمل ایتمز پس سنکه نبی سن اومقوله معنادن تفتیش ایتمه والا دیوان
نبوتدن دیوان ولایته تنزل ایتملی اولورسون سؤال اولنورسه که هر نبینک
مرتبهٔ ولایتی دخی واردر پس ولایتی مرتبهسنه کوره منع اولنمق
کرکدن ایدی جواب بودر که انبیا مقاماتنه معرفتده تفاوت اوزرنه در
ومرتبهٔ نبوت امته ناظر اولمغله کنهی اوزرنه کشف سر قدر مقتضای
حکمتی اولمدی وبوندن معلوم اولدیکه بو معنا رسول اللهه غیره کوره در
زیرا رسول اللهک حوصلهٔ استعدادنده هر معنا کنجایش بولور جهت
نبوتی اول سرده اطلاعه مانع اولمز زیرا جوامع الکلم صاحبیدر که
اسرار کثیرهیی الفاظ قلیلهده درج واخفا ایدر بناء علی هذا علم و
عمل بریبرنه متداخل اولوب اختلاط بولدیلر لازم کلمز الله اعلم حیث
یجعل رسالته وقدریه که فرقهٔ مجبرهدن آنلرک حقنده بیوردی

القدرية مجوس هذه الامة يعني حكم كتابده خارجلردر كه جبريه
متوسطه در و بو معنايه مجوس بلو كتابكبي اولديلر و حسن بصريدن
مرويدر كه رسول الله عربه بعث اولندقده عرب قدريه مجبره ايديلر كه
ذنوبي الله تعالى اوزرينه حمل ايدرلردي نتكم قرآنده كلور واذا فعلوا
فاحشة قالوا وجدنا عليها آباءنا والله امرنا بها قل ان الله لا يأمر
بالفحشاء اعاذنا الله من المجازفة والمكابرة و الالحاد في آياته تعالى
و درمشلردر كه اشياء مكونه نك علل تكوينندن سؤال ايتمك جهلدندر
زيرا تكوين فعل حقدر و فعل حق معلل دكلدر شو قدر واردر كه
برنسنه نك تكوينندن علت موجبه اول نسنه نك عيني ظهور وجوديدر
قابل اولدى و غيردر دنلور و حق تعالى كنديكبي خلق ايتمكه قادر ميدر
ديو سؤال ايتمك ممنوعدر زيرا مخلوق خالق كبي اولمديغي ظاهردر
ان الله خلق آدم على صورته موجبنجه اول مبدعاتكه عقل اولدر
مثليني ردمك جايز اولسه بله اعتبار ايدر زيرا وجوب وجود لذاته
حقه مخصوصدر و حق تعالى هر شيئه قادردر دنلديكده مراد
ذات حقدن غيريدر كه مقدوراتدندر مقدورات ايسه معدوماتدر
زيرا موجود متعلق قدرت اولمز پس ذات حقه قدرت تعلق ايتمز
زيرا موجود ازليدر و شيئك كندي نفسنه قدرتي تعلق ايتمك محالدر

وغيركي

وغيركي قدرتنه كوره واجب ممكنه منقلب اولور تعالى الله عن ذلك
و سر اخلوص ديدكلري سر قدردر كه حق تعالى آنك علمني اكثر عبادن
اخفا ايتمشدر زيرا خالقي مخلوقدن و قديمي محدثدن تمييز ايدن و توهم
تعدده ساحهٔ معرفتي خالص قيلوب و ذنب وجوددن تخليص
ايلين و هر كسك اخلوصي استعدادي قدرندن آنكچون مراتب توحيدده
تفاوتلري واردر و دمشلردر كه اكر انبيا محل حجاب اولميدي هيچ بر كمسه
ادعاء ربوبيت ايدوب حق تعالى يه كبريا و عظمتنده منازعه ايتمزدي
فرعون و امثالي كبي يعني اكر فرعونه و امثالنه كشف ربوبيت حق
حاصل اولسايدي بجهت وانقياددن غيري قالمزدي زيرا محل
كيانينك مقتضاسيله قائم اولوب حد عبوديتي تجاوز ايتمزدي
و حلاجك حالي بطريق المنازعه دكل ايدي بلكه تجلي وحدت غلبه سيله
ايدي بو صورتده دخي كمال انساني سترندن الحاصل دنيا طورنده تجلي
بحجب مرفوع اولمق محالدر و اولدر كه كمك غطاسي مرتفع اولوب تجلي
دخي مرتفع اولوردي زيرا اولوقتده الله دن غيري فاعل حقيقي
كورنمز شي ايسه كندي نفسني اوزرنه حجر ايلمك اولمز و شبلينك
مقالي بورادندر كه دمشدر اكر نماز قيلورسم مشرك اولورم و اكر ترك
ايدرسم جاحد اولورم آنكچون ابو يزيد بسطامي فرق كوندن قدرتنه
مغلوب

اولدقده الله تعالی یه نماز قیلوجق قدر صحو وجدانه استدی زیرا جناب
مرتبهٔ تکلیف وعبودیت وثنویت باقیدر وانبیا واولیا جمیع احوالده
تصرف عقولدن خارج اولمازلر زیرا قضاء الهی یی مطالعه ایدوب حکم
ازلی ایله جریان ایدرلر عقل ایله دکل ولکن مقاماتی حفظ ایدوب مرتبهٔ
حق وخلقی مراعات ایدرلر بو جهتدن انفس وآفاقه نظام تام کلور
وآدمدن واقع اولان زلّه فی الحقیقه انتهاک حرمت طریقیله واقع
اولمدی زیرا قرآنده کلور ولم نجد له عزما بلکه قدر سابقی مطالعه
طریقیله ایدی واول مطالعه اکا ترکیب بشریی اوزرنه توجه ایله خطابی
تحجیری نسیان ایتدردی آنکچون معاتب اولدی وحقه رجوعی دخی مقتضی
اولمغله آخرده جناب اجتبا بولدی حال ابلیس ایسه بویله دکلدر واسرار
قدردندر که ظلمهٔ ناس اوزرلرینه تعدیلرندن اوتوری بد دعا اتمك یوقدر
زیرا اول جوره سبب فی الحقیقه مظلومك عملیدر حاکم جابر ایسه
عدل اللهدر که الله تعالی آنك یوزندن منتقمدر بعضن دیلرسه آندن عفو
ایدر زیرا آنی فعلنه آلت قلدی ودیلرسه آندن انتقام آلور زیرا اکندی
حقیدر ومعنای خبر اخبردر زیرا حدیثده کلور الظالم عدل الله
فی ارضه ینتقم به ثم ینتقم منه واسرار قدردندر که قرآنده کلور فلا
تسألن ما لیس لك به علم سؤال اتدیلرکه انسان بلمدیکی نسنه دن سؤال

اتمك

اتمك معقول ومشروعدر نتکم تنزیلده کلور فاسئلوا اهل الذکر
ان کنتم لا تعلمون پس حضرت نوح نه سببدن نهی اولندی جواب ویردیلرکه
نهی شول مورده در که آنك حکمت وحقیقتینی احاطه اتمك مقدور
بشر دکلدر معرفت ذات وسر قدر کبی که اوغلو کنعان حصوصنده متکلم ایدی
یعنی کنعانك غرق اولمسی سر قدردن ایدی قابلك وآزرك وامثالنك
عصیانلری وشقاء ابدا اوزرلرینه ماتلری کبی پس بو مقوله امورده
صورلمز یفعل الله ما یشاء ومحکیدر که آل جنکیزدن هلاکو ملعون
استیلوسنده عرصهٔ بغداده نیجه بیك کلّهٔ انسان عموم غلطده اولدی
ماعدا خواص اولیاده دخی درت بیشوز قدر رجال عزیز شربت شهادت
نوش ایدوب خراب آباد ملکدن معمورهٔ ملکوته کوچدکلرنده بقیة السیف
جلول اولندردن بری اول کیجه سر عجیب مراقبه اولنوب مناجات سحریده
یاربّ اولیا قوللرینك صوچلری نه ایدی دیدکده خطاب قهر الهی وارد
اولنوب سکوت ایله یوخسه سنك لسانکی قطع ایدرم دنلدی اولدخی
بریدن زبان اولنوب بو مقوله اسرار قدردن بردخی سؤال اتمدی زیرا ابتلا
کاه اولورکه بطریق الجزا اولنور وکاه عین محبتدن کلور حال حضرت یحیا
کبیکه عمرنده کناه اتمدیکندن ماعداهم معصیت وقصد خطا دخی واقع
اولمامشیدی وشر اولور نسنه یه سر اولدیغی والله تعالی یه نسبتی

جائز اولمدیغی جهتدن ایمان کتورمک واجبدر و قرآنده کلور قل کل من
عند الله یعنی سزک قاتکزده اکر مستحسن واکر مکروه جمله امور
الله تعالیدندر یعنی خیر اولان نسنه من حیث وجوده عینه حقه
مضاف اولدیغی کبی شر اولان نسنه دخی حیثیت مذکوره دن اکا منسوبدر
زیرا خالق الکل در و شرّ نیچی جهتدن عدم نسبتی مراعات ادبدن اوتوریدر
نتکم حدیثده کلور والشرّ لیس الیک بو سببدن قبض شر لازم کلسه
یدالله ده قبض اولنمیوب شیطان ایله مسمّانک الندن قبض اولنمغه کرکدر و بعض
اولیا ابلیسه ملاقی اولنوب آرالرنده مذاکره واقع اولدقده ابلیس دیدیکه
بر کمسه نک زلّه سی غیری اولمغله وقوعدن تنفیره سبب اولسه
مأجور اولنور اجر تنفیر دخی اول زلّه ده حاصل اولان نقصی جابر
اولمغه محتملدر اول ولیدن منقولدر که بو معنا سرّ قدردن اولمغله
استحضار جواب ایدن مدم دیدی زیرا حدیثده کلورکه اذا ذکر القدر
فامسکوا اصکن الهام الهی اولدیکه ابلیسک بو تقریرده مرادی بنی
ارتکاب منهی یه دوشرمکدر والله حفیظ علیم و بروقتده رسول الله
ایله ابلیس آراسنده بعض مذاکره جاری اولدقده ابلیس دیدیکه یا محمّد
الله تعالی کرچه سنی هدایت ایچون خلق ایتمشدر فاما هدایت فی الحقیقه
سنک الکده دکلدر و بنی دخی کرچه ضلالت ایچون خلق ایتمشدر

ولکن

ولکن ضلال دخی بنم المده دکلدر زیرا هادی و مضل الله دُر بو اثناده
خطاب الهی وارد اولدیکه ابلیس کرچه کاذبدر فاما بو سوزنده صادقدر
بو معنادندر که قرآنده کلور لیس علیک هداهم و بنده کلور لیس لک
من الامر شیء پس بوندن معلوم اولدیکه ارسال رسلدن حکمت الهیّه
اهل ایمانی جنّت و ثوابله تبشیر و کفّاری نار و عقابله انذار و عقل
مجرّد ایله ادراکی میسّر اولمیان اموری تبیین و تفصیلدر بو خصوصه
جبرم کلدر و معجزاتله مؤیّد اولان انبیانک حالی بو اولیجق حال اولیا
نیجه اولمق کرکدر قیاس اولنه آنکچون قرآنده کلور و تواصوا بالحق
و تواصوا بالصبر یعنی انبیا و امم و علما و تلامذه و شیوخ و اهل ارادت
آرالرنده حق و صبرله تواصیدن غیری علاقه یوقدر بلکه علاقه حقّه در
نتکم قرآنده کلور انّی وجّهت وجهی للذی فطر السموات والارض و بنده
کلور قل الله ثمّ ذرهم و سرّ قدر آخرتده اشقیایه دخی ظاهر اولوب بعد
الزام الحجّة ناره داخل اولسه لر کرکدر یعنی هر کسک عین ثابته
و احوال غیبیّه و احکام ازلیّه سی منکشف اولوب حقیقة الحال نه
اولدیغی معلوم اولدقده کندو مقتضای قضاسی نه ایسه معمولنه اولوب
اصلا جای اعتراض قالمسه کرکدر و بعضیلر سعدایه منکشف اولوب
اشقیایه اولمز دیدیلر فاما قول اول راجحدر زیرا مقصود یا کمل

محرّكي حقيقي حق تعالي اولدوغني بلدكلري دكلدر كه يا ربّ سن قضا
ايتدك وسن تحريك ايلدك پس بز جبر مطلق ايچنده بولندق بناءً علي هذا
بزه نيچون عذاب ايدرسن ديه لر زيرا عذاب واسبابي انلرك مقتضاي
استعدادلريدر كه غير مجعولدر وحق تعالي دايما خلوقدر انكچون
مثلنه كلوريدك اوكتاو فوقنه نفخ ومسئلهٔ قدرده كلوركه سرّ مهجوره
ابليس پر ضلالت وطغيانه حق تعالي يه ديديكه الهي سجده اميه حكمي
تقدير ايدوب بنه سجده ايله امر ايدرسن جواب الهي وارد اولديكه بويله
تقدير اتديكمي سجوده امردن اوّل مي ويا صكره مي بلدك ابليس ديديكه
بعد الامر بلدم حق تعالي بيورديكه بن دخي سني بو سببدن مواخذه
ايلدم ولكن بركمسيه عين ثابته سي منكشفه اولوب قبل الوقوع مقدّره
مطلع اولسه آدم كبي في الجمله نسياناً ايله ايقاع نهيه مبادرت
ايدوب صكره نفسي اوزرنه اقامت حجت ايدر ربنا ظلمنا انفسنا
كبي كه بونده اولادنه تعليم وتأديب واردر وبركمسه كندنه اضافت
ايدن اخطائي اتمكه احتمالي يوق واخطا ايله دخي اصابت اتمكه احتمالي
اولمديغني بيلوب بويله اعتقاد ايلسه وامورني حقه تفويض وتسليم
قلسه بو معنا انك سعادتنه دليل اولور بو جهتدن بعضيلر انا
مؤمن ان شاء الله دمكي تجويز اتديلر زيرا عاقبتدن جهالت واردركه

علي

١٠٦

علي علوم الغيوبيه مفوضدر ولكن اكثر اهل السنة ديديلركه انا مؤمن
حقاً دمك كركدر زيرا لفظ ان شاء الله تبرك ايچون اولسه دخي ايهام شك
اتمكدن خالي دكلدر وايمانده شك كفردر پس مؤمن ايماننده راسخ اولوب
حق تعالي يه حسن ظن اتمك كركدر ومحكيدركه بر دفعه رئيس الطائفه
سهل بن عبد الله التستري ابليس ايله سرّ قضا وقدرده طلوع شمسدن
ارتفاع نهاره دك محاجه اتديلر آخر مقالهٔ ابليس بو اولديكه
يا سهل بن اشيادنم وحق تعالي ورحمتي وسعت كل شيء بيوردي
سهل دخي يا ابليس فسأكتبها للذين يتقون ويؤتون الزكوة الآيه مضموني
سندن مفقوددر پس نيجه مرحوم اولورسن ديدي ابليس دخي يا سهل
بو سوز جهل سوزيدر بو ليدي سويلمييدك بنم متقي اولديغمي نردن بلدك
ديدي وحق تعالي بنم لعنمه يوم ديني غايت قيلوب وانّ عليك
لعنتي الي يوم الدين بيوردي واهل اعرافك اوراده سجده لرندن
قبوليني قبول توبه مه دخي بني طمعه دوشوردي يا سهل
بلمدكمي كه تقييد سنك صفتكدر رحمت حق مطلقه دردي ديوب غايب اولدي
سهل ديركه ابليسك النده محجوج اولوب غصه مدن ريقم بوغازمده
قالدي ابتلاع ايدمدم وتا شويله اولدمكه طريق معرفتي ابليسدن
اخذ اتمك حدرنه واردم بونده ابليسك جميع مقاماتده علم وافرنه

دلالت واردر علم ذاتك عینیدر زیرا اکر ذات حقه علی ولیه‌دی برزخن
قالمزدی وآرمه بیحن قیلنوب حقدن محجوب اولمزدی اشته علم وعملن
استقراری اولیندکی حالدر بودن ایکنجه لرایرم صاندی ولکن منزلکی
نصفنه بله کله مدی وی بنجه لریحیم قیاس ایدیلر شراب مسکی الختام
معرفتك قوخوسن بله آلومدیلر وعلی هذا هر عصرك اکثر سلوکی کامل
اللدن چقمدقلرندن طریق حقدن آیاق بصامدیلر ونفس کندی تربیة
استاذدن چقارمیوب قلبیجی عرشه آصامدیلر قل ان الفضل بید الله
یؤتیه من یشاء وکلام بو کاره کلورکه انبیا تجلی وقضایه خادملردن
لکن مطلقا دکل بلکه من وجه موافقت ومن وجه رد له آنکچون شاید ندی
حیرت کبری اولدی پس برکسه هر تجلی ایله واقف ولسه کشفی ناقصدر
وبو راده بعضیلر غلطه دوشوب عند البلا ترك دعا ایلدیلر وقیاس
ایتدیلر که قضایه رضا مقتضی بودر رضانی مقتضیدر ودعا قضایه رضایی
مانعدر بو جهتدن بعض اکابر مریض اولدقده مرضنی اطبایه ذکر
ایتدی وبعضیلر نجی حالنی غیره عرض ایتمکدن امتناع ایلدی سببنی
سؤال اولندقده طبیبه عرض مرض ایتمك رحمته شکایتدر دیدی اولکی
بزم حقده شکایتمز یوق ولکن طبیبه عرض مرض ایدیمز وجودمزده
اولان تأثیر قدرتنه اخباردر دیدی زیرا لسان عارف لسان شکایت دکل

بلکه

بلکه لسان حکایتدر آنکچون اول مثنویده کلور بشنو از نی چون حکایت میکند
از جدائیها شکایت میکند وبعض اولیایه جوع غالب اولوب آغلدقده
معنای مذکوردن آگاه اولمینلردن بری تعبیر ایدوب آچلقدن اوتوری
نه آغلرسن دیدکده جواب ویردیکه اغماجو عینی لوبکی یعنی بنی آج
ایلدیکی آغلمقدن اوتوری ویردی دیدی وبکاء حضرت یعقوب وامثالی
دخی بو بابدندر یوخسه فی نفس الامر جزع وضجرتدن دکل آنکچون
اول حزن وبکا آنلرك غیرینك سرور وانبساطندن الذ واحلیدر پس کامل
ظاهریله اسبابه مباشرت ایدرکه آنده سنت نبویه یه اتباع
واردر وباطنی مسبب الاسبابه مرتبطدر وبو مرتبه یه تمام تجلی
دیرلر الحاصل حربایچون سلاح کوترمك ودفع بلا ایچون دعا ایتمك
مشروع وحقیقته موافقدر زیرا قضایی قضا ایله مقابله وظاهر
وباطنی رعایت وقشر ولبی محافظه دربو جهتدندرکه رسول الله ع م
رحمة للعالمین ایکن سیفله مبعوث اولدی وغزوهٔ احدده ابی بن خلف
نام مشرکك بوغازینه رمحله اوروب مجروح قلدی واول ضربه لعین
مذکور قرب مکه ده سرف نام محلده حفرهٔ جهنمه یقلدی ومشرکلرکه
انبیادن سر قدره اطلاع طلب اولنمشدر تا که تبلیغده فتور کوسترمیه‌لر
ورسول اللهك اطلاعی وتبلیغده عدم مانعیتی مزید قوتندن اوتوریدر

نتكم مروراتدي وخيال ظل ديدكلري لعب سرّ قدردن اشارت ايدردر زيرا
اول پرده يي كه چكمشدر جميع خلويقدن متحكّم اولان حجاب سرّ قدردر واول
صُوَر مختلفيه كه محرّكلري اصوات متنوّعه يي مقارندر ومنضمدر حق تعالينك
عبادي ايله اولان معامله سنه رمزدر فافهم وبعض مكاشفاتدن كلور كه
بركمسه يي حق تعالي خلقتدن اول اقداري اوزرنه مطّلع قلسه تسليم
وتفويض ايدوب نظر ايليه اكر اول ايشدن منفعت وار ايسه شكر وسكوت
ايليه واكر بلو وعقوبت وار ايسه دعا ايله شفاعت ايليه واول بلا
آندن مصروف اولمسني رجا قله واكر عباددن تضجّر ايدر وار ايسه تسليه
وتجبيب ايليه واعلم اين كه حق تعالي آندن والدن زياده اشفقدر
پس هركمكه عباد الله ايله بو معامله يي ايدن غدابدن مأمون وبلكه مجتبا
ومصطفا ومحبوب اوله اشته سرّ قدردن بر مقدار ذكر اولنوب قلمه
كلدي زيرا دخي زياده بسطي ممنوع وبلكه منهي وحرامدر ولكن فهم
محقّق اهلنه بو مرتبه كافي وبو رمز وافيدر وبو فقير بانين اصعب
اسرار ايكي نسنه در كه بري سرّ قدر وبري دخي سرّ وحدتدر پس بر كمسنه
بو ايكي سردن آگاه اولسه سائر اسراره كايسير اولور نسأل الله سبحانه
ان يجعلنا من اهل الاداب في جميع الاطوار وشرفنا في جميع المقامات
بانواع الاسرار آمين **الباب الثاني عشر في الطهارة** طهارت لغتده

نجاستك

نجاستك نقيضيدر كه نظافت ونقاوتدن عبارتدر وشرعده اعضاء
مخصوصه يي صفت مخصوصه ايله غسل اتمكه ديرلر يعني حدث
اصغرده اعضاء وضويي صفت تثليث ايله غسل وحدث اكبرده جميع
بدني تطهيردر سؤال اولنورسه كه بول وغايط نطفه دن اقذردر
مع هذا جنابتده غسل فرض ولنوب غيريده اولمدي جواب بودر كه حضرت
آدم جنتده شجره حنطه دن اكل ايتدكده لذتي جميع عروق وشعوره
دور ايلدي ومأكول سبب اجتماع نطفه وباعث حدوث منيدر آنكچون
اهل رياضت اولان مبتديلره قلت اوزرنه دروو نطفه هر بر شعرنك
آصلنده نزول ايدر كركه مجامعه طريقيله وكركه احتلام وغيري
وجهله اولسون پس بو لذت شامله يه شكرا جميع بدني غسل و
تطهير اتمك فرض اولدي مع هذا معناي تكفيري دخي مشتملدر
وبر جواب دخي بودر كه سبب جنابت اولان وطيء بدنك اولان جميع
قواني استعمال ايله وجوده كلور آنكچون اكثاري مضعف بدن
واقلالي مقوّيدر بو سببدن اكر حكماء الهيّه واكر غيريلر توقّان وتقاضاء
قوي بولنمدقجه قرباني منع ايدوب كورمديلر پس حدث اصغرك سببي كه
اكل وشربدر بعض اعضايي تحريكدر وحدث اكبرك باعثي كه وطيدر
جميع بدني استعمال الله اولدوغندن ما بينلرنده تعميم وتخصيص ايله

فرق حاصل اولدی و بر دخی بودر که طهارت مطلقا وسیلهٔ صلوتدر
صلوت ایسه حضور حقده قیام و خدمت و تعظیم ذو الجلال و الاکرامدر
پس مصلی یه لازم اولدیکه اطهر احوال و انظف کیفیاتده اوله
زیرا بو معنا تعظیمه اقرب و خدمته اکملدر کمال نظافت ایسه جمیع بدنی
غسل ایله حاصل اولور و حدث اصغرده دخی عزیمت بو ایدی ولکن کثیر
الوجود اولمغله ایسر نظافت اولان تنقیهٔ اطرافله اکتفا اولندی و دفعاً
للحرج رخصتله عمل اولنوب بعض اعضایی غسل ایتمک کلی بدنی غسل مقامنه
اقامت قلندی زیرا مکشوفه و مدار مزاولهٔ اعمال و کسبدر جنابت ایسه
حرج یوقدر زیرا قلیل الوقوعدر آنکچون عزیمت اوزرینه قالدی بونکچون نظیری
خاتونلرک حیض و نفاس حالنده صلوت و صومی ترکی و بعد الطهارة
یالکز صومی قضا لریدر زیرا صیام سنه ده بر کره کلور و بر دخی بودر که
صلوتده ذوق قرب و وصلت اولمغله رسول الله ﷺ تجیب اولندی کمال
وصلت ایسه طهارت کامله ده صکره در آنکچون قرآنده کلور لا یمسه
الا المطهرون یعنی سر هویت ذاتیه یه دناس جمیع تعلقاتدن مطهر
اولنلر مس ایدرلر بو جهتدن صلوتک ظاهری قید اولدیکه قبلهٔ توجه
و بعض اعضایی غسلدر و باطنی طواف کبی اطلاقدر اولدیکه حق مطلقه
وجه کلیله توجه و ظاهر و باطنی تطهیردر و طهارت ظاهره طهارت باطنه یه

سبیلدر

سبیلدر زیرا شریعت وسیلهٔ حقیقتدر و جنت و دین مطلقا نظافت اوزرینه
مبنیدر و حدیثده کلور که الاسلام نظیف فتنظفوا فانه لا یدخل الجنة الا نظیف
و بونه حدیث وارد اولمشدر که خانه لریکزی اوکلرینی تنظیف ایدک و سپوریندی
اولریکزده یهود کبی جمع ایتمکز و آغزلریکزی دخی پاک ایدیکز زیرا طرق
قرآندر نتکم زبان فارسیده کلور که ترکیزکه قرآن و بنده کوش به بهتان
و باطل شنیده مکوش و مرویدر که بر دفعه جبرائیل حضور نبویه یه
قدومی تأخیر ایدوب صکره سرنه سؤال اولندقده بیوردیکه نیجه نازل
اولایمکه سیز طرنقلریکزی قص و شوار بکزی اخذ و براجمکزی تنقیه
و مسواک استعمال ایتمزسکز صکره و ما نتنزل الا بامر ربک دیدی
براجم برجمه نک جمعیدر پرمقلرک مفصللریدر و ظهر العقده که
چقور اولمغله آنده وسخ مجتمع اولور و ایکی عقده آراسنه راجبه
دیرلر پس هر پرمقده ایکی برجمه و اوچ راجبه اولور باش پرمقدن
غیری زیرا آنده بر برجمه و ایکی راجبه سی واردر وجه تنقیه بودر که
اکثریا اورالرده درن قالور صو ایله بشره آراسنه حائل اولمغله بقاء
جنابته سببدر و مسواک سنت مؤکده در و وضویه اختصاصی یوقدر
ولکن عند الوضوء متأکددر زیرا مضر طعامی ازاله و نکهت فمی تطییب ایدر
و مسواکله ایکی رکعت بلا مسواک اوتوز رکعتدن افضلدر و مسواکی

بوغيسه پرمقلريله آغزنك ايچيني برخوش تطهير ايليه كركدر ديشلري
اولسون وكركسه اولمسون وخاتونلركه حقلرنده ساقز مسواك مقامنه قائمدر
ديو مصرحدر ودعا وطهارت اوزرينه منام مندوب اليه ومرغوب فيهدر
زيرا جائزدركه روحي حال نومده مقبوض اوله نتكم قرآنده كلور
فيمسك التي قضى عليها الموت پس كركدركه عملي وضوء وتجديد عبادت اولان
دعا ايله مختوم اوله ورؤياسي صادق ولعب شيطاندن ابعد اوله
وشق يمين اوزرينه نوم انتباه واتخراط طعامه اسرعدر ودخي مشهوردركه
بدن انسانك طهارتي ادناس وقاذوراتدندر وماء مسخن وصابون
ازالهسي اوساخه معيندر وهواسي بارد اولان بلادده ايام شتاده اسسي
صو ايله وضوء وغسل مصرحدر وحمامه دخول مأذون فيهدر ولكن ستر
عورت وغض بصر شرطيله وخاتونلره ايكي شرط دخي واردركه بري تنها
يرلردن كيدوب بري دخي ترك زينت ايليه لر وحواس ظاهرهنك طهارتي
محتاج اليه اولميان ادراكاتدن اطلوقدندر پس سمع وبصر وشم وذوق
ولمسي محتاج اليه اولميان مدركاتده صرفله تنجيسدن حذر لازمدر واعضانك
طهارتي موازين عقليه واحكام شرعيه ونصايح وتنبيهاتدن معلوم اولان
اعتدالك دائرهسندن خارج اولان تصرفاتدن اطلوقدندر خصوصا لسانكه
آنك ايكي وجه ايله طهارتي واردر بري صمتدن مخصوصدر مكر كه ما يعني ومفيد

اوله

اوله وبري دخي تعبير اتديكي موردده مراعات عدالله مخصوصدر پس برنسنهنك
بياننده نقص اتميه وايچنده اولميوب ذاتي اقتضا اتمديكي زياده نسنه ايله
دخي وصف اتميه واولا ظلمدركه شهادت زور قبيلندندر وبر حرفي
حرف آخر ايله ترجمه ايلسه كه معنالرنده تفاوت اولسه فايدهسي واو كبي
اصلي تغيير اتمش اولور صادقلر زمرهسندن خارج اولور وبعض كتب
منزلهده كلوركه عجب ربك من شاء بلا ارب ومن ضحاك بلا عجب
يعني انسان برموضعدن برموضعه ضرورت قويه بولنمدقجه حركت
ومشي اتمك ومقتضي اولمدقجه سخنده ايلمك منهيدر وخيالك طهارتي
اعتقادات فاسده وتخيلات رديه واماني وامال ميدانندن جولاندر
وبو معنا زياده صعوبتندن اقل قليله ميسر اولمشدر انكچون اماني واماني
ذم اولنمشدر خصوصا كه صفيه هوددر نتكم قرآنده كلور تلك امانيهم
وينه كلور يود احدهم لو يعمر الف سنة وذهنك طهارتي افكار رديه
واستحضارات غير واقعه وغير مفيدهدندر وبعض خواص اولياي مشهورهكه
الليسنه درلر ما سوى الله فكري درونه كرمش وحقه غيري هيچ برملحوظه
بكاليركرمشدر وعقلك طهارتي نتايج افكار له تقييددندر معرفت حقه
وغرائب خواص وعلوم واسرار مختص اولان مواضعدن زيرا عقل نهايت
معرفتدن قاصر وغايت ادراكدن عاجزدر پس قدسي فراسته ملايم اولان عدم تقييدر

وقلبک طهارتی توزیع همم وتشتیت عزایمی موجب اولان تعلقاتله تقلبدندر
وتعلقاتک دخی اسباب جلیّه وخفیّه سی واردر سرّنه مهتدی اولوب
اکا کوره عمل ایدنلر نادردر ونفسک طهارتی اغراضدن وبلکه کندی عیننده
زیرا نفس امال وامانی وتعشق اشیا ونتایج اذهان وتخیلات اولان تشوقات
کثیره نک خمیره سیدر پس بو مقوله امور رذیله یه مایه اولان نفسی اصلنده
قلع ایدوب فروعنه دخی بالکلیه نجات الوانه طهارت ذاته درلر وروحک
طهارتی حق تعالیدن مرجو اولان حظوظ شریفه دندر معرفت وقرب ذات
ومشاهده وسایر نعیم روحانی ایله احتظاظ کبی زیرا مشایخ رحمهم الله بو
امرکه سنک اوزرنه حکمی غالب اولوردر یا طبیعیدر مطلقا جلب منفعته
متعلق اولسون استیفاء لذات جسمانیه کبی ویا دفع مضرّته متعلق
اولسون اسباب آلام بدنیه ده احتما وپرهیز کبی ویاخود روحانیدر علوم
نافعه اکتسابنه واخلاق محموده تحصیلنه اهتمام وجهاله واخلاق
مذمومه ده اجتنابه اعتنا کبی ویاخود نفسانیدر جاه ومناصب شریفه
ایله تقیّد واغراض نفسانیّه یه منافی اولان نسنه یی دفع اتمک کبی چونکه
نفس خمیرهء الامانی والتشوقات در هر نقوله معناکه سنی وسط اعتدالیده
اطراف روحانیّهء نفسیّه وطبیعیّهء حسیسه یه وغیریلره اجتنابیده
اول اجتذاب وانجذابده مطلقا تخلّص وطهارت کرکدر بر وجهله که

اصلو آنده ماسوی الله ه التفات بولنمیه نتکم قرآنده کلور ما زاغ البصر
وما طغی وتعشق اتمک دکل بلکه تحدیث نفس بالتعشق اتمک بیله حذر
ایلیه وظاهرا وباطنا مقصود اولان طهارت روحدر یعنی روحک زمان
ارتباط تدبیرینه صحت مزاج طبیعی واکا متصل اولان خواص مضره ده
متلوث اولدیغی نسنه لردن خلوصیدر وحقیقت انسانیه نک طهارتی
جمعیت انسانیه ده اولان معانی وحقایقی فقداننده وتغییر تجلیاتده حقیقت
قابلک احکام امکانیه ده سلامتنه موقوفدر اکثر ناس بیسه بو احکام
کثراتک زبون ومغلوبلریدر وسرّک طهارتی حق مطلق جامعه
اتصال واحکام تقییدیه نک زوالیله دردر وسرده مراد خاصّهء تجلیء
جمعیدر که حق مطلقه اول خاصّه حیثیتی ایله مستند ومرتبطدر
واحکام تقییدیه ده مراد اول تجلییه مجلا اولان واعیان تقیید ایلین عین
ثابته ایله معیت سببیله عارض اولان اموردر زیرا هر تجلی وصفاتک
احکام مرآتی ومجلاویه تابعدر وبو طهارت مذکوره استجلاب رزق حسّی
ومعنوی ایدوب باعث زیاده اولوردر نتکم خلو فیله اتصاف سبب نقصاندر
وحدیثده کلوردر دم علی الطهارة یوسّع علیک الرزق یعنی طاهر ظاهر
وباطنه اوزرنه دائم اول تا که رزقک هر یوزده موسّع اوله سؤال
اولنورسه که حضرت اصحابده هر دورلو طهارت موجود ایدی پس اکثرینه زیاده

نیجه مضایقه اوزرینه اولدیلر جواب بودرکه آنلرك حالی قیاسدن
خارجدر زیرا آنلرك حلولده اجتنابلری غیریلرك حرامدن اجتنابلرندن
اقوی واکثر ایدی و آنلرك فقر حقیقیلری که ماسوی اللهدن بالکلیه
بوشالمقدر غالب اولمغله صورت فقری دخی قبول ایلدیلر تا که ظاهراً
وباطناً حقه مفتقر اوله لر و هر مقامده طیبات ولذائذ یرینه
حقی بوله لر و قدس ذاتله معانقه قیلوب کندیلره دریای غنای تامه
صالوله لر الحاصل مکوناتدن بالکلیه کسیله لر زیرا دنیا عند الله جناح
بعوضه قدر یوقدر اکر اولقدر مقداری اولیدی کافره بر جرعه صو
ویرمزدی پس مؤمن وکافرك مشترکی اولدیغی دنیای دنیه یی خواص
عار ایدوب قبول اتمدیلر بو جهتدندر که کمالات روحانیه ایله دخی اکتفا
ایلمدیلر زیرا روح مشترکٌ فیه در بلکه عالم اسراره ترقی ایلدیلر که بو عالمه
وصول خصایص اهل ایمانندندر آنکچون آخرتده کفار محجوبلردر زیرا
حصه تجلی جمعیتدن بالفعل بهره مند کللردر وحدیثده کلور

من اخلص لله اربعین صباحاً ظهرت ینابیع الحکمة من قلبه علی لسانه
یعنی ظهور ینابیع حکمت جزای اخلاص دکلدر بلکه اخلاص وظهورك
هر بری فی الحقیقه عین منت ومحض فضل الهی بایبندر پس اخلاصدن کوز
اکر طلب ظهور ایچون اولورسه خالص اولمز بناءً علی هذا ساحت قلبی آینه

تطهیر وتخلیص ایتمدیلر نتکم کلام کبارده کلور من رزق الطهارة حتی

عن رؤیة الاخلاص فقد نجی الاخلاص من الاغراض یعنی عموم اوزرینه
اغراضدن وخصوصی اوزرینه اخلاص خلاصدن خلاص ولنوب اهل اختصاص زمره سنه
ملحق اولورلر وحکایتدر که ایکی سالك بر مغاره ده ذکره مشغول اولوب بو کون
یارن فتح اولور دیو بر قاچ کون شویله بی فتح قالدیلر زیرا اشتغالی
غرض فتحه مبنی قلدیلر آخر رجال الغیبدن بری داخل مغاره اولوب اول
سالکلری طریق اخلاصه هدایت وحق مطلقه دعوت ایلدکدن زمان قلیلده
نائل مرام اولدیلر ودمشلردر که طهارت اصلیه اولدر که غیر مجعوله در قابل
عطایای ذاتیه واسمائیه در که اولکیسی بلا واسطه وایکنجیسی بالواسطه
اولان منح الهیه در ونجاست اصلیه اولدر که بو دخی غیر مجعوله در
مذکورك خلافنه در که غیر قابلدر زیرا اقا زورینك اوزرینه جنت اولمدیغی کبی
دل عرد ارده دخی فیض الهی اولمز بو سببدن مؤمن ازلی وکافر ازلی دیرلر
اکرچه ایمان وکفر ازلده اولمز بلکه ابدده اولور الحاصل ازلده اولان بالقوه
وابدده اولان بالفعلدر ولکن باطن حالده نظر قوه یه وظاهر حالده فعله در
وصبیانك ایمان وکفرلری باطن حالدندر زیرا شهادتلری هنوز غیب حکمنده در
ابوینك ایلنه تابعدر که ظاهر حالدر آنکچون آنلره محشور اولورلر وسبب
نجاست غلبه احکام امکان وخواص امکانات وسائطدر که مانع قبول

فیضدن شوره زار کبیکه مانع قبول باراندر زیرا مطر واصل ونازل
ولکن محل غیر قابلدر و سایر استعداد متوسطه دخی آکا قیاس اولنه
یعنی هر کسک فیض باطنی طهارتی قدر اردر و ذنوبک جمله سی نجاسات باطنه
و بعضنک خواصی واردر که باطندن ظاهره تعدی ایدر نتکم حدیثده
کلور ان العبد لیحرم الرزق بالذنب یصیبه یعنی بعض ذنوب واردر که
رزق صوری و معنویدن حرمانه سببدر و طاعات مطهرات ایدر که کاه
بطریق المحودر نتکم قرآنده کلور ان الحسنات یذهبن السیئات و حدیثده کلور
اتبع السیئة الحسنة تمحها و کاه بطریق التبدیل اولور نتکم تنزیلده
کلور الا من تاب وآمن وعمل عملا صالحا فاولئک یبدل الله سیئاتهم
حسنات پس محو مذکور حقیقت عفودر و تبدیل مزبور مقام مغفرتدن
عبارتدر و بوندن عفو و مغفرتک میاننده فرق ظاهر و مغفرتک
عفودن اتم اولدیغی باهر اولدی زیرا مغفرتده بقاء عین ولمغله
تکثیر مثوبات واردر آنکچون بعض خطاکارلر قیامتده مغفرتله معامله
اولندقلرنده برم دخی غیری کناهلریمز واریدی کاشکی انجه اولیدی دیو اظهار
طمع ایتدکلری کبیدر و معاصی متعدیه اولدیغی کبی طاعات متعدیه دخی
واردر یعنی اثری ظاهردن باطنه و باطندن ظاهره ساری اولوردر و
مع التعدی بعض معاصی سرعتله زوال قبول ایدر و بعضی بطؤ و کلفتله

کیدر

کیدر و بعضنک حکمی موته دک مستمر اولوب برزخده زائل اولور و بعضی
محشره دک قالور و بعضی دخول ناردن صکره زوال بولور بو سببدن
احیادن ارواح امواته امداد ایتمک مشروعدر زیرا اول امداد ایله ارواح
منتفع اولورلر و امداددن مراد دعا و صدقه و اهداء مثوبات اعمال
صالحه در کرک نافله و کرک فرض و اهداء فرضدن عامل بلا فرض
قالوب مسئول و معذب اولمز بلکه مقبول و منعم اولور زیرا مهدی اشرف
الخصال اولوب سخاوتیله ممتاز و با عطاء الهی دخی بازدر و صور مولداتده
هر صورتک قوی و خواص باطنه سی واردر که بعضیسی انسانه باب
سلوک و استکمالده نافع و ملایمدر باذن الله تعالی و بعضیسی مضر
و غیر ملایمدر و اتصال و اکلدن قطع نظر قرب و مجاورتک بله تأثیری
واردر جوز اغاجی کبیکه یپراغنک زهرندن ماعدا هواسنک عفونتندن
سایه سنده مستظل اولان کمسنه متأثر اولوب باعث صداع اولور پس هر
نسنه نک خواصی جهتندن نجاست باطنه سی اوله عارفلر اولنلره آنده
حذر اولنمشدر و اکلی حلال اولان حیواناتک دخی بویله در و حلال تام و طاهر
اودرکه آنک من حیث المزاج ضرری اولمیه و کمسنه نک حقی دخی تعلق
اتمیه که نفسنک اکا توجهنی مستلزم اوله زیرا توجهات نفوسک
خواص ردیه سی واردر که اول نسنیه مباشر اولان انسانک بدننه

ساري اولوردر كركسه مطعوم ومشروبات وكركسه لباس ومسكن وغيريدن تصرفات
اولسون نظر ايله زهرمارله مبتلا اولمش كمسه حيه حياتي اولمديغي كبي وجمعيتدن
خلوص اولمز بلكه سبب موتي اولور زيرا مجاورت هوا ايله سمومه انفاس
رديه سي واصل وساري اولمقدن در وكلب عقور وامثالي دخي بويله در
وضباع ويرابيع وسائر حشرات كلنده احترازا اولنديغي حلتم اولميوب
خواص رديه سنه بناء در زيرا بو خواص متغذينك بدننه نفسنه
واخلاقنه وصفاتنه ساري اولوب بو سببدن قلوب وارواحه تلويثات
حادث اولور كه اقسام نجاساتدندر وتمام النجاسه حرام العينه در دم
وميته ولحم خنزير وسباعدن هر ذي ناب وطيردن هر ذي مخلب وكلب
ومشروباتدن خمر كبي زيرا اسكر خمر لوازم ذاتندندر حرام لغيره كبي حرمتي
خارجدن كلدر پس بونلرك جمله سنك نجاستي ظاهره وباطنه سي وبدن
انسانه ضرر ساريسي واردر وبعض اكامل مكاشفين بيورمشلردر كه
شارب خمر توبه اتسه قرق كونه دك آنده تصوف كلمز وبنكلك آكل
اتسه آلتي آيه دك مزاج آصليسني بحق بولوردر واكل فوائد كمسنه
ابدي تصوف كلمزدمك جائزدر زيرا اكسللك صورتنده دخي طبيعي
وزنه اولي بولمز وانقطاعنه چاره بودر كه هر كونه قدر يسير نقص
ايدوب اذيتي حاصل اولمديغي مرتبه مساق اكل ايده اكا بوندن غيري علاج

اولمز

اولمز وبو زمانمزده يوز اللي سنه دن بري بعض مطعوماتده ومشروبات
حادث اولمشدر كه كيف خمر وبنجا قيوه حكمندندر وآنلري علما وغيريلر مباح
ديو استعمال ايدرلر نعوذ بالله آنكچون تصوفلري لسانلرندن دري يوخسه
قلبلرنه تجاوز اتمشدردر واشياده آصل اولان اباحتدر ديركلري مطلقدكلدر
بلكه اشياء نافعه ده اصل اولان اباحتدر پس شول نسنه نك كه ضرر
ظاهري اوله اباحتدن خارجدر زيرا خلقتدن مقصود عبادتدر وعبادت
دخي صلوح مزاجه منوطدر وصلوح مزاج دخي اشياء نافعه استعماله
مربوطدر فاحفظ هذا المعنى فانه اغنى وكاه اولور كه احكام طهارت
ونجاست وحل وحرمت بربرلريله ممتزج اولوب غالبيت ومغلوبيت
حاصل اولور زيرا بعض احكامك قوت ورجحاني وبعضنك دخي ضعفي
واردر پس مباشر اولنك حالي دخي آكا كوره در بو جهتدن مشايخ سلف تبديل
حالده حلاول طيب خصوصنده اهتمام ايدرلردي زيرا فتحه اقربدر وممتزج
بعيد وحرمتي خالص اولان ابعددر وادخال مرزوقدن وقتنده افطاردن
وفطور ملكك الندن كلور سه كلسون قايرمن زيرا بلو طلب فتح اولان نسنه نك
آصليني رامرب قبول تملك كركدر وواسطه يه دخي نظر يوقدر زيرا في الحقيقة
يد حقدن المكه مقبوض اولان صورت شرده بر نسنه اوله بو صورتده شيطان
ايله مسي الندن آلور تاكه حقه اضافت شرك لوازم كليه كه ترك ادبدر

ويمشلردركه اول مراتب طهارت توحيد استحضاريدركه ان تعبد الله
كانك تراه حديثي ايله مشار اليهدر يعني استحضار خياليدركه اول مراتب
شهوددر وبو مرتبه ده حجاب طبع ورجس شركدن خلوص واردر زيرا
اهل حجابك توحيدي شركله مخلوطدر شول جهتدنكه رسمله مقيدلردر
ورسم حجاب حقيقتدر وروي حقيقت جلوه كر اولمدقجه توهم تعدد وجوددن
خلوص اولمق مشكلدر واعلاي مراتب طهارت معرفت حق وشهود تجلي
ذاتي ايله دوام محققدركه صفا كمل اوليادر زيرا معرفت حقله جميع
اطوارده اولوجهالتدن مرتفع اولور وشهود دائم ذاتله دنس تعلق
ماسوي ووسخ حجاب غيريت بالكليه زوال بولور ومراتب وجود انفساً
وآفاقاً رجسدن قورتلور خصوصاكه قلبك كعبه وار اولديغي طهارت
ايله در چونكه طهارت نبود كعبه وبتخانه يكيست يعني كعبه نك
كعبه اولديغي طهارتله وآني اصنامدن پاك اتمكله در واول بتخانه
ايله فرقي قالمز نتكم بتخانه ده بت زاله اولنسه كعبه ده فرقا ولمز
زيرا بو صورتده مسجد اولور مسجد ايسه بيت اللهك شعبه لرندندر نتكم
قرآنده كلور ان اول بيت وضع للناس للذي ببكة يعني كعبه اول
بيتدر حقدر وثاني وثالثك تعيني آندنصكره در واكا مضاف قدر عرش
اعلا ايله سائر اجسام كبي وقلبله سائر قوي دخي بويله در يعني قلبك

تعيني

تعيني سائر تعينات وجوددن مقدمدر زيرا رئيس الاعضا والقوادر
ورئيس متعين اولمدقجه مرؤس متعين اولمز نتكم روح محمدي متعين
اولمدقجه سائر ارواح كليه استفاضه نور وجود اتمدي وقرآنده كلور
انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت ويطهركم تطهيرا بوراده
رجسدن مراد اهل بيته شين ويرن نسنه در وحديثده كلور سلمان منا
اهل البيت يعني سلمان عجمي الاصل ايكن ادناس ذنوبدن مقدس ومطهر
اولمغله اهل بيت رسوله مضاف اولدي اهل بيت ازواج مطهره يه
دخي شاملدر وآل عبا فاطمه وعلي وحسن وحسين رضي الله عنهمدر
فقط زيرا بر صباح رسول الله بر سياه عبا كيوب طشره چقدقلرنده
ابتدا حضرت فاطمه كلوب آني ول عبا ايچنه آلديلر بعدها حضرت علي
كلوب آني دخي داخل عبا قلديلر بعده حضرت حسنين قدوم ايدوب
آنلري دخي ضم ايلديلر آندنصكره انما يريد الله آيتن قراءت بيورديلر
وسلمان طهارت ذاتيه سي سببيله اهل بيته مضاف اولجق سائر الى يوم القيام
كلن مقدسلر دخي آكا قياس اولنه پس جهت جامعه طهارت مذكوره در
يوخسه يالكز هاشميت ويا غيري معنا دكلدر حتي ديمشلردركه رسول اللهك
صورت طينيه عنصريه وصورت دينيه شرعيه وصورت نوريه روحيه
وحقيقت معقوله معنويه لري واردر پس هر كم جميع صوردن آنك

آني اولورسه جميع جهاتده اكا وارث اولور آنك ولد صلبيسي كبي اولور
حضرت مهدي وسائر ائمهٔ كرام كبي وبو مقوله آله اكمل الوارثين ديرلر
واكر بعض صور ايله قائم اولورسه نسبتي اكا كوره اولور الحاصل
رسول اللهك آلي درت قسمدر اولكيسي صورةً ومعناً آليدر كه يرينه قائم
اولور امام وخليفه در وايكنجيسي معناده آليدر صورتده دكل سائر اولياء
محمديه كبي زيرا بونلر صورتا شرفا اولمسهلر دخي كشف وشهودي بوزنده
شريكلردر واوچنجيسي صورتده آليدر معناده دكل يعني طينت عنصريهسي
جهتندن نسبتي صحيحدر ولكن وراثت معنويهسي يوقدر زيرا حطام
دنيا سببيله حقه اقبالدن منحرف اولمشلردر دردنجيسي صورتده آليدر ولكن
معناده دخي حظ يسير ايله محتظي اولمش واستعدادي قدر نسبت معنويه
بولمشلردر وبونلرك درجهسي ثانيهدن كمتر وثالثهدن برتردر زيرا نظر
همت وكماله در وهر كمكه تقديس ذاتيدن حصهسي واردر ليغفر لك الله
ما تقدم من ذنبك وما تأخر سرندن بهرهسي واردر زيرا ذنبه مذمت
لاحق اولور بو صورتده ذهاب رجس حاصل اولمز پس بونلرك جملهسي
آخرتده مغفور حشر اولنورلر اكرچه دنياده صورت ذنب حاصل اولسون
زيرا مذمت لاحق اولور معناي ذنبدر صورت ذنب دكلدر صورتا ايسه
عنايات الهيه سببيله معنايه ساري اولمز نتكم اهل بدر حقنده

اعملوا

اعملوا ما شئتم فقد غفرت لكم وارد اولمشدر وبو معنايه اختصاص
الهي ديرلر اهل اصطفاده جاريدر غيرلرده دكلدر وبو مقام مزالق
اقدامدندر فهمي اهل كشفه ويا خود فهم محققانه مخصوصدر
وشول كمسنه كه رسول اللهه انضياف ايله بو شرف زائده بوله
پس شول سعدا كه حقه مضاف اولديلر آنلر نيجه اولور شرف
اختصاص فهم اولنه سؤال اولنورسه كه رسول اللهه انضياف
ايله حقه انضيافك ما بيننده فرق ندر جواب بودر كه رسول اللهه
اضافت واسطهيه اضافتدر واسطه ايسه مخلوقدر پس اصل
اضافت خالقه در وبر دخي بودر كه رسول الله اخلاق كونيه ايله
متصفدر الله تعالى اول مخلوقك هر بريله متصف دكلدر پس سنن
نبويهده رسوله مضاف اولوب قول وفعلنه رعايت لازمدر تا كه حقه
تقرب حاصل اوله زيرا متابعتده شرف عظيم واردر كه غايتي محبة الله
در نتكم قرآنده كلور قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله
وبر دخي بودر كه رسوله انضياف بولور صفاتي وحقه مضاف اولور
ذاتيدر وصفاتده مراد قاب قوسين او ادنى مرتبهلرينك مجموعيدر
وذاتده مراد يالكز او ادنى مرتبهسيدر سؤال اولنورسه كه ذات
وصفاتك مجموعنه انتسابده يالكز ذاته دخي انتساب واردر

جواب بودر كه معناي مذكور مظهره كوره درظاهرن كوره دكل بومقامدنكه
رابعهٔ عدويه يه سؤال ايدوب حق ورسولنى قنغيسنى زياده
سورسكز ديديلر جوابنده هيهات حق تعالينك محبتى غيرك محبتنه
يرقومدى ديدى يعني مقام ذاتده محبت رسول الله ايله محبة الله متحد
اولدى دمكدر زيرا بومقام مظهرده ترقي مقاميدر كه آنده اثنينيت
يوقدر وبوتقريرده شأن رسولدن شيئ مندفع ومرتفع اولدى اگر حكم
صورت جواب في الجمله مخل تعظيم ومنافيء توقيردر وبعض اوليا واردر كه
آنلره ذاتيون ديرلر نشئه لرنده احكام وجوب غالب وتقديس ذاتي راجحدر
وبومعنادندر كه بعضيلر بالذات الله تعاليدن وبعضيلر دخي رسول اللهدن
ويا ورثه دن اخذ ايدرلر مع هذا جمله سي الله تعاليدن اخذ در ولكن
واسطه ايله بلاواسطه اولمنك بيننده فرق واردر وفي الحقيقه واسطه
متابعت محمديه بلاواسطه فيض حاصل اولمز آنكچون فلاسفه فيض
ذاتدن محروم اولوب بعض مراتبك علمنه مقصور اولديلر وبوسببدن
طهارت ذاتيه بوليوب حسبحالده قالديلر وقرآنده كلور في قلوبهم مرض
زيرا بومرض جميع رذائله شاملدر جهل وجبن وبخل وكفر ونفاق و
امثالي كبي مرض دنلديكي انحرافه سببا ولمغله در زيرا جهليله علمدن
وجبنله اقدامدن وبخيله سخادن وكفرله ايماندن ونفاقله اخلاصدن

منحرف

منحرف واعتدالدن خارج اولوردر وبومقوله امراض صفات قلبيه در آنكچون
قلبي تطهير ايتمك اهمدر زيرا اساسدر اگرچه صورت طهارت دخي اول زمندركه
وسيله در وحديثده كلور كه من نام على طهارة وفي عزمه انه يقوم من الليل
فاخذه الله بنفسه الى الصباح كتب الله له قيام ليلة بوطهارتدن مراد طهارت
صوريه در كه وضودر وصلوته دخول ظاهرده آبدسته منوط اولديغي
كبي منام ويا انسلاخله معراج معنوي دخي اكا مربوطدر وبوندن فهم
اولنور كه طهارت اوزرنه نائم اولمينه اجر مذكور يوقدر زيرا حدث سببيله
قيامدن منقطعدر فافهم جدا واصحاب طريقتك شرائط لازمه سندندر كه طهارت
دائمه اوزرنه اولوب صوبيه ضرورت اولوب امكنه ده تيممدن غافل اولميه لر
الباب الثالث عشر في كلمتي الشهاده كلمه آصلنده لفظ واحديه ديرلر
صكره مجازا كلماتي مشتمل اولوب جمليه وابياتي حاوي اولان قصيده يه اطلاق
اولندي بوراده ندركه كلمهٔ شهادت ديديلر مقصود شهادت كلمه لريديركه
هربري كلماتدر نتكم حديثده كلور اصدق قالها الشاعر كلمة لبيد ع
الا كل شيء ما خلا الله باطل وقرآنده كلور وتمت كلمة ربك كويا كلماتك
شدت ارتباط وكمال انتظامندن اجزا كلمهٔ واحده كبي اولدي بوجهتدن
جزء كل اوزرنه اطلاق اولندي وشهادت علم ويقيندن صادر اولان اخباردر
يعني مخبر عنه اولان نسنيه علم راسخ كركدر تاكه شهادت اطلاقي صحيح اوله

قرار

بناءً على هذا اشهد ان لا اله الا الله معناسي دمكدر كه صميم قلبدن ا
وعلم راسخدن اخبار ايدرم كه معبود بالحق بحق الله تعاليدر حيد پس تو
اله منكردن معبود بالحق معناسني وغيريدن الوهيتي نفي ايدوب الله
تعاليه حصر ايتمكدر آنكچون بو كلميه كلمهٔ توحيد ديديلر باجماع
ولكن قائلنك اعتقادي درست ولحق كلماتك معناي لغويه سني بلمسه
توحيدنه خلل ويرمز زيرا هر قائل اهل لسان اولمز تركي وهندي وبلغاري
وامثالي كبي بعض كباريو مشهدركه الله تعالي اسماء حسنادن الله
اسمني اختيار ايلدي ولا اله الا الله كلمه سي شهادت رسول الله ايله
خيرالذكار اولدي زيرا درت كلمه در كه نفي ومنفي وايجاب وموجبدر واربعهٔ
الهيه كه حيات وعلم وارادت وقدرتدر آصل وجود عالمدر واربعهٔ
طبيعيه كه حرارت وبرودت ويبوست ورطوبتدر آصل وجود اجسامدر
واربعهٔ عناصر كه نار وهوا وماء وترابدر آصل وجود مولداتدر
واربعهٔ اخلاط كه صفرا وسودا ودم وبلغمدر آصل وجود حيواناتدر
واربعهٔ حقايق كه جسم وتغذي وحس ونطقدر آصل وجود
انساندر پس بركسه بو سر تربيع اوزرنه لا اله الا الله ديسه لسان
جميع عالم اولور كه جمله اشيانك لساننده توحيد ايتمش اولور
وياخود نطقنده نايب حق ولوحق دلنده ذاكر اولمش اولور

يعني

يعني اولكسي فرق وايكنجيسي جمعه كوره در وفرق وجمعك مالي بردر
زيرا انفس وآفاقده متجلي اولان حقدر پس حق كندي كندني ذكر ايدر
الحاصل غيريتمك اعتباريدر كه تعينه ناظردر وتعيناتك غيريتنده
جميع كائناتده متعين اولان نور ذاتك بري برينه مغايرتي لازم كلمز زيرا
نور واحددر كه اشيايه ساريدر نتكم تحقيقي كذر ايتدي وكلمهٔ شهادت
اون ايكي حرفدر كه وسايط اسماء اعدادي استيعاب ايلمشدر واعداد
اون ايكيدر كه اوچي عقد مقوله سيدر عشرات ومأت والوف كبي وباقي
واحددن تسعيه دكدر وبونلردن مالا يتناهي تركيب حاصل اولور
پس بو اون ايكي عدد نيجه مالا يتناهي عددي ضم ايدرسه اول اون ايكي
حرف دخي مالا يتناهي اجري جر ايدر وبقاء وجود كه اكا عدم لاحق
اولمز كلمهٔ توحيدله حاصلدر يعني دنيانك بقاسي كلمهٔ توحيدك بقاسنه
منوط اولدي يعني كبي بقاء ابدي دخي توحيد اوزرنه مبنيدر وبقاء ا
عمر جاودانيدر كه عمر آخرتدر وآنده اجل مسمي ايله تعبير اولنمشدر نتكم
مرور ايتدي وحديثده كلور كه لا تقوم الساعة حتي لا يقال في الارض
الله الله يعني وجه ارضده ذكر متصل اهلي منقرض ولقده قيامت قوپار
وذكر متصل اهلندن مراد عمد سموات واوتاد جبال واقطابدر كه آنلرك هر
بري حياتلرنده نفس بنفس ذكر دائم اوزرنه اولدقلري كبي انتقاللرنده

دخی اول نفس برغیری یتعبدن انتقال ایله عالم تارته حیات بولمقدندر و
لا اله الا الله کلمه سنک نفیی لا تعین واثباتی تعین عالمنه ناظردر
لا تعین عالم غیب هویت وذات بحت ووجود حق مطلقدرکه آندن
بالفعل تعین ذاتی واسمی ووصفی وفعلی یوقدر بلکه بو عالم جمیع
تعیناتک بالقوه مبدائیدر وتعین بالفعل مبداء تعینادرکه عالم
استفاضه وفیض شهادتدر پس نفی ولا تعین جانبا زله واثبات
وتعین جانب ابه راجعدر وکلمهٔ شهادت بو ایکی عالمی جمع اتمکله
خیر الاذکار اولدی زیرا اسم هو عالم غیبه واسم الله عالم شهادته
اشارتدر فقط وانسان مظهر جمال وجلال اولمغله اکمل اولدیغی کبی کلمهٔ
توحید دخی جامع هردو عالم اولمغله افضل اولدی آنکچون بو اسمک
لیل ونهارده وقت مخصوصی یوقدر بلکه اسم وذکر مطلقدر و بو
جمعیت ملاحظه ومشاهده سیله ذکر اتمک ذکر انبیا وکمل اولیادرکه
جانب علویه عالیدر بر وجهله که آنکله مذکور آراسنده حائل
یوقدر و الله اسمنک مرتبه سی مرتبهٔ قلم وعرش وشمس وروح
انسانیدر ورب اسمنک مرتبه سی مرتبهٔ لوح وکرسی وقمر وقلبدر
ومرتبهٔ اولویه مرتبهٔ احدیت دیرلرکه تأثیر وفعلک مبدائیدر
مرتبهٔ سلطنت کبی ومرتبهٔ ثانیه یه مرتبهٔ واحدیت دیرلرکه

تأثر

تأثر وقبولک محلیدر مرتبهٔ وزارت کبی آنکچون الحمد لله رب العالمین ده
تأخیر اولندی وبعضیلر طلوع فجر ثانیده طلوع شمسه دک انت الله
ذکرنی اختیار ایدوب آنکله ذکر اتدیلر وامام غزالی قاتنده هو کلمه سی
ارفع الاذکاردر یعنی لیله مزید اختصاصی واردرکه غیب ذاته
ناظردر وذاتا یسه صفاتدن ارفع وغیب شهادتدن اقدمدر وابو
یزید بسطامی عندنده لا اله الا انا اعمدر زیرا ساحهٔ توحیده
شجرهٔ موساده اولدیغی کبی وجه اختیار بودرکه ابو یزید بحسب الغالب
مغلوب ایدی آنکچون آندن سبحانی ما اعظم شانی صادر اولدی حلاجدن
انا الحق صادر اولدیغی کبی ولکن محل کیانینک بو دعوایه تحملی
اولمیوب وجودا یهاملری اوتوری اهل صحوده دکل بلکه اهل سکرده
بیله تصویب اولنمدی ولا اله الا الله کلمه سنده ایکی خاصه واردر
بری بودرکه جمیع حروفی جوفیه در حروف شفویه ده آنده حرف
یوقدر تاکه خالص جوفدن اوله یالکز شفتیندن اولمیه ولا من
انطباق شفتین اولمدیغنده جلیس ذاکر اولمسه آنده بیشعور
اولور ذاکرده کمال الخلوص حاصل اولور بونده فهم اولنورکه خلق آراسنده
منفرداً ذکر ایده ذاکر کندی نفسنه اسماع ایدن جکه قدر اظهار ایلیه
والا یا ریا ویا تشویش جلیسه مؤدی اولورکه ایکیسی مذموم ندر تمام

طائفهٔ عربك اكثري جهر واخفا وتشويش جليس نه در بلميوب مراتبي
بري برنه خلط ايدرلر وخلقه زياده زحمت ويررلر بو معنا آنلرك جهل
غالبلرنه محمولدر وبري دخي بودركه اول كلمه ده حرف معجم يوقدر بلكه
جمله سي نقطه دن خاليدر زيرا كلمهٔ اخلاص صدركه جميع ما سوادن
تجرّدي متضمّندر ومولانا جامي دمشدركه نقطه مكس يعني سكلدر
وكلمهٔ شهادت نقطه دن معرّا يعني بو شهد آلويش مكس طبعلرندن مبرّادر
بو فقير حقّنيه لايح اولان بودركه بو كلمه نك بي نقط اولديغي مؤدّاسي كثرته
دائر اولان الوهيّت حسبيله در زيرا كثرتده وحدتك ظهوري محجوبه خفيدر
وبر دخي بودركه نقطه نك وجودي تمييز مراتب ايچوندر مرتبهٔ الوهيّت
ايسه مرتبهٔ مطلقهٔ جامعه در ومحمّد رسول الله ده اولمديغي مرتبهٔ
الوهيّته مقابله سي حسبيله در زيرا مرتبهٔ ربوبيّتدر وبر دخي جمعيّت
مطلقه سندن اوتوريدر زيرا مرتبهٔ الوهيّتده جمله اسما وصفات مندرج
اولديغي كبي آنلره الهيّات ديرلر مرتبهٔ عقل وقلمده دخي جميع ارواح وكلمات
مجتمع ايديكه آنلره كونيّات ديرلر وبالاده كذر ايتديكه عقل اوّل روحي
محمّديدر مظهر تعيّن نوري اولدقده ابتدا كلمه سي لا اله الّا الله ذكري اولدي
ربّ العالمين دخي بو مقابله ده تشريف ايدوب محمّد رسول الله بيوردي
وبو توحيد وتصديقك عالمده سرّي باقي قالدي كركه بالفعل موحّد

ومصدّق

ومصدّق اولسون وكركه اولمسون زيرا شهادت الهيّه ونبويّه كافيدر
نتكم قرآنده كلمشدر وكفى بالله شهيدا محمّد رسول الله وينه كلمشدر
شهد الله انّه لا اله الّا هو والملائكة واولوا العلم زيرا اولوا العلم
اولنلرك رئيسي رسول اللهدر وآنك علمنه نسبتله سائرلرك علومي
بر دريادن بر قطره كبيدر وكلمهٔ توحيد درت كلمه دن مركّبدر زيرا نهار
ايكي نصف وليل دخي ايكي نصفدر وكون مجموعي انصاف اربعه دندر پس بو
درت كلمه نك قائلنك ليل ونهارده ايتديكي ذنوبي مغفور اولور
فامّا محمّد رسول الله اوچ كلمه دن مركّب اولدي زيرا كلمهٔ توحيددن
مفهوم اولان ذات وصفاتدر وفعل رسول اللهده ظهور ايتمكله صفات
فرديّت وجود بولديكه سرّ تثليثدر آنكچون رسول اللهه كلمهٔ فرديّه
ديديلر ذات وصفات وفعل جهتندنكه فرديّت وآيدر زيرا مظهر اولور
ويا روح وجسم وحقيقت جامعه سي يوزندنكه اوّلكيسي احمديّتنه
وايكنجيسي محمّديّتنه ناظردر زيرا عقل اوّل مرتبه سنده جسم بالقوّه در
بالفعل دكل واسم جلاله درت حرف اولمغله اسم محمّد دخي آكا موافق
اولدي وكذلك محمّد رسول الله اون ايكي حرف اولدي لا اله الّا الله كبي
وسرّ مناسبتدن اوتوري ابوبكر الصّدّيق وعمر ابن الخطّاب وعثمان ابن عفّان
وعلي ابن ابي طالب حرفلري دخي اون ايكيشر اولدي وبو جهتدن نسبت

طینلری دخی نسب نبوی یه اتصال و التقا بولدی یعنی امام علینک التقاء
نسبی اب ثانیه دن آنکچون جنتده قصر علی قصر نبوی مقابله سنده وضع
اولندی و نشئهٔ علیه یه مرتبهٔ حقیقت غالب کلدی و ابوبکر صدیقک
اب سابعه دن آنکچون نشئه سنه مرتبهٔ معرفت غالب کلدی زیرا اسم سابع
قهاردر غایت فنا و نهایت وصولدر کمال معرفت ایسه حقه وصولدن
صکره در و کمال معرفتک حکمی تمام عبودیتدر آنکچون به وما بیله الله
تعالی یه و رسول اللهه شایسته خدمت قلدی و حضرت شیخ اکبر قدم
صدیقی اوزرنه دردیو اقطابک جماعت کثیره سی شهادت ایلدیلر آنکچون مقام
عبودیت محضه ده قرار قلدی و آنک ذوقاتیکی عبودیتک فوقنده
ذوق عبودیت اولمدی و هر کمسنه که رایحهٔ ربوبیت شم اولندی آندن ذوق
و باطل بولندی پس سالکه لازمدر که اهل عبودیته متابعت ایدوب اهل
دعوایه متابعتدن حذر قیله و عمر فاروقک التقاء نسبی اب تاسعه دن
آنکچون نشئه سنه مرتبهٔ شریعت غالب کلدی زیرا اسم تاسع اسماء بقادندر
و بقانک مقتضاسی ظاهر شرعله تقید و ستر حالدر و عثمانک اب خامسدندر
آنکچون نشئه لرنه طریقت غالب کلدی زیرا اسم خامس طریق فناده در و طریق
فنا طریق مجاهده در که مقتضای طریقتدر الحاصل خلفاء اربعه نک
هر بری درت مرتبه نک مجموعنه واصللر ایدی ولکن انبیا بعض احوال ایله

بربرلرندن متمیز اولدقلری کبی خلفا دخی مقتضای نشئه اوزرنه بعض
مراتب ایله منفرد اولدیلر ائمهٔ اربعه دخی آنلره قیاس اولنه یعنی آنلر دخی
درت مرتبه یه بالغ و ظاهر و باطن حقه واصل اولمشلر ایدی ولکن
بعض خصال ایله بربرلرندن امتیاز بولوب اجتهادده مشغول اولدیلر
و آنلرک اجتهادلری حقیقته وصوللرینه مانع اولمدی بلکه اجتهادلری
بعد الوصول ایدی آنکچون چار مذهبده اولیاء بسیار کلدی زیرا بر قومک
رئیسلری ناقص و کندیلری کامل اولمق مستبعددر و بونلر حقنده درس
عشق سویلمدیلر دیدکلری اجتهادله اشتغاللرینه بناءً دردر یوخسه
بطریق التزام دکلدر و نقصی مشعر اولوب وجهله ادا ایدنلرک ادالری
مردود و کلامدری کندی ذوقلرنک نقصاننه محمولدر و لطائف
حکایاتدن کلور که برکون بابا جعفر ابهری بابا طاهر همدانی مجلسنه
واروب بو سحر بزه ده ایدک که سنی خواصله باب اللهده کوردم دیدی
بابا طاهر دخی جوابنده بلی سن بنی خواصله ایکن و بن داخلده خاصله
ایدم کورمکله باعث بودر دیوانلری ایلدی پس احوالده تفاوت اولدیغی
ظاهر اولدی و بو تقریرده معلومدر تأویل قول مولانا که مثنویده
کلور آن طرف که عشق می افزود درد بوحنیفه شافعی درسی نکرد
و کلام خواجه حافظده کلور حلاج بر سر دار این نکته خوش سراید

زشافعي مير سيد امثال اين مسائلده وبعض روميانك مقاله سيچكه دمشلردر
سرايي ايچنده اسكلر اوتورمش كوزيتدم مالك ونعمان كورنمز زيرا مالك ونعمان
صحو اهلندندركه اسكلردن خارجدر وبو معنادن دمشلردركه الطرق
الى الله بعدد انفاس الخلايق واختلاف طرق اختلاف قابلياتدندر واختلاف
قابليات دخي اختلاف اسمادن واقتضاء ازليدندر فاعرف جداً بعده اسم
محمد بو حروفله وزننه اولمق بطريق البسط عدد رسل الله مناسبتيچون اوتوز
اوچيوز اون اوچدر يعني ميم ح ميم ميم دال كه عدد حروفله اون و
وحساب ابجدله اوچيوز اون اوچدر ولكن مبسوط اولدوغي حالده غيري وميم
مدغمي ادخال طريقيله در وحروف اربعه نك بو شكل بديع وترتيب خاص
اوزرينه وقوعنك سري بودركه الله تعالى انساني صورت محمد اوزرينه خلق
ايلدي زيرا ميم رأس انسان منزله سنده در وحا يدين كبيدر وباطن حا بطن
وظاهري ظهر كبيدر وميم ثانيه مجتمع الوركين در اليه مقعدده اولان
لحم در وطرف دال رجل كبيدر وكلمه توحيد قرآنده شجره طيبه يه تشبيه اولنديكه
نخله يعني خرما اغاجيدركه بقيه طينت آدمدن خلق اولنمشدر نتكم حديثده كلور
اكرموا عمتكم النخلة فانها خلقت من فضلة طينة آدم وليس من الشجرة شجرة
اكرم على الله من شجرة ولدت تحتها مريم بنت عمران فاطعموا نساءكم الولد الرطب
فان لم يكن رطب فتمر پس نخله بزم عمه مزدر يعني پدرمز آدمك همشيره سي كبي

اولغله

اولغله سائر اشجار اوزرينه فايقه اولدي كلمه توحيد سائر اذكاردن
افضل اولديغي كبي نتكم حديثده كلور افضل ما قلت انا والنبيون
من قبلي لا اله الا الله بو سببدن افضل افضله تشبيه اولندي شجره
توحيدك عرقي واصلي تصديق وساقي اخلاص واغصاني اعمال واوراقي
اقوالدر ودمشلردركه عارفك قلبنده اولان معرفت اصل شجره ده اولان ثابتدر
زيرا عرق شجره بعض عواصف ايله منقلع اولور اما معرفت راسخه يه
زوال وتغير كلمز ومعرفت راسخه دن مراد عين اليقين اهلنك معرفتيدركه
باطن فؤادده متمكنه در وبو ايمان ومعرفتدن صكره بردخي كفر وجهل
يوقدر نتكم حديثده كلور اللهم اني اسئلك ايمانا يباشر قلبي ويقينا ليس
بعده كفر وكلمه توحيد حصنله تعبير اولندي نتكم حديث قدسيده كلور
لا اله الا الله حصني فمن دخل حصني امن من عذابي زيرا حصن
حصينله متحصن اولان تعرض اعداء ظاهره دن مصون اولديغي كبي
حقايق كلمه توحيدله متحقق اولان دخي تطاول اعداء باطنه دن محفوظ
اولور وعذاب جسماني وروحانيدن خلاص بولور عذاب جسمانيدن مراد عذاب
ناردركه احسن الحسنات اولان توحيدك نوري آني اطفا ايدر وعذاب
روحانيدن مراد بعد وقطيعتدن حاصل اولان حسرت وندم والمدر
زيرا توحيد سبب وصول موحددر ووصولدن صكره خود الم وفراق يوقدر

زیرا مثلدرکه لو وصلوا ما رجعوا یعنی حقیقت وصوله رجوع
یوقدر بلکه رجوع وارتداد اهل برزخ اولنلره کوره درکه وصوللری
ناقص وضعیفدر آنکچون آه وناله وشوقدن خالی دکللردر زیرا قربلرنده
خوف بعد واردرکه هنوز غایبه کما ینبغی وصول میسر اولمشدر سؤال
اولنورسه که اکمل ناس اولنلر دخی موطن دنیاده اولدقجه وجد وحرارتدن
خالی دکللردر پس بو وجود ایکی احتراقندن کلور جواب بودرکه عشق وشوقله
مشعر اثنینیتدر معشوق غایبه وروده دک هیجانندر بعده ساکن
اولور ولکن اشتیاقکه بعد الوصولدر ساکن اولمز بلکه افزون اولور
زیرا اشتیاق محبوبه وصولدن ناشی اولور حرکت فرحدر ومحاسن جمالی
مطالعه اتدکجه ودقایق حسنه اطلاع زیاده اولدقجه فرح دخی
آرتوب وحالی تازه لنمکده وروضه حالی کوزللنمکده در پس آنک حالی
شارب ماء بحر کبیدرکه ابدی رّی کلمز بلکه عطشی اولکیدن زیاده اولور
الحاصل ذات وصفات حقّه نهایت اولمیجق اسرار وحقایقه دخی نهایت اولمز
وتجلیات غایت بولمیجق متجلی له دخی حیرت کبراده قالور وبو مرتبه یه تمکین
ایچنده تلوین دیرلرکه مقبوللردر وبو تقریرده فهم اولندیکی شول حدیث شریف
سری که کلور انّ الله لا یملّ حتّی تملّوا یعنی مطالعه سی ناقص اولور
کسیه ملول یعنی یورلق واوصانمق کلور آنکچون فیض حق دخی منقطع

اولور زیرا

اولور زیرا اقبال حق اقبال عبدی تابعدر یعنی الله تعالی والله یدعوا
الی دار السلام موجبنجه عبدی دار السلام جنّة ودار السلام قربت ووصلته
دعوت ایدر اکر عبدده فی الجمله میل واقبال بولنورسه رفیقه عشقله جذب
ایدر والّا حالی اوزرنه ترک ایلر زیرا غنی عن العالمیندر واصلاح
عالم دخی اوزرنه واجب دکلدر حاشا بو ملول دیدکلری صفات اهل
حجابک حالیدرکه مطالعه لری ناقصدر بو سببدندرکه ارباب دلدن
بریله برایکی کره صحبتده ملول اولوب هجرانه مؤدی وخیر کثیردن حرمانه باعث
اولور وبو مقوله لر حیوانلردن بتردر زیرا نظر قیل دوه یه که حدای
عربله متأثر اولوب بر وجهله سیر ایدرکه اوچ کونلک مسافه یی بر کونده
ایدوب اصلا ملول اولمز زیرا حدا متصل تجدید نشاط وشوق اتمکده درکه
سماع صحیحدن ناشیدر کذلک دعوت حق دخی دائم ومتصلدر ولکن صمم
باطن سماعه حائل اولیجق شوق منقطع اولور سالک دخی منزلده قالور
نظر ایله حال صحابیه که صحبت رسوله نیجه حریص واخذ فیضه نوجهله
ساعی ایدیلر وبو معنایه قبلدن اصلا ملول اولمز ایدی آنکچون خوابی
ترک ایدوب راحتی قوریلر وتحت اللواسنده مجتمع اولوب سر وجاه
ومال ایله خدمتده بولندیلر وسر منزل مراده یتدیلر وورثه رسول
ایله اتباع حالی دخی آنکا قیاس اولنه الحاصل نسانده صدق طلب اولمدقجه

تأييد الٰهي ظهور ايدوب مقصود حاصل اولمز وصدق طلبك اثري عدم ملال
وفتور وجمع همت ودوام حضوردر آنكچون ديديلر كه ذكر متصل اولمدقجه
تجلي مذكور حاصل اولمز ومذكور نوردر نتكم قرآنده كلور الله نور
السموات والارض ونورك شاني ازالهٔ ظلمتدر وظلمتلر ايچنده ظلمت
وجوددن اشد يوقدر پس استغراق ذكرله ظلمت وجود مندفع اولوب
نور الانوار ظهور ايدر كه هر كسه اول حصهٔ تجلي وآنك آصل ومبداسيدر
وقرآنده ذكر كثيرده مراد استغراق مذكوردر يعني جميع حالاتده ذكر
بو سببدندر كلمهٔ توحيد آيت مستقله اولمدي نتكم قرآنده كلور فاعلم انه
لا اله الا الله تا كه حالات ذكرده حالت حدث دخي داخل اوله اگرچه
احب ان اذكر ربي وانا على طهارة موجبنجه طهارت اوزرنه اولمق ذكر
محبوبدر وحديثده كلور اربع لا يمسك عنهن جنب سبحان الله والحمد لله
ولا اله الا الله والله اكبر پس جنب بو درت كلمه ده منع اولنميجق محدث
بطريق الاولى منع اولنمز بناء على هذا جميع احوالده ذكره وتسبيحه
منع يوقدر اگرچه وضوء وطهارت اوزرنه اولمق ذكر آداب رجال وسنن
اهل تقوی وحالدندر فاعمل به جدا واسماء كليه كه ايجاد عالم
وتدبيرداريله متعلقدر اون ايكيدر كه ذكر اولنور الحي العليم
المريد القدير الاول الآخر الظاهر الباطن الرحمن الرحيم المدبر المفصل

وصوفية

وصوفيهٔ محققين بحسب السلوك والفنا والبقا احصا اتدكلري اسماء كليه
دخي اون ايكيدر كه ذكر اولنور لا اله الا الله الله هو الحق الحي القيوم
القهار الوهاب الفتاح الواحد الاحد الصمد وبونلر رواحات كبرى نام
كتابمزده مشروحدر وبونلرك يديسي اسماء فنا ويديسي اسماء بقادر
ومنازل مرحوم الله يدي عدد ومنازل مرحوم نبوي بش عدد اولمق اسماء مذكوره
احكامندن ناظردر وانسانك انفاس واذكارنده ملاحظه خلق اولنور
ولكن بعضنك كلماتي وبعضنك حروفي عددنجه ذلك فضل الله
يؤتيه من يشاء واسم اعظم ديدكلري اسم الله در كه جميع اسماء الٰهيه نك
حقايقني جامعدر واما اسم اعظم تنزيلي ديرلر كه اسم لفظي مجازيدر
وحقيقتده اعظم مظاهر اسما اولان قطب الاقطابدر كه عبد الله دن
واما اسم اعظم تكويني ديرلر كه اسم حقيقيدر زيرا اسم مسمايه علامت اولمق ايچون
وضع اولنان لفظ ايسه مطلق تعريفي ايچوندر پس في الحقيقه
مسمايه دلالت كليه ايله دلالت ايدن تعين مقوله سيدر كه اولى اسمك
حقايقني آنكله قائمدر واهل رسوم بو معناده غافل اولوب مصحف تنزيليه
تعظيمده اهتمام ايدوب مصحف تكوينينك شاننه اعتنا اتمزلر وكلام الٰهي
تنزيله مخصص قياس ايدرلر بلكه انسان كاملي تحقير اتمك اوراق مصحفي
تمزيقدن بتردر وهر اسم اگرچه اسم الله اولمق حقده اضافتله اسم اعظمدر

ولكن عظميتي عارفك عرفاني وشهودنه دائردر يعني معرفتي مقداري
اسمك عظمته واقف اولور شويله كه اسم اعظمه جاهل اولنه كوره اسم
اعظم اسم اصغر واسم اصغره واقف اولنه نسبتله اسم اصغر اسم
اعظم اولور بو جهتدندر كه عارفلر اشيائي تحقير ايتمزلر مكر كه امر شرعي ايله
اوله وهر موجود كه حقه استناد اتمشدر اول استناد بر اسمك واسطه‌سيله در
اول اسمه كوره اسم اعظمدر وحقه كوره منتهاي معرفتي دخي آنك سيدر
يعني حق معرفت ديدكلري اول اسمك اقتضا اتديكي حقايقي بوزنددر
نتكم سلطاني اعظمك مراتب اسماسنك مظاهرينك فهم اولنور وبو جهتدن
هر مرتبه صاحبي حالنه خشنوددر زيرا اول مرتبه نك علمنك اكا اختصاصي
واردر وزيرا اعظمدن ماعدا زيرا آنك اسمي جمله اسمائي جامع ومرتبه‌سي
جميع مراتبي حاويدر وبو سره بناءً اهل جنتك هر بري حالنه راضي اولور
اكر لباسنك واكر غيرينك كوزينه كيدنك احسن وافضل كورنسه كركدر
پس دنيا وآخرتك اعلاكري حالي دنالرده مستوردر والا غائله
وبيحضورلق ظهور ايدر بو ايسه اسم وهابك ناظر اولديغي مقام
نعمله تنعمه مانعدر فافهم جداً وابو يزيد بسطامي يه سؤال ايدوب اسم
اعظم ندر وقنغيسيدر ديدكلرنده جواب ويرديكه سز بكا اسم اصغري
كوستريكز بن دخي سزه اسم اعظمي بلديره‌يم يعني اسماء الهيه نك جمله‌سي

اسم

اسم اعظمدركه اعظمه مضافدر ولكن خلقته صدق حال ومطالعه
كمال يوقدر والا قرنجه ده سر سليماني وذره ده نور خرشيد درخشاني
وقطره ده فيض بحر فراواني وحجره قيمت لؤلؤ ومرجاني وخاكده مشك
رايحه افشاني واردر پس اعتقاد وعلم وشهود كمال اوزره اوليجق عظميت
واصغريتي وكليت وجزئيتي برابر اولور نظر ايله كه ظاهرده طين ام
مهين يكن نفخ اهل تصرفي ايله جوهره استحاله ايدر وذكر اولنان اعتقاد
وامثالنه وجه ارتباط ديرلر زيرا ارتباط منعدم اوليجق جلب منفعت
دخي حصوله كلمز مثلا بر فتيل سيوندكده باشنده بخار چيقار اول
بخار بر شمعك نورنه متصل وشعله سنه ملتقي اولسه في الحال اول
رابطه ايله استضاءه ايدوب مشتعل اولور فاما بخار اولمسه دكه بر
علاقه ايله اشتعال حاصل اولمز وبونده نور علي نور سري دخي
ظاهر اولور يعني كوا كرچه ظلمت محضه در ولكن مشتمل اولديغي
نور ظلمتينك نور قدمه ارتباطي اولمغله ظلمت كونه وحدت نور وجود
وقدم ايله مستور اولور وانجق نور حق قالور وبو ارتباطدن غافل
اولمسه ظلمت طبيعت وتاريكي وجود هيولانيه بحره قالوب القلزم
درياده صو طلب اتدكلري كبي ولديغي موجودي مفقود ظن ايدوب
باديه طلبده سركردان اولور والله المعين وهو الهادي وبعض

علماء معتبرکي کلومندن کلورکه کلمهٔ شهادتي نطق ايتمک واجبدر و برکمسه
آنک وجوبيني بلسه و نطقه دخي قادر اولسه و لکن تلفظ ايتمسه جايزدرکه
نطقدن امتناعي صلوتدن امتناعي کبي اوله يعني مخلد في النار اوليه زيرا ايمان
قلبله تصديق محضدر و لسان آنک ترجمانيدر و اظهار اولور دخي بودر زيرا
حديثده کلورکه يخرج من النار من کان في قلبه مثقال ذرة من الايمان و نطق
واجبده سکوت ايتمک قلبده ايماني ازاله و اعدام ايتمز فعل واجبي ترکله اذا
وازاله ايتمديکي کبي انتهي بالمفهوم پس بو معنايه اقرار ايمانده جزء و يا خود
آنک شرطي اولمز بلکه احکام مسلميني مصدق اوزرينه اجرايه شرط اولور
موتنده نماز قلمق و قبور مسلمينده دفن ايتمک و امثالي کبي و بعضيلر که
اقراري رکن زايد قلديلر يعني ايمانده جزءدر ديديلر آنلره کوره حالت
اختيارده ترک نطق ايلن کافر اولور اضطرارده دکل نتکم قرآنده کلور
الا من اکره و قلبه مطمئن بالايمان يعني اضطرار اودرکه کلمهٔ کفر اوزرينه اکراه
و اجبار بولنه و دلالت تصديق ايچون سائر اعمال الجوارحدن اقرار باللسانه
تخصيص اولنديغنک سري بودرکه لسان ايچون مجبول و اقرار سائر عمل
جسدده اخف و ابين اولدوغيدر و مشهوردرکه ايمان بر خانه کبيدر
و آنک قپوسنک ايکي مصراعي واردرکه تلفظ بالشهادتيندر و ارکان
بيت درتدر صلوة و زکوة و صيام و حج کبي پس بو بيت ديني اقامت

لوزمدر تاکه آنده ساکن اولان مؤمن نفس جهنمک زمهرير و حرورندن
محفوظ اوله زيرا حديثده کلورکه جهنم الله تعالي يه شکايت ايليوب
يا رب بعض اجزام بعض اجزامي اکل و افنا ايلدي ديدي پس اذن ويرکه ايکي نفس
آلايم بر نفس قيشين ايچون و بر دخي يازين ايچون تاکه بو ضيقدن خلاص اولايم
ديدي پس هر سموم و حرور و هر برد و زمهرير که واردر آنک نفسندندر
و جهنمکه قيامت کوننده موقفه کلوب سوزلر و اهل محشر اوزرينه حمله
ايلسه کرکدر اول کونده بيت دين ايچنده مستکن اولان مؤمن کامل آنک شرندن
و سطوتندن امين اولور و حديثده کلورکه ان القلوب لتصدأ کما يصدأ
الحديد واة جلاءها ذکر الله و تلاوة القرآن بوراده ناسک مرادي ما سوا اله
تعلقدرکه وجه قلب اوزرينه عارض اولوب تجلي حقدن مانع و انکشاف
نور ذاته حائل اولور زيرا قلب حق و خلقک مجموعي قبول ايتمز نتکم
قرآنده کلور ما جعل الله لرجل من قلبين في جوفه پس بر محل که
قبول غيره مشغول اوله اول شغله صداء و کدر و قفل و حجب ديرلر
و بو شغل بالغير راسخ اولسه رين ديدکلري حالت حاصل اولور
نتکم قرآنده کلور کلا بل ران علي قلوبهم و غين رين ده اخفدر
زيرا رين ايماني مانع ايماندر غين دکل بلکه غين في الجمله حجابدرکه مؤمنلره
حاللرنه کوره اولور حتي حديثده کلور انه ليغان علي قلبي و اني لاستغفر الله

في كل یوم مائة مرة یعني اشتغال دنیوي واختلاط كثرتده نور وحدته
في الجمله احتجاب حاصل اولور ایدی آنك غفر وسترني طلب ایدر زیرا كرچه شرح
صدرك مقتضاسي كثرت ایله وحدتده عدم احتجابدر ولكن كثرتده و
مطالعه سنده تجرید وتفرید اتمدركه یوزكره ده مراد هر بر اسمدن
اولان مشاهده ده اسم اعظمه ترقي وجهت وحدت ایله قیامدر آنكچون
استغفار ورد دائمیدر زیرا معاصیده طاعات ایله ستري طلب ویا خود
تلوین واحتجابده تمكین وانكشافله اختفایي درخواستدر فاعلم
واعمل اوندمتلردركه مشاهده مرتبه سنده ذكر اولمز بلكه ذكر حجاب كورنه
اولور بوجهتده حقك جلیس ذاكر اولدیغي وراء حجابدندر تجلي
مذكوره واقع اولدقده ذكر زائل اولور وحدت ظهور ایلر یعني ذاكر
ومذكور نسبتلرنده اثنینیت واردر پس نسبت مرتفع اولیجق كثرت قالمز
وبونده فهم اولندي بر ذكر واردركه حضور مع الله ایله در بو ذكر
ذاكره منسوبدر زیرا بونده بقاء رسم ومقام عبدیت واردر و بر
ذكر دخي واردركه مذكوره مضافدر یعني ذكر ایله مذكوردر ذاكر دكل
وبونده حضور معتبر دكلدر زیرا رسم وعبدیت فاني ومظهر
یوزنده حق باقي وظاهردر وبو مرتبه یه قرب فرائض دیرلركه عبد حقك
قواسي اولور یعني حق عبدده مظهر اولور وبو مرتبه یه اشارت ایدوب

حدیثده

حدیثده كلور ان الله یقول علی لسان عبده سمع الله لمن حمده یعني كرچه
لسان عبد كیدر ولكن قائل وذاكر الله تعالیدر وبو مرتبه نك علوسي احتراق
لساندر شیخ اكبر حضرتلري كندي نفسنده اخبار ایدوب بر كره بش آلتي ساعت
قدر مستمرا حق بنم لسانمده ذكر ایتدي دیو بیورمشلردر وچون ذكر قلبده
متمكن وراسخ اولسه قلب دخي نطق ایدر وذاكر آنك نطقني اشیدر
وكذلك جمله جسدنك وبلكه جمیع كائناتك توحید وذكر ونطقني
سماع ایدر وقلبنده ناطق اولور یا ملكدر كه ذكرده مخلوقدر ویا خود
ارواحدن بر روحدر كه آني مستلزمدر یوخسه حق دكلدر بعضیلر
توهم ایتدكلري كبي زیرا حقك عبده اقرب اولسي ذكرني مقتضي دكلدر
ونظیري قبرده تلاوت قرآن ویا صلاتدر یعني بر كمسه حیاتنده تلاوت
ویا صلاته زیاده مشغول اولسه موتنده صكره قبرنده آنك صورتنده
بر ملك ویا بر روح یوم حشره دك تلاوت ویا نماز قیلور ثوابني آكا هبه
ایدر واكا اجر غیر ممنون دیرلر زیرا عمل منقطع اولیجق اجر دخي
لا ینقطع جاري اولور وبو سر اوزرنه دركه قرآنده كلور والذین هم
في صلاتهم دائمون یعني دنیاده ذكره متصل اهلي واردركه حضورلري
دائملري سببیله صلات وسائر عباداتلري دخي دائمدر واجرلري مالا نهایه
زیرا كمال الخلوص لري یوزندن اجرلري اول مرتبه سندندر و دنیاده

عملدري مستمرّ وغير منقطع اولیجق حال برزخ دخي آنك اوزرينه ترتّب
ايدر زيرا من وجه برزخك دنيايه اتّصالي واردر صلوة مغربك نهاره
اتّصالي كبي زيرا غروب حين غروب شمس كبيدر فافهم جدّاً وذكر قرآنده
پس قرآن نيّت ايدنه ايكي اجر واردر بري اجر ذكر وبري اجر قرآءه وقيل
الوعظ كلمهٔ توحيدله بدأ وقرآنله ختم اتمك عادت مشايخدر زيرا
ذكر ابتدائيده قلوب خلقه ايقاع هيبت اتمك واردر كه سماع وعظه
معيندر وقرآن انتهائيده فرعك آصله رجوعي وسقطات كلاميه كفارة
واردر وبعضيلر قبل الدّرس قرآن وبعده ذكرله بدأ وختم ايدر
وذكرك قرآن اولدوغي شمدي مرور ايلدي زيرا لا اله الّا الله قرآندر
وليالي شهر رمضانده اثناء تراويحده تسبيح دخي قرآندر زيرا قرآنده
تسبيحله امر واردر اولمشدر بو معنايي بيلميه تسبيحي امر زائد ويا امر بدعي
قياس ايدوب قائلني ذمّله قرآني ذمّ اتمش اولور زيرا ليالي رمضانده
ملائكه نزول ايدر وملائكه اهل تسبيحدر تخصيصك وجهي بودر
يعني اثناء تراويحده تسبيح اتمك نزول ايدن ملائكيه موافقتدر
وتسبيحك آصل صحيحي اولیجق بدعيّتي دخي مرتفع اولور وعلماء
رسومدن چوق كمسه لر جهالتدري حسبيله بلود اسلاميّه ده نيجه عباداتي
بدعتدر ديو رفع اتمشلردر ازجمله شام شريفده جامع امويّه ده صلوة

رغائبك

رغائبك رفعنه تجسيم ايله متّهم اولان ابن تيميه سبب اولمشدر مع هذا
اول نمازي جامع مزبورده امام غزالي احيا اتمشدر آنكچون منارهٔ بيضاده
تأليف كتبه مشغول اولديغي وقتده احياء العلومده صلوة مذكوري
درج ايدوب استجابته ذاهب اولمشدر ابن تيميه خود امام غزالي ايله موازنه
حدّي يوقدر زيرا امام جميع علومده متفنّن اولديغندن ماعدا ظاهري
وباطني جامعدر وحضرت شيخ اكبر فتوحاتده امام حقّدن رؤساء طريقتدندر
ديو شهادت ايلمشدر وسائر بلودك دخي حالي دمشقه قياس اولنه و
حديثده كلوركه انّما بقي من الدّنيا بلاء وفتنة وبعضيلر ديديلركه ذاكر لفظ
معانيه ذكره مشغول اولميه بلكه لوح قلبي الفاظ ومعاني نقوشندن
ساده ايدوب نفس ذكره مشغول اوله وذكري تعبّد محض غير معقول المعنى
قله وبو بر عبادتدركه مأمور اولدوغم اوزره امتثالاً لامر الله اشتغال
ايدرم ديه پس بو اعتقادله ذكر ايدنك خاصّهٔ ذكر ومقتضاي حقيقيي
ايله عمل وتأثير ايدر ومدلوله آنده حقيقت مدلوله واسم حاكمه ومسمّايه
ايصال ايلر وشيخ شبليه سؤال ايدوب نه وقتده مستريح اولورسن
ديدكلرنده جواب ويرديكه اذا لم ار له ذاكراً يعني حقّي ذكر ايدر كورمديكم
زمانده مستريح اولورم ديدي مرادي يا ذاكر محجوبدر ويا حقده غيره محجوبدر
ذكرده ويا خود نسبت ذكري نفيدر زيرا ذكر اثنينيّت وبقاء رسمي اشعار

ایلرتکم مرور ایتدی حال شبلی یسه غالبا غلبه ایدی فافهم هذا المعنی
الدقیق وذکر الله مجلسلرنده وجد وتواجد ایدرلر وجد اودرکه مجلسده
حاضر اولنلری احساس ایتمیه اکر احساس ایدرسه جلوس ایلیه
والا ترک ادب ایتمش اولور زیرا حرکتی حرکت بالله دکلدر بلکه حرکت
بالنفسدر ومتواجد اودرکه اهل وجده تقلید ایلیه ولکن تقلیدی
تحقیقه وصول ایچون اوله ذوق صحیح وانسلاخدن لکن بو معانی
تسلیم اتمدیلر زیرا نفس متحرک ایله حرکتدر بو خسه محرک ایله دکل
یعنی محرک حقیقی که الله تعالیدر اکر باطنی تحریک ایدرسه فبها
والا کندی نفسی ایله متحرک اولمق وبالدر زیرا العب صورتنده در
آنکچون بعضیلر نیکه سمعنه اجیئتنا بالحق ام کنت من اللاعبین وارد
اولنوب ساقط وتائب اولدی پس متواجد صادقک حالی مسلم اولمیجق
غیرک حالی نه اوله وشیخ اکبرک کلماتنده کلورکه بو عصرده اولان اهل وجد
وسماع دینلرینی لهو ولعب اتخاذ اتدیلر پس بر مسئله خلول دکلدرکه سماعه
قائل اولنلر اهل سماع اولوب شیخه اقتدا ایلیه انتهی بالمفهوم ومشایخدن کلدیکه
لاتکن مریدا الا عالما ولا عالما الا حیا یعنی مرید اولورسک عالمه
مرید اول وهر عالمه دخی مرید اولمه بلکه بر عالمه مرید اول که آنک
قلبی حیات حقیقیه وفیض الهی ایله حی اوله تاکه صحبت وعلمنده سکا

فائده

فائده اوله وحیات باقیه حصوله کله وشول شعار که اصحابی انکله
عشق مجازی قصد ایدر اهل الله آنک سماعنی کراهت ایتدیلر زیرا ما اهل
لغیر الله به مقوله سندندر اهل اللهک نظمی ایسه بویله دکلدر کرکه لسان
تغزل وزرنه اولسون وکرک اولمسون زیرا آنلرک مرادلری ذکر الله واشارت
حقایقدر لباس مجازده اولدیغی ستر ایچوندر پس بو مقوله نک قولی
وسماعی حلالدر زیرا مما ذکر اسم الله علیه در کرک تغنی ایله اولسون
وکرک اولمسون کما عرف جدا الباب الرابع عشر فی الصلوة صلوتک
شرطی وایمانک شطری وضودر بوراده شطردن مراد نصف دکلدر
بلکه جزؤدر تاکه الصبر نصف الایمان مضمونیله تلفیق حاصل اوله
ویاخود وضو صلوتک فرائض خارجیه سندندر ونماز ایماندندر
نتکم حدیثده کلور ان بین الرجل وبین الشرک والکفر ترک الصلوة
وقرآنده کلور وما کان الله لیضیع ایمانکم ای صلوتکم پس آنک نصفی
طهور اولور ووضوده تثلیث انبیا وامة مرحومه نک خصایصندندر
ومرتان وضوء امم در پس امتک امت محمدیه ایله آصل وضوده مشارکتلری
واردر وحدیثده کلور هذا وضوئی ووضوء الانبیاء قبلی بعض علما
بوراده انبیاده حضرت ابراهیمی تخصیص اتمشدر بو صورتده لام جنس ایچون
اولنوب جمعیت مضمحله اولور جنس ایسه مادون الجمع ایله دخی متحقق

اولور ولكن بعض احاديثده وضوء الانبيا قبلي ده صكره وضوء
خليلي ابراهيم دخي واقع اولمشدر مكركه عطف تفسيري يه محمول
اوله بو صورتده تثليث انجق ابراهيمك وامتك خصايصندن
اولور سائر انبيا وامملر مرتين ايله اكتفالري لازم كلور وبو معنا
اصح اولمق اظهردر زيرا انبيا تثليث ايدوب اممي مرتين ايله اكتفا اتمك
بعيددر ومطلق وضو بو امتك خصايصندن اولمق بعيددر زيرا
سائر امم نمازي بلا وضو قلمق اقتضا ايدر واصل وضو وصلوة
وزكوة وصيام وغسل وامثالي شرايع قديمه دندر وماء بحر ايله توضي
واغتسال مشروعدر ولكن آب عذب ايله اولمق اجبدر زيرا ماء مالح
واذا البحار سجرت موجبنجه يوم قيامتده آتش اولسه كركدر كه حميدر
بو جهتدن ابن عمر ماء بحرده توضي ايتموب يا بحر مهتي تعوذ نار كد
وفرعون وقومي دخي بحر قلزمده اغراق اولنمشلردر نهر نيلده دكل
زيرا نهر نيل انهار جنتدندر النار يعرضون عليها غدوا وعشيا ايسه
بحره مناسبدر نهره دكل زيرا آب نهر عذبدر وعذب آتشه بعيددر
مالح ايسه بويله دكلدر نظر ايتمزميكه كيجه ايچنده سفينه ايله كيدنلر
بحرده آتش شعله لري كبي نسنه لر ظاهر اولور وآتش اهل فراقه
مخصوصدر انكچون تيممده رأسه مسح اتمك مشروع دكلدر زيرا

خاك

خاك صاچمق اهل مصيبتك حاليدر نماز ايسه وصل حق ومناجات باري
ايچوندر وآتش كرچه هوا اكيردر ولكن عشقله متصف اولمشدر صو
حقنده ايسه السنه ده ديداره عاشق اولوب چاغليوب آقار ديرلر
وبر كمسه نك حاجت ضروريه سي اولسه اضطراري حالنده حق تعالى
عرض حال ايدوب بر نهر جاري يه القا ايدر پس صو سبب وصالدر واصل
اشيا دخي اودر وكان عرشه على الماء تفسيرنده كلوركه بو صودن
مراد ماء عذبدر وماء عذب فيض الهي صورتيدر انكچون هيچ بر نبي
وولي وقت وحي والهامده قلبنده بلكه حال صافي ذوق وحلاوتنده
اشته بو معنا حقيقت بين اولنلرك حاليدر والا دريانك آتش اولمسي
بالقوه دن ظاهرده ايسه بالقوه ايله بالفعلك فرقي واردر انكچون
عصيره عيني كافره بيع اتمك صحيحدر زيرا بالفعل خمر دكلدر پس بو اعتبارله
ماء بحردن وضو درستدر اكرچه نظر حقيقتك دخي مواقعي واردر
انكچون خضرك قتل اتديكي غلام حقنده طبع كافرا دنلدي يعني
خضر آنك بالفعل معصوميتنه نظر ايتميوب زمان آتي ووقت بلوغنده
كفري حالنه بناء قتل ايلدي وصباوتي حالنده وفات ايدنلر حقنده
علم اللهده ثابت اولديغي وزره زمان بلوغنده نه حالده وزنده اولورلر حقلر
ايسه آنك اوزرنه محشور اولورلر ديو صحيح بخاريده حديث واردر

پس آخرتده کندی جسدلرنده بنی بعث اولنوب امتحان اولنورلر دیدیکلری
قولی حال باطنی اظهار و الزام حجته محمولدر زیرا سنک حالک مطلق
کفر ایدی دیو قبل الامتحان ناره حکم اتمک حکمت الهیه یه مخالفدر آنکچون
قرآنده کلوب قل فلله الحجة البالغة و بو معنا مذهب اشعریی تأیید
ایدر که آنلر انا مؤمن ان شاء الله دمکی تجویز اتدیلر و حال موافاته نظر
ایدوب علم الهیی کوزتدیلر ولکن حکم دین ظاهره مبنیدر آنکچون هل شققت
قلبه وارد اولدی یعنی کافرده کلمهٔ شهادت صادر اولدقده نصکره قتل
اتمیوب ایمانه حمل اتمک کرکدر زیرا خوفندن دیدیکی معلوم دکلدر و وضوده
سر انفصال و صلوتده سر اتصال واردر یعنی وضوده مقصود مناجاته
تهیادر بو معنا ایسه ماسوادن انفصال الله حاصل اولور پس صورت
وضو ایله اکتفا اتمیوب حقیقتا انفصال الله دخی عمل لازمدر و تکبیر اولاده
الله قولو قلری برابرنه رفع اتمک طرح ماسوایه ناظردر که بالفعل
سر انفصالدر و مشعردر که حالت نوم غفلتده و حالت انتباه یقظهٔ
بصیرته اشارتدر پس وقت انتباه ابتدا قلبک انتباهیدر که بعده
وضویه حرکت توبه و انابته اشارتدر بعده تکبیرهٔ اولی توجه الهی
صورتیدر اشته ابتداده بو محله کلنجه عالم ملک و ناسوتدن عبور
ایدوب عالم ملکوته دخولدر بعده رکوعه انتقال عالم جبروته

تجاوز

تجاوزدر و آندن سجده یه انتقال عالم لاهوته وصولدر که مقام فنای
کلیدر و بو مقامده وطن اصلی یه وصول حاصل اولور بعده سجدهده
قیام حالت بقایه اشارتدر که ورایه رجوعدر و بونده صورت نزولده
عروج و صورت عروجده نزول واردر فافهم و رکوع مقام قاب
قوسیندر که مقام صفات و ذات واحدیه در و سجده مقام او ادنی
در که مقام ذات احدیه در و حرکات ستّه که قیامدن رکوعه و آندن
قومه یه و آندن سجدهٔ اولی یه و آندن جلسه یه و آندن سجدهٔ ثانیه یه و آندن
قیامه حرکتدر الله تعالینک سموات و ارضی آلتی کونده خلق اتدیکنه
اشارتدر پس نمازک بر رکعتنده اول سلوکک آخرنه دک اشارت واردر
و وضو یعنی ماسوادن انفصال تام اولمسه درجات مذکوره حاصل
اولمز و حیا ایمانده شعبه اولمقله آکا ناظردر زیرا ایمان نمازدر ایمانکم مروی
اتدی و حیا وضوده غسل وجهدر یعنی غسل وجهدن فرض بودرکه
الله تعالیدن حیا ایدن سن تا که شیء امر اتدیکی یرده بوله و نهی
اتدیکی مجلسده کورمیه و امر اتدیکی تجرد و نهی اتدیکی تعلقدر زیرا
طالب معراج معنوی اولان سالکک ذروهٔ مراده تجرد و ترک تعلق
ایله واصل اولور و غسل وجهده سنت اولان خلوتده کشف
عورت ایدوب بلا ضرورة موضع ادبه نظردن حیادر کندی نفسنده

حال بوا ویحق غیرك حقنده بطریق اولی دركه كسه اول غیر
منكوحه سی وجاریه سی ولسون زیرا كوزده ویوزده اولن حیا بودر
بونك سری بودركه انسانك یوزی حقیقت جامعه وكوزی
آلت نظردر پس حقه ومظاهر حقه نظره سزا اولن كوزی و
مقوله قبیح نسنیه آچمق ترك ادب وبلكه عمای بصیرتدندر
اكرچه شرعده تجویز اولنمشدر لكن التقوی فوق الفتوی در و
رسول اللهك وضوسندن متطایر ومنصب اولن قطرات طاهر
ایدی بو سببدن صحابه تبركا آنكله تمسح ایدرلردی فاما غیرك
وضوسندن متطایر ومنصب اولن حقنده امام مالك طاهر وطهوردر
دیدی امام شافعی وامام محمد طاهر وغیر طهوردر دیدی وامام
اعظم لو طاهر ولا طهور دیدی زیرا ماء الذنوبدركه متوضینك
كناهلری اول غساله ایله آقاركیدر ولكن بو قوله نوعا شبهه واردر
زیرا الله تعالی مشركلر حقنده انما المشركون نجس بیوردی مع هذا
مشركك مس ایتدیكی نسنه طاهردر زیرا عین نجسه دكلدر بلكه نجس
اولن كفردركه آنك صفتیدر بناء علی هذا ماء وضویه ذنوب
مختلط اولوب نجس اولمز زیرا ذنوبك نجاستی امر حكمیدر حسیه دكلدر
وارباب حقایق امام مالك قولیله عمل ایدوب ماء مستعمل طاهر و

طهارت

طهارت ایتمك دخی جائزدر دیدیلر زیرا احترازده حرج عظیم واردر
وكافرك بدنی نجس اولمدیغی صورتده مؤمنك بطریق اولی در حتی
بعض محققین میت حقنده طاهردر وآنی غسل ایتمك توهم نجاستدن
اوتوریدر دیدیلر فافهم وقلوبیسز یا قرقابده توضی ایتمكی ابن عمر رض
مكروهدر دیدی پس قلوبیلی اولورسه بلا كراهة جائزدر وهواسی
بارد اولن امكنه ده آتشده اصنمش صو ایله وضو وغسل ایتمك مرخصدر
ودوام وضوسنی اختیار ایدنلر خصوصا كه اوقات بارده ده اسباغ وضو
كفاراتدندر نتكم معاذ بن جبل روایت ایدركه رسول الله برصباح صلاة فجردن
محتبس اولوب طلوع شمسه قریب چیقدیلر واقامت اولنوب خفیفا وزرنه
ادادن صكره متوقف اولمكز دیو بیوروب اصحابه متوجها باعث احتباسه
بیوردیكه اصحابم بو كیجه مقدر اولان وقتده قیام ایدوب نمازلیجینده ایكن
نوم هیئتی كبی انسلاخ واقع اولوب ربیمی احسن صورتده كوردكده بیوردیكه
یا محمد بندنی لبیك یاربی دیو اقبال ایدوب فیم یختصم الملاء الاعلی
دیو بیوردی یعنی ملائكه مقربون نه مقوله اعمالده اختصام ایدرلر
وقنغی عمل افضلدر دیو بربرلریله صورت منازعه قلورلر بلورمسین
بن دیدمكه لا ادری یاربی حق تعالی بیوردیكه كفارات ودرجاتده اختصام
ایدرلر یعنی سبب كفارات وباعث درجات اولان عمللرده ادارهٔ كلام ایدرلر

بن دیدم یا رب کفارات ندر بیوردیکه مشی الا قدام الی الجماعة والجلوس
فی المساجد بعد الصلوة واسباغ الوضوء علی المکروهات یعنی آیاغیله
یوریوب جماعته چیقمق وضرورت قوتیه اولمدقجه دابه یه راکب
اولمامق زیرا مشی اقدامدن فضیلت زیاده در و بر دخی داء فرض
اداکدنصکره مسجدده اوتوروب ذکر و تسبیح اتمک زیرا مسجدده
بلاذکر ولا صلوة قعود اتمک مکروهدر و اعتکاف دخی بونده داخلدر
زیرا آنده دخی انتظار صلوة بعد الصلوة واردر و بر دخی احوال مکروهه
اوزرینه اتمام وضو اتمک یعنی صوق هوا یاره و یا غیری طبعنه نا ملایم
حال وار ایکن مبالغه اتمیوب شاید وضوء اهتمام و اتمام و اکمالنه اعتناد
الحاصل کرچه کفارات ذنوب اولاجق اعمال چوقدر فاما اعمال مذکوره
افضل مکفراتدر بعده دیدم یا رب درجات ندر بیوردیکه اطعام الطعام
ولین الکلام والصلوة باللیل والناس نیام یعنی بو اعمال ثلثه خصوص
اوزرینه موجب درجات عالیه در فاعمل بها وامر تعبدده افضل اولان
صلوتدر آنکچون رسول الله قیام لیلی سوردی و واقع اولان حوادثده
تجدید وضو ایدوب نمازه قیام کوستررلردی و نمازده مجازات الهیه
واقع اولغله قفالرنده دخی کوررلردی حضرت موسی طورده هر جانبدن
کلام حقی اشتدیکی کبی و اذان و اقامتده تکریر تکبیرده سر الهی بودرکه

ابتداکه

ابتداکه الله اکبر دیه بو کلام مفاضله ایچوندر یعنی کرچه الله تعالی
ذات و صفاتنه دلالت ایچون اشیاء عظیمه خلق ایدوب تعظیمیله دخی
امر اتمشدر زیرا شعائر اللهدر ولکن موجدی آندن اکبر و اعظمدر زیرا
مبداء عظمت کلدر و ثانیا که الله اکبر دیه بورادده اکبر زیادۀ مطلقه
ایچوندر کویا که اولکی مرتبه ده ترقی ایدوب دیرکه اشیا نه قدر عظمت ایله
متصف اولسه ده ینه مسببک سببه افتقاری کبی موجدینه افتقاری واردر
وکندی نفسنده عظمتی اولمیوب نسنه نک عظمتی عرضدر که حکم زوالدندر
پس الله تعالی اکبردر یعنی علی الاطلاق کبیردر که عظمت ذاتیه و صفاتیه
آنکدر غیرک آنده اشتراکی یوقدر و بونده فهم اولنورکه اشیادن هیچ برینک
شرف ذاتی یوقدر زیرا افتقار له متصفدر و شرف ذاتی دیدکلری اعتبارات
نتکم قرآنه کلوب نزل من عند الله یعنی نزلک ذاتنده فخامتی افراد
جنسنه کوره دکلدر و حقه اضافتی شرف زائد ویرمشدر بیت الله و امثالی
کبی ولکن بیتک سر وحدتی احتواسی شرف ذاتیسی و مهبط ارواح
و مطاف اصفیا اولدیغی شرف عارضیسیدر و مصلی وزرینه قراءت
قرآن واجب اولدیغنک سری بودرکه قرآن جامع دمکدر صلوة دخی
الله تعالی ایله عبد آراسنده حالت جامعه در آنکچون وضع یدین ایدر
زیرا صلوة الله ایله عبد آراسنده مقسومه درکه سورۀ فاتحه نک

نصفى اولى حقه راجع ونصفى ثانيسى كه اهدنادن آخرنه دكين عبده
عائددر واوارتاده اياك نعبد واياك نستعين ايكيسنى جمع وضم
ايتمشدر آنكچون ايكى الى وسطه ضم وبرى برينه وزنده وضع ايتمك
لازم كلدى وآيات فاتحه ارالرنده وقف وسكوتى اقتضا ايلدى
زيرا عبد بسم الله الرحمن الرحيم ديديكده حق تعالى بيورركه ذكرنى
عبدى پس وصل ايتسه ترك ادب ايتمش اولوركه كلام الهى كلامنه خلط ايله
عدم سماعدر وعبد الحمد لله رب العالمين ديديكده حق تعالى بيورركه
حمدنى عبدى وعبد الرحمن الرحيم ديديكده حق تعالى بيورركه اثنى على
عبدى وعبد مالك يوم الدين ديديكده حق تعالى بيورركه مجدنى عبدى
اشته بو نصفك جملهسى خالصا الله تعالينكدر وعبد اياك نعبد
واياك نستعين ديديكده الله تعالى بيورركه هذا بينى وبين عبدى
يعنى بو معنا عبد ايله حق آراسنده مشتركدر وعبد اهدنا الصراط المستقيم
صراط الذين انعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين ديديكده الله
تعالى بيورركه هؤلاء لعبدى ولعبدى ما سأل يعنى اولكسى خالصا حق
تعالى يه راجعدر اولديغى كبى بو دخى خالصا عبده عائد اولور دعاسى مستجاب
ومسئولى حصوله كلور وبونده سورۀ فاتحهنك نمازده قرائتى واجب
اولمق لازم كلدى پس بر مصلى آنى اوقومسه صلوة مقسومۀ مذكوره ايله

نماز

نماز قلمش اولمز ونماز مناجاتدر نتكم حديثده كلور المصلى يناجى ربه وجهت
نمازده ذكر حقدر زيرا مناجات البته ذكر حق لازمدر وذاكر جليس حقدر نتكم
بيورر انا جليس من ذكرنى وبركسه ذو بصر اولسه لابد جليسنى كورر واكر
كورمزسه بارى كورركبى عبادت ايليه كه اكا رؤيت خياليه ديرلر وبو رؤيت مشاهده
روحانيهده ادنى وايمان غيبى مرتبهسنده اعلودر وعبد حق تعالينى قبله سنده
اولمغى تخيل ايله مأمور اولديغى حالده دخى عجزى اچوندر وهر مصلى امّ
قرآنى وسائر آيات وسورى عزز قعود اولديغى جهتله هر ركعتده قيامده اوقور
يعنى فرائضده زيرا قيام حركت مستقيمهدر واستقامت مطلوبه ومأموره
بهادر نتكم قرآنده كلور فاستقم كما امرت وينه كلور ثم استقاموا وبن
دخى اهدنا الصراط المستقيم دمكله مأمور اولمشزدر پس هر ركعتده
قيامده استقامتى طلب لازم كلدى واستقامتده مراد قلب وقالب وقول
وفعل ايله استقامتدركه استقامت اعتداليهدر يعنى هر نسنهده افراط
وتفريطدن حذر ايدوب طريق حقده اعتدال وزنده يوريمك تمكندر وبو
معناده زياده صعوبت اولمغله رسول الله شيبتنى سورة هود
بيوردى زيرا فاستقم كما امرت آيتى سورۀ هودده واقع اولمشدر وهر مصلى
امامدر زيرا منفرد اولديغى صورتده دخى كاملائكه اقتدا ايدر واما
مراتب رسالتدندر ورسول نائب حقدر بو جهتدن الله تعالى لسان عبد

اوزرنه سمع الله لمن حمده دیدکده ملائکه و سائر حاضر اولنلر ربنا لك الحمد
دیرلر پس مصلینك علو درجه سی بوندن معلوم اولدی و اول مصلی که بو درجه ده
غافل و ذهنی الور اولا رؤیت خیالیه دن عاطلدر اول کمسه فی الحقیقه
مصلی دکلدر و حقیقتده صلوة اودر که ان الصلوة تنهی عن الفحشاء
والمنکر موجبنجه آنده فحشاء و منکر یعنی رؤیت غیر و رؤیت نفس ولمیه که
بونلر مغایر صلوة اولان اموردندر و صلوتك قرة العین اولدیغی مشاهدهٔ
محبوب ایله در و بصر مصلی مقام رؤیتده مستقر اولسه اطرافه و غیره التفات
ایلمز آنکچون صلوتده التفاتدن نهی اولندی زیرا اختلاس شیطاندندر
و رؤیت دخی کرك جمالیهٔ صوریه ده اولسون حضرت موسایه صورت ناردن
و رسول الله‌ه صورت شاب امردده واقع اولان تجلی کبی و کرك جمالینك
غیریده اولسون تجلیات ذاتیهٔ ذوقیهٔ معنویه کبی زیرا انسان کامل حق
صرفی ادراك ایلر غیری بو ادراکدن قاصردر و بو مقامك بیانی بودر که
الله تعالی مطلوب و محبوب اولمق انسان کامله و آنکا ذوقده مشارك اولانه
افراده مخصوصدر زیرا نور وجود کرچه هر موجود ایچون حاصلدر
بناء علی هذا طلب حقده قاصر اولورلر زیرا بیلدم و واصل اولدم دیو
زعم ایدرلر فاما انسان کامل و امثالی ملبس تعینده حقی ادراکدن صکره
مراتب اطلاقده دخی مشاهده سنی طلب ایدرلر و قوت استعدادی

جهتیله

جهتیله طلب مذکوره مستأهلدر غیریلرك مطلوبی ایسه یا شهود حق
و یا دوام شهود و یا مرتبهٔ قرب و یا معرفت و یا کندونه آنده سعادت
اولان نسنیه فوز و یا روحه و مزاجه ملایم اولان امره نیل و یا غیر ملایمی
ازاله و یا بونلرك امثالیدر بو مطالبی طلب ایسه مرتبهٔ اطلاق ملاحظه سیله
اولان طلبك غیریدر پس غیر مستأهل اولان ادراك بسیط و مجرده اعتبارات
قیود و حیثیاته محتاج و مشاهده ده مراتب متعینه یه مفتقردر
و شولکه محاذات و مرائی صحیحه یه مستأهل اوله صفات و حالات و آلاته
محتاج اولمیوب حقیقت مجرده‌یی و بسیط صرفی علی ما هو علیه ادراك
ایلر کرك اول مدرك محض تعین اجمالی ایله متعین اولسون و کرك
جمیع تعیناتدن مطلق اولسون زیرا انسان حضرت الهیه و حضرت کونیه نك
مجمعیدر یعنی حقیقت انسانیه ایکیسنه دخی اثردر و حضرت الهیه نك
حکمی اطلاق و حضرت کونیه نك حکمی تقییددر پس احد الوجهینکله اطلاق
تجریدی قیودده قوت بولسه حق مطلقه دخول حصول بولور و شولکه
بو عالمده حقی ادراك ممکن دکلدر دیرلر بو معنادن وجه کوره درلر زیرا
عبد آثاردن الله مؤثره انتقال ایدر که اکا توحید اطلاقی اولنور آنده
تجریده ترقی ایدر که من عرف نفسه عرف ربه اکا ناظردر زیرا تجلی
آفاق تجلی انفسده مندرج اولمق ایکیسنك معرفتی واحد اولور

آنكچون من عرف الآفاق دمدي بلكه قصر مسافه قيلوب نفسي تخصيص
بالذكر ايلدي زيرا حقه قريبدر كه مرتبهٔ اسم ربّ دن الحاصل من عرف الله
دمدي زيرا نفس مربوب اولديغي جهتدن اسم مذكوري ولي ايدر
وبو اسم دخي الله اسمنه مرآت واقع اولمشدر وچونكه انفسدن دخي
ترقّي ايدوب بعد التجرد تفريد بوله وايكي مرتبه ده بيله منقطع اوله
عين ثابته سي مرتبه سنده سرّ مجرده ترقّي ايدوب توحيد وتجريده حاصل
اولور مايه معاونيله حق مطلقي ادراك ومشاهده يه صاعد اولور
وبو مقامي بو ذوق وزنيه ادراك ايلدن الحاد وانكارده قورتلور
والحمد لله تعالى وجود عالم حركت حبيهٔ معقوله دن حاصل اولمغله
صلوتده اوج دربو حركت وجوديهٔ طبيعيه بولنديكه اولكسي حركت
مستقيمه در زيرا صلوتده اولان قيام سفلدن علوه على وجه الاستقامه
حركت ايله متحقق اولوردر واستقامت اودركه رأس انسان سمايه صاعددر
پس قيام حال انساندر وايكنجيسي حركت افقيهٔ عرضيه در طوليه دكل
وافق اولمايه وه دركه فلكده مرئي اولان ايله غير مرئيتك ما بيني فصل
ايدر وبو حركت حال ركوعدر زيرا مصلّي رأسني جانب افقه تحريك
ايتمكله ركوع حاصل اولمز وانسانده ما عدا اولان حيوانك حركتي
حركت افقيه در زيرا نموّنده اولان حركتي جانب افقه اولمق سايردر

حركتنده اظهردر واوچنجيسي حركت منكوسه دركه حركت مستقيمه نك
ضدّيدر يعني علودن جهت سفله حركتدركه حركت نباتدر زيرا نباتك
رأسي اصليدركه آنكله تغذّي ايدر پس نباتك حركتي منكوسه اولمق
ذاتنك انتكاسي حسبيله در واول نفس حركت مستقيمه دركه اسفلدن
اعلويه دوغري نموّ وصعوددر وبويله دمك دخي جائزدركه حركت
مستقيمه قدمدن رأسه ومنكوسه رأسدن قدمه اولان حركتدن عبارتدر
بو صورتده حركت منكوسه بلا تأويل اولور وحركت منكوسه سجده
حالنه اشارتدر زيرا سجده انتكاس ايله متحقق اولور پس بو اوج
نسنه نك كه انسان وحيوان ونباتدر نموّ وحركتي واردر ونموّي اولميان
جمادك حركت ذاتيه سي اولمز بلكه آنك حركتي حركت قسريه در
ومرتبهٔ جماد تشهدي مشتمل اولان قعدهٔ اخيره يه ايمادر كه آنده حركت
يوقدر وبو مرتبه اعلاي مراتب شهوددر كه مستقر كمّل اوليادر زيرا
كمّل بو مرتبه ده تحرّك ايتمزلر وابد الابدين آنده مفارقت قلمزلر
وحقايق عالمده ساري اولان حركات وجوديه اوچدر اولكسي حقايقي عدمدن
وجوده نقل ايچوندركه حركت منكوسه در وايكنجيسي حركت مستقيمه دركه
اسفل سافلينده اعلى عليينه نقل ايچون حركتدر زيرا انسان مبدأ اولده رجوعه
مستعدّدركه آنده انشا اتديكي آصلدر ودمشلردركه كل شيء يرجع

الی اصله ولکن انسانک رجوعی سلوکله در غیرک حالی بویله دکلدر و او
حقایق آفاقیّه ده هر حقیقتی کالنه ایصالی ایچون حرکتدرکه حرکت افقیّه
زیرا امر وجود دوریّه درکه هر نسنه حقّه منتهیدر خطیّه و مستقیمه
دکلدر آنکچون جسم اوّلکه فلکدر مدوّردر و مصلّینک حرکات ثلوثی اولنان
حرکات وجوده اشارتدر پس مصلّی بو سرّ اوزرینه حرکت ایتمکله سعی ایلوزمده
و نمازده سجده جمله احوالدن افضلدر زیرا وصل حقّه اشارتدرکه
مطلب اعلی اودر و دخی غایت تذللدر و وصف ارضدر کلورکه هو الّذی
جعل لکم الارض ذلولاً یعنی انسان ذلیل وجهه ارضه باصمغله ارض
ذلیل اولدی پس ارضک جبر خاطری ایچون اشرف اعضامز اولان یوزمزی یره
سورمک سجده ایتمکله مأمور اولدق آنکچون انسان اولحالده سائر احوال صلوتدن
اللهه قریب اولدی زیرا غیرک حقّنده سعی ایلدیکه جبر خاطر ارضدر
نفسک حقّنده دکل و بو سعیی کبار محقّقین سعی نفسدن افضل طوتدیلر
زیرا آنده مجاهده و بی غرض اولمق واردر بو سببدن حضرت خضر
آب حیاته واصل اولدی زیرا عسکر اسکندر ایچون صو طلبنده ایدی
و جزا عمل جنسندندر دیدکلری بودر آنکچون صائملره کلوا و اشربوا
هنیئاً بما اسلفتم فی الایّام الخالیة دنلسه کرکدر زیرا دنیاده اکل و شربی
ترک ایتدکلرینه مکافاتدر و ناره دخولی مقدّر اولان مؤمن عاصینک

مواضع

مواضع سجودینی نار اکل ایتمدیکی حدیثده مصرّحدر پس اول مواضع
قابل احتراق دکلدر سمندر و یاقوت کبی حدیثده کلورکه امرت ان اسجد
علی سبعة اعضاء علی الجبهة والیدین والرکبتین واطراف القدمین
وانف جبهه ده داخلدر زیرا عظمی بردر پس انف و جبهه نک
مجموعیله سجده کرکدر اکر بلا عذر انف اوزرینه اقتصار ایلسه جایز دکلدر
و اکر بلا عذر جبهه اوزرینه اقتصار ایلسه جایز مع الکراهه در
و صلوتده کلام حرام اولدی صومده دکل زیرا صومده سویلمکده
حرج واردر حرج ایسه بو امتدن مرفوعدر آنکچون امم سالفه
بونک عکسنه ایدی یعنی صلوتده سویلمک حلال و صومده حرام
ایدی و اقوال صلوتده افضل اولان ذکر اللهدر و تکبیر حق تعالینی
قید جهات و تحوّلات مختلفه دن تنزیهدر و تسبیحات ثلوثه مشروعه
اولدیکه اوّلکیسی حسّ و ایکنجیسی خیال و اوچنجیسی عقل ایچوندر
یعنی الله تعالی اکرچه مصلّینک قبله سندهدر ولکن حسّ و خیال
و عقل ایله مدرک اولمقدن منزّهدر زیرا وصفی لیس کمثله شیٔدر
پس تشبیه و تخییل و تصویر نفسک شأنه راجعدر حقّه دکل و اصناف
ارادتده نیّت مفضّل اولدی زیرا عملک قبول و ردّنده حکمی واردر
و عامل اولمیانی اجره عامله الحاق ایدر و اعمالدن اولان نیّتی ملکک بلمز

بلكه الله تعالى بيلور آنكچون هر عمله كوره نشئه سدرة المنتهى واردر
وبعض اعمال خفيه واردر كه الله تعالى آنى لوح وقلم مرتبه لرينه ترقيه
ايدر وبلكه علمنده مكنون قيلور وملك آندن بيخبردر زيرا تصرف ملك
ظواهره كوره در ونيتك شرطى خلوصدر واخلاصك حقيقتى شركك
خفيدن خلوص اولمقدر وشرك خفى معدومى موجوده شريك قلمقدر
نتكم قرآنده كلور وما يؤمن اكثرهم بالله الا وهم مشركون وجميع اشيا
في الحقيقه معدوم مدر وذنب وجود ديدكلرى وجوده تعدد توهم
اتمكدر پس اكر كندى وجودى واكر غيرك وجودين جمله سندن غايب ولوب
وجود واحد اثبات ايتدكجه اخلوص حاصل اولمز وحضور في الصلوة
ديدكلرى نيتك اجزاء صلوتك اولندن آخرنه دكن استصحابى درر
آنكچون دمشلر كه مصلى قليلدر زيرا اكثر ناسك قلبى بحضوردر وبعض
ارباب مشاهده حسن ظن ايدوب دمشلر كه نمازك ظاهر وباطنى بربرينه
شفيعدر يعنى حركات ظاهره يه سبب ولان باطنده نيت واعتقاددر
ونيت ابتدا كمال صلوته تعلق ايتمشدر آنكچون حكمى جميع اجزاء صلوته
سارى اولوب اثناء صلوتده واقع اولان وسوسه وغفلتك نقص
نشئه صلوته تأثيرى اولميوب حكمى مرفوع اولوردر ان الله بالناس
لرؤف رحيم وفروض عباداتده وقت شروعده حضور حقدر وسنن

عباداتده حضور المكلف في العبادات مكلفا اولدیغی جهتدن وفوق
الكل امر مرغوب اولان حضور فانى در كه جميع افعالده احكام عبادته
حق متولى اوله ومصلينك آصلا تصرفى اولميه ودمشلر كه عند العارف
حضورله ايكى ركعت نمازده جهنمه دخول هونتدر پس سهو باطن ديدكلرى
غفلتدر ونمازده اكثر سهو شيطاندندر آنكچون اول سهو سجده ايله مجبور
اولور كه سجده ده شيطانك مصلى يه قريبا ولمز اكر قريب ولسه سجده
سهونده دخى سهو جايز اولوب امر متسلسل ولمق لازم كلور آنكچون سجود
سهوده سهو ايله حقنده جبر مشروع دكلدر وبالفرض سهو واقع
اولسه شيطاندن عد اولنمز وشيطانده اولميجق ترغيم دخى حاصل
اولمز زيرا ترغيم سهو فعل شيطانده اولان موضعده در وسلام
آصل بودر كه مصلى مناجات حق اولدیغی جهتدن جميع اكوانده
وحاضرينده غايب اوله بو صورتده صلوتدن فراغ ومشاهده
اكوان وجماعته انتقال ايتمك مراد ايدنجك قادمك سلومى كبى
آنلره سلام ويرر زيرا آنلردن غايب ايدى قادمك اهلنه غيبتى
كبى وشول مصلى كه نماز ايچنده اكوانله حاضر اوله حاضر حاضره
نيجه سلام ويرر ظاهرده سلومى ايسه بر حق تعالى قاتنده ايدم
هنوز سزه حاضر اولدم ديمكى اشعار ايدر بو ايسه كذبدر عارف

مشاهده کبی سلامی ایسه بویله دکلدر بلکه آنک سلامی بر حالدن بر حاله
انتقال ایچوندر آنکچون ایکی کره سلام ویررکه بری منتقل عنه ایچون
وبری دخی قدوم اتدیککسه لر ایچوندر نتکم خلق آراسنده دخی
جاریدرکه بر مجلسه داخل اولدیغی زمان اهل مجلسه سلام ویردیکی کبی
خارج اولدیغی وقتده دخی سلام ویروب تودیع ایدر وحق تعالی
کرچه اهل مشاهده ایله هر موطنده معیتله در ولکن صلوتده اولان
ایکی تسلیمه مراعات مراتب ایچوندر مرتبه دن مرتبه یه ایسه شهود و حضور
یوزنده فرق واردر زیرا سلام خلقه رجوعدرکه فرقدر وصلوته
دخول حقه رجوعدرکه جمعدر وهر مقامک حضوری بردرلودر
فاعرف جداً ودمشلردرکه تکبیرهٔ اولی بر وسلام ایکی اولدیغی زیرا آنتو
حقه دخول واثنینیت ایله حقدن مفارقت حاصل اولوردر ودمشلردرکه
ایام ولیالی صحایف کبیدر ودنیا وقصود اقلامدر وعامللر کاتبلر وایمان
مداددر زیرا مداد ایمان اولمسه نقوش اعمال صورت بولمزدی وعبادده
عدم مروت ومعامله حقه قلت نهضت اولمغله سلاسل ایجاب
ایله آنلری طاعته جبر ایدوب تسهیل وتخفیف ایچون اوقات دخی
تعیین اتمشلردر اوقات صلوة وزکوة وصیام وحج کبی فاما ما سوی اللهدن
حر اولنلر تکلیف الهی ایله اولمسه حرمت الوهیت وربوبیت ایچون تعبد

ایدرلر واجرت قیدنده اولمزلر زیرا آنلر عبیددر اجر دکلدر وبونلردرکه
زنجیرلر ایله بهشته جر اولنورلر زیرا مطلوبلری مخلوق دکلدر بلکه خالقدر
نتکم حدیثده کلور عجب ربک من قوم یساقون الی الجنة بالسلاسل واداء
واجبات عبودیت محضه در ونوافل طاعاتده روایح دعوی اولمغله بعض
اهل الله تقلیل نوافل اتدیلر وبعضیلر دخی مثوبات عباداتی غیره هبه
ایدوب کندیلر ایچون برنسنه ادخار اتمدیلر بلکه فضل حقه استناد ایله
آنلره مفلسون دیرلر وعند اکثر الحنفیه کفار اصول شرایع ایله مکلفلردر
فروع ایله مخاطب دکللردر زیرا فروع اصولک اوزرنه مبنیدر پس اصولک
وجودی اولمیجق فروع نه اوزرنه تأسیس اولنور فاما بعض حنفیه
وجمیع ارباب حقایق عندنده اکر مؤمن واکر منافق واکر کافر جمله سی اصول
وفروع ایله مکلفلر ویوم قیامتده مجموعیله مؤاخذلردر الحاصل کافرک
کفرندن اوتوری مؤاخذه اولدیغی کبی ترک صلوة وغیر فروع ایچون دخی
مؤاخذه واردر پس واجبدرکه هر وقتده اصول شرایع وفروع
عباداته محافظه اولنه ودمشلردرکه فرض ایکی وجهله در بر فرض
واردرکه الله تعالی آنی عبادی اوزرنه ابتداء ایجاب ایلمشدر صلوة وزکوة
وحج وطهارت کبی وبو فرضک فعلی اوزرنه وعد وترکی اوزرنه وعید
قومشدر وبر فرض دخی واردرکه عباد آنی کندی نفسلری اوزرنه ایجاب.

ایلمشلردر یعنی مزاحمهٔ ربوبیت ایدوب نذر ایلمشلردر ونذر کرچه قربت
مشروعه در فاما حق تعالینک کندی نفسی اوزرینه ایجاب اتدیکی کبی
دکلدر زیرا الله تعالی فعال لما یریددر که ایجاب اتدیکی حسنه یی دیلرسه
ایشلر ودیلمزسه اشلمز وایشلدیکی تقدیر اوزرینه اکا لوم یوقدر و
ایجاب اتدیکی محضا وعدهٔ مؤکدینی تصویر وعبادی اطمینان اوزرینه تقریر
ایچوندر فاما عبادینک نذرلرینی وجوده کتورمسه لر معاقب اولورلر و نذر
اتمک بخیل اولنلرک شانیدر آنکچون اهل اللهدن نذرله صادر اولور
زیرا اهل اللهک شانی بودر که برخصوصه داعیهٔ قلبیه اولورسه
آنی ایجاب الهی حکمنده بیلوب ایشلرلر والا ارباب عموم کبی تعمل وتکلف اتمزلر
وداعیهٔ دل اولدیغی صورتده کرک آنی لسانه کتوروب نذر اتسونلر
وکرک نذر اتمسونلر آنلرک فعلی اوزرینه واجب الهی اجری بولور
زیرا آنلر کندیلری صورت الهیه اوزرینه خلق اولنوب سر خلافت ایله
متحقق اولمشلردر پس اول ایجاب فی الحقیقه حقه مضافدر آنکچون
دمشلردر که انسان کامله صادر اولان افعال واقوال شریعتدر پس
مقلد ومعتقد اولنلر آنلرکله عمل اتمک شرعله عملدر والهام حجت
دکلدر دیدکلری عامیه کوره در نظر ایله سلوطین صورتک
قول وفعلی قانوندر اولیجق سلوطین معنانک نیجه اولمق کرکدر

وبوراده

وبوراده قانون دمکدن قانون شرعدر زیرا اهل اللهدن مطلق قانون
صادر اولمز شول جهتدنکه بعض قانون ظاهر شرعه مخالف اولمق
محتملدر وقصور واجباتدن غیریه نوافل دیدیلر واکر نافله نک
فرایضدن صورتی یوغیسه اکا بر دیدیلر که عمل مستقلدر واجره بشقه
مرتبه سی واردر وحق تعالی کمال کرمندن نشئهٔ فرایضدن سنن ونشئهٔ
سنندن فرایض قودی تاکه یوم قیامتده فرضک نقصانینی فرضله
وسنتک نقصانینی سنت ایله تکمیل ایدوب عبادی نقصاندن تخلیص ایلیه
ودمشلردر که فضل انسان اتباعده در ابتداعده دکل زیرا ابتداعده نوعا
تقدم وسیادت واردر متبعده نه ابتداع قیوسیدرکه اوقاتینی
سنن وفرایضله مشغول قلسه آنک ایله عهده سندن خروجه قادر
دکلدر ولکن من سن سنة حسنة الحدیث موجبنجه فی الجمله رخصت
واردر حتی امام شافعی دمشدر که من استحسن فقد شرع یعنی
برکیمسه بر سنت حسنه مسنون قلسه اول نسنه مشروعا معمول بهادن
اولور زیرا حسنه اودر که نصه مخالف اولمیه وسنت مأثوره یه
مصادمه قلمیه والا سنت سیئه اولور بعض لیالی فاضله ده احیا
اتدکلری نوافل صلوة مستحبات دندر نتکم امام غزالی احیاده وامام مکی
قوت القلوبده ذاهب اولمشلردر بدعت دیدکلری قبحنی اقتضا اتمز

نتكم حضرت عمر تراويح حقنده نعمت البدعة هذه ديمشلردر واصحابك
بدعتلري مستحسن اولوب غيريلرك شرعه موافق اولميوب بدعتلرينك مستقبح
اولمسي موجب دكلدر زيرا عليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين
من بعدي وارد اولديغي كبي ما رآه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن
دخي صادر اولمشدر بو ايسه الى يوم القيام اكامل مؤمنين وافاضل
مسلمينه شاملدر وبو مقامده هر عصرده علماء رسومك چوقلسه لر
قياسات فاسده ايراد وكلمات كاسده اصدار ايله طريق معوج جرح ورده
سلوك ايدوب تعصبلر كوسترمشلردر فاما راه راستدن منحرف اولدقلرنده
شبهه يوقدر زيرا عقول ضعيفه اهليدركه كشوف قويه اربابنه
مخالفتلري قلت ادراكلرندندر وبو مقوله اصحاب افكار وارباب انكار حقلرنده
فراعنة الاوليا ودجاجلة عباد الله الصالحين ديمشلردر نعوذ
بالله من فساد الاعتقاد وسوء الظن باكابر العباد وكتب معتبره ده
كلوركه رسول اللهك قيام ليلي زياده حسن وطول وزنه ايدي
بر وجهله كه ركوعي قيامنه وقومه سي دخي ركوعنه قريب ايدي
بوندن فهم اولنوركه قومه ركوع وسجود اراسني فصل ايچون مشروعدر
آنكچون وضع يد لازم كلمز كركه اوراده طول قيام اولسون كركه اولمسون
پس طول قيام اولان يرده وضع يد لازمدر دين سنته مخالف سوز

سويلدي

سويلدي زيرا رسول اللهك طول قومه لري وار ايكن وضع يد
اتمشلر بلكه ارسال قلمشلردر وصلوات وتسبيحك دخي قومه سي بويله درازلغه
صورت فصلدن اولمغله اوراده ذكر مسنون اولمق موجب وضع اولمدي
زيرا انادردر وبر دخي ارسال يدك هيئتي سجوده انتقالي تذكير
ايدر پس وضع يد اولسه ركوعه انتقال ايله سهو احتمالي غالبدر
ونمازده سهو واقع اولمق امامتده عصمت شرط اولمديغنه دليلدر
نتكم حديثده كلور صلوا خلف كل بر وفاجر ورسول اللهدن
بعض سهو صادر اولمق خلقك سهوي كبي غفلتدن ورعونت طبعدن
دكلدر حاشا بلكه امتنه تشريع ايچوندر تا كه اول خصوصده اكا
اقتدا ايدوب حكم شرع ظاهر اوله وبعض سهوي دخي استغراق
وانجذاب كليدن ناشي ايدي آنكچون بعض وقتده كلميني يا حميراء
ديو حضرت عايشه يه خطاب ايدرلردي وجنبه اقتدا صحيح اولمدي
واعمايه مكروه اولدي مكر كه علماء متقيندن اوله زيرا شرائط
ظاهره يوقدر وجنب باطني وبصيرتي اعما اولنه صحيح اولمدي
زيرا شرائط ظاهره سي واردر وجنب باطن زن دهره تعلق ايله
متلوث ولوث ساحة قرب حقدن بعيد اولندر واعماي بصيرت معرفة
اللهدن ومشاهده جمال حضرتدن محجوب ومحرومدر وازمنه وامكنه نك

محو سيئات وتغليب طرف حسنات وامداد وتكفير وتضعيفده مدخل عظيمي
واردر وحديثده كلور كه ان الله غفر لاهل عرفات وضمن عنهم التبعات
وانه ينزل يوم عرفة الى السماء الدنيا وفضيلت شهر رمضان وعشر ذي الحجه
وليلة نصف شعباندن وغيريلرده ومسجد حرامده صلوة واحده يوز
بيك صلوته معادل ومسجد نبويده بيك صلوته مساوي ومسجد اقصاده
بشيوز نمازه بدل اولمق حقنده وارد اولان احاديث شريفه شرف ازمنه
وامكنه يه دال اولديغي ظاهردر وصلوة نهاريه محادثه مع الله دن
وليليه مسامره در وقرائتي سريه اولوب اختصاص وجهريه اولوب قيام
وقاعد وراقده تبليغدر وحديثده كلور حبب الي من دنياكم ثلث
الطيب والنسا وجعلت قرة عيني في الصلوة سر تحبيب بودر كه طيبده
ذوق انس ومحاضره ونساده ذوق قربت ووصلت وصلوتده ذوق
مكاشفه ومشاهده واردر پس تحبيب تعريفنده غافل اولوب حب نساني
هوايه حمل ايدن جاهل وكافر اولور سؤال اولنورسه كه عدد صلوة
نيچون بش اولدي جواب بودر كه من جاء بالحسنة فله عشر امثالها وفحواسنجه
هر بري عشر ايله تضعيف اولنجق مجموعي اللي وقت اولور كه ليلة
معراجده اصل صلوتدر سائر امم ايسه بو مقوله تضعيفدن محروم اولوب
هر عمله بر ثواب ويرلشلر ايدي سؤال اولنورسه صلوتك ركعاتي مثني

وثلث ورباع اولديغنك سري ندر جواب بودر كه عمل هياكل ملائكه
اوزرينه عروج ايليه زيرا هر عمل هياكل نورانيه ده تمثل ايدر وبردخي
مثني اولمق صلوة فجرده كه مرتبه لا تعين ومرتبه تعين آراسنده
تمايزه اشارتدر يعني مرتبه لا تعين كه مرتبه جلالدر ركعت اولي اكا
ناظردر ومرتبه تعين كه مرتبه جمالدر ركعت ثانيه اكا دائردر وليل
ونهار كه بو ايكي مرتبه يه ايمادر بري برندن متميز اولديغي كبي جلال
وجمال دخي متميز اولور ركعتين مذكورتين ايله اثنينيت متحقق ومشهود
وكمال حدتيت مجموع ركعتيندر وجمعه نك ركعت اولاسي عبدك
حقنده ثنا وتمجيده مشعر وثانيه حقك ملاء اعلويه عبدك ثناسني
مخبردر انكيچون خطبتان واقع اولديكه بري ثناء حق وبري دخي دعاء
عبددر وصلوة مغربك ثلاثيدر ركعت ثالثه سي ركعتين فجرده باطن
اولان كماله اشارتدر وصلوة عشانك رباعيدر مرتبه جلالده اولان تعينات
اربعيه اشارتدر كه تعينات ذاتيه واسمائيه وصفاتيه وافعاليه در
وصلوة ظهر مرتبه جمال الهيده اولان تعينات اربعه مذكوره وصلوة عصر
مرتبه جمال كونيده تعينات مسطوره يه اشارتدر ومراتب مذكوره يه جلال
الهي بالقوه وجمال الهي وجمال كوني بالفعلدر وفرائض وجود حقانيه
رمزدر كه اكوان اوزرينه مطلقا منبسطدر وواجبات وجودات خلقيه كونيه

اخصّیه یه تلویحدر وسنن وجودات خلقیهٔ کونیهٔ خاصّیه یه ایمادر
ومستحبات وجودات خلقیهٔ عامیّه یه اشارتدر سؤال اولنورسه که اوقات
خمسه امّت مرحومهٔ احمدیّه ده مقدّم امّتلره اولندیمی جواب بودرکه
خمسک مجموعی خصایص امّتیندر اگرچه هربرنی برامّت قلمشلردر دیو روایت
واردر انّ الله زاد فی صلوتکم حدیثی دخی آکا دالدر یعنی الله تعالی
خمس اوزرینه بکا برصلوة زیاده قلدیکه صلوة وتردر و بعض روایتده کلور
انّ الله زادکم صلوة الا وهی الوتر و وتر سائر صلوات کبی لیلهٔ معراجده
مشروع اولدی زیرا امام نسفی تفسیر تیسیرده ایراد ایدرکه رسول الله
مسجد اقصاده ایکی رکعت نافله ده امام الانبیا و سدرة المنتهاده
وترده امام الملائکه اولوب اهل ارض وسما اوزرینه فضلی ظاهر اولدی
ولکن رکعت ثالثه ده تجلّی الهی واقع اولمغله بلا اختیار اللّه جلّ
وارسال ایلدی و بعضیلر دیدیلرکه اولوقتده بعض اهل ناره اطلاعله
فزع حاصل اولوب دینی مخل اولدی بعده جمع قلب ایدوب دعاء قنوت
اوقودیلر و دعاء قنوت ابی بن کعبک کتابت ایلدیکی مصحفده ایکی
سوره اولمق اوزرینه ایدیکه اولکیسی اللهم انّا نستعینک دن من
یفجرک یه کلنجه و ایکنجیسی اللهم ایاک نعبد دن ملحق لفظنه دکلدر
آنکچون جمیع سور قرآن یوزاون آلتیدر دیدی فامّا مصحف زید

آخر

آخر مکتوب و معروض نبوی اولان مصحفده اولوب ایکیسنده دعاء مذکور
معدوم اولمغله منسوخ اولوب سور قرآنیه یوز اون درت اولمق اوزره
قالدی و حالا خلق النده اولان مصحف زیدک مصحفی صورتیدر
واکا امام دیرلرکه حضرت عثمان انکله عمل ایدوب اطرافه دخی آندن نسخه
ارسال ایتدی مصحف عثمان دیدکلری بودر بو نسخه کندی خطیله
یازدیغی مصحف دمک دکلدر زیرا آندرک کندی خطیله مصحفی یوقدر
و وتر بعض روایاتده رکعت واحده در زیرا بتیرادن منهی اولوب وتردن
غیری نافله دن الحاصل وترکدن غیریده رکعت واحده مشروع اولمشدر
بلکه نوافل تثنیه و تربیع و تسدیس و تثمین اولنور افراد و تثلیث
و تخمیس و تسبیع اولنمز سرّی بودرکه الله تعالینک صفتی وتریت
و عبدک صفتی شفعیتدر و وتریت ایکیدر بری وتریت احدیّه درکه
مقتضای ذاتدر بو جهتدن صلوة وتر رکعت واحده در و بری دخی
وتریت فردیّهٔ واحدیّه درکه مقتضای صفاتدر بو جهتدن صلوة وتر اوچ
رکعت اولدیکه بری ذاته و بری صفاته و بری فعله ناظر اوله و وتر دخی
ایکی قسمدرکه بری وتر النهاردرکه صلوة مغرب و بری دخی بعد العشا اولان
وتر لیلیدر آنکچون تأخیری مندوب اولدی تاکه نهار صلوة مغرب ایله ختم
اولندیغی کبی لیل دخی وتر مذکور ایله مختوم اولوب وحدانیت و فردانیتی

مقامات ومراتبك آخري اولديغني بيان اولنه وعبوديت ايكيدر بري عبوديت
اضطراردر كه اداء فرائضدر وبريسي عبوديت اختياردر كه اداء نوافلدر
وعبد شفعيت مرتبه سنه مظهر اولمق آندن مطلوب اولور وترا اولمغله وترده
مقدم شفعي تقديم اتمك سنت اولمشدر آنكچون صدر اولده بين الوذه
والاقامة صلوة مغربدن ايكي ركعت نماز تقديم ايدرلردي صكره سنت
متروكه اولدي واهل الله حالا آنك اوزرنه محافظه ايدرلر پس هر صلوتده
تقديم نافله اتمك نفسه رياضت وخلوتده مقدم عزلت ومجاهده اول
صدقه كبي اولدي وفرايضده جماعت مشروعه اولدي زيرا عبوديت اضطرار
اولمغله مساهله سز اولمدي بلكه حضور تام وتنزيه وجلال معبودي
معرفت كامله لوزم كلدي وحضور تام اولمجق جماعته ضرورت قويه
واقع اولدي زيرا افراد جماعتده هر برينك صلوتده بر جزوي مقبول
اولسه هيئت اجتماعيه سي صلوة واحده مقبوله صورتنده اولوب
اجزاء باقيه غير مقبوله يي شفاعتله جمله نك قبولني ايجاب ايدر آنكچون
بعض خواص هر وقتده تجديد وضوء وهر صلوتي جماعتله اقامت
وهر كارده كتاب وسنت ايله عمله موفق اولدي ديو افتخار ايلديلر

الباب الخامس عشر في الزكاة

معلوم اوله كه الله تعالى اشيايي منفعت انسان
ايچون خلق اتمشدر بعضيلر ديديلر كه تسبيح ايچون مخلوقدر وبالتبعيه

انتفاع

انتفاع ايچوندر وبويله ايكي ايتلوده خالي دكلدر آنكچون بعضيلر
هو الذي خلق لكم ما في الارض جميعا آيتنده لامي انتفاع ايچون
طوتميوب امتحان تقديريله اجليه معناسنه اخذ اتمشلردر يعني وجه
ارضده اولان اشيانك جمله سي سزي امتحانده اوتوري خلق ايلمشدر
وبو معنايي تأييد ايدر شول آيتكه كلور انا جعلنا ما على الارض
زينة لها لنبلوهم ايهم احسن عملا زيرا بوندن ابتلاء وامتحان صريحدر
واحسن عملده درت صورت مفهومدر بري عمل جهتنده قبحدر كه
آخرته التفات اتمشدر وبري قبحدر كه حقده اعراض ايلمشدر وبريسي
عملنده حسندر كه طالب آخرتدر وبري احسندر كه طالب حقدر
زيرا مخلوقه تعلقده خالقه تعلق اعلادر نتكم مخلوقده اعراضده
خالقده اعراض بدتردر واقبح اولان قبيحده اكثردر نتكم احسن اولان
حسنده اقلدر آنكچون زينة لها ديدي زينة لها ولاهلها ديمدي زيرا
بيلوردي كه اخص خواص اولان عبادي زينت دنيايه ملتفت دكلدر
نتكم لسان اشارتده كلوركه الله تعالى عبادني جمع ايدوب مراديكزنه
ديركه جمله سي مرادمز سنسن ديو ادعا ايلديلر آنده دنيايي خلق
ايلدكده مدعيان مزبوره ون حصه اولوب تسعه اعشاري طالب دنيا اولمغله
عشر واحدي قالدي آنده آخرتي خلق ايلدكده عشر مذكوردن حصه ون

اولور تسعة اعشاري طالبلر غيرتنا ولمغله عشر العشر قالدي آنلر دخي محن وبلويه
خلق ايلدكده عشر العشر دخي اون حصه اولور طقوز حصه سي جبال
راسيا كبي بار كران بلاويه بر نيجه طاقت كتوره ليم ديو حقده فرار ايلمكله
عشر العشر قالدقده آنلر وفتناك فتونا اي وطحناك طحنا موجبنجه
بوتۀ بلاوده قال اولمغله قلبلري سليم وآتش امتحانه ابراهيم كبي القا
اولنمغله تسليم اولنجق خطا كبي يار واردر اولورسز نيجه قرار قيلديكز سايرلر
كبي فرار ايتميوب شويله قالديكز ديدكده آنلر دخي يارمز عيني كل حال
بزم مرادمز سنسن هر نوجهله معامله قيلورسك راضيوز ديدكلرنده
حق تعالي بيوردي كه هؤلاء عبادي حقا يعني دنيا وآخرتي قويوب
بلالرمي بچره بني ديلديلر وارادتلريني بنم ارادتمده افنا قيلدلر حقا قوللرمدر كه
آنلرك دعوالرنده شائبۀ كذب يوقدر وآنلر صادقلردر كه صدّيقلر
ومخلِصلردر كه مخلَصلردر آنكچون تعرّض نفس وهوي وشيطاندن ودنيادن
سالملردر ومستثنالردر نتكم قرآنده كلور الا عبادك منهم المخلصين
سايرلركه امتحاناتمده فرار ايتديلر آنلر كذابا قوللرمدر كه قلبلري تعلقات
ماسوا ايله آلوده در ودنياده تعلقاته صالح امور كرچه چوقدر
ولكن اعظم اصنام ذهب وفضه در نتكم قرآنده كلور واجنبني
وبنيّ ان نعبد الاصنام بعض اكابر بورادة اصنامي سيم وزر ايله

تفسير ايلمشلردر پس معدن ذهب وفضه اسم عزيزه مظهر ووجودي
آدمدن مقدمدر زيرا حيوان آدمدن ونبات حيواندن ومعدن دخي نباتدن
مقدمدر كه بونلره مواليد ثلثه ديرلر ومعدن ذهب اوتوز آلتي بيك
سنه ده ومعدن فضه اون سكز بيك سنه ده كمال بولور بو جهتدن
دور سنبله نك اكا تجلّيلي اولميوب خلقت آدميه ده اول منتشي اولمق
لازم كلور نتكم ترتيب طبيعي دخي آني اقتضا ايدر زيرا انسانك
نشئۀ عنصريه سي اسفل سافلين در كه مراتب وجودك منتهيسي اولوب
اسم جامعه مظهر اولمشدر ومرتبۀ مطلقه سي اسم رفيعه مقابل
كلمشدر پس انسانك حرفي ميم ومرتبه سنك حرفي واو در فافهم
ودنيانك ملعون اولديغي غالبا معني مذكوره كوره در والّا دنياك
ما يشغلك عن ربك موجبنجه هر نسنه كه تعلقه صالح اوله ملعوندر
وملعون اولور في الحقيقه تعلقدر يوخسه دنيا سنك آناك كبيدر كه
ظاهر وباطن مربيه در ظاهره تربيه سي منافعي يوزندندر كه جسمكه
عايددر وباطنه تربيه سي دلائل جهتندندر كه روحكه راجعدر زيرا جميع
اشيا شواهد توحيددر وعلم غذاي روحدر وحديثده كلور
نعم المال الصالح للرجل الصالح وبونده فرما ولنور كه مال صالح غير
صالحه غير صالحدر زيرا حلالي حرامه صرف ايدر وآني متاع بلوغ قيلمايوب

حقنده دوراولمسنه باعث اولورلر نتکم قرآنده کلور ولو بسط الله الرزق
لعباده لبغوا في الارض وقصّهٔ ثعلبه مشهوردرکه اکا حمامهٔ مسجد
دیرلردی زیرا مسجد نبوی یه زیاده ملازمتی واردی صکره دعاء نبوی
سببیله غنا حاصل اولوب اغنامی افزون اولدقجه جمعه وجماعتلره اوغرامز اولدی
وزکوة مال مطلوب اولدقده بو محض غرامتدر بنم کسیه بو رحم یوقدر
دیو حکم شرعه شاک اولیجق مردود شارع اولدی بعده زماننده کتوروب
عرض اتدکده مقبول نبوی اولمیوب خلافت صدّیقه دکین شویله قالدی
وصدّیق دخی تابع نبوی اولوب قبول اتمدی وفاروق دخی زمان خلافتنده
عدم قبولده صدّیقه پیرو اولوب زمان خلافت ذی النورینده آنک زکاتنی
رأی واجتهادی اوزره قبول ایلدی ولکن بو قبول ثعلبه نک مردودیتنی
ردّ ایتمیوب آخر نفاقله انتقال ایتدی نتکم قرآنده کلور فاعقبهم نفاقا
الی یوم یلقونه بما اخلفوا الله ما وعدوه وبما کانوا یکذبون بونده فهم
اولنور که الله تعالی انسانک قلب ونیّتنه نظر ایدر یوخسه صورت
وعملنه التفات ایلمز یعنی اکر باطنی حسن ایسه ظاهری دخی مستحسندر
والّا یالکز حسن صورت کفایت ایلمز ومردود اصلی قبول عارضی ایله
سعادت بولمز محل خوفدر نعوذ بالله پس متاع دنیا متاع آخرته
نسبت ایله قلیل اولیجق علو همت اهلی قلیله التفات ایتمیوب کثیری

کوزه در

کوزه در بلکه جمله یی خالق القلیل والکثیر اولان حقّه ترک ایدوب
صدّیق کبی جمیع ماللرینی الیورقده قالدیکه زکاتی ولکن قلوب ناس حبّ
ماله اوزرینه مجبول اولمغله تزکیهٔ نفس وتخلیص جوهر روح ایچون
زکات فرض اولنمشدی وکلام عیساده کلور قلب کل انسان حیث ماله فاجعلوا
اموالکم في السماء تکن قلوبکم في السماء یعنی مالنی آخرته کوندره
کمسه نک قلبی دخی آخرتده اولور ودنیا حالی دخی بویله در نظر
ایله که سامری حبّ مالی قلوبه ملصق اولدیغی بیلدیکندن اوتوری
حلیّ بنی اسرائیلدن بر عجل صیاغت ایلدی وبو عجلی آنلرک کوزلرنده قرشو
قلدی زیرا قلوب اموال تابعدر آنکچون عبادت عجله مسارعت ایلدیلر
وعبادت عجل ایله محبّت مالی یکیسی بر معنا ایدی ولکن صیاغتدن اوّل
صنم معنوی وبعد العمل صنم صوری اولدی بو جهتدندرکه هر عمل
آخرکنک حقیقتنه مناسب اولان صورتده تمثّل اتسه کرکدر مقدّماتی
وقت احتضارده بللو اولور وقرآنده کلور فینبئکم بما کنتم تعملون
ومالده مال دیدکلری میل نفوسدن اوتوریدر وانسان فقیر بالذاتدر
حوایج ایسه چوقدر ومال قضاء حاجاته ایچوندر پس بالطبع وسیله
مقاصد اولان ماله میلدن منفک اولمدی وفقیر بالذاتک معناسی
بودرکه انسانک صفات ذاتیه سی فقردر نتکم الله تعالینک صفات ذاتیه سی

مدبردر

غنادر آنكچون فقر و غنا آراسنده مفاضله يوقدر زيرا هر بريسي بر نوع
انسان ايله ملك كبي بلكه مفاضله نوع واحدك افرادي ميانينده اولور
ذا يدا اعلم القوم كبي وحقله مكونات آراسنده اولان مفاضله اعتباريدر
آنكچون الله اكبر مقاله سنده زيادة مطلقه معناسي ويريلدي ومعناي
مفاضليه كوره حديثده كلوردكه اليد العليا خير من اليد السفلي زيرا يد عليا
في الحقيقه يد الله ويد سفلي يد معطيدركه دافع صدقه در آخذ
دكل آنكچون دافعه كركدركه صدقه يي كفني اوزره قويوب فقيره عرض ايده
زيرا اول صدقه يي آنك كفندن ابتدا الله تعالى قبض ايدوب بر نيه غيري
صدقه خلقه يدركه فقيرك اخذ اتديكي بودر ولكن الى يوم القيام
تربية حقده قالور سري يوم قيامتده عبد متصدق خجالتدن تخليصدر
زيرا صدقه جزئيه سي خلوصنه بناءً جبل شاهق كبي كوروب حضور انبياء واو
سبب مسرتي دل اولور و با خصوص كه قلب نبويه دخي مستجلبه فرحدر
زيرا اويله مجلس عليه امتنك ظهور كمالي كنديسنك مستلزم انبساط بشريدر
جماليدر وحديثده كلور اللهم اغنني بالافتقار اليك يعني يا ايها الناس
انتم الفقراء الى الله موجبنجه صفات ذاتيه انسانيه فقردر نتكم وارد اولدي
وبو فقرده عين غنا واردر زيرا فقير الى الله اولان خلقدن مستغني اولور
وغني يه فقير اولمز يعني جهتدن غناء تام بولور كه فقرك غناده فناسيدر

نتكم

نتكم كلام اوسطيده كلور الفقير لا يحتاج الى الله مقصود صفات فقرك
فناسني بياندر واولو عبد الله تعالى يه هيچ بر يوزدن دكل بلكه جميع
وجوهده مفتقردركه جميع اسمادر وبو معنا كمل اوليا حاليدر زيرا
حقده انتسابدري قوي واسمدري كليدر سائرلرك انتسابدري يسه ضعيف
واسمدري جزئيدر و جزئينك كلي يه نسبتي على وجه الجزئيه در الفقر فخري
دخي حديث صحيح مذكورك معناسنده در اگرچه علماء حديث صحتني
جرح و باطل يرينه وضع ايدرلر فاما معناسي درست وحقدر وقرآنده
كلور وانفقوا مما جعلكم مستخلفين فيه يعني حق تعالى انساني حقيقت كرچه
فاعليه سي جهتندن ماله مالك قلدي ولكن قابليتي جهتندن خليفه
ايلدي وخلق في جهتندن اعراض ايتديكه مالك صدقه وزكاتني فقرايه اعطا
ايده الحاصل انسان كامل اوزرنه خليفة الله اولديغي جهتدن زكات يوقدر
بلكه امر الله ايله ماله حقنده زكات ويرر و محل خطاب الهي و تعيين كونخا ولديغي
جهتدن اوزرنه زكات لازمدر واول مرتبه كوره مرتبه وجوبه دخوليله اختلال
نظام حاصل اولور ومرتبه عبوديت ثنويتي اقتضا اتديكي خود معلومدر
پس عارف معرفة اللهده هر نقدر غايت قصوايه ايرسه ورعو طبعتدن
خلاص اولسه ينه بو موطنده تكاليف شرعيه ده حكمي جاهل محجوبك حالي
كبيدر آنكچون طهارت باطنه نظر اولنمز بلكه ملوث الباطن اولنلركي جنابته

اغتسال ایدوب حدثدن طهارت ایلر و معراج معنوی اهلی اولدیغنه معترف
اولمز بلکه صورت صلوتی دخی اقامت ایلر زیرا تجلیات وجودیه تجلیات
شهودیه نك آیینه سیدر و بدننده نصاب بولنورسه تزکیه دخی ایدر زیرا
مقتضای معرفت بودر که عبد حق اولنلر ماسواده حر اولورلر و بر نسنیه
مالك اولمزلر و اولسه لر دخی ملکلرندن اخراج ایدرلر حتی وزرلرینه تلبس
ایتدکلری لباس و قیصلری بیله بر معتمدلرینه تملیك ایدوب آنك یدندن استعاره
ایدرلر و بونده عبودیت اختصاص ایله تحقق واردر که کمل اولیا
حالیدر پس بو تقریرده مفهوم اولدیکه عارف بالله اوزرینه زکاة یوقدر
دینی غلط ایلدی و معرفتدن قاصر قلدی مع هذا انسان کامل نفسی
مجموع عالمدر مجموع عالمدن ایسه ماله میل و محبت ایدر چوقدر
پس اخراج زکاة ایله او مقوله لرك حقنی توفیه امتثال اولور پس عارف
من وجه زاهددر که کندی نفسی حالیدر ومن وجه راغبدر که غیره کوره
اولو حالیدر و رسول الله کهك بر دفعه صدقه مالی اخراج اتدیکی بو معنایه
تنبیه ایچوندر و امتی ایچون اضحیه اتدکلری دخی آکا شاهددر و کندی
ایچون اولان اضحیه سی محضا قربت الهیه یه مبنیدر و آل و انبیا ادخار
مال ایتمدیلر و مورث عنه دخی اولمدیلر بلکه مال مخلفلری بیت الماله
قالدی و خلیفه لرینه صدقه اولدی بو دخی عدم تملکه دلیل روشندر

وحضرت عیساده بطریق الحکایه کلور واوصانی بالصلوة والزکوة یعنی
الله تعالی بکا و قومیمه عموما صلوته و نصابه مالك اولنلره خصوصا
زکاته امر ایلدی پس اقیموا الصلوة واتوا الزکوة نصنده اولان خطاب اگرچه ظاهرده
عموم ایچوندر فاما خطابه مستأهل اولمق ایله مقیددر زکاته ایسه افراد
مخاطبیندن هر بری مستأهل دکلدر آنکچون بوکا اقتران الخاص بالعام دیرلر
زیرا صلوة هر عاقل و بالغ اوزرینه واجبدر که شرطی موجوددر پس غنا و فقرله
تفاوتی یوقدر زکاة ایسه غنی اوزرینه درفقط زیرا فقیره کوره شرطی مفقوددر
کویا آیت عیسویه ده دمك اولور که بکا نمازله ایصا و تبلیغ حکمی زکاة ایله
امر اتدی تبلیغ ایله مأمور اولمقدن ایسه حکمده اشتراکی لازم کلمز مع هذا
حکمت الهیه ده زکاتك صلوته اقترانی لازمدر زیرا طهارت نفسه اشارتدر
انبیا ایسه طهارت نفسده اکملدر پس زکاة شرعیه رذیله بخلدن نفوس امتی تطهیر
و زکاة لغویه تعلقات ماسواده قلوب انبیایی تزکیه در بو جهتدن بعض علمای
فویل للمشرکین الذین لا یؤتون الزکوة آیتنده زکاتی ایمان و توحید ایله تفسیر ایلدی
زیرا مشرکك طهارت نفسی آنکله در و زکاة شرعیه مراد اولدیغی صورتده یا کفار
فروع ایله مخاطبدر دینلرك مذهبلرینه راجع و یاخود ترك زکاة صفات اهل
شرکدن اولدوغی بیانیله تارك زکاتك تقبیح حالنه عایددر پس ترك زکاة
ترك صلوة کبی مقارن کفر اولور آنکچون بری برینه اقران اولندی و قرآنده کلور

واقیموا الصلوة ولا تكونوا من المشركین و بو تقدیرده ازواج مطهره
حقنده واقمن الصلوة وآتین الزكوة خطابنك مضمونی دخی مفهوم
اولدی زیرا یا فرض وتقدیره محمول ویا طهارت نفسه ناظر ویا نساء امته
غنیه اولنلره دایردر و بو مقوله خطابات الهیه فی الحقیقه تأدیب الصغیر
بالكبیر بابندندر یا ایها النبی اتق الله كبی زیرا نبی علیه السلام اتقا ایله وامهات
مؤمنین ایتاء زكاتله مأمور اولیجق سایر افراد امت رجال ونسا اولسوه
بطریق الاولی در و رسول اللهك اختیار فقر ایتدیكی برنجی معنایه محمولدر
ولكن فقر ظاهری فقر باطن ایله تطبیق ایچوندر و فقر باطندن مراد قلبك
ماسوی اللهدن خلوّیدر نتكم قرآنده كلور و وجدك عائلا فاغنی یعنی
سنی وجود فانیدن خالی بولوب بدلنه وجود حقانی افاضه ایلدی ولكن
حلول معناسنه دكل بلكه ظهور معناسنه نظر قیل كه لیلك محلی ظلمتدر
چونكه ظلمت مرتفعه اوله نور نهار ظهور ایدر پس نور نهار محل لیله حلول
طریقیله دكلدر زیرا خارجده كلمز بلكه تفاوت ظهور و خفا و ستر ایله در
نتكم واستغفره اكاد الله یعنی ظلمت كثرتك نور وحدتی ایله مغفور و مستور
اولدوغی طلب ایله وكثرتك مستور اولدوغی عینك زوالی دكلدر زیرا علمده
باقیدر بلكه اعتبارینك سقوطی و تعلقنك اضمحلالی وفناسیدر و بو فقردر كه
سواد الوجه فی الدارین در یعنی فناء كلیدر كه سیادت حقیقیه آنكله

زیرا بونك

زیرا بونك اربابی ذاتیدر و بو خصه بیاض الوجه فی الدارین دكلدر كه بقاء
جاه كونین در و بونك اصحابی صفاتیدر و سیادت حقیقیه اهلی هیچ بر
نسنه ده تصرف كوسترمزلر زیرا عبودیت تامه ایله قاملدی واردر و تصرف
اقتضا اتسه حق تعالی وكیلدری اولدیغی جهتله بنفسه متصرف اولور
ویا خود تنفیذ امر ایچون بر واسطه خلق ایدر سلیمانك آصفی كبی كه لمح
البصرده عرش بلقیسی اظهار ایلدی كرك عین حسبیله وكرك تمثیل طریقیله
زیرا ایكیسنك دخی تصرفی قوی واردر ان الله ذو القوة المتین و ایكنجیسی
بودركه اكر غنا بی اختیار اتسیدی امتی طمعه دوشرلردی و نفس نفیسه
واوقات عزیزه كه بضاعت آخرت و سرمایه تجارت و صلتدر تحصیل دنیایه
صرف ایدرلردی و نفایس اخرویه و غرایب معنویه ده محروم قالورلردی
شأن امت مرحومه ایسه بو مقوله خساستدن عالی و ذلتدن متعالیدر
واوچنجیسی بودركه اختیار فقرده تسلی قلوب فقرا واردر كه نظرگاه
الهیدر زیرا مقام ذاتی اختیار ایتشلر و تعلقات صفاتیه رخصت ویرمشلردر
پس آنلرك قلوبنی مراعات و محافظه ایتمك اغنیا جانبنی معاهده دن اولیدر
و دردنجیسی بودركه دنیا الله تعالی قاتنده خوردر و ملك سلیمان ایسه
تعلقه صالح دكلدر زیرا مخلوقدر و عارفك مخلوقه تعلقی حجابدر
واكر دنیانك الله تعالی قاتنده جناح بعوضه قدر مقداری اولیدی

كافر بر ايچم صو ويرمزدي و لكن اسم رحمانك جمليه مدد الهي واقع
اولمغله وجود دنيا ايله امتحان اولنمشلردر چونكه رسول الله اختيار فقر
ايلدي الله تعالى اكا تاج سلطنت معنويه الباس ايلديكه تجليء ذاتدر
زيرا اكا واقع اولان تجليء ذاتيه آحاد انبيادن بر فرده ميسر اولمشدر
وكمال استعدادندن دنياده ليلهٔ معراجده دخي علناً وجهاراً رؤيت ايله
تفضيل اولندي زيرا هيكل لطيفلري نورانيتده قلبلرينه معادل
بلكه قالب وقلب صورت اتحادده ايدي و بر كسه رسول اللهه فقير ايدي
ديسه تعزير شديد لازم كلور نتكم شبان و يا امي ايدي ديسه دخي بويله در
زيرا شول دولت قاهره صاحبيدركه خزائن سموات وارضك مفاتيحي اكا تسليم
اولنمشدر و جميع مناصب دنيويه و مراتب اخرويه آنك اسمنه منقسم ايدي
دنيايه نندن ضرورتي اولمغله فقير اولوردر و آنك قبل النبوه راعيء غنم اولديغي
اخلاق حسنه سني تكميل ايچون ايديكه رفق و تسليمدر آنكچون جدّي حضرت
اسمعيل ذبح عظيم ايله مُفدى اولدي زيرا كندينك امر الهي يه انقيادنه
مناسب اولان صفات انقيادي غالب اولوب فدى ايدي انسان ايسه مختصر عالمدر
آنكچون عالمك آيات مفصلهٔ جماليه سي نسخهٔ اجماليهٔ انسانيه ده بالفعل
مثبت اولوب آيات جلاليه سي قوه ده قالديكه بو معنا آنك صورت الهيه سنه
محضا كاللدر و اميلك دخي ساده دل اولمقدركه نقوش وحي ورسوم

الهام

الهامه اكا موقوفدر وعلم امي اولمدقجه سلوك ايدن مزلر ووصوللري
حسبيله دخي البته رسمك بر اثري قالور و اهل الله قاتنده اميّن حفظ
قرآن و ضبط آثار نبويه يه منافي دكلدر فقط اميدن مرادمك آنك نظر فكري
وحكم عقلي ايله تصرّف يوقدر دمكدر بو مرتبه نك صاحبنه ايسه فتوح
الهيه زياده در زيرا بونك طريق نقل وسماع و سطوردن صدوره انتقال
يوقدر و قيد تصرّف مفقوددر قيد ايله فيض مطلق ايسه مجتمع اولمز آنكچون
علماء رسومك اكثري فيض دل و فتح الهيدن محرومدر زيرا علوم لدنيه نك
لوح قلبه انتقاشي مقدم رسوم علوم نظريه يي محوه محتاجدر شول
معتادنكه موازين عقليه واجتهاديه علوم الهيه يه حجت ايدر زيرا بو علوم
جليله طور عقول و ميزان افكارك فوقنده در پس بر مسلكك كاملك الندن
سلوكه محتاجدر مكر كم جذبه الهي سبق ايدوب بلا تعمل آنك حالنه صورت
ويره و نقوش غيري قلبنده سيلوب آني ساده دل مرتبه سنه ايركوره بويله
اولديغي تقديرا وزرنه دخي مرشد كامله مراجعت و متابعتدن مستغني
اولمز آنكچون اكا مجذوب سالك ديرلر و رسول الله هديه قبول ايدرلردي
زيرا مبرّت و اكرام قبيلندندر و صدقه قبول اتمزلردي كه صدقه ده ازدرا
و تحقير واردر بو جهتدن شافعيه روح رسوله ايچون سوره فاتحه
اوقومزلر كه غيرك مرحومي اولمق لازم كلور و زكوة دخي المزلردي

زیرا اوساخ مالدر و لکن علماء متأخرین فقراء هاشمیه یه اخذ زکاتک
جوازیله فتوا ویردیلر زیرا صدر اولده خمس الخمس آنلره حصه ویریلور
خلفاء اربعه دن صکره منقطع اولدیکه متکثر اولدیلر و نظام عالم بر
دورلو دخی اولدی حالا ملوک عثمانیه نک بیت المالدن اوجیوز هاشمیه
حصه ویردکلری معنای مذکور ایله فی الجمله عمله مبنیدر مالویردکلری کلله
لوی ترکی کلله دمشدر و ملوک آنلری تعظیمله معظم اولور زیرا الائمة
من قریش موجبجه شریف مکه نک خلیفه لریدر و دمشدر که تعظیم امرا
و ملوک الله تعالی نک تعظیمیدر زیرا اسم هی کلی و مرتبه لری عالیدر
و سلطنت مقام الوهیته و وزارت مرتبهٔ ربوبیته ناظردر سائر مراتب
کلیه دخی اکا قیاس اولنه و تعظیم فقرا فقر الغنی اولوا انکساری جبر ایچوندر
و اکر فقراء طریقیه ایسه جبر دخی دکلدر زیرا سن آنی تعظیم و اقبال ایتمکله
آنده فقر و انکسار زائل اولمزکه غنی مطلق آنک دائما مشهودیدر و انکسار
آنک ایچوندر نتکم حدیث قدسیده کلور انا عند المنکسرة قلوبهم من اجلی
ای لا من اجل الدنیا ونحوها پس جبر دیدکلری دولت معرفتله فقیر
اولنلره کوره در و قرآنده کلور من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا بونده
ایکی اشارت واردر بری بودر که فقیره اولان صدقیه قرض دیدیکی فقیرک
جبر خاطر و تطییب قلبی ایچوندر کویا دمکدر اولدیکه معطینک فقیره

اعطا

اعطا ایتدیکی نسنه نک مقابله سنده مکافات اخرویه وارد رمفت دکلدر
پس عطاده امتنان حذر اولنمقدر و بر دخی قرضی کندینه مضاف قلدی و کذلک فی
اهل ضرورت منزله سنه تنزیل ایلدیکه اکا تنزل رحمانی دیرلر نتکم
حدیث قدسیده کلور مرضت فلم تعدنی وجعت فلم تطعمنی
و بونده فقیر و مریضه شفقت و تلطیف وارد رکه موجب تکمیل
محبت و باعث انجذاب خاطردر و صدقات واجبه دن بری دخی صدقه
فطردر زیرا حدیثده کلور صدقة الفطر طهرة للصائم من اللغو
والرفث وطعمة للمساکین لغو معتد به اولمیان کلامدر یعنی لا عن
رویة صادر اولور لغا مجراسنه جاری اوله لغا عصافیر و آنک
امثالی طیورک صوتنه دیرلر و رفث فحش کلامدر که ذکری مستقبح
اوله یعنی صدقهٔ فطر کلمات ساقطه و فاحشه دن صائمه طهارت
و سبب تزکیه در و جملهٔ صائمین بو طهارته محتاج اولدقلرندن اوتوری
امام شافعی صدقهٔ فطری غنی و فقیر اوزرینه ایجاب ایلدی یعنی
شول فقیر که صدقهٔ فطره قادر اوله اکرچه نصابه مالک اولمسون
غنی کبی صدقهٔ فطر ویره پس مساکین بو حکمده مستثنا اولورلر
زیرا مسکین من لا شیء له معناسنه در و مسکین اوزرینه دخی واجب
اولسه مخالف حکمت اولور و حرجدن ماعدا غنینک صدقه سنه محل قالمز

بناءً علی هذا خلقك كبی آخذ و معطی له و كبی مأخوذ منه و معطی و ملق
لوزم كلدی زیرا اسماء الهیه نك تفاوتی دخی تسخیرا اقتضا ایدر و مشاركه
آدمدن مقدم مخلوق اولان اشیا اعمال یعنی تسبیحه مشغول ایدیلر زیرا مقتضای
ذاتلری ایدی قربانا عملی یوغیدی كه لحم قربانی اكل ایدر بولنسه قربان بتلفا اولور
آدم خلق اولندقده تسبیح و سائر اعمال الهیه ماعدا قربانله تقربا اتمك دخی
مشروع اولدی خصایص انسانیه ده قلندی زیرا آكل و مأكول لك مجموعی
وجود بولدیكه اكلدن آدمك اكلی معتبردر یوخسه حیوانات بری برینی
اكل اتمك دكل شول معنادنكه انساندن شرف زاید واردر آنكچون انسانه
غدا اولان حیوانات دخی جنته كیردلر ولكن اول موطنك اقتضا اتدیكی
صورته اوزرنه داخل اولورلر و دخول جنت ایله انسان حكمی بولورلر
زیرا غدا ایتكلریله انسانك جزئی اولشلردر پس كامضا اولوب دخی اعتبار
زاید بولدی و عقیقه دخی آدمه مخصوص اولدی عقیقه مولودك
ولادتندن یدنجی كوننده ذبح اولنان قربانلردركه مؤنث ایچون بر و مذكر ایچون
ایكیدر للذكر مثل حظ الانثیین اعتباریله و تسبیح ذاتی و تكلیفی شكر
وجود ایچون اولدیغی كبی قربان دخی كا منضم اولدی آنكچون بعض علما
وجوبنه ذاهب اولدیلر و رسول اللهك بعد النبوه كندیلر ایچون عقیقه
اتدكلری كتب سیرده مسطوردر زیرا احیاندن اولدقجه ساقط اولمز پس

اضحیه كبی و میته اولور عقیقه ایسه انجق حی ایچون اولور و حضرت
اسمعیله اكر فداء كبش كلیوب فی الحقیقه بنفسه مذبوح اولیدی غیرت الهیه
یوزندن هر كس لحی یوم القیام اولادندن برینی قربان اتمك لوزم كلوردی پس
عقیقه ده اولان منت الهیه نه اولدیغی ظاهر اولدی آنكچون بین الائمة
والعلما مجمع علیه در اشته نفس وجودك شكری قربان منكوردر
و نافله نماز دخی وجود كوننك شكرینه ناظردر فاما مفاصلك شكری
حقنده صحیح بخاریده كلور كه خلق كل انسان علی ستین وثلثمائة مفصل
كل سلامی من الناس علیه صدقة كل یوم تطلع فیه الشمس سلامی واحد
و جمعی ایچون مفصلدر شیخ اكمل و ابن ملك دیدیلر كه صدقه یی سلامی اوزرنه
ایجاب اتدیكی مجازدر حقیقتده صاحب سلامی اوزرنه واجبدر بو فقیره كور
فهم اتدیكی بودركه بو راده علی لام تعلیل معناسنه در و لتكبروا الله علی ما
هدیكم آیتنده اولدیغی كبی من اجل كل سلامی و لشكره معناسنه در
صورتا استعلاء ده ایرادی بیان وجوب ایچوندر زیرا شكر نعمت واجبدر
پس معنا دمكدر اولور كه هر انسانك اوچیوز آلتمش مفصلی واردر ایام
سنه ده اوچیوز آلتمش كون مقابله سنده كویا كه هر یوم بر مفصل
اوزرنه دور ایدر و بو عدد مفاصل اوزرنه اوچیوز آلتمش ملك تعیین
اولنمشدر كه آنی محافظه ایدرلر و آنك صدقه سی هر مفصلی طاعت

حقه صرف وهر عضوي بر خدمتده استخدام ايدركه آنكله وجودنه تزكيه
وتصفيه حاصل اولور وآخر حديثده كلوركه ايكي كمسه آراسنده عدل
اتمك صدقه در يعني صدقه اجري كبيدر وبر كمسيه اعانت ايدوب
دابه سنه حمل اتمك صدقه در ويا متاعني دابه سي اوزرينه حمل اتمك
صدقه در وكلمهٔ طيبه صدقه در وهر خطوه كه نمازه مشي ايدرسن
صدقه در وطريقده اذايي ازاله اتمك صدقه در انتهى وبو بياندن
حاصل اولوركه هر يوم اوچيوز آلتمش مفصلك هر بري ايچون ادني اولور
بر صدقه لازمدركه مجموعي اوچيوز آلتمش صدقه در واول عدد اوزرينه
هر كسه نسبت ايله صدقه ويرمك مشكل اولديغي امور مذكوره وذكر الله
وسائر افعال خير ايله تدارك واقع اولور اجر صدقه وشكر نعمت حاصل
اولور والحمد لله تعالى وبونده شكر نعمت كندنه مناسب اولمغله وجه ايله او
اشارت وارد در ولكن مال ايله اولسه دخي شكر حاصلدر زيرا تحصيل مال
دخي حركات اعضا ومفاصله منوطدر وبر دخي بودركه مال قلبه الصقدر
پس آنكله تصدق اوجبدر زيرا نفسي محبت دنياده قاطعدر مشكلدركه ودر
الله تعالى انبيايي اقتداء سعدا وابليسي اتباع اشقيا ايچون خلق ايلدي
وانبيانك بضاعه سي آخرت وابليسك دنيادر ابليس دنيايي كافره
عرض ايتدكده ثمني ندر ديديلر ابليس دخي ترك دين در ديدي آنلر دخي

قبول ايدوب دينني دنيايه ويرديلر وزاهدلر بالكليه اعراض ايلديلر وراغب
اولنلر دين ودنيانك ايكيسنده بيله كچيوب ابليسه دنيادن بزه بر مذاقه
ويركوره لم چاشنيسي نيجه در ديديلر ابليس دخي بونلردن رهن استدكده
سمع وبصرلريني رهن قوديلر آنكچون اهل دنيا اخبار دنيايي استماع و
مشاهده اتمكي سورلر زيرا سمع وبصرلري ابليسده رهندر ابليس دخي
بعد قبض الرهن بونلره بر مذاقه ويردي بو جهتدن زاهدلرك نصيحتلرينه
قولق طوتمديلر وعيب وقبايح دنيايي كورميوب زخارف ومتاعني
استحسان ايلديلر آنكچون حديثده كلور احبك الشيء يعمي ويصم يعني بعض
حب وارددركه انساني طريق رشدي ابصاردن اعمى واستماع حقدن اصم قلور
مكركه اوراده عقل رادعي ويا دين زاجري اوله مقصود حقده غيريه
اغراق محبت لايق اولمديغن بيان ايدر زيرا حب دنيا آدمي آخرتدن وحقدن
جدا قيلور آنكچون ديديلركه ابليسدن خلاصه چاره بودركه دنياسني آكا
ويره سن تا كه دينك سنك ايچون قاله زيرا انسان آنك دنياسنه تعرض
اتدكجه اول دخي آنك دينينه تعرضدن خالي اولمز وانفاق مال اتمك ترك
دنيادندر ولكن آدم ترابدن مخلوق اولوب حكم ترابي يبوست اولمغله قبض
وامساك آكا لازم كلدي وچونكه هر نسنه نك علاجي ضديله در
انسان اول رذيله دن خلوص اولمغه فداي مال وبلكه بذل روحه محتاجدر

زيرا انفاق اغنيا اموالي جيبدن اخراج وبذل فقرا اغنياري قلبدن ازاله
وصرف محبتدن رواجي مجاري اقضيه ده عدم ادخاردر وزبان پارسيده كلور
آن درم داده سخي را لايق است جا سپرده خود سخاي عاشق است پس
اوصاف جودده بالكلية فنا بولمدقجه سخاي روح وطهارت نفس حاصل
اولمز وامم سالفه ده زكات ربع مال ايديكه بيكده ايكيوز اللي در وبو امتده
ربع عشردركه بيكده يكرمي بشدر وبونده رمز واردركه امت مرحومه
استعدادده سايرلردن اكمل وقابليتده اقوادر آنكچون مال ووجودده
انفاق يسيرله قربت بولور مقام عينه واصل اولورلر وبونلرده براز بعني
غيرلرك چهل سالنه بدلدر وزهد قليللري آنلرك رهبانيتندن افضلدر
سؤال اولنورسه كه الله تعالى دنياي بالاصاله مؤمن وبالتبعية كافر
ايچون خلق ايلدي آنكچون غنايمه فيء دنلدي زيرا اصلنه رجعتدر پس بينه
زهدله نده امر ايلدي جواب بودر كه مؤمن عروس كبيدر ودنيا عروسك اوزرنه
نثار اولنان سكر كبيدر عروس وختن ايسه اول سكري التقاط اتمك عيبدر
آنكچون اوليا زهدي اختيار اتديلر وبر دخي بودر كه منافع دنياده مقصود
بالذات اولان منافع اخرويه ومعنويه در پس دنيا آثار حق وشواهد
توحيد مطلق اولمق مؤمنه منفعت يتردر وكاه اولور كه نعمت سبب
معصيت اولور نتكم قرآنده كلور ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا

في الارض مؤمن ايسه محمي ومحفوظ در وحديثده كلور الدنيا حرام
على اهل الاخرة والاخرة حرام على اهل الدنيا وهما حراما على اهل الله
بورداده حرام ممنوع معناسنه در يعني اهل دنيا آخرتدن واهل آخرت
دنيادن واهل الله ايكيسندن بيله منع اولنوب تصرفدن محجور اولمشلردر
زيرا هر طائفه نك استعدادي بر معنايه در سؤال اولنورسه كه
چونكه زهد لازم ايدي بو مكاسب وحرف نيچون وضع اولندي جواب
بودر كه مكاسب وحرف الله تعالينك علم محيط وقدرت تامه سنه
دلالت ايدن اموردندر وتفسير وعلم آدم الاسماء ده كلور كه الله تعالى
آدمه مكاسبدن بيك حرفت تعليم ايلدي وبيوردي كه يا آدم اولادنه
افاده ايله كه اكر طالب دنيا اولورلرسه بو حرفلر ايله طلب اتسونلر
يوخسه دين واحكام شرايع ايله طلب اتمسونلر زيرا دين دنيايه
وسيله اولمز بلكه بالعكس اولور وبر دخي مكاسب جلب غنا ايچون دكلدر
بلكه دفع ضرورت وسعي مصالح مسلمين ايچوندر زيرا دنيا مزرعة
آخرتدر وبر دخي حال عوام در حال زاهد دكلدر وبر دخي دنياي فانيه
طلب ايله حاصل اولمق ايچون آخرت باقيه بطريق الاولى طلبه منوط اولمغه
تنبيهدر هر مطلوبك ايسه اسباب مخصوصه سي واردر رفاعي
جدك الباب السادس عشر في بيان الصوم صوم كلمه توحيدده صكره

اركان اسلامك اوچنجيسيدر ابتدا صوم ايله حضرت آدم مأمور اولوب ايام
بيضك صومي آنلردن قالدي ايام البيض ايام ليالي البيض تقديرنجه در
هر شهرك اون اوچ واون درت واون بشنجي كيجه سي زهرا وبيضا
اولمغله نورانيتي جهتندن ليالي بيض دنلدي وآدم اول كونلري
صائم اولمغله قلب وقالبي زياده منور اولدي وبردخي كسوف اوله
كونلرده واقع اولدوغندن كسوفده ايسه جلبا للرحمة وشكرا
لله تعالى صلوة وصيام وسائر اعمال بر ايله تقربا اولنور وقرآنده
كلور كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم بوندن خلقك عدم
مروتنه اشارت واردر كويا امم سالفه اوزرنه صوم مكتوب
ومفروض اولميايدي بو مشقت بخوي بزه درديو ضيق صدر لازم كلوردي
مع هذا طاعتده كرچه مشقت نفس واردر ولكن مستجلب راحت دلدر
زيرا انكله حقه ترقي حاصل اولوب روح تعبدن قورتلور وطاعتك
ذوقي مشقتي اولديغي اهل حجابه كورهدر فاما اهل كشف اولنلر تجليات
وجوديه ده تجليات شهوديه بولملريله طاعات وعباداتي انلرده نفايس
اطعمه ولذائذ نفسانيه كبي كلور انكچون جوعانك طعامه مساعيي
كبي امتثال امره مبادرت ايدرلر بو جهتدندركه اهل كمال بيانك استقبال
عبادته وسيله اولان امور خبيث وحرامدن زيرا حق تعالى قرآنده سوره

وما خلقت

وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون بعض مطعومات ومشروبات ايسه
حلال اولديغي صورتده بيله خواص رديه سيله بدني مثقل ونشاطله
سلوك راه هداده عايق اولور ولكن اكثر عوام وخواص بو معنادن
غافل اولوب مباح ديو بولدوقلرين يرلر واچرلر وسكرانلر كبي كنديلرندن
كچرلر انكچون عالملرنه جاهل وآميدلرنه باطل دمك جائز اولور وبعض
تواريخده كلوركه ثالث ملوك بني آدم اولان طهمورث زماننده قحط
وغلا واقع اولمغله اغنيا بعد غروب الشمس بركره اكل ايله اكتفا
وغداي نهاري فقرايه بذل ايله مأمور اولديلر نتكم مكة مكرمه ده
فقرا تعيشده عاجز اولوب پريشان احوال اولدقلرنده جد عالي نبوي اولان
هاشم ايام شتاده تجارتله طرف يمنه وايام صيفده جانب شامه رحلتي
احداث ايدوب اغنيانك اموال تجارتنده حاصل اولان ربحك نصفني فقرايه
بخش ايله هلاكدن تخليصه سبب اولدي پس صومده قدر نعمتي معرفت
وسكون نفس وكسر فضول ومواسات ضعفا وموافقت فقرا واردر
حكيدركه بركسه ايام شتاده بشر حافينك مجلسنه داخل وآني ثوبندن
عاطل بولوب تأثير هوادن ترتيور اولور وثوبي سؤيله برهنه
اوزرنه تعليق اولنمش طورر سبب عادده سؤال اتدكده بشر مذكور
جواب ويروب فقرايه ثيابله مساعدته قادر دكلم باري تحمل برد ايله

مواساة ایتمم دیدی. و بو مقامده درکه بعض اولیا هر وقت فقرا ایله
برابر اولمقدن اوتوری ادّخار زاد و ذخایر اتمدی. زیرا بعد الیوم ادّخار
طعام ناسی غلو اوزرینه اولسه بونک حالی فقراده خوش اولمق
لوازم کلور. بونک نظیری بودر که بر وقعه بغدادده حریق
واقع اولوب دکانی شبلی محفوظ اولدقده شبلی اول معناده اخبار اولنجق
الحمد لله دیدی. صکره بو مقابله ده حمدی ایچون چوق کرّه توبه و استغفار
قلدی. زیرا خلقک مصائبنه قرشو حمدی تمکین مصائب نفسنه عدّ ایلدی
و اول معنایی کندینه کناه بلدی. و صومده مجاری شیطانی تضییق و نور
ربّانی ایله توسیع واردر. آنکچون ارباب ریاضتک طاقت بدنیّه و قوّه
قدسیّه لری غالبدر. زیرا نورک تأثیری غدانک تأثیرنده مضاعفدر
شول جهتدنکه نور عالم ملکوتدن و غداء جسمانی عالم ملکدندر.
و ملوئکه و متروحن اولنلرک قوّتلری مشهوردر. کرچه و خلق
الانسان ضعیفاً وارد اولمشدر. و لکن قطابلده اضعف و اقوی
یوقدر. بو سببدندر که اولوا العزم سیفله مأمور اولدیلر. زیرا ذات
حقدن مستهلکلردر. و قوّتلری صحولرندن امداد الهی ایله درکه هیچ
برکمسه حقّله مقاومت ایدن منزه حقّک قوی و متین اسملریله ایسه
آنلره تجلّیسی واردر. پس ضعفلری امر باطنی و آصلیدر. و قوّتلری

تجلّی

تجلّیء الهی ایله مضاعفدرکه اول دخی امر باطنیدر. و بو معنادندرکه
بعض غلیظ الوجود و لخلقه اولنلرک جلوده سلخ ایدیلدقده آنلر اصلا
تضجّر کوسترمزلر. ضعف حقیقی اهلنه ایسه وقت بشریّتده فی المثل کل
یپراغیله طوقنسک آه ایدوب طاقت کتورمزلر. و حدیث قدسیده کلور.
الصوم لی و انا اجزی به. یعنی هر عمل که ابن آدم آنی وجوده کتوردر
کندینکدر صومدن غیری که اول بنمدر. و آنک اجرینه بن بنفسه مباشر
اولورم. ملوئکه دکلدر. و یاخود آنک جزاسی بنم وصال و جمالم اولور.
وجه اضافت صومک اسرار الهیّه اولوب هیچ بر فرد آکا اطّلاع
اولمدیغیدر. آنکچون صائم زیاده بریدر. سائر عباداته ایسه حواسّ
خلق واقع اولوب. و بر دخی بودر که مشرکلر اصنامه صلوة و حج و غزا
و قربان و سائر اعمال ایله تعبّد ایتمشلردر. و لکن صومله تقرّب قلممشلردر.
پس صوم اسم الله کبی غیرده مصون و محفوظ اولوب حقّه مختصّ اولمشدر.
آنکچون جزاسی سائر اجزیهٔ اعمالدن ممتازدر. کندی سائر قربانده سرفراز
اولدیغی کبی. و بر دخی صوم اوصاف صمدیّتدندر. زیرا الله تعالی کل
و شربدن منزّهدرکه نوردر. نور ایسه غداده غنیدر. نتکم ملوئکه
دخی نوردن مخلوقدر. و ملکلری سبیله صمدیّت ایله قائملردر.
و رسول اللهک و اجعلنی نوراً بیوردیغی اولکرهه الحاق

وسلم مذكورله اتصافندن اوتوريدي آنكچون صوم وصال ايدرلردي
يعني صومي بري برينه وصل ايدوب برقچ كونده بركره افطار ايدرلردي
نتكم حديثده كلوردي ايكم مثلي اني ابيت عند ربي يطعمني ويسقيني
يعني رسول الله هيئت اعتداليه مزاجيه لري قابل صوم وصال
اولديغي اولوقتده حاضر اولان مخاطبلرك دكل ايدي و برزخي قوت انسلاخ
حسبيله فيض روحانيلري بدل مايتحلل اولوب اخلال جسمي منع
ايلردي و برزخي اطعمهٔ مثاليه ايله تغذي وتلذذلري كافي ايدي
زيرا اغذيهٔ حسيه يه قريب وجهله اولمغله تقويتده وافي ايدي
وامتي بومعادن منع اتديكي شفقته دائر ايدي يوخسه نهي
تحريمي دكل ايدي وهر امر ونهيكه مضرته دائر اوليه موجب ومحرم
اولمز نتكم قرآنده كلوردي واشهدوا ذوي عدل منكم يعني بو امر
اشهاد موجب دكلدر والا تركله اثم لازم كلوردي وفعل
ايله نهي دخي بويله در يعني بعض نهيك فعلنده اثم يوقدر زيرا
شفقتدندر آنكچون اقوياء امت صوم وصال ايله عمل اتديلر وصوم
وصال جائز اولديغي صوم ابد بطريق الاولي در آنكچون صوم نافله ده
روايات مختلفه واردر تاكه هر كس مقتضاي حالي اولان روايتيله عمل
ايدوب مجاهده ده قالميه ورسول الله بر شهري تماما صائم اولميوب

شهر شعبانك اكثري ايله اكتفا قلدقلري صوم دهري وامثالي نهي مناسب
دكلدر زيرا اعصار وامكنه واشخاص حسبيله تفاوت واردر مثلا فصول
اربعه حرارت وبرودتيله برابر اولمديغي كبي بلاد عرب وروم وسائر يرلر
دخي مساوي دكلدر يعني بركسه اقوياده دخي اولسه ارض حاره ده
صوم وصال دكل صوم دهرده بيله عاجز اولور نتكم ضعفاده
اولسه ارض معتدله ده دخي تعب چكر نيجه كه حكيم حكيم لبيب مريضك
حالنه كوره معالجه ايدر پس تشديد وتخفيفده هر برينك محل مخصوصي
واردر آنكچون قرآن لغات سبعه اوزرينه وارد اولدي تاكه قبايلده
حرج مدفوع اوله زيرا لسان واحد اوزرينه اجتماع اتمك مشكل و
متعسردر واختلاف ائمه واختلاف امت رحمت اولدي تاكه هر عامل متيسر
اولان قوليله عمل ايده وهر صانع صنايعده حسب حالي اولاني اختيار
ايليه نتكم فروع شريعتده اختلاف دخي تسهيل وامزجهٔ ناس واحوال
خلقه مراعاة ايچوندر ودمشقده كه بركسه قرق كون طي ايدوب افطار
ايلمسه عالم ملكوتده قدرت عظيمه ظهور واسرار جليله سنوح ايليه
وبوندن ظاهر اولور كه انساني عالم ملكوتدن عائق اولان امور طبيعيه در
زيرا كثافت وجوده باعثدر نتكم تركي سبب لطافتدر ولكن هر سالكك
وجودنك اعتدالنه نوجهله بولورسه اول وجهله رياضت ايدوب

افراط وتفریطا تمیه والا یوله قالورو یا طریقت انحراف بولور
وخبرده کلور که تجوع ترانی تجرد تصل اولکسی فناء ظاهر وجوددر که
ریاضتله تلطیف هیکلدر وایکنجیسی جملهٔ تعلقاتی قطعه
عبارتدر وتعلقات اجسام وارواح ومافوقنه شاملدر پس وصلت
ورؤیتک شرطاری مختلفدر ومآلی بردر زیرا وصلت ورؤیت بری برینی
مستلزمدر وتجویع نفسک اماتهٔ نفس واردر آنکچون بعض احادیثده
رؤیت موته تعلیق اولنمشدر وموتک معناسی روحک بدنه
علاقه‌سی منقطع اولمقدر نه طریقیله اولورسه اولسون منام وانسلاخ وفناء
معنوی وموت طبیعی کبی زیرا نوم دخی اخ الموتدر پس میت حقیقی
موتدن صکره کوردیکی کبی نائم دخی حیاتده ایکن منامنده کورور فرق
بودر که میتک لقاده صکره حسه رجعتی یوقدر زیرا موطن برزخده در
نائم ایسه بویله دکلدر زیرا موطن دنیاده در وبقایه رتبه اولنان هل
فانک لقاسی میتک یوم قیامتده بعد البعث حالی کبیدر که بر
دخی حقدن محجوب اولمز آنکچون عارفلر حقنده دمشلردر که انهم کما
هم الیوم یکونون غدا ان شاء الله ومنه دنلدیکه قیامة العارفین
دائمة وحدیثده کلور که جوعوا انفسکم لولیمة الفردوس وبونده
اغراض نفسانیه ایچون تجویع نفس ایدنی تحذیر واردر نتکم بعض

نفوس

نفوس ضایعه صوم وصالیله شهرتی وسیلهٔ جلب دنیا اتمشلردر
بو صورتده تجوع ترانی نکته معناسی تجوع حتی تری ما اعطیک
من مراداتک الفانیة دمک اولور زیرا بو مقولیه رؤیت حقیقیه
یوقدر اکرچه کثرت ریاضت سببیله بعض صور خیالیه ظهور ایدر که
خارج مرتبهٔ قلبده رؤیتدر وبوراده چوق مرتاض دام غروره
بند اولوب قالمشدر وغرض نفسی ایچون ریاضت وتعبد جهالت محضه در
زیرا دنیا دینه تابع وحصول جمیع اغراض خلوصه دائردر آنکچون
بعض حدیث قدسیده کلور که یا دنیا اخرجی من خدمنی واتعبی من خدمک
وبو مقامدندر که دنیا صورت عجوزه ده کلوب بعض اولیانک دارینی
کنس ایدر وبعضیلرنه بادیه لرده ومواقع ضروراتده تازه قرصه
ونانکتوروردی وعلی هذا کلمات بعض کبارده کلور که من جعل
ملکه خادما لدینه انقاد له کل شیطان ومن جعل دینه خادما لملکه
طمع فیه کل انسان وبونده عبارة ملوک وامرایه واشارة سائرلره
ارشاد عظیم وتنبیه جسیم واردر تا که دینی واخلاصی دستور
العمل قیلوب غوائل دنیا وآخرتدن خلوص اوله لر وحضرت لقمان اوغلنه
وصیت ایدوب دیدی کل اطیب الطعام ونم علی اوطأ الفراش
یعنی اکثار صیام وتقلیل طعام واهمال ادام ایله تا که نا پاره سکا

اطيب طعام كبي لذيذ كله زيرا شبعان اولمسه طعام لذيذك بيله
لذتي بولنمز واطالهٔ قيام ايله يعني منامي تركي ايدوب عبادته حقنده
قائم اوله تا كه ياتديغك زمان طپراق اوزري سكا ملويم دوشك
كبي كله نتكم ابناء سبيلده مشاهددر زيرا مقتضاي تعب ملويم وغير
ملويي عدم فرقدر بعده الله تعالى شهور ايچنده شهر رمضاني
اختيار ايلدي زيرا رمضان اسم الهيدر نتكم اثرده كلوردر لا تقولوا جاء
رمضان وذهب رمضان ولكن قولوا جاء شهر رمضان فان رمضان
اسم من اسماء الله تعالى وبو مقامده شيخ اكبر حضرتلري بيورر كه
بزم عندمزده افضل شهور شهر رمضان بعده شهر ربيع الاول بعده
شهر رجب بعده شعبان بعده ذي الحجه بعده شوال بعده ذي القعده
بعده محرمدر يعني شهور قمريه ده سكز شهرك فضيلتده ترتيبلري
بودر ماعداسي كه صفر وشهر ربيع الآخر وجمادي الاولى وجمادي
الآخردر بو دردي فضلده متساويلردر آنكچون ارالرنده ترتيب يوقدر
پس بونلرك محرمدن صكره رتبه لري بر رتبه در ورسول الله طقوز
شهر رمضان صائم اولديلر كه اكثرينك عدد ايامي يكرمي طقوز ايدي
آنكچون بيورديلر كه شهرا عيد لا ينقصان يعني شهر رمضان وشهر ذي الحجه
يكرمي طقوز كلسه لر بيله اجرده اوتوز ايله برابردر يعني ذكر اولنان

ايكي

ايكي شهرك عشر اخيرلري صورتده ناقص اولسه دخي حكمده كاملدر
زيرا بونلر سائر شهوره قياس اولنميوب برينك صيامي وبرينك حجه اختصاصي
واردر پس ايكيسي فضلده برابردر دمك دكلدر زيرا شهر رمضان حقه
اضافتي ايله ذي الحجه اوزرينه ترجيح اولنمشدر ايكيسنده دخي عمل فرض
بولنمق مساواتي مقتضي دكلدر وعباداتده صومك مختار اولديغي
دخي اضافت مذكوره دن ناشيدر ورمضان اسماء الهيه دن اولمغله
قيام رمضان لازم كلدي زيرا يوم يقوم الناس لرب العالمين موجبنجه
ملك ذكر اولندقده ويا قدوم اتدكده قيام واجب اولور وقيامدن
مراد صلوة تراويحدر ولكن دمشلردر كه شروط وقيودي اوزرينه
اولمزسه تركي اوليدر زيرا استهزا كبيردر آنكچون صدر اولده بعضيلر ومابعده
وقت سحره دك تطويل وشانه اهتمام قلورلردي اگرچه نافله
اولديغي جهتده عبوديت اختياريه در ولكن عبوديت اضطراريه
اولان فرض حكمنده در فرائضده ايسه اهتمام وحضور تام لازمدر
وحديثده كلور كه اذا دخل رمضان يفتح ابواب الجنان ويغلق ابواب
النيران وتصفد مردة الشياطين ولله عند الافطار ستمائة الف
عتق من النار صومك فتح ابواب جنان ايله مناسبتي بودر كه صائمك
عملي مستوردر زيرا عمل جوارحده اولمغله عين وجوديه محسوسه سي

بوقدر جنت ایسه ستر وخفادن مأخوذه در وغلق ابواب نار ایله
مناسبتی بودر که ابواب نار اغلوق اولدقده حرج جهنم متضاعف اولور
آتش بری برن اکل ایتدیکی کبی بو ابواب نار طبیعت دخی اغلوق اولدقده
صائم استعمال مرطبات ایتدیکنده باطننده حرارت زائده بولور مرطبات
مراد اطعمه واشربه ملوعیه ومبرده در وتقیید شیاطین ایله مناسبتی
بودر که شیاطین صفات بعددر صائم ایسه صفات صمدیه یه قربدر
قرب ایله بعد ایسه بر یرده مجتمع اولمز وعند الافطار عدد عتقا
آلتیوز بیک اولدیغنک سری بودر که یوم اسماء الهیه ده اولوب هر کون
تنزل وتدنی ایدر هر اسمک ایسه ماعدایه شمولی واردر ایام ایسه عند الله
آلتیدر نتکم قرآنده کلور ولقد خلقنا السموات والارض ومابینهما
فی ستة ایام والتی کونک اسم مفصله کوره آلتیوز بیک اولور پس هر کون
مقابله سنده الله تعالینک بر عتقی واردر وبونده سر دهر کی جمیع
اشیایه سرایتی مفهوم در زیرا رحمت حقدر وقرآنده کلور ورحمتی
وسعت کل شیء ورمضان اسماء الهیه دندر ولو شهر صوم کا مضاف
اولمغله ذنوبک بالکلیه ارتماض واحتراقنه اشارت واردر وامت
محمده ایکی نور اعطا اولندیکه بری نور قرآن وبری نور شهر رمضاندر
تا که ایکی ظلمتک مضرتن کورمیه لر که بری ظلمت قبر وبری ظلمت ناردر

یعنی

یعنی نور قرآن ایله ظلمت قبر ونور شهر رمضان ایله ظلمت نار مندفع
اولور وسری بودر که قرآن علمدر وعلم نوردر ونور مزیل ظلمتدر
وقبر منازل آخرتک منزل اولیدر وقرآنده بعثه ویوم آخره ایمان واردر
بو سببدن قرآنک ابتدا ازاله ایلدیکی ظلمت تاریکی قبر اولدی وشهر
رمضانده فم وفرجی مفطراتدن حبس واردر فم ایسه باب منزله سندر
چونکه صائم آنی کندی نفسی اوزرینه اغلوق ایلیه باب ناری اغلوق
اولمش کبی اولور زیرا حال صومده نار حرارت غلیانده در پس دنیاده بو
حرارت ایله مبتلا اولمق آخرتده حرارت نارک اندفاعنه سببدر
مع هذا صوم باطن صائمی تبییض وتنویر ایدر نور وظلمت ایسه ابدی
بر یرده مجتمع اولمز وبونده طاعات وعباداتک فوائدی ظاهر
اولدی آنکچون برکسه امر الهی یی استثقال ایتسه کافر اولور زیرا باطن
امرده اولان رحمتدن غافل ولوازم حکمیه سنی عبث نسبت ایدر وبونده
لیلة قدرک سری دخی ظاهر اولدی زیرا سائر لیالینک انواری انوار
صفاتدر که ثمرات طاعات جسمانیه در لیلة قدرک نوری ایسه نور ذاتدر که
نتیجه توجهات روحانیه در آنکچون احیاسنه تحریض اولندی زیرا آنی
احیا ایتمک احیاء روحدر واحیاء روح سبب جلب فتوحدر که فتوح
ذاتیه در وصائمک افطاری بعد الغروبدر ولکن رسول الله صلوات

مغربه وترالنهار تسميه يعني نهاره اضافت قلمريله خواص ناس بوسنت
بناءً بعد الفراغ من الفريضه افطاري مستحب كورديلر واكلة السحور
ديدكلري ايكي وجهله در اكر ضمّ همزه ايله اولورسه لقمهٔ واحده
كفايت ايدر تاكه اهل كتابك صومنده فرق حاصل اوله واكر فتحله اولورسه
غدا مراد اولوركه اعتدال ومعتاد اوزره طعامدر واوّلكيسي اهل عزايمك
وايكنجيسي ارباب رخصتك حاليدر وحديثده كلور للصائم فرحتان فرحة
عند افطاره وفرحة عند لقاء ربّه بوحديث شريف غدا وقوّتي بيانده
واردر زيرا غداء جسماني ولوازم طبيعي ايله غداء روحاني ولو
لقا ورؤيتي معادله ايلدي وبعضيلر اللّهم انّي اقسمت عليك باحتياج
الخلق كلّهم الى القوت دمكله دعاسي مستجاب اولدي زيرا غدا صورت
وجوديّه وآنكله قايم اولور حياتك مابه القوامي در وجميع انواع
مظهر صفات بقادركه اسم قيّوممك سدن نه سنديدر وقرآنده كلور
ولهم رزقهم فيها بكرة وعشيّاً بكره وعشا تخصيصي اولنديغي دنياده
اولان عادت معتاده لرنه كوره در زيرا صايم اولمديغي صورتده
اكلتين انسانيتده وزياده سي حيوانيتدندر واولا اكل جنّت دايم
وتلذذي غير منقطعدر وصوم حقيقي نفسي تعلّقاتدن قطع و
روحي ماسوي اللهدن فطامدر آنكچون صوم عوامي غيبت وكذب

ونميمه

ونميمه ويمين كاذبه ومرأهٔ اجنبيّه نك محاسننه شهوتله نظر ايتمك
مفطر اولديغي كبي صوم خواصي دخي فكر ماسوي الله مفطردر آنكچون
اهل الله صوم دائم اوزرنه در زيرا افطار ايلسلر دخي قلبلري
اغياردن خاليدر پس هر كيمك صوم وافطاري حالنه كوره اعتبار
اولنور وصوم ستّ شوّالي شهر رمضانه الحاقك سرّي بودر كه
ليلهٔ قدر وده جناب نبوّته تجلّي ذات واقع اولوب شوّالك آلتيسنه دك
مستمرّ اولمش ايدي پس آكا شكر بناءً صومي مشروع اولدي زيرا
متبوعه اولان نعمت وشكر تابعه دخي نعمتدر ولكن مستدعي شكردر
خصوصا كه اتباع ايچنده دخي اولنه وقوله الى يوم القيم قائملر
واردر كه آنلر ورثهٔ رسولدر يعني رسولك حالنه واذواقنه بقدر
الاستعداد وارثلردر واما رسولك مقام مخصوصنه كمسه داخل اولمز
والّا محترق اولور ولكن دورده نظر وسيري مرخّصدر اهل ارضك
سماده نجومه نظرلري كبي وبونلرنه كه دنياده دخي ازواج مطهّره نك
ابحق شخصلرني كورلردي يعني بعدده قرالتيلرنه نظر مرخص
ايدي يوخسه قربده دكل زيرا ازواجي آنك اسراره خاصّه سيدر
آنكچون ولا ان تنكحوا ازواجه من بعده ابدا موجبي اوزره ازواج
آخرك تزوّيجي حرام اولدي وشخله مريك حالي دخي بويله در ولكن

كرهيه سني تزوج ايتمك مرغوبدر نيتر اولا تقربوا مال اليتيم قبيلندن
دكلدر بلكه اتصال روحانيت اسرارندندر الحاصل ازواج مطهره
اسرار ذاتيه دندر كه عين منت و محض هبه دندر آنكچون حور مقصورات
في الخيام و فقحجه و خالصة لك من دون المؤمنين موجبنجه رسول الله
اختصاص ذاتيسي واردر و بنات مكرمه اسرار صفاتيه دندر كه اسرار
مذكوره ده كسبله تولد ايتمش امر روحانيدر آنكچون لقد كان لكم في
رسول الله اسوة حسنة مقتضاسنجه قابل اشتراكدر اولوتوا رثته
صالحدر پس امور اختصاصيه شرايع مختصه و غيريسي شرايع عامه
كبي اولور و بوندن فهم اولنديكه رسول الله ك خصايص شرعيه سي
اولديغي كبي خصايص حقيقيه سي دخي واردر نتكم لي مع الله وقت
الحاديث سئوال اولنورسه كه عسى ربه ان طلقكن ان يبدله ازواجا
خيرا منكن دلالت ايدركه اسرار مذكوره ده خيرلي اسرار وار ازواج مطهره دن
افضل ازواج واردر مع هذا آنلر خير نساء اهل رضي ايدي جواب
بودركه آيت مذكوره تهييج و تخويف بابندندر طلاق واقع دكلدر
و عدم واقعه معلق دخي غير واقعدر و جائزدركه خيردن مراد مريم
و آسيه و خديجه اولوركه جنتده رسول الله تزويج اولنورلر و مريم
و آسيه نك كمالاتي منصوصدر خديجه كبرانك كمالي كبي سائر ازواج

ايسه

ايسه مسكوت عنهادر و دنياده طلاق واقع اولمق آخرتده مريم و امثالي
ايله اجتماعه منافي اولمز و اسرار الهيه ده دخي جميع انبيا و اوليا
جملة مواطنده الى ابد الآباد ترقيات وزرنه دردر رسول الله قرق نبي
قوتي ويرلمش ايديكه نبينك قوتي قرق رجل قوتي قدر ايدي مع هذا
ظاهر جوعدن بطنلرنه طاش بغلرلر دي تا كه استرخاء واقع اولمیه
و بو خبري كرچه اهل حديث و سائرتين پرور اولنلر جرح ايدوب
وضعنه ذاهب اولديلر و لكن اهل الله قاتنده صحيح المعاني در
زيرا جوعدن مراد جوع بطني دكلدر بلكه جوع روحانيدركه كمال
استعداده ناشي فيض الهي يه قانمق كلميوب دائما تعطش و تجوع
اوزرنه اولديقلريدر و بو معنا جانب ملكوته جاذب قوي اولمغله
كمال لطافت جسديه لرندن بنفسه عالم علوي يه پروازه مقارب اولورلردي
بو جهتدن بطنلرنه جسم ثقيل اولان حجري شد ايدرلر دي تا كه انكله
استمساك حاصل و وجه ارضده عباد حقه ارشاد مستمر اوله و بو سري
مبيندركه بعض محشيات و امثالي سره لريني اوزرنه شد حجر ايدرلر اكرچه
بو اعصارده محضا زينتدن اولمشدر و دنياده مكثدن مقصود دعوت ناس
و ارشاد فقرا و حدوث عالمه نظر ايدوب تجلي بقائيله تنعم ايتمكدر
و الا آخرت دنياده خيرلي و مولوي باقي جملة ما سواده اعظم و اكبر

ولقايه اوجيدر. آنكچون هيچ بر نبي حياتيله انتقال ارسنده مخير اولمدي
الا لقاء حقي اختيار ايلدي. وبونده فهم اولنديكه سما روح علوي
وارض جسد سفلي ايچوندر. وجسدك ارضده مدفون اولديغي بطريق
الوماندر. والومالك مقري جنت عاليه در. پس ارض موطن خلو فع
اولمغله سماده افضل اولمق لازم كلمز. زيرا توطنده مقصود كمال الله
وسيله اولمقدر. وجسد روحه تابعدر. پس ارض دخي سمايه تابعدر
زيرا جسد وارضك هر بري قابل وروح وسمانك هر بري فاعلدر
وقابل فاعلده متأثر ومنفعلدر. درجهٔ تأثير ايسه اسماء ذاتيه يه
راجعدر. وقرآنده كلور الرجال قوامون على النساء فافهم جدا.
سؤال اولنورسه كه الله تعالى عبده مضاف اولوب عملك اجرني عشره
قلدي. نتكم كلور من جاء بالحسنة فله عشر امثالها وكندنه مضاف
اولوب صومك اجرني بدون حساب قلدي. نتكم كلور انما يوفي الصابرون
اجرهم بغير حساب. پس بو نقص وزياده نه كلدي. جواب بودركه
تفاضل مذكور اضافتده مفهومدر. تا كه حقك رتبه سي عبدده متميز اوله
بو جهتده مكهٔ مكرمه حرم الله اولوب حقه اضافتدن اوتوري آنده بر عمل
يوزبيك عمله بدل اولدي. زيرا الوهيت محترمه سلطنت ظاهره كبيدر
سلطانه خدمتك اجري ايسه مضاعفدر. زيرا باب فضل ودرگاه كرمدر

ومدينهٔ

ومدينهٔ منوره حرم الرسول اولوب خلقه نسبتندن اوتوري آنده بر عمل
بيك عمله معادل كلدي. وقدس شريف حرم سليماني اولمغله بش يوز
ايله تشريف اولندي. ودمشلردركه اوچ نسنه نك قيمتنه نظر اولنمزكه
خاتم ودابه وسيفدر. بلكه صاحبنك قيمتنه نظر اولنور. مثلا صحابه نك
قليجلرينك قايشلري وحمائلي جلود جملده ومقبضلري دخي عظام
خسيسه دن ايكن ينه اله كيرسه نقدار تعظيم وتبرك اولنور. زيرا
صاحبي معظم اولوب نسنه نك كندي دخي معظمدر. الحاصل سلاطين
صوريه يه مضاف اولوب سيوف وسهام واسواط وثياب وامثالي
مطيع اولنلر يانينده تعظيم اولنيجق سلاطين معنويه يه منسوب
اولوب امور كه حالي معتقدلر عندنده نيجه اولمق كركدر. بو جهتدن مؤمن
اولنلر تبركه صالحا اولوب نسنه لري حفظ وحمل وتعليق ايدوب ممتلي
بولورلر. وقبرلرنده بله دفن اولنمغه توصيه قيلورلر. زيرا نظر باري يه
باعث وتعظيم ملوكيه سببدر. وبو سره دائردركه جبههٔ ميتك
اوزرينه بسمله وياكفني اوزرينه عهدنامه يازرلر. ويا بونلركه اشباهي
اسباب مغفرت وتعظيم ايله عمل قيلورلر. وعهدنامه خصوصنده ابن
مسعود روايتيله مصابيحده كلوركه بر كون رسول الله اصحابنه
خطاب ايدوب سزدن بريكزنده عاجز اولوركه هر صبح ومساعند الله

اتخاذ عهد ایلیه دیو بیوردی آندر دخی یا رسول الله نوجهله اتخاذ عهد
ایدن لر دیو کیفیتنی استخبار ایدیجک جوابنده افاده بیوردیلر که هر صباح
واخشام بویله دیه سن اللهم فاطر السموات والارض عالم الغیب والشهادة
انی اعهد الیک بانی اشهد ان لا اله الا انت وحدک لا شریک لک وان
محمدا عبدک ورسولک وانک ان تکلنی الی نفسی تقربنی من الشر
وتباعدنی من الخیر وانی لا اثق الا برحمتک فاجعل لی عندک عهدا
توفینیه یوم القیمة انک لا تخلف المیعاد پس برکسه عند الصباح
والمسا بو عهد نامه یه ملازمت ایلسه آنک اوزرینه نوردن مهر
اوریلوب تحت العرشده وضع اولنور وقیامت کوننده برمنادی ندا
ایدوب قنده در شول کسه لر که آنلرک الله تعالی قاتنده عهدلری
واریدی دیدکده متخذ عهد اولنلر قیام ایدوب جنته دخول ایدرلر
سؤال اولنورسه که صوم نافله ده نقض واقع اولسه قضا
مثل ایله اکتفا اولنور فرض ایسه برکوننک کفارتی آلتمش کون
اولور فرق ندر جواب و یریلور که نافله عبودیت اختیاریه و اغلب
عبودیت اضطراریه اولان فرض یاننده قلیل الاعتبار در پس فرضک
احترام الوهیت تمیمی آنک تضعیفیله مکلف اولور و بر یوم واحدک
صومی سر دهر اوزرینه شهر کامله ساری اولدیغی کبی نقضی دخی

ساری

ساری اولور کویا اوتوز کوننک صومنی نقض ایتمش اولور واوتوز کونک
ضعفی آلتمشدر و کفارت متداخل دکلدر دینلرک اصل کلامی معناسی
مذکوره راجعدر زیرا ایام متداخل اولیجق اوتوز کونه بر کونه حکمنده
اولور بحکم السرایة وبناء علی هذا کفارت دخی بر اولور و غیر متداخل
دینلر اجمال وتفصیلی بری برینه فرق ایدوب تشدید مختار ایتمش اولورلر که
بطریق التغلیظ حال عوامه مناسبدر و آلتمش مسکینه اطعام
ایتمک دخی معنای مذکوره راجعدر و بونی فهم اولندیکه بر عمل
وقتنی فوت اولسه محل اولک فضلتی آلتمش درجه ساقط
اولور و فضل اوله وصوله تدارک عظیم لازم کلور ولکن
صومله صلوة وامثالنک فرقی بودر که صوم وقتله جاریدر و حقیقة
مضاف اولمغله وقتله تضعیف وتشدید اولندی سائر اعمال اساسیه
صورتنده بویله دکلدر اگرچه ادا وقضا ارسنده مطلقا اتفاق
عظیم واردر و بعض اهل حقایق بیورمشلردر که عمدا اولوب ترک
و نقض ایچون قضا لازم کلمز زیرا قصدا هتک حرمت ایتمکله
عقاب عظیمه مستحق اولور شویله که بالفرض قضا ایتسه دخی
قضا آنی اول قضادن قورتارمز پس بونده تنبیه واردر که
مؤمنک حالی سهو ونسیانندر یوخسه عمدا عصیان دکلدر

وصومنك قبولي شفاعت فقرايه موقوفا ولمغله اغنيا صدقه فطرله
مأمورا اولوب اغنوهم عن الطلب في هذا اليوم وارد اولدي وحديث شريفده
كلوركه اتخذوا عند الفقراء ايادي فان لهم دولة يوم القيمة دولتدن
مراد نفوذ كلام دولتيدركه شفاعت مقبوله در پس شفاعت خصوصنده
نافذ الكلام اولونك سائر احوال شريفه سي دخي كا قياس اولنه
وشهر رمضانك شان رسول الله بوايديكه سائلي باي وجه كان
صفر اليد رد اتمزلر ايدي سائر اوقاتده ايسه مساعده بوغيسه
تكلف اتميوب اتاكم الله من فضله ديو تطييب خاطر ايدرلردي واصل
اولو عدم سؤال ايدن مكركه ضرورت قويه اوله انكچون اغنيايه لايق
اولوبودركه جاي سؤال قوميوب محتاجلره مواسات ايليه وفقرا
الندن كنديلره واصل اولاجق عطاياي الهيه يه منتظر اوله لر مع هذا
ارباب حقيقت يانلرنده انتظار دخي يوقدر زيرا اصدقه حقنده حقه در
وفنا في الله اهلنك حالي عبوديت محضه در وحق تعالي حائض
ونفسايه صلوتي صدقه اتديكنك سري بالاده ذكر اولندي
ومعذور اولندن صومي صدقه اتميوب افطاري مباح وقضاسي
فرض قلدي وعلماء شريعت قاتنده مريض ومسافره صوم خيرلدر
مكركه زياده حرجي مقتضي اوله زيرا قرآنده كلور وان تصوموا خير لكم

ولكن ظاهر اولان بو آيت وعلي الذين يطيقونه فدية نصنك مفهومي
اولان مطيق مقوله لرنه كوره در زيرا اوائل اسلامده واسطه تحريم
دفعيسي مستلزم حرج اولان امورده موجب حكمت الهيه اوزرنه تدريج
مراعات اولنوردي نتكم خمرده واقع اولدي وصوم دخي ميثاق
طبيعيه ده اولمغله مكلفلر اولنلر ابتدا صوم ايله فديه مابينده
مخير اولوب فعلده صوم ترجيح اولنمشدي خمرده واثمهما اكبر من
نفعهما موجبنجه تركي ترجيح اولندوغي كبي صكره تخيير مذكور
منسوخ اولوب فمن شهد منكم الشهر فليصمه وفقنجه مقيم مطيق
اولنلره قطعا ادا لازم ومريض ومسافر اولنلره ومن كان منكم
مريضا او علي سفر فعدة من ايام اخر حكمنجه قضا واجب اولدي
انكچون بعض اهل حقايق مريض ومسافرك صومني روا كورمدي
ومريضك صومي دايرنه كچميوب في الجملة عمل برعدا اولندي او
مسافرك صومي فرضه بدل اولمديغنده ماعدا بر دخي وليوب
تكرار قضاسي لازم كلدي زيرا حديثده كلور ليس من البر الصيام في السفر
سري بودركه مسافر اولان سالك كبي سائردر واسم رمضان كرچه اكي
انقضاء الشهر مستدعي صومدر ولكن سفر ومرض مقتضي قوتي
اولمغله افطار ترجيح اولندي بونده فهم اولنوركه فعدة من ايام

اخر آيتنڭ مفهومى اولوب امر ايجابى بيچوندر زيرا وجوب ايچون اولمسه
مسافرڭ صومى في الجملة اعمال بردن اولوردى وبو معنا ايام حرارتده
وبلاد حارّه‌ده ظاهردر سائر ايامده وبلاد معتدله‌ده دخي آندن الحاق
اولنديى زيرا سفر ومرض مطلقا حرجدن خالي دكلدر نتهٔ بو تقريري
دخي فرضه كوره دركه سفرده اتمام صلات كبيدر آنكچون صاحبي مسيء
اولور زيرا امر الهيي رد وعطاء حقّي عدم قبولدر فاما نافله‌ده
امر هوندر بعدذا عوام وخواصڭ ميانده فرق واردر اكر فرضده
واكر نافله‌ده زيرا خواص امر الهيه ناظر وداعيهٔ قلبه تابعدر
باخصوص كه آنلرڭ قوّت قدسيّه‌لري سائرلرڭ قوّت جسمانيّهٔ
عمليّه‌لرنه قياس اولنمز آنكچون مشايخمزي ايام حرارتده ابناء سبيله
ايكن صائم بولدق وعلى الله قصد السّبيل وعلى المؤمنين ترك القال
والقيل والعمل بما يقتضيه الدّليل سواء كان دليلا يدور عليه
الشّرايع والاحكام او دليلا يبتني عليه حقايق الالهام وبو تعميمده
مقصود احوال اربابِ بواطني تعديلدر اكرچه اصحاب ظواهر آندن
جرح ايدوب رد اتمكدن خالي دكلدر زيرا عموم مادّه‌ده راكبلر وخصوص
حاللري راجلدر نظر ايله خضر خضر قصّهٔ موساده ظاهره
مخالف ايش طوتدي مع هذا عاصي اولمدي زيرا وما فعلته عن امري

بيوردي وتدبيس عرض ولايت ونبوّتايله معنا ايسه ذنب
معنويدر ذنب صوري دكلدر زيرا هر صورت ذنبي اولوب معناسي
ذنب اولمز نتكم مرور ايلدي عصمنا الله واياكم من عمد
الذّنوب وستر علينا وعليكم ما وقع من العيوب

الباب السّابع عشر في الحج وما يناسبه

حج اركان اربعهٔ اسلاميّه‌نڭ
رابعيدركه مبناسي وجود بيتدر زيرا طواف زيارت اركان حجدندر
مدار طواف ايسه بيتدر وبيت اوّليت ايله متّصفدر نتكم قرآنده
كلوردي انّ اوّل بيت وضع للنّاس للّذي ببكّة زيرا احديّت ذاتيّه‌يه
اشارتدر آنكچون فرضيت حج تكرّر ايتمشدر يعني عمرده بر كرّه فرضدر
سائر عباداته ايسه متكرّردر زيرا اسما وصفاتڭ تكرّرنه اشارتدركه
مرتبهٔ واحديّتدر وفرضيّتي على الفور ولديعني قلم اعلا اعتبارله
قريب عهد وعدم واسطه‌يي رعايت ايتمامه وتوريدر زيرا انسانڭ كرچه
صورت عنصريّه‌سي اسفل سافليندر ولكن صورت روحانيّه‌سي
اعلا علّيّيندركه عالم ابداعده آنكله مبدع ملك وملكوت آراسنده
واسطه يوقدر زيرا تعيّن اوّلدر تأخيرايسه وسايط اعتباريله‌در
چونكه حجدن مقصود آصلي قلبڭ ربّ البيتي زيارتيدركه اوّليت ايله
متّصفدر پس زيارت قالب دخي آكا تابعدر وبونده مفهوم اولديكه

الله تعالی حدیّت ذاتیّه سی اعتباریله عموماً نقطهٔ عالم و خصوصاً
مرکز بنی آدمدر یعنی تعیّنات آفاقیّه و انفسیّه نک مداریدر
و نقاط دائره یه توجّهی برابردر پس بو تعیّن احدیّت وسطیّه
جمعیّه یه ایکی مظهر لازم کلدی بری عقل اوّلدر که روحانیدر
زیرا تعیّن قلبه اشارتدر قلب ایسه تعیّنات وجودیّه نک اوّلیدر
یعنی وجود انسانیده متعیّن اولان قوانک اوّلی قوّت قلبیّه در
آنکچون عقل اوّل که روح محمّدیدر قلب عالمدر که جمیع دوائر باطنه
اصالةً و جملهٔ ادوار ظاهره تبعیّةً آنک اوزرینه دور ایدر بو
جهتدن مظهر اسم رحمانی اولمشدر و قرآنده کلور الرّحمن علی العرش
استوی یعنی رحمت کلّیّه نک ظاهراً عرش مجید و باطناً عرش وجود
اوزرینه استیلاسنه اشارتدر نتکم کلور و رحمتی وسعت کلّ شیء
نتکم بو معنا وما ارسلناک الّا رحمةً للعالمین نصندن زیاده روشندر
زیرا بو ارسال مطلق ارسال جسمانی و روحانی یه شاملدر آنکچون
هر وجودده حصّهٔ نوریّهٔ محمّدیّه واردر و لکن بعضنده بالفعل
ظهور و طلوع یوقدر که محلّک ظهوره عدم قابلیّتندندر مخرور
المزاج اولان شربت عسلی و خفّاش نور شمسی قبول ایتدیکی کبی و اول
ایکی مظهرک بری دخی جسمانیدر که بکّه ده اولان کعبه در و مکّیه بکّه

دنلدیکی

دنلدیکی قطع اعناق جبابره ایتدیکیچوندر آنکچون کعبه یه عتیق دنلدی
زیرا تسلّط قهّاردن معتقدر و بر دخی قدیمیدر زیرا اول حدوث عالمه مقدّم
صورت احدیّته مظهردر پس کعبه نک وجودی آدمک وجودندن مقدّم
و اوّل مبدعات عالم ملکوتا اولان ملائکه دن بریدر آیت مذکوره ده
للنّاس دیو تقیید اولندیغی غرض اصلی مطاف ناس اولدیغندندر
کرکسه آدمدن ایکی بیک یل مقدّم وضع اولنسون و وضعی دخی نه هیئت
و نه مادّه اوزرینه اولورسه اولسون زیرا مهمّ اولان وجود کعبه در
مطلقا پس کعبه ذات احدیّه نک صورتی و قلب معناسیدر و بویله دمک
دخی جائزدر که کعبه قلبک و قلب دخی ذات احدیّه نک مظهریدر
و قلب مدار تربیت سابقه ده اوتوری وسط انسانده وضع اولندیغی
کبی کعبه دخی وسط عالمده تأسیس اولنمشدر زیرا ربع مسکونک وسطیدر
قبّة الارض دیدکلری محلّ تمام دنیانک وسطی اولدیغی کبی الحاصل
کعبه ارض مسکونه و معموره نک و قبّة الارض جمیع ارضک وسطیدر
و قبّة الارض جبل سرندیبک ماوراسنده بر جزیره و ارض معتدله در که
اوراده ساعات لیل و نهار ابدی مستویه در و نهر نیلک بر شعبه سی
آنک خلفنده اولان بحره منصبّ اولور و بونده فهم اولندیکه کعبه
مظهر سرّ احدیّت اولمغله نظرگاه غیب الغیوبدر و بو معنایه

فضل ذاتي ديرلر و فضل عارضيسي اودر كه مطاف ملائكه و انبيا و اوليا
و قبله‌گاه ارواح اصفيادر بو جهتدن آنده اولان علم و عمل سائر بيوتده
اولاندن اكملدر و سائر بيوتله فرقي في المثل جوهر ايله حجر و مدر كبي فرقي
كبيردر و انسانده كمال علم لوازمندندر كه صفا روحدر آنكچون جسم انسان صورت
عملي اوزرينه محشور اولور و كمال عمل دخي لوازمندندر كه صفا جسددر
آنكچون جسم انسان صورت عملي اوزرينه مبعوث اولور الحاصل صاحب
قلب اولمق ستين فاضل امكنه يه ملازمت ايدر زيرا وجداني سريع
و فتح قريبدر و قرآنده گلور كه ربنا اني اسكنت من ذريتي بواد
غير ذي زرع سؤال اولنورسه كه بيت مكرمي بو مقوله واديده
وضعك حكمتي نه در جواب بودر كه اكر مكه و اكرام بقعي ضياع و جنان
و انهاري مشتمل اولسه قاصد بيت اولنلر اغراض نفسانيه دن خلوص
اولمزلر و حقه اعتمادي ترك ايدوب جبارلر مسكني اولوردي و ساكن
حرم اولنلر زراعت و حراثت اشتغال الله خدمت حقدن قالورلردي
و تعلق دنيا مانع توجه حرم ملكوت اولمغله طرف ملوكدن حرمين
اهلنه صره تعيين اولندي بري اهل الله حرمينده پريشان اولوب
مجاورتي مفارقته تبديل اتدكلري مقرردر و طواف بيت طواف
عرشك نظيريدر يعني و ترى الملائكة حافين من حول العرش

يسبحون

يسبحون بحمد ربهم موجبنجه ملائكه مقربون دار العزت حميت تنفيذ
امر ايچون طواف و تسبيح و تحميد ايله دور ايلدكلري كبي حذاء عرشده
اولان بيت الشرف وحدتي مؤمنلر دخي ذاكرين و شاكرين اولدقلري
حالده زيارت و چوره سنده دور ايدرلر گويا دار الملك و السلطنه
دركه حراس حواليسين آلمشلردر پس بو سر دورا بودر كه عالم وحدتده
قيد جهات يوقدر قلب عارف كبي آنكچون قالب دخي طوافنده اكا
تابعدر كه جهاتده برجهتله تقيدي يوقدر صلوات ايسه ظاهرده
مقيد و باطنده طواف كبي مطلقدر زيرا قلبك وجه كليده
توجهي حق مطلقه در و كعبه نك عرشه اوزرينه فضلي بودر كه
يمين الله اولان حجر اسودي مشتملدر و اكا مبايعه حقه مبايعه در
و بونده ما في الوجود الا الله سري ظاهر اولدي و حقيقت زيارت
اودر كه كعبه مؤمني طواف ايدوب آياغنه گله آنكچون عرفاده بري
كعبه يي يرنده مشاهده اتميجك يا رب كعبه نيجه اولدي ديدكده خطاب
الهي وارد اولدي كه جاريه لريمزده برني استقبال ايچون گتدي بيوردي
مگر اول وقتده رابعه عدويه كعبه يي زيارته گلورمش كعبه نك
قدومي اكا ايمش و دمشلردر كه خراساندن نيجه كمسه لر اولورلر آنلر
بيت شريفه طائف اولنده اقربدر و كعبه نك يرنده غيبتي تمثيل طريقله در

ولكن عين رائيه مفقود كورينوردر اهل طواف اتديكي وقتده معلق
كورنديكي كبي نظيري روضهٔ شريفه ده وجه مبارك نبوينك اقبال
واعراضيدر يعني مواجهه ده ظالم وعادل مجتمع اولسه لر حالت
واحده ده ظالمه معرض وعادله مقبل كورينور عالم مثالك حالي
بودركه جامع الاضداددر زيرا حقيقت مطلقه نك وجوه كثيره سي
واردركه هر بري بر طرفه ناظردر وبو معنا قابل وعدم قابله كوره در
وحق تعالى انسان كاملي صورت الهيه اوزرينه خلق ايله آنك يميني حجر اسود
وقلبي كعبة المقصود وجسدي حرم مطهر وسري عرفات ونفسي
محصب وفيضي زمزم ودعوتي سر منبر وبرهاني سر الباب در وبيت
معمور دخي في الحقيقه قلب انسان در اكرچه صورتده يدنجي فلكك
اوستنده برخانهٔ نورانيدر كه حضرت ابراهيم آكا مستنددر وبو بيت
وكعبه وعرش بري برينك محاذاتنده در وهر فلكده بر بيت ولوب
اوراده اولان ارواحه مطاف اولمشدر وبيت معمور سمت كعبه ده
اصلا مفارقت وانتقال ايتمز زيرا سموات مقارنت ثابته دركه حق تعالى
آنلري بره سقف بيت كبي سقف مرفوع قلمشدر بلكه برجانبه برجانبه
انتقال ايدن فلكدر زيرا هر كوكبك ايچون بر فلك مخصوص واردركه
اول كوكبك سباحتي اكا منوطدر نتكيم قرآنده كل في فلك يسبحون

وبونك

وبونك جميع عقول واجرامي تحريك ايچون تعيين اولنان ارواح مدبره
اعتباريله دركه ارواح انسانيه كبي آنلره دخي نفوس ناطقهٔ فلكيه
ديرلر مدركه معناسنه زيرا نفس افلاكك حياتي حيات ذاتيه دركه
باطن روحدر ومحركه اولان نفس روحدر آنكچون انسان اوچ درلو
حياتي حاويدر كه بري حيات ذاتيه وبري حيات روحانيه وبري حيات
حيوانيه در بونلر بري برينك تنزليدر واصل الكل اولان حيات
ذاتيه دركه تجلي نورينك باطنيدر آنكچون هر حيات ظاهره بو حيات
باطنه ايله قائمه در وحيات ظاهره نك مفارقتي حيات باطنه نك
مفارقتني مستلزم دكلدر آنكچون ميتك حيات ذاتيه سي واردر
اكر بو حيات اولمسه نيچه ميتلر تكلم ايتمزدي حتى اصحابدن شيخ عبيد
بدر حبشي غسل ايچون سرير اوزرينه وضع اولندقده غاسل آنك
هيبتندن متحير اولمغين بدر مذكور فتح عين ايدوب غاسله اغسل ديديكي
وامثالي بو مقامدندر وبيت معموره هر يوم يتمش بيك ملائكه
دخول ايدوب بردخي عودت ايتمزلر انفاس انسانيه كبي وقلب عارفه هر
يوم داخل اولان اسرار الهي دخي يتمش بيكدر وقلوب بني آدم بيت المعمور
مخلوق اولمغله هر ليل ونهاركه يكرمي درت ساعت نجوميه يي مشتملدر
يتمش بيك خاطره دن بلو زياده واو نقصاندن خالي دكلدر وبو يتمش بيك

حاطره دن یتمش بیك ملك خلق اولنوب هر كون بیت معموره داخل
اولور یتمش بیك ملكه ملاقی اولورلر و بونلرك ذكرلری اصحاب خواطره
الی یوم القیمه استغفاردر ولكن قلبی ذكر الله ایله معمور اولانك
خواطرندن مخلوق اولان ملائكه سائرلردن ممتازدر و كعبه یی
هدم ایتمك انسانی بغیر حق قتل و خاطره كسر ایلمكله اهوندر بو
جهتدندر كه اولیاء دم ده بری قاتلی عفو ایلسه قصاص ساقط
واخذ دیت لازم كلور و اهل اسلام اهل حرب ایله و زرنده غالب
اولسه لر بیله اقتضا سنه كوره صلحه میل ایدوب اخذ جزیه ایله مشغول
وضرورت داعیه اولسه كافر و جاهلی قتل ایتمك عضو متاكل و یا
ملسوع حیه یی قطع كبیدر كه آندن اعضاء باقیه یه سلامت
واردر و نفسدن اعظم حیه یوقدر آنكچون حیه و امثالی حل و حرمده
قتل اولنور زیرا مكانك شرفی او مقوله نك تركینی محلل دكلدر
بلكه شرف كعبه و شرف وجود او مقوله موذی و مضرلری اول ساحه دن
ازاله ایله در آنكچون حیه جنتدن اخراج اولندی و قلب انسان
كعبة الله ایكن اصنام ماسوایه تعلق كوستروب عابد هوی اولوق
ساحه كعبه یی تلویثدر و بركسه مسكن حق اولان قلبی تلویث
اتسه اذیت حق اتمش اولور كه غایتی ملعونلقدر نتكم قرآنده

كلور ان الذین یؤذون الله و رسوله لعنهم الله فی الدنیا و الآخرة
بوندن اذیت حق تلویث محل جهتندن و اذیت رسول قلب آنك تنزلات
روحانیه سندن اولمغله در كه روح مقام معرفت و قلب مقام تجلیدر
و معرفت وسیله تجلی اولدیغی كبی روح دخی وسیله قلبدر زیرا
سر الهینك قلبه نزولی وساطت روحله در و قلب بعد تكامل
النشأة روحدن افضلدر زیرا صاحب كمالدر كه جمال روحانی و جلال
جسمانی یی جامعدر بو جهتدندر كه مضغه صنوبریه مخروطیه
ظرف دل اولدی روح ایسه ظرفدن مستغنیدر و كعبه یه هر سنه
وارد اولان حجاج آلتی كره یوز بیكدر دیدیلر اكر ناقص اولورسه ملكه
تكمیل اولنور و بونلر امم سالفه ایچون اولان آلتی بیك سنه ده كلان صور
ارواح كلیه نك تفصیلیدر كه یوم محمدی اولان بیك سنه نك تفصیلی
اولان یوز بیك ایله مجموعی اسماء سبعه عددنجه یدی یوز بیك اولور
و بوندن فهم اولنور كه امت مرحومه اهل حال و حاضر و امم سالفه
اهل غائب و حاضر كبیدر آنكچون عدد واردین آلتی یوز بیكه تخصیص اولندی
و جائزدر كه آلتی كره یوز بیك ایام سته اعتباریله اوله كه ایام خلقدر
و بو معنا عالم صورته كوره در كه سنه یه اختصاصی واردر
فاما عالم معنایه كوره هر یوم كعبه یی آلتی بلكه یدی كره یوز بیك

روح داخل اولوردر والله واسع علیم بعده کعبه وضع اولنوردینه
شکل مکعب ایدیکه اوچ رکنی مشتمل ایدی آنکچون کعبه دنلدی زیرا کعبه
تشبیه اولندی کعب قدم وساقک ملتقاسنده اولان عظمه که طوبوق
دیدکلریدر وفی الحقیقه ذات ارکانیندر که رکن حجر ورکن یمانیدر
زیرا رکن شامی وعراقی سر تربیعی ایچون احداث اولنمشدر پس وضع
اولکه رکنین ایله تفردی ذات حقک حضرت احدیه وواحدیه
یعنی مرتبهٔ ذات ومرتبهٔ صفات وسر جمال وجلال وحکم لطف وقهرله
تفردنه اشارتدر ومثلث الشکل اولدیغی قلوب انبیایه ناظردر زیرا
آنلرک خواطری اوچدر که بری خاطر رحمانی وبری ملکی وبری خاطر
نفسانیدر ووضع حادث ایله چهار ارکان اولدیغی قلوب مؤمنینه اشارتدر
زیرا قلب مؤمنده خواطر ثلثهٔ مذکوره اولدیغی کبی خاطر شیطانی دخی
واردر که انبیا بو خاطردن معصوملردر سائرلرده کلی پس عامهٔ
خلقک خاطر باطنی بحسب الغالب ظاهرلرینه مؤثردر آنکچون خطوات
شیطانه اتباعدن خالی دکللردر خواص خلق ایسه محفوظلردر زیرا
تذکر الهی ایله متذکر اولوب مبصر اولورلر نتکم قرآنده کلور ان الذین
اتقوا اذا مسهم طائف من الشیطان تذکروا فاذا هم مبصرون ورکن
حجر اسود خاطر الهی ورکن یمانی خاطر ملکی ورکن شامی خاطر نفسانی

ورکن

ورکن عراقی خاطر شیطانی منزله سنده در زیرا شارع رکن عراقیده
اعوذ بالله من الشقاق والنفاق وسوء الاخلاق دیمکی مشروع
قلدی مراتب ارکانک ایسه ذکر مشروعه علتی معلومدر وبو ارکان اربعه
مقابله سنده اوتاد اربعه وضع اولنمشدر که هر بری بر رکنه ناظر
وآنک سری ایله دائردر واتمام کعبه دنصکره دعوت ابراهیمیه واقع
اولمق امتحان ناس ایچوندر تا که عالم ارواحده حقیقتده مجیبله
ساکت اولان بری برندن متمیز اوله آنکچون مدعو اولنلرک بعضیسی
اجابت ایتدی وبعضیسی ایتمدی واجابتی متکرره اولنلرک حجی دخی
متکرر اولدی نتکم تکرار تلبیه دخی آکا ناظردر واجابتده توقف
ایدنلر حجی تأخیر ایدیلر بلمدیلر که لسان خلیل لسان جلیلدر ومسارعت
امتثال لازمدر سؤال اولنورسه که تکمیل بناء کعبه دنصکره
الله تعالی یواقیت جنتدن اولمق اوزره حجری انزال ایدوب محل معهوده
وضعله امر ایلمش ایدی واول وقتده حجر لبنه ابیض ایدی پس اول
نسنه که طینت آدم آنکله تخمیر اولنان یمین الهی منزله سنده ایکن
سواد لون ایله متغیر اولمق نه کلدی جواب بودر که حجر مکرمک
جنتدن خروجی آدمک خروجی کبیدر یعنی آدمک خطاسی سببیله
جنتدن هبوطی وجه ارضده خلافتی وسیادتی ظهور ایدوب

جنته رجوعي كمال انساني ايله اولمق سرنه مبني اولديغي كبي حجر
اسودك نزولي دخي سيادت مخصوصه ايچون ايديكه يمين الهي
منزله سنده اولمقدر تاكه اثر سيادتيله جنته رجوعنده
امثالندن متميز اوله واول سيادته سبب في الحقيقه ابن آدمك
لمس وتقبيليدر زيرا خطانك اثري سواددر يعني خطا سببيله
اهل سيادتدن اولور آدم اولادنك لمس وتقبيلي دخي باعث سيادتدر
پس بني آدمك خطاياسي آني تسويد اتديكي سيادت قلديغي دمكدر معناسنه
محمولدر بو صورتده اسود سيادتده اولوب سوادده دكلدر والوان
ايچنده سياده دلالت ايدن رنكده سوادا ولمغله آنكله تقييد
اولنوب حجر اسود دنلدي ولسان فارسيده كلور هفت رنكيست
زير هفت اورنك بنيست بالاتر از سياهي رنك بو بيتده طايفهٔ
صوفيه نك هر اسمده بر نور كوروب يدنجي اسمده نور سياه كوردكلرنه
تلميح واردر يوم فتح مكه ده رسول اللهك دستار سياه ايله
تعمم اتدكلري معناي مذكوره دالدر وبعض شعرا دمشدر كه چشم
پاكت در صنع الهي بنكري كعبهٔ مقصود خود را در سياهي بنكري
مرويدر كه حضرت عمر داخل مطاف اولدقده استقبال حجر ايدوب
ياحجر لا يضر ولا ينفع اولديغي بيلورم اكر رسول اللهي سني

تقبيل

تقبيل ايدركن كورميدم تقبيل اتمزدم ديدكده بو كلامي سمع حضرت
علي ايدوب بيورديكه يا امير المؤمنين بو حجر يضر وينفع مقوله سندندر
زيرا كتاب الهيده كلوركه واذ اخذ ربك من بني آدم من ظهورهم ذريتهم
واشهدهم على انفسهم الست بربكم قالوا بلى يعني الله تعالى آدمي خلق
ايدوب ظهرني مسح اتدكده ذريتي متمثل اولوب اقرار ربوبيت واعتراف
عبوديت ايديجك عهد ميثاقلري مأخوذ وبر رق اوزرينه مكتوب
اولوب حجره افتح فاك دينلوب آغزنه القام اولندي تاكه مستلم
اولندركي توحيدلرنه آخرتده شاهد اوله اشتد ضره ونفعي
بودر ديدكده حضرت عمر انصافه كلوب اعوذ بالله ان اعيش في قوم
لست فيهم يا ابا الحسن ديدي بو جهتدندركه استلام حجرده
اللهم ايمانا بك وتصديقا بكتابك ووفاء بعهدك واتباعا لسنة
نبيك دمك مأثور اولدي وبعض مكاشفين كلمهٔ شهادتك فم
حجره دخول وقعرنه وصولني مشاهده ايلدي پس هر حاج في
ومستلم مخلصك شهادتي حجره ايداع اولنديغي اخبار ونامه
يد ايله تسليم اولنمغله سر ايداع بوندن مفهوم اولدي زيرا حجر
يمين منزله سنده در نتكم سبق اتدي وبو دخي ايداع حجره اتمكك
ايداع كعبه حكمنده در زيرا حجرك طرف اخيري باطن كعبه يه ملاصقدر

بني آدم من ظهوره ونيسير اورمانع بويله
نقل ايتمك اولور ور بو محلي كشف الاسرار
تفسيرنده مسطور بوسفا ابن هلال صعفري
ايضاح ومحي كمه ايتمشدر راجعنا اولنه

وكعبهٔ انسان كاملك قلبيدر و انسان كامل آخرتده شاهددر آنكچون حجر
هر عصرده كلن كاملك يميني صورتيدر مبايعه و تقبيلي لازمدر و بر كمسنه
زماننك امامني بيلميوب اكا مبايعه قلمسه اول كمسنه جاهليت و بدعت
اوزرينه در و امام صوري سلطان اعظم و معنوي قطب الاقطاب
و ساير ائمهٔ ارشاددر كه الى يوم القيام ارشادلري دايم و خانهٔ
دنيا آنلرك وجودلريله قائمدر و بو تقريرده فهم اولندى كه كرچه
كعبه و حجر اسود رموز و اشارات مقوله سيدر زيرا الله تعالى مكان ايله
محاط و عين ايله موصوف اولمقدن منزهدر ولكن في نفس الامر مراتب
و منازل اعتباريله حقايقه راجعدر آنكچون خلق الله آدم على
صورته كلامنده واقع اولان صورتدن مراد كرچه صورت حقيقيه
در كه كليات اسما و صفاتدن عبارتدر پس بو صورتدن اطلاق صورت مجاز
اولور فاما تنزلات رحمانيه حسبيله حقيقتدر آنكچون شاب امرد
صورتيله تمثل ايلدى نتكم حديث صحيحده واقعدر و مراتب اوزرنه
ماشى اولمسيه زلل و عثار يوقدر پس بو اشيا مظاهر اسما اولغله
صورت حق اوزرينه در اكرچه اسماء جزئيه اسم اعظمك وسائليدر
بناءً على هذا كعبيه دعوتدن مقصود جذب قلوبدر تا كه بيتدن
رب البيته ترقى ايده لر زيرا بيت سر احديتى مشتمل و آنك صورتيله

قائمدر

قائمدر و بو معنادندر كه حضرت شيخ عربى قدس سره بر كيجه مطاف كعبيه
نظر ايدوب سنك حجر و مدردن مبنى سن پس بو قدار تعظيمه ندن
سزا اولدك ديو كعبه نك شاننده تنزيله متعلق كلمات واقع اولدقده
كعبه دخى حجر اسود له شيخك مقابله سنه قيام و اوزرينه حمله
و هجوم ايديجك النده خلوص اولميوب بالآخره مدحنده بر قصيده
انشاسنه تعهد ايله آرالرنده مصالحه واقع اولدى نتكم تفصيلى
فتوحاتده در پس صورتده قالميوب معنا ايله دخى آشنا اولمق كركدر
حكايه در كه بعض عارفين قصد حج ايتدكده ابن صغيرى دخى رفاقتى نيازن
ايديجك پدرى دخى مساعده كوسترميوب سنك هنوز اول معنايه
صلوحيتك يوقدر ديدكده غلام بو حرمان و تأخردن كريان اولدى زيرا
بيتى كوره رب بيتى دخى كورردى بوظنلنمشيدى والده دخى آنك سوزن
و حرارتنى كوردكده استصحاب ايدوب داخل حرم و مشاهدهٔ بيت ايله
محترم اولنجق و اراده غلام هيبت مقام و مشاهدهٔ آثار جمال ذى
الجلال والاكرامدن متأثر اولوب خاكه خرور و وداع دار الغرور ايله
جان عزيزنى متاع نفيس كبى خزانهٔ ملكوته تسليم ايلدى پدرى بو
حالت هائليه مطلع اولدقده ولدى و قطعهٔ كبدى ديو محرق
آتش فراق اولنجق زاويهٔ بيتدن نداء غيبى كلديكه سن بيتى طلب

ایلدکی بولکدر و اوغلکز ربّ البیتی سندی اولدیغی بولدی دنلدی و
اول ثنا دهیدن ملائکه ایله جسد عادلام مرفوع اولوب توجهله اولدیغی
معلوم اولمدی نتکم بعض اولیانک موتلری قریب اولدقده
اهل و اولاده وداع ایدوب غائب اولورلر و رجال الغیبه اتصال
بولورلر و مراد الهی اولان محلده دفن اولنورلر و کعبه وضع معیّن
ایله محدود اولمق حجر اسودک مبلغ انوارندندر یعنی رکن یابه
وضع اولندقده نوری جوانب اربعه دن نزه یه دک بالغ اولدقده لسه
حکمت الهیّه موجبنجه حرم اولوب اوراده بلا احرام تجاوز اتمک محجور
اولدی تا که مُحرِمْ اولنلر نور ذاته نور صفاتله مهتدی اوله لر
آنکچون خارج حرم افعاله و داخلی صفاته و نفس کعبه ذاته
اشارتدر پس حرم اطلاقی احترامی واجب اولدیغندندر و اعظم
اسباب احترام احرامدر که تجرّدی مستلزمدر ولکن بالکلیّه تعرّی
اتمک عادت جاهلیّه اولمغله مُخِیْطَکْ غیری ایله اکتفا اولندی
زیرا مخیطده ترکیب وارد ر مقام احدیّت ایسه ترکیبی منافیدر الحاصل
صورتده معنایه ناظر اولمغله قاصد بیت و ربّ البیت اولانه
تجرّد صوری و معنوی لازم کلدی و حدیث قدسیده کلور
العظمة ازاری والکبریاء ردائی یعنی حق تعالی کندی نفسنی ازار

ورداٸله وصف ایلدی قمیص و سراویل ایله دکل زیرا ازار و ردا
منسوج ایسه ده مخیط دکلدر بو جهتدن بساطته اقربدر قمیص
و سراویل ایسه مخیط و مرکّبدر بو سرّه بناءً محرمه لبس مخیط حرام
و مُحْرِمیه ملول اولدی زیرا رجل مرکّبدر مخلوق ایسه ده بسائطه
اقربدر مرأة ایسه مرکّب محققدر مخلوقه درکه رجلدر آنکچون بسائطه
بعیددر اولوب مرکّبا و لان مخیطی لبسله آصلی وزرنه قالدی و رجله
ملحقه اولمدی رجل ایسه ترکیبه مرتفع اولوب آصلنه لایق اولدی
وجهله ترک مخیط ایلدی و نفسنده مرض ضعفی جهتندن تجرّده
مانع اولانه قربان لازم کلدی زیرا قربان نفسه بدلدر آنکچون عقیقه
مسنونه اولدی تا که شکر نفس بولنه که مولوددر نتکم تفصیلی
مرور ایلدی آنکچون نحر هدی اتدیکی وقتده عتق نفسی تذکر اتمک
کرکدر زیرا نحرک هر عضوی معتقک بر عضونه بدل و فدا اولسه
کرکدر و خبرده کلور که الله تعالی هر سنه نصف شعبانده کعبیه
نظر ایدر پس هر کیمه که عالم ارواحده دعوت توحیده مسارعت اجابت
و بعده دعوت ابراهیمه اقبال استماع واقع اولدیسه لیلة براتده قلبنه
میل و حنین دوشوب حجّه عزیمتی در کار ایدر و هر سنه ده بر کرّه شوق
و انجذابی تازه لنوب اجابت مکرّره واقع اولدیسه حجّ مکرّر دخی واقع

اولور بعناية الله تعالى وتوفيقه وبعض حكاياتده كلورکه اهل ثروت
وغنادن بری جمله تحدیث نفس ایتمش یعنی زاد راحلیه استطاعتی
واریکن حج ایتمکی اصلا خاطرینه کتورمامش ایدی اتفاقا امیر مکه نك غضبنه اوغرایوب
قتل ایچون احضار اولندی اول وقتده امیر مکه عرفاتده بولنوب حضور
امیره مغلول العنق احضار وامیر سؤال ایدوب اول واجب القتل اولو
کمسه بو میدر دیدکده بو دکلدر غیریدر دیو جواب ویریلجک امیر
اعتذار ایلیوب اطلاق ایلدی اول دخی اغتسال ونیت وتلبیه ایدوب
عرفاتده مغفورا وبعد الحج مقامنه مسرورا عودت ایلدی پس بوندن
عجب ربك من قوم يساقون الى الجنة بالسلاسل سری ظاهر اولدی
واول کمسه ده کرچه موجب احضار ومؤاخذه اولور امر صادر اولمش
ایدی ولکن عنایات الهیه مقارنتیله واشنك قلبنی تحویل ایدوب
وقت استفسارده خلوفدن سویلتدی نتکم مغربده بر رجل صالحی
ارباب الحاد وزندقه دردیو سلطان عصره غمز ایتدیلر سلطان دخی
احضاری ایچون اعوان کوندروب یولده کلورکن بر خباز دکانه مرور
ایلدکلرنده اول کمسه خبازدن نصف خبز آلوب تصدق ایتدی وحضور
سلطانه کلدی سلطان دخی غمز ایدن جماعته بالمشافهه خطاب
ایدوب بو کمسه حقنده نوجهله شهادت ایدرسز دیدکده نطق

خلوفه

خلوفدن لسانلری ایبسته اولور رجل صالح وسخی بیلورز دیدیلر اول کمسه
دخی تصدق فی سبیله اللرزدن خلوصی اولوب مقامنه کلدی ودمشلرکه
حضرت ابراهیم بیتی بنا ایتدکده آنك ایچون سقف قومیوب مکشوف
الرأس قلدی بو جهتدن ملوك سالفه جواهر جلیله والواح ذهب
وفضه وانواع حلیدن نذورلر القا ایدرلردی تا که کعبه ایچنده
کنز عظیم مجتمع اولدی وشیخ اکبردن منقولدرکه بشیوز طقسان
سکز تاریخنده تونس ولایتنده اول کنزدن ملائکه اکابر لوح
ذهب کتورمشلرکه اوزرنده سریانی خط واریدی وشیخ آنی دباغ
مع رسول الله ینه موضعنه رد ایلدی زیرا رسول الله اول کنزی
بیکوردی بر وقتده اخراج وانفاق صددنده اولدقده رایی متحول
اولوب حالی اوزرنه ترك ایلدی وحضرت عمر دخی ایام خلوفتنده
اخراج صددنده اولدقده رسول اللهه اقتداء ترك ایلدی پس
اول کنز الی الآن مخزون ومکتومدرکه آخر زمانده آنی حضرت مهدی
اخراج ایتسه کرکدر آنك خروج وظهورندن صکره سائر کنوز دخی
ظهور ایدوب کرامات منتشره وجمادات متکلمه اولسه کرکدر واول کنز
مؤمنك قلبنده اولان کنز معرفت وتوحیددرکه یوم قیامت ایچون
متخردر ومقام ابراهیمدن مراد فی الحقیقه انفاق مال وبذل ولد

ونفس وخلت وحلم واواهیت وتسلیم وانبساط ویقین ورضی
وامثالی صفات جلیله درکه بو مقامه دخول ایله نار دوزخ وبعد
وقطیعه دن نجات حاصل اولوب فردوس اعلی ومقام قرب ووصل
ومشاهده وجود بولور وحدیثده کلورکه الحج عرفة یعنی مقام
سره دخول ایتمدکجه حج معنوی حاصل اولمز وحج اکبر دیدکاری حج
اصغردن احترازدرکه عمره در زیرا اوچ عمره بر حجه بدلدر وبلکه
رمضانده بر عمره نك اجری حج قدار درکه عملك وقت شریفنك تأثیر
عظیمی واردر وبعضیلر دیدیلرکه حج اکبر وقفه نك یوم جمعه یه
مصادفه سیدرکه حج وداعده واقع اولمشدر پس موافقت حج
رسول سبب تضعیف ومزید قبول اولدیغی زیرا اوقتك تأثیرندن انسان
کامله اکا متابعت وموافقتك تأثیری غالبدر وکعبه ده مقیم
وحاضر اولمسه هرسنه حج ایتمك مسنون وترکی مکروهدرکه فضیلت
عظماده حرماندر نتکیم مسجده قاعد اولمسه یا ذکر ویا صلوته
مشغول کرکدر شویله فارغ اوتورمق مکروه وترکی اولی بابندندر
پس احتیاط اودرکه بهرسنه حجه کرسته عزیمت اوله وهربارکه مسجده
کیروب اوتوره امور اخرویه دن برنسنه یه اشتغال کوستره واهالی
زمانکی مسجده مساوی خانه ایتمیه زیرا مسجده فضول نیا سویلمك

حسناتی

حسناتی اکل ایدر نار حطبی اکل ایتدیکی کبی وحج ایتمك غزادن افضلدر
ذکر الله کبی زیرا قتل نفوس دفع استیلاء کفار وعصمت حرم
واموالیچوندرکه اعلاء کلمة اللّهیه تابعدر حج وذکر الله ایسه
فی نفس الامر مرغوبدر زیرا آنلرله اعدی الاعدا اولان نفس امّاره نك قتل
ونظرگاه حق اولان قلبك احیاسی واردر آنکچون جمله جهاد من وجه توأمدر
زیرا حجده انفاق مال واتعاب نفس ایله سرّ جهاد اکبر بولنور نتکم
صوم ایله قرآن وصلوة ایله زکاة وایمان ایله اخلاص توأمدر وبرکسه
حج مکرّر ایلسه هر حجده اجر فریضه ویریلور وحج عن الغیر ایتسه
کندی حقیقةً حاج اولوب ثواب کامل ویریلور ومحجوج عنه اولانه
ثواب حج ویریلور نفس حج ویرلمز زیرا کندی بنفسه زیارت ایتمدی ولکن
کرماً من الله آخرتده حجاج ایله محشور اولور ودمشلردرکه حج ناس
اوزرنه فرضدر ولکن اهل مکّه حاج اوزرنه فرضدر پس لازمدرکه
دلیل آنلردن اتّخاذ اولنه تاکه اکرام ومواسات بولنه وسایر ضعفا
وفقرایه دخی انفاق وحسن معامله دن خالی اولمیه وقرآنده کلور
ومن یرد فیه بالحاد بظلم نذقه من عذاب الیم یعنی هرکیم که حرم اللّهده
قصد ظلم ایلسه اول قصد آنده کرکده واقع اولسون وکرکه اولسون
مؤاخذ اولنور زیرا مقام مکه حرمتی واردر فامّا حرمك غیرنده

عمله مؤاخذه اولنمزبلکه فعل ایله معاقب اولورلر وعدم فعل
صورتنده اکر ترکی من اجل الله ایسه حسنه یازیلور والا اونه
له ونه علیه برنسنه یازلمز وبو مقامک صعوبتندندر اوتوری
ابن عباس که اجلاء اصحابدن وافراد اولیادندر مکه ده مجاورتی
ترک ایدوب طائف دیدکلری شهره انتقال ایلمشدر قرمنیفلری
دخی وارده جالوزیارتکاه عالمیاندر طائف اصلنده قرای
شامدن ذات الانهار والاشجار بر قریه ایدیکه جبرئیل آنی باذن الله
یرندن قلع ایدوب کعبه محاذاتنه وارد قلدی سفینه نوح کبی
طوافن اتمکله طائف دنلمشدر وبعد الطواف حالا اولان موضعنه
وضع ایلدیکه برکامله نک اکثری وارده مجلوبه درلر وبر کمسه
طریق حجده وفات ایلسه آنک ایچون ثواب حج یازیلور قال الله تعالی
ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله ثم یدرکه الموت
فقد وقع اجره علی الله بوندن فهم اولنورکه حاج صوری یه
اجر وصول حاصل اولدیغی کبی حاج معنوی یه دخی بویله درلر
زیرا انقطاع عدی امر سماوی حسبیله در وباطنده اتصال همت
دخی واردر واکر فتور وکسل کلوب خروج وسلوکنه پشیمان اولدیسه
اقبالی ادباره چکلندن در ومعرضه اجر یوقدر زیرا اجر عزیمت

واخلاص

واخلاص اوزرینه مبنی اولان عمله کوره درلر وبو مقامده صورتا ومعنا
چوق کمسه لر یولده قالمشلردر وواصل اولمق دیبیلردر دخی منزلده
سرابده غیری یسنه بولمشلردر آنکچون مرشد کامل ومربی حاذق
کرکدرکه خطراتدن باذن الله دستکیر اوله وبونده علما ایله مطلقا
رفاقتک فضلی ظاهر اولدی **الباب الثامن عشر فی المجاهده** مجاهده
عدوی مدافعه ده استفراغ وسعدر یعنی دشمنی طاقتی
اولدیغی مرتبه دفع اتمکدر ومجاهده اوچ نوعدر بری مجاهده
عدوی ظاهر وبری مجاهده شیطان وبری مجاهده نفسدرکه بو
اوچی وجاهدوا فی الله حق جهاده امرنده مندرجدر زیرا
حق جهاد اعداء ظاهره وباطنه ایله حسب الطاقه محاربه ومقاتله در
وحدیثده کلور جاهدوا اهواکم کما تجاهدون اعداءکم واعداء
باطنه ده مراد نفس وشیطاندر زیرا شیطانک دخی نفس کبی
تسلطی باطندندر اکرچه ظاهرده طرف قفاده قلب انسان اوزرینه خرطومنی
وضع ایدوب القاء وسوسه ایدر آنکچون خناس دنلمشدر زیرا اکر
قلب متیقظ اولوب ذکر ایدرسه شیطان خنوس وتأخر ایدرکه نور ذکر
آنی احراق ایلر بو جهتدندرکه رسول الله توصیه جبرئیل ایله
بین الکتفین احتجام ایدردی زیرا احتجامدن تضعیف ماده شیطان

وتضييق مرصد واردر و شيطانك مجراي دمده جرياني حديثله ثابتدر
زيرا جسم لطيف اولديغي وجهله هر محلّه نفوذ ايدر و آصلي ناردن
اولمغله نفوذ ايتديكي يري احراق ايتمك لوزم كلمز زيرا انسان عناصر اربعه دن
تركيب خاص ايله متركب اولديغي كبي آنك دخي تركيبنده نار و هوا مزاج
مخصوص بولنمشدر و خاتم نبوتك بين الكتفين اولديغي وسوسه دن
عصمتنه اشارتدر و صدر دهليز قلب اولمغله قرآنده في صدور
الناس ديو تقييد اولندي والا وسوسه سي قلبه واصل دركه
محفوظ و امين اوله و نفسله مجاهده ايتمك آصلدر زيرا شيطاني
دخي نفسي اضلال ايلمشدر و نفس مرتبهٔ طريقت و شيطان مرتبهٔ
شريعته ناظردر و بو ايكي معناي جامع جلال الهيدركه مرتبهٔ
حقيقته دائر و مجاهده يد و لسان ايله اولمغه شاملدر نتكم
حديثده كلور جاهدوا الكفار بايديكم والسنتكم يعني جهاد
اصغره كوره ايدي ايله اولان مجاهده سلاح ايله والسنه ايله اولان
مجاهده اذاي لسان و رمح ايله در و جهاد اكبره كوره
ايدي ايله اولان اعمال شاقهٔ بدنيه والسنه ايله اولان جهر و خفا
ايله اولان ذكر اللهدر زيرا كرچه سالكك دفع مضرت نفس و شيطان
وجلب رحمت رحمانده مدار شغلي ذكر اللهدر ولكن عمل بدن ايله

اولان مجاهده

اولان مجاهده سي دخي معين مقصود و وسيلهٔ مراددر شول جهتدنكه
عالم دنيايه نزولك غرضي اعمال قلب و قالبدركه تمام تكليف و ابتلا
آنكله حاصلدر و ابتلانك غايتي جملهٔ اسمايه بوزينك حقّه ارتباط
و جميع وجوهله اتصالدر و جهادده نصرت دين و قهر اعدا
و اعلاء كلمة الله نيت ايتمك كركدر و ظاهر دين شرايع و احكام
و باطني سير سلوك و حقايق و حكمدر و بو معنانك حصولي
جهاد اصغر و اكبرك مجموعنه منوطدر و دمشلردركه بر نفسه بدل
حالنده صاحب مجاهده اولمسه بو طريقده شمه بولمز زيرا سلوك
حقيقتي نفسي مألوفاتندن قطع و خلاف هواسي اوزره حملدركه زياده
صعوبتليدر آنكچون فناي في الله مؤيّددركه مقام القادردر و شيخ
ابو علي الروذباري دمشدركه سالكه آفت اوچ يردن دخول ايدر
اولكيسي سقم طبيعتدركه اكل حرامدر ايكنجيسي لوزم عادتدركه نظر
و استماع حرام و غيبتدر اوچنجيسي فساد صحبتدركه نفسك هيجانه
ايله شهوته تابع اولمقدر و مخالفت نفس رأس عبادتدر و جميع دوا
مخالفت هواده در و هوا ميل نفسه مبني اولان كاردركه برهان سماوي
و دليل عقلي ايله مساعده اتميه و في الجمله مساعده سي صورتنده
دخي اغراض باطله و اماني فاسده ده خلوص اولميه زيرا كاه اولور كه

کار شریعت دخی اغراض فاسده یه مقارنتله باطل اولور حتی نفس
بر طاعتی استعمال ایلسه اوراده تحویل کرکدر و قرآنده کلور یا ایها الذین
آمنوا قاتلوا الذین یلونکم من الکفار بو آیتده صوفی و هر موفق
اولمش کمسه نک حظی بودرکه نفس اماره سنه نظر ایدوب کوره که آنی
هر واجب و مندوبده محذور و مکروهه نیجه حمل ایدر زیرا مخالفت
اوزرینه مجبوله در و سائر اعداده کندنه اقربدر پس بر کمسنه آنی
یا قتل و یا اسیر اتمدکجه شرندن خلوص اولمز و آنک انسانی اوزرینه
تسلطی ایکی سیف ریاضی ایله درکه قرآنده دیدیکی حالی انکله قطع ایدر
و اول ایکی سیفک بری شهوت بطن و بریدخی شهوت فرجدر که جمیع
خلوتیلر اسیر اتمشدر و لکن شهوت بطنک شهوت فرج اوزرینه غلبه سی
واردر زیرا شهوت فرجه تأیید شهوت بطندن کلور بو سببدن تزوجه
قادر اولمین صوم ایله مأمور اولدیکه زیرا ریاضت کسر شهوات اتمکده
خالی دکلدر خصوصا که ادامی خلل اوله و حدیثده کلور اعدی
عدوک نفسک التی بین جنبیک بین الجنبین ایله تقیید اتدیکی
صفات نفسانیه نک اکثر آثاری ایکی پهلو آراسندن ظاهر اولورکه
اکل و شرب و شهواتدر پس بطنلری پر شهوات اولمش کمسه لرک نفسلری
شهواتله نقض عهد شرعه توسل ایلیوب عدات و اهل دین اوزرینه اولورلر

نفوس

نفوس خالیه مولاّ اوزرینه اولدقلری کبی و حدیثده کلور اعظم الجهاد
جهاد النفس فانها غیر مأمونة یعنی نفسله جهاد اتمک جهاد اکبردر
زیرا انکار ریاضتمزه و بردخی دشمن پنهاندر و یدی باشلو اژدردرکه سرلری
کبر و عجب و ریا و حسد و غضب و حب مال و حب جاهدر و بو صفات
رذیله ده نفسی تزکیه اتمکده عسرت عظیمه واردر اژدرها ایله مقاومت
و مصارعه ده عسرت اولدیغی کبی پس نفس محل علل و آفاتدر چونکه
بالکلیه مقتول اوله اذا سنی ماطیه حاجت قالمز آنکچون صف
عدوده مقتول اولمش شهید غسل اولنمز مکرکه جراحتی متغیر اوله
زیرا الله تعالی قتل حیه اوزرینه اولورسه ده شجاعتی سودی آنکچون
وهن و ضعف و جبن ده نهی اولندی انتم قرآنده کلور و لا تهنوا
فی ابتغاء القوم و نفس اماره حیه کبیدر و بالفرض اسلومه کلسه دخی
اخلاق دنسه سنک آثاری غسل اتملیدر آنکچون مشرکک بعد الاسلام غسلی
مسنوندر پس ذات و صفاتک مجموعن پاک اتمک کرکدر و بر کمسه سلطان
ظاهرک جنود عامه سنده اولسه اکا موافقت لازم کلدیکی کبی سلطان
باطنک جنود خاصه سنده اولمش سالک دخی صاحب الوقته متابعت
ایدوب بالکلیه ارادتندن خروج اتمک کرکدر و الا تحت لواده خارج
اولمش کمسه هلوک اولور زیرا بعیه شارح کبیدر و نفس عروة الله

اولدیغی جهتدن موالاتی معاداة اولیا کبیره‌در که حربله مبارزه حقنده‌در
زیرا ظهور وغلبه سنه سببدر و بو صورتده نقض عهد حاصلدر
شول یوزدنکه الله تعالی سندن اخذ عهد ایتمشیدی دشمنه ملاقاتکده
ثابت قدم اولوب زحفده فرار ایتمیه سین وسن بلوردک که آیاغک
امانتدر پس فرار له آیاغکه خیانت ایتدک اولدیغی سندن آخرتده حقنده
شکایت ایسه کرکدر واعضانک شهادتلری قرآنده مسطوردر ومؤمن
اهل یقین وتمکین اولسه اضطرابی نفسه اویمزو حقنده توکل ایدر
زیرا الله تعالی که موجود حقیقیدر اکا استناد ایله منصور اولور ومؤمن
کبی واصنام وطاغوت امور مخیله‌در اکا اعتماد ایله مخذول اولور
کافر کبی سؤال اولنورسه که پس نیچون مؤمن بعض اوقاتده منهزم
اولور زیرا شعب ایمانی ذوافی واعتقاد صحیحی کافیدر وانهزامی تشدید
محنت قبیلندندر یوخسه کافره نصرت یوقدر زیرا نصرت منصب شریفدر که
مؤمنه سزادر ویقین وتمکین اسباب نصرتدندر که اکا قوت باطنه
دیرلر وحضرت علی کلامندن کلور که انی ما قلعت باب خیبر بقوة
جسمانیة ولا بحرکة غذائیة لکنی ایدت بقوة ملکوتیة ونفس بنور
ربها مضیئة وقلع باب خیبر قصه‌سی مشهوردر اکرچه بعض
محدثین آصلی اولمغه ذاهبلردر ولکن نوابغ زمخشریده کلور

مثل

مثل مذهبکم وقدرته کمثل مذهبکم وقدرته زیرا کمالات علیه‌دن ذهول
واقتدار الهیه قفولدر وعلینک ذوالفقاری مشهوردر نتکم
دمشلردر که لا فتی الا علی لا سیف الا ذوالفقار یعنی شجاعت
ومجاهده ومسابقه‌ده علی کبی ولوق کرکدر واول سیف فی الحقیقه
قوت باطنه‌در که ذکر وتوحید وتأیید ملکوتیه حاصلدر و
شهداء سیوفک فوقنده‌در زیرا جهاد اکبر ایله رؤیت وجهاد
اصغر ایله جنت حاصلدر نتکم قرآنده کلور ان الله اشتری
من المؤمنین اموالهم وانفسهم بان لهم الجنة دمشلردر که بو اشتری
عالم قدمده ویا عالم بلیده ویا صلب آدمده واقع ایدی نتکم
عرض امانت دخی صلب آدمده ایکن ایدی یعنی آدمه عرض اولنوب
ذریتنه عرض حکمنده‌در محکیدر که ابلیس یوم قیامتده احتجاج
ایدوب یا رب عبادکده اموال وانفسی اشترا وجنتی آنلره ثمن ویردک
ولکن حکم شرع بودر که مبیعک عیبی ظهور ایتدکده رد اولنور
پس حکم شرع ایله عبادکی بکا رد ایله زیرا مال ونفسلری عیبلودر دیدکده
حق تعالی بلی حکم شرع بودر ولکن مشتری مبیعی عیبی ایله قبول
ایدیجک رد اولنمز دیو مجیب ولجوج ابلیس مخجل ولو خایبا کیده
ولفظ شرا ایله واقع اولدیغی جهادی تسهیل ایچوندر زیرا

مبيعي تسليم عاريه يي تسليمدن اسهلدر كه بطريق المعاوضه دردر وشرا
مال ونفس اوزرنه واقع ولكن قلب اوزرنه اولمشدر زيرا قلبك قيمتي
جنتدن اكثردر كه محل معرفتدر ومعرفت وسيله رؤيتدر پس نفس ومالي
جنت وقلب وروحي معرفت ورؤيت ايله اشترا ايلدي ومعرفت ورؤيت
جنتدن اشرفدر زيرا جنته قاصرلر ومحجوبلر دخي دخول ايدرلر مقام
كثيبده هفته ده بركره رؤيتلري تقديري اوزرنه دخي وراء حجابدن
نظر ايدرلر وقرآنده كلوردكه من كان في هذه اعمى وهو في الآخرة اعمى
يعني دنياده اهل بصيرت اولميانلر آخرتده دخي اولمزلر مكر كه طريقت
وفا ايدنلر بو صورتده وعد الهي اوزرنه مقصود حاصل اولور
وآيت كريمه ده انفاق مال تقديم اولنمشدر زيرا حب مال وحرص دنيا
وبخل وساير صفات ذميمه باقي ايكن بذل نفس ايتمك معتبر دكلدر پس
انفاق مال ترك دنيايه اشارتدر كه حجاب ظلمانيدر وانفاق نفس ترك
عقبايه رمزدر كه حجاب نورانيدر بونلر خطوتادر لر وبو ايكي خطوه نك
غايتي وصولدر كه جنت ايچنده جنتدر زيرا هر عبارتده اشارت داخلدر
وجايزدر كه ادنادن اعلايه ترقي بابنده اوله زيرا ترك مال توحيد
افعال وترك اولاد توحيد صفات وترك نفس توحيد ذات مقابله سنده در كه
حضرت ابراهيمه توارث اولنمش ملت حنفيه واسلام حقيقيدر اكرچه

توحيدات

توحيدات مذكوره ومراتب مسطوره قوم ابراهيمده بالفعل ظهور ايتمدي
ولكن نشئه ابراهيميه مجموعي استكمال ايتمشيدي صكره بو امتده
متبوعلرينك كمالنه تبعيت ايله هر دورلو كمال ظاهر اولوب وامت وسط
اولديلر وساير امتك بولمدقلري مرتبه يي بولديلر وقرآنده كلور
وان خفتم عيلة فسوف يغنيكم الله من فضله ان شاء يعني حكمت الهيه
موجبنجه فقرك يرينه غنا كلور وفقردن مراد اموال عاريه نك انفاقي
وصفات فانيه نك زوالي ونفس بي ثباتك اضمحلاليدر وغنادن
مراد بدله خير وصفات وجوديه باقيه نك حصولي وذات حقانينك
وجوديدر نتكم خطاب نبويده كلور ووجدك عائلا فاغنى چونكه
انسانه ميل مال ومحبت حيات اوزرنه مجبولدر فرضيت زكات وجهاد لوازم
كلاميدر تا كه مدعيلر صادقلردن متميز اوله لر زيرا صادقلر عهدلرنده قدمه
وفا ايدوب مال ومنال وسر وجانه قيارلر ودعوالرينه حجتلرنى
ايله اثبات ايدرلر ومدعيلر لفظ مجرد له شويله بويله ديو قالورلر هذا مع
معتاد عوادن اول كركدر نتكم دمشلردر انجير آغاجيله ساير اشجارك
فرقي بودر كه شجره تينك معناسي كه ميوه سيدر وفرقندن مقدمدر كه
دعواسيدر ساير اشجار ايسه بالعكسدر وبعض اشجار واردر كه
دعواي مجرده صورتنده در زيرا ايرانجي وار ولكن ميوه سي يوقدر

ومیوه ده میوه یه دخی فرق چوقدر وکلام علیه ده کلورکه

خیر الغرایز فی الفتی الشجاعة والسخاوة وبو ایکی صفت توأمدر

زیرا هر شجیع سخیدر وبالعکس وشجاعت زننه یه تعلق ایدن

زیرا مرده‌یی تکرار قتل اتمک اولمز وسخاوت کامله دخی خیار اهواله

کوره‌در وجبن وترک انفاق تهلکه‌در نفسی تهلکه‌یه القا اتمک

ایسه منهیدر نتکم کلور ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکة بو جهتدن

خیر غرایز ایله عمل اولنمزدر وادخال اولنمز بذل مجهوددر نتکم قرآنده کلور

والذین لا یجدون الا جهدهم وتحدیث نفس بالجهاددر والا نفاق

وجاهلیت اوزرینه قالوب موتی تخلف وسنت اوزرینه اولور نتکم حدیثده کلور

من مات ولم یغزو ولم یحدث نفسه بغزو مات علی شعبة من نفاق

یعنی جهادده متخلف اولان منافقدر زیرا منافقه متشبهدر

پس من تشبه قوما فهو منهم موجبنجه بلا عذر تخلف ایدن اهل

نفاقدر وقرآنده کلور لیس علی الاعمی حرج ولا علی الاعرج حرج

ولا علی المریض حرج یعنی مجاهده خصوصنده اهل عذر اولوب

عزایم ایله عمله قادر اولمیانکسه رخصتلر ایله عمل اتسه‌ینه مجاهدلر

اهلی حکمنده‌در وحق تعالی آیتی ایکیسنی نجا حبدر وحدیثده کلور

ان اقواما خلفنا بالمدینة ما سلکنا شعبا ولا وادیا الا وهم معنا

حبسهم

حبسهم العذر یعنی غزوۀ تبوکده عذر ایله متخلف اولنلر اجرده

مجاهدلره مشارکت ایتدیلر زیرا ذاتلریله مفارق ایسه‌لر دخی

نیتلریله معیتلری واردر وبوندن اعمی ایله مراد شواهق جبال

وجزایر بحور واقطار ارضده بولنوب مرشده مهتدی اولمیانلردر

واعرج امام الوقته واقف اولوب لکن مشیله سفر وسیاحته عاجز

اولنلردر زیرا طریق حج صوریده زاد وراحله‌نک لزومی کبی سلوکده

حج معنویده مجلس مرشده تردده اقتدار لازمدر لا سیما که بلوده قا صه ده

اوله ومریض انحراف مزاج اوزرینه مجبول اولنلردر ویا خود بعض

عوارض سماویه حسبیله تغیر طبع بولنلردر زیرا سلوکده اعتدال

مزاج وقوت طبع شرطدر بناء علی هذا اهل تسلیک اولنلر خلوتی

اهل ارادته ایچون ایام معتدله اختیار ایدرلر زیرا وجود ناسه ورده

استرخاء وزمهریرده انقباض اوزرینه‌در پس اعتدال هوا ومزاج

تحصیل مطلوبه معیندر ومسئلۀ صلح دخی مذکوره ملحقه یعنی

آنده دخی سهولت ورخصت واردر نتکم قرآنده کلور وان جنحوا

للسلم فاجنح لها وکیخسرودن منقولدر که اعظم الخطایا محاربة

من یطلب الصلح ودمشلردر که خلقه مدارا اولمزدر که سلامت آنده در

وسباع وزنابیری رابض ومقارنده نشر اتمک موجب ندامت وباعث خسارتدر

وكاه اولور كه جمره ده نار عظيمه مشتعل اولور و بونده ظاهر اولور كه
نفسك لكن قهر له استيلا اولمسه سالكك دخي نفسنه لطف له معامله
اتمك كركدر يعني رياضت و مجاهده ايله محاربه اتمكي نفوس شديده
مستكبره يه كوره در پس شول نفسدن كه حقه استسلام و امره انقياد
اوله تضييق و تشديده محتاج اولمز و سهولت ايله معامله اولنور
اهل ذمته محاربه مرفوع اولديغي كبي و بو معنانك نفسده حصولي
امر ضروري يه موقوفدر كه جذبهٔ الهيه دن و ياخود احكام كثرتك
قلتندن ناشيدر آنكچون مرشد كامل طبيب حاذق كبيدر كه مراتب طباع
اوزرنه تربيت ايلر و بو معنايه حكمت ديرلر زيرا حكمت ودركه علم
ايله اشياي موضعنده وضع ايده ب برنسنه يي موضعنك غيرينه
وضع اتمكي حكمتده خارجدر كه ظلم و افساددر آنكچون حق تعالي
عدل له موسوم و حكمتله موصوفدر و جهادله امري افساد بنيهٔ
انسانيه ايچون دكلدر يعني كافري كوره دفع استيلا و غارية نسبتله
احياء قلب ايچوندر نتكم قرآنده كلور ولا تقولوا لمن يقتل في سبيل الله
اموات بل احياء عند ربهم يرزقون پس شهداء صوريه يه اموات
دمك جايز اولميجق شهداء حقيقيه اولوصده نيقلره بطريق الاولي كيمه
آنكچون خواص ناسه لسان تركيده اولدي دمك منهيدر بلكه انتقال ايتدي

وياكوچدي

وياكوچدي دمليدر اكرچه كه موت عامده يعني عوام و خواصك روح حيواني
بدنلرندن مفارقت ايدر و لكن ميتدن ميته فرق واردر بلكه بعض ميت
حي حكمنده اولمغله اكا ميت اطلاقي صحيح دكلدر زيرا قلبي ميت
اولنلر بعد الموت صور اسرافيله محبوس و غير متحرك لردر و نفسي ميت
اولنلر قيدده آزاده اولور مراد ايتدكلري عوالمده سير اتمكله مأذونلردر
دنياده اولدقلري حالت سنيه لري كبي و حديثده كلور كه لكل احد حرفة
ولي حرفتان الفقر والجهاد فمن احبهما فقد احبني ومن ابغضهما
فقد ابغضني صناعته حرفت دنلدي زيرا انسان اكا منحرف و متمايل
اولور و ياخود حرف طرف معناسنه در و حرفة بناء نوع ايچوندر
جلسه و قعده كبي كسر له معناسي محترفه يعني مكتسب و لكسب به
لازم اولدقلري حالت دمكدر فقر و جهادي حرفة تشبيه ايلدي
زيرا حرفة كبي انسان اكا مشتغل و معتاددر بونده فهم اولنور كه
جهاد اعلي المكاسبدر زيرا افضل الانبيا كاريدر نتكم حراثت
ادناسيدر زيرا بو اعصارده بحسب الغالب اخس ناس ايشيدر
آنكيچون اذناب بقري اخذوا استمسا كله اكتفا ايلمك مذموم در
اكرچه زمان آدمده و بعض ذريتنده ممدوح و اول الحرف دنلوردي
شول معنادنكه خلقك اكا ضروري عامه سي واريدي اما چونكه

صورت دنیانی عمارته متعلق یده اکا اشتغال ایتمك امر دینه
اهتمامدن صارف اولمغله مقتضای علو همت و وقتی جهاده صرف
اولدی آنکچون رسول الله بعثت بالسیف بیوردی و احیاء
دین و اعلاء کلمة الله ایله مقید اولنوب امتی دخی اکا تحریص
ایلدی و قرآنده کلور یعلمون ظاهرا من الحیوة الدنیا وهم عن
الآخرة هم غافلون یعنی اهل غفلت اولرکه بنیان قصور و تشقیق
انهار و غرس اشجار و حفر ابار و عمارات ارض ایله مقید اولنوب امور
دینیه ده تساهل ایلدی سؤال اولنورسه که صدر اولده محاربه اولنان
کفارک بعضیلرینک عدم ایمانلری مقطوع ایکن حجت و برهان و سیف
و سنان ایله طریق حقه دعوتك معناسی ندر جواب بودر که دعوت
اولندقلری دخی عین ثابته لرینک مقتضیاتندندر پس آنلرک کفرلری
مقتضی اولدیغی کبی شرور و شورلرنی دفع و الزام حجت دخی مقتضیدر
و اکا قضای قضا ایله رد دیرلر انبیا و اولیایه حیرت کبری کتوردی بو معنادرکه
اسرار قدردندر صکره انقطاع نصله ایمان و کفر محتمل اولنوب آنك اوزرینه
محاربه واقع و دعوت الی الله جاری اولدی تا که مقر اولنلر نجات بولوب
مصر اولنلر محجوج اوله لر و مجاهد اولنلر اجر و مثوبات و فضائل ایله
زیرا اجرده مدعو اولنلرک قبوللرینك تأثیری یوقدر بلکه عدم قبول

صورتنده دخی داعی اولنلر ماجورلردر نتکم قرآنده کلور ان اجری الا
علی الله پس آنکچون ضایع اولدی دیین جاهل اولدی و شیطان و نفسك
خلقتنده بری محاربه لری جاریدر زیرا خارجده شیطان و داخلده نفس
اماره افساد مملکت وجود ایتمکدن خالی دکللردر بناء علی هذا اعدای
ظاهره ایله محاربه اقتضا ایتمسه دخی اعدای باطنه ایله محاربه باقیدر
حتی محراب دنلدیکی موضع حرب اولمغله در زیرا مصلی ورای نفس
و شیطان ایله محاربه ایدر و اصل محاربه امامکدر نتکم حدیثده وارد درکه
امام عسکرک قلقانیدر عسکر آنکله تستر ایدرلر و قلوب جماعت و همم عسکر
امام ایله بیله اولدیغندن قلب و قالب ایله امامی تقویت ایدرلر و بو معنایه
جنکده مشارکت قیلورلر آنکچون جماعت آراسنده اتفاق کلمه لوزم یعنی
اتحاد دل کرکدر که توجه اولنان کارده دفعة تأثیر ایده و مقصود حاصل
اوله زیرا تفرقه ده ضعف اولدیغی مقرردر بو سببدن تفرق و اختلافدن
نهی اولنمشدر اشته جهاد اصغر و اکبرده بو بر شرط عظیمدر که وجودی
سبب نصرت و عدمی باعث خذلان و خسارتدر و بو تفرقی دفع ایچون تخلف
جهادده نهی اولندی زیرا انما المؤمنون اخوة موجبنجه ضد قتی
و صدقده دخی اجتماع و ائتلاف مستلزمدر مکرکه تخلفی عذر ایله اوله
بو صورتده نیت و همت ایله اجتماع کافیدر نتکم بالاده ذکر ایلدی

وقرآنده کلور ومنهم من يقول ائذن لي ولا تفتني الا في الفتنة سقطوا
يعني دنيا فتنه سندن احتراز ايدرکن دين فتنه سنه دوشکلري
آنلره کافيدر نتکم دمشلردر اذا ادبر الامر کان العطب في الحيلة
وبوندن دخول دايرهٔ عزيمت وسلوک طريقهٔ حقيقتدن اباو
امتناع ايدنلره تنبيه اکيد واردر يعني آدمک ارضه هبوطي ابتلاي
عشق وترقئ معرفت حق ايچوندر پس هرکمکه جادهٔ پيردن
خروج ايدوب بو طريقتک عهدن سندن کلام آنکچون صاحب الوقت
الن آلوم ديسه ورطهٔ تنزله دوشوب قالور ومنزل طبيعتده مساعت
قرارله يولده قالور زيرا مجروح اولمسه مرهم ايچون جراحه
ايلدن وردرتلي اولوب عاشق سرّني برمحرم رازه سويلمز ومرض وکدرته
خلوص اولنوب شفا وصفا بولور وبعضيلر اهليسيح نزول کوردکده
وجهندن سئوال ايديجک جوابنده بنم جسمي بوصورته قويوب
في الحقيقه جانمه قيا في سبيل الله صهيل خيل درديکي بوندن
جهرله ذکر اللهه اشارت واردر که شيطانه زياده مايهٔ غم
وباعث درد والمدر زيرا صايح وصقال آغزمق وجسم نحيف
اولنوب يمکه بحسب الغالب مرض وغم غالب حاصل اولور بونده
فهم اولنور که ذکر جهري شيطاني ونفسي برکن خراب شصولدر يعني

کبي

کبي روي دل وجاني موسم بهار کبي کولدرر زيرا جهره ده بلنه دبول
کلنوب بوبهانيله ديدهٔ جادنجي مطالعهٔ ديداره يول بولور نتکم بعض
کبار بيورمشلردر که کل من خاف علي هيکله لم ير الله جهارا علنا و
قرآنده کلور ولا يدخلون الجنة حتي يلج الجمل في سم الخياط بيتنده
اشارت واردر که انسان جنت قلب ومقام رؤيته دخول ايتمک جمل
نفسه رياضت ويروب اکنه دلوکندن کچورمليدر زيرا انسان رؤيت
موتله درمؤثر ومرض ايسه مزيل فضول تن ومزيل فضول بدندر
پس تن پرور اولان بوضخامت وجسامتله اميد سرعت مقام کثيب
اتمسونلر وثقلت ايله اوچماغه هوس لنوب سبکبار اولنلره همراه اولمغي
ضميرنده طوتمسونلر وقرآنده کلور لوکان عرضا قريبا وسفرا قاصدا
لاتبعوک يعني طالب آخرت وراغب حضرت اولمسه طريق حقده
منافع بدنيه يه التفات ايتمز واماني وآمال طرفنه کتمز ومشقت سفر
هرنقدر غالب ودور درازئ منزل هرچند راحت دل وجاني سالب
ايسه ده روز وشب دورميوب کيدر وغنيمت غايت وسعادت نهايه
نظر ايدر نتکم قرآنده کلور انفروا خفافا وثقالا يعني حرکت ونهضت و
نفسه خفيف وثقيل ولسونلر باقيوب مخالفت ايتمک کرکدر وخفت
وثقلتک دخي اسبابي کثيره سي واردر صحت ومرض غنا وفقر قلت

عیال وکثرت اولاد وتعلقات ومال امثالی کبی. پس بونلر ترکی مجاهدتله
عذاب اولمیوب فی الجمله امکان وقدرت واریکن صرف مقدور وبذل مجهود
اتملیدر. وحضرت داودک جالوتله محاربه یه خروجنده یکی خانه بنا
ایدن وهنوز متزوج اولان وبونلرک امثالی مورلرک قلبنده علاقه
بولنان معیتنه تمسودیدیکی ترکی علاقه یه تنبیهدر. یوخسه ثقال
اولدقلری جهتدن سفرده تعویق دکلدر. نتکم اهل دله روشندر.
وقرآنده کلور. الا تنفروا یعذبکم عذابا الیما ویستبدل قوما
غیرکم. بونده رمز بودرکه ذواتک استبدالی جاری اولدیغی کبی
صفاتده دخی جاریدر. زیرا وصفک تبدلی ذاتک تبدلی حکمندهدر.
شول جهتدنکه وصفک قیامی موصوفله در. نظر ایله که عروض
مرض له صحت متبدل اولسه تبدل ذات کبی اولور. آنکچون بعض
مریض حقنده کویا اول کیمسه آدم دکلدر دیرلر. پس غزا وجهادده تخلف
ایدن کمسه نک صفات روحانیه سی صفات طبیعیه یه متحول اولور
حیوان صورتنه کیرر. وصفات غالبه سی اوزرینه محشور اولور.
زیرا آخرت عالم صفاتدر. وبونده فهم اولنور که آدمک انسانیتی
حیوانیتی اوزرینه لباس کبیدر. چونکه انسانیت مسلوخ اوله
حیوانیتدن غیری قالمز. نظر معنای انسانیته در صورته دکل

زیرا صورتده

زیرا صورتده دخی معنا اوزرینه عارضدر. وعارض معدوم اولیجق
آصل نه ایسه او قالور. الحاصل صورته اعتبار اولنمز معنادندر.
پس معنا اولیجق صورت مجرده قالور. جبانه ایسه اوردمک کبی اولور.
وکافره انسان دمک دخی بوبابدندر. وحدیثده کلور هر جراحتکه غزاده
حاصل اولور. قیامت کوننده آندن آقان قاننده رایحه مسکک استشمام
اولنور. بونده مسکی مدح واردر. کرچه آصلی سره غزالده منعقد
اولمش قاندر. ولکن حکم نجاسته خارج اولمش عظم فیل وامثالی کبی طاهر
اولور. زیرا امام اعظم عظام موتی ایله امتشاط وادهانی لاباس
دمشدر. اکرچه امام محمد وشافعی ومالک عدم طهارتنه ذاهب
اولوب بو اختلافه بناءً فقها استعمالنی مکروه کوردیلر. وبوقانده
روح حیوانیه اشارت واردر. زیرا بر مجاهدکه غزای اکبرده بولنه نفسنه
جراحتلر آچه وقوای طبیعیه قلمقده نیچه قانلر صاچه. آنک
دم حیوانیسی مسکه منقلب اولور. یاخود حکم جوارله جذب بوی
روحانیت قیلور. نتکم بعض اشیا برکل ایله اتصالده بوی خوش
بولور. بونلر نذرکه مرشد کامله مقارن اولمسه خارا ایسه ده کل
طبعن بولور. معرانیسه کوهر اولور. وقال ایسه شیرله همرنک ویا مسکه
دنک اولور وزن ومقدارنی سنکین قیلور. وانبیاده جهادله

مأمور اولان اولوا العزم اولنلردر و مأمور اولان البته منصوردر
نتکم تنزیلده کلور انّا لننصر رسلنا و مأمور اولمینلرده نیجه لری
استشهاد اولندقلری و یقتلون الانبیاء بغیر حقّ آیتنده معلوم اولان
وانبیانک مقتول اولدقلری رتبهٔ شهادتی احراز ایچوندر واولو
صدّیقیت و نبوّتلری آنلره کافیدر و رسول اللهک اکلهٔ خیبره
مسموماً وفاتلری دخی معنای مذکوره راجعدر اگرچه تأثیر
سمّک ظهوری درت سنه دنصکره واقع اولمشدر زیرا غزوهٔ
خیبر هجرتک یدنجی سنه سنده ایدی و عند الموت تأثیری موتک
طبیعت اوزرینه ورودندر پس بونده معلوم اولدیکه رسول اللهک
دعوی ارشادی مرتبهٔ روحده ایدی آنکچون مدّت مذکوره ده سمّک
تأثیری اولمدی زیرا روحانیت امور جسمانیه ده متأثر اولمز
طبیعت ایسه بویله دکلدر و بعضی امراضله ابتلالری نوعا تنزّل
طبیعیده ناشیدر خصوصا که معالجه امتّه تشریعه دائردر
وانبیا و اولیا امور بشریه ده معصوم و محفوظ اولسه لر خلقک
سوء اعتقادنه باعث اولورلر پس ابتلا و امتحان مرحاملدر و بعض
کبار بیوردیلرکه انسان من حیث المسمّا اوچ نسنه نک مجموعنه عبارتدرکه
بری جسم طبیعی و بری نفس حیوانیه و بری مدبّر هیکل اولان روح

مجرّددر

مجرّددر و هر فعل که انساندن صادر اولور بو اوچ نسنه نک
هر برینک آنده مدخل و نصیبی واردر مثلا بر مجاهد فی سبیل الله که
سالم و غانم اوله اوّلا آنده صورت طبیعیه سنک نصیبی واردرکه
غنیمتده انتفاع ایتدیکی مأکول و مشروب و ملبوس و امثالیدر ثانیا
نفس حیوانیه سنک حصّه سیدر که دشمن اوزرینه غالب اولمغله
قهر و انتقامدن ناشی حاصل اولان لذّت و تشفّیدر که بو ایکیسنه
حظوظ حیوانیه دیرلر و اوچنجی مرتبه که حظّ روحدر آخرته
قالور زیرا که حق تعالینک وعدنده صادق اولدوغنی بیلوب
ایمانی و صدق عزیمتی و طریق حقده چکدیکی مشاقی مقابله سنده
اولوجق اجره مترتّب اولور زیرا بو اجرک دنیاده حصولی متعذّردرکه
دنیا تنکدر و حق تعالی هر مجاهده یوز درجه احسان ایتسه کرکدرکه
هر ایکی درجه نک آراسی بین السّماء والارض که بیش یوز ییللق یولدر
پس بو صورتده اوچ قسم اجرک ایکیسی دنیاده و بری آخرتده اولور
امّا غنیمت و سلامت بولنمدیغی صورتده تمام اجر آخرته قالور و مجاهد
کرکدرکه ملاحظه سی اجرده اولیوب تصرّف ظاهر و باطنی حقّه ترک
و ارادتی افنا ایده و الّا اجیر اولور عبد خادم اولمز فضل و شرف
ایسه عبودیتده در و عبد حقیقی مانع و معطی حق اولدیغن

بیلکوخدمتی مقابله سنده عطا واجر وفتح وامثالنه طمع ایتمزلر
کدا چشملک اکرم الاکرمینه اساء ظن کبیردر و فتح اوچ درلودر
قرآنده مذکور اولدیغی اوزره فتح قریب و فتح مبین و فتح مطلقدر
نتکم سوره صف وفتح ونصرده مبیندر ولکن ارباب حقایق عندنده
فتح قریب مقام قلبده فتح ملکوت افعالدر و بو مقامده نفسک
حجاب حسیسی منکشف اولوب افعالی افعال حقده فانی اولور و فتح
مبین مقام روحده فتح جبروت صفاتدر و بو مقامده نفسک حجاب
خیالی زائل اولوب صفاتی صفات حقده فانی اولور و فتح مطلق
فتح لاهوت ذاتدر و بو مقامده نفسک حجاب وهمی مرتفع اولوب
ذاتی ذات حقده فانی اولور و بونده فهم اولندیکه افعال وصفاته
وصفات ذاته حجاب اولدیغی کبی قلب دخی روحه و روح دخی سره
حجابدر و حجابک اعظمی حجاب حس در که مشاعر و مدرکاتدر بعده
حجاب خیالدر و خیال دماغک بطن اولی مؤخرنده بر قوتدر که
مدرکات حسیی حفظ ایدر و سالکلرک اکثری بو خیالده قالمشلر
و آنی عین الیقین ظن ایلمشلردر و بعده حجاب وهمدر و وهم دماغک
تجویف وسطی آخرنده بر قوتدر که محسوساته متعلق اولان
معانی جزئیه یی ادراک ایدر شجاعت زید و سخاوت عمرو کبی

وبوقوت

وبو قوت جمیع قوای جسمانیه اوزرینه غالبه و حاکمه در اگرچه
خیال جمله ده و سعدن نیر احتی و عالمی حتی عدمی بیله تصویر
ایدر و واقعاتک صوری خیاله منسوبدر آنکچون علی صورتلرنده
و یا عسل و یا خمرده و اسلومی صورت قبه ده و قرآنی صورت سمنده
و دینی صورت قیدده و حقی صورت انسانده کورر و فتوح مذکورهنک
حصولی تأیید ملکوتی یه موقوفدر اگرچه مجاهدات ظاهره دخی
شرائطندندر نتکم قرآنده کلور هو الذی ایدک بنصره و بالمؤمنین
پس عهد طریقتی اوزرینه قائم و ریاضت و مجاهده ده دائم اولندر ملر
سوره لر و نکث و نقض عهد ایدنلر دخی نه تنزللر کوره لر نسأل الله
القیام بالحق علی الدوام الباب التاسع عشر فی الریاضة ریاضت
نفسی و یا بدنی کثرت استعماله تذلیل و تسهیل و منقاد اتمکه دینلر
یقال راض المهر ریاضا و ریاضة ذلله فهو رائض والجمع راضة
و رواض و ارتاض المهر صار مروضا مهر ضمله ولد فرسه دینلر
رائض سهل و سلس و منقاد اولنلرکه ضدی صعبدر پس مهره کوره
ریاضت ابتدا ایشدرکه تلیینی ایچون اوزرینه تحمیل بار و یا غیری و جهله
استعمالدر و کاه اولورکه مهرک غیره کوره انتهایی اولور
فرس رهانک ریاضتی کبی یعنی شول آتلرکه مسابقه لری اوزرینه

مراهنه ومخاطره ایدرلر یعنی آج قورلر و مسابقه لرندن برنجی کوره
مقدّم بعض اسباب معهوده ایله ریاضت ایدرلر تا که عدوده چرکین
سریع اوله لر و آندن سابقنه مجلّی و اکا آخر وارد اولنه فسکل
دیرلر و رسول اللّهک عادت سنیّه لرندن ایدیکه مسابقه ایتدروب
اوّل باولکلنده مال ویررلر و فسکله دعا ایدرلردی و بوندن سبقت
رحمتی غضبی سرّینه اشارت واردر یعنی رسول اللّهک مسابقه اتدرمکدن
مرادلری رحمت حقّک سبقتنی بیان ایدی تا که قول و فعلله بو معنا
متبیّن اوله نتکم بعض کبار بیورمشلردر که عبد عاصی یه مؤاخذه ایچون
غضب الهی توجه اتدکده منتقم اسمی کلوب غفور رحیم اسملری کندینی سبق
اتمشکو یحکه رجوع ایدن و عبد مؤاخذه دن خلوص اوله اشته
صورت سبق افراس و حقیقت سبق اسما آراسنده در و بونک نظیری
بودر که یوم قیامتده صور اعمال حسنه عرش اعلونک یمیننه و
صور اعمال سیّئه یسارنه متفرّقا و لکن اصحابنی طلب ایچون مسارعت
ایدن لر صور اعمال حسنه نک جمله سی اصحابنی بولوب اصحابی
آندن راکبا جنّته روانه اوله لر و صور اعمال سیّئه نک بعضیسی
اصحابنه مصادفه ایدن میوب پریشا اوله لر زیرا مصادفه لرندن
اصحابی اوزرنه راکبا و لکن جهنّمه دوغری کتسه لرکرک ایدی

ولکن

ولکن عنایت ازلیّه سبقت ایدوب حال عبده تدارک ایله معنای مذکوره
تخلیص اتردی و بعضیلر حقنده سیّئاتک حسناته تبدیلی دخی
عنایت مذکوره دندر یفعل الله ما یشاء ان الله بالنّاس لرؤف
رحیم الحاصل ریاضت بحسب الغالب صعب الانقیاددر اولون
وعالم وجودده نفسک صعوبتلی نسنه یوقدر آنکچون دیدیلرکه
ریاضت اخلاق نفسانیّه یی تهذیبدر تا که ظلمات طبیعتدن خلوص اوله
و تحمّل اذی و امثالنده سهولت بوله زیرا شرایط طریقتدن بری دخی
عدم التأذّی باذی النّاسدر بو معنانک حصولی ایسه کثرت
ریاضته موقوفدر تا که بقیّه طبع قالمیه ذلول اوله
و بو ریاضته ریاضة الودّ دیرلر که طبیعتدن خروجدر و بر ریاضت
دخی واردر که اکا ریاضة الطّلب دیرلر یعنی طلبی ایله مرادی
نزد آنی تصحیح ایدن زیرا اوّلا تعیین مطلب لازمدر و ثانیا تمام
اولوب اسباب معیّنه یی اصل وحدت تا که وصول میسّر اوله و بالجمله
ریاضت عند المحقّقین تحسین اخلاق ایچوندر و عند الحکما
تصفیه محلّ ایچوندر یعنی حکما دیدیلرکه ریاضت و ترک دنیا
لازمدر زیرا آثار روحانیّه نک ظهوری فراغ محلّ و استعداده
منوطدر الحاصل محلّ غیره مشغول اولمیه که نه توجّه روحانی

قابل اولنه خود وارد غيبي حاصل اولدي آنكچون ديمشلردركه ثبّت العرش
ثمّ انقش يعني اساس اولمدقچه بنا قورلمز وآينه پاك اولمدقچه
يوز كورنمز وعلى كلّ حال رياضت منتج فتح دكلدر زيرا فتح عين منّت
ومحض فضلدندر اكر سبب خارجيسي اولسه مكتسب اولمق لازم كلوردي
بلكه اسباب خارجيّه يه تشبّث ووسائطه تعلّق ايتمك محافظةً
اوقات ايچوندر تاكه عبادات شرعيّه سز كذرانميه وعابد على وجه
الادب نظر الهيّه يه متهيّئ اوله واعظم اسباب اشتغال ذكر اللّهدر
وذاكره لازمدركه حضرت مخصوصه قصد ايتميوب امرني حقّه
تفويض ايليه تاكه حق تعالى خزائن جودندن مستحق اولديغي فيضي
اكا افاضه ايليه واعمال ايكي درلودر بري اعمال بدنيّه در صلوة
وصوم وجهاد وسائر اعمال حسيّه كبي وبريدخي اعمال نفسانيّه دركه
رياضات ديرلر تحمّل اذى وصبر وملذوذات نفسانيّه دن قليله رضا
وموجوده قناعت ايتمك وكفايت مرتبه سي دكل ايسه نفسي شكوادن
حبس ايتمك كبي واصحاب افكار يعني حكما كه بعض فتوحات اهل الله
ايله مشترك اولمشلردر يعني خلوت ورياضات ايدوب طريق نظرده واصل
واهل الله دخي رياضت ومجاهده ايدوب طريق نهايتنه نايل اولمشلردر
بونلرك كرچه طريقلري مختلف ومآللري مدركلري بردر ولكن صورتا

مدركن

مدركن اشتراكلرينه ذوقده دخي اشتراكلري لازم كلمز پس في الحقيقه
ايكي مدركك ميانه سنده تفاوت بولنمش اولور يعني ادراك اهل الله اقوى
تغيّر قبول ايتمز ادراك اهل نظر الهيه بويله دكلدر پس بو ايكي ادراكك
مابينينده فرق خيال ايله قلبك فرقي كبيدر وبعض حكما كه رياضت حالنده
سمين اولورلر سببي وجه محبوبه نظردر زيرا بو نظردنكه غذاء
روحانيدر قوّت باطنه حاصل اولور حكمي بدنه ساري وبدنه دخي هر دم
نشاط تازه بولور وجايزدركه نعيم مثالينك تأثيرندن اوله يعني
عالم انسلاخده تمثّل ايدن نعيم خيالينك اثري ظهور ايدوب ظاهر
جسمده نضارت حاصل اولور زيرا نعيم ملكوتي مواد دنيويّه
فانيه ده اولمغله لذّت زائده وقوّت فاضله يي حاويدر پس جوع
وعطشي قاطع اولان غذا ماعدا باعث سمانت وضخامتدر وكتب
معتبره ده مسطوردركه حضرت ادريس اون آلتي سنه اكل وشرب ايتميوب
منام يوزن دخي كورمدي آخر بو رياضت جهتندن فلك شمسه مرفوع
اولدي نتكم قرآنده كلور ورفعناه مكانا عليّا وابو عقال مغربي مجذوب
الهي اولنوب درت سنه مكّهٔ مكرّمه ده بلا غذاء مكث ايدوب صكره افطاري موتله
ايتدي وشيخ اكبر حضرتلري مغربده طقوز آي افطار ايتميوب خلوتده
شويله اوتوردي تاكه ختميّت ايله مبشّر اولدي وسائرلر دخي اعتدال

مزاج وانجذاب روحانیلرنه کوره شاید ریاضته اهتمام واعتنا ایدوب معارف
الهیه وحقایق ذوقیه ایله منازل قاصیه یه یتدیلر وبعض ارباب مجاهده
بدنلرنه ذبول ونحافت کلوب سببی بو در که آنلر قیام لیل ومناجات مع الله
اربابی ولذتله ملذوذ اطعمه ومشتهیات اشربه دن امتناع ایدرلر زیرا ابخار
رطوبات دماغه تصاعد اتدکده اعضایه استرخا غالب ونوم ضروری
مستولی اولوب نیچه فضوله دخی باعث اولورلر بو سببدن طعام وشرابی
ترک ایدوب قدر حاجتله اکتفا ایلدیلر ونضارت ابدانی استمدیلر بلکه
محبوبک ذکر وفکری آنلری ضعیف الحال ورقیق البال قیلوب عوارض
عشق وشوق ومحبتدن صولدیلر وبرکی خزان صورتن بولدیلر
بونده فهم اولنور شول مدعیلر که اطعمهٔ شهیه واشربهٔ لذیذه یه
تهالکده صکره ارباب مروته استحیا واصحاب ذوق صحیح استقذار ایتدکلری
امور خبیثه یی ارتکاب وبلکه حل واباحتی حقنده رساله وکتاب یازارلر
آنلر آخر زمانده ائمهٔ مضلون ودجاجلهٔ کذابوندن مقوله لردندر
نعوذ بالله من شرورهم وفتوحات مکیه ده کلور که بر حدیثده روایات
مختلفه اولسه هر روایت ایله عمل ایده یعنی بر وقتده بر روایت ووقت
آخرده روایت اخرایی دخی کار ایلیه واکر تحریم ویا تحلیله دائر ایسه
کندی نفسی حقنده حرمتی تغلیب ایلیه نتکم اولوا العزم اولنلرک شانی

واهل

واهل تقوانک مقتضای دینی وایمانیدر وتحلیل وتحریمک ماعدا
هر روایتله عمل ایده ومباح موافقت نفسه اقرب ایسه آندن حذر
ایلیه زیرا نفسه اقرب اولوب نفسانی وتأویل بعید ایله القا اولنان
معنا شیطانیدر ومشایخ که علما واهل معرفتک ابتداع اتدیکی نسنه لره
صریح شریعتده آنکله امر وارد اولمشدر بدعت دیمکلدر مکر که سنت
مأثوره یه مصادمه ایلیه والا محمود در حلق رأس ولبس مرقعات
وقلت طعام وشراب ومعامله ریاضت وذکر اوزرنه مواظبت
وهیئت مشهوره ایله ذکر جهریه وخلوات وامثالی کبی زیرا بو مقوله
سنن کابره نوامیس حکمیه دیرلر یعنی اهل حکمت ذوقیه یه متعلق
اولوب شرایع حقه درکه باطن شریعتدن اخذ اولنوب معمول بها در
پس اول امور مبتدعه سند صحیح اوزرنه مبنیدر آنکچون صورتا بدعتدن
سنن دندر وقرآنده کلور ورهبانیة ابتدعوها یعنی حق تعالی
امم سالفه یی ابتداع اتدکلری امور رهبانیه اوزرنه ذم اتمدی بلکه
حق رعایتیله رعایت اتمیوب عملی اوزرنه محافظه قلمدیلر دیو
عتاب وتوبیخ ایلدی واول رهبانیت لبس صوف وخلوت فی الغیران
وترک اکل لحوم ودسوم وترک صحبت زنان وامثالی نسنه لر ایدی
بونلر ایسه فی نفس الامر اصلاح نفسه مدار اولوب هر برینک طریق

وصولنه فائده لري واردر پس بو آیت استحسانه دلیل اولدی نتکم
امام شافعي دمشدر که من استحسن فقد شرع یعني مؤمن كامل كه
مستحسن كورديكي نسنه امور شرعيه ده معدوددر سؤال
اولنورسه كه رسول اللهدن نيچون صادر اولمدي جواب بودر كه لسان
نبوت لسان عمومدر كه احكامدر ولسان خصوص آنده مستنبط اولور
حقايقدر پس عباراتده اخذ اشارات ايدوب امور مستحسنه وضع اتمك
شرع كامل اوزرنه زياده لك يوقدر بلكه اكثار نوافلدر كه مقرب
حقدر الحاصل اول امور مستحسنه ضمنا وبطريق الاشارة مراد
شارعدر ولكن اظهاري خواص امته تفويض اولمشدر زيرا اصحاب
اولنك اكثر متعبدات فرائض ولا سيما جهاد ايدي پس اولوقتده قصر
وتقليل مطلوب ايدي غير قرونده ايسه حال بويله دكلدر زيرا زمانهم تعطيلدر
وزمان تعطيلده اسباب تحصيلك وفرتنده فوائد كثيره واردر پس بدع
حسنه مسنونه قلنديكي مرادلري اعمال خلق ودفع كسل واهمالدر
بوخصوصه تكثير شرايع وتوفير احكام دكلدر اگرچه صوفية محققين
بعض اموره مدخوللردر ولكن دخل ايدنلر جهتلرنده دخل ايدرلر
وجملة اموردن بري خلوت ورياضتدر كه رسول الله آندن اتمدي ديرلر
بوادعا ايسه صحيح دكلدر زيرا قبل النبوة جبل حراده بقية ديلنه ايام

اوزرنه تعبد وكاه برهفته وكاه برشهره قريب خلوت ورياضتلري
متواتردر وبعد النبوة اعتكاف وصوم وصاللري مشهوردر
واربعين شريعت موساده متوارث ومقرردر پس رسول اللهدن
عدم صدوري عدم مشروعيتني مستلزم دكلدر بعض اموري
قبل النبوة اولمسي دخي بويله در وصوفيه نك خلوت ورياضت
وسائر امور خاصه لري قبل النبوة اولان احوال نبويه كبيدر زيرا
عالم فنايه ناظردر وامور باقيه بعد النبوة اولان احوال كبيدر كه
عالم بقايه ناظردر وفنانك حكمي خفا وبقانك حالي ظهوردر
يعني انبيا بعد النبوة تبليغه ودعوته مشغول اولدقلري
كبي اوليا دخي بعد البقا تعريفه وعوامي طريقه خواصه ارشاده
مشغوللردر مع هذا اواخر عمرده نهايت بدايته رجوع وكثرت
وحدته دخول تمليدر نتكم سورة نصرده واستغفره اكا اشارتدر
فافهم الحاصل مسلك علماء ظاهر رخصت ومعامله ظواهر
ادله يه باقرلر ومذهب علماء باطن عزيمت ومعامله بواطن
برهانيه نظر ايدرلر اگرچه رخصت ايله دخي في الجمله عمل قيلورلر
زيرا مرتبه لري اسماء الهيه يي جامعدر وعلماء رسوم واهل
رسوملك حاللري عجبدر كه رياضت وتقليل غداني ذم ايدرلر

کندیدن ایسه کثرت اکل وعلی الدوام شبعله متصفلردر مع هذا
شبع وکثرت کلام اولور زواجر کثیره‌دن ریاضة ایسه افراط اوزره
اولمدقجه دواعی چوقدر پس حقه اقرب اولور محبوب وحقیقتده
ابعد اولور مبغوضدر والحمد لله علی ترک الدنیا الدنیة وعلی سلوک
الطریقة السنیة ودمشلردر که جوع سهری متضمندر عزلت صمت
لسانی متضمن اولدیغی کبی وغایة صمت قلبدر که حکم جوارله قالبه
انتقال ایدر نتکم قلبک بعض آثاری قالبده ظهور ایلر و جوع
دخی جوع الاختیاردر که جوع السالکیندر وجوع الاضطراردر که
جوع المحققیندر زیرا محقق اولمسه نفسنی تجویع اتمز بلکه
غداسنی تقلیل ایدر اگر مقامی انس ایسه واگر مقامی هیبتده ایسه
کثیر الاکل اولور که کثرت اکلی نور حقیقتک قلبا وزرینه صحت سطوتنه
دلیلدر سالکک کثرت اکلی ایسه الهدن بعدینه وبابندن طردینه و
شهوانیهٔ بهیمیه ایله نفسنک استیلاسنه علامتدر نتکم قلت
اکلی تدبیر جسمدن فراغی حسبیله عطاء الهینک قلب وروحه
ورودنه نشاندر وجوع بای وجه کان اگر سالکه واگر محققه احوال
عظیمه واسرار جلیله‌یه نیل ووصوله سببدر قوی یدر مادامکه افراط
اوزره اولمیه والا ذهاب عقل وفساد مزاجه موٴدی اولور

واکر بر سالک مطلوبه وصوله ساعی ایسه امر شیخله جوع وریاضته
مباشرت اتمک گرکدر والا منقطعدر که منزل وصوله سبیل یوقدر
اگر مفرد وشیخدن جدا ایسه گرکدر که تقلیل طعام واستدامهٔ صیام
ایده بین اللیل والنهار اکلهٔ واحده اوزرینه اقتصار ایلیه و بر
هفته‌ده ایکی کره ادام یعنی قاتق ییه بر شیخ بولنجه بو اسلوب
اوزرینه مستمر اوله اگر ارادی انتفاع ایسه وچونکه شیخی بوله
امرنی آکا تفویض ایده پس شیخ اعرف بالمصالح اولمغله آنک امرنی
تدبیر ایدر واصلوح طبیعتنه مدارا اولور وجمله حرکاتی ایلر و
جوعک حال ومقامی واردر حالی خشوع وخضوع ومسکنت
ومذلت وافتقار وعدم فضول وسکون جوارح وعدم خواطر
وسائر احوال سنیه کبی وبو مقوله جوع سالکک جوعیدر
فاما جوع محققک حالی رقت وصفا وانس وذهاب الکون وعزت
الهیه وسلطنت ربانیه ایله اوصاف بشریه‌دن تنزهدر وجوعک
مقامی مقام صمدانیدر که مقام عالیدر زیرا چوق اسرار وتجلیات
واحوالی مشتملدر وعدم جوع معرفت شیطانی ایراث ایدر
زیرا شیطان مجرای دمده جاریدر که عروقدر جوع ایسه اول
مجرانی تضییق ودمک محلنی توسیع ایدوب قوت قدسیه کتوررر

وحكايه‌در كه ابو يزيد بسطامي زمان رياضتنده قارپوز يمدي زيرا رسول الله
نره‌دن ونه وجه‌له قطع اتدكنه جزمي بولمدي تا كه سنت ايله
عمل ايده. وشمس تبريزي ابو يزيدك بو مقوله زهدني حجاب
عد اتدي. لكن ديمشلردر كه ابو يزيد طريق رياضتده وشمس
تبريزي طريق معرفتده واصل ايدي. زيرا موصل حق اولان طرق
حقه چوقدر كه انفاس خلايق قداردر. لكن طريق رياضت
احكم واثبتدر. پس زهد غالب اولنه فتح الهي تأني ايله كلورسه ده
قوتلي كلور. آنكچون حلاج كنديني ضبطه قادر اولمدي. وجوعده
ينابيع حكمت واردر. ومفتاح دنيا شبع ومفتاح آخرت جوعدر
وحضرت داووده وحي اولنديكه اصحابكي كل شهواتدن تحذير
ايله. زيرا شهوات دنيايه معلقه اولان قلوبك عقولي بندن محجوبه‌در
وديمشلردر كه ترك شهواته يا خوف مزعج ويا خود شوق معلق
لازمدر كه اولكسي عابدلر وايكنجيسي عاشقلر حاليدر. وقرآنده كلور
اذهبتم طيباتكم في حياتكم الدنيا يعني دنياده استيفاء لذات
ايله طيبات آخرتدن محروم اولورلر. وطيب نفسه ملايم اولان
اموردر. وحلال ايله طيب آراسنده عموم وخصوص واردر
زيرا هر حلال طيب اولمز وطيب دخي طيب شرعيه كه مقبولدر

وطيب طبيعي مردوددر. آنكچون هر طبعه ملايم اولان نه مباح صورتده
ايسه ده رخصت ويرمك كركدر. وفضيل عياضدن زهد ايچون ترك
طيبات ايدنلردن سؤال اولندقده جواب ويروب ديديكه الله تعالى اكل
طيباتي كراهت اتمز حرامدن پرهيز بولنوب امري يرنه كلدكجه. يعني مؤمن
بر والدين وصلهٔ رحم وشفقت جار ورحمت مسلمين وكظم غيظ
وظالمدن عفو ومسيئه احسان وصبر وتحمل وامثالي صفات جليله
ايله متصف اولمق كركدر. بو خصوصه مجرد ترك طيبات اتمكده فائده
قليلدر. وبعض كبار بيورمشدر كه طعام وشرابده اعتبار اولنان لباسده
دخي معتبردر. زيرا لباس دخي جسمك غداسيدر كه هواء حار وباردن
آني حفظ ايدر. طعام وشراب جوع وعطشدن حفظ اتدكي كبي
پس حر وبرددن صيانت ايده‌جك قدر لباس ايله اكتفا اتمك كركدر
نه مقوله لباس اولورسه اولسون كرك حله وكرك عبا. نته كم سد جوعه
وظما مقداري طعام وشرابه قناعت لازمدر كرك طيبات اولسون
وكرك غيري. زيرا مقصود جسمك عبادته بقاسيدر. بو خصوصه حظ
نفس دكلدر. واما نفس انسان مطعم ومشرب وملبس ومنظر ومركب
وامثالنك احسن واعلوسن كوزه‌دن بلكه تحصيل اغراضي ايچون
حلالدن شبهه‌يه وشبهه‌دن حرامه وخبيثه تجاوز ايدر. وبو

صورتده مساعده ایله دنیٔ الخبیثات للخبیثین وفحینه خبیثلر ولورلر
نتکم حد شرع اوزرینه ماشی اولان الطیبات للطیبین موجبنجه طیب
اولورلر وامور خبیثه نك انتاج ایتدیکی اقوال وافعال واحوال خبیثه
وامور طیبه نك ایراث ایلدیکی اقوال واعمال واحوال طیبه اولدیغی
مال اوکلومدر نتکم حنطه دن ینه حنطه حاصل اولور لا یلد الحیة
الا الحیة دیدکلری مثل مشهور اکا دایردر واذا طاب اصل المرء طابت
فروعه دنیلکلکا ناظردر وقرآنده کلور ولا یلدوا الا فاجرا کفارا
الحاصل حلالك طاعته وقلبك مناجاته ولسانك تلاوته وزکره
وعینك سهره تفرجی حاصل اولور حرامك خلافی فحاصل اولدیغی
کبی وتقلیل حلول ذهنده کسل وطاعته نشاط وجود بولور
وبونی جلب ایدن اغذیۂ مرطبه نك قلتی سببیله سهر دنیلکی حصوله
کلور وابراهیم بن ادهمدن مرویدر که اخشام طعامندن بر لقمه
ترك ایتمك مجاهدۂ نفس طریقیله قیام لیله ده خیرلیدر مشهور
وبعض اکل واردر که امتلاویه موذی اولور یا طبیعی ویا دینی
ضرری چکلور ضرر طبیعیسی بودر که فساد اعضا حاصل اولور
زیرا ابخرۂ فاسده دن آلوم وامراض تولد ایدر هلوکه موذی
اولور نتکم ملوك شامدن سلیمان بن عبد الملك بر زنبیل بیض

مطبوخی

مطبوخی بخیرله اکل ایدوب قبره دخولنه سبب اولدی وشیخ
شبلینك اوغلی کرثا کلدن تخمه اولدقده شیخ بیوردیکه بو حال
اوزرینه وفات ایلسه نمازین قلمزدم دیدی زیرا نفسینی قتل ایتمکله
معصیت کبیره اشلمش اولور وضرر دینیسی بودر که هلوکه ابدی
مفضی اولور زیرا فضول کلام ونظر ومشی وجماع وانواع
حرکات موذیه دن خالی اولمز وقرآنده کلور که ان لك الا تجوع
فیها ولا تعری وانك لا تظمأ فیها ولا تضحی بونده فهم اولنور
ضروری اولان لباس وطعام وشراب کفایه درکه بونلره احتیاج
جملۂ افراد انسانه شاملدر فاما مسکنه هر وقتده ضرورت
یوقدر زیرا مساجد ومغارلر وکهوفده اولمق قابلدر پس لسان
عامه ده مسکنی امور ضروریه یه الحاق ایتدکلری عموم اوقاته
کوره دکلدر بلکه متزوج ومریض وامثالنه کوره در ودیدیلر که
رأس دین ورع وزهددر وهر عملکه اکا ورع مصاحب اولمیه
آنك صاحبی مخدوعدر وکسب وعمل یدده اکل ایتمك افضلدر
اکر صانع ومحترف ایسه والا ابراهیم ادهم کبی یا حفظ بساتین ویا
امثالی عمالدن حاصل اولان نسنه اوزرینه افطار ایلیه زیرا ورعه اقربدر
حکایه که حارث بن اسدکه ائمۂ قومدندر پدری وفات ایتدکده میراثندن

برنسنه اخذ اتمدی مع هذا اموال کثیره سی قالمشدی و دیدیکه
بنم پدرم قائل بالقدر ایدی قدریه ایسه بو امتک مجوسیدر
حدیثنده کلدیکه لا یتوارث اهل ملتین و امام مالکک تلمیذی ابن
قاسمک پدری وفاتنده نیچه بیک دیناری قالدی و اوغلی بر دینارینه
وضع ید اتمدی دیدیکه بنم والدم تاجر اولوب زیاده احتراز
و سائر مفاسددن پرهیز ایدنجک قدر علم حالی یوغیدی
بلکه من حیث لا یشعر معامله سنده ربا بولنه دیو امتناع ایلدی
و مذکور ابن قاسم بر وقتده سفره چیقوب کرا ایله دابه طوتدقده برکسه اکا
بر مکتوب کتوروب شونی فلان کمسنه یه ایصال ایله دیدیکده اولدخی بو دابه یی
اکترا اتدیکم زمان صاحبنه مکتوب و یا غیری امانت تحمل اتدیکمی شرط
اتمدم دیو مکتوبی آلمدی اشته اهل ورعک بو مقوله دقتلری
واردر که سالکلره مراعاتی لازم و محافظه سی واجبدر و بعضیلری
علامت ایله متنبه اولورلردی نتکم حارث المحاسبی یه شبهه لی
طعام ویرسه لر پرمغنک طمری حرکت ایدردی و ابو یزید بسطامینک
والده سی ابو یزیده حامل ایکن طعام حرامه الین مد ایتسه مزوری و
بعضیلرنه تورع دیو خط کلوب بعضیسنک معده سی بولانور ایدی و
بعضیلرنه طعام قان و بعضیسنه سیاه کورنوب بعضیلرنه خنزیر صورتنده

ظاهر اولورلردی و طعام حلالک اثری بودر که قلیلی حظ کثیره
و فائده یه دایر برکتلیدر نتکم میراث نبویه حصه مند اولنلرک طعاملرنده
مشاهده اولنمشدر یعنی مطلقا ارث نبویسی اولان کمسنه برکت طعامه
دخی وارث اولور نتکم حدیث مسلمده کلورکه رسول الله بر وقتده
بسط نطع اتدکده بعضیلر بر مقدار بوغدای و بعضیلر دخی
خرما کتوروب قدر یسیر مجتمع اولدقده فخر عالم برکتله دعا ایدوب هرکس
آنده ظرفلرن و طغرجقلرن طولدردیلر و بو معنا باسنده دخی جاریدر
نتکم بعض رجال بر بز پاره سی دامنی آلتنه آلوب خیاطه کوستردی
و حاجتک مقداری آل دیوب خیاط دخی شو لقدر بز کسدیکه اون نوبت
شو بز پاره سی تعجب تمام اولمدی دیدی اولدخی بزی آتوب باشته تمام
اولمدی دیدی اکر بویله دمسه نهایت بولسه کرک ایدی و میراث
نبویه حصه مند اولان بعض ولیانک کرامتندندر که طعامده
احضار اتدیکی لون واحد الوان مختلفه یه منقلب اولور یعنی اکر
حاضر اولنلرک بعضیسی صحن ایچنده موضوع اولان طعامده
غیری اطعمه مختلفه اشتها ایلسه طعام واحده مشتهاسی
اولان طعاملرک لذاتی بولور مثلا اکل لحم ایدرکن صحنده اولان
لحم فالوذجه و یا لبنه و یا غیریه مشتهیاتنه منقلب اولور و بو

مقام صاحبنه جن وملك الورزاق خدمت ايدر و محتاج اولدغي
طعام وشرابي ولباسي كتورر و ياخود هواده معلق كوروب آلوب
آنكله انتفاع ايدر و اكا آجي صولر طتلو اولور و بو جمله ايله متحقق
اولمق غداء حلولدن كلور و غداء جسماني غداء روحانيه موصل
اولور انواع حكم وحقايق ايله تنعم وتذوقه باعث اولور پس ارض
وجوديي اصلاح اتمين كسه محصول حكمت الهيه ومعارف ربانيه
اميد اتمك بعيددر حتى كل حلول صوتندن بله غفلتله تناول ايلمك
دخي مورث تنزلدر زيرا اكثرينك نسياني ذكر الله ايله تزلويه دانه افشا
اولمسي كبيدر كه بركتي يوقدر و سر غدا ابتداء حياتدر و وجود
حياتدن صكره بقاء حياتدر پس حيات وبقا غداده متولد اولور
و غدانك جميع موجوداته سرياني واردر لكن انسان وحيوانده
اظهر ونباتده ظاهر وجماده خفي وعقولده اخفيدر زيرا عقول
دخي علم وادراكله حيدر و غدانك مراتبي واردر كه غداء اوله
منتهي اولور و غداء اوله مراد تجلي حق وفيض مطلقدر كه
بقاء كائنات اكا منوطدر شويله كه اكر نور الهي خلقدن بر نفس منقطع
اولسه جمله سي ظلمت عدمه داخل اولور و انبيا كامل تعين اول
و مجمع جميع اسما ومظهر تجلي ذاتدر و لمغله غداء الكائناتدر

وقلب

وقلب اخلاصله ونفس ايمانله وروح توحيدله وسر اديب ايله
تغذي اتمدكجه كمال انساني حاصل اولمز بلكه بو مرتبه لره نصكره خلقي
هدايت وارشاد ونصيحته مستعد اولور و مقام رسول وحال وارث
حقيقي ايله تحقق بولقدر كه بجميع الوجوه سعادت ابديه يي
احراز اتمك مقامات مذكوره يه وصول ومنازل كمال وتكميله دخول للهدر
وبو انسانلردركه صاحب الوقت والزمان ومصرف الاكوان وموضع نظر
رحمان ومحل اوامر سبحان وسر القدر محرم الاو علودر انلر عباد الله
المخلصين اعين اهل شرك ونفاقده مستورلر وانواع بلا وامتحان
تحتنده مقهورلردر بو سببه اثرلري نابديد و دوربينلر [illegible]
ادراكلري بعيددر مكر كه تعريف الهي واقع وياخود ذوق صحيح
جامع اوله اللهم انا نسئلك اللحوق باوليائك والوصول الى
منازل اصفيائك فارحمنا برحمة خاصة تعم اجزاء الوجود
انك اهل الكمال الفضل ومزيد الجود

الباب العشرون في الفصول المتعدده

عنوان كتابده اشارت اولنديغي اوزره
بو كتاب خطاب شرايع وحقايقده يكرمي بابه مشتمل اولمغله
بحمد الله تعالى تعيين الهي ايله ترجمه لري مقرر وهر بابك حاوي
اولديغي نقدر معرفت محرز و وعد كريم ربانيه منجز اولوب يكرمنجي

بابه دخول وانجام اشارتی محدوده یه وصول میسر اولدی ولکن بونابه
امور متعدده یی محتوی واشیاء متنوعه اوزرینه منطوی ومشتمله فصول
مختلفه اوزرینه ایراد اولندی تا که بربرندن ممتاز اولوب ناظر اولنلر
دخی مباحث شریفه سنی علی حده احراز ایده لر فصل بو فصل طریقت
بیاننده در که صوفیهٔ محققینک مسلکی وسلوکی اهل یقینک مذهبیدن
عظماء طریقت ورؤساء اهل حقیقت تصحیح اتدکلری اوزره حدیث شریفده
کلور که الشریعة اقوالی والطریقة اطواری والمعرفة رأس مالی
والحقیقة نقد حالی شریعتدن اقوال ایله تعبیر ایلدی زیرا شرعدن
مراد وضع الهی اولوب احکام دینیه در که عباد اللهه وصولی نبی داعی
ورسول هادی لسانیله در بوخصوصه شریعت اقوال مجرده در دیمک
دکلدر بلکه اقوال مجرده در که نسخهٔ آفاق وانفسک حقایقی آنده
مندرج واسرار غیبیهٔ الهیه نک دقایقی آنده مندمجدر لکن ناظر قشر
اولوب لذتی میوه یی بلمز وشیره قناعت ایلیوب سمن وزبده حظ آلمز
بلکه رموز وحدت وکنوز حقیقت چلسه خوف کفرده ناشی
ابد الدهر جنکده در مصحف زر وفقیه الی مصحفه اوروب ظاهرینه
آیرلمز وبونلره ناظر رسول معناکه حدیثده کلور اترکوهم وما
یدینون وقرآنده کلور ولا تجادلوا اهل الکتاب وطریقتی اطوارله

تعبیر

تعبیر قلدی مقصودی افعال مرتبه سنه ترقیدر یقال فعل کذا طوراً
بعد طور ای تارةً بعد تارةٍ وقول مشهورده کلور رحم الله امرأً
عرف قدره ولم یتعد طوره یعنی مقدارینی بیلن کمسه حدینی تجاوز
اتمز پس بوراده طور حد معناسنه اولور ولکن هر حدن وصول
بر فعل وحرکت ایله اولمغله حد تاره معناسنی مشتمل اولدی وقرآنده
کلور وقد خلقکم اطواراً بوراده اطواردن مراد تارات سبعه در که
ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین آیتنده مبیندر یعنی انسان
طور اولی نشئهٔ جسمانیه سی جهتندن طین در که تراب وماء مختلطه در
بعده نطفه وبعده علقه ومضغه وعظام ولحم وبعده
نفخ روح ایله صورت اخری در پس انسانک خلقت طبیعیه سنک
کمالی تارات سبع مذکور اوزرینه مبنی اولدیغی کبی نشئهٔ روحانیه سنک
تمامی دخی اطوار مختلفه اوزرینه مجبوره موقوفدر زیرا سلوکی حقده
کرکدر که منازل عناصر کثیفه ده مراتب موالیدن سفر بعده درجات طبایعده
ترقی قیلوب عالم ارواحه متوجه اوله بعده عالم علمه دخول
بعده عین حقیقته کرشتهٔ عزیمت ولوکیدن وبو حقیقته جنت
مضافه دیرلر نتکم قرآنده کلور فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی
وبو جنتک قپوسنه سراج قات عزت چکلوب خاندانندن نظر خلق

بالكلّيه منقطع اولور وملائكهٔ مقرّبين بيله آنلره اطّلاع قادر اولمزلر
آنكچون انسان كامل معلوم ومجهولدر يعني آثار حسّيه سي جهتندن
معلوم وحقايق معنويّه سي يوزندن مجهولدر حق تعالي معلوم ومجهول
اولديغي كبي فافهم ولا تسأل فانّه بالعبارة لا ينحلّ الحاصل قاب قوسين اصل
كعبه اولمغين سالكه هر كون برمنزله انتقال وبرمقامه ارتحال ايلديكي
كبي كه انكا كراة حركت ومرّات نزول ديرلر سالك ره وحدت اولمغين دخي
نفس بنفس براسم الهيدن براسمه سفر وبرحالدن برحاله كذر ايدوب
مطلب علو ومقصد اقصايه دك سير وسعي ايدر واول اسفار
وحالاتده اطوار ديرلركه حال عروجده اولور ومنازله دائردر نتكم
نزولده دخي اول اطواره وزرنده يوريوب هر برندن عبور ايتمشيدي
وسفر اولكه نزولدر غايتنه غريب ديرلر زيرا مقام عيندن جدا دوشوب
اسفل سافلين اولان نفسه ووجود عنصريه تنزّل ايتمشدر بومرتبه
ايسه اصلندن آنك يري دكلدر بلكه اورايه سفر ايتمسي اسماء الهيّه نك
سير وصفاتحقّك حقايقنه اطّلاع وجمال افعالي مشاهده ايچوندر
وسفر ثاني كه عروجدر وطنه توجّهدر كه نفسي بولدقده صكره
ربّيسني دخي بولمغه عزيمتدر پس بولدقده وطنه داخل اولور
ولكن بومرتبه يه من وجه غريب ديرلر زيرا بومرتبه نك آشناسي

اقلّ قليلدر واكا اشارت ايدوب حديثده كلور فطوبي للغرباء من امّتي
يعني غربا ايكيدر بري غرباء صوريّه دركه اوطان صوريّه دن دور
دوشمشلردر وبري دخي غرباء حقيقيّه دركه مواطن كونيّه دن يعني
اكثر ناسك مقيّد اولديغي منازل جسمانيّه وروحانيّه دن بعيد دوشوب
سير الی الله كه واجبه ترقّي قلمشلردر وبو ايكي طايفه نك حقّنده
كلور من ما غريبا فقدمات شهيدا يعني طائفهٔ اولايه كوره ظاهر
شهادتدركه ملائكه نك شهود وحضوريدر وطائفهٔ ثانيه يه
كوره باطن شهادتدركه حقّك مشاهده ومعاينه سيدر وباطن
شهادتده صدّيقيّت ديرلركه ظاهر نبوّتدر پس سعادت غربت
ظاهره نك مداري جنّت وباطنه نك رؤيتدر ورؤيت جنّتك
فوقنده درصدّيقيّت شهادتك فوقنده اولديغي كبي وبو تقريرده
ظاهر اولديكه طريقت محمّديّه نك دخي ظاهر وباطني واردر
ظاهري اعمال شرعيّه وباطني احوال مرعيّه دركه والطّريقة اطواره
اكا دائردر يعني اطوار محمّديّه اولان طريقت خصوص اوزرنه طريقت
اهل حقّك وصول حقّده خصوص اوزرنه سالك اولدقلري
يولدر خلوفقا مادمده خصوص مرتبه اولنور هر امام خليفه
اولديغي كبي هر اهل شريعت دخي خصوص اوزرنه اهل طريقت اولور

زیرا اهل شریعتک سعیی اعمال اخرویه‌دن اهل طریقتکی
احوال غیبیه دکل واحوال غیبیه کرچه امور شهادیه‌ده منجر
نتکم دمشلردر التجلیات الوجودیه مرآت التجلیات الشهودیه
فاما اکا اطلاعی اولمیان کمسه آنده اعمی واجنبیدر زیرا بالفعل
اهل مشاهده دکلدر پس آنک حالی شول فقیره بکزرکه خانه‌سنده
کنز دفین ولکن اول کنزه وقوفی اولمدیغندن شویله فقیر قالمشدر
آنکچون علماء رسوم علماء حقایق یاننده فقرادر و بو تقریرده اقوال
واطوارک سر تخصیصی باهر اولور یعنی شریعتک اقوال وطریقتک
افعال واحوال ایله تعبیر اولندیغی مع هذا شریعت اقوال مجرده
دکلدر نتکم ذکر اولندی زیرا احوال دیدکلری معنا بولنمدقچه شریعت
قال مجرد کبی اولور آنکچون اهل ظاهره ارباب قیل وقال دیرلر
کویا که بالکلیه لباس عملدن عاریلردر و بو بیان بدیعدن ارباب طریقته
دخل ایدن علماء قشورک جهالتلری ظاهر اولور زیرا مسلک صوفیه
محققینک عموم وخصوصه دائر اولان طریقتدرکه طریقت محمدیه
مطلقه‌در سائرلرک ایسه طریقت مقیده‌درکه طریقت ظاهره‌در
مجموع ظاهر وباطن دکلدر فاعرف وطریقت مذکوره بحسب الغالب
قطع علایق وعوایق وریاضات ومجاهدات واعمال شاقه‌یه منوط

وظاهر

وظاهر وباطنیجه احوال ومعاملاته مربوط اولمغله عزایم ایله
عمل ومحافظه آداب وارکانه طریقت دیدیلر یعنی بو مقوله‌یه معتاد
عرف خاص اولدی والا رخصت ایله عمل ایتمک دخی مقامنه کوره
مراسم حقدندر آنکچون ذو عزیمت اولنلر عزایم ورخصتک هر بریله
عمل ایتمکی عزیمت بلورلر شول جهتدنکه ایکیسنک بله اتیانندن
محبة الله واردر اهل طریقتک ناقص اولنلری ایسه رخصتده رخصت
ویرمیوب غلط ایدرلر پس آنلر ترک نوافل ایدنلره بکزرلر مع هذا
اتیان نوافلدن محبت الهیه واردر نتکم حدیث قدسیده کلور لا یزال
عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی احبه و بو معناده غافل اولوب
خلوه فی طوتانلره صوفی بارد دیرلر زیرا اکر طریق عشقده فی الجمله
حرارت کسب ایتمش اولسیدی او مقوله تکلفه دائر اولوب زهدی احراق
ایدوب آزاده‌لر بولنه کیدردی بعده رسول الله معرفتی رأس
مال ایله تعبیر ایلدی زیرا رأس مال که سرمایه‌در تجارتده ربح ونمایه
سبب ومعرفة الله دخی ترقیات جلیله‌یه باعثدر نتکم قرآنده کلور
هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون زیرا بو علمدن مراد علم
مطلقدرکه علم شرایع واحکام وعلم حقایق والهامدر و عالم
بالاحکام اولنلرک امیلر اوزرنه فضیلتی نیجه ایسه عالم بالله

اولنلركه دخي عالم باحكام الله اولنلر اوزرينه رجحاني واردر
پس كار سود دنياده معرفة اللهدر كه آنده بي بهره اولن سرمايه سز تجار
كبيدر و بي سرمايه اولن اكثريا مديوندر و مديونه قضاء دين لازمدر
آنكچون حديثده كلوردي اللهم اقض عني ديني يعني ظاهر و باطن ديني
قضا ايله كه دين ظاهر مال و دين باطن اعمال و احوالدر و بو معاده
امانت ايله دخي تعبير اولنور زيرا جملهٔ اعضا و قوي امانتدر كه
هر برنده بر حكم الهي مطلوبدر پس قلبه مطلوب اولن اخلاص و حضور
مطالبه اولنان معرفتدر و معرفت عمل و تقوي و سلوك يوزندن
حاصل اولن علم الهيدر كه اكا شبهه و حيرت و قدح دخول ايتمز
وكشف محقق ايله اسما و صفات و افعال حقي بيلمين اهل علم و معرفت
اولمز لسان عامهده اهل علم ويا اهل معرفت اطلاق اولنان كمسه لركه
اكثري عالم باحكام الله و عارف بلوازم الاسما و الصفات دمكدر
و معرفتدن مراد في الحقيقه علمدر زيرا علم اكملدر و اكمل ناس
حقيقتده اولنلره عرفا ديدكلري علماء ظاهردن تميز ايچوندر و الا
علماء عرفادر في الفهم و طريقت باطن شريعت اولديغي كبي معرفت
دخي باطن طريقتدر زيرا طريقت مخصوصه ده سير و سلوكله
حاصل اولور معاني و حكمدر كه اسما و صفاته تعلق ايدر اسما

وصفات

وصفات ايسه مرتبت ذاتدر پس مرتبت ذاتده حاصل اولن اسرار دخي اسرار
ذاتدر و حقيقتده نقد حال ايله تعبير ايلدي زيرا نقد خلاف نسيئه دركه
حاضردر و تمييز الدراهم وغيرها معناسنه دخي كلور معرفتدن مراد
ايسه علمك عينه وصولدر و سر الحقيقه عينكه متحد اولمغيدر
زيرا هر كثرت بر وحدت ايله و جميع وحدات دخي عين واحد ايله
قائمدر پس واصللرك حاللري نقددر كه عين حقيقتدر و بو
معنا قبل الوصول دخي نقددر ولكن محجوب اولن وصالده غافل
اولمغله اكا كوره نقد نسيئه اولدي نتكم رجوع دنلور مع هذا
رجوع دمكك ارتفاع وسائط حسبيله در و الا معيتده رجوع
اولمز مكر اعتبار ايله اولا كه بر اسمدن بر اسمه سفر و انتقالدر
و حقيقت نقد عارف اولديغي كبي نقاددر كه جيد و زيوف طريقي
تميز و حال صحيح و غير صحيحه تشخيص ايدر زيرا عالم حاله محتاج
دكل فاما حال عالمه محتاجدر آنكچون علم لدني و بلكه مطلق معرفت
احوالدن افضلدر و حقيقت ديدكلري معرفتك باطني و غايتيدر
كويا شريعت عالم اجسام و طريقت عالم ارواح كبيدر كه ما فوقي عالم
علم و آنك دخي ما وراسي عالم عيندر و عالم اجسام شهادت مطلقه
آنكچون شريعت ظواهر ايله عملدر و مرتبهٔ ارواح و عالم علم غيب

اضافيدر آنكچون طريقت ومعرفت مرتبه لري شريعته كوره غيب
وحقيقته نظر ايله شهادتدر كه ظاهر حقيقتدر ونفس حقيقت
غيب ذاتي وحقيقيدر كه باطن البطوندر پس انسانك ظاهري
اسم ظاهرك مرتبه سنه ناظر وباطني اسم باطنك مقامنه دائردر
آنكچون كمالات ظاهره وباطنه يي جامعدر وشول سالك كه سر شريعتدن
غافل وعمل ظاهردن عاطلدر آنده سر الهي يوقدر بلكه طريقتي
زايغه ومعرفتي باطله وحالي الحاد محضدر نعوذ بالله
وبو اعصارده بوزيغ وضلالتك اربابي حسابدن بيروندر
قاتلهم الله فصل بو فصل سلوكك بياننده در معلوم اولا كه سلوك
ذهاب معناسنه در كه كتمكدر وسالك مطلقا كيديجيدر وسلوك كرك
عالم برده سياحت ولسون كرك عالم بحرده وكرك عالم ظاهرده سفر
اولسون كرك عالم باطنده فاما اصطلاح اهل طريقت وارباب
حقيقتده رفت وسير مخصوصدر كه جهلدن علمه واخلاق ذميمه دن
اخلاق حميده يه وكندي وجودندن وجود حقه حركتدر يعني
عالم ارواحدن بري كذرانديكي مراتب وجوده علم ونعوت كونيه
والهيه ايله اتصاف وجميع اعتبارات وجمله تعلقاتدن وبلكه كندي
نفسني بله احساسدن فناء كلي وحق الله بقاء ذاتي لازمدر كه

سلوك

سلوكك مكملي وكل مقاصد محصلي اوله پس سالك محصل وسلوك
تحصيل وكذا سالك مجاهد وسلوك مجاهده وكذا سالك نافي
ومثبت وسلوك نفي واثباتدر يعني كندي وماسوايي نفي ووجود
حقي اثبات ايدر عالمي تعيننه كوره صورت توحيد اولور لا اله الا الله
وعالمي لا تعيننه كوره حقيقت توحيد اولور لا موجود الا الله سريله
قائم وبو استغراق واحاطه اوزرينه دائم اولمقدر كه اولي سلوك
وآخري وصولدر وبو معناده در توريده مثلدر كه خطوتان
قد وصلت يعني منزل وصول الهي ايكي خطوه در كه بري ماسوادن
اعراض وبري حق مطلقه اقبالدر ولكن بو اثناده مظاهرده
رهبر كركدر كه مرشد كامل وباطنده معين لازمدر كه عشق پاكدر
پس عشق الهي بين النورين بر نار در كه ماسوا سوزدر آنكچون مقام
عشق وشوق ومحبتده حصه مند وحلاوتندن بهره ور اولنلر
لذتندن بيلور دنياده بيمذاق چقوب كيدرلر وبويله بيمذاق
اولنلرك تا الله ورياضتلرنه اعتبار يوقدر كه اصل الوصول اولان
معنا فوت اولمشدر بلكه افراط رياضت ايله كندي نفسلرينه يوق يره
عذاب ايدرلر عاشقه ايسه دنيا وآخرتده عذاب يوقدر و
دمشلردر كه سر معرفت عين رياضتدر ورياضت تحسين اخلاق

ویا تصفیهٔ محل ایچوندرکه معرفته وسیله و فتح بابه تجلّیه ذریعه‌در
بناءً علی هذا معرفة الله کمال اوزره اولیجق افراط ریاضته
حاجت قالمز و بعض ریاضت واردرکه ثمره‌سی اولمز اولسه
دخی مقاصدده دکلدر ریاضت فلوسفه کبی زیرا آنلر قوّته‌ری حاصله
حرکاتی افلاکی اشمشلر و بعض اذواق حاله دخی یتشمشلردر افلاطون
الهی کبی ولکن طرف افکاره نظر غالب و سلوکه طریق ایمانا بود
اولمغله معرفتلری قاصره و عالم حسّ و ملکی متجاوز دکلدر
پس سالکه طریقی اوزرینه طلب لازمدر زیرا قرآنده کلور وابتغوا
الیه الوسیلة بونده فهم اولندیکه سلوکه دیدکلری طلبدر و مطلوب
حقیقی الله تعالیدر زیرا طالب مطلوبی تعیین اتمدکجه طلبی صحیح
اولمز والّا مجهولاتی مطلق طلب لازم کلور و طلبده دخی ظاهرا و باطنا
اسباب معیّنه کرکدر ظاهرده اولا اسباب شارعده واردر اولدیغی
وصفا اوزرینه عمل و مقارنت معلّم و شیخ کرکدر و باطنده ایمان
واخلاص واحساندر زیرا ایمان مأموربه‌درکه اصل سعادتدر
واخلاص واحسان ایمانک لوازمندندر و آنلرله مقیّددر نتکم قرآنده
کلور مخلصین له الدّین وینه کلور وهو محسن وادناسی اخلاص
توحید شرعیدرکه لا معبود الّا الله در واعلوسی توحید

حقیقتدرکه

حقیقتدرکه لا موجود الّا الله در وادناسی احساس شهود خیالی و اعلوسی
شهود سرّیدرکه بلا تقیید وجه مطلقه نظردر الحاصل بو شروط
بولنمسا سلوکه حال ایله اولمش اولور زیرا علم مجرّد ایله سلوکه اولمز
یعنی برکیمسه علم یوزندن جمیع مقاماتی بلسه ولکن علمکا عین وذوق
وحال اولمسه اکا سالک دینلمز بلکه اهل علم واهل اصطلاح دیرلر
نتکم بو اعصارده کتب ورسائلدن افواهدن اخذ ایدنلر چوقدر
ولکن باطنلرنده اصلا ذوقلری یوقدر بلکه مرتبهٔ علملری بیله سقط
ومختلطدر زیرا تقلیدده غلط چوق اولور و بعض کبار بیورمشلردرکه
سلوکه اولا بر عمل مشروعدن عمل آخره انتقالدرکه هر بری علی وجه
القربه اولمق شرطدر کرکسه اول عمل فعلده فعله کرک ترکده ترکه
اولسون و کرک فعلده ترکه کرک ترکده فعله اولسون اشته بونلر
درت مرتبه‌درکه آنلر ایچون خامس یوقدر یعنی سالکک صورتده منزلدن
منزله انتقال اتدیکی کبی سالکک حقیقتده دخی عملدن عمله انتقال ایدر
ولکن اول عمل نفس فعل اولمق لازم کلمز بلکه کاه اولور که ترکک صورتنده
بولنور زیرا اکرچه که سالکک اوقاتی امر مشروعی و یا نهی مشروعی
استیعاب ایلیه تاکه بلا عمل کچمز ایلیه و فعل واجب و مندوبه
تعلّق ایدر ترک حرام و مکروهه تعلّق اتدیکی کبی زیرا طریق خواص

مباحه تعلقی ولمزکه مباح آنلره کوره محض امتحان الهیدر مگرکه ضرورتیله
اوله ملک مباحه دعوت ایتمز بلکه شیطان دعوت ایدر زیرا مباح طریق
مکروهدر ومکروه محظوره مؤدیدر پس سدّ ذرایع لازمدر وثانیا
براسمدن براسمه انتقالدر که ترقیات معرفته اشارتدر زیرا هر اسمک
تحتنده معارف کثیره وحکم وفیره واردر واصول اسما اون ایکیدر که
یدیسی فنایه وبشی بقایه دائردر نتکم بالاده ذکر اولنمشدر وثالثا
تجلیدن تجلی یه انتقالدر زیرا هر معرفت موجب تجلی دکلدر وتجلیاتک
اولی تجلی افعال وبعده تجلی صفات وبعده تجلی ذاتدر وبو
اوج مرتبه یه تجلی عینی دیرلرکه خصوص اهلنک حالیدر واهل
عموم واهل علمی ارشاده قادر اولنلر بوندندر سائرلرک توحیدی وتجلیسی
علمیدر که آنلر مرتبه ارشاده واصل دکلدر زیرا ارشاد عینله اولور
علمیله اولمز نتکم طرق مقاصده دلیل اولنلرده بللودر یعنی برکمسه
برطریقه برقاچ کره سالک اولمسه آخره دلیل اولمز والا ایکیسی دخی
طریق کعبه دن چیقوب ترکستان یولنه کیدرلر نظر ایله که برکمسه احوال
حج ومقامات کعبه یه نقدر عالم وواقف اولسه ینه علم کفایت ایتمیوب
کعبه یی معاینه ده دلیله محتاج اولور نیجه مغرورلر بو مقامده
هلاک اولوب غیریلری دخی افساد ایتمشلردر وحقیقتده سلوک

برنفسدن برنفسه درکه اول نفس رحمانی یی مستمددر آنکیچون عارفلر
هرنفسده ایکی عید ایدرلر که بری نفس داخل وبری نفس خارجدر
زیرا دخول وخروجی حقله در نتکم قرآنده کلور وقل رب ادخلنی
مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق زیرا ادخال واخراج
صدقک معناسی نفسک بالکلیه فناسی وحقک بقاسیله
اولمقدر وبونده فهم اولنورکه حقک صفتی محض صدق
ونفسک حالی محض کذبدر وهر کیمه که اثر نفس اولسه اثر
کذبدن خالی اولمز بو جهتدندرکه عباد مخلصین دنلدی زیرا
کدورت نفسدن تصفیه وتخلیص اولنمشلر وشائبه غیریتدن
پاک قلنمشلردر ونفس پاک اولیجق نفس دخی پاک اولور
فافهم ودخولک اولی عالم ارواح بعده عالم مثال بعده عالم
اجسام یاخود اولی عالم ارواح بعده عالم طبایع بعده عالم مولدات
بعده عالم عناصردر وخروجک اولی عکسیله در اشته بو معنا
بو عالم حسده دخول وبینه آنده خروج ایدوب عالم اصلیه سیر
وسلوک ایله وصول اعتباریله درکه فناء مطلقدن عبارتدر
وبویله دمکده دخی اولور خروجک اولی عالمده عینه درکه عالم
ارواح ومابعدیدر بو اعتبارله دخول عالم ذاته صفاته

وصفاتنده افعاله وافعالندن آثاره در الحاصل سفر اولدن حضرت
اسمایه وصفاته وآثاره دخولله تعقید واحتجاب حاصل اولدقده
صکره نزولدن عروجه حرکت ونهضت ایله سفر ثانیده تعقیدی
تحلیل واحتجابی کشف ایدوب فناء مطلق ایله ذاته دخولدن صکره
موفق اولنلر برکره دخی خروج ایدوب بقاء مطلق ایله عالم
آثاره دخول ایدرلر پس آصله عروجلری استفاضه وفرعه
نزوللری افاضهٔ عباد ایچون اولور کویا صلهٔ رحم اتدکدن صکره
وطن اصلیسنک هدایاسن الوب احبابنه انکله عودت اتمشه دونر
یسر الله لنا ولکم وبو اسفارده برحالدن برحاله وبرمقامدن
برمقامه انتقال ایدنه سالک دیدیلر وبو مقاماتک کلیاتی
مضبوط وجزئیاتی نامحصوردر زیرا کامله کوره هر نفسده حقله
برقیام اولدیغی کبی ناقصه کوره برزلّه واقع اولور بر خطر بولنور
وبو عقباتدن عبوره مجاهدات بدنیه وریاضات نفسیه لوازم اولدقده
ماعدا احوال سلوکه کما ینبغی واقف بر مرشدک مقارنتی لازمدر
والا بویله راه خطرناکک هر خطوه سنده بر نوع زلل وهر زللده
بر دورلو هلاک حاصل اولور منزله قالمق دکل بلکه بالکلیه
راه منزلی یا کلورلر نتکم اکثر سلوکک حالی بودر وبعضیلرنه

حکم وجوب غالب اولور سهولتله سلوک ایدرلر وبعضیلرده دخی
اویسی مشربدرکه من عند الله اخذ ایلرلر زیرا صحبت اوچ درلودر
بری صحبت جسمانیه درکه افواه مشایخدن اخذ اولنور وبری
صحبت روحانیه درکه ارواح کملدن استفاده اولنور کرک انتقال
اتمش اولسون وکرک حیاتده وبلاد بعیده ده بولنسون وبری دخی صحبت
الهیه درکه بالذات حقدن استفاضه در صحبت اولی اغلبدر زیرا
اکثر ناس حسله الفت ایلمش وعالم صورتدن اخذه کلمشدر وصحبت
ثانیه نادردر زیرا شخصین مابینده مناسبت روحانیه اولمق
تلطیف مزاج وتعدیل طبع ایله اولور کثافت عنصریه وغلبهٔ
حکم امکانیه ایسه اکا مانعدر وصحبت ثالثه اندردر زیرا مناسبت سریه
ذاتیه یه موقوفدر بو ایسه مناسبت روحانیه ده اصعبدر
اویس القرنیده بو مناسبت ثابت وملغله بالفعل حق تعالیدن اخذ له
سرافراز واکا طریقه طریقت اویسیه دیدیلر حضرت موسی زماننده
برخ اسود دیدکلری بندهٔ سیه چرده دخی مشرب اویسی ایدیکه
درکاه حقده درجهٔ محبوبیته ایرشمش ایدی وکبراء متقدمیندن
بر جماعتک امور حقیقتی بو واسطهٔ زبابر برلرینده مجالسهٔ مجرده
ایله اخذ ایدرلردی اشراقیون کبی انلر برخیالدیرلردی دین

محمدی ظهورندن صکره اول وصف وزرنه اولنلر اویسیان
دیدیلر و آنلرکه بواسطهٔ زیاده بربرلرندن اخذه قادر اوله‌لر
حقده دخی اخذ اقربا ولورلر و مشاربه سلوکن مختلف و اغلب
طرق مختلفهٔ حقه وضع اولندی خلوتی و جلوتی و قدری
وادهمی و بیرامی و عشاقی و امثالی کبی تاکه هر سالکه هم مشربی
اولونه مقارنتایلیه و سهولتا خذ نسبیله منزله ایریوبولکه
قالیه و بو مقوله تسهیل و تخفیفک نظایری واردر قرآنک
لغات سبعه وزرنه نزولی و ائمهٔ و امتک امور دین و دنیاده
اختلافی کبی زیرا مجتهدینک استنباطاتنده اختلافلری
رحمت اولدیغی کبی سائرلرک دخی صنایع و حرف و امثالنده
تباین و تخالفلری رحمتدرکه آنکله امور دین و دنیایه تیسیر
حاصل اولور و مقصود آصلی که حقه وصولدر هرنه درلو
سلوکله اولورسه معتبردر بر و بحردن قاصد بیت اولنلرک
حاللری کبی و دیدیلرکه انسانک سلوکنده استقامت و اعوجاجی
غایهٔ مقصوده وصولی حسبیله در مثلا برکسنه قاصد کعبه اولسه
ترکستان یولنه کتمک اعوجاجدر و سالک ترکستان اولسه راه کعبیه کتمک
انحرافدر زیرا ایکی صورتده بیله موصل دکلدر و موصل اولمین طریقه

سلوکن

سلوکن اتمک عین جهالتدر و غایات دیدکلری مقامات و منازل درجاتدرکه
آنلره وصول الله کمالات نسبیه حاصل اولور مثلا رومدن قاصد کعبه
اولنلرک شامه وصول و ارض مقدسیه دخوللری کمال نسبیدر کمال
مطلق کعبیه بلوغ و بلکه بعد العوده وطننه ولوجدر و کعبه
غایة المقاصد ایکن کمارسیه اولمق دخی رب البیته وصوله کوره کمال
نسبیدر و اولیانک وصول انبیایه کوره دخی حاللری بودر پس مظهرده
کمال مطلق رسول اللهک و ظاهرده الله تعالینکدر فاعرف و برینه
غایت دمک بدایتی ایله معلوم اولور زیرا امور اضافیه دندر و لغله
بدایتسز غایت اولمز و طرق دخی بدایات و غایات ارسنده متبین اولور
یعنی بدایات و غایات متعین اولدقده صکره ما بینی مسافه و طریق
اولور و طریق فی الحقیقه سیر و سلوکه شروع ایلدیکی بدایت
مرتبه سنک احکامیدر غایته ایرنجه پس سیر و سلوک اوزرکه سیر
و سالک اولورکسه اول احکام متعینه و احوال مختصه یه تلبس
اتمکدر تلبسی دخی جذب و دفع و اخذ و ترکله در یعنی تلبس
ایلدیکی حکام و احوالک بعضیسی جذب و اخذ و بعضیسی دخی
دفع و ترکه دائردرکه امر و نهیک سریدر پس اوامرده اولوب
شروط وجودیه درکه وجوده کتورمسنه مقصوده وصول حاصل اولمز

وكذلك نواهيدن اولان امور مانعه دركه ايشلسه مرادي وجود بولمز
صلوته كوره وضو وطهارت مكان وامثالي كبي. زيرا نجاست مكان مانع
صلوتدر كه ازالهسي لازمدر. وهر كارده غايته وصوله دك بويله
شرائط وموانع واردر. تاكم جلب منفعت ودفع مضرت ديرلر.
وشرائط سلوك سكزدر كه على الدوام وضو وخلوت وصوم
وسكوت وذكر ونفي خواطر واعتقاد پاك وترك اعتراضدر.
الحاصل كركدر كه مطلوبي اولان غايته وصوله دك مناسب اولان احكام
واحوالك جملهسنه تلبس ايدوب توحد عزيمت وجمع همت ايله حكم
حكمله منصبغ وحالدن صكره حاله انتقال ايليه كه بو معنايه سلوك
ديرلر. چونكه قبلهٔ توجه وغايت مبتغاسي اولان مطلوبه واصل اوله
بدايتده بو غايته دك تلبسي لازم اولان احكام واحوالي استيفا ايتمش
اولور. اندن صكره امر آخر استيناف ايدوب مستأهل اولديغي كمال حقيقي
وصوله دك سير ايدر. پس بو استينافا اولنان امر آخر سفر برده صكره سفر
بحر كبي اولديكه سفر برك تداركي بر يوزده وسفر بحرك نظامي
بر غيري يوزدندر. پس هر برينك حالنه كوره شروط وقيودنه رعايت
وموانعني مدافعه ايدوب آندن دوغري يوله كتمليدر. وكمال نسبي
اولان غايته وصوله قناعت ايتميوب آنك ماوراسنده نتيجهيه دخي

بلوغ

بلوغ ايچون اسبابه مرتبه ايله ايشلمك لازمدر. زيرا دنياده حاصل
اولمين كمال آخرتده حاصل اولمز. وبوندن اعمي اولان آنده دخي
اعمي اولور. وطريق مجاهدهيي خوار كورمك واستثقال ايتمك
لازمدر. زيرا طريق سلفدر كه زمان خلفه دك توارث اولنمشدر.
وجنيد بغداديه بو دولت حقيقته نه ايله نائل اولديكز ديو
سؤال اولندقده شو درجهنك آلتنده اوتوز سنه جلوس ايله
نائل اولدم ديوب دارندن اولان بر درجهيه اشارت ايلدي. وابو
يزيد بسطامي اون ايكي سنه نفسنك حدادي وبش سنه دخي قصاري
اولدي. وزنار ظاهرني قطع ايتمكده سكز سنه عمل ايدوب زنار
باطني قطع ايتمكده دخي نيچه سنهلر اجتهاد قلدي. بو جملهدن
صكره دخي نيچه عقباتي قالديكه توفيق الهي ايله آخر آنلري دخي
كذر ايدوب مقصد اقصايه ايردي. وتكميل نشئه ايدوب انسان كامل
اولدي. **فصل** بو فصل شيخ ومرشد كامل ومكمل كيمدر آني بيان
ايدر. شيخ اودر كه مريد سالكك حال تربيه وسلوك وكشفنده
شيخوخته اهليته منتهي اولنجيه دك محتاج اولديغي اموركي
جملهسني جمع ايليه. وهر طورده امور طوريه وغير طوريه عارف
اوله. وجذب ودفعله تربيه ايليه. ووقايع وخواطر وواردات

وكشوفه كما ينبغي مطلع اولوب خيال وحقيقت وعلم وعيني
بري برندن تميز وتشخيص قيله. اكر سلوكي مرتب اولوب عناصرده
مواليده ومواليدده طبايعه وطبايعدن مقام لوح وقلم وآندن
علم وعينه دوغري ايسه مشاق كثيره چكلور. واكر اوّل امرده سرّ
حياتك سرياني منكشف اولورسه طرفينه آسان اولور. زيرا سالكك حالنه
كوره شيخ دخي مجاهده چكوب زحمت كورر. چونكه سالك واصل اولوب
برازخ قيودده نجات بوله. شيخ دخي آني ولكل قوم هاد موجبنجه
اشارت حقّله مقام تربيه يه تعيين وارشاد ناس ايچون مأذون قيلوب
ضرورت اولور موضعه ارسال وخليفه ايلر. نتكم رسول الله معاذ
بن جبلي يمنه كوندردي. واكا رسول رسول الله ديرلردي. پس رسالته
اضافتله اولدي رسول اولدي. اكرچه آنك رسالتي في الحقيقه لغوي
ورسول اللهك رسالتي عرفيدر. فامّا برنچ يوز سنه ده بري بزم
زمانمزه كلنجه كار طريقت شول غايته ايرديكه عمرنده مريد اولميان
كمسه لر ادّعاي مشيخت ايدوب كمال جهالتلرنده جهّال وضلّاله
مشيخت ايله اجازت ويرر اولديلر. تا كه ذكرلري منتشر ونامري مشتهر
ومريدلري متكثّر اوله. اشته بو شأن عظيم وشان حبيبي لعب صبيان
وضحكهٔ شيطان قلديلر. بروجهله كه ارالرنده بري وفات ايلسه يرلري

تواريث

توارثا اولنوب اوغللرينه صغير وكبير مقاملرينه اجلاس وآنلرده خرقه
كيوب ارشاده وعزيززاده درديو تبرّكي ومشايخ منزله سنه تنزيل ايدرلر
فهذه مصيبة قد عمّت ولعلّ هذه طريقة قد تمّت فاندرست آثارها والله اعلم
باخبارها ودمشلردر بر شيخك كه ادب شريعت وطريقتي اولميه. اكر حالنده
صادق ايسه ده اكا اقتدا صحيح دكلدر. زيرا بي ادبه اقتدا ايدن دخي بي ادب
اولور. ادب ايسه سرّ حقيقتده واصل اولمش كمسه نك صفاتيدر. يعني
مقام سرّه وصلتك اثري ادب كاملدر. وساير مقاماتك حالي دخي بويلدر
نتكم سلوك مرتبت صاحبنه ابتدا عالم حس غايب منكشف اولوب خلق
خانه لرنده طاعت ومعصيتده نه كاره ده در ظهوره كلور. واكا جدار
ويا ظلمت ليل وامثالي حائل وحجاب اولمز. پس اكر بو صورتده اسم ستّار له
متحقّق اولميوب هتك استار ايدرسه ترك ادب ايتمش اولوب آنك حالنه
شيطان قاريشور. ونائل اولديغي كشفده آخر محجوب اولوب خسارته بولنور
آنكچون بو مقامده حيوانيّت صفتيله متّصف وستر حال ايدوب
شيخندن غيريه كشف ايتمك لازمدر. واكر شيخ بي ادبك حال صادقي
وار ايسه نتكم لاابالي مقامنده اولور مجذوب يرده اولور. بو صورتده
اقتدايه صالح دكل ايسه ده حال صادقندن اوتوري تعظيم
وقهر وجلالندن خوفا تعرّض اولنمز. بوندن فهم اولنديكه تر

ادبایه حال اهلنه اقتدا صحیح اولمیجق حالدن خالی اولان ادبسزه
نیجه اقتدا اولنور نتکیم بو مقوله لره اقتدا ایتمک جهلاء اعصارک
شعاریدر پس شیخ اودر که پرادب وکامل اولوب سیر الی اللهده غایت
مقاماته بالغ اوله زیرا سیر فی اللهه نهایت یوقدر وکذلک مکمل
اولوب طالبلری حقنده ارشاد وتکمیل ایتمکه قادر اوله یعنی کمال کندی
نفسنی وتکمیل غیری حسبیله در نتکیم قرآنده کلور الا الذین آمنوا
وعملوا الصالحات وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر ودمشلردر که
بر شهرده بر شیخک ایکی خلیفه سی اولمز زیرا بر جسدده ایکی جان کبی اولور
نتکیم ایکی صدیق دخی اولمز زیرا عبث کبی اولور حاکم ومحکوم متمیز
اولمز زمانده اولان بر شهرده ایکی پیغمبر ویا زیاده اولمق تفاوت
حسبیله در یعنی بری قطبیت کبرائیله قائم وماعداسی اکا تابعدر
وایکی اله اراسنده وجود عالم وایکی مختلف الشریعه رسول میاننده
بر مکلف وایکی زوج میاننده بر خاتون اولمدیغی کبی ایکی شیخ
آراسنده دخی بر مرید اولمز اگر مرید تربیه وسلوک ایسه واگر صحبت
تربیه یوغیسه جمیع شیوخله صحبت ایتسه لا بأس در واکا صحبت برکت
دیرلر ولکن اوکی اولوب بر قپویه ملازمتدر خصوصا که اعتقاد وانقیاد
وتسلیمده رسوخی اولیه وبعض کامل بروه زیاده شیخه خدمت

ایتمشلردر

ایتمشلردر آنک آصلنده صحبت تربیه ده اشتراکی یوقدر بلکه بر شیخک بر مدت
تربیه سنده اولوب آنک حالینی نقد ایتدکدنصکره اذنیله آخره انتقال یا خود
وفاتی سببیله ناقص قالوب غیره تردد ومراجعتدر نتکیم شیخ اکبرده
منقولدر بیورمشلردر که هر وقتنی شیخک تربیه سنه دخول ایتمک مراد ایتدم ایسه
ابتدا طهارت واغتسال ایدوب قپوسنه واردم ومقدم اولان حال
ومعرفتمک جمله سنک نقشنی قلبمده سلوب بعده شیخه داخل اولدم
زیرا مجلس شیخه طولو وارسه آدم شیخدن اخذ ایتدیکنی وضع ایده جک
یر بولمز که قلبی غیره مشغولدر وبوندن غایه تنبیه واردر تا که
عارف کندی بیلورینه قومیوب معرفتنه مغرور اولمیه والا صحبت
ایتدیکی کسه ده فایده لنمز نتکیم قندیل صو ایله طولو اولسه شمعنک
ضیاسی اولمدیغی کبی عجب وپندار اهلی اولان کمسه نک قلبی دخی
بویله در پس اوصاف رذیله ده بوشالمق گرکدر تا که قابل نور
وجانب صفا وجاذب ذوق معرفت اوله بو صورتده نقصان مرید
جانبندندر شیخ طرفندن دکلدر ودمشلردر که انسانک کمالی زیاده و
نقصان قبول ایدر زیرا دنیا وآخرتده علی التزاید اولقدر در حق سبحانه
غنی مطلق اولدیغی جهتدن علم وکمالی زیاده ونقصان قبول ایتمز
وبزم وجود شهادیمز آنک تحقیقدر ابدی اسمایله اظهار آثار احکام روا

ایچون استعمال ایدیلدی پس ظهور ایتدی اول قصور بزم جانبمزدندر که
ضیق استعدادمزه دائردر یوخسه طرق حقده و اسماسنده دکلدر
زیرا حقک و اسما و صفاتنک حدّ و پایانی یوقدر و بو قصورده
اوتوری شارع شرّی بزه و خیری کندینه مضاف قلدی اگرچه خیر و شرّک
مجموعی ایجاد و خلق ایله حقدر نتکم حدیثده گلوب والشرّ لیس الیک
یعنی شرّ تعیّنات انسانیّه یه دائردر که محلّ کاینینک مقتضاسیدر و الّا وجود
باسره خیر محضدر فافهم و عدم قابلیّت و سوء فهم و قلّت ضبطلرندن که
بعض شیوخ سلفه اتباع گچنلر آنده افراط و بهتان ایدوب شانلرنی تنزیله
سبب اولورلر مثلا حیدریه طایفه سی گردنلرنه دمر حلقه گچوروب
گزرلر مع هذا شیخ حیدردن صادر اولمشدر بلکه بر دمرجینک
آتشه دونمش دمرنی آلوب حال غالبنده بوینینه گچوروب بر ساعتدن صکره
ینه چقرمشدر و بو معنا آنک کرامات کونیّه سندن عدّ اولنمشدر خارق
عادتدر ایسه تقلید جاری دکلدر و حوالقیّه طایفه سی حلق لحیه ایدرلر
مع هذا مشروع دکلدر و بکتاشیه قولقلرنه حلقه طاقوب خاتونلره
تشبیهدر که زیاده منهیدر بلکه باعث لعنتدر و قادریّه نک عبدالقادر
گیلانی یه نسبت ایدوب ضرب طبل ایتدکلری افترای محضدر زیرا آنلر
دور و رقص ایله ایتمشدر و حالا بغدادده دائره سنده دخی ایتمزلر

فکیف

فکیف ضرب طبل ایتمک که ذکرله لهوی خلطدر و بعض اهل طرق صقال اللّه و
قبضه ده زیاده قصّ ایدرلر آنلر اشقلر و ملحدلردر و بعض امورکه
بعض شیوخده رخصت حالنده صادر اولمشدر شرع اختصاصی کبیدر
پس مریده واجب اولور عزیمتلرنه تابع اولمقدر مساهله و رخصتلرنه
دکل زیرا منتهی منزلنده و تمکیننده در مبتدی ایسه برزخنده و تلوینده در
ولکن شیخه دخی لازمدر که اگر صحو حالنده ایسه اتباع یوزنه رخصته
متعلّق ایش طوتمیه تا که فعلنده آنی سند ایتمیه لر و اگر سکر حالنده ایسه
حکم غالبکدر بو صورتده دخی اتباعی لازم کلمز زیرا شاذ کبیدر و حلول
و اتّحاد دعوی ایدنلرکه قدملری مقام جمعده زلل بولمشدر زیرا اول
مقامک شبهه سی قوی اولغله دلیل مرکّب کاملا و متابعتدن منزا آنکچون
اول مقامه داخل اولور سالکک مرشدی اولمسه تلفدن خوف اولنور
نتکم حلّاج تلف اولدیکه جمع و سکر غالب ایدی ولکن آنک دعوای
حلول و اتّحاد دکل ایدی زیرا بو دعوی اصلنده باطلدرکه صوفیّه
محقّقین طریقنده یوقدر بلکه دعوای حقیّت ایدیکه تجلّی ذاتیّه یه
دائردر ولکن محلّ کاینینک اول دعوایه تحمّلی اولیوب امر محذوری
ایهام ایتمکله جرح اولندی یوخسه دعواده قطع نظر جمیع اهل
جمعک ذاتنده اول معنا بالفعلدر فافهم و دمشدرکه ورثهٔ انبیا

اهل عموم یانندہ معلومدر زیرا اوزلرنده خرق عادت ظاهر اولور
فاما وارث محمدی اولمسه عموم اهلنه مجهول و خصوص اهلنه معلومدر
زیرا آنک خارق عاداتی کرامات کونیه دکل بلکه کرامات علمیه و حالیه در پس آنک
احوال ظاهرهسی حکم عادت ایله جریان ایتمکله هم معروف و هم مجهولدر
و بو قبیلدن اولنلرک ما عداده فرقلری کوکب صغیرله قمرک فرقی کبیدر
زیرا بونلر عبید الرب و لو خلقی حقنده دعوی ایدرلر کرامات کونیه اربابی ایسه
رب العبید اولمغه عکس ایدرلر بو صفت ایسه عند الکمل مرضیه دکلدر
پس قمرکبی آیتی محوه اولمغله مقبول و نوری نور الانواره موصولدر
و آنک شرف زائدی نزد آخرتده صورت بولسه کرکدر الحاصل ختم الولایة نبیایله
سائر انبیانک تمایزی نوع جمله ایسه وارثلرینک تمایزی دخی بویله در
و عالم بالله اولنه من حیث الاصطلاح الهی و عارف بالله اولنه ربانی
دیرلر زیرا قرآنده هر نه موضعده که عارف ذکر اولندی دعاسی ربنا
اسمنه تخصیص قلندی اسم رب ایسه اسم اللهه تابعدر نتکم قرآنده
کلور الحمد لله رب العالمین بو سببدن میانلرنده فرق سلطان و وزیرکبی
اولدیکه مرتبه الوهیت مرتبه سلطنت و مرتبه ربوبیت مرتبه وزارت
کبیدر و شیخ اکمل ولدنده اسم جامع ایله تجلی ایدر زیرا اسمهسی
جمیع نشاتی محیطدر و اکا اما کبری دیرلر که ارض و سماده اولنلرک

جمله سی

جمله سی اوزرینه حکومتدر و ادنی مراتب الامامة انسان کندی جوارحی
اوزرینه امامتدر و اوسط اهل و اولاد و تلومنی و ممالیکی اوزرینه
امامتدر و بو امامته اشارت ایدوب حدیثده کلور کلکم راع و کلکم
مسئول عن رعیته و قرآنده کلور قال انی جاعلک للناس اماما زیرا
ناس بالعبارة مرتبه آفاقه و بالاشارة مرتبه انفسه ناظردر و
برکسنه نک عبدی وفات ایلسه عبدن اضافتله اولان سیادتی دخی
زایل اولور زیرا قول و جاریه صاحبی درمک آنلرک وجود
و حیاتلرینه کوره در فاما حقک قوللری اوزرینه سیادتی باقیدر زیرا
جمیع مواطنده اوزرلرینه حاکم و جمله اطوارده حافظدر فاما عبد الحق
اولان انتقال ایلسه سیدینک بقاسی سیادتیله آنلرک دخی سیادتی باقیدر
زیرا انسان کامل بقاء الله ایله باقی و ما عداسی ایسه ابقاء الله ایله باقیدر
و ما بینلرنده فرق بودرکه بقا ایله باقی اولنه دوام عین و ابقا ایله
باقی اولنه دوام امثال واردر آنکیچون انسان کامل ازلا و ابدا حی و باقیدر
عوارض ایله متغیر اولمقدن مبرادر انسان ناقصک حالی ایسه بویله
دکلدر و بو جهتدندرکه انسان کاملک بعد الانتقال بدننه انحلال
کلمز و روحی دخی کما کان جمیع عوالمده دوران ایدوب دنیاده ایتدیکی
تدبیرلری ایلر نتکم قرآنده کلور فالمدبرات امرا و آنک اعقابی

قالمسه دخی سلسله‌یه باقیدر نتکم قرآنک کلوراتی شانیکه هو الرحمن

و عمری قصیر اولمق بقاسنی منافی دکلدر زیرا دمشلردر که قرآن

عالم معانی و لیلهٔ قدر عالم ارواحدر و قرآنک تنزلی عالم ارواحدندر

تا که هر روح آنده نصیبنی اخذ و جسدنی تدبیر زماننده آنکله

عمل ایلیه و وقت تدبیر سعت و ضیقده لیله کبیدر که کاه طویل

و کاه قصیر اولور و قصیر اولدیغی لیلهٔ قدر اولمسنه منافی

دکلدر زیرا قصری حالنده دخی نور ممدوددر شول معنادنکه

نور الو نواردر و جمیع لیالی لیلهٔ قدرده تفرع اتدیکی جمیع کتب

دخی قرآندن مأخوذدر و انسان کامل صورت قرآندر که آنک اخلاقیله

متخلقدر و قرآن باقیدر آنکچون صورت محمدیه و صورت ورثه دخی

باقیدر و انسان کامل لیلهٔ قدر کبیدر که آکا مطلع و اولونادر در مکر تعریف

الهی اوله و دهر سنین و شهور و اسابیع و ایام و ساعاته نیجه شامل

ایسه لیلهٔ قدر دخی جمیع لیالیه مشتمل و نوری جملهٔ انواری حاوی

پس اماکنده عرش و اجرام نیرهده شمس و لیالیده لیلهٔ قدر و کلامده

قرآن و اسماده اسم الله نیجه محیط ایسه جمیع موجوداتده دخی انسان

کامل بویله‌در و موجوداتک هر نقدر ممکناتی ایسه ده والله علی کل شیء

قدیر موجبنجه نهایتی یوقدر بناءً علی هذا انسان کامل و آدم جامعه

نهایت

نهایتی یوقدر و نهایتی اولمین نیجه فانی و منقرض اولور بلکه

ظهورنده تفاوت بولنور تا فهم والله اعلم اشته شیخ اولنجه بو وصف

و بو علم اوزرینه اولمق کرکدر تا که ذکری باقی و اثری قائم و فیضی

دائم اوله و استاد حاذق و مرشد کامله ضرورتا و لقدر درکه ترسه

ابو یزید بسطامی زماننده شاکردنه دمشکه بر کره ابو یزیدی کورمک

بیک کره اللهی کورمکدن خیرلیدر زیرا خلقک خلقه ظهوری عملری

قدارد پس استادی یوزنده تعلیم بولنمدقجه مجرد حقی کورمک کفایت

اتمز زیرا کوردیکی حق اولدوغنی بلمز آنکچون آکا مشاهده دیرلر رؤیت

دمزلر نتکم تحقیقی کذرا عشدر و مبایعه اولنان صورتا اوچ طایفه دره

بریه رسل و بری شیوخ ورثه و بری سلاطیندر و فی الحقیقه الله تعالی

و ذکر اولنان طوائف بیعتی اتباع اوزرینه الله ایچون شاهدلردر و بو

طوائفک شرطی قیام بامر الله‌در و مبایعه ایدنلرک شرطی مأمور اولدقلری

یرده متابعتدر و رسل معصوم و شیوخ محفوظ اولدقلری جهتده

معصیتله امر اتمزلر بلکه شرطری اولوقیام بامر الله اوزرینه دائملر

و عدل تام ایله قائمدر و سلاطینده شیوخله مخالطه و آنلره متصل

و بیعت کرده اولنلر دخی محفوظ و منصورلر و الا ساقط و مخذوللردر

زیرا خلقهٔ حقیقته ارتباطی یوقدر تا تأثیر ایسه باطندن ظاهره کلور

پس باطنی ظاهری محرّب اوسندا ولمسه ظاهرکی قوّتی ضعفنه مبدّل اولور
و قوّت صورتنده اولور حالی دخی استدراج و مکره محمول اولور و حفظ
قلوب مشایخ لونز مددرولری اذاسی مقابله سنده برموذی ایله مبتلا اولور
و قرأتنده کلور یا ایّها الّذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرّسول واولی
الامر منکم بورده اولی الامر دن مراد اقطاب و خلفا و اوتاددر و لکن
واجب و محذور طاعة الله و طاعة رسول الله هددر و ائمّه ایخوتی مباحده
تصرّف ایدرلر و مباح اجرو اثم اولمینه دیرلر مکرکه احکام شرعیّه دندر
دیو نیّت ایدوب عمل ایده بو صورتده مأجور اولور پس امامکه سمع
و طاعت اوزرنه مبایعه اولنمشدر بر امر مباح ایله امر اتسه طاعتی
واجب و مخالفتی حرام اولور و او امر مباح مأموربه واجبه متحوّل اولور
عملی مقابله سنده اجر واجب و یریلور زیرا امر امام اولحقّا و لمغله حکم
اباحت مرتفع اولور شول جهتدن که امام شارع منزله سنه تنزیل
اولنمشدر و شول کمسه نیکه حق تعالی کندی منزله سنه تنزیل اتمشدر
اکا اتّباع و اطاعت واجبدر بناءً علی هذا سلاطین عثمانیّه مفتیلرندن
ابو السّعود بعض مسایل متفرّده ده تقویهٔ فتوی ایچون سلطان سلیمانه
تلخیص ایدوب حکم آلوردی و ابو الفتح استانبولده بنا اتدیکی
جامعده و آیا صوفیه ده لیالیٔ رغایب و برات و قدرده بعض صلوة

نافله

نافله قلنه دیو وقفیّه سنده درج و امر اتمکله اول نافله لر سنّت مؤکده
مرتبه سنه بولمش بلکه واجباته اولمشدر بو معنایه بدعت سیّئه دیمک
نتیجه صحیح اولور خصوصا که امر سلطان رأی علماء مخالفه منضمّ اوله
و دخی اباحتی تقدیری اوزرنه سلطان مراد و بعض کلو ملوککه نهیی
لاحق اولیجق اباحته چقوب کراهت مثالنده ایله مکروه و بلکه امور
خبیثه و محرّماته متّصل اولور اشته دلیلک افاده اتدیکی معنا بودر پس
اطاعت سلطاندن خارج اولان مبتدع و ضالّ اولوب و یردیکی فتوی و یازدیغی
رساله خطّ بطلانه چکلور و ظاهرده اولو الامر اولنلرک رتبهٔ امری
بو اولیجق باطنده اولو الامر شیوخک رتبه سی نه اولق کرکدر فهم و تنبّه
خصوصا که امر ظاهر امر باطن دخی منضمّ اولوب اولو الامر مطلقا
بر ماده ده متّفق اوله لر بو صورتده وجوب عمل متأکّدده اولوب خلافنده
اولنلر نفسانی و شیطانی اولورلر و شیخ که انسان کامل اوله ملاء اعلی
آنک رؤیتنه ازدحام ایدرلر خلق پادشاهک رؤیتنه ازدحام اتدکلری
کبی و قرأتنده کلور و انّه لمّا قام عبد الله کادوا یکونون علیه لبدا
یعنی نخله دیدکلری موضعده رسول الله صلوة فجرده قیام اتدکلرنده
جنّدن بر طایفه آنلرک عبادت و قرائت دیکی اوزرنه مزدحم اولوب تعجّب
اتدیلر و مدینهٔ منوّره ده صلوة عیده خروج اتدکلرنده قبایل عرب

مشاهده‌لری چوق زیاده مجتمع و متراکم اولمغله تکبیر زیادتی ایتدیلر
و آنده مقصودلری عظمت و کبریایی حقه اثبات و کندیلرندن نفی ایدی
اشته وجه ارضده جن و انسان و عالم سمواتده اولان ملائکه رجحان آنک
مطالعه‌سندن حیران و سرکردان اولدیلر پس هر عصرده جلوه‌کر عرصهٔ
وجود اولان اهل شهود دخی آندن کلشن حسن و جمال ربانیه برورق
و آیینهٔ دهرده رونما اولان صور مطلقهٔ الهیه‌ده بر صورت حق اولمغله
ملکلر کوکلرده بنده‌کی یریوزنده آدم افکندن موجب حسرت نکاه
اهل زمین و آسمان اولدی و بو سر الهی آن دیدکلری معناده ظهوره
کلدی زیرا هر جمالده آن اولمز و هر خوبده ملوحت اثری بولنمز نتکم
انا املح بو لطافتی بیانه وافی و ترجیح جمال یوسفا وزرنه اثر
کافیدر پس یوسفدن املح اولمغه ملوه اعلودن ملحیتی بطریق
الاولیدر و عشق و محبت فدی تجلی و مشاهدهٔ دیدار و صحبت یار
اسکی تسلی در الحاصل انسان کامل جمیع موجوداتدن عین مقصود و
مجلوی نور الانوار و مشهد جناب کردکاردر و بو جمال فایق و کمال
رایقدن اوتوریدر که آنک یوزن کورمین اعمی و کلامن کوش اتمین
اصم و خبرن تصدیق اتمین حیوانی دل و بلکه انکاری وزرنه مصر
اولان مسلون او یمان اولمغه خوف اولنور زیرا مرتبهٔ جمعده انسان

کامل

کامل حقدر اکرچه ظاهرا جمیع مراتب الهیه و کونیه‌یی جامعدر
یعنی سر ذات و اسما و صفات و افعالی حاوی اولدیغی کبی که مراتب
الهیه‌در حقایق عقول و نفوس کلیه و جزئیه‌یی و آخر تنزلات
وجوده دکین اولان معانی مراتب طبیعیه‌یی مشتملدر که مراتب کونیه‌در
الحاصل کتاب وجود حقیقینک اسراری و کتاب وجود ظلینک لطائفی
انسان کاملک نسخهٔ جامعه‌سنده درج و حروف و کلمات و آیات و سور
مطلقا آنک مصحف فعلی تکوینی ذاتنده در بناء علی هذا انسان
کاملک محبتنی قلبندن طرح اتمک مصحفی قاذوراته القا ایتمک کبی
امارت تکذیب اولمغله کفر محض در و اکا کفر حقیقت دیرلر و اساس خراب
اولیجق بنادن خبر اولمز و ما یعقلها الا العالمون و انسان کاملک عبادتی
عبادت شهودیه در عبادت حجابیه دکل آنکچون رؤیة الله اکا جزا طریقیله‌در
آنک درجهٔ کمالندن نازل اولنه کوره ایسه جزا اوزرنه زیاده‌لک طریقیله‌در
نتکم قرآنده کلور للذین احسنوا الحسنی و زیادة بو سر الهیه اوتوری
حق تعالی معاوضه اوزرنه زیاده‌لک ذکر ایلدی و بر کسه که وزن ایچون
میزان طوتردی رسول الله ارجح دیو امر ایلدی یعنی یا وزان میزانکی
آغر ایله که استحقاق مرتبه‌سندن زیاده اوله دیدی پس اهل وزن اولنلر
بو سر الهی عمل اتمک کرکدر تا که رؤیت حقه مظهر اولنوب جزا و وفاق بوله‌لر

وبو تقریرده مفهوم اولدیکه انسان کاملک درجه‌سی قرب حق بلکه جمع
مطلقدر و شیخ ولی‌یی عرفیده یعنی ولایتله ولیه ماخوذدر قرب
معناسنه آنکچون حبیبه ولی دیدیلر زیرا محبته قریبدر اصطلاح
صوفیه‌ده قرب حق معناسنه‌در و قرب مشهودک غایتی دایره‌یی
ایکی قسمه تقسیم وایکی نصفه تنصیف ایلین خطدرکه قاب قوسین دیرلر
ولکن بو قربده زیاده اتصال بولنمغله ولایت خاصه ذاتا وصفا
وفعلا فانی فی الله‌ده استعمال اولنمشدر پس سالکک نفسنده بالکلیه فنا
بولدقده حقله قیامنه ولایت دیرلر که مرتبهٔ استهلاکدر محضدر
وبو مرتبه‌یه سیر اول وکاملیت دیرلر صکره صفات خلقله ظاهر و نشئه
آثاره راجع اولیجق بقا بالله ایله سیر ثانی واکملیت ایله دایرهٔ ولایتی
اتمام اولنور آنکا فانی فی الله وباقی بالله دیرلر و ولایتک درجات مختلفه‌سی
واردر که محلنده ذکر اولنور و هر عصرده عدد اولیا عدد انبیا قدردر
وکاه اولور که زیاده دخی اولور و بو عدده تخصیصک وجهی اختلاف
مشاربدر که بین الانبیا والاولیا مفاضله آنکله‌در زیرا تجلیده تکرار
اولمز و الا عبث اولور بلکه والله واسع علیم موجبنجه تنوع اولور
ومشارب انبیا مختلف اولیجق وارثلری اولان اولیانک مشاربی دخی
مختلفدر و الا هر بری بر پیغمبرک علمنه وارث اولمق لازم گلمیوب عددلری

قلیل

قلیل اولوردی پس بو امتک کمالی کمالات انبیایی جامع اولمغله آنلر بیک
سنه‌ده متفرق ایکن انبیانک مدت محمدیه اولان بیک سنه‌نک هر عصرنده
آنلرک عددی قدر اولیا کلدی و بو اولیا علوم شرعیه وحقیقیه ایله
مقام انبیایه قائم اولدیلر بو جهتدن ختم الانبیادن صکره نبی کلمک
اقتضا اتمدی و حسینک نبوتنه ذاهب اولان کمسه بو معنادن غافل
وکمال محمدی‌یه جاهل اولدی و بغدادده ینه بغدلی بیتردین
طنبور الحادک نغمه‌سن آرتوروب جمله هاشمیلرک نبوتنه قائل اولدی
بلمدیکه نبینک نبوتی و رسولک رسالتی و قطبک قطبیتی مرتبه
مقوله‌سیدر که انتقال و توارث اقتضا اتمز زیرا بعض علومک انتقالی
مرتبه‌نک دخی انتقالنی موجب دکلدرکه مرتبه وصف زائددر
خارجیدر نسئل الله خیر المسالک والحفظ عن الوقوع فی المهالک

فصل بو فصل شیوخ ثلاثه بیاننده‌در معلوم اولاکه نبوت
و ولایتک ظهور اعتباریله ابتدالری هلال و انتهالری قمر گبیدر که
اون درت کیجه‌لکدر نبوتک ابتداء ظهوری حضرت آدمدن و انتهاء
ظهوری خاتم الانبیاده‌در و ولایتک ابتدا ظهوری امام علیده
و انتهاء ظهوری ختم الاولیا اولان شیخ محیی الدین العربیدندر
و امام علیدن ابتدا ظهورک معناسی سلسلهٔ طریقت اعتباریله‌در

قطبیت

والا آندن مقدّم اولور خلفاء ثلثه دخی اولیاء و بلکه بالاتّفاق
کبری ایله قائم اولمشلردر و بردخی صباوتی حسبیله در زیرا ایدی
یاشنده ایکن متابعت نبویّه ایله سرفراز اولمشدر آنکچون بو ورکه سبقت
بالاسلام طرز و ابتداء ولایت دمکله امته نسبتله در و الا نبی نبوّت
و ولایتک مجموعنی جامعدر زیرا نبوّت ولایت اوزرنه مبنیدر اکرچه
نبینک ولایتی نبوّتندن افضلدر و بونده معنای ظهوری دخی مفهوم
اولدی یعنی امام علینک مبتداء ظهور ولایت اولدیغی فی نفس الامر
کمال ولایتی منافی دکلدر پس ذاتنده ولی کامل ایدیکه حقایق
ولایت بالفعل انکا حاصل ایدی ولکن خارجده ظهوری هنوز مرتبه سی
کبی ایدی و آندن صکره ظهور قرناً بعد قرن متزاید اولمغه باشلدی
تاکه ختم الاولیایه کلدکده بدر اولدی آنکچون ختم مذکوردن اول کلن
اولیاء امت رموزله اکتفا ایدوب اسرار حقیقتی تفصیل اوزرنه لسان ایله
سویلمدیلر زیرا مأذون دکللر ایدی بلکه هر بری بر مقدار اشارت
قیلوب ختم الاولیا ظهور ایتدکده مأذون اولدیغی وجه اوزره بیان
سرّ وحدت وکشف حجاب ایلدی بر وجهله که عقول عقلادن خارج
اولمغله بعض قاصرین آنی اکفار دخی ایدوب شیخ اکفر دیدیلر و بر
فهم ایتدیلر اوزره اکبر دنلدیکی اکبر اولیا و اکرم مشاهد حق اولدق

جهتیله در

جهتیله در نتکم کتاب فتوحاتده مفهوم مدر و اکفر اولدیغی کوزی طاغوته
تعلّق حسبیله در نتکم قرآنده کلور ومن یکفر بالطّاغوت و یؤمن بالله
و آنک کلومننده کلورکه وجنّة الفردوس للکافر یعنی جنّت فردوس
اعلی الجناندر وجود مجازی ظلمتنی وجود حقیقی نوریله ستر ایدن
ایچوندر و طاغوته کفر دخی بو معنایه درکه جمیع ماسوادن بو شالمقدر
نتکم قرآنده کلور ووجدک عائلاً فاغنی و بو معنایه شیخده زیاده
فقر وغنا ایله متّصف بولوقدر بو سببدنکه قلم اعلی ایله لوح محفوظ
اوزرنه مثبت اولان اوچیوز آلتمش کره اوچیوز آلتمش درلو علوم
اجمالیه یی تفصیل ایدوب قلمه کتورمشدر که آندن غیریه مقدور دکلدر
پس طاعن اکفر دمکدن فی الحقیقه شیخه نسبت مدح اولدیغن بلمیوب
مدح بما یشبه الذّم ایدر و بو کمال ظهوره تناسب زمان دخی مقتضای
حکمت اولمغله شیخ حقیقت شناس مدت الفیه نک اواسطنده کلمشدر
نتکم ترجمه سنده ظاهر اولور پس شیوخ ثلثه نک اولی سرّ الانبیا
وختم الاولیا الشّیخ محیی الملّة والدّین ابو عبدالله محمّد بن علی
العربی الطّائی الحاتمی الاندلسی الشّهیر بالشیخ الاکبر والمسک الاذفر
والکبریت الاحمر قدّس سرّه الاطهردر شیخ مزبور بلاد اندلسده مرسیه ده
بشیوز آلتمش سنه سی شهر رمضاننک اون یدنجی اثنین کیجه سی ولوده

علوم مذکوره نک اعدادی بالکز بوز یکرمی طقوز بیک التیوزه بالغ و کسبیده اولور عدد مذکور ١٢٩٦٠٠

الاندلس بالفتح وضم الدال وفتحها بلاد تقابل بلاد المغرب جزیرة مثلث الشکل قیل سمیت به لانها مثلث الشکل راسها باقصى المغرب فی نهایة المعمور

مرسیه بالضم بلد اسلامی بالمغرب منه حضرت الشیخ الاکبر قدس سره

ایدوب علوم شرعیه‌یی تحصیل و معارف یقینیه‌یی تکمیل و کتب جلیلهٔ کثیره
تصنیف و اجزاء عالم ملکک اسرارینی بری بریله تألیفدن صکره آلتیوز اوتوز
سکز سنه‌سی شهر ربیع الآخرک یکرمی ایکنجی جمعه کیجه‌سی دمشق الشامده
انتقال و صالحیه‌ده دفن اولنمشدر اندلس شهرنی حضرت نوح اولادندن
اندلس عمارت اتمکله آنک اسمیله تسمیه اولندی و شیخ مکاشفه‌سنک
اذا دخل السین فی الشین یظهر قبر محیی الدین کلامی و فتحنه خواقین
عثمانیه‌دن سلطان سلیم اول فتح مصر ایچون شامه مرورنده شیخ
جلیل القدرک قبر منیفنی اظهار ایلدی زیرا عرب متعصبلری قبری
اوزرنه مدت طویله‌دن بری القاء کناسات ایدوب مزبله‌زار ایتمشلردی
و اوزرنه قبهٔ عالیه و حرمنده جامع لطیفه بنا قلندیکه الی الآن
زیارتگاه عالمیاندر و شیخک کلماتندن کلورکه لکل عصر واحد یسمونه
وانا الباقی العصر ذلک الواحد آنکچون مرجع راستان و دللرده داستان
اولمشدر و شیخک طریقت مخصوصه‌یه انتسابی یوقدر بلکه طریق
وسطیکه جمیع طرق حقه‌نک مجموعه‌سیدر پس لکل طرق حقه‌ده
بر اهل طریق یوقدر که آنک علمندن اخذ اتمیوب آنک کتبنی یولنه تتمیمه
مکرکه ذوقندن ناقص و سلوکندن قاصر اوله حتی الی یوم القیام
دائرهٔ ولایت خاصیه‌یه دخوله مستأهل اولانلرک ارواحی حضورنه

الصالحیة قریة بدمشق و بغداد اخری و محلة ببغداد لباب

احضار

٢١٧

احضار و جمله‌سنه نفخ روح و افاضهٔ نفس نفیس اتمشدر و بو فقیره دخی
اوراده حاضر بولنمغله تقبیل فخ و تسبیل فیض کرم ایله بین الاقران
مختص نفس رحمانی قلمشدر الحمد لله علی منحة الکبیرة و الشکر له علی منته
الوفیرة و بو مرشدر که اکر بیلسم قیامته دک کله جک اقطابی اسم
و نسبتلریله تعیین ایدردم و لکن هر عصرک خلقنه رحمتا ستر ایلدی
زیرا بعد العلم اولان ضلال و انکار قبل العلم اولندن اشددر که
علمیله عذر اولمز و لکن بعض جهل عذر اولور و شیخک مذهبنده
انتسابی امام مالکه‌دن لکن باطن حالنده احدی المذهبدر که جمیع
مذاهبی جامعدر زیرا الهام ایله عمل ایدر اکرچه ظاهر حالنده دفع
اختلال ایچون خلط مذاهب ایلمزکه وجود اولیا مدار نظام مدن
خلافی درکار آنکچون تقی مدّعی که دخول نفس و شیطان ایله هرج مرج
و اختلاله باعث اولمشدر عن اصل حظّ ولایتدن بی بهره‌در و فهم نکته
ایمانه ذهابی و حقه وجود مطلق اطلاقی و وحدت وجود
و شمول رحمت و جبر محض و امثالنه قولی کبی علم یوزنده مباحثه
و امتحان و کبی الهام جهتنده متابعت وحی رحمانیدر بر وجهله که
شیخک مرادینی فهم ایتدم دیه‌نک فهمی فوقنده دخی شیخک مرادی
واردر که انجق کندی و کمل اولیا بیلور و قرآن ایله اخوانی المشلردر

سيفله مهديی برادرلر اولدقلری کبی و قرآن بکر دردیدیکی علوم
رسمیّه اهلنه کوره درکه آنلر ادراکی حقایقده قاصرلردر حقایق
قرآنیّه ایسه لم یطمثهنّ انس قبلهم ولا جانّ قبیلندن و دخی حور
مقصورات فی الخیام عداد ندندر آنکچون بین العلماء الظّاهر حسّادی
بسیار و اکثر فقها و محدّثین آکا اغیاردر و شیخک رتبهٔ فیضی
اول قداردر که جمیع علومک الفاظ و معانیسنه متعلّق لطائف
بدیعه و اسرار غریبه سویلشدر که اهل فنونک تأسیس قواعده
مرجعلری و تشیید مبانی و معانیده معادلری اولنلرک عقللری
ایرمیوب اصلا فکرلرینه کرمشدر و شیخ آدمده ختم الانبیایه دک
مبعوث اولان انبیانک جمله سن مشاهده ایدوب واسئل من ارسلنا
قبلک من رسلنا مضمونی اوزره حضرت هود و یحیی و عیسی و ادریس
و امثالندن بعض معانی و اسرار حقایق و حکم استفسار ایلمشدر
و جمیع انبیایه مؤمن اولنلری یر یر کورمش و قیامته دک کله جک
خاص و عامه نظر ایرکرمشدر و دنیاده هرکیمه نظری تعلّق اتدیسه
شفاعتله موعود اولمشدر و بزه اعتقادی و یا طریقته سلوکی
اولنلر شفاعتمزه محتاج دکللردر بلکه بزم شفاعتمز بزه اذی و جفا
و بزی انکار ایدنلره درمشدر زیرا حقّک رحمت واسعه‌سنه مظهردر

وشیخ

وشیخ مهدینک وزیر روحانیسی ولسه کرکدر زیرا مهدینک یدی عدد
وزیر جسمانیسی ولسه کرکدر که آنلر اصحاب کهفدر و ایکی عدد دخی وزیر
روحانیسی ولسه کرکدر که بری روحانیّت امام علی و بری دخی روحانیّت
شیخدر و مهدیی وزراسی عددنجه دنیاده مکث اتسه کرکدر که هر
وزیر بر دورلو علیله قائم و بر نوع تدبیر ایله عاملدر و مهدینک
ولادتی عدد حروف بسمله نفادنده صکره درفافهم و شیخ قدلت
عبودیّت کامله ذوقن تمش یوقدر زیرا جمیع تصرّفاتده تبرّی و جمله
ملوحظاتده تعدّی امتشدر اکرچه کندینده هزار خوارق عادت صادر
اولمشدر ولکن اصلا کندی تصرّفیله دکلدر بلکه و کیلی یوزندندر که حقدر
نتکم قرآنده کلور فاتّخذه و کیلاً و شیخک جمیع اعضا و جوارحی
بر نبی ما خلق له مزده استعمال اتدی دیو حقّه تشکّر اتمشلردر
و حجر اسود شیخه مبایعه قلوب کعبه آنی طواف ایلمشدر زیرا حجر
اسود یمین اللّهدر که فی الحقیقه ید انسان کاملدر و صورت معناسنه
تابعدر و کعبه قلب الانساندر که کعبة المقصوددر و کعبه بردر
و جمله قلوب اولیا قلب واحدده عبارتدر آنکچون برینک قبولی جمله‌نک
قبولی و برینک ردّی جمله‌نک ردّی و بلکه حقّک قبول و ردّینک
عینیدر آنکچون انکسار قلوب خواصدن احتراز لازمدر و شیخک سفا

وسياحاتي چوقدر بلاد روميه ده قونيه وسيواسه دك سير
اتمشدر وهر موطنده اهل اللهك مشرب مخصوصلرينه برولي
ملوقي ولوكمني كلنخده ولكن دخي حرامايده بولشدر وحرم الهي ده
مجره سي واردركه حالا مسرور دور ومدينهٔ منوره ده بر سعادتخانه سي
واردركه مجلسلري اولو مواضعه سراپرده چكلمشدر وحالا زيارتكاهدر
وشيخك بركريمه سي رضاعي حالنده شيخله مكالمه ايدوب وجهي
شامه عورتده هذا ابي ديو سويلمشدر وشيخك وفاتندنصكره
برجاريه سي زياده كريان اولدقده شيخ بركوه زي وهيئتي اوزرنه
تمثل وجاريه يه ظاهر اولوب نه آغلرسين بن بوراده يم ديمشدر
وشيخك ختم الاولياء اولديغي خصوص مرتبه دركه زيرا آدمدن الى يوم
القيام اولان خلافت مطلقه حضرت عيسا ايله وخلافت مقيدهٔ
محمديه حضرت مهدي ايله وخصوص مرتبه حضرت شيخله مختوم
اولمشدر نتكم عدل فلو حاكمده وتدبير مملكت فلو وزيرده وسيف فلو
پادشاهده وعلم وحلم فلو كمسه ده ختم اولدي ديرلر مقصودلري
خصوص مرتبه يي بياندركه اوبابده اومقوله آدم اولمق وآنك
نظيري بولنمك محالدر ديمكدر زيرا هر بابده اومرتبه نك كمالني
جامع بركمسه ظهور ايده كلمشدر پس ختم اولياءنك معناسي

آندنصكره

آندنصكره اولياء كلمز ديمك دكلدر بلكه اومشرب مخصوصده ولي كلمز ديمكدر
الحاصل حضرت شيخك كمالاتني ضبط قلمدن بيرون وادراكي عقلدن خارجدر
زيرا مفصلا سمنه مظهر اولوب حقايق الهيه وكونيه يي على التفصيل قلمه
ابتدا اوكتورمشدر والفاظ نبوتده اخذ اولنديغي وزره اصطلاحات
قوميي ابتدا او وضع ايلمشدر آنده مقدم ذات وصفات وافعاله تجلي
لباس كيدرمش يوقيدي كرچكه اسرار فهم ايدر چوق ايدي واظهار ايتديكي
اموره مأذون اولمغله كمسه اكا ظفر بوليوب وجودنه سوء ايله تعرضه
قادر اولمدي حتى بر دفعه مفتي شام قتلنه فتوي ويروب علماسي
جمع ايتدكدنصكره مصلحت اغتسال ايچون حوضه كيردكده بريد قدرت
ظاهر اولوب بوغازني صقدي وجانني مضيق برزخه طقدي
وبوغازني قلمق ايچون ينه شيخه مراجعت ايتديلر پس اومقوليه تعرض
صددنده اولمق سبب سخط قهار وباعث انتقام جبار دروحديثده
كلوب اشتد غضب الله على من قتل نبيا او قتله نبي ونفي بلد ايتمك
دخي قتل حكمنده در وبالفرض قتل ويا نفي بولنسه حكمي يتمش
بيك آدم تلفا ولمقدر نتكم زمانمزده دخي مشاهده اولنمشدر
زيرا حق تعالينك اولياسي ايچون غضبي اسد غضوبك شبلي
ايچون غضبي كبيدر وحديث قدسيده كلوركه ياموسي هل واليت لي

ولیاً اوهل عادیتلی عدوّا یعنی حقا ایچون اولو عملک بری موالاة اولیا و بری دخی معاداة اعدادر مخلوقی اولمقکونه برابر اوله معاصیدندر

ولکن بو معنانی فهم ایده نادر و اکثر ناس ادراکنده قاصردرلر زیرا ولی و عدوی کیمدر بلمک کرکدر تا که موالاة و عداوته صالح اوله بو تمییز ایسه اقل قلیله احسان اولنمش و آنیرده بو لنمشدر آنکچون بو اعصارده

رجال الله ایام مهدی برینه قومشلر و مهدیلر یوزلرینی کورمکده اوتورمشلردر پس مؤمنلره واجب اولور کاملره حسن اعتقاد و سوء ظندن احتراز

و دنیاده معرفتلره و آخرتده شفاعتلره احرازدر محسن اولنلره معامله بو اولور لیکن مبطل اولنلره دخی معامله نه اولور جمعی

نمایاندر والله الهادی الی سبیل الرشاد و شیخ ثانی رئیس الاعالی ابو المعالی صدر الملة والدین محمد بن اسحق بن محمد بن یوسف القنوی در آصلنده ملوطیه دندر که ضابط ملوطیه

اولان سلطان یوسف حفادندندر او اطرفه استیلاء اعدادن اختلال کلدکده والده سیله کلوب قونیه ده قرار اتمشلردر اول وقتده قونیه

علاء الدین سلجوقی النده ایدیکه کمال عدلیله موصوف شهنشاه ایدی بو سببدن کبار علما سایه لرنه کلوب مستریح و رعایتلر بولورلر

ایدی حتی حضرت مولانایه سلطنتیم دکلدر سز کلدر دیمشلردر

زیرا مولانا

زیرا مولانا دخی صدر الدین کبی پادشاه زاده ایدیکه پدری سلطان العلما بلخ پادشاهی سلطان محمدک کریمه سندن تولد ایلمشدر و مولانا

مجلس صدر الدینه وارو بآنلردن حدیث استماع و ابن اثیرک جامع الاصولنی دکلیوب بر برلرینه اعزاز و اکرام قلورلردی

آخر مولانا شیخ صدردن برسنه مقدم وفات ایلیوب نمازنی شیخه وصیت ایلدی و شیخ اکبر حضرتلری شیخ صدری ارشاد

ایچون قونیه یه تشریفلرنده صدرک والده سین تزوج ایدوب برمدت سکونتدن صکره کلوب قونیه شامده قرار ایلدیلر و شیخ اکبردن منقولدر که

شیخ صدر بیورمشلر بلو داندلسدن چقوب بحر رومه کلدکده نفسم اوزرنه اویله عزم ایلدم که بحره راکب اولمیم تا که حق تعالی بکا آخرمده

احوال ظاهره و باطنه مه بلدیره پس حضور تام و شهود عام و مراقبهٔ کامله ایله توجه ایلدم حق تعالی بنی جمیع احوالمه مطلع قلدی حتی

پدرکی اسحاقله و سنکله اولدوغی صحبتی و سنک احوال و علوم و اذواق و مقاماتی و تجلیات و مکاشفاتکی و حقمده جمیع حظوظکی بلدردی

بعده بصیرت و یقینله بحره راکب اولدم و اشهاد اولدوغم امور بر بر کلوب ظهور ایلدی دیو افاده قلدیلر و شیخ صدر علوم ظاهره و باطنه یی

جمع ایدوب نصیر الدین طوسی ایله آرالرنده اسوله و اجوبه واقع

شبو اسوله و اجوبه ضمننده تالیف بیوردقلری کتابک اسمی بعض الحکمه اولوب تسمیسی ذاتنه موفق واقع اولمشدر

اولمشدر قوت حالنده ماعدا قوت علميه ده عبارتجي ولقدر درکه
مقدم ومؤخر کلنلردن بریسي اولوب عبارات عذبه والفاظ مليحه ايله
تأديهٔ مرام وافادهٔ کلام ايتمکه قادر اولمشدر وقطب الدين علامه
الشيرازي ابن اثيرك جامع الاصولني شيخدن تماما اوقيوب کندي قلميله
يازمش وافتخار ايلمشدر خط يديله اولان کتاب مذکوري استانبوله
رجال دولتدن بريننک کتابخانه سنده کوروب تبرك اولنديکي علامه نك
کمال اعتقاد وحسن حالنه بومعنا کافيدر کاشکي شيخده سلوکي دخي
اوليدي سائر ابناء جنسي اولان فضلا اوزرنه جميع علومده تقدم
ايتديکي کبي علم تصوف واذواقده دخي فايق الاقران اولوردي ولکن و
اعتقاد ومجالسه سي قدرينه منتفع اولدي ومن الله التوفيق
وشيخ مؤيد الدين الجندي حضرت صدرك افاضل خلفاسندندر که
ابتدا کتاب فصوصي وشرح ايلمشدر وفضل ظاهر وفيض باطني او
شرحده معلومدر زيرا ايچنده درج ايلديکي رموز وکنوزه برشارح
دسترس بولمشدر حقا که انا القرآن والسبع المثاني ديين شيخ
اکبرك مصحف حقايق وحکمته حضرت صدر آيت کبراسي ولديغي کبي
حضرت صدرك دخي دائرهٔ ولايتده جندي مذکور نقطهٔ عظيمه در
وبروساده آسوده اولوب مشارق ومغارب ارضده ذکر هي سائر وسرى

ساري

ساري اولور مولانا فناري نك پدري حضرت صدرك اتباعندن اولان منا سنبله
مولانا فناري پدرنده حضرت صدرك مفتاح الغيب نام کتابني اوقومش
وصکره بروساده قطب الاقطاب اولان شيخ حامد اقسرايي دخي نفس آلوب
اخلوفه نام ينکو قومشدر وبونفس نفيس ثمره سنده اولدخي تفسير فاتحه‌ي
يازوب ايچنده تصوفانه چوق معاني درج ايلمش وکتب شيخين
وتأويلات نجميه وامثالنك مقاصدن فهم ايدوب عارفانه خيلي سوزلر
سويلمشدر وحضرت صدرك فاتحه تفسيري حقنده کتاب لم يکتحل عين
الزمان بمثله دمشدر في الحقيقه حضرت صدر کندي شيخي شيخ اکبرك نقادي
وخزانهٔ حکمت آبادك چراغ وقادي ولديغي روشن اولنه خفي دکلدر
وآنك علم تصوفده ايراد ايلديکي مبادي ومقاصد واصطلاحاته
اسلوب فنده برکسه ظفر بوليوب نائل اولديغي علوم اجماليه يه برکسه
نائل اولمشدر نتکم کتب جليله سي شهادته کافي ولسان حکمت آميزي
بيانه وافيدر بوجهتدن عقل اول ثاني ولسان سر او قلم اعلويه
احد الشقين ولسان رواددن ديديه اولمسونکه سبب حيات عالم اولوب
حضرتك مشربك سر شار معرفتدن ايچمش وعالم هژده هزارك تعلقندن
بالکليه کچمش ومقام اطلاق حقيقي ومنزلهٔ بسيط غيبه کوچمشدر
حتي حضرت صدر کتاب نفحاتده ايراد ايدوب بورر که آليتوز اللي اوچ

تفاصيله

تاریخنده شوالك اون یدنجی سبت كیجه‌سی شیخم شیخ اكبر و اكملی رؤیاده
مبشّره ده كوردم. ارامزده كلام كیدوب جریانی اثناسنده دیدمكه آثار
اسماء احكامنه واحكام دخی احوالنه واحوال دخی بحسب الاستعداد
ذاته متعیّندر. استعداد ایسه امر غیر معلّلدر. شیخ بو كلامه محظوظ
اولوب باشنی صالدی وسرورلرنه یوزنده بشارت اثری یوز كوستردی
ملیح ملیح دیو بیوردیلر. بن دیدمكه سلطانم ملیح سنسن كه انسانی
بو مقوله معانی لطیفه‌یی دراكه اتمكه ایرشدیرسن. ولعمری اكر
انسانسن ایسك ماعدا لوشیدر. بعده یدكریمه‌لرین تقبیل ایدوب سزه
برحاجتم قالدی دیدم. دیدیلركه مقصودك نه ایسه دیله روادر
بن دیدم مرادم بودركه شول تجلّی ذاتی ایدیكه قرارگاه كمّلدر وانده
صكره بردخی حجاب یوقدر بنم ذاتمده دخی حصوله كلسون. سرّم اول
سرّدن حصّه‌مند اوله. آنلر بیوردیلركه نعم بو معناسنك ایچون
مبذولدر. وسن بیلورسنكه بنم بوقدر اولاد واصحابم خصوصا قلمی
سعد الدّین كه وارثیدر سكا میسّر اولان امر مطلوب آنلردن برینه میسّر اولمدی
وبن چوق نفوس قتل ایدوب وچوق قلوب احیا اتدم. ولكن بو رتبهٔ علیه
وفضیلت عظما انجق سكا احسان اولندی دیو كلام انجامه رسیده اولدقده
بن دخی دیدمكه یاسیّدی الحمد لله علی اختصاصی بهذه الفضیلة

اعلم انك تحیی وتمیت. وبوندنصكره كلام آخر دخی جاری اولدیكه
افشاسی ممكن دكلدر. بعده بیدار اولدم انتهی بالمفهوم. حضرت
صدر الدّین قونوی ییمش ایوج تاریخنده وداع عالم فانی قیلوب قونیه‌ده
خارج قلعه‌ده كندینه مضاف اولان جامع شریفك حرمنده دفن اولنمشدر
ولكن تربه‌سی اوزرینه قبّه قبول ایتمیوب هرچند بنا اتدیلر منهدم اولمغله
حالا صندوقه‌سی مجرده واسیجه واطرافی مكشوف قفص مختصر ایله
احشاب مصنوع وبعض خطوطله مطبوعدر. وحضرت صدرك حیاتنده
بحسب الصّوره تجمّل اهلی اولمغله مولانا یه خطاب ایدوب ملوكانه
كچنه‌لم فقیرانه یاته‌لم دیدكده مولانا دخی فقیرانه كچنه‌لم ملوكانه
یاته‌لم دمشدر. آنكچون تربه‌سی مولانا محتشمانه‌در. ومولانا لفظی
حضرت صدرك نفسی درگه الی هذا الآن حضرت جلال الدّین
آنكله شهرت یابدر. وحضرت صدرك صورتا تجمّلی امتحان ایچون
ایدی. آنكچون بركمسه آنك زیارتنه وارد وقتده كشف لكن ابریق
كوروب استبعاد اتمكله حضرت صدر اشارت ایدوب لكن ابریق
بقدرة الله یوریوب یاننه كلدی. اول كمسه دخی بوحالی مشاهده
اتدكده سوء ظنّ اتدیكنه نادم وتائب اولدی. وحضرت صدرك
كتبخانه‌سنده كندینك وشیخنك خطلریله بعض كتب الی الآن

محفوظدر و اول کتابخانه‌ده وقفی اوزرینه مبنی برطشت واردرکه
حضرت صدرک نمانندن آنک صوینی مرضایه ایچوروب شفا بولورلردی
و برخرقهٔ شریفه دخی واردرکه الوانده برقاچ قات تمکن ایلیدرو
مرقعی کبی دیکلمشدر ملوک عثمانیه‌دن مراد رابع بغداد سفرینه
کیدرکن زیارت ایتدکده تبرکاً یقه‌سین قطع ایدوب یانینه آلمش
و خزانه سنه قومشدر و اول خرقه مشهور اولدیغی اوزره حضرت
اخراج اولنوب بغدادده شیخ عبد القادر گیلانی‌یه الباس اولنمشدی
آنلر دخی انتقاللرنده قریب اصحابنه وصیت ایدوب بندنصکره مغربده
برعزیز الوجود کلسه ظهور ایتسه کرکدر بو خرقه‌یی آکا تسلیم ایدسین
دیدیلر صکره حضرت شیخ اکبر ظهور ایتدکده آکا تسلیم ایتدیلر شیخ دخی
وقتی کلدکده حضرت صدره دفع ایدوب صدرالدین دخی آنی
کتابخانه سنه ودیعه قلدی الی الآن اوراده محفوظ و زیارتگاه اولنور
و حضرت صدرک دخی تصنیفاتی اقطار ارضه منتشر و کمالاتی بین
المشارق والمغارب مشتهره‌در شویله که بین القوم شیخین دنلسه
مراد شیخ اکبر و صدرالدیندر و بونلرک معرفتلری چهره سنده
اثر کمال آفتاب کبی لامع و اثرلری جمیع آثار عالیه اوزرینه بار
خصوصا که اولیادن معدود اولنلرک اکثری جمال و جلول

آراسنده

آراسنده قالمش و کلیمی صودن چقرمیوب بحر حیرته طالمشدر و حضرت
صدر فارسی دخی دولغله بعض رسائلی اول زبان اوزرینه یازمش
و زیاده خوب وجه‌له ترتیب ایدوب دوزمشدر و بونده خصوص اوزره
لغت فارسی عربیه‌یه ملحق اولدیغی مفهوم مدر زیرا اهل نار لغت
عجمیه ایله تکلم ایدرلر دیدکلری فارسیده غیریه نسبتله‌در نتکم
بعض آثارمزده مفصلدر و مشایخ فرسک اول لغت اوزرینه تقریر
و تحریرلری دخی حسنه دال و قبولنه نشاندر اکرچه بلاد رومیه‌ده
بعض کمل اول لسانده امتناع ایلمشدر زیرا بو اعصارده سفها
اغزینه دوشمشدر و ظاهر او بودرکه السنه ایچنده عربی فایق
و فارسی رایق و ترکی فصیح دخی قبوله لایقدر اکرچه که جمیع
السنهٔ مختلفه معلم من عند الله اولوب حضرت آدم آنلرله سویلشدر
فافهم فانه دقیق و بالتفکر حقیق و شیخ ثالث الشیء لو یشی
الا وقد یثلث موجبنجه فردیت اوکی یه نشا ایتمشدر سندم السید عثمان
بن السید فتح الله الفضلی الوهیدر استانبولده نشو و نما بولوب آت
بازاری امیر افندی دیو شهرت یابولمشدر آت بازارنه نسبتی خانه‌لرینک
اول محله قربی حسبیله‌در شیخ مزبور اوایلنده بعض اصحابنه تعلیم
فصوص ایدرکن استانبولک متعصبلری آراسنده شیوع بولدقده

كنديلرنه و مصنفه اطاله لري سبيله اول كيجه خطاب غيبي واقع
وجدّكز يولني طوتكه ستر يوليدر ديلنوب سيد الطائفه جنيد بغدادي
مذهب ثوري اوزره افتايه اشتغال ايله تستر ايتديكي كبي آنلر دخي يكرمي
سنه ده متجاوز تدريس علوم ظاهره ايله تستر ايدوب اول اشاره علم
مناظره ده خفيه اوزرينه و مختصر و مطول و تنقيح و تلويح كتابلري
اوزرينه حواشي و شروح تحرير اتمشلردر و بونه اول اشاره صوفيه
تربيه ده خالي وليوب بوزاللي قدر خليفه اطرافه ارسال
ايلمشلردر كه هر بري علم حكمتده ماهر و تدريس فنون شتايه قادر ايدي
بعده اختيار انزوا ايدوب شيخ صدر كبيرك مفتاح الغيب نام كتابيني شرح
ايلدي بعده لايحات برقيات ديو علم اذواقده بر كتاب جليل دخي تصنيف
ايتديكه اهل عقولك خياليه كيرمامش و بلكه بر تجلي ذاتي اهلي كشفله آكا
ايرمشدر و بو اشاره رساله رحمانيه في بيان كلمه عرفانيه ديو اسماء
الهيه يه متعلق بر كتاب حقايق مشحون دخي يازمشدر بعده دقتراي
اختفا ايدوب حضرت صدر كبيرك فاتحه تفسيريني اوزرينه شرح مفصل تحرير
ايلمشلركه تصنيف كتابيده درت يوز سنه ده زياده ده بري هيچ بر ولي
علامه زمان ايسه ده شرحنه ظفر بولمامش و شرحي دكل بلكه فهمنه بيله
قادر اولمامشدر حتي كمل اوليا ده بر وساده آسوده خاكي اولوب

اعني حضرت سفيان ثوري قدس الله سره

افاده

٢٢٦

افاده افندي عجبا بو كتابي بو اعصارده فهم ايدر وار ميدر ديو فهمني
بيله استبعاد ايلمشلردر فكيف كه ذوقيله متحقق اولوب مقاصدني
تقريره مساعد و حقايقيني تحريره قادر اوله بو جهتدن حضرت
صدر تفسير مذكورده بيورمشلردر كه برزم الفاظمزده مقاصدمزي
استخلاص ايتمك بله كوجدر معده و منبعنه اطلوع شويله دورسون
مكركه اكابر محققين سلكنده منتظم اوله پس حضرت صدر كبيرك
شهادتيله شيخ مزبور اكابر محققيندن اولديغي مقرر اولدي
و شهادتدن قطع نظر كوزلويه كيرلي ولمز و اول شرح كبيرده
كرامت علميه سي شولقدردركه بر قاچ موضعده حضرت صدر كبيرك
مسامحه سن بولوب كما ينبغي مقامي تحقيق و جميع اطواري اصطلاح حالي
ايله بر وجهله تفصيل قلمشلردر كه اوزرينه بر حرف زياده سنه مكان
قالمامش و اول مجالي علم الله خلفده كمسه بولمز و سلفده بر فرد
دخي بولمامشدر و ختم الختم ولديغي بو معناده روشن و مبرهندر
و تصنيفات مذكوره دن ماعدا تحريرات و آثاري حددن افزون
و عدم انضباطه مقروندر خصوصا كه كشف صحيح يوز يدي
امام جلدكيك كتب كيميا ده مراده فهم و رموزنه حل ايلمش و اول
فنده بر رساله جامعه تأليف قلمشدر و جميع علومك علي التفصيل

کندیه منکشف اولدیغی خصوصا که علم کیمیایه وقوف واطلاع
بولدیغی حجت غفیرا سنن بیان قلمشلردر و سلطان محمد رابع کوننده
زیاده اعتبار بولوب بعض خواصی فن مذکوره رغبت کوستردکده
سزده وفا یوقدر دیو وفاء للملوک دیو دفع ایلمشلردر و استانبولده
زوربالرده دین ودولته اختلال تمام حاصل اولدقده بعد الالف
مجدد رأس مائة اولمق [illegible] اولوقده آیت کبراسی ظهور ایلمشدر
وبعض تحریراتنده کلوکه «ا» ذاتا تدل علیها حروف عثمن
صارت طبقا بقدر حساب حروفی یعنی بر ذاتکه عثمن حرفلری کا
دلالت ایدر یکرمی اوچ سنه قطب اولمشدر و بعض تحریراتلرنده
کندی نفسندن حکایه ایدوب بیوررلرکه تاریخ ولادة الفقیر سنه احدی
واربعین والف فی الیوم التاسع عشر وقت الاشراق من شهر ذی الحجة
وتاریخ وفاة الفقیر سنه اربع ومائة والف فی الیوم التاسع عشر
من ذی الحجة وقت الاشراق وهذا الیوم التاسع من ذی الحجة من شهور سنة
ثمانین والف اول یوم من الاربعین من سنی العمر فیکون البقا الی ثلث
وستین اربعا وعشرین سنة سنة واحدة من الاربعین وثلث
وعشرون من فوقها وما بین اول البقا وآخره ثلث وستون سنة
انتهی یعنی عمرلرنده قرق یدی سنه ده مرتبه فنا تمام اولوب آلتمش اوچ

سنن

سنن نبویده الکا وارنجه یکرمی اوچ سنه مرتبه بقاده قرار ایده اولدقلری
بیاندر زیرا مدت وحی نبوی یکرمی اوچ سالدر الحاصل تکامل
واستوا نشئه سالهای عمرده یا رأس اربعینده ویا حادی واربعینده
یعنی یا اول کوننده ویا اول ساعتنده در و تکامل نشئه دن مراد مبداء
اوله وصوللریدر که حضرت غیب الذات وعماء الوحدیة العلمیة الذاتیه در
وشیخ مقدس الذاتک سلوکی حضرت صدر کبری سلوکنه موافق وحضرت
صدر کبری دخی سلوکی شیخ اکبر حضرتلرینک سلوکلرینه مطابق اولوب بو جهتله
سایرلرده امتیاز بولمشلردر زیرا طریق مذکور اوزرینه سلوک ایتمک
زیاده نادردر وسر فنا وبقا سر نبوی اوزره اولمق غایت قلتده در
وشیخ نادر السلوک استانبولده جمله دن منزوی ایکن وزراده
بعض اهل فجور اغراض فاسده نفسانیه سنه بنا جزیره قبرسیه
قلعه ماغوسیه اقصا ایدوب شیخ سنجیده شیم بروساده بو فقیره
نامه اشتیاق تحریر وقبرسیه قدومی استدعا ایلمشلردی فقیر دخی
مشیا علی الوجه سالک وبعد الوصول ما بینمزده عادت قدیمه
اوزره کلمات کثیره جاریه اولوب اول حال اوزرینه برقاچ کون مکث ضمننده
بیوردیلرکه بو رایه کلهلی کرچه بر سنه اولدی ولکن اوچ ییلدر
یعنی عمرمز سنه لرنده آلتمش بره ایروب کمال غایتنه واصل اولدق

وایکی سنه مزمنسوخ اولدی زیرا ایکیلر نشئه‌ده اکا اقتضا بولنمدی
آخر بیک یوز ایکی سنه سی ذی الحجه سی عرفه سنده خسته لنوب تعیین
اتدیکی کونده تسلیم جان عزیز اتمکله قلعهٔ مذکوره خارجنده شهدا
اراسنده دفن اولندیلر و خصمی نامنه اولان وزیر پر فجور شیخدن
برج کوه مقدم بر معرکه ده مقتول ویا نجه فرق الّی بیک مجاوز
کمسه لرده نجی شربت اجلی نوش ایلیوب قصاص الهی یره بولدی و برجان
عزیز ایچون یتمش بیک قان اولدی وقرآنده کلور فامّا نذهبن بک فانا
منهم منتقمون یعنی عادت الهیه اوزره موت اعدا انتقال احبایه تقدم
ایدن کلمشدر ابو جهل وابولهب وسایر عنة اهل شرکک تقدمی کبی
وبالفرض تأخر اتسه دخی اسم منتقم اعدا اوزرنه حواله دندر وقت استدراج
وزمان مکر واهمالده تمام اولدقده استیصال مقرر ونکال مجزومدر و بو معنا
انبیاده تواتر اولنوب اولیاده دخی حصه مند اولمشلردر بناء علی هذا
شیخ جلیل القدر دخی وارث معنای مذکور اولوب قبل الوصال انتقام
دشمن ایله متدارک من عند الله اولدی و خصمی منکوس الرأس حضورنه
احضار اولنوب بعد التعزیر بلوسن بولدی و شیخ حقیقت شعارک
وفاتنه بو فقیرک دیدیکی تاریخدر بلبل خوش لهجهٔ کلزار معنا یعنی شیخ
بولدی آخر بو فانیده بقا ده رایحه قدسیا پاکدل حقّی الّا چوب دیدیلر

روح

روح پاکیچون عزیزک اوقیالم فاتحه وحضرت شیخک ذکر اولنان
کمالات باهره سی شیخین حضرتلرینه اتصالی اقتضا اتمکله ثالث
ثلثه قلندی پس طالب علوم ذوقیه اولانه شیوخ ثلثه نک کتبنی
مطالعه کافیدر زیرا علم الهیده بحر اوقیانوس کبی محیط و شرح
قلم اعلاده لوح محفوظ کبی عریض و بسیطدرلر نتکم طالب اعمال
شرعیه اولانه امام غزالینک احیاء العلوم نام کتابی تتبع یتر
زیرا بو بابده تألیف اولنان ادواتدن قدری بر بتردر و شیخ پاکک
نهادک طرق حقه‌دن انتسابی جلوتیه در که مقابل خلوتیه در
و خلوت ماسوی اللهدن یعنی ماسوانک علوقه و ارتباطندن
خالی ولمقدر صوروعلنده دکل نتکم لا اله الا الله اکا دالدر که
مرتبهٔ فنا فی اللهدر و جلوت اوصاف الهیه ایله اتصاف و تجلیدر
یعنی وجودنه آنی ظاهراً و باطناً حلیه و زینت اتمکدر نتکم
محمد رسول الله اکا اشارتدر که مرتبهٔ بقا باللهدر و بو ایکی مرتبه نک
جمعنه اشارتدر یدوب حدیثنده کلور نحن الآخرون السابقون یعنی
صورتا آخریت معنا اولیتی منافی دکلدر زیرا بقا بالله فنا فی الله
اوزرنه موقوفدر پس سر خلوت بولنمدقجه سر جلوت حصوله کلمز
بو سببدندر که جلوتیه خاتمة الطرقدر خاتمیتده ایسه سر ختم الانبیا

اظهردر. آنکچون محمد رسول الله دنلدی لعمد رسول الله دنلمدی
زیرا رسول اللهک احمدیتی عالم ارواحه ناظردرکه مقام خلوت وتجرد
محضدر. نتکم محمدیتی عالم اجسامه دائردرکه مقام جلوت وتعلقدر.
زیرا مقام تبلیغ ومرتبهٔ دعوت وارشاددر. حکمی وصاف الهیه ایله ظهور
ودائرهٔ کثرتده نقطه کبی خلقه بروزدرکه بو مرتبه دخی قبل الموت
متحول اولور وصورت اخری بولور. آنکچون قرآنده کلوردر واستغفره یعنی
امر تبلیغ ودعوت تمام اولدقدن صکره ظلمت کثرتی نور وحدت ایله ستر
اتمک مطلوبدر. زیرا آصله رجوع ومبدأ اوله عودت وقیددر.
بوندن فهم اولنورکه بقا بالله مرتبه سی فنا فی اللهدن افضلدر. زیرا مرتبهٔ
انبیادر. اگرچه که بقایه مردود اولنلرک بعضیلری کندی نفسلرینی تکمیل
ایچون رد اولنورلر. وبعضیلری دخی تکمیل خلق ایچون بقا بولورلر. وبعض
فنا اهلی دخی بعض اهل بقادن مرتبه ده اعلا اولورلر. وبو معانی اهل
فنا وبقانک استعدادلرینه دائر وقابلیتلرینه ناظردر. مثلا ابو یزید
بسطامی گرچه جوار جناب حقده قرار وفنائی اختیار ایلدی. آنکچون ارشاد
مقید اولمشدر. ولکن بعض اهل بقادن خیرلیدر. وشیخ اکبر حضرتلری
حق تعالیه سؤال ایلدی که یارب ابو یزید سنک نه مرتبه ده قولکدر
دیدکده محبوبیدر مناقبینی شرح ایله دیوام ایله دی وبعضی کبار بیورمشلر

جلوتی خلوتدن اتمدر. زیرا جلوتینک هر لحظه علم الهیسی زیاده
اولمقده در. اشته بو اتمیت فهم محققی اولندن کوره در. وشول کمسه که
فهم عن الله ایله مرزوق دکلدر خلوتی آنک یاننده اتمدر. زیرا خلوتی
حقله منفردر. یعنی خلوتی اول کمسه کثرتی مشهوری حقه حجاب
عد ایدر. زیرا هنوز کثرتده وحدتی بولمشدر. مع هذا فی الحقیقه خلوتی
یوقدر. شول معنادن که کندی وجودی وخلوتخانه سی وبساط وادوات
ومأکول ومشروبی وامثالی کثرتده معدوددر. آنکچون فتوحات مکیه ده
کلورکه لا خلوة فی الوجود لانه لا بد من شاهد ومشهود فی خلوة
الاسرار خلوة للجبار وفی خلوة الاشباح جلوة الملوزمین من الارواح
یعنی خلوت تصرفه نیجه ممکندر که حق تعالی مطلع وبعض ملائکه
کرام حاضرلردر حفظه وکتبه وغیرلری کبی. الحاصل اهل خلوت علم
واحد اهلیدر که جمیع اشیایی وعلومنی حقدن وعلمندن افنا
ایلمشلردر. بو معناده ایسه فی الجمله رایحهٔ زندقه واردر که اسما و
اشیایی انکاردر. اهل جلوت ایسه سیر فی اللهده علومن زایله تحصیل
اتمکده درکه بو زیاده لک مطلوبدر. نتکم قرآنده کلوردر. وقل رب
زدنی علما. وحضرت شیخک سلسلهٔ طریقتی الشیخ محمود هدائی
الاسکداری یه متصلدر. وهدایینک مرتبه ده صاحب الکمالات

اولدیغی آثار حسنه سندن باهردر تفسیر القرآن وکتاب مجمع الفضایل
ورسالة الجمع والفرق وطریقتنامه وکتاب التجلیات وامثالی کبی
ومذکور هدایی افندی بروساده مدرس ونایب ایکن بلاد رومیه ده
قوت توحید ومزید تأیید وکرامات عجیبه وخوارق غریبه ایله شهرت بولوب
اولو الشیخ محمد افتاده یه اعتقاد دل وعقد بیعت کوستروب
آب حیات معرفته قانمش وبوستان حقیقتده نرکس شهلا کبی اولمشدر ویا
شیخ افتاده دخی خضر زنده المقعد وساطتیله الحاج بیرام ولی
الانقره وی یه مرتبطه در وحاجی بیرام ولی طبقات رجالده
برقوی اولو ینیروی بازوی تصرفده کویا برشیر نر اولدیغی معلوم
عوام وخواصدر خصوصا که محمدی المقام اولوب شجره طوبی
کبی هر یره برقول صالمش وشعبه لریله بلاد رومی طولمشدر
وزفرات آهیله اوراق کتاب سیم سیاه اولوب صاحب المحمدیه آنک
دوحه تربیه سنک برشعبه سی وبرادری صاحب الدر المکنون
آنک برسر مکنونی وصاحب النظم الرایق شیخی کرمیانی آنک عقد
اللآلی وارنثر معارفنک واسطه سی لاسیما سلطان محمد فاتحک
رونق چهره فتحی حضرت آق شمس الدین آنک فروغ خرشید
عالمتاب نظری وروی کمالنده برنقطه خال وارخوش اثریدر

ومذکور

ومذکور حاجی بیرام که لقاء ملکی علوم ایله عید اکبر ایلمش وحریم
کعبه قدسی طواف قیلوب حاج رب البیت اولمشدر آنلر دخی بالاتفاق
قطب الاقطاب آفاق اولوب شیخ حامد الاقسرایینک مائده فیضنه
نواله خوار اولوب حامداً لله ومصلیاً علی رسوله مزید نعمت معرفت
بولمشدر وعلی هذا اوتوز بر یجی مرد ولی حضرت امام علیه
ارتباط ولایت تمام اولوب غایت بولمشدر والحمد لله تعالی فصل
بو فصل قطب الاقطابی بیان ایدرکه اکا غوث اعظم دخی دیرلر زیرا
ملهوف اولنلر اکا التجا ایدرلر شول جهتدن که کلمات جامعه الهیه نک
اجمعی ومظاهر اسماء حسنانک اعظمیدر لیس اکا التجا ایتمک سلطان
اعظمه التجا کبیدر که اسعاف مرام ایتمکده سایرلردن اقدردر وقدرتی
دخی قدرت ذاتیه در بقاسی کبی که بقا بالله دیر بوخصوصده سایرلر کبی بقا
بابقاء الله دکلدر وقدرت ذاتیه عجز وفقر ذاتی یی منافی دکلدر
زیرا عجز وفقر ذاتی صفت عبودیتدندر نتکم غنا وقدرت صفات
ربوبیتدندر پس قدرت ذاتیه دن مراد سایرلرک قدرتی کبی اقدار الله
اولمق معناسنه وکلدر دیمکدر بلکه ذاتنده صفات قدرتک ظهوری
اعتباریله در وبو معنایه قطب اقدر واقوی بوقدر نتکم صفات
عبودیتی جهتندن قطب اعجز واضعف بوقدر قرآنده وخلق

اولنسان ضعيفا اكا اشارتدر و قطبك مرتبه سنه قطبيت
كبرى ديرلركه باطن نبوتدر بو جهتدن قطب الاقطاب و خاتم الولايه
اولور باطن خاتم نبوتا وزرنه اولورلر ظاهرى وزرنه اولنلر
علماء شرايع واحكامدر انكچون شريعت محمديه ظاهر و باطنى
اوزرنه الى يوم القيام باقيه دركه ظاهرنه نبوت و باطننه
ولايت ديرلر و قطبك عند الله اسمى عبد الله دركه عبوديت
حقيقيه يى ذائق و عبد الجامعدركه احاطهٔ اسماده جمله
اوزرنه فائقدر و حضرت آدمدن انقضاء دنيايه دكن هر زمانده
قطب ارشاد چوق اولور لكن قطب وجود بر اولور زيرا بر آيينه ده
سنك ايكى صورتك كورنمديكى كبى بر عصرده دخى ايكى قطب مجتمع
اولمز و بر شهرده ايكى صديق اولمق مخالف حكمتدر و نقبا اقطاب
وارثيه حضرت ادريسك نائبلريدر و ادريس الى الآن فلك
رابعده حيدر و مشهددركه جميع ارواح انبيا روح محمددن
مستمددر زيرا اولا و آخرا قطب الاقطاب اودركه روح ادريس
دخى انك روحانيتندن مستفيضدر پس هر نبى سابق و ولى
لاحقه امداد و افاضه ايدندر زيرا جميع مواطنده حكمى
و جملهٔ اطواره سريانى واردر و بو مقامدندركه وارد اولمشدر

نحن الآخرون الاولون و فى رواية السابقون يعنى عين خارجيله
ظهورده آخرلر و علم الهيده و وجود روحانيده اوللرز و سر اوليت
فى الحقيقه سارى در انكچون صورتده تقدم و تأخر و كثرت معناده
اوليت و وحدتى منافى دكلدر و اوليت و آخريت دمك فى نفس الامر
علم و عينه و كثرت مظاهره نسبت ايله در والا امر واحدده تقدم
و تأخر و كثرت و وحدت اولمز الحاصل وجود واحد دركه صور
مختلفه ده كورنمش و البسهٔ اسما و صفات ايله بورنمشدر فافهم
و اوتاد اربعه عبد الحى و عبد العليم و عبد المريد و عبد القادردر
اوتاد اربعهٔ اصليه نك نائبلريدركه ادريس و الياس و عيسى
و خضردر و بو درتدن ادريس قطب عالمدركه اكا موت و ضعف عارض
اولميوب سائرلركبى تبدل و تغير بولمز زيرا موضع نظر الله و مدار
وجوددر و نائبنك انتقالندن نفسى بلا فصل نفس آخره متصل
اولور پس اكا دخى حكما موت اولمز فاعرف و قطب ايله حق تعالى
ايمانى و الياس ايله ولايتى و عيسى ايله نبوتى و خضر ايله رسالتى حفظ
ايلر و بو مجموعيله دين حنفى محفوظ اولور و جميع اوليا دائرهٔ
قطبده در زيرا قطبك اسمى جامعدر نتكم مرور ايتدى و طائفهٔ
افراد دائرهٔ قطبدن خارجدر ديديكلرى دائرهٔ قطبده اولدقلرنه

شعورلري يوقدر معناسنده در زيرا جلوك حقنده مهيمندردر شلو
حرم سلطانده اولان خواص خدام افراد صورتنده در و وزير اعظم اولان
كرچه ظاهرا آنلره مداخله وامورنده تصرف كوسترمز و لكن وزير
صورت سلطانده اولمغله جمله يي محيطدر كه افرادك شرح وبياني
فصلنده كله جكدر وكاه اولور كه قطب الوقت خلافت ظاهره ايله
دخي ظاهر الحكم اولور خلفاء اربعه وامام حسن ومعاويه
اصغر وعمر بن عبد العزيز ومتوكل على الله كبي وعباسيه دن
متوكل كرچه اهل سير بيانينده شر ايله متهم ولكن مستوردر
واكثر اقطابك ظاهرده حكمي يوقدر بلكه خاصة خلافت باطنه ايله
قائملردر ابو يزيد واحمد بن هرون الرشيد السبتي كبي وخليفه ظاهر
قطبك نائبي وظليدر لكن قطب صفات عدليله متصفدر خليفه
ظاهر ايسه كاه اولور كه جور ايله دخي متصف اولور زيرا ظاهرك
حكمي باطن كبي دكلدر بلكه طبيعته متصلدر وطبيعت ايسه اكثر اولمسه
امور جسمانيه دخي مختل اولور بو جهتدندر كه ابتدا اصلاح
طبيعته مشغول اولورلر و قطب تسميه سنه وجه بودر كه قطب
آصلنده بر دائره نك وسطنده اولان نقطه ومركزدر اول دائره
آنك اوزرينه دور ايدر قطب آسيا كبي يعني دكرمن اكي ديدكلري

دمر ميل كه دكرمن آنك اوزرينه دور ايدر و دائره وجود قطب
اوزرينه دور ايتمكله قطب اطلاق اولندي پس قطب ديدكلري
شول شخص انسانيدر كه عالم روحاني وجسمانينك مداريدر
ظاهريله عالم ظاهري وباطنيله دخي عالم باطني حفظ ايلر
زيرا اقطابه مراد مصالح عالمه نظرده خلافت حقدر وزيرك
پادشاهه نسبتيله خلافتي كبي وبر كمسه قطبيته مستاهل
اولدقده الله تعالى آنك ايچون حضرة المثالده بر سرير نصب ايدوب
اوزرينه اجلاس ايدر عظماء ناسك سلطاني تخت اوزرينه
اجلاسلري كبي تا كه علو مكانته مرتبه ظاهر اوله نتكم وسع
كرسيه السموات والارض آيتي علو وعظمت حقي تمثيلدر وبعد الاجلاس
باشنه تاج وقار وجلال واوزرينه خلعت فاخره اسماء حسنا
وصفات عليا الباس ايدوب مبايعه سيله امر ايدر وابتدا مبايعه يه
داخل اولان عقل اول بعده نفس كليه بعده عمار سموات وارضدن ملائكه
مقدمون بعده مدبر هياكل اولان ارواح كه موت طبيعي ايله اجسامي
مفارقتدن متشرلر بعده طائفه جن بعده مولدات بعده مكان ومتمكن
ومحل وحالدن سائر اشيادر كه جمله سي تسبيح خوان الهيدر وعقل
اولك قطبه مبايعه سي ملك وروح اولمق اعتباريله در و الا قطب

حقیقی عقل اولدر پس بر نسنه کندی نفسنه مبایعه ایتمز و بو سر اوزرنه درکه
تشهدده کلور السلام علیک ایها النبی یعنی اکر تشهدده بو کلام
رسول اللهدن ثابت ایسه کندی نفسلرنه خطابی جمعدر فرقه قولوبیلدر
نبوته وملکیته بشریته در واکر بو اعتبار اولمسه خطاب صحیح کلمزدی
زیرا خطاب اثنین متغایرین ما بیننده اولور که بری مخاطب وبری
مخاطبدر و تغایر حقیقی بولنمین موضعده تغایر اعتباری ایله
عمل اولنور الحاصل ذکر اولنان اجسام وارواح سمع وطاعت
اوزرنه قطبک الن طوترلر وقطبک طرفندن وعد ثواب ورجا
وآخرکی التزام طاعتی بیع وشرا صورتنده اولمغله اول حالته
مبایعه دیدیلر و سمع وطاعت ایکی وجهله درکه ارواحه وآنک
حکمنده اولان اشیایه کوره انقیاد ذاتی واختیاریدر واجسام اهل
تکلیفه کوره که ثقلیندر ذاتی واضطراری یه شاملدر یعنی شول
مکلفکه ملکه مشربدر آنک انقیادی ذاتیدر که آنک یاننده منشط
ومکره بردر زیرا قلباً وقالباً وروحاً وجسماً سمع وطاعت آکا
محبوبدر و شولکه بشریتی غالبدر آنک مکرهده انقیادی ضروریدر
زیرا طبعی صلوح قبول ایتمشدر پس منشط ومکرهده ملک انس وجنه
کوره درملوثکیه وسایره کوره دکل یعنی آنلرک حالنه نه منشط

ونه

ونه مکره دیرلر زیرا هر نسنه ضدیله بیلنور بناءً علی هذا مکره
اولمین یرده منشط دخی دنلمز واکا عبودیت ذاتیهٔ ذوقیهٔ شهودیه
دیرلر اهل جنتک حالی کبیکه تلذذ محضدر وقطبک اوزرنه مبایعه ایچون
داخل اولان ارواحدن هر بر روح قطبه مسائل علم الهیدن بر مسئله سؤال
ایدوب قطب دخی اکا ایکی وجهله جواب ویرر که بر وجهی سائلک معلومی
وبر وجهی مجهولیدر ومجهولی اولان وجهله استفادهٔ علم زائد اولنوب
مجلسدن بیرون اولورلر وقطب متجدد اولدقده اکا دخی قطب سابق
کبی خاطرلرنه خطور ایدن مسائل الهامیه ده سؤال ایدوب یعنی هر قطبه کوره
بشقه بر سؤال جاری اولور یوخسه سؤال اولی اعاده ایتمزلر وقطبک
علمی علم حقه تابعدر نتکیم علم حق دخی ماهیات غیر مجعوله یه تابعدر
وقطب محل القدمیندر که امر ونهیدر و مستوی الرحماندر که جمیع اشیایه
رحمتی ساریه در یعنی حقیقت قطبیه فلک الرحمه یه مظهردر که اول
فلکه عرش کریم دیرلر نتکیم فلک الحیوة وعرش الذات ایله دخی متحققدر که
اکا عرش محیط دیرلر پس قطب قلب العالمدر که کونله علو واسفل اوزرنه
روح الحیاة افاضه ایدر وروحک جسده سریانی کبی ظاهره و
باطنه یه سریان ایلر وواسعدر که حدی وغایتی قبول ایتمز زیرا حق تعالی
آنک شؤوننده تقلب ایدر شؤون وافعال حقه ایسه نهایت اولمز

وكثير النكاح در و لكن نكاحي اهل جنتك نكاحي كبيدر كه تلذذ محض ايچوندر
زيرا نور محبتدن صكره نار العشق وبعده نار الشهوة الحقيقية تولد
ايدر كه شهوة طبيعيه نك غيريدر و نفسدن تناسلي احضار ايتمك
امر مشروع ايچوندر كه مراعات اولنا و يا داعيهٔ متابعتدر پس حق روحانيي
حد الهي اوزرينه ايفا ايلديكي كبي حق طبيعتي دخي حد مشروع اوزرينه
اعطا ايدر مظاهر ايله متقيد اولمز و لكن هر شيدن وجه حقي مطالعه
ايدر اگرچه مطالعه سي في الحقيقه اطلاق اوزرينه در نكاه اسباب ايله
عمل ايدر نكاه اولور كه التفات ايلمز و مالي واريسه عبد كبي سيدك كرم كي مالنده
تصرف كبي متصرف اولور اگر يوغيسه حاجتني اخص احبابنه عرض
ايدر نتكم رسول الله ايام عسرتده اصحاب ثروتدن بعض احبابي واصدقاي
زيارت ايدر ضيافت ايتدرلر بعده ايام يسرتده مكافات و مواسات ايدرلردي
وبيت صديقتده دخي دفع ضرورت ايدن جگك نسنه سنت قديمه
حقه التجا و دعاء الحاجدر نتكم كلور كان عم اذا حزبه امر
فزع الي الصلوة يعني رسول الله بر امر هائل نزول ايلسه
صلوته التجا و مناجاته ميل كوسترو اول مشكل منحل و ضرورت
مندفعه اولوردي و قطبدن حال اولمز بلكه علم الهي اولور يعني
طي ارض و مشي على الماء والهوا و غيرهي خرق عوائد اولمز زيرا

رتبه سي مقام عبوديتدر آنكچون اسمي عبد الله در بو جهتدن بشارت
طرفنه ميل ايلمز زيرا عبد الرب ايكن رب العبد اولمق قضا ايدر
شول جهتدنكه عوام ناس كرامات كونيه يي سوبا ربابنه تعلق عظيم
كوسترلر اقطاب ايسه مستور و نعوت كونيه ايله محتجبلردر آنكچون
دمشلردر قطبك حقنده معامله سي دائما وراء حجابدندر كه آنده
صفات خطاب واردر و لكن صفات شهود يوقدر زيرا ديوان الهي صاحبيدر كه
هر كسه حالنه كوره معامله ايتمكدن در پس آنك حقنده لقاسي موت
وانتقال اللهدر و جميع عالمدن مسئولدر كه رعيتيدر و جمله عالم
دخي آندن مسئولدر كه امامدر آنكچون حديثده كلور من لم يعرف امام
زمانه مات ميتة جاهلية و هر عصرك خلقي اول عصرك قطبنك تحت
لواسنده محشوردر و قطب قلب اسرافيل اوزرينه در يعني خاصه
ملكيه سي جهتندن مادهٔ حياتي حاملدر و آنده حكم جبرائيل نشئهٔ
انسانيه ده نفس ناطقه كبيدر و حكم ميكائيل حكم قوة جاذبه و حكم
عزرائيل حكم قوة دافعه كبيدر قوة جاذبه اودر كه غذايي
محل معدن يه و اورادن كبده و آندن قلبه و سائر عروق و اجزاء
بدنه نقل ايدر و هر مكاندن غذا استيفاء حقي تداركدن صكره قوة
دافعه آني مكانندن دفع ايدر تا كه غيره مزاحمه ايتميه و ديديلر كه

قطب طویل العمر اولور یعنی بدایت وغایتی اعتباریله یوخسه قطبیت
حالنده دکلدر زیرا انتقالنده ایکی ساعت قدر اول قطب تمثل وارددر
وقطبیت مرتبه‌دن آنکچون اولورده میراث اولمز علوم الهیه ایسه بویله
دکلدر یعنی پدرک بعض علومی اولادنه انتقال ایدر فاما
مرتبه‌سی انتقال ایتمز نتکیم جناب نبوتک حسنینه فیض ولایتلری
اولوب نبوتلری میراث اولمدی آنکچون کلور انقطعت النبوة وبقیة
المیراث بعد ذا امت مرحومه دایره‌سنک مرکزلری اولان اقطاب
پراحتشام ومدار تعاقب روز وشامک عددلری بسیار یکیمی ماضی
ویکیمی دخی عرصهٔ انتظارده‌در ولکن امم سالفه‌ده کلان منارات طریق
ارشاد ومدار اصلاح عالم کون وفساد مضبوط ومعلوم اعداد قد
خلقة تعیین وحصر مربوط یکرمی بش قطب اولوب اسامیسی بونلردر که
ذکر اولنور المفرق مداوی الکلوم البکاء المرتفع الشفاء
الماحق العاقب المنحور شجر الماء عنصر الحیوة الشهید الرجع
الصانع الطیار السالم الخلیقة المقسوم الحی الراضی الواسع
المصلق الهادی المصلح الباقی وبو اسما اصلنده لسان
سریانی اوزره اولوب صکره بعض مکاشفین ذکر اولندیغی اوزره
تعریب ایلمشلردر آدمک اوغلی هابیل اوزرنه مرثیهٔ سریانیه‌سی

لسان عربیله نظم ایتدکلری کبی پس معنا موافق ولفظ مخالفدر
سؤال اولنورسه آدمدن ختم انبیایه کلنجه مدت طویله‌ده که
تقریبا بش بیک آلتیوز سنه‌در یکرمی بش عدد اقطاب اقل قلیلدر
پس وجه تقلیل ندر جواب بودر که وجه مذکور ایکی معنایه‌در
اولکیسی امم اولینک طویل الاعمار اولدوغیدر حتی وهب بن منبه
دمشدر که اولاد آدمدن هنوز باکورهٔ باغ وجود اولوب دخی
غنچه کبی آچلمدن تسلیم جان عزیز ایدن ایکیوز یاشنده ایدیکه
عمر امت مرحومیه کوره ایکی اوچ کره ارذل عمر اولور ایکنجی
بودر که ازمنهٔ متطاولهٔ متقدمه‌نک اهالیسی غالبا جام سرشار
سرکشی وغرورده سرخوش وقدح مفلسانه میلک کبی لذتلری فیض
ادعا وادراکدن بوش اولمغله حکمت بالغهٔ الهیه موجبنجه اکثر
اعصارده انبیاء معجزنما مبعوث اولوردی تاکه اول حیوانات
شدیدة الشکیمه تازیانهٔ آیات باهره ایله یوله کلوب خواه وناخواه
سرفرو قله‌لر پس اول جبابرهٔ عنید ودیو مرید مقوله‌لرینی دعوت
وارشاده اقطاب بدل انبیا اولمق مشکل اولمغله پرتو قطابت
چهرهٔ انبیاده لامع اولدی بو امت مرحومه ایسه کوسفند
خانکی وار بالاختیار تسلیم اولمغله ضرب سوط سوقه محتاج

ومناطحهٔ فحول علما وكباش القوم ايدوب باعث شجاج ولجاج اولمديلر
بوجهتدن قطبيت بدل نبوت اولوب ديوار استوار ختميتده دخي خلل
پذير اولمدي و بو معناده كمال علماء امت ظاهر اولدي نتكم
العلماء ورثة الانبياء اكا دليل روشندر پس ادعاء نبوت جسارتين
اتمك نتكم بعض جهلهٔ معاصرينه صادر اولدي نقيصهٔ عرض
نبوي اولوب معنايه تصدي وسنن اهل سنته انحراف وايمانه
كفره تعديدر والعياذ بالله تعالى **فصل** بو فصل قطبك يمين
ويسارنده اولان امامين حضرتلريني بيان ايدر معلوم اوله كه قطبك
صاغ وصولنده ايكي امام اولور آنلر قطبك ايكي وزيري منزلهسندهدر
وهر زمان ايكيدن زياده اولمزلر ومعناي وزارت انبياده نوبت
اولنمشدر نتكم حضرت موساده بطريق الحكايه تنزيلده كلوردر
واجعل لي وزيرا من اهلي هرون اخي وحضرت سليمانك وزيري
آصف ايديكه عرش بلقيسي حضار ايلدي زيرا اقطاب عبوديت
تامه ايله قائم وفقر كلي ايله متصفدر اولمغله كنديلر نفسلريله
تصرف كوسترمزلر بلكه آنلرك امورني وزراسي تنفيذ وباريني
وكلوسي درعهده ايدرلر آنكچون وزير دنلدي زيرا وزر حمل
ثقيل معناسنه در ومتكفل سعادت دارين سلطان الثقلين

حضرتلرينك دخي وزراسي وار ايدي نتكم حديثده كلور ان لي
وزيرين في الارض ابا بكر وعمر ووزيرين في السماء جبرائيل واسرافيل
وفي بعض الروايات ميكائيل بدل اسرافيل يعني ارضده اولان وزيرلري
جهت جسمانيتده امداد وسماده اولان وزيرلري جانب روحانيتده
اعانت ايدرلردي نتكم قرآنده كلور هو الذي ايدك بنصره
وبالمؤمنين وحضرت مهدينك وزراء سبعهسي خود بالاده
ذكر اولندي وملوك عثمانيهنك يدي عدد قبه وزيرلري آنلره
تقليدا وضع اولنمشدر وكتاب الكبريتده كلوركه ان الامام الى
الوزير فقير وعليهما ملك الوجود يدور والملك ان لم يستقم
احواله بوجود هذين فسوف يبور الا الاله الحق فهو منزه
ماعنده فيما يريد وزير اجل الاله الحق في ملكوته عن ان يراه الخلق
وهو فقير بعده امام يمينك اسمي عبد الرب دركه محافظهٔ عالم
ملكوت اوزرنه مقصوردر وامام يسارك اسمي عبد الملك دركه
مشاهدهسي عالم ملك اوزرنه محصوردر وقطبك اسمي عبد الله دركه
مركز عالمدر جميع دوائر علويه وسفليهيه ناظردر وخصوص
اوزرنه آيت وانه لما قام عبد الله در وعموم اوزرنه اشارت
قل اعوذ برب الناس ملك الناس اله الناس در پس هر برينك

اسم کونیه سنده ماعدا خصوصی وزرنه اسم الهیسی دخی واردر که
عند الله آنکله مدعودر و هر عصرده کلی اقطاب وائمه اسماء مذکوره
ایله مسمالردر و قطب وفات ایتدکده صاحب الیسار اولی عبد الملک
قائمقامی اولوردر نتکم قرآنده کلور و اصحاب الیمین ما اصحاب
الیمین و اصحاب الشمال ما اصحاب الشمال یعنی اصحاب شمال اصحاب یمین
حکمنده در نتکم امام محرابک عند استقبال القوم یساری یمینی
اولدیغی کارهزایدر و بو دخی بیاندر عالم جلولیدر که ملکلردر خلق
ایسه ارضله متقیددر نتکم تنزیلده کلور انی جاعل فی الارض
خلیفة وینه کلور یا داود انا جعلناک خلیفة فی الارض پس
ارض مرکز عالم و محل فناء بنی آدمدر و حدیثده کلور که ولا یملاء
جوف ابن آدم الا التراب فافهم الحاصل خلیفه حق اولان آدمک
ظاهری عالم اجسامه ناظر اولغله محافظ اجسام محافظ ارواح
اوزرنه تقدیم اولندی زیرا روح محل رفعتده تنزل ایلیوب هر چند
مجرد ایسه دخی جسمله تعین بولمشدر و هبوطی صورتده تنزلدر
ترقی اولمشدر و حدیثده کلور ان الله خلق آدم علی صورته اکر
صورتی ذکر اولنمیدی مرکز آدم یا عالم ارواح و یا جنا اولوردی
بو ایسه صورتی ناقصه اولغله کمال آدمی منافیدر و بر دخی کمال و

بشریه

بشریه ده ابتلا به منوطدر ابتلا ایسه عناصر کثیفه نک احکام متعدده
کلور پس عالم طبیعت لطیفه ابتلو دخی منافی اولغله ارضه قرار آدم اولدی
و عشق دیدکلری روحله جسمک ازدواجی جهتنده تعلق و اثنینیتدر که
ابدی زائل اولمز زیرا زائل اولسه سطوتی و صورتیدر یوخسه باطنی
اولونور محبت باقیدر شول جهتدنکه محبتده اعتدال و عشقده افراط
واردر و بو مقامده دیرلر که نور و نارک اصلی بردر و نار مکنون نورک
شدتی اعتباریله در حواء دمک آدمک تنزلی اعتباریله اولدیغی دخی
نتکم قلم و لوح دنلدی و بو مقامده اثنینیتدن مراد من حجاب امکان
وراء الکبریادر که ابدی باقیدر والا ممکن واجبه منقلب اولمق لازم
کلور تجلیات وجودیه عبث اولور و شاهد و مشهود اتحاد بولور
آیینه سز ایسه یوز کورنمز نتکم اهل کشفه روشن و ارباب تجلیه عیاندر

فصل بو فصل اوتاد اربعه بیانندر اوتاد وتدک جمعیدر و تدک
معناسنه یعنی اکسر و قازقله متزلزل و متحرکی اولدیغندن آنکله
احکام اولنور و قاموسده کلور که اوتاد الارض جبال و اوتاد البلاد
رؤسا و اوتاد الفم اسناندر انتهی و ارض وجود اوتاد له ثابت
اولغله آنلره اوتاد و جبال دیدیلر نتکم قرآنده کلور الم نجعل
الارض مهادا و الجبال اوتادا بو معنادندر که بر کسه منامده برطاغ

يرندن زائل اولمش كورسه بر ولينك انتقالنه اشارتدر و سرّ مناسبت
ايچون بعض رجال الله جبالده ساكن اولديلر و محل سكنالري نظرگاه
الهي اولمغله اثر خضرت كورينوب بركت و بار و سبزه سي باديه صولمدي
و خضرك دخي وجه تلقيبي بو اولديكه بر كره جلوس ايتديكي
ارض يابسه تروتازه اولوب گياه سبزله نشو و نما بولدي و اوليايه
بو معنا آنلردن قالدي زيرا اكثريسي آنك نفخ روحي زننده سيدر
و اوتادك مقاملرينه اشارتدر ابليسك حكايه طريقيله قرآنده
كلوب ثمّ لآتينّهم من بين ايديهم و من خلفهم و عن ايمانهم و عن
شمائلهم يعني الله تعالي بو جهات اربعه يي اوتاد اربعه ايله حفظ
ايدر و اوتاد دخي جهاتده محفوظ اولوب شيطان آنلردن دخول ايتمگه
وجه بولمسنك بشقه حفظه سي واردر كه محلنده كلور الحاصل
اوتاد اربعه نك بري شرقي حفظ ايدركه اكا عبد الحي ديرلر
و بري غربي حفظ ايدركه نام الهيسي عبد العليم در و بري شمالي
حفظ ايدركه عبد المريد ايله موسومدر و بري جنوبي حفظ
ايدركه عبد القادر ايله مسمّادر و فتوحاتده كلوركه اوتاد درت
عدددركه آنلر ايچون خامس يوقدر و آنلر ابدالدن اخص و امامان
اوتاددن اخص و قطب اخصّ الجماعه در و بو اوتادك بري

قلب

قلب آدم و بري قلب ابراهيم و بري قلب عيسي و بري قلب محمّد اوزرينه در
و كذلك برينك امدادي روحانيت اسرافيلدن و برينك ميكائيلدن و برينك
جبرائيلدن و برينك روحانيت عزرائيلدندر و هر وتدك اركان بيتدن
بر ركني واردر يعني قلب آدم اوزرينه اولانك ركني ركن شاميدر
و قلب ابراهيم اوزرينه اولانك ركني ركن عراقيدر و قلب عيسي اوزرينه اولانك
ركني ركن يمانيدر و قلب محمّد اوزرينه اولانك ركني ركن حجردر و آنلركه
رجال ايله تعبير اولنورلر اولوركه نساده دخي اولور لكن ذكره رجال
تغليب اولنور آنكچون بعضيلرينه سؤال ايدلدي ابدال قج نفردر ديدكلرينه
قرق نفسدر ديو جواب ويردي نيچون قرق رجلدر ديو تعبير ايتمديكز ديدكلرينه
كاه اولوركه ارالرينده نساء دخي بولنوردمش پس نساده اولمق منافي
كمال دگلدر آنكچون حضرت شيخ اكبر و بعض شيوخ كبار بدايتلرينده نساء
عارفات كامله دن نيجه لرينك صحبتلرينه داخل و تربيه لرينده فيض
الهي و ترقيات جليله بولديلر بو جهتدندر كه بعض ائمّه نسانك
صحّت امامتنه ذاهب اولديلر **فصل** بو فصل ابدال سبعه نك بياننده
ايدر آنلر هر عصرده بو عدده زياده و نقصان قبول ايتمزلر زيرا
آنلرله حق تعالي اقاليم سبعه يي حفظ ايلر يعني هر برلري ايچون
بر اقليم تعيين اولنمشدركه آنك ولايت و تصرّفي اول اقليمه مخصوصدر

آخره تجاوز ایتمزلر اولکسی قدم خلیل اوزرینه درکه اقلیم اوّله ناظردر
ایکنجیسی قدم کلیم اوزرینه درکه اقلیم ثانیه مؤکّلدر اوچنجیسی قدم
هرون اوزرینه درکه اقلیم ثالثه متولّیدر دردنجیسی قدم ادریس
اوزرینه درکه اقلیم رابعه متصرّفدر بشنجیسی قدم یوسف اوزرینه درکه
اقلیم خامسک عزیزیدر آلتنجیسی قدم عیسی اوزرینه درکه اقلیم
سادسک روحیدر یدنجیسی قدم آدم اوزرینه درکه اقلیم سابعک
ضابطیدر بونی فهم ایله که وجه ارض کواکب سبعهٔ سیّاره
اوزرینه تقسیم ویدی حصّه قلنوب هر حصّه سنه بر اقلیم دیرلر که
قلمده اخذ اولنمشدر قطع مغاسنه زیرا ارض مقطوعه در پس اقلیم
اوّل کوکب زحله منسوبدر که بلاد هنددر و اقلیم ثانی نجم مشتریه
منسوبدر که بلاد صیندر و اقلیم ثالث ستارهٔ مرّیخه منسوبدر که
بلاد ترکدر و اقلیم رابع نیّر اعظم اولان شمسه منسوبدر که بلاد
خراساندر و اقلیم خامس زهره یلدزینه منسوبدر که بلاد ماوراء
النّهردر و اقلیم سادس جرم منیر عطارده منسوبدر که بلاد الرّومدر
و اقلیم سابع خلیفهٔ شمس اولان طالع قمره منسوبدر که بلاد بلغار
و بلغار مدینة الصّقالبه درکه طرف شمالده شدید البرد بر بلده در
و اول دیارک اقصر لیالیسنده هنوز شفق غایب اولمدن فجر طلوع

ایدر بو

ایدر بو سببدن اول دیارک اهالیسی اوزرینه صلوة العشا و الوتر واجب
اولمز زیرا سبب وجوب اولان وقت مفقوددر و وقت اداء صلوته شرط
اولدیغی کبی وجوب صلوته دخی سببدر الحاصل الله تعالی اقالیم سبعه یی
ابدال سبعه یوزینه نظر ایدر آنکچون هر بری کندیسنه منسوب اولان اقلیمک
امورینه واقف و اسرارینه عارفدر و علی اسم الهیسنک شمول و احاطه سنه
کوره در و بونلرک دوردنک اسملری اوتاد اربعه نک اسماسیدر که
عبد الحی و عبد العلیم و عبد المرید و عبد القادردر و خامسک اسمی
عبد السّمیع و سادسک عبد البصیر و سابعک عبد الشّکوردر
زیرا آخر صفات سبع کلامدر کلام و شکر ایسه لسانه تعلّقی زیاده در
و بونده ظاهر اولور که اوتاد اربعه فی الحقیقه ابدال سبعه دندر
نتکم اسماسنک اتّحادی کا دالدر و بعضیلر دیدیلر که اوتاد ابدالدن
خارجدر و قول اوّله کوره امامان و قطب ابدالدن داخل اولوب عدد ابدال
آنلرله تکمیل اولنور و قول ثانیه کوره خارجلردر که اسماسنک اختلافی
دخی کا دالدر زیرا امام یمینک اسمی عبد الرّب و یسارک اسمی عبد الملک
و قطبک اسمی عبد الله در نتکم مرور ایلدی و دمشلردر که زمان رسول
الله ده حبشی ابدال سبعه دن ایدی و اولوقتده قطب ابدال ویس
القرنینک عمّی اولان عصام الدّین قرنی و لقبی اوزره مصرّحدر

عصام الدین وفات ایلدکده مقامنه احمد بن عطا قائم اولدی
و بو ابن عطا درکه قرآنه متعلق اولان رموز و اشاراتی و معارفی
ممدوحدر و آنی محکیدرکه رکبا ولدیغی جملك ایاغی رمله
غوص اتدکده جل الله دیدی جمل دخی لسانه کلوب جل الله ان
یحصی معرفتك دیدی یعنی ابن عطا حق تعالینك نزول
و تسفلدن تنزیه ایدوب حقنده جلوات و علونه اشارت قلدی
جمل دخی ابن عطایی قصور معرفته نسبت ایدوب دیمك استدیکه
هر نسنه من القرن الی القدم طالب حقدر بنم دخی عضو مخصوصم
اولان ایاغمك رمله غوص تمکنی مرادی طلبیدر و سجده حق درکه
هر شیئك حقیقتنه کوره بر طلبی و بر سجده سی واردر پس یا
ابن عطا بو بابده سوز سنك اولسه حق تعالی حافظ سفل او علو
لوازم کلوردی بو صورتده ایاق طلب و سجده حقنده محروم اولق
اقتضا ایدردی زیرا آیاق باش کبی دکلدر و حدیثده کلوردی لو دلیتم
بحبل لهبط علی الله الحاصل بر کمسه سجده ایلسه حقه مقرب
اولور نتکم قرآنده کلوردی واسجد واقترب پس سجده سنك جناب
علیء عظیمی مشاهده ایدر انکچون سجده سنده سبحان ربی الاعلی
دیر و صورت تسفلده حقك علونه نظر ایدوب حق تعالیی

یابرمکا

یابرمکاندر و یابرزماندر و یابر غیری وجهله تقییدا تمکندن تنزیه ایدر
و بو سجده نك سریله متحقق اولان کمسه حق تعالینك جانب عرشدن
سماء دنیایه نزولنك معناسنی فهم ایدر زیرا عبد سجده سنده
حق تعالیی طلب اتدیکی کبی حق تعالی دخی نزولنده عبدی طلب
ایدر و نزولی صورت سجده اولور پس بو تقریرده متغیر اولوب حق
تعالیه هیچ جهت و طلب و سجده و نزول و صعود اثبات اتدی
دیمیه سین زیرا مقصود حقك عبده تقربنی تمثیل و مراتبی بیان
و نصوصده وارد اولان معانی ایضاح و تقریردر والا لیس
کمثله شیء اولدیغی ظاهردر والله غنی عن العالمین استغناء تامی بیان
برامر باهردر و دمشلردرکه قطب ارشاد قلب محمد او وزرنه در و
نظیری جدیدر جدی بنات نعشله دوران ایدن یلدزدرکه اوچ یلدزك
انوریدر یعنی بنات نعش کبرینك یدی عدد ستاره درکه دردی نعش
و اوچی بناتدر و بنات نعش صغری اصلنده دردنج عدد یلدز اولوب ایکیسی
انوردرکه فرقدان دیرلر و ایکیسی خفیدر و بو دردنج عدد یلدزدن اوچ
یلدز دخی تابعدرکه انوری جدیدر و بنات نعش کبرایه تشبیها بو
یدی عدده دخی بنات نعش صغری دیدیلر و اول ستاره لرك اجتماعی
سریر میت هیئتنده اولمغله نعش اطلاق اولندی و قطب ابد الکوکب

سهیلك نظیریدر و سهیل طرف یمنده دوغار بر یلدزدر که آنك طلوعنده
فواکه کماله کلوب حرارت هوا منقضی اولور آنکچون سهیل یمنی دیرلر که
یمنده عقیق و دیار بلغارده صاغری دیدکلری جلدك تربیه سی
اکا مضافدر و شام ثریایه منسوبدر که آصلنده اوه یکی و نظرده
یدیدر زیرا محل کوه یعنی مکان کثرتدر آنکچون انهار و اشجار و بساتین
و امثالنی مشتملدر و مدینهٔ منوره ارض شامدندر دیدکلری اعتباریدندر
زیرا مکه و مدینه ارض حجازده داخل و شام خارجدر بلکه شام
اسفل نجدده عراق کبی و بعضیلر دیدیلر که ابدال قرق عدددرن
نتکم حدیثده کلور لن تخلو الارض من اربعین رجلا مثل خلیل
الرحمن فیهم یسقون و بهم ینصرون ما مات منهم احد الا ابدل الله
مکانه آخر ذکره الطبرانی فی الاوسط پس بونده فهم اولندیکه
ابدال تسمیه اولندیغی بری وفات اتدکده آخر آنك بدلی اولدیغیچوندر
و قول آخر سبعه اوزرینه اربعینه مأخوذ و اربعین و چیوزده
و اوچیوز دخی مؤمنلرك صالحلرنده و اول رتبه یه متهیئلرنده
تکمیل اولنور و بعضیلر وجه تسمیه ده دیدیلر ابدال الله اولقدر
قوت واردر که کندی مقاملرنه بر بدل ترك ایدوب حاجتلری اولدوغی
موضعه کیدرلر و بو قوت دخی اوصاف مذمومه یی محموده یه

تبدیلده حاصل اولور تفصیلی طریق الهیده درت ارکان واردر که
معرفت حق و معرفت نفس و معرفت دنیا و معرفت شیطاندر
آنك اوزرینه دور ایدر و اول ارکان اربعه صمت و عزلت و جوع
و سهردر پس چونکه ناس خلقدن و کندی نفسندن اعتزال ایدوب
ایکسنك دخی ذکرنده صامت و ذکر الله ایله ناطق اولسه و غذاء
جسمانیده اعراض قیلوب منامی ترك ایلسه بو درت خصلتك اجتماعی
سببیله بشریتی ملکیته و عبودیتی سیادته و عقلی حسه و غیبی
شهادته و باطنی ظاهره تبدل ایدر و بو تبدلك اثری بودر که بر
موضعدن رحلت مراد ایلسه اول موضعده آنك بدلنه بر حقیقت
روحانیه نزول ایدر که اول موضعك اهلی اول حقیقت اوزرینه
مجتمع اولوب صحبت قیلورلر زیرا اول حقیقت آنده اول ولینك
هیئت جسدانیه سی اوزرینه تمثل و تجسد ایدر و اول موضعك خلقی
جسد مذکوری اول ولینك شخصی اولمق تخیل ایدرلر مع هذا
شخصی اول موضعدن غائبدر اشته بو معنا اهل موضعك
مجالسه و محادثه یه شوق شدیدلری اولدیغی صورتده در و کاه اولورکه
شوق ولی طرفنده اولور شول جهتدنکه کندی مقامنه تعلقه همتی
واردر پس تجسد ایدوب اول موضعده ظاهر اولور و مقامنی زیارت ایدر

ابو یزید بسطامینك بیت اللوبراری وجنید بغدادینك مسجد شونیزیه ده
زاویه سی وابراهیم ابن ادهمك عمارتی وسائر اماكن صلحا كبی كه كندیلری
دنیاده مفقود وهمتلری مقاملرنده موجوددر وذكر اولنان تركك
بدله تاركی علمنه مقارندر یعنی اوراده رحلت ایتدیكی وقت بیلوركه
كندی یرینه بدله ترك ایلمشدر پس اول كمسه كه آنك بدلی قالور ولكن
كندینك بو معنایه وقوفی یوقدر كه بو مقام اهلندن دكلدر بلكه
یا صلحادن ویا افراددندر شول جهتدنكه ذكر اولنان خصال اربعه اهلی
دكلدر والا وقوف واطلاع حاصل اولوردی فاطلع وقف
ودمشقده در كه ابدال بر یرده اقامت ایتمزلر مكر خسته اوله لر ومرضلرنه
معالجه وتناول طعام ولباس كیررلر وابدال اولمزدن مقدم متزوج
دخی اولورلر صكره اول حال اوزرنه قالورلر زیرا ابدال اولمق شرعاً
وطریقةً مفارقتی اقتضا ایلمز مكركه ابدال اولدیلر یعنی حاللرنده مجرد بو
بو صورتده اختیار تجرد ایدرلر زیرا مسافرت دائمه تعلق اهل وعیالی
منافیدر **فصل** بو فصل نقبا بیاننده در كه عددلری اون ایكیدر
نتكم قرآنده كلور وبعثنا منهم اثنی عشر نقیبا یعنی بنی اسرائیل
ایچنده اون ایكی نقیب وعریف تعیین ونصب اولندی تا كه سفر
وخضرده تحت اللوالرنده اولان عسكر وجماعتك احوالنده تنقیب

وتفتیش

وتفتیش ایدهلر پس بوندن فائده نقابت معلوم اولدی یعنی قچن
برطائفه كندی اوزرلرنه نقیب وضابط تعیین ومفتش حواله
قلسه یعنی بلسه لر حاللری استقامته اقرب اولور زیرا ناس بالطبع
رؤساده تهیب وسطوتلرندن خوف ایدوب زجرلری ایله متزجر اولورلر
وفیما جلولتده ناصب العلم سلطان العالم جنابلری لیلة عقبه ده
حضرت انصار ایچون اون ایكی نقیب كار آزموده نصب ایتدكلری كتب
سیرده مسطوردر وتخصیص عددك سری بروج اثنا عشردن
زیرا هر برج ایچون بر نقیب تعیین اولنمشدر كه اول نقیب او برجك
خاصیتنه واقف واسرار وتأثیراتنه مطلع وكذلك اول برجه
نزول ایدن كواكب سیاره وثوابتك احوال ومقتضیاتندن خبرداردر
زیرا سیاره كبی ثوابتك دخی حركاتی وقطع بروجی واردر اكرچه زیاده
بطوء ایله چندان حسده ظهوری یوقدر كه نیچه بیك سنه دورده
وسیره محتاجدر اهل رصدك اعمارلری ایسه آنی مشاهده ده قاصردر
ونقباء مذكوره اسم باطن ایله متحقق اولدقلری ایچون بواطن ناسه
مشرف اولوب وجوه سرایرده ستایری كشف وخفایای ضمایری
استخراج ووساوس نفس ومكر وخدیعه یی بیلورلر حتی ابلیسك
كندی نفسنده بلمدیكی مورده واقف اولورلر وعددلری بر مرتبه ده

برکسه نك وجه ارضن اینی کورسه لر اول اثردن انتقال ایدوب
صاحبنك سعید ویا شقی اولدیغن فهم ایدرلر وایمان ویا کفرله
کیدردی بو حکم ایدرلر نته کیم ظاهرده قائفلر که تتبّع آثار ایلیندر
بر شخصی کورسه بو شخص بو اثرك صاحبیدر دیو حکم ایدرلر پس
اولیاده معدود اولینك علم آثارده حالی بو اولیجق نظر حقّله
ناظر اولوب فراست حقیقیّه اهلنك حالی نه اولمق کرکدر قیاس اولنه

فصل بو فصل نجبا بیاننده درکه هر عصرده عددلری سکزدن
زائد و ناقص اولمزن اصلی بودرکه آنلرك مقاملری کرسیدر کرسی
ایسه سکزنجی فلکدر وافلاك ثمانیه محلّ کواکبدر یعنی سیّاره اولسون
و ثوابت اولسون بو سکز فلکده دور ایدرلر بو جهتدن نجبا احوال
نجومه واقفلر و اسرار سیر و دورده عارفلردر ولکن اطّلاعلری کشف
یوزندندر یوخسه علماء نجوم کبی کسب و تعلّم ایله دکلدر نقبا
بونلرك فوقنده درکه فلك تاسعه ترقّی ایلمشلر وافلاك ثمانیه نك
ماوراسنده اولان اسراری بیلمشلر و عرش مجید اهلی اولمشلردر
پس بونلرك احوال نجبایه اطّلاعلری واردر زیرا اعلا ادنا اوزرنه
حاکمدر امّا نجبا احوال نقبایه واقف دکلّلردر بناءً علی هذا نقبا
وزرا و نجبا سائر وکلا کبی اولدیلر اشته نقابت و نجابت مرتبه سندن

اولدقجه

اولدقجه حالاتلری بودر ولکن ارباب مراتب کاه اولور که استعدادلری حسبیله
ترقیات جلیله بولوب مرتبه ده اولکیدن عالی اولورلر که غایتی قطبیّت
کبراهدر وزرا ولایتلری کبی و مراتبده تفاوت اولدیغی کبی علمده دخی
تفاوت واردر ولکن مقامات و مراتب نهایت بولور علم بالله ایسه
غایت بولمز زیرا مقاماتك صور جسمانیّه ده امثله سی واردر مرتبهٔ
سلطنت و مرتبهٔ وزارت کبی اجسام ایسه منتهیه در علم بالله ایسه
بویله دکلدر آنکچون سیر بسیطه قائل اولدیلر که آنده اصلا ملاحظهٔ
ترکیب و تعیین یوقدر و بو معنا شامل الله درکه عالم اکوانده عالم
وجوبه داخل اولمشلردر و نجبا تسمیه سنه وجه بودرکه
نجیب کریم و حسیب اولانه دیرلر نجباده ایسه خلقا و زینه و فور
شفقت و مزید رحمت فطریّه اولمغله کندی نفسلرنده تصرّفی ترك
ایدوب خلقك اثقالنی حمله مشغول و غیرك اموریله مقیّد اولوب
قضاء حوایجه قوّت قاهره بولمشلردر شویله که غیرك طاقت
بشریّه سی وفا اتمدیکی معنا آنلرله صورت بولوب اقداح حقّله هر نسنه
الدرینه کلوردر و آنلرك ترقیلری بو خدمت و شغل یوزندن ویرلمشدر
مع هذا مصالح غیره سعی ایتمك افضل اعمالدر که آنده نفسده
نجات واردر شوقدار واردرکه سعی مقابله سنده ملاحظهٔ

نفسانیه‌دن احتراز اوزره‌در تا که اجیر اولمیوب عبد محض اوله عبد محض
ایسه صفات سید ایله متصفدر سید ایسه غنی و کریم و جواددر و وهابدر
و خضرک آب حیاته وصولی معنای مذکور سببیله‌در یعنی عسکر
اسکندره صو طلبی ایچون مقدمة الجیش اولوب مصلحت مسلمینده
بولندیغی ایچون الجزاء من جنس العمل موجبنجه فیض ابدی و عمر جاودانی
بولدی پس ای مؤمن سن دخی طریقت خضری یا کلمه و بدنکده نقدار
قوت وار ایسه دخی خدمتده قالمه زیرا بو یولده مسافرسن مسافر
حرکتده قالسه منزلی بولمیوب وصول مرام ایله شادکام اولمز

فصل بو فصل حواریک امامی بیاننده‌در حواری صافی و خالص
معناسنه‌در و حواریون اصحاب اصفیادر که تردد و تلوندن
عقیده‌لری صافی و سیف و سنانله اقامه دین متینه همتلری وافی
و الزام منکرین ایچون حجت و برهانلری کافیدر حضرت عیسانک
حواریسی اون ایکی نفر کمسنه ایدی بو امتک حواریسی بر فرددر که
زبیر بن العوامدر و زبیر رسول الله‌ک عمه‌سی اوغلیدر
نتکم حدیثده کلور الزبیر ابن عمتی و حواری و حضرت عایشه‌نک
همشیره‌سی اسمانک زوجی و عبادلۀ اربعه‌دن برینک والدی
اوغلی عبد الله بن الزبیر والی مکه ایکن حجاج لعین النده

مصلتو

مصلتو اولدیغی معروفدر و عشرۀ مبشره‌دندر بو فصلده
حواری ایله مراد هر عصرده مشرب زبیر اوزرینه اولان ولی
خاصدر که واحد مخصوصدر قطب اقطاب کبی بریده زاید
و ناقص اولمز پس دنیاده انتقال ایدیجک یرینه بر کلور ایکی کلمز
مرویدر که یوم احزابده رسول الله بکا خبر قومی کیم کتورر دیو
بیوردقده زبیر انا یا رسول الله دیدی اول اراده لسان نبوتده صادر
اولدی که ان لکل نبی حواریا و حواری الزبیر سؤال اولنورسه که
حواری خالص و صافی معناسنه اولیجق مقتضای حال واحده
عدم انحصار ایدی انکچون امام سهیلی حضرتلری انصاری و قریشی
خلفاء اربعه‌یی و زبیری و عثمان بن مظعونی و حمزه و جعفری
و بونلرک امثالنی حواریون عد ایلدی جواب زبیری تخصیصده
وجه وجیه مرعیدر که هر عالمک اماهمتی اولمز نتکم اشارت اولندی
الحاصل حواری اودر که نصرت دینده ایکی خصلتی جمع ایلیه اول ایکی
سیف و سنان و شجاعت و اقدامدر و ایکنجیسی حجت و برهان و علم
و عبادتدر و رسول الله زمانلرنده کرچه سیفله انصار دین چوق
ایدی ولکن دینک مشروعک صحتی اوزرینه اقامت دلیل ایله قیام
و اول معناده تصلب و اهتمامک زبیره مزید اختصاصی وار ایدی

الحاصل رسول اللهك سرّ معجزه‌سی زیره میراثی ایکی ایدی یعنی رسول الله
معجزات قاهره و بیّنات باهره لا سیّما آیات قرآن ظاهره ایله تحدّی
ایلیوب صدق دعواسنی و زرنه بیّنه و حجّت بالغه ابراز ایلدیکی کبی
زیرد دخی اهل انکاری رد ایدوب صدق شرع مبینی و زرنه برهان
اظهار ایلدی و بو خصوصده کرم اولنوب تحدّی و طلب معارضه
قلدی و هر کم رسول اللهدن صکره بو مقامك اهلی و بو میراثك
صاحبی اولورسه اول کمسه حواری امّت اولوب خصوص ولایتیله
سرفراز اولور و بو معنانك نظائری واردر نتکم حذیفة الیمانی
رسول اللهك صاحب سرّی اولدی مع هذا خلفاء اربعه‌دن افضل
دکل ایدی حتّی شویله مرویدر که رسول اللهك روضهٔ قدسه خرامندن
صکره نفاقی مظنون اولان کمسه‌لر وفات ایتدکده حذیفه‌یه مترقّب اولورلر
اکر حذیفه آنلرك نمازلرنه حاضر اولورسه موافقت ایدرلردی و الّا اکثر
اصحاب ترکرها اولورلردی زیرا بیلورلردیکه رسول الله منافق و مخلص
اولنلری اسماسیله حذیفه‌یه بلدرمش ایدی و برنظیری دخی تخصیص
امانتدرکه حدیثده کلور انّ لکلّ امّة امینا و انّ امیننا ایّتها
الامّة ابو عبیدة بن الجرّاح ابو عبیده عشرهٔ مبشّره‌دندر
بوراده امانتله مراد سائر افراده نسبتله دربو خصوصه ابو عبیده‌نك

سائر

سائر صفاتنه کوره دکلدر یعنی آنك صفات امانتی صفات سائره‌سنه
کوره غالبه ایدی معناسنه نتکم ترمیذی و هم ایلدی زیرا امیننا
لفظنده اولان اضافت و کذا لفظ ایّتها الامّة غیریله کوره فضیلتنه
ناظردر و برنظیری دخی حدیث مبایعه‌ده واقعدر و او نهی سؤالدر
نتکم کلوردر و اسرّ کلمة خفیّة و لا تسألوا النّاس یعنی صحابه‌دن
بر نفره مبایعه‌ده عبادت و عدم اشراك و اقامت صلوة و اطاعت
رسول و اولو الامرلره توصیه‌دن صکره اسرار کلمه ایدوب کمسه‌ده
بر نسنه استمیه‌سز دیو بیوردیلر و آنلر بو معنایه زیاده مستأهل
اولمغله تخصیص اولندیلر بو جهتدن عقد بیعتی شویله محافظه
ایتدیلرکه اللرنده عصالری و یا حال رکوبده سوطلری ساقط اولسه
شونی بکا آلویر دیو کمسه‌دن استمزلردی بو صفتله اتصافده خود
زیاده صعوبت واردر آنکچون هرکسه میسّر اولمدی فصل بو فصل
رجبیّوه بیانده‌در قرآنده کلور که انّا سنلقی علیك قولا ثقیلا
الله تعالی قرآنه قول ثقیل ایله تعبیر ایلدی زیرا مشتمل اولدیغی
تکالیف الهیّه اهل شرك و نفاق و زرنه ثقیلدر و کذلك اهل تزکیه
اولمیانلره کرکلور خصوصا که تهجّد بو جهتدندرکه اهل
نفاق حقنده کلور و اذا قاموا الی الصّلوة قاموا کسالی زیرا

كسلنلك اولمق ثقلت طبع ويديلر وغيريلر حقنده كلوردي انفروا
خفافا وثقالا يعني طبعنده كرك ثقلت وكراهت وكرك خفت
ونشاط اولسون ايكي صورتده دخي امر الهيه امتثال لازمدر اكرچه
نشاطله افضلدر زيرا نشاط طبعي تزكيه وقلبي تصفيه وروحي
تجليه ده نشأتأ ايدر وكمال معرفته موجب اقدام امردر وبر دخي
محمول كه ثقلتي حاملك لطف طبعنه دائردر رسول الله ايسه
خلقا وخلقا انبيانك الطفي ومزاجا وطبعا اعدلي وروحانية
اكملي ونشأة وفطرة افضلي واستعدادا وقابلية اشمليدر وبر
دخي قرآن حقايق الهيه جهتنده كتب الهيه نك اجمعيدر اجمع ايسه
اثقلدر وبر دخي قرآن كندي نفسنده كلام الهي اولديغي وجهله قول
ثقيلدر انكچون رسول الله بعض حالده وحيدن استلقا ايدرلر وهوا
نقدر بارد اولسه كلبرك خسارلرندن عرق برا ولوردي وحجّ
وداعده صخرهٔ سود قربنده وقفه ده ايكن اليوم اكملت لكم دينكم
الآيه نزولنده ثقل وحيدن ناقهٔ غضبانك بروكي معروفدر
وبو حالده بعض اصحابك زانوسنه مستند اولسه لرزانوي صحابي
اول ثقلتدن شكسته لك حدينه قريب اولوردي بعد ذا ذكر اولنان
رجبيون كه هر زمانده فرق نفرده زائد وناقص اولمزلر بعضيلر

نسا جنسنده دخي اولوردي آنلرك حاللري بودركه عظمت حقله قائم
اولوب وجودلرنده هيبت عظيمه بولورلر وآنلره قول ثقيلك سرّي
وارددر زيرا رجبيون ايله تسميه اولندقلرنك وجهي بودركه شهر
رجبك غرهٔ سنده وجودلرنده بر مرتبه ده ثقلت حاصل اولوركه كويا
سما اوزرلرينه ييقلوب تحتنده قالورلر واصلا حركته مجاللري اولميوب
ال وآياق وكوز قپاقلرين تحريكه وقيام وقعود وسائر معاملاته
قادر اولمزلر وابتدا كونكه بو حالت آنلرده واقع اولور اوزرلرينه
برنسنه اورتوب شويله مستجي اخشامه دك ياتورلر ايكنجي واوچنجي
كون بر مقدار خفت بولوب تكلم اتمكه باشلرلر وشهر رجبك ابتداسنده
غرهٔ شعبانه دك بو حيرت وثقلت ايچنده مستمر اولوب بو اثناده
چوق درلو كشوف وتجليات حاصل وبعض مغيبات وعجايب كونيه
اطلاع كلور وغرهٔ شعبانده بندلري چوزيلوب كبي نشاط بولوب
بو حال اوزرلرندن زائل ونظر الهي كيلور وسنهٔ آتيه رجبنه دك
بر دخي بو حالي واطلاع كشف وندايي بوليوب صحوه كلورلر
ولكن بعضيلرنده جزئي ثمره سي قالوب بالكليه مسلوب اولمز
يعني اول سكردن اكرچه صحو بولورلر فاما كيمي صحو كلي بولوب
كيمنده سكردن بر نسنه قالور وهر بري اولده صناعت وتجارتي نه ايسه

اکا مشغول اولوب کسب قیلورلر و اهل طریقت بونلری بیلوب قلیلدر
و بونلر متفرقلردر که کیمی یمن و کیمی شام و کیمی دیار دیگرده ساکن اولوب
ابدال شام کبی شام و شاماته و یا غیری بر دیاره اختصاصلری
یوقدر و دمشلردر که بونلرک حالاتی حال غریبدر که مجهول النسب
یعنی ذکر اولنان حالاته معناده اوتوری هلول رجبه مخصوص
و انقضاء شهرده دکل مستمر و اربابنک منقوله حالی معنای
منکوری اقتضا ایتمشدر الله بیلور بو فقیره لایح اولان معنای
جلیل بودر که اشهر حرمک عددی دردر و هر بری بادنی اللزوم
عشره یه معادل اولیجق که سر تضعیفدر عدد رجبیین فرق
اولمق لازم کلدی زیرا اشهر بحسب الدور الکامل بر انسان کامل حقیقیدر
و اشهر حرمک دردیله معناده محرمدر اکرچه بحسب الصوره تسمیه‌سی
مختلفدر نتکم قرآنده کلور منها اربعة حرم و شهر رجب اشهر
حرمک ابتداسی و فردیتله متصف و حقه مضاف اولدی ابتدا
صفتی ایسه جلول و تنزیه ذات مقدسه‌در و مقتضای جلول
ارواح مهیمه کبی مبهته و اولوب بیشعور و مغلوب الحال و القدر
چونکه نفر مذکورک نشئه‌لرنده حکم و حوب حکم امکانه غالب
و تجلی جلول ادراک ماسوایی سالب ایدی او وقت هیبت شعار

وعظمت

وعظمت شعارده انفعال عظیم ظهور ایدوب انقضاء شهرده کی
افاقت سکوت و حس حرکت معدوم اولمق لازم کلدی و بونده
فهم اولندیکه امکنه‌ده مکه و ازمنه‌ده شهر الله رجب مزید
فنایه اشارت اولدی آنکچون اصم دنلدی زیرا آنده عالم بقانک
قیل و قالی مسموع دکلدر بلکه مغفور و مستهلکدر **فصل** بو فصل
ختم الاولیا اولنلری بیان ایدر آنلر ایکی عدددر اولکیسی حضرت
عیسادر که حضرت آدمده دور آخره دک خلافت عامه و ولایت
شامله انکله ختم اولنور آنکچون قیامتده اکا ایکی حشر واردر که
بری انبیا ایله و بری امت محمدیه ایله‌در و آنک ختمیتنده ختم
الانبیایی تعظیم واردر زیرا عیسی صاحب الکتاب و کلمة جناب
وهابدر مع هذا بحسب الزمان اقرب الانبیا و حکماً ولد پاکیزه رسول
کبریادر زیرا جنتده والده سی مریم اعز خانداندر حرم اولسه کرکدر
ایکنجیسی حضرت محمد مهدیدر منتظردر که خلافت خاصهٔ محمدیه انکله
مختوم اولسه کرکدر و اصح اولان نسل فاطمة زهراده اولوب کنز
کعبه‌یی اخراج ایتسه کرکدر و ظهوری بنو الاصفرک ظهورنده
صکره و عیسانک نزول و دجالک خروجنده اولدر و ظهورنده
حجر اسود یاننده تقلد سیف ایدوب منتهای حد کفره دک فتح

وعالمي دار السلامه ايلتسه كركدر نتكم قرآنده كلور ليظهره على الدين كله
واوچنجيسي ختم اكبردركه دور محمدينك اواسطنده كلور شيخ
محيي الدين العربيدر واولياء محمديه اراسنده آنده اكبر اولمغله
شيخ اكبر ديو شايع اولمشدر وحق تعالى كان مرآتي
وانت بيتي وانت كرسي مشهدي ديو خطاب ايلمشدر مشهد مقام
شهود ومحل تجليه ديرلر وبعض قبور صلحايه مشهد ديدكلري
حضور ملائكه ونزول انواردن اوتوريدر وحضرت شيخ ختم
خاصدركه اول مشربا وزرينه بروجي كلمشدر والى يوم القيام
كلمزلر زيرا كلمك جايز اولسه ختميتي منافي اولور پس ختم اوليا
ختم انبيا كبيدر وبعضيلرنه انت الولد الاكبر ديو خطاب
وارد اولدي يعني حضرت شيخك اعظم انفاس قدسيه سي اولمغله
محمولدر زيرا اصغير كبيرك نفس نفيسنده جا بولسه كبير اولور
وكبيرده نجه اكبره كوره بويله در پس سعي ايدوب دائره يه دخول
وفيض نفسه وصول ومقعد صدقه حلول لازمدر

فصل

بو فصل اوچيوزلر بياننده در اهل الله ده اوچيوز نفس
واردركه هر عصرده زائد وناقص اولميوب اول عدد اوزرينه كلور
وآنلرك دعالري بودر ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا

لنكونن

لنكونن من الخاسرين زيرا آنلر قلب آدم اوزرينه در آنكچون دعاء آدمه
مشغوللردر يعني هر علم كه قلب آدم اوزرينه وارد اولمشدر
آنك قلبي اوزرينه اولنلر قلوبه وارد اولور علم دخي اول علمدر
وفلان على قدم فلان ديدكلري بو معنايه در وبونده ولي نبيه
مساوي اولمق لازم كلمز زيرا نبينك نبوتي مرتبه سي فارقدر
وآدم بالفعل مبداء كثرت انسانيه اولمغله بر شجره كبي اولدي
يعني فردانيت اولي جامعة الهيه كه ذات وصفات وافعالدر
وفردانيت ثانية محيطة كونيه كه جسم وروح وحقيقت جامعه در
ظاهريت ومظهريت اعتباريله هر بري اسماء حسنى وانواع
رحمت عددنجه يوزه تقسيم اولنوب اوچيوز اولمغله ورثه
آدم دخي اوچيوز اولدي وآنلرله كثرت فعليه غايت بولدي

فصل بو فصل قلب نوح اوزرينه اولان قرق شخصي بيان ايدر
بونلرده عدد مذكورده زائد وناقص اولمزلر زيرا خبر
نبويده ان في امتي اربعين شخصا على قلب نوح ديو مصرحدر
يعني بونلرك علوم ومشاربي علوم ومشرب نوح اوزرينه در
زيرا بو امتده هر پيغمبرك وارثي واردركه اول پيغمبر ايله مأخذده
برابردر امم سالفه ايسه بويله دكلدر بلكه آنلرك نبيلري متبوعلري

باطننده ومتبوعلري دخي مشكات نبوتدن اخذ ايدرلر پس آنلرك
اخذلري بالواسطه وامت مرحومه نك بلا واسطه در
آنكچون قيامتده امم اوزرنه شهادتده انبيا ايله برابرلردر نتكم
قرآنده كلور لتكونوا شهداء على الناس ورسل حقنده كلور
ويوم نبعث في كل امة شهيدا عليهم من انفسهم وقلب نوح اوزرنده
اولو اوليانك صفتي قبضدر نتكم صفات نوحده كلور لا تذر على الارض
من الكافرين ديارا وآنلرك دعالري دعاء نوحدر رب اغفر لي
ولوالدي ولمن دخل بيتي مؤمنا وللمؤمنين والمؤمنات ولا تزد
الظالمين الا تبارا وبو دعانك آخري صفت قبضي اشعار ايدر كه
صفات نبويه اولو اللهم اهد قومي فانهم لا يعلمون اشعار ايلديكي
كمال بسطه مقابلدر وطائفه مذكوره نك مقاملري مقام غيرت
دينيه در زيرا حضرت نوحك هلاك قوم واستيصال ظلمه
ايچون ايتديكي دعا دين حق خصوصنده زياده غيرتندن ايدي و اكا
غيرت في الحق ديرلر كه غيرك تعدي حدود اتمسي سببيله در پس
حقك غيرتي معاصيدن منع وعبدك غيرتي غيرك شركتي و خلقك
غيره تعلقني كراهتدر وحديثده كلور ان الله يغار وان المؤمن
يغار وان غيرة الله ان يأتي المؤمن ما حرم الله عليه يعني عبد

امر ونهيه

امر ونهيه التفات ايتمييوب هرنه مراد ايدرسه فعله كتورسه حق
تعالي ايله مشاركت اولور مع هذا صفات حق اطلاق و صفات عبد
تقييددر بو سببدن فواحش اوزرنه اقدامدن منع اولندي
فصل بو فصل قلب خليل اوزرنده اولو سبعه بياننده ايدر بو
امتك ايچنده يدي عدد اوليا واردر كه آنلر علم ومشرب و صفاتده
قلب خليل اوزرنه در وبونلر ابدال سبعه دن غيريدر و ابدال
سبعه كبي يديدن زائد وناقص اولمزلر زيرا خبر نبويده سبعه
تخصيص اولنمشدر وبونلرك دعالري دعاء خليلدر نتكم
قرآنده كلور رب هب لي حكما والحقني بالصالحين ومقاملري
ريب وشكدن سلامت وكمال تمكين واطمينان ايله اتصاف وبر كمسه نك
حقنده كين طوتمقدن صدورلري سالملردر زيرا جنت معنويه
روحانيه اهليدر واهل جنت حقنده كلور ونزعنا ما في صدورهم
من غل آنكچون خلقده حلم واخوت ايله معامله ايدرلر نتكم حق
خليل حقنده كلور ان ابراهيم لاواه حليم وبو مقوله صفاته مقام
ابراهيم ديرلر وسلامت صدر ايچون خلقه آنلرك سوء ظننده
سالم اولمشدر زيرا آنلرده سوء ظن دكل بلكه نفس ظني ايله توقدر
شول جهتدنكه قلبلري علم صحيح ايله معموردر وآنلر خلقك

انجق خيرلرينه نظر ايدوب شرورلره ارلرينه حجاب چكلمشدر نتكم
حضرت ابراهيمه چكلديكي زيرا مقدم احوال عصاتي مكاشفه ايدك
هلوكلري ايچون دعا ايلديكي عسكره عتاب الهي وارد اولوب حليم وستار
اسملريله تستر قلديكي پس حالا ورثهٔ ابراهيم اولنلرك خلقدن
مشهودلري تصريف حقدر من حيث هو وجود بوخسه بر جهتدن
اكا تعلقي جهتنده دكلدر زيرا وجود من حيث هو خير محضدر
خير صورتنده اولسون شر صورتنده اولسون شول معنادنكه خلق
وايجادي وجود حقيقي يه مضافدر پس وجود حقيقينك
تصريفينه نظر اولنسه مشهود اولان فعل حق اولور بلكه فعل آخر
فاعلدن فنا بولنوب تصريفده مصرّفدن غيري مشهود قالمز پس خير
وشر ذمكدن نزه ده قالور خير وشر اوزرينه ثواب وعقاب ترتّبنك
ملوحظه سي نيجه وجوده كلور والحمد لله على كل حال فصل
بو فصل قلب جبرائيل اوزرينه اولان خمسه نك بياني ايدر يعني بو امّت
ايچنده هر عصرده اولياده بش عدد كمسنه واردركه آنلر قلب جبرائيل
اوزرينه در وجبرائيل ملك الملوك ارواح اولوب نفخ نفس وفيض
علمندن حيات قلنور حاصل ولد يعني كبي طائفهٔ مذكوره دخي اهل
طريقك هم ملوكي تحت الوطمار موجبنجه ملوك وسلوطينيدر

وآنلركي

وآنلركي علومي قواي جبرئيليه عددنجه درركه اول قوادن اجنحه ايله
تعبير اولنمشدر نتكم قرآنده ملوئكه حقنده كلوراولي اجنحة مثني
وثلوث وربعا يعني الله تعالى ملوئكه ايچون قواي الهيه ده اوچ
مرتبه قلمشدر آنكچون بعضيلرينه ايكي قوت وبعضيلرينه اوچ قوت
وبعضيلرينه درت قوتلر عطا اتمشدر ودرت غايت قوادر زيرا وجود
سرّ تربيع اوزرينه قائمدر شوقدر واردركه هر بر قوت قواي
كثيره يي متضمنه دركه عددني الله بلور آنكچون رسول الله ليلهٔ
معراجده جبرائيلي آلتيوز قنادني آچمش كوروب هر ايكي قنادي مشرق
ومغربي راسخ سدّ ايدردي پس بوندن فهم اولندي كه آيت
مذكوره ده مراد تعيين مرتبه در يوخسه تخصيص عدد دكلدر
الحاصل ملوئكه كرچه اجسام نوريه در ولكن اجسام اولدقلري
جهتدن مركبلردر تركيب ايسه قواي كثيره يي مشتملدر آنكچون صاحب
القوتين اولان ملك تركيب نبات وصاحب الثلث اولان تركيب حيوان
وصاحب الاربع اولان تركيب انسان اوزرينه در وموّلدات تمام
اولنجق قواي ملوئكه دخي منتهيه اولدي اسئوال اولنورسه كه
اجنحهٔ ملوئكه ده مراد صفات ملكيه وقواي روحانيه اولنجق
ظاهردن عدول لازم كلور جواب بودركه ملوئكه ايچون اجنحه

صوريه واردر آنكله صعود و نزول ايدرلر ولكن جناحلري
جناح طير كبي دكلدر بلكه كندي حقيقتلرينه مناسب اولور وجهله
بو معنا ايسه قواي مذكوره يي منافي دكلدر و جناح قوت طيره
اولدوغي ظاهردر الحاصل جبرئيل اولمش عدد وليه غايتده
امداد اتمكده در و آندركي علمي مقام جبريلي تجاوز اتمز و جبريل
مناسبت امداديه ده اوتوري يوم حشرده آنلرله واقف اولور

فصل بو فصل قلب ميكائيل اوزرينه اولان ثلثه يي بيان ايدر يعني امت
مرحومه نك خواصنده معهود اوچلردن غيري اوچ كمسه دخي
واردر كه هر عصرده بو عدد ده زائد و ناقص اولمزلر و آنلره
اعطا اولنان علوم الهيه ميكائيله احسان اولنان قواي ملكيه
عددنجه دن و بو طايفه يه غالبا اولان صفات فاضله بسط و تبسم
و لين الجانب و شفقت مفرطه در آنكچون دائما خلقك خيرني مشاهده
ايدرلر كه موجب شفقت و سبب رحمتدر زيرا شروره نظر اتمك غالبا
سبب رحمته باعثدر پس تصرف ميكائيل بو زمره حاصل اولور رزق نجه
مؤمن و كافره عام ايسه بونلرك دخي حسن خلق و لطف و كرملري
مطيع و عاصي يه شاملدر نتكم مقتضاي جبلت اولياء محمديه در

فصل بو فصل قلب اسرافيل اوزرينه اولان واحدي بيان ايدر يعني

قطب

قطب الاقطابدن غيري بر فرد دخي واردر كه هر عصرده بر اولور ايكي اولماز
و اسرافيلك علمي كبي كه علم اعطا اولنور ابو يزيد بسطامي بو مشربدن
و بو علم اوزرينه ايدي و اسرافيل كبي قبض و بسطي جامعدر زيرا نفخ
اول ايله قبض و ثاني ايله بسط ايدر بعده اسرافيل ميكائيلدن
و ميكائيل دخي جبرائيلدن افضل اولدوغي كبي خليل نوحدن و نوح دخي
آدمدن افضلدر آنكچون مشرب اسرافيل و خليل اوزرينه اولان اقلدر و مشرب
ميكائيل و نوح اوزرينه كلان اوسط و مشرب جبرائيل و آدم اوزرينه
بولنان اكثر اولدي نتكم فضلرينه متبيندر زيرا افضلك مشربي اوزرينه
كلمك و حاليله متحقق اولمق اعز من مخ البعوضه مقوله سيدر

فصل بو فصل رجال الغيب اطلاق اولنان مردان غيبك بياننده در آنلر
هر عصرده اون نفردر كه زياده و نقصان قبول اتمزلر و صفالري
خشوعدر كه صوت خفي ايله تكلم ايدوب ساير خلق كبي جهرا اتمزلر
زيرا تجلي رحماني دائما اوزرلرينه غلبه ايلمشدر نتكم قرآنده كلور
وخشعت الاصوات للرحمن فلا تسمع الا همسا پس آنلرك همسله
تكلملري تجلي مذكوردن و آنلك ايراثاتي حيادندر بناء على هذا
بر كمسه يي كلامنده رفع صوت ايدر ايشتسه لر وجودلري دترر
زيرا بونلر ذاتيلردر و مقام ذاته وضع مذكور صغمز آنكچون بيت

شريفني خشوع ايله طواف ايدوب سرّ ذي المقامي مشاهده ايله يوررلر
وقرأته كلوب يمشون على الارض هونا واذا خاطبهم الجاهلون
قالوا سلاما يعني تجلّيء رحماني اهلي اولان عباد الرحمانك بر صفاتلري
دخي وجه ارضده سكينت ووقار ايله يوريمكدر و سفهاء ناس آنلره
كلام قبيحله مواجهه ايلسلر ترك تعرّض ايدوب جواب ويرمزلر
يعني اكرم مقامدري متاركه اقتضا ايدرسه والّا دفع ايدرلر
زيرا كامل اولدر كه هر تجلّي ايله واقف اوليه نظر ايله كه مظهر
صفات رحمانيه اولان جناب نبوّت بعثت بالسيف بيوروب سيفله
بعثتي عوام وخواص وموحّد ومشركه رحمت عامه سي مناسبي
اولمدي انكچون ديديلر كامل اولدر كه ناسوتي پاره پاره كسلسه
اوستره اوله و ذكر اولنان رجال الغيب مستورلردر كه آنلري
حقده غيري كمسه لر بيلمزلر و آنلر دخي حقده غيريني بيلميوب خلقدن
منقطع وفارغ ومناجات حقّه مشغوللردر پس بونلر اعين
ناسدن محتجب اولمق لازم كلمز بلكه مستور اولان حال الله ايدر
وكاه اولور كه رجال الغيب ديوب ابصاردن مستتر اولانلري
مراد ايدرلر زيرا اوليادن بر طائفه واردر كه زياده لطافتلرندن
اختفايه قادرلردر حتّى كافرستانه واروب كنايسه كيررلر

ونماز

ونماز قيلوب كورنمزدن بر كمسنه آنلري كورمز وكاه اولور كه جنك
مؤمنلرينك صالحلرينه دخي رجال الغيب ديرلر زيرا انسك كوزلرندن
غائبلردر وكاه اولور كه علومي استاددن وكسبدن ورزقي حسدن
اخذ ايتميوب بلكه عالم غيبدن اخذ ايدنلره اطلاق اولنور زيرا بونلر
عالم شهادتده اولان اسباب صوريه يه تشبّث ايتميوب غذاء جسماني
وروحانيي خصوصنده بلا سبب معيّن غيبه نظر ايدرلر وفيض
وامدادي حقّدن منتظر اولورلر ولسان عامّه ده غيب ارنلري ديدكلري
خلقك ضرورت وشدّتلرنده بولنوب اعانت واغاثه ايچون حاضر
اولنلردر كه كرك كسه وجودلري مرئي ومحسوس وكرك كسه محتجب
ومختفي اولسون ولكن بونلر حياتده اولان رجالدر فامّا كاه اولور كه
بعض ارواح يوزندن دخي امداد الهي كلور كرك تجسّد ايدوب محسوس
اولسون وكرك اولمسون ورجال الغيبدن مطلقا استمداد ايتمك
مشروعدر و حدّ شركدن خارجدر زيرا آنلر حق تعالينك اسماء
جامعه وكلمات تامّه سيدر و بو اسما وكلماته استعاذه ايتمكي نصّ له
ثابتدر ومستعاذ به كرچه في الحقيقه الله تعاليدر ولكن مستعيذ
موحّد اولمجق وسائطه تشبّث توحيدي مانع دكلدر وحقّك
اكثر افعالي مظاهر يوزندندر و مشركه حاجتي غني اولاندن

طلب ايله؛ زيرا اقتضا ايتمكله اقتدردن؛ يعني سلطاننك وآنك حكمنك
اولندرده ديله؛ وكذلك اكر ظاهر واكر باطن اموركري ايچون اقطابه
مراجعت ايله؛ زيرا آنلر قدرت حق وغناي مطلق ايله ظاهر اولوب
مظهريت تامه بولمشلردر؛ **فصل** بو فصل اوه سكزلر بياننده در؛
بو امت ايچنده اوه سكز نفر دخي واردر كه هر زمانده بو عدده زائد
وناقص اولمزلر؛ وآنلرك صفاتندندر كه حقوق الله ايله قائملر
وامر الله ايله ظاهرلردر؛ يعني الله تعالي طرفندن مامور اولدقلري
جهتدن كندي نفسلري حقنده وغيريلر خصوصنده امر الهي نه ايسه
آني وجوده كتوروب امتثال ايله مقيد اولورلر؛ وآنلر اثبات اسباب
ايدرلر؛ زيرا الله تعالي وسائطي موحد ومشركي بري برندن تمييز
ايچون نصب ايتمشدر؛ يعني موحد حقيقي اودر كه بر فعلي خلقا
وايجادا حق تعاليه وتوجها وكسبا واسطيه اسناد ايلر؛
واول واسطه وسببه ركون ايدوب عند الفقد قلبي مضطرب
اولمز؛ پس شرك جلي وخفيدن خلوص اولور؛ اكر ركون واضطراب
بولنورسه شرك خفيدن قورتلمز؛ واكر بر فعلي واسطيه اضافت
ايدوب تأثيري دخي اندن بيلورسه كافر اولور؛ زيرا دمشلردر كه
لا فاعل الا الله؛ وآنلرك بر صفاتلري دخي بودر كه آنلرده خرق

عوائد؛ يعني كرامات كونيه ظهور ايدر؛ شيخ ابو مدين مغربي طائفهٔ
مذكوره دن اولمغله مغربده آنلردن صادر اولور؛ خارق
عادات غيريلردن صادر اولمدي؛ فتكم مشرقده شيخ عبد القادر
جيلاني نك وجوده كلن كرامات طرف شرقده غيريلردن كلمدي؛ **فصل**
بو فصل سكزلر بياننده در؛ بونلره رجال القوة ورجال القهر ديرلر
قرآنده آيتلري بودر؛ اشداء على الكفار؛ اسماء الهيه دن اسملري
ذو القوة المتين دن؛ وصفاتلري لا تأخذهم في الله لومة لائم در
وبونلر همم فعاله اربابيدر؛ يعني همت وتوجه ايتسلر نفوسك
تأثيري ظهور ايدر؛ وبو معنا ايله خلقك اسنده شهرتلري واردر
يعني اهل تصرف اولمغله معروفلردر؛ زيرا مراداتلري نسنه يي
وجوده كتوردب توجهلرينك ثمره سي وجود بولور؛ اكرچه فنا
في الله اهلندن بو مقوله نسنه صادر اولمز؛ زيرا متصرف حقيقي
ومميت ومحيي الله تعاليدر؛ پس حقي وكيل اتخاذ ايدوب كندي
تصرف كوسترمكدن اولي واقوادر؛ **فصل** بو فصل بشلر بياننده در
يعني اوليادن بش عدد كمسنه دخي واردر كه قوت وشدتده فصل
سابقده مذكور اولوب ثمانيه نك قدمي اوزرنه در؛ شوقدر واردر كه
بشلرك قوت زائده وشاننده غالبه لري واريكن بعض مواضعده

لين ورفقله معامله ايدرلر آنكچون بونلرك عددي آنلردن
اقل اولدي زيرا رفق ولين صفات فاضله دندر كه هركس اكا
مستأهل اولمز وقرآنده كلور فبما رحمة من الله لنت لهم يعني
خلقه لين ايله معامله اتديكك رحمت خاصۀ الهيه دندر
ولو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك يعني مجامله نك
خلافي واخلاق حسنه نك ضدي اوزرنه اولسك خلق دخي
سنك چوره يانكده طورميوب مجلسكده پريشان اولورلردي فصل
بو فصل اون بشلر بيانندهدر يعني خواص امتدن اون بش نفس
دخي واردر كه آنلره رجال الحنان والعطف الالهي ديرلر حنان حاء
مهمله ايله سخا وزني اوزرنه رحمت ورأفت ورقت قلب معناسنهدر
نتكم حضرت يحيى وصفنده كلور وحنانا من لدنا وتشديد له
حنان اسماء الهيه دندر رحيم معناسنه وحضرت عليدن مرويدر
حنان اودر كه آندن اعراض ايدنلره اوزرنه اقبال ايدر ومنان اودر كه
قبل السؤال نوال ايله بداء ايدر وآنلره رجال الحنان دنلدي زيرا
عباد اللهك مؤمن وكافري اوزرنه شفقت غالبه لري واردر
خلقه عين وجود وجود له نظر ايدوب عين قضا وحكم ايله
بقمزلر وحق تعالى آنلره ولايت ظاهره وتصرف وحكم ويرمشدر

زيرا ذوق

زيرا ذوق ومقاملري رياست عامه وقيام بامر الخلقدر ومنزلري شيخ
اكبر حضرتلري اوائلده بو قدم اوزرنه ايدي صكره خمسيه انتقال
ايدوب واسطة العقد اولديلر زيرا رجال خمسه بين رجال القوة
ورجال الحنان اولمغله طرفيني جامعلردر وبو جمعيت اهلي ظاهرده
ولايت حاكمه صاحبلريدر وبو ايكي طائفه كه رجال القوة ورجال
الحناندر بونلردن ابدي ابدال اولمز ويرلرنه بدل واستخلاف معناسي
امكان بولمز فصل بو فصل درتلري بياننده در بونلره رجال الهيبة
والجلال ديرلر وبونلردر كه اوتاد اربعيه امداد ايدرلر پس بونلر
اوتاد اربعه نك غيريدر عدد ولي خاصدر كه هر زمانده بو
عدد اوزرنه كلور زائد وناقص اولمزلر وبونلرك غالب احوالي
روحانيتدر وقبلري سما ويردر سماده معروف وارضده مجهوللردر
آنلرك بريسي صعقدن مستثنادر نتكم قرآنده كلور ونفخ في الصور
فصعق من في السموات ومن في الارض الا من شاء الله وايكنجيسنه
علم بما لا يتناهي ويرلمشدر مقامي عزيزدر واوچنجيسنك ايجاد
خصوصنده همت فعالهسي واردر ولكن بر نسنه وجود بولمز
ودردنجيسنك اشيايه تعلقي يوقدر ولكن آندن اشيا وجوده كلور
واولكسي قلب محمد اوزرنهدر ايكنجيسي قلب شعيب اوزرنهدر

اوچنجیسی قدم صالح اوزرنه در دردنجیسی مشرب هود اوزرنه در
وعالم علوده برینه عزرائیل و برینه جبرائیل و برینه میکائیل و برینه
اسرافیل نظر ایدر بونلره شیخ اکبر حضرتلری بلوداندلسده ملاقی اولور
لکن مقاملری ندر بلمش صکره دمشق الشامده کوروب تعریفات الهی ایله
حاللری ومقاملری وذوقلری ندر معلوم اولمش اللهم بصرنا بکم

فصل بو فصل یکرمی درتلر بیاننده در بونلره رجال الفتح دیرلر
الله تعالی اهل اللهک قلوبنه فتح اتدیکی معارف واسرار بونلرک
یوزندن فتح ایدر وبونلر آرتوب اکسلمزلر زیرا الله تعالی آنلری عدد
ساعات اوزرنه قلمش وهر ساعت ایچون آنلردن بر رجل تعیین ایلمشدر
پس هر کیمه که ساعات لیل ونهاردن بر ساعتده علوم ومعارفدن
برنسنه فتح اوله اول ساعت ایچون متعین اولان رجلک طرفندن
فتح اولنور وآنلر وجه ارضده متفرقلردر که ابدا مجتمع اولمزلر
ومکانلرنه ملازمت ایدرلر وآنلرک ایکیسی یمنده والتیسی مغربده
ودردی مشرقده وباقیسی سائر جهاتده اولورلر

فصل بو فصل
یدیلر بیاننده درکه آنلر ابدال سبعه دن غیریدرلر وآنلره
رجال العلی دیرلر رجال المعارج العلی معناسنده زیرا هر نفسده
الله تعالی یه معراج ایدوب علم خاص تحصیل ایدرلر پس آنلر

نفس

نفس صاعد ایله دور ایدوب آنلرک احوالنه مطلع اولمیان اهل
طریق عددلرنه نظرا آنلری ابدال تخیل ایدرلر نتکیم ابدال قرق نفسدن
دینلدن کوره بعضیلر رجبیونی عددلری حسبیله ابدال قیاس
ایدرلر مع هذا رجبیون بشقه وابدال بشقه درلر زیرا عددده
اشتراک اتحادی مستلزم دکلدر بلکه فرق ایدن حال وذوقلریدر

فصل بو فصل اون برلری بیان ایدر که آنلره رجال التحت الاسفل
دیرلر بعضیلری نساده دخی اولورلر آنلر دخی هر عصرده عدد
مخصوص اوزرنه کلورلر وجه تسمیه بودر که آنلره نفس
رحمانی نزول ایدوب غذالری وسبب حیات معنویه لری ایدر وهر نفس
داخلده بر نفس نازل وداخل بولورلر وکندیلرندن خارج اولور
نفسه معرفت وشعورلری یوقدر زیرا امر داخل ایله مقیدلردر
واون بر اولدقلری فیض الهی قلم اعلادن بری متوجه اولمغله درکه
اون بر مرتبه دن یعنی قلم ولوح وعرش وکرسی وسموات سبعه دن

فصل بو فصل اوچلری بیان ایدر بو اوچلرک حاللری بودر که حق
تعالیدن استمداد وخلقه امداد ایدرلر ولکن معامله لری رفق ولین
ورحمت ایله در عنف وشدت وقهر ایله دکلدر کویا خلقک بونلر
اوزرنده یدلری اولور بونلر آنلرک ممنوعلری کبی کورینورلر آنکچون

افاضه وامداده لطف وحسن معامله ایدرلر بونلر دخی رجال
اولدوغی کبی نساء دخی اولور و بو ثلوثه ده برینک فتحی دائم
وغیر منقطعدر یعنی نفس بنفس حقدن استفاضهٔ فیض و خلقه
افادهٔ حیات و بقا اوزرینه در زیرا مدار العالم و قطب کائنات و عند الله
اسمی عبد الله در و قدم واحد اوزرینه در که آنکچون مقاماته تنوع
یوقدر زیرا مرکزه بولمش و دائرهٔ اولیایه نقطه اولمشدر پس دائما
حقله واقف و خلقله دخی مشاهدهٔ حقله قائمدر انتهی فصلنده
مرور ایلدی و بریسی که صاحب الیمیندر عالم ملکوته موکل و جلیس
الملائکه و اسمی عبد الرب در و مقاماته و احوالنه تنوع ایدوب صور
عالمده هر درلو صورتده ظاهر اولور زیرا مراد اتدیکی وقتده
تروحنه قادر یعنی روحانیتی غالب اولمغله ارواح کبی تمثل
و تطور ایدر و بریسی دخی که صاحب الیساردر عالم ملکه حواله
و جلیس الناس و اسم الهیسی عبد الملکدر و تنوع مذکور بونکچون
دخی ثابتدر و قطبک انتقالنده خلیفه در انتهی بالوده شرح اولندی
فصل بو فصل الهیون رحمانیون بیاننده در که آنلر دخی اوج نفردر
و بعض احوالده ابداله مشابهتلری واردر ولکن ابدال دکللردر و آنلره القا
اولنان وحی الهی بردوز و شدید طاش وزرینه سوریلور زنجیر آوازی کبی

استماع

استماع اولنور و آنلر اول صوت شدیدده مقصود الهی نه ایدیکن فهم ایدوب
عمل قیلورلر و بو حالته کسلسلة علی صفوان دیرلر که حالات وحیک
اشدیدر انتهی محلنده ذکر ایلدی فصل بو فصل شول واحد بیاننده در که
قطبک غیریدر زیرا قطب دخی هر عصرده واحددر و بو واحدک
رجاله اختصاصی یوقدر بلکه نساده دخی اولور فاما قطب رجالده
اولور و بو واحدک صفتی استطاعتدر الله تعالی کا هر شیء اوزرینه
قدرت کامله ویروب ذکی الفؤاد و شجاع و مقدام و کبیر الدعوی در و لکن
دعواسی حقله در نفسله دکلدر آنکچون حق سویلر و حقله حکم
ایلر شیخ عبد القادر گیلانی بغدادده بو مقامک صاحبی و بو مرتبه نک
فرد واحدی اولوب کراماتی کوننده فرید و وحید ایدی زیرا خارق عادت
استطاعتدن حاصلدر صکره تقطب ایتدی دیو متواتردر و وفاتنه
قریب کمل اولیا دائره سنه داخل اولوب بعده اول حال اوزرینه مقبوض
اولدی بو فقیرک شیوخ روحانیه سندندر شیخ اکبر و امثالی کبی قدس سره
فصل بو فصل شول واحد بیاننده در که شبه عیسادر یعنی بر
روح و بر بشردن تولد ایدوب جنسین مختلفیندن مترکب و ممتزج اولمشدر
بلقیس جنیله انسدن تولد اتدیکی کبی زیرا بلقیسک والده سی
انسیه و والدی جنی ایدی اکر عکس اولیدی والده سی یاننده تولد

ایدوب بشر صورتنده ظهور ایتمزدی و بونده انس وجن آراسنده نکاح
وعلوقك صحتی ظاهر اولدی ولکن احد طرفین کیفیت مخصوصه
ایله تکیفه موقوفدر فاعرف الحاصل ذکر اولنان واحدك اب
بشریسی اولمق معلوم دکلدر بلکه ایکی مختلف جنسدن مرکب اولمشدر
آنکچون رجل البرزخدر که الله تعالی عالم برزخی آنکله حفظ ایدر
سؤال اولنورسه که اهل طبایع ماء مراٴه ده ولد تکونی تجویز ایتمزلر
پس بلا اب ولد اولمق مستبعد و بلکه محالدر جواب بودر که حضرت
عیسانوك جهله مریمدن تولدی ایلدیسه سایرده دخی بویله در ان الله
علی کل شیء قدیر نتکم عهد نبوت محمدیه یه قریب وقتده کلون
سطیح کاهن ایکی مراٴه نك ازدواجندن حاصل اولدی یعنی مشهوردر
آنکچون لحم پارهٴ ایدیکه کمشدن صحیفه اوزرنه قویوب طاشرلردی
زیراده مشلردرکه عظام نطفهٴ رجلدن تکون ایدر سؤال اولنورسه که
حضرت عیسایه کوره نفخ جبرائیل نطفهٴ رجل مثابه سنده در آنکچون
عیسی لحم وعظمی مشتمل اولوب تولد ایلدی پس بین الجن والانس
تولد ایدن دخی بویله درکه جنك نطفیه بدل اولور یحیی دخی
نفخ حکمنده در بلکه مدار علوق ولمقده اظهردر زیرا جن
توالدده انسله مشترکدر و نفخده ریح اکثف واقوادر بناء

علی هذا

علی هذا بین الزوجین المتجانسین کبی اولورلر جواب بودر که حقیقت ایله
حکمك میاننده فرق وارد یعنی ظاهردر یعنی ماء حقیقی وماء حکمی
برابر دکلدر بلکه ماء حکمی ماء حقیقی یه وسیله در یعنی جبرائیلك
نفخندن مریمك وجنینك ریحندن محل قابلده ماء حقیقی حاصل اولوب
مولود اولان ماء حقیقیدن تکون ایدر الحاصل نفخ ونکاح سبب
نزول نطفهٴ حقیقیه در مستقل و مؤثر دکلدر و فتوحاتده کلورکه
انسان ماء رجلدن تکون ایتدیکی کبی ماء مراٴه دن دخی تکون ایدر
نتکم حدیثده کلور اذا علا ماء الرجل ماء المرأة اذکرا واذا علا ماء
المرأة ماء الرجل آنثا یعنی ذکروا انثاده ضمیر مثنی یراد ایلدیکی ماء
مراٴه نك اذکار وتأنیثده دخلی اولدوغنی اشعار ایدر پس طبیعیونك
ماء مراٴه نك دخلی یوقدر و آندن برنسنه تکون ایتمز دیدکلری صحیح
دکلدر و بو مقامده محل المقال بودر که رجل و مراٴه ازدواجدنده
معا انزال ایلسه لر واحد الماءین آخر اوزرنه سابق وعالی اولسه
آندن خنثی مخلوق اولوب بین الذکورة والانوثه خارج اولور و بو
صورتده اکر احد الماءین آخرده منحرف اولمیوب من جمیع الجهات
علی السوا والاعتدال اولورسه خارج اولان خنثی فرجندن حایض
وذکرندن امنا یعنی صب منی ایدوب براق کبی حقیقتین مختلفتینی جمع

ایدر اثري بودر كه هم ناكح وهم منكوح اولور ظهرنده تولید و بطننده
ولود تا ایدر حتی مرویدر كه بركسه نك یاننده ایكي ولدي واریدي
سئوال اولندقده بري صلبمده وبري بطنمدندر دیدي واكر هاء اعتداله
منحرف وآخر اوزرنه غالب وغالب اولوب مبالغه بالغ اولمزسه حكم علوه
منحرف اولونكدر یعني اكر ماء مرأة ایسه خنثي حیض كورور امنا ایتمز اكر
ماء رجل ایسه امنا ایدوب حیض كورمز واكر احدهما ده غلبه بولنورسه
حدیثده ذكر اولندیغي اوزره یا مذكر ویا مؤنث اولور اشته بو جمله سي
بش صورتدر اولور بو جمله ده قدرت قاهرهٔ الهیه ظهور بولور فسبحان الله
القدیر الخلاق العلیم **فصل** بو فصل شول واحد بیاننده دركه آنك
جمیع عوالمه رقایق همتي واتصال معنویسي واردر كاه اولوركه
مرأه دخي اولور زیرا كمال النسانینك رجله اختصاصي یوقدر
بلكه مرتبهٔ امامت نسایه دخي حاصلدر واول برشخص غریبدر كه آنك
حالنه واقف اولمیان اهل طریقدر هر عصرده وحدتنه نظرا آني قطب الوقت
تخیل ایدر غرابتي ایسه دمكه عارفه معرفتیله آشنالغه یول ویرمز
وهر واقف اولیجمك بابنه دخول ایدوب سرینه ایرمز فطوبي للغربا
فصل بو فصل شول رجل واحد بیاننده دركه مقامي حسبیله اكا ساقط
الرفرف بن ساقط العرش دیرلر كبیر الشأن عظیم الحالدر شغلي كندي نفسنا

ومرتبه ده

ومرتبه ده در یعني بقاء رسم اهلیدر كه ایكي شهودله متنعم واكا
عالمدرلر زیرا ایكي مفعوله متعدیدر و بركمسیه نظر آتشه
ویا بركمسه آني كورسه رؤیتنده تأثیر وتأثر حاصل اولور مزید
حاله باعث اولور زیرا نظر اولیا نظر حقدر ولكن زمان حال
ووقت تجلیده اولان نظرك زیاده تأثیري واردر حتي مصرده
اول حالده بركسه حجره سنده چقوب یا فلان ویا فلان دیو خطاب
اتدكده حاضر اولمدقلرنده عند البنا بركلبه یا كلب دمسیله اول
نظر كلبه تأثیر ایدوب كلاب مصر آنك كتدیكي یره سیله كیدرلر وجوده
مفارقت ایتمزلردي برج كوندنصكره اول كلبه اخسأ دیوب
كلابه دخي باشنه پریشان اولدیلر و شیخ اكبر حضرتلري بیورمشكه
بن زمانمده اول رجل واحدي قونیه شهرنده راست كلوب آني
شدید الحیا وصاحب الذله والانكسار بولدم ومعارف الهیهده
ید طولی وبساط عظیمي واریدي وآنك صفتي بني عجب ایلدي **فصل**
بو فصل شول رجلك بیاننده دركه آنلره رجال الغني بالله دیرلر
الله تعالي بو مقامي آنلره حفظ ایلر كرچه دنیاده اغنیاء نفوس
چوقدر ولكن اولیاء اغنیاده نوعا شوب واردر وغناء نفس
آنلرده كندي اوزرنه دكلدر فاما اول ایكي رجلك كمال اوزرنه در

آنكچون صاحب مقام اولمشلردر و بونلر هر عصرده ایكی اولور نساده دخی اولورلر
و آنلرك نهایتلری بدایتلرندن و بدایتلری دخی نهایتلرندندر یعنی كشفلری
دفع و جمعلری برابردر و آنلرك بری الله تعالی یه مضافدر كه اكملدر
و بریسی دخی نفسنه مضافدر كه ادنادر و بری عالم شهادته امداد ایدر
هر غناكه عالم ملكدن حاصلدر آنك افاضه سندندر و بریسی دخی عالم
ملكوته امداد ایدر هر غناكه عالم ملكوتدن واردر آنك یوزندندر
بولوردر و بو ایكی مرد غنانك دخی استمدادات كلری بر روح علویدن
واردر اول روح علوینك غناسی اللهدر غنا بالله دكلدر
زیرا حقلرنده متحققدر آنكچون اول یكسی بوندن استفاضه ایدرلر
اسماء الهیه اسم اعظمدن استمدادات كلری كبی پس اگر بو روح
علوی یی اول ایكی یه اضافت ایدرسك رجال الغنا اوچ اولورلر و اگر
روحك روحانیتنه و بونلرك بشریتنه نظر ایدرسك رجال الغنا
ایكی اولور فصل بو فصل شول شخص واحد بیانندهدر كه قلبنده اصلا
فتور یوقدر و هر نفسده تجدد ایتمكدهدر كه بند علم ایله ذاتنه
علم میاننده تقلب ایدر بر وجهله كه احد المنزلتیندن اول لحظه
اولمغی منافی اولمز حالت واحدهده ایكیسندن بیله كورینور شویله كه
صفات و ذاتندن بری بریله محتجب اولمز آنكچون رجال الراسنده حال

جهتنك

جهتنده آندن اعجب و معرفت بالله ما بیننده آندن اكبر یوقدر
و خشیة اللهده وجودی دائما ترهملكدهدر شیخ اكبر حضرتلری
زمانلرنده آنی كوروب علمندن استفاده قلمش و صحبت حقیقی ایله
متحقق اولمشدر فصل بو فصل شول عشره بیانندهدر كه آنلره رجال
عین التحكیم والزواید دیرلر رجال اللهدن اون نفسدر كه آنلرك مقاملری
دعاده لسان انبساطه زیاده خصوصیتلری واردر یعنی انبساط و رجا ایله
دعا ایدرلر نهایت ایله ذل و ضراعت كوسترلر و حالده ایمان بالغیبك
زیاده لكیدر یعنی بر غیب كه آنلره شهادت اوله آنك ماوراسنده بر غیب
آخر دخی ایمانلری زیاده اولوردر و اول غیبی تحصیلده یقینلری آرتوب
بو حال ایله ترقیدن خالی اولمزلر زیرا قابلیتلری حسبیله فتا كلمزلر
فصل بو فصل بدلا بیانندهدر بونلر هر عصرده اون ایكی نفسدر كه
زائد و ناقص اولمزلر و بونلر ابدالك غیریدر اگرچه اسم جهتنده
مقاربه لری واردر و نقبانك دخی غیریدر اگرچه عدد جهتنده
مشاركتلری واردر و اهل طریقتدن بعضیلرینه ملتبس اولوب بدلای
ابدال ظن ایدرلر و ابو بكر الخطیب تاریخ بغداده كتابنده روایت ایدر كه
النقباء والنجباء سبعون والبدلاء اربعون والاخیار سبعة والعمد
اربعة والغوث واحد ولكن بو روایت رجا حقایقون یاننده صحیح دكلدر

مکرکه تأویل ایله تقریبا اولنه مثلو بدلاءیی ابدال معناسنه اخذ
اتمک کبی وطائفهٔ مذکوره یه بدلا تسمیه سنه وجه بودرکه
بونلردن بری اراده غائب اولنلرک مقامنه قائم اولوب
جمله سی حکمنده اولورلر و جمله ایله وجود بولور چوق معنا آنکله
وجود بولور نتکم شعرده کلور ولیس من الله بمستنکر ان یجمع
العالم فی واحد پس ابدال ایله بدلانک فرقی بودرکه ابدالک
بریبره بدلدر و بدل مبدلدر ولانک عینیدر نتکم مرور ایلدی
بدلانک ایسه بری بالفرض بیکه بدلدر نتکم واحد کالف دیرلر
وبدل ومبدل منه تشخص جهتنده بری برینک غیریدر فصل
بو فصل رجال الاشتیاق بیانندهدر آنلر بش نفسدرکه عین مشاهدهده
ایکن اشتیاق آنلری مضطرب قلمش و حرارت دل جکرلرنی کباب
ایلمشدر زیرا شوقیله اشتیاقک فرقی واردر شوق اودرکه
محبوبه ملاقاتله زائل اولور اشتیاق ایسه مطالعهٔ حسن
وجمالی تدکجه قوت بولور و بو مطالعیه قادر بو اشتیاقله
ظاهر اولنلر اهل طریقک ملوکندن معدوددر و رجال مذکوره یه
رجال الصلوة دخی دیرلر زیرا هر بری فرائضدن بر نمازک حقیقتنه
مختصدر آنکچون عددلری بشدر و بونلر لیل و نهارده صلوات

دائمه

دائمه اوزرینه درکه توجهلرنه فتور کلمز و مناجاتلری خلل
ندر بلمز حتی بعض اهل کشف شویله تخیل ایدرلرکه اول رجال
فی نفس الامر احیادر دکلدر بلکه هر بر وقتده قلنان نماز آنلرکی
برینک صورتیله تجسد اتمشدر ولکن بو کشف صحیح دکلدر بلکه
خیالدن ناشیدر حقیقتده دکلدر فاما حقیقت بودرکه آنلر حقایق
ثابته در بعض اولیانک تعلقی افلوکه و یا سیاراته و یا غیرینه
اولدیغی کبی بونلرکدخی تعلقی صلوته واقع اولمشدر و حقیقت
صلوة بونلرله قوام بولور و اسراری بونلرله آچلور زیرا هر عین
و معنا و جوهر و عرضک خصوصی وزرینه سری برناموسه
مستنددرکه بحسب القابلیه صورت سر آنک آینه سنده جلوه کردر
فصل بو فصل رجال الایام الستة بیانندهدرکه آنلر هر زمانده آلتی
عدد نفسدر زائد و ناقص اولمزلر و ایام ستهده مراد الله تعالینک
عالمی خلق اتدیکی ایامدرکه اولی یوم الاحددر یعنی ایامک ابتدا
ظهورایده بازارکونی دیدکلریدرکه صفات سبعهدن وجود بولمشدر
آنکچون جمیع اشیا حال عدمده ایکن کن خطابنی اشتمشدر بعده
یوم الاثنینده که بازار ایرتهسی دیدکلریدر و آنک حرکتی صفات
حیدن وجود بولمشدر آنکچون اجزاء عالمده برجزء یوقدرکه

آنده صفات حيات اولميه. بعده يوم الثلثا دركه صالي كوني ديدكلريدر
وآنده حركتي صفات بصيرتده حاصل اولمشدر. آنكچون جميع اشيا
خالقني مشاهده اتمكده در. ولكن كندي عيني جهتنده يوخسه
خالقنك عيني جهتنده دكل. بعده يوم الاربعادركه چهارشنبه
ديدكلريدر وآنده حركتي صفات مريدده كلمشدر. آنكچون جميع اجزاء
عالم موجدنك تعظيمني قصد ايلر. بعده يوم الخميسدركه پنجشنبه
ديدكلريدر. وآنده حركتي صفات قديرده استناد اتمشدر. آنكچون جميع
افراد عالم خالقنه ثنا اتمكه قادردر. بعده يوم الجمعه دركه صفات
عليمده وجوده كلمشدر. آنكچون جميع كائنات موجدني عالمدر. لكن
كندي ذاتي حسبيله يوخسه موجدنك ذاتي حسبيله دكل. بعده يوم
السبتدركه جمعه ايرتهسي ديدكلريدر. آنده حركتي صفات متكلمدندر
آنكچون جميع اشيا خالقني تسبيح ايلر. پس صفات سبعه مقابلهسنده
ايام سبعه تعيين اولندي. وعالم عموما صفات حقله ظهور ايلدي
زيرا عمل حقدر. وهركسك عملي شاكلهسي يعني كندي كمالنه مناسب
اولدوغي وجه اوزرنه در. نتكم قرآنده كلور. قل كل يعمل على شاكلته
وعالمك عملي آلتي كونده واقع اولديكه اولي يوم احد وآخري
يوم جمعهدر. واول وقت يوم يكرمي درت ساعتدن عبارت ايدي

صكره

صكره شمس وقمر خلق اولندقده نور وظلمت ظاهر وبري برندن متميز
اولدي. واول ايام اسبوع في الحقيقه يوم احددركه يوم ابتدادر. لكن
عرفا يوم سبت قلندي. زيرا آخر الايام الستهدر اولوجمعهدن صكره در.
پس آخرده صكره وارد اولدوغي اولا ولمغله مناسب كوريلدي اوليت اختيار
اولندي. وافضل ايام اسبوع يوم جمعهدركه الله تعالى آنده نشئه
انسانيهيي خلق ايلدي. پس ارض وسما وجميع موجودات آنك خلقتنه
نشئه مذكوره علت غائيه اولمغله كندي افضل الموجودات اولدوغي كبي
كوني دخي افضل الايام اولدي. ودمشلردركه الله تعالى ايام سبعهده
بربني سائر ايام اوزرنه تفضيل ايدبكي امم سالفيه تعريف ايدوب لكن
بخصوصه تعيين اتمش ايدي. صكره طائفه نصاري زعملرنجه اول
يوم افضل يوم احددركه يوم ابتدادر ديو احدي اختيار ايليوب يوم
عيد اتديلر. واول وقت متعين اولوبني دخي آندري اول حال اوزرنه
ابقا ايليوب سكوت ايلدي. وطائفه يهود زعم اتديلركه اول كون
يوم سبتدر. زيرا الله تعالى يوم جمعهده خلق عالمده فارغ
اولوب جمعه ايرتهسي استراحت وظهري اوزرنه استلقا ايدوب
احدي الرجلتيني آخري اوزرنه وضع وانا الملك ديدي ديرلر
طائفه مذكورهنك بو وضع تشبيهلرندن ذات مقدسه بري وتعالى

بو مقابلهده آیت وارد اولدیکه وما قدروا الله حقّ قدره

وفی الحدیث انّه الیوم الّذی فرض علی الیهود والنّصاری فاضلّه

وهدانا الله تعالی یعنی یهود ونصاری افضل ایامی تعیین ایله

مأمور اولمشلردی لکن جهتدن اوزاق اولوب اکا امّت مرحومه ظفر

بولدی ومرویدرکه رسول الله یوم جمعهیی بر مجلو آیینه

صورتنده کوردیکه اول آیینه اوزرنده بر نکته دخی واردی

وددیکه هذا یوم الجمعة وهذه النّکتة ساعة لا یوافقها

عبد مسلم وهو یصلّی الّا غفر الله له بوندن فهم اولندیکه

یهود ونصاری عقله تابع اولوب اختلافه دوشدیلر امّت

مرحومه ایسه وحی والهامه پیرو اولوب حقّ واحده مهتدی

اولدیلر وظاهر اولدیکه جهات ستّ وجود انسان سببیله

ظهوره کلمشدر آنکیچون الله تعالی جهات وایّام ستّ مقابلهسنده

رجال ستّه خلق ایدوب هر برینی بر جهت وبر یوملک سرّینی تسلیط وزرنه

وحفظی اوزرنه حواله قلدی وهر وهنکرشیدک اوغلی العمل السّبتی

آنلرده اولوب صکره تقطّع ایلدی وسبتی یوم سبته نسبتله درزیرا

اول کونده کسبه مشغول اولوب ایّام باقیهده تعبّد ایدرردی و

بوندن زعم یهود دخی حاصل اولورکه آنلر سابقا ذکر اولنان

معادده

معاددندر وثوری یوم سبتده هر عملدن منقطعلردر وقاضی

عیاض بونکه خلافنه ایدوب یوم سبتده خانه سندن طشره چیقمز

ومنقطع اولوردی آنکیچون زماننده یهودیه نسبت اولنوب خلقدن چوق

درلو اذی وجفا چکدی ظاهر شرعه مخالفتایدنک حالی بودر زیرا

قاضی مذکور ارباب رسومدندر پس عقل قاصر ایله تعیین وتخصیص

اتدیکی معنا عند اولی الالباب معتبر دکلدر ورجال ستّه هجیرلردن

معلومدر وهجیر کسر هاء وتشدید جیم ایله دأب وشاندر واول

هجیر بو آیتدرکه ذکر اولنور ولقد خلقنا السّموات والارض وما بینهما

فی ستّة ایّام وما مسّنا من لغوب وبالجمله بو عالمده برامر یوقدرکه

عدد معیّنه محصور اوله الّا آنک مقابلهسنده الله تعالینک رجالی

واردرکه هر عصرده اول امری حفظ ایچون تعیین اولنمشلردر فامّا

بوندن جمیع رجال محصور اولمق لازم کلمز یعنی امر محصور اوزرنه

محصور اولان رجال هر زمانده زائد وناقص اولمزلر فامّا بو عالمده

دخی رجال واردرکه آنلر ایچون عدد معیّن یوقدر آنکیچون هر عصرده

زائد وناقص اولورلر پس اولیاء الله طبقات متعدّده واصناف متفاوتهدر

فصل بو فصل طائفهٔ ملامیّه بیاننده در آنلر اول قومدرکه باطنلرنده

اولان حالک اثری ظاهرلرنده اصلا ظاهر اولمشدر بلکه حفظ اسرار

وضبط احوال ایلیوب اهل ستر اولمشلردر آنکچون بونلر اولیانک ساداتی
وائمه سیدر و سید العالم افندمز طائفهٔ مذکوره معاملهسی اوزرنده
جاری اولدی آنکچون اکثر امورده رموزله اکتفا ایدوب ضرورت قویه
اولمدقجه اظهار معجزه قلمدی و واقع اولان ابتلالری دخی معنای
مذکوره دائر ایدی و بو سر ایله عمل ایدوب معنای مذکوره محل اولنلره
حکماء الهیه دیدیلر زیرا اموره علملرینه کوره مواضعنه وضع
واحکام ایدوب اسبابی ظاهرده محل ثباتنده اثبات واماکننده مقرر قلدیلر
ونفی لازم کلان موضعنده نفی ایدوب حق تعالینک خلقی آراسنده
بحسب الحکمة ترتیب تدریجی اموره برنسنه خلل کتورمدیلر زیرا بر
سبب که الله تعالی بر موضعده وضع ایتمش اوله آنی رفع ایتمک وضعی
تسفیه وقدرتی جهل اولور و برکمسه سببه وزرنه اعتماد ایلسه مشرک
وملحد وارض طبیعته اخلاد ایتمش اولور نتکم بالاده ذکر اولندی
پس طائفهٔ ملامیه مجهولة الاقدار در که آنلری اول مقامه تخصیص
ایدن سیدلرندن غیری کمسه بیلمز و بونلرک حقنده کلور اولیائی
تحت قبابی لا یعرفهم غیری زیرا بوراده اولیا ایله مراد اولیای
اکملیندر که آنلرک حقنده اغیار اولنلر بیلمز بلکه شوب غیریتدن
خالص اولنلر بیلورلر پس لا یعرفه الا الله سری بونده

ظاهر

ظاهر اولور و فتوحاتده کلور که ملامیه ابو بکر الصدیق
قدمی وزرنه اولوب آنلرده کرامت کونیه ظاهر اولمز و آنلر صلوات
خمس ورواتب وزرنه زیاده قلمزلر وخلقدن بر حالت زائده
ایله تمیز بولوب آنکله معروف اولمزلر اسواقده کزوب ناسله کلام
عامه سویلرلر قلبلری الله ایله و بدنلری عبودیته مشغولدر
وآنلرده طعم و ذوق ربوبیت یوقدر زیرا قلبلری وزرنه ربوبیت
مستولی اولمشدر عبودیتلری ایله ربوبیت ایسه بر یرده مجتمع اولمز
پس بونلر اقصای درجات ولایتده در که آنک فوقنده انجق
درجهٔ نبوت واردر و آنلرک قرآنده آیتلری یوقدر حور مقصورات
فی الخیام بونده نساء جنت وحال حور ایله نفوس رجال الله
واحوال خواص وزرنه تنبیه واردر زیرا الله تعالی حوری
در وجوهرده خیمه لر ایچنده ابصار اهل جنتدن حفظ ایتدیکی
کبی نفوس رجالی دخی قباب وعبادات خیمه لری ایچنده اعین
اهل دنیادن حفظ ایتمشدر و بو خیمه لره غیرت الهیه دیرلر که
زوایای کوندن قورلمشدر بو جهتدن آنلرده خارق عادات اولمز که
خلقک آنلره تعظیمنه سبب اوله وصلاح زائد ایله دخی
مشار اولمزلر و بعض رجال آنلرک صفاتنده رمز ایتمشدر مسود

الوجه في الدنيا والآخرة يعني وجه ايله مراد حقيقتده انسانك سوادده
مقصود سيادتدر سواد له تعبيرك سرّي بودر كه انسان بحسب الظاهر
اكوانه بر كوندر كون ايسه نور حقك يانندة ظلمتدر آنكچون ظاهرده
مشاهده اولنان سواد كوندر مع هذا دارينده اهل سيادتدر
ولكن رسل ايله اوليانك فرقي بودر كه رسل تشريع وتبليغ ايچون ظهوره
مضطرلردر اولياده ايسه بو اضطرار يوقدر زيرا اهل دعوت
دكللردر وبويله دمك دخي وجهدر كه رسل مصلحت تبليغ ايچون
ادناي مراتبه تنزل ايدرلر اوليا ايسه بويله دكللردر وطائفهٔ
مذكوره يه ملاميه ديدكلري ايكي وجه اوزرينه در كه بري كندي
نفسلرينه خارج وبريدخي داخلدر وجه خارج بودر كه ملامت
اول طائفه نك تلومندن سنه وتوابعنه راجعدر زيرا حق
يانندة تقصيرلرينه نظر ايدوب كندي نفسلريني لوم ايدرلر وعمللري
اهل خلوص اولمغله ديو محزون اولورلر زيرا فرحناك اولمق
بعد القبولدر قبول عمل ايسه آنلردن غائبدر وبو لوم كرچه
هر بر اهل نفس لوامه ده اولور ولكن آنلرك اصحابنه زياده اختصاصي
اولمغله ملاميه دنلدي ووجه داخل بودر كه آنلر عند الله مرتبه
ومكانتده صاحبلريدر بر وجهله كه اكر مرتبه لري خلقه ظاهر اولسه

خلق

خلق آنلري اله اتخاذ ايدوب سجده قيلورلردي واول مرتبه وجه حقيقتده
مجازاً تامه لريدر چونكه عامهٔ ناس وادراكي محجوب بنيه تلبيس عادت
واختيار بعض مباحات ايله محتجب اولديلر عامه كبي محل ملامت اولديلر
وبر دخي كويا مرتبه لري كنديلريني لوم ايدر شول معنادنكه عزت مرتبه
وسلطان مكانت ظاهر اولمدي زيرا اكر باطنلري حالي صورته كلیدي
رتبه لري كبي كنديلري دخي بين الناس عزيز ومحتشم ورفيع القدر
اولوب جهلا وسفها آنلره چوب جفا ايله طوقنمزلردي ولكن مجهول
اولدقلرينده عامه دخي آنلري كندي نفسلرينه قياس ايدوب سوء معامله دن
خالي اولمزلر نتكم زمانمزده بعض كاملان ناسه واقع اولوب احوال هائله
مشاهده اولنمشدر اكرچه تعرض سوء وتصدي ما لا ينبغي ايدنلر آخر
سرنكون چاه غضب ومطرود دركاه رب اولمشلردر ومن الله العصمة
من معاداة الاولياء **فصل** بو فصل رجال الماء بياننده در آنلر بر
طائفه در كه دريالر وايرمقلر قعرلرنده ساكن اولوب حقه عبادت ايدرلر
وخلق آنلرك حاللرينه مطلع دكللردر نتكم طريقت اهل اللهدن امام
الوقت اولان شيخ ابو السعود بن الشبلي البغدادي بيورر كه بر دفعه
كنار دجله ده ايدم خاطرمه كلديكه حق تعالينك صولرده دخي تعبد
ايدر عباد الله وارميدر ديدم كوردمكه نهر منشق اولوب ايچندن بر كمسنه

ظهور ایدوب دیدیکه نعم یا ابو السعود الله تعالینک قوللری واردرکه
قعر آبده عبادت ایدرلر بن آنلردنم و بن بلدهٔ تکریت دنم شهر مدت
هجرت ایدوب بو صوده ساکن اولدم و باعث بو اولدیکه فلان زماندن
اوراده بعض حوادث ظهور ایلسه کرکدر بندخی قهر الهیدن لطفنه صغنوب
کلدم دیدی و ینه صویه طالدی شیخ بیورر که اول کسه نک تعیین
ایتدیکی مدت منقضیه اولدقده اخبار ایتدیکی اوزره اول شهرده آثار غضب
الهی ظاهر اولدی بونده فهم اولنور که اول کسه نک روحانیتی غالب اولغله
صو ایچنده نفسی محبس اولیوب ثقلت و کدورت بولمزدی و کذلک
رمز واردرکه الفرار مما لا یطاق من سنن المرسلین و فجئهٔ عقوبت
الهیه دن معافاته التجا ایلمک و خوف سطوتدن اشرار اراسنده
هجرت ایتمک امر مشروع عددر و اولیانک بعض مغیباته اطلاعی تعریف
الهی ایله در آنکچون صبح صادق کبی نوری باهر و اثری ظاهردر
والحمد لله تعالی فصل بو فصل افراد بیاننده در بوندکه حقدن
شیخ اکبر حضرتلری بیورر که و او عدد بحصرهم یعنی آنلرک عدد
معینی یوقدر بلکه ایکی و اوچ و آلتی و اوه اولورلر نتکم بعض
مکاشفین ذاهب اولمشلردر و حضرت خضر و حضرت علی
و عبد الله ابن عباس افراددن اولماوزره مصرحدر و لکن صکره

حضرت

حضرت علی اول مرتبه دن ترقی ایدوب زمان خلافتنده قطبیت
کبری ایله دخی متحقق اولمشدر خلفاء ثلثهٔ متقدمه کبی و
رسول الله مقام نبوته مقام افراددن ارتقا ایدوب فناده نصکره بقا
بولدیلر نتکم عالم بشریته مرتبهٔ عقل اولده تنزل قلدیلر پس عقل
اول تبلیغ احکام و دعوت انام ایچون مرتبهٔ تهیمیه اقصای مرتبت
وجوده تنزل ایتدیکی کبی قطب الاقطاب دخی مرتبهٔ افراده تدبیر
و تصرف ایچون اختیار اولندی زیرا افراد ملائکهٔ مهیمه مشربنده
و مظاهر اسماء ذاتیهٔ سلبیه درکه بونلرک سکرلری صحولرینه غالبدر
نتکم اقطاب انبیا و رسل مشربنده و مظاهر اسماء ذاتیهٔ ثبوتیه درکه
بونلرک صحولری سکرلرینه غالبدر بناء علی هذا اکرچه ملائکهٔ مهیمه
و طائفهٔ افراد مرتبه و مکانت جهتنده اعلادر زیرا بحر فنا و شهوده
مستغرقلردر فاما قطب اعلم و اقطاب جمعیت و احاطه یوزنده
اولیدر زیرا مقام بقا و حجابه نازللردر و بو حجاب رتبهٔ او ادنادن
صکره قاب قوسین پرده سیدر که اصحابی لذت دائمهٔ نظر اهلیدر
فافهم و خدام سلطانه نظیر افراددر و وزراء نظیر اقطابدر بو
سببدندرکه وزرا خدامه مداخله ایتدکلری کبی اقطاب دخی
افراده مداخله ایتمزلر زیرا افراد ملائکهٔ مهیمه کبی مبایعهٔ قطبدن

داخل دكلدر وافرادك كشف خاص وعلوم غريبه سي واولق من كل الوجوه
ماعدا اوزرينه فضلتري موجب دكلدر بلكه من وجه فاضلدر ومن
وجه فاضل اولور من وجه مفضول اولور قال تعالى تلك الرسل فضلنا
بعضهم على بعض وفي الحديث انتم اعلم بامور دنياكم وافرادده
بعضيلري علم بالله ده كرچه اكبر اولمق جايزدر تدبير مملكتده وزيري
احق واعلم بعض خدام اولمق كبي ولكن وزير صفا سلطان وقطب
صورت الهيه اوزرينه اولمغله سر وحدت شرفي آنده پسدر وافرادك
تلومندسي اولمز زيرا مقام ارشاد وتعليمه تنزل ايتمشلردر وحديث شريفده
كلور خيركم من تعلم القرآن وعلمه وصفي افرادندركه مشاهده كامله
لري جهتيله كسه اوزرينه انكار واعتراض ايتمزلر نظر ايله كه سبحان ايله
مأمور اولور ملائكه مقدسه اتجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء
دملريله صورت اعتراض اشعار ايتديلر زيرا ملائكه عاليه دائره سنده
خارجلر وحجاب ملكيت ايله محتجبلردر وكذلك حضرت موسى خضره
اعتراض ايلدي زيرا مرسل به اولديغي شريعت اعتراضي اقتضا ايدردي
شول جهتدنكه فعل خضر ظاهرده اكا مخالف ايدي اكر موسى خضري
امتحان ايديدي خضره اكا اعتراض ايتمزدي زيرا دائره ولايت خضريه
واسعه در وبونده العلم حجاب مقاله سنك سري نمايان اولدي زيرا

شريعت

شريعت موسى حقيقت خضره حجاب ايدي وافراد تصرفي ترك ايلمشلر
وسرايت قافنايه داخل اولمشلردر وتصرف حقلرنده اكتفا قلمشلردر
وآنلري تكلم موجبنجه احكام شرعيه سويلرلر مع هذا احكامه
عملدري سبقت ايتمشدر وآنلر حق تعالى شرعنده وارد اولان اسما ايله
ذكر ايدرلر هر لفظي اطلاق ايتمزلر وحال منامده يوزلري ستر ايدرلر موارد
الهيه يي تلقيده اوتوري ظهرلري اوزرينه اويورلر وهر كيجه بلكه هر
منامده بر معراج روحانيلري واردر واكثر زمانده احوال لسانلرندن
جاري اولور ماشاالله كلمه سيدر وشول مرتبه ده كتم اسرار ايدرلركه
اكر آنلري پاره پاره ايدرلر ويا منشار ايله قطع اتسلر افشاء راز ايتمزلر
والله تعالى ايله آنلرك ارالرنده قدم رسول الله ده غيري قدم يوقدر
سائرلرك ايسه قدم نبيده ماعدا قدم قطب دخي واردر اكر ائمه ده ايسه
واكر اوتاددن ايسه اوچ واكر ابدالدن ايسه درت قدم واردر وهكذا
زيرا حيز اتباعده اولنلرك حالي بودر وبعض اكابر افراد واردركه
ملائكه مهيمه كبي مامدرلر آصلا قدم يوقدر وافرادده معدود
اولور محمد بن قائد دمشدركه عالم معنايه عروجمده اوكمجه بر قدم
كوردم آنده بكا زياده غيرت غلبه ايلدكه اوراده دنلديكه امامكك
اولور قدم نبيدر پس بنم اضطرابم زائل اولدي وشيخ اكبر بيوررلركه

ابن قايد تخيّل ايلديكه آني كسه تقدّم ايتميوب فوقنده بنيه غيري
يوقدر زيرا اكثري طريق مخصوصنده غيريسني مشاهده ايتمشلردي واما
ديديلركه شيخ عبد القادري حضرتنده كوردكمي كورمدم ديوب بو كلام
عبد القادره عكس ايتركن صدق ابن قايد ديني ولمقامندن كورمدكي
زيرا ابن مخدعندن ايدم ديدي مخدع قطبك افرادده تستّر ايتدكي
موضعدر كه خزانة الخلعدر وآنك حازني قطبدر يعني قطب
اولموضعده قيام ايدوب اوليايه خلع الهيّه اوراده چيقر وآنك
اليله ويريلور الحاصل عبد القادر ديديكه بن خزانة خلعتده
ايدم اكا بنم الملك شو صفتلو خلعت چقدي ديوب خلعتك ركني
تعريف ايتدي بعده ابن قايدن صفت خلعتده سؤال اولندقده
عبد القادرك ديديكي كبي وصف ايدوب بلديكه اوراده كندي قدمي
فوقنده قدم قطب واردر واكا الباس اولنان خلعت الهيّه عبد القادر
اللدندر كه اولوقتده واسطهٔ حق وقطب مطلق ايدي پس بو
ايكيسنك بري اهل خلوتده وبري دخي اهل جلوتده اولدي وجلوت
نعوت الهيّه ايله خلوتدن خروجه ديرلر وخلوت حقله محادثه
سرده شول وجهله كه اراده اغيار يوقدر فصل بو فصل
محدّثون بياننده در وحضرت عمر بو طائفه دن ايدي نتكم محدّث

كلور انّه

كلوردر انّه كان فيما مضى قبلكم من الامم محدّثون فانّه ان كان في امّتي
هذه فانّه عمر ابن الخطّاب وبو طائفه ايكي صنفدر اوّلكيسي حق تعالى
آنلرله خلف حجابدن تحديث ايدر حضرت موسايه شجرده تكلّم ايتدكي
كبي نتكم قرآنده كلوردر وما كان لبشر ان يكلّمه الله الّا وحيا او من
وراء حجاب وايكنجيسي ارواح ملكيّه آنلرك قلبلرينه واحيانا قولاقلرينه
تحديث ايلر بو جهتدن هر نه كه لسانلرينه كلسه صادق اولور زيرا
حق تعاليدن وملائكه دن حاشا كذب اولمز وتحديث ملكي ظنّي اولنوب
واقعه مطابق اولميان امر خيالي ويا القاء نفساني وشيطانيدر كه جنسك صا
آنلرك خبري يوقدر ونيجه لر بو مقامده حقّه اسناد كذب ويا تمزيق
مصحفا تمكله كافر اولمشلردر العياذ بالله وصنف ثانينك طريقي
رياضات نفسيّه ومجاهدات بدنيّه در زيرا نفوس طبعله وقوف كلّه نده
صافيه اولسه كنديسنه مناسب اولان عالمه ملحقه اولوب ارواح عاليه نك
عالم ملكوت واسرارده ادراك ايتديكي اموري ادراك ايدر وعالمه
اولان معاني صحيفه سنده منتقشه اولوب غيوبه اطّلاع كلورده
وهر روح ايچون مقام معلوم واردر آنكچون هر كس استعدادي مرتبه سني
تجاوز ايتميوب حدّنده برخطوه ايلري كيتمز فصل بو فصل حضرت خضر
بياننده در خضر كبد وكبد وزنيله وزرنه تحريك وسكونله لقبدر

زیرا بر ارضی یابسه جلوس ایدرکن و نماز قلدیغی زمانده قدرت الهیه
ایله تازه اوت بتوب یم یشل اولوردی جبرائیلک راکب اولدیغی فرس الحیاتک
بصدیغی یر یشللندیکی کبی زیرا حیاتک اثری دخی حیاتدر و عامه ترک
روز خضر دیدیکی بو مقامدندر که اول کونلرده وجه ارض نباتاتله حیات
نو بولور خضرک جلوس ایتدیکی موضعه دوندی و جبالک ایام صیف
و شتاده تر و تازه لکی و لیانک نظر و کذرندندر زیرا جبال اشجار و سبزه ایله
صورت اولیاده اولمغله اولیا نظرکاهی اولور قدیمده معابد و صوامع
کثیره اورده هیکل بولمشدر و خضرک کنیه سی ابو العباس و اسمی بلیا
و پدرینک اسمی ملکاندر و بعضیلر خضرک نامی ملکان بن ملیا بن کلیا
بن سمعان بن سام بن نوحدر دیدیلر و سیوطی سوره کهف تفسیرنده ابن
عباسدن روایت ایدر که خضر حضرت آدمک صلبی اوغلی اولوب آخر زمانده
دجالی تکذیب ایچون عمری تطویل اولنمشدر و دجال قتل ایدوب بعده
حیات بولوب جواب خضردر دیدکلری زعم دجاله کوره در فی نفس الامر اسیه
دکلدر و اصحاب کهف دخی بری اولمق روایتی دخی تخیل دجاله کوره در
یوخسه فی الحقیقه دکلدر و ابن عساکر مشدر آدمه موت حاضر
اولدقده اولادینه وصیت ایلدیکه بعد الوفاة جسدی آندرکن ساکن
اولدقلری مغاره ده بله اوله صکره طوفانده مغاره ده

چیقاروب

چیقاروب سفینیه آلدیلر بعده نوح سفینه ده چیقدقده
اولو دونه دیدیکه هر کیم آدمی دفن ایدرسه آدم آکا طول عمر ایله
دعا ایلمشدر پس اولوری دفنه قیام وارالرنده خضر جمله ده
اول مباشرت ایدوب حق تعالی دخی انجاز وعد ایله آکا حیات
باقیه ویردی بو صورتده دخی خضر آدمک اولو صلبیه سندن
اولور و بعضیلر آنی متروح اولدیغی جهتدن ملوکه دندر
دیدی یوخسه فی نفس الامر دکلدر و بعضیلر دیدیلر که آصلنده
ابناء ملوکدن اولوب صکره ابراهیم بن ادهم و احمد بن هارون و امثالی
کبی اختیار زهد و ترک دنیا اولدی و بعضیلر دیدیلر که خضر
حوالی شیرازده تولد ایدوب الیاس آنک جدنینک عمیدر و بعضیلر
دیدیلر که خضر فرعونک اوغلیدر که موسایه ایمان کتورمشدر و
بعضیلر دیدیلر که ذو القرنینک خاله سی اوغلیدر سفر ظلماتده آنک
مقدمة الجیشی اولوب آب حیاته مصادفه و شرب و اغتسال ایتمکله
حیات ابدیه بولدی دیو قول مشهور و معول علیه در و بعضیلر
دیدیلر که خضر ایکیدر بری خضر ذو القرنین و بری خضر موسادر که
اولیاء بنی اسرائیلدندر و خضرک نبوتی و حیاتی عند ارباب الحقایق
متفق علیه در و مضافا اولدیغی ذو القرنینده مراد ذو القرنین

اولدرکه اکا اسکندر یونانی دیرلر حضرت خلیله ملاقی اولوب سدّی
بنا و ظلماته دخول ایدن بودر که قرآنده مذکور و نبوتی مختلف فیه در
بو خصوصه ذو القرنین ثانی دکلدرکه اکا اسکندر رومی دیرلر اسکندریه ده
میل و آیینه بونکدر که کافردر و آنک وزیری ارسطالیس دیدکاری
حکیم مشهوردر و اکثر علما و شعرا بو بابده خطا ایدوب یونانی رومی
ظنّ و خضری صاحب آیینه ایله ذکر ایتمشلردر و دیمشلردر که خضرک
موتنه اصلا دلیل یوقدر و الا فلان پادشاه کوننده و فلان وقتده
وفات ایتمشدر دیو شایع اولوردی نتکم سائری شیوع بولمشدر زیرا
ارباب تواریخ و اصحاب سیر نوادری صحایفه تتبع و اهتمام ایله کلمشلردر
و حضرت شیخ اکبر و ابو طالب مکیّ و حکیم ترمذی و سائر سادات امت
حیاتنه ذاهب اولدقلری دلیل قاطعدر زیرا اهل کشفک صحیحی خطا
اوزرینه مقرّ اولمق ممنوعدر و امام سخاوی دیمشدر که رحم الله اخی الخضر
لو کان حیّا لزارنی حدیثی مرفوع دکلدر بلکه حیات خضری انکار ایدوب
بعض سلفک کلامیدر سؤال اولنورسه که امام بخاری خضر و الیاسک
حیاتلری سؤال اولندقده استبعاد ایدوب و ما جعلنا لبشر من قبلک
الخلد آیت کریمه سی و ارأیتم لیلتکم هذه فانّه لا یبقی علی رأس المائة
الی آخر الحدیث حدیث شریفیله استشهاد ایدوب خضرک مماتنه ذاهب

اولدیغی

اولدیغی نهدر جواب بودر که آیت کریمه دنیانک عدم بقاسنه دائردر
پس فانیده اولوب دخی فانیدر اکر فناسی تأخیر اولندیسه ده مکدر نتکم
ابلیس حقنده انّک من المنظرین دنلمشدر مع هذا عاقبت میتدر
و ابلیس یوز یکرمی سنه ده بر کرّه تجدید اولندیغی کبی خضر حقنده
دخی مصرّحدر زیرا یوز یکرمی سنه عمر طبیعیدر پس عمر طبیعی
نهایتنه ایردکده تکرار وجودی بحسب الحکم تازه لنور و سؤال
اولنورسه که لا نبیّ بعدی خضرک عدم بقاسنه دالدر زیرا
نبیدر جواب بودر که آنک نبوتی نبوّت عیسی کبی منقضیه در پس
حالا اکر خضر و اکر الیاس و اکر عیسی ولایت مرتبه سیله قائملردر
و خضر و عیسی بو امتدن اولمق آرزوسنه تمنّی ایدوب لاجرم خواص حق
اولمغله دعالری مستجابدر و صحبت و روایتلری دخی عند اهل
الحدیث ثابتدر و کتب کلامیه ده مصرّحدر که ذهب العظماء من العلماء
الی انّ اربعة من الانبیاء فی زمرة الاحیاء الخضر و الیاس فی الارض
و عیسی و ادریس فی السماء و دیمشلردر که خضر قره ده و الیاس
دریاده اولور یعنی بحسب الغالب الذی بودر و الا خضر دریاده
دخی بعض اولیایه ظاهر و سفینه داخل و بعض صحابه یه
معاونتی باهردر زیرا ایکیسی حقیقت واحده کبیدر حضرت

اسحاق واسماعيل كبي آنكچون ذبيحده اختلاف اولنديغي پس هر قنغي
نسبت اولنورسه صحيحدر زيرا صفات تسليمده اشتراكلري واردر
خضر والياسك صفات تروحن وامداد واعانتده اشتراكلري
اولديغي كبي سؤال اولنورسه كه خضر بسطدن والياس قبضدن
كنايه در ديدكلري نيدر جواب بودر كه بو كلام خضر والياسك وجودلري
نفي ايتمز اگرچه اعلم المشايخ صدر الدين قنويدن صادر اولمشدر
زيرا كلامه مدلولي مؤولدر والا شيخي شيخ اكبره مخالفت لازم گلور كه
شيخ اكبر بالاده اشارت اولنديغي وزره وجود وحياتلري باقيه لرينه
ذاهب اولمشدر وصدرك مخالفتلري تمك رأيي دكلدر نيجه مخالفت
ايدر كه شيخه خطاب الهي وارد اولمشدر انت مرآتي وانت مشهدي
وخزانة غيبي ومستقر علمي نملشدر آنكچون شيخ اكبرك علمندن خارج
خارج وغيرك علمنده داخل نسنه يوقدر پس صدرك مرادي بودر كه
خضرك گرچه حياتي ثابتدر ولكن بحسب الغالب ظاهر اولور ايتنك
صفات غالبه سي ويا خود ارواحدن بر روحك صورتيدر وبسط
ديدكلري خضرك قواي مزاجيه وروحانيه سي عالم شهادت وغيبده
مبسوطه اولدوغيدر وسالكك خضري عين بسطيدر والياسي
عين قبضيدر زيرا الياسك حقيقت ادريسيه در عالم روحاني يه

ارتفاعي

ارتفاعي سببيله قواي مزاجيه سي غيبنده مستهلك ومقبوض اولمشدر
وقبض مابه قوام الوجودي استرسال وانبساطدن اخذ ومنعدر شجر ايله
قايم اولان آب وهوالي اجزاء شجردن استرسالدن اخذ كبي وبسط آنك
نقيضيدر كه ارسالدر پس قبض وبسط عارفك احوال قلبيه سندندر كه
قبض وحشت وعتاب وتأديب ايراث ايدر وبسط انس ولطف وقبول
اقتضا ايدر سؤال اولنورسه كه الياس حقيقت ادريسيه ده عبارت
اولنجق ارضده رسالته مؤكل اولمق نوجهله در جواب بودر كه الياس
ادريسك صورت مثاليه سيدر نواحي شامده بعلبك نام قصبيه
مبعوث اولمش ايدي بو اعتبارله وجه ارضده قرار ايلدي نتكم حضرت موسا
ليلة معراجده سماء سادسه ده ظاهر اولدي مع هذا قبرنده ورزنده
نماز قيلوردي فافهم جداً بو تقريراته خضرك وجودي ودنياده
بقاء حياتي ومواضع ضرورتده ظهور وامدادي مقرر اولدي وبويه فقه
حقيه طريقنده ومكه مكرمه ده خصوصا حجر اسماعيلده وعند
باب البيت الشريف بر قاچ دفعه ظاهر اولوب ضميري كشف ومشكلي حل
وخير له دعا ايليوب جعلك الله من الانفاس ديو تشريف وكنديسنك
خضر اولدوغني تعريف قلمدي وتعريف قلمديغي يرده تعيينه چونكه
تعريف الهي وارد اولدي وحقنده اصلا شبهه قالمدي ودعاسنده

ذکر ایتدیکی نفاس فتوحات مکیه ابوابنده بر بابده اول روایته نظر اولنه
سؤال اولنورسه که حضرت موسی و خضردن قنغیسی اعلمدر
جواب بودرکه هر بری من وجه اعلمدر مطلقا دکلدر اگرچه انّ
عبداً من عبادی بمجمع البحرین هو اعلم منک حدیثی خضرک
اعلمیتنی اقتضا ایدر لکن مقیّد و مخصّصدر نتکم موسانک
هل اتّبعک علی ان تعلّمن ممّا علّمت رشدا سوزی یعنی و خضرک
انا علی علم علّمنیه الله و انت علی علم علّمکه الله دیدیکی الدن
زیرا موسانک خضره متابعتی خضرده اسم باطنک اقتضا
ایلدیکی بعض اسرار ولویتی تعلّم ایچون ایدی بوندن خضرک
مطلقا افضلیّتی لازم کلمز زیرا موسادنی اسم باطنه مظهردر
شول معنادنکه نبینک نبوّتی ولایتیله مسبوقدر یعنی نبی
ابتدا ملکوت و سموات و ارضک معارف و حکم و اسرارینه مطّلع
اولور دائرۀ ولایته قدم بصمدقجه مقام نبوّته ارتقا اتمز پس
بو تقریرله قیل و قال ارباب دعاوی منقطع اولور و حدیثده
مذکور اولان بحرین بحرک تثنیه سیدر و مجمع البحرین بحر فارسله
بحر هند اراسنده موضع معروفدر که جزیرۀ عربه مقابلدر
و جزیرۀ عرب طولاً یمن و عدندن عراقه دک و عرضاً جدّه دن

شامه

شامه وکلدر و خضرده صورتا سرّ آب حیات و معنا فیض اقدس
خالق الکائنات اولمغله اکثریا دعاسی بو ایدی یا حیّ یا قیّوم یا
لا اله الا انت اسئلک ان تحیی قلبی بنور معرفتک آنکچون یا حیّ
یا قیّوم اوراد ایدرلردی سؤال اولنورسه که یدی یوز یکرمی ایکی
تاریخنده مدینۀ منوّره ده دوه جیلر میاننده غریبه واقع اولوب
بربرلرینه طاشله جنک ایدرکن حضرت خضر اوراده بولنمغله باشی
شکسته و اوچ آی قدر رنجور اولدیغی نه در جواب بودرکه
مجمع البحرین سرّیدر زیرا انسان کامل بحر وجوب و بحر امکانک حقایقی
جمع ایلمشدر مرتبۀ امکانک حکمی انسانه ابتلادر نتکم غزاء احدده
رسول اللهه واقع اولدی پس ورثه یه دخی بلاوی صوریه میراث
وارددر و بو سرّ حاله مدار و اختیار ناسه دائر اولدیغی خود ظاهردر
فصل بو فصل ائمّۀ اربعه بیاننده در که امام اعظم و امام شافعی
و امام احمد و امام مالکدر رضی الله عنهم معلوم اوله که بو درت
امام اصل فضل حقیقت کمالده کالحلقة المفرغة لا یدری این
طرفاها قبیلندندر فامّا ترتیب مراتب اعتباریله تفاوتلری واردر
خلفاء اربعه نک تفاوتلری کبی آنکچون امام اعظم حسن بصرینک
خضره موسی منزله سنده درکه بوندرک گرچه هر بری مراتب اربعه

کاملدر و شریعت و طریقت و معرفت و حقیقتده واصلدرلر.
ولکن امام اعظمک نشئه سنده غالب اولان شریعت و علم ظاهر ایدی
موسی کبی؛ و حسن بصرینک نشئه سنده غالب اولان حقیقت
و علم باطن ایدی خضر کبی؛ انکچون امام شمس المشرب اولوب سراج امت
دنلدی؛ و مذهبی آفاقه منتشر اولدی؛ و نبوت انبیا نبوت محمدیه
ایله ختم اولندیغی کبی مذاهب دخی آنک مذهبیله مختوم اولسه
گرکدر؛ و حسن قمری المغرب اولوب شمسک فلکی وسعه اولمغله
امام مظهر اسم رحمن و حسن مظهر اسم رحیم اولدی؛ و قرآنده
کلور؛ وجعل فیها سراجا و قمرا منیرا؛ یعنی سراجک قمر اوزرینه
تقدیمنده امامک حسن اوزرینه تقدمنه اشارت واردر؛ زیرا امام
مظهر اسم اول و ظاهر و حسن مظهر اسم آخر و باطندر؛ اسمی
اولین ایسه تقدیم الهی ایله مقدملردر؛ نتکم قرآنده کلور؛ هو الاول
والآخر والظاهر والباطن؛ و بروساده مدفون اولان مراتب اربعه
کمال بولان کمال دده بیورمشدر که امام اعظم ایچون توجه ایتدکده کوردمکه
بر دریا ایچنه غوص ایدی اوراده کلوب آنی چیقاردیلر و قراده اولان
دیو ساحله قودیلر؛ یعنی عالم حقیقتده ایکن اجتهاد مرتبه سنه
تنزیل ایتدیلر؛ تا که نفعی عام اوله انبیا کبی؛ و امام شافعینک

اوتاد

اوتاد اربعه ده اولدیغی متفق علیه در؛ و لکن اسم الهیسی و ارکان اربعه
بیتدن قنغی رکنه ناظر اولدیغی معلوم دکلدر؛ و امام احمد حقنده
حضرت خضر صدیقدر دیو شهادت ایتمشدر؛ صدیق ایسه مخلص در
و مخلص عند الصوفیه شوب غیریتدن خلاص اولاندر که مرتبه سی
مرتبهٔ نبوته مقاربدر؛ و شیخ اکبر حضرتلری فتوحاتده احمد بن حنبل
مشربی عمر رضی الله عنه اوزرینه کلوب اقطابدندر دیمشدر؛ امام مالکک
کمالنه خود شیخ مزبورک آنک مذهبی اوزره انشاسی ظاهر دلیلدر
زیرا متبوع و صاحب المذهب کامل اولمسه تابع و مقلد دخی کامل
اولمز؛ و بو تقریرده فهم اولندیکه ائمهٔ مذکوره حقنده عشقه
درس ویرمیوب مجلس سکارایه کیرمشلردر دیدیکلری مؤولدر؛ یعنی اجتهاد
و استنباطه اشتغاللری سببیله عامه ایله ذوقه متعلق صحبت
ایتمیوب خاصه خصوصنده رمز و ایما ایله اکتفا ایلدیلر؛ و اسرار کلام
مقامنده کورندکلری زیاده تمکین ایله تلبسلرندن و ردای بقا و
صحوله مرتدی اولدقلرندندر؛ زیرا هر واصلک بر مقامی و هر سالکک
بر طریق مخصوصی واردر؛ انکچون کندی طریقی اوزرینه کورمدیکی سالکی
طریقنده اجنبی قیاس ایدر؛ و بو مقامک بعض اسرار و امثله سی
بالاده ایراد اولنمشدر؛ جعلنا الله و ایاکم من الواصلین.

الي ذروة التحقيق دون الواقفين في وسط الطريق وقد
انجز الله تعالي وعده باتمام هذا الكتاب الذي سماه كتاب
الخطاب علي ما اشير اليه في الديباجة فله الحمد شكراً
وله المنة فضلاً وعلي روح سيد العالم صلوة لا يحصرها
القلم وعلي آله وصحبه ومن تبعهم من الافراد والاقطاب
الي يوم الحساب وذلك التأليف في اوائل شوال من سنة
ثلثين ومائة والف من الهجرة النبوية علي اكمل التحية

تمم

قد تم تحرير الكتاب بعون الله الملك الوهاب في اوايل شهر
محرم الحرام لسنه تسع وسبعين ومائة والف

لمحرر الفقير درويش احمد حمدي
بايزيدجه اوجاغ ينيچريان
دركاه علي غفر ذنوبه
وستر عيوبه
وعفي عنه

١١٧٩
م ١٤٢